Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy.

(fond) 144

VI. TEKI ANTONIEGO SCHNEIDRA

CZĘŚĆ VII. KOLEKCJA MATERIAŁÓW DO ENCYKLOPEDII

KRAJOZNAWSTWA GALICJI.

8. Materiały dotyczące gospodarki leśnej w Galicji.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська державна наукова бібліотека
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
Фонд VII. Lit 4. 8. (ф. 144)
Опис / 7.
Од. збереження 8.
Папка

786 от

Львівська наукова
бібліотека
ім. В. Стефаника
АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
МВ 555-559

Skarga № 29

Abstattung

Pag.

№ des Registers	Tag, Monat, Jahr	im Baren: an der Grundsteuer sammt einem Drittel Zuschuß fl.	kr.	an der Haus-Steuer: Zins- fl.	kr.	Classen- fl.	kr.	an der Erwerbsteuer fl.	kr.	an der Einkommensteuer fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.	an Steuer-Zuschlägen für Bedürfnisse: Landes- fl.	kr.	Kreis- fl.	kr.	Bezirks- fl.	kr.							im Ganzen fl.	kr.	Mit Ende des Jahres: Rest fl.	kr.	Ueberzahlung: zu Guten geblieben laut fl.	kr.	mit fl.	kr.	Abstattung: unter Ausgabs-Jour. Art.	nie fl.	kr.

Kreis Kolomyja

Steueramt Peczenizyn

Zahlungspflichtige k. k. Commercial Gemeinde Peczenizyn

Ausweis

über die Schuldigkeit und Abstattung der landesfürstlichen Steuern

für das Solar Jahr 1865.

Lager-Nr. 6. Amtsdrucks. Form. Q. zu §. 47. Steueramts-Rechnung. — Imperial-Concept.

M. Nr. 1868 ex 1864.

Vorschreibung der Gebühr

Posten-№	Beilagen-№	Gemeinde	an der Grundsteuer (sammt einem Drittel Zuschuß) fl.	kr.	an der Haus-Steuer: Zins- fl.	kr.	Classen- fl.	kr.	an der Erwerbsteuer fl.	kr.	an der Einkommensteuer fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.	an Steuer-Zuschlägen ~~für~~ von Grundlasten-Landes-Zins fl.	kr.	Kreis-Zins fl.	kr.	~~Bezirks~~-Einkommen fl.	kr.	Steuer-Bedürfnisse fl.	kr.	fl.	kr.	Gemeinde-Kommun-Zuschlag fl.	kr.	fl.	kr.	Summe der Schuldigkeit fl.	kr.
1		Kreszowa	50	97											25	48													76	46
2		Berezow nizny	143	52			4	90							73	51													221	93
3		Berezow wyżny	94	98											47	49													142	48
		ex 1862.					2	43																						
4		Jablonow	122	58	7	27	34	30							73	54	3	63											243	76
5		Iwanowce	161	15											80	57													241	72
6		Kuczow mały	36	37											18	19													54	56
7		Kuczow wielki	266	90			1	63							134	3													402	56
8		Kriadzwór	123	62			24	50	14	70					70	56			6	56					68				240	63
9		Kosmacz	186	90			6	53							95	78													289	21
10		Lucza	970	20											485	10													1455	30
11		Luczki mit Bania Berezowska	57	58											28	79													86	37
12		Markówka	66	44											33	22													99	66
13		Mołodiatyn	685	67			26	13							352	17													1063	97
14		Mydźyn	93	66			1	63							47	41													142	71
		ex 1864.													4	90														
15		Peczeniżyn	319	84	44	10	21	25	14	70					167	51	22	5	6	56					68				601	60
16		Piątkowczyk	73	98											36	99													110	97
17		Rungury	390	93											195	47													586	40
18		Stara Rungurka	257	37			1	64							129	27													388	29
19		Stoncratów mit 1865 Kowalówka	1	81											90	24													273	1
20		Szczarowce	108	74			1	64	11	76					54	96			5	25					55				182	90
21		Tekucza mit Bania Swiśtoka	55	16											27	58													82	75
22		Tumaczyk	252	96			8	17							129	40													390	53
		Zusammen	4700	68	51	37	136	39	41	16					2402	21	25	68	18	38					1	91			7357	84
		Abfall vom Ck Bezirksamte Peczeniżyn am 1ten Februar 1865. Laut Zuschrift Löblichen Bezirksamtes vom 26ten September 1864. Zahl 5214 mit Anher Einverständniß genehmiget laut Schreiben Löbl. Bezirksamtes vom 1865 bis Jablonow n. Peczeniżyn					14	70							5	25													19	95
		Schlußsumme	4700	68	51	37	121	69	41	16					2396	96	25	68	18	38					1	91			7357	84

Einen wurden dazugerechnet bei der Ökonomieberechnung

Ökonomieberechnung

Die Grundsteuer Haus- und Erwerbsteuer von Post 1. 3. 5. 6. 7. 10. 11. 12. 14. 16. 18. 19. 20. 21. . . 3727 79

Die Hauseinsteuer

Personberechnung

Grund- Haus- und Erwerbsteuer von Post 2. 4. 8. 9. 10. 15. 17. u. 22. . . . . 3630 12 7357 84

Abstattung

Pag.

Mit Ende des Jahres

im Baren

№ des Registers	Tag, Monat, Jahr	an der Grundsteuer sammt einem Drittel Zuschuß fl.	kr.	an der Haus-Zins-Steuer fl.	kr.	an der Haus-Classen-Steuer fl.	kr.	an der Erwerbsteuer fl.	kr.	an der Einkommensteuer fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.	an Steuer-Zuschlägen für Bedürfnisse: Landes- fl.	kr.	Kreis- fl.	kr.	Bezirks- fl.	kr.	Gemeinden fl.	kr.	Grundlasten, Renten, Leistungen fl.	kr.	im Ganzen fl.	kr.	Rest fl.	kr.	Ueberzahlung zu Guten geblieben laut	mit	Abstattung unter Ausgabs-Jour. Art.	mit fl.	kr.
173.	Am 27ten Feber 1865. Zwey Achthundert Gulden ö.W. Michalski	500												300										800								
287.	Am 24ten März 1865. Zwey Dreyhundert Fünfzig Gulden ö.W. Michalski	215												135										350								
894 396	Am 14ten Septbr 1865. Zweytausend Sechshundert Drey Gulden ö.W. Michalski	1638	68	25	70	60	85	41	16					763	48	12	84	18	38			1	91	2563								
927.	Am 9ten October 1865. Zweytausend Gulden ö.W. Michalski	700												300										1000								
1100	Am 18ten Novbr 1865. Zwey Sechshundert Gulden ö.W. Michalski	400												200										600								
1174 1175	Am 27ten Decbr 1865 Zweytausend Vierzig Vier Gulden 84 kr. ö.W. Michalski	1247	½	25	67	60	84							698	48	12	½ 84							2044	84							

Pst. 62. 800
99. 350
398 2563
568 1472
3727 72

Pst. 503. 1000
559 600
654 2030 12
2030 12

Saldo 735 784

Lager-Nr. 6. Amtsdruckf. Form. Q. zu §. 47. Steueramts-Rechnung. — Imperial-Concept.

M. Nr. 1868 ex 1864.

Haupt-Summarium.

Des Myslenicer Kreises vom Jahre 1817.

| Der Ortschaften | | Gehören zu | | Anzahl der | | | | | | Bevölkerungs-Stand | | | | | |

Haupt-Summarium.

Des Mysleniecer Kreises vom Jahre 1817.

Der Ortschaften Nummern	Namen	Gehören zu: Dominien	Gehören zu: Pfarren	Anzahl der: Städte	Anzahl der: Vorstädte	Anzahl der: Märkte	Anzahl der: Dörfer	Anzahl der: Häuser	Anzahl der: Wohnpartheyen
40	Grabowzyce						1	56	87
41	Gierałtowice						1	56	158
42	Gierałtowiczki						1	48	78
43	Gliwice						1	134	238
44	Gorzen Mała Gorzen		Wadowice				1	62	107
45	Gotice						1	140	200
46	Jenki		Ks Dziany				1	82	123
47	Jłayszko		Ks Zwirtim				1	79	100
48	Jaborze		Ks Troii				1	64	69
49	Karmenz		Ks Zwirtim				1	56	74
50	Kalinow		Komorwitz				1	226	259
51	Jugowice		Gay				1	15	20
52	Jawornik						1	100	168
53	Jarcezyce		Radzionow				1	28	35
54	Jarikowice		Pobiedr				1	68	94
55	Jastrzębia		Lendzkron				1	50	70
56	Kamin	Pszczurna	Mikłarz				1	20	29
57	Kleczowice	gorne Ks	Ks				1	22	30
58	Kaczurowa		Ks				1	60	101
59	Kuchary	Ks	Ks				1	63	124
60	Kuźnia Ld						1	192	256
61	Kagonitz		Ks				1	86	190
62	Kajuszowice						1	187	216
63	Kobierzyn		Ludwinow				1	66	87
64	Kotz		Tynietz				1	8	9
65	Kamienarka		Krzywaczka				1	71	129
66	Krzywaczka						1	120	203
67	Katimiech		Krzyżin				1	28	43
68	Krzecin						1	69	117
69	Kopyrowka		Skrzyporemba				1	26	57
70	Krakuchi		Skawina				1	69	108
71	Kulerzow		Mogilany				1	22	34
72	Konary		Ks				1	53	82
73	Krzyżkowice		Sieprau				1	84	202
74	Brody	Kalwaria	Zebrzydowice				1	125	216
75	Kalwaria		Ks			1		112	175
76	Krzyżkowice		Ks Krzyżkowice				1	106	198
77	Skaniszow		Ks Skrzyporemba				1	170	291
78	Kugay		Ks Zebrzydowice				1	28	63
79	Kolo Lipowieckie		Zator				1	8	11
	2te Latus						139	2100	3265

Bevölkerungs-Stand

Klassifikazion des männlichen Geschlechts

In keine der vorigen Rubriken gehörige, und ihrer Qualifikazion nach: Geistliche	Adeliche	Beamte und Honoratioren	Bürger, Gewerbsinhaber, Künstler	Bauern	Häusler, Gärtler, und vermischter Beschäftigung	Minder Anwendbare	Gänzlich Unanwendbare	Anwendbare: Ausgediente Kapitulanten: Von den Regimentern	Ausgediente Kapitulanten: Vom Fuhr- und Packwesen	Zeitlich Befreyte	Vorgemerkte zum Dienst: bey den Regimentern: Verheurathete und Witwer mit unversorgten Kindern	Vorgemerkte zum Dienst: bey den Regimentern: Ledige, und sonstige Witwer	Vorgemerkte zum Dienst: beim Fuhr- u. Packwesen: Verheurathete und Witwer mit unversorgten Kindern	Vorgemerkte zum Dienst: beim Fuhr- u. Packwesen: Ledige, und sonstige Witwer	Ergänzungs-Mannschaft	Mannschaft von der Landwehr und den Kreisbataillons	Nachwuchs: Von der Geburt bis 14 Jahr	Nachwuchs: Von 15 bis 17 Jahr	Des weiblichen Geschlecht überhaupt	Summe der Einheimischen
				1		56	87													
1	4			22	1	58	94				5	4	1		2		55	14	198	256
1	2	1		29	1	22	71				4	1	2		1		111	17	292	559
	1			13		14	46	2			2		2	2			72	8	185	228
1	4			65		21	119	1		1	1			3			33	22	577	1065
		1		25	2	4	52	1			2	1					68	15	232	415
1	2			47	1	20	116	2			6	7			2		74	22	456	897
				42		9	82	2		1		2		1	1		72	12	277	502
				18		19	53	1			5	5	3	1	3		38	8	226	453
				10		4	28				2	2			3		56	4	142	262
				8	3	7	42				2	1	2		1		58	4	168	293
1	7			123	1	28	195				4	5		1	8		281	59	857	1580
		1		9			8	1		1		2					26	3	28	89
1	4	5		54			111	2		1	1		1		5		149	34	375	742
	2			15	1	2	18				1	4					29	5	76	152
1		1		20	1	2	58	1			2	4		1	2		101	5	206	405
				13		2	43	2							2		76	13	104	217
				11		2	43				1				2		21	5	62	118
				22		4	62				3				1		57	17	196	365
				42		1	44				2	1			1		88	16	222	422
1	2			30	1	2	77			1	2				4		80	20	273	491
2	2			109	1	17	185	4			2	1	2		13		216	22	762	1448
				50		20	110	1		1	1	1	3		6		178	15	442	828
1	1			24	6	13	207				4	3	2	1			277	48	722	1349
				4	3	2	69	1			9	3	1				67	12	175	316
		1		1			7										5	2	25	41
				42		3	83								2		116	18	288	552
1	5			64	3	2	157	2		1	1			2	2		160	33	448	851
		1		16	2		21	1			1	1					34	10	89	176
1				28	3	4	54	1		2		1					109	21	272	506
		1		16		1	34			1	3	1					48	8	155	268
1				27	3	3	57				4	4		1	1		109	24	220	477
				10		1	22	1			1		2		1		20	1	82	141
1	5			26	1	6	47	1			1	3	3	1			64	20	184	362
	1			48	1	2	131	1		1	1	2			11		172	42	461	873
1	1	1		73	1	11	99	4		1	3	1			8		201	20	480	914
22		4		17	3	10	110	3		1		3		1	3		157	26	361	726
1				47	1	8	104	6			5	2	1	1	1		164	26	407	774
		1		112	1	14	120			2	3	6	1		11		267	47	629	1218
				9		5	41				1	2			2		47	4	142	253
				5	2	2	4										8		24	46
42	15	82	78	2513	48	362	2663	42		15	82	78	25	13	107		4410	702	11555	21427

Unter dem vorstehend klassifizirten männlichen Geschlechte sind: Verheurathete	Ledige und Witwer	Abwesende: dieses Landes: Zu nämlichen Bezirke	Abwesende: dieses Landes: Zu andern Bezirken	Abwesende: Erblanden: Zu andern konskribirten	Abwesende: Erblanden: Zu andern unkonskribirten	Zu Ausland oder unbekannt wo	Unter der Anzahl der Wohnpartheien, und Summe der Einheimischen sind: Juden: Wohnpartheien	Juden: Männlichen Geschlechts	Juden: Weiblichen	Juden: Summa der Juden
95		1				1	1	2	4	6
173						5	2	4	6	10
101		1					2	4	6	10
225	1	1				10	1	1	1	2
105		1				2	4	12	12	25
265	3	2				5	4	9	10	19
121		1				6	1	1	3	4
146	2					10	1	1	1	2
77	1					3	2	5	5	10
74	2					3	1	2	2	4
458	2	5	1	4	6	3	4	4	8	1
34										
240						3	1		2	
57		1				1	2	5	5	10
121						1	1	4	1	5
102		1				2	8	8	16	
22										
101										
124		2				2				
127		2	2			1	4	4	8	
424	1	4	2	1	7	4	11	12	24	3
246	2									
421	6	2	6	1	24	4	11	9	20	
109						1	2	2	4	
8						1	1	2	4	
169				2						
271		1				12	5	11	9	20
56						2				
151						4	1	2	3	5
68						1	1	3	7	12
166						7	4	12	9	21
21							1	1	2	3
116						1				
232		1				2	3	11	8	9
289		1				4				
251		2	1			4	5	16	14	30
245		1				12	2	4	3	7
393		1				5	4	14	11	25
67						1				
13						1	1	2	2	4
5715		21	21	13	6	162	66	170	172	343

5 Fremde: dieses Landes: Aus dem nämlichen Bezirk	Erblanden: Aus andern Bezirken	Erblanden: Aus andern konskribirten	Erblanden: Aus unkonskribirten: Männlich	Erblanden: Aus unkonskribirten: Weiblich	Ausländer: Männlich	Ausländer: Weiblich
	5				1	
	1					
	1					
1						
					1	
2					7	1
	2				6	1
	3	1	1		5	2
					6	
					6	
					1	
					1	

Haupt-Summarium.

Des Mydnicer Kreises vom Jahre 1817.

| Nummern | Der Ortschaften: Namen | Gehören zu: Dominien | Gehören zu: Pfarren | Anzahl der: Städte | Anzahl der: Vorstädte | Anzahl der: Märkte | Anzahl der: Dörfer | Anzahl der: Häuser | Anzahl der: Wohnpartheyen | Bevölkerungs-Stand: Klassifikazion des männlichen Geschlechts: Geistliche | Adeliche | Beamte und Honoratioren | Bürger, Gewerbsinhaber, Künstler | Bauern | Häusler, Gärtler, und dermalicher Beschäftigung | In keine der vorigen Rubriken gehörige, und ihrer Qualifikazion nach Anwendbare: Minder Anwendbare | Gänzlich Unanwendbare | Ausgedienete Kapitulanten: Von den Regimentern | Ausgedienete Kapitulanten: Vom Fuhr- und Packwesen | Leiblich Befreyte | Vorgemerkte zum Dienst: bey den Regimentern: Verheurathete und Witwer mit unversorgten Kindern | Vorgemerkte zum Dienst: bey den Regimentern: Ledige, und sonstige Witwer | Vorgemerkte zum Dienst: beym Fuhr- u. Packwesen: Verheurathete und Witwer mit unversorgten Kindern | Vorgemerkte zum Dienst: beym Fuhr- u. Packwesen: Ledige, und sonstige Witwer | Ergänzungs-Mannschaft: Mannschaft von der Landmiliz und den Freyschützen | Nachwuchs: Von der Geburt bis 14 Jahr | Nachwuchs: Von 15 bis 17 Jahr | Das weibliche Geschlecht überhaupt | Summe der Einheimischen | Unter dem vorstehend klassifizirten männlichen Geschlechte sind: Verheurathete | Ledige und Witwer | Abwesende: dieses Landes: In männlichen Bezirke | Abwesende: dieses Landes: In andern Bezirken | Abwesende: Erbländen: In andern konskribirten | Abwesende: Erbländen: In unkonskribirten | In Ausland oder unbekannt wo | Unter der Anzahl der Wohnpartheien, und Summe der Einheimischen sind: Juden: Wohnpartheien | Juden: Männlichen Geschlechtes | Juden: Weiblichen | Juden: Summa der Juden | 5 Fremde: dieses Landes: Aus dem nämlichen Bezirk | dieses Landes: Aus andern Bezirken | Erblanden: Aus andern konskribirten | Erblanden: Aus unkonskribirten: Männlich | Erblanden: Aus unkonskribirten: Weiblich | Ausländer: Männlich | Ausländer: Weiblich | Viehe-Stand: Pferde: Füllen von 1 Jahren | Füllen von 2 Jahren | Füllen von 3 Jahren | Hengste | Stuten | Wallachen | Summe | Hievon sind taugliche im Alter von 5 bis 10 Jahren: von 13½ bis gegen 15 Faust: Hengste | von 13½ bis gegen 15 Faust: Stuten | von 13½ bis gegen 15 Faust: Wallachen | von 15 bis gegen 15½ Faust: Hengste | von 15 bis gegen 15½ Faust: Stuten | von 15 bis gegen 15½ Faust: Wallachen | von 15½ bis gegen 16 Faust und darüber: Hengste | von 15½ bis gegen 16 Faust und darüber: Stuten | von 15½ bis gegen 16 Faust und darüber: Wallachen | Summe | Hievon prännotirt: Zur Bespannung | Hievon prännotirt: Zum Packen | Überhaupt: Mauthtiere | Ochsen | Kühe | Schafe |
|---|---|---

Haupt-Summarium!

Des Myslenicer Kreises vom Jahre 1817.

Bevölkerungs-Stand

Nummern	Namen	Dominien	Pfarren	Städte	Vorstädte	Märkte	Dörfer	Häuser	Wohnpartheyen	Geistliche	Adeliche	Beamte und Honoratioren	Bürger, Gewerbsinhaber, Künstler	Bauern	Häusler, Gärtler, und vermischter Beschäftigung	Minder Anwendbare	Gänzlich Unanwendbare
119	Wilkowice	Lodygowice		.	.	.	1	126	200	.	2	.	.	79	2	7	105
120	Mst.	Landskron		1	.	.	.	261	335	1	5	4	62	79	1	4	156
121	Lusina	Gay		.	.	.	1	58	86	.	2	.	.	27	1	2	39
122	Baczyn	Landskron		.	.	.	1	90	140	.	.	.	.	44	.	8	70
123	Bienkowka	Do	Sulkowice	.	.	.	1	247	380	1	.	.	.	180	.	6	210
124	Biertowice	Do	Do	.	.	.	1	60	80	.	.	.	.	33	.	4	44
125	Bogdanowka	Do	Lentownia	.	.	.	1	81	111	.	.	.	.	62	.	2	65
126	Budzow	Do	Makow	.	.	.	1	200	362	.	.	.	.	146	1	4	214
127	Harbutowice	Do	Sulkowice	.	.	.	1	188	272	1	.	1	.	111	1	7	170
128	Jachowka	Do	Makow	.	.	.	1	134	191	.	.	.	.	104	.	4	117
129	Jasienica	Do	Sulkowice	.	.	.	1	97	178	.	.	.	.	72	.	7	87
130	Izdebnik	Do	Landskron	.	.	.	1	201	313	1	.	3	.	175	1	18	166
131	Lesnica	Do	Stryszow	.	.	.	1	35	67	.	.	.	.	31	.	3	39
132	Palcza	Do	Sulkowice	.	.	.	1	81	167	.	1	.	.	73	.	13	79
133	Rudnik	Do	Do	.	.	.	1	143	265	.	.	.	.	122	2	4	136
134	Skawinka	Do	Landskron	.	.	.	1	82	141	.	.	.	.	56	.	11	83
135	Stronie	Do	Stryszow	.	.	.	1	53	97	.	.	.	.	48	.	4	46
136	Sulkowice	Do	Sulkowice	.	.	.	1	302	519	2	.	.	.	157	.	23	296
137	Trzebunia	Do	Do	.	.	.	1	236	387	1	.	1	.	168	.	9	206
138	Wiciorka	Do	Do	.	.	.	1	55	88	.	.	.	.	37	.	1	54
139	Zachełm	Do	Landskron	.	.	.	1	39	91	.	.	.	.	33	.	.	56
140	Zarnowka	Do	Makow	.	.	.	1	196	329	.	.	.	.	132	.	7	183
141	Zakrzow	Do	Stryszow	.	.	.	1	77	139	.	.	.	.	45	1	14	85
142	Zawadka	Do	Sulkowice	.	.	.	1	26	51	.	.	.	.	21	.	1	33
143	Borzęta	Myslenice		.	.	.	1	175	161	.	.	.	.	84	.	4	61
144	Bysina		Do	.	.	.	1	144	190	.	.	.	.	61	.	10	88
145	Chełm		Do	.	.	.	1	40	53	.	.	.	.	29	.	1	20
146	Stróża		Do	.	.	.	1	287	401	.	.	.	.	182	1	20	179
147	Dolnawieś		Do	.	.	.	1	165	233	.	1	4	5	84	4	3	111
148	Gornawieś		Do	.	.	.	1	146	187	.	.	.	.	72	.	5	108
149	Krzeczow		Do Lubien	.	.	.	1	91	123	.	.	.	.	61	.	1	55
150	Lubien	Do	Do	.	.	.	1	262	389	2	.	.	.	193	1	12	199
151	Krzczonow	Do	Do	.	.	.	1	150	220	.	.	.	.	73	.	7	150
152	Tenczyn	Do	Do	.	.	.	1	190	262	.	.	.	.	133	.	4	103
153	Pcim	Do	Pcim	.	.	.	1	357	575	1	1	.	.	207	3	25	313
154	Polanka	Do	Myslenice	.	.	.	1	91	135	.	.	.	.	62	.	3	67
155	Mst.	Myslenice		1	.	.	.	292	515	2	12	35	144	17	22	9	251
156	Marcyporemba			.	.	.	1	146	223	1	4	.	.	60	.	5	140
157	Głogoczow	Mogilany	Głogoczow	.	.	.	1	144	250	1	5	2	.	64	3	16	172
158	Mogilany			.	.	.	1	147	236	1	1	2	.	41	3	5	154
	4te Latus			2	.	.	38	5723	9042	15	34	52	211	3399	47	293	4911

Nummern	Ausgediente Kapitulanten: Von den Regimentern	Vom Fuhr- und Packwesen	Zeitlich Befreyte	Vorgemerkte bei den Regimentern: Verheurathete und Wittwer mit unversorgten Kindern	Ledige, und sonstige Wittwer	Vorgemerkte beim Fuhr- u. Packwesen: Verheurathete und Wittwer mit unversorgten Kindern	Ledige, und sonstige Wittwer	Ergänzungs-Mannschaft	Mannschaft von der Landwehre und den Reservebataillons	Nachwuchs: Von der Geburt bis 14 Jahr	Von 15 bis 17 Jahr	Das weibliche Geschlecht überhaupt	Summe der Einheimischen	Verheurathete
119	2	.	1	2	2	1	.	6	.	158	20	440	827	135
120	1	.	1	2	4	1	.	12	.	298	33	757	1415	237
121	.	.	1	4	6	2	1	.	.	84	12	198	379	64
122	.	.	.	1	1	3	.	8	.	91	12	301	539	93
123	1	.	3	3	2	3	.	4	.	358	70	871	1712	251
124	1	.	.	1	2	.	.	.	.	77	7	201	370	37
125	.	.	1	.	.	.	.	3	.	93	19	257	504	86
126	.	.	2	1	4	1	2	8	.	322	46	847	1598	265
127	.	.	2	6	2	3	1	1	.	230	26	603	1165	208
128	.	.	2	1	1	.	1	3	.	251	27	527	968	155
129	.	.	.	2	2	.	.	3	.	136	32	385	726	125
130	1	.	.	9	5	1	2	8	.	269	27	764	1390	218
131	1	.	1	.	.	.	.	.	.	65	5	155	300	50
132	.	.	1	1	.	.	.	2	.	129	28	375	702	124
133	2	.	1	3	6	1	2	8	.	213	22	620	1142	187
134	1	.	1	2	3	.	1	5	.	136	19	353	671	102
135	1	.	.	1	1	1	.	2	.	66	11	205	386	67
136	7	.	1	6	3	.	.	9	.	428	68	1182	2182	366
137	2	.	.	7	6	.	.	6	.	310	67	904	1687	291
138	1	.	1	3	1	1	.	.	.	73	15	197	384	72
139	2	.	.	.	1	1	.	.	.	87	5	207	392	59
140	3	.	.	1	2	2	1	4	.	255	46	775	1411	249
141	.	.	.	1	2	.	.	3	.	122	13	319	605	166
142	.	.	.	3	1	1	.	1	.	41	8	122	232	41
143	1	.	.	.	.	1	.	3	.	162	23	372	711	114
144	3	.	4	1	2	.	.	9	.	132	29	409	748	127
145	1	.	.	1	4	.	.	.	.	45	12	111	224	38
146	1	.	3	.	7	3	3	12	.	294	62	856	1623	289
147	3	.	1	.	2	.	1	5	.	181	30	512	947	166
148	2	.	1	.	7	.	.	5	.	116	24	390	730	136
149	.	.	2	.	1	.	.	.	.	91	26	285	522	86
150	.	.	3	.	2	.	2	7	.	298	62	823	1604	258
151	1	.	.	.	3	1	.	2	.	160	28	489	924	164
152	1	.	1	.	3	.	.	2	.	171	43	552	1013	179
153	2	.	2	.	5	3	5	6	.	478	102	1319	2472	403
154	1	.	3	1	3	1	.	2	.	81	19	282	525	92
155	9	.	7	3	8	.	.	12	.	373	65	1124	2093	352
156	4	.	2	7	11	2	2	2	.	202	30	532	1004	169
157	1	.	1	3	3	.	2	8	.	194	31	602	1108	183
158	2	.	1	6	4	1	2	8	.	181	32	506	950	170
4te Latus	58	.	50	82	123	34	28	179	.	7383	1286	20723	38886	6535

Nummern	Ledige und Wittwer	Abwesende dieses Landes: Im nämlichen Bezirke	In andern Bezirken	Abwesende Erblanden: In andern konskribirten	In unkonskribirten	Im Ausland oder unbekannt wo	Juden: Wohnpartheien	Männlichen Geschlechtes	Weiblichen Geschlechtes	Summa der Juden	Fremde dieses Landes: Aus dem nämlichen Bezirk	Aus andern Bezirken	Erblanden: Aus andern konskribirten	Aus unkonskribirten: Männlich	Weiblich	Ausländer: Männlich	Weiblich
119	252	1	.	.	.	6	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.
120	427	.	2	.	.	20	.	.	.	.	.	.	.	1	3	.	.
121	117	.	.	.	.	3	1	2	1	3	.	.	.	.	.	.	.
122	143	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
123	591	.	.	.	.	9	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.
124	112	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
125	161	.	.	.	1	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
126	486	.	.	.	1	1	1	1	2	3	.	.	.	.	.	.	.
127	354	.	.	1	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
128	286	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
129	216	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
130	408	.	1	1	.	10	2	5	11	16	.	.	1	.	.	.	1
131	95	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
132	203	.	1	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
133	335	.	2	.	.	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
134	217	.	1	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.
135	114	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.
136	634	.	.	1	.	10	3	9	8	17	.	1	.	.	.	1	.
137	492	.	.	.	1	8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
138	115	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
139	126	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
140	387	.	.	.	.	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
141	180	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
142	69	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
143	225	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
144	212	.	.	1	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
145	75	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
146	478	2	2	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
147	269	.	6	.	.	8	2	8	2	10	.	.	1	.	.	2	1
148	204	.	.	.	.	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
149	151	2	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
150	523	.	1	.	4	3	2	10	3	13	.	.	.	.	.	.	.
151	271	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
152	282	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
153	750	.	2	.	.	6	1	2	3	5	.	.	.	.	.	.	.
154	151	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
155	617	1	8	2	2	9	.	.	.	.	1	4	.	2	2	3	3
156	203	.	.	.	.	9	6	14	14	28	.	.	.	.	.	.	.
157	323	.	.	.	.	7	2	3	2	5	.	.	.	.	.	4	.
158	274	1	2	.	.	4	3	8	5	13	.	2	.	.	.	3	1
4te Latus	11628	7	32	7	10	163	23	62	51	113	2	7	2	5	5	14	6

Viehe-Stand

Nummern	Pferde: Füllen von 1 Jahren	Füllen von 2 Jahren	Füllen von 3 Jahren	Hengste	Stuten	Wallachen	Summe	Tauglich von 13½ bis gegen 15 Faust: Hengste	Stuten	Wallachen	Von 15 bis gegen 15½ Faust: Hengste	Stuten	Wallachen	Von 15½ bis gegen 16 Faust und darüber: Hengste	Stuten	Wallachen	Summe	Hievon pränotirt: Zur Bespannung	Zum Packen	Uiberhaupt: Maulthiere	Ochsen	Kühe	Schafe
119	.	.	.	2	2	21	25	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	75	375	100
120	.	.	.	.	20	88	108	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	451	.
121	.	.	.	.	8	12	20	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	16	93	.
122	.	.	.	.	1	33	34	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	218	3
123	.	.	.	.	.	76	76	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	102	521	20
124	.	.	.	.	8	18	26	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	100	.
125	.	.	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	57	146	33
126	.	.	.	.	17	73	90	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18	279	62
127	.	.	.	.	.	20	20	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	93	250	2
128	.	.	.	.	1	64	65	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5	318	6
129	.	.	.	.	.	6	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	75	153	.
130	.	.	.	3	35	115	153	.	.	.	.	1	1	.	.	.	2	1	1	.	8	490	.
131	.	.	.	.	6	27	33	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	81	2
132	.	.	.	.	15	52	67	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11	229	25
133	.	.	.	.	5	64	69	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	75	315	18
134	.	.	.	.	3	33	36	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	25	231	.
135	.	.	.	.	7	44	51	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	140	1
136	.	.	.	.	20	89	109	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	50	458	.
137	.	.	.	.	.	39	39	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	219	526	95
138	.	.	.	.	.	3	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	51	108	102
139	.	.	.	.	1	12	13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	103	.
140	.	1	.	.	2	59	62	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	110	518	144
141	.	.	.	1	9	23	33	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12	230	202
142	.	.	.	.	.	5	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11	64	18
143	.	.	.	.	6	23	29	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	194	.
144	.	.	.	.	9	20	29	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	229	5
145	.	.	.	.	.	5	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	75	.
146	.	.	.	.	13	86	99	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	80	659	35
147	.	1	.	.	4	20	25	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	273	212
148	.	.	.	.	7	23	30	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	16	234	.
149	.	.	.	.	7	21	28	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	50	149	.
150	.	1	.	.	15	59	75	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	89	573	43
151	.	1	.	.	12	40	53	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	36	312	33
152	.	.	.	.	12	21	33	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	86	320	41
153	2	1	.	.	51	90	144	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	101	1054	110
154	.	.	.	.	9	30	39	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	209	.
155	.	1	.	.	16	63	80	.	.	1	.	.	1	.	.	.	2	2	.	.	14	516	.
156	.	.	.	.	6	28	34	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	257	.
157	.	.	.	3	15	38	56	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	70	195	.
158	1	.	.	.	18	40	59	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	42	137	70
4te Latus	3	6	.	9	360	1584	1962	.	.	1	.	1	2	.	.	.	4	3	1	.	1039	11826	1482

Haupt-Summarium! 2.

Des Myslenicer Kreises vom Jahre 1817.

Bevölkerungs-Stand — Klassifikazion des männlichen Geschlechts

Nummern	Namen	Dominien	Pfarren	Städte	Vorstädte	Märkte	Dörfer	Häuser	Wohnpartheyen	Geistliche	Adeliche	Beamte und Honoratioren	Bürger, Gewerbsinhaber, Künstler	Bauern	Häusler, Gärtler, und vermischter Beschäftigung	Minder Anwendbare	Gänzlich Unanwendbare
159	Markowka		Stryszow	.	.	.	1	46	98	.	4	.	.	27	.	2	61
160	Biala	Makow		.	.	.	1	178	258	.	.	.	.	149	.	16	75
161	Grzechinia		Do	.	.	.	1	194	334	.	.	.	.	144	.	16	176
162	Makow		Do	.	.	.	1	298	573	2	.	7	1	175	2	21	210
163	Juszczyn		Do	.	.	.	1	137	311	.	.	.	.	173	1	11	87
164	Koszowka		Do	.	.	.	1	77	146	.	.	.	.	66	1	1	59
165	Osielec		Do	.	.	.	1	164	310	.	.	.	.	152	.	12	124
166	Skawica		Do	.	.	.	1	137	235	.	.	1	.	126	1	11	172
167	Sidzina		Do	.	.	.	1	337	636	1	.	.	.	282	1	20	286
168	Wieprzec		Do	.	.	.	1	34	73	.	.	.	.	39	.	5	21
169	Zawoia		Do	.	.	.	1	327	815	1	.	.	.	298	4	56	436
170	Kocierz	Moszczanica	Rychwald	.	.	.	1	81	151	.	.	.	.	4	3	23	106
171	Lysina		Do	.	.	.	1	25	42	.	.	.	.	4	.	5	31
172	Moszczanica		Seyborth	.	.	.	1	77	165	.	.	1	.	28	.	19	98
173	Nowy Dwor		Marcyporemba	.	.	.	1	26	40	.	.	1	.	11	.	1	27
174	Nidek gorny	Dolny Nidek		.	.	.	1	124	180	1	5	.	.	65	1	24	101
175	Hecznarowice	Nowawies	Pisarzowice	.	.	.	1	84	154	.	.	.	.	42	.	9	80
176	Nowawies		Kenty	.	.	.	1	88	143	.	.	1	.	37	.	15	77
177	Grojec	Do	Oswięcim	.	.	.	1	41	69	.	.	.	.	20	.	8	33
178	Skidzin	Do	Do	.	.	.	1	35	64	.	.	.	.	19	1	9	27
179	Wilczkowice	Do	Do	.	.	.	1	18	26	.	.	.	.	11	.	6	14
180	Ochodza		Strzeszin	.	.	.	1	38	52	.	3	.	.	7	.	1	36
181	Malec	Osiek		.	.	.	1	65	100	.	.	1	.	36	.	11	32
182	Osiek			.	.	.	1	258	450	1	5	1	.	99	2	49	245
183	Stadt Oswięcim			1	.	.		265	493	4	4	7	41	14	9	69	302
184	Babice		Do	.	.	.	1	103	164	.	.	4	.	42	9	24	84
185	Pławy		Do	.	.	.	1	34	56	.	.	1	.	1	1	3	48
186	Podolany		Lencze	.	.	.	1	33	43	.	1	.	.	11	.	3	32
187	Podchybie		Landskron	.	.	.	1	19	29	.	4	.	.	6	.	2	16
188	Polanka u. Grabie	Polanka	[illegible]	.	.	.	1	62	116	.	1	.	.	39	1	2	54
189	Benczyn u. Benczynek	Paszkowka	Pobiedr	.	.	.	1	59	101	.	.	2	.	23	.	1	64
190	Paszkowka u. Pobiedr	Do	Do	.	.	.	1	79	123	2	.	.	.	24	1	6	91
191	Poremba swoina		Mucharz	.	.	.	1	32	63	.	3	.	.	18	.	5	38
192	Przybradz		Frydrychowice	.	.	.	1	67	125	.	7	1	.	26	.	13	60
193	Polanka wielka			.	.	.	1	190	361	2	1	.	.	73	4	50	204
194	Podolsze	Przeciszow	Zator	.	.	.	1	93	154	.	.	.	.	20	1	19	130
195	Przeciszow			.	.	.	1	191	293	2	.	1	.	37	6	56	269
196	Palczowice			.	.	.	1	30	49	1	4	.	.	14	.	.	31
197	Skomielna czarna	Do	Lentownia	.	.	.	1	110	201	.	1	.	.	90	.	7	109
	S: Latus			1	.	.	38	4196	7936	17	43	29	42	2453	49	612	4246

In keine der vorigen Rubriken gehörige, und ihrer Qualifikazion nach Anwendbare; Nachwuchs; Summen

Nummern	Ausgediente Kapitulanten: Von den Regimentern	Ausgediente Kapitulanten: Vom Fuhr- und Packwesen	Zeitlich Befreyte	Vorgemerkte zum Dienst bei den Regimentern: Verheurathete und Wittwer mit unversorgten Kindern	bei den Regimentern: Ledige, und sonstige Wittwer	beim Fuhr- u. Packwesen: Verheurathete und Wittwer mit unversorgten Kindern	beim Fuhr- u. Packwesen: Ledige, und sonstige Wittwer	Ergänzungs-Mannschaft	Mannschaft von der Landwehre und den Freybataillons	Von der Geburt bis 14 Jahr	Von 15 bis 17 Jahr	Das weibliche Geschlecht überhaupt	Summe der Einheimischen	Verheurathete	Ledige und Wittwer
159	.	.	.	1	2	.	.	3	.	71	14	253	439	63	123
160	8	.	2	5	4	1	.	2	.	232	16	534	1044	192	318
161	1	.	.	2	7	1	.	6	.	317	42	726	1438	243	469
162	1	.	.	4	6	1	.	6	.	379	53	1069	2037	392	576
163	2	.	5	6	4	3	2	10	.	314	12	644	1274	236	394
164	.	.	3	3	4	1	.	1	.	117	6	317	579	105	157
165	1	.	2	1	2	.	1	6	.	277	33	687	1298	229	382
166	3	.	3	8	18	1	.	2	.	337	30	731	1444	263	450
167	4	.	5	7	4	.	.	9	.	443	77	1230	2370	464	676
168	.	.	.	.	.	.	.	.	.	64	4	163	296	50	83
169	3	.	11	26	12	1	.	4	.	705	115	1826	3498	635	1037
170	.	.	.	3	2	1	.	5	.	105	25	314	591	100	177
171	.	.	.	1	.	1	.	.	.	35	6	95	178	30	53
172	1	.	.	4	2	.	.	4	.	123	25	373	678	130	175
173	.	.	.	.	2	.	.	.	.	50	4	89	185	28	68
174	.	.	.	.	.	.	.	4	.	168	27	412	808	132	264
175	.	.	.	3	.	.	.	8	.	140	21	359	662	106	197
176	.	.	.	.	3	1	.	7	.	144	10	302	597	108	187
177	.	.	.	1	1	1	.	.	.	46	10	128	248	44	76
178	.	.	.	.	1	.	1	2	.	52	9	131	252	43	78
179	1	.	.	.	.	.	.	.	.	27	3	56	118	23	39
180	.	.	1	1	2	1	.	.	.	42	8	120	222	40	62
181	3	.	2	2	1	3	.	.	.	72	6	225	394	78	91
182	4	.	1	10	4	3	.	12	.	384	48	990	1858	323	545
183	3	.	.	8	5	1	.	11	.	381	51	1031	1941	339	571
184	2	.	.	1	8	5	.	3	.	124	19	348	673	116	209
185	.	.	.	1	.	.	.	1	.	52	7	122	237	44	71
186	.	.	.	1	3	.	1	1	.	33	7	109	202	37	56
187	.	.	.	2	.	.	.	.	.	18	5	70	123	17	36
188	2	.	.	7	4	1	.	2	.	100	21	272	506	101	133
189	2	.	.	2	2	.	.	1	.	79	13	217	406	69	120
190	.	.	2	4	1	1	.	3	.	95	12	253	495	89	153
191	.	.	.	.	1	1	.	1	.	63	10	159	299	45	95
192	.	.	.	.	2	.	1	4	.	101	14	288	517	83	146
193	5	.	.	6	13	4	3	4	.	323	45	868	1605	257	480
194	1	.	.	3	2	1	.	2	.	134	22	353	690	116	219
195	4	.	.	6	11	4	1	10	.	301	60	820	1588	281	487
196	.	.	.	2	1	.	.	2	.	34	12	121	222	39	62
197	1	.	2	2	9	.	2	4	.	163	37	444	871	150	277
S: Latus	52	.	39	133	142	38	12	140	.	6645	939	17251	32883	5840	9792

Unter dem vorstehend klassifizirten männlichen Geschlechte sind Abwesende; Unter der Anzahl der Wohnpartheien, und Summe der Einheimischen sind Juden; Fremde

Nummern	Abwesende dieses Landes: Im nämlichen Bezirke	dieses Landes: In andern Bezirken	Erblanden: In andern konskribirten	Erblanden: In unkonskribirten	Im Ausland oder unbekannt wo	Juden: Wohnpartheien	Juden: Männlichen	Juden: Weiblichen	Summa der Juden	Fremde dieses Landes: Aus dem nämlichen Bezirk	dieses Landes: Aus andern Bezirken	Erblanden: Aus andern konskribirten	Aus unkonskribirten: Männlich	Aus unkonskribirten: Weiblich	Ausländer: Männlich	Ausländer: Weiblich
159	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
160	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.
161	.	2	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.
162	.	1	.	.	2	1	2	1	3	.	2	.	.	1	.	.
163	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.
164	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
165	.	.	.	.	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
166	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
167	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	1	1	.	.
168	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
169	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.
170	.	.	.	.	2	1	2	1	3	.	.	.	.	.	.	.
171	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
172	1	1	.	.	1	1	7	3	10	1	.	.	.	.	.	.
173	.	1	.	.	3	2	9	5	14	.	.	.	.	.	.	.
174	4	2	2	.	4	3	9	6	15	.	.	.	.	.	1	2
175	1	1	.	.	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.
176	.	.	.	.	1	3	5	6	11	.	.	.	.	.	.	.
177	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.
178	1	1	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
179	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
180	.	.	.	.	3	1	2	4	6	.	.	.	.	.	.	.
181	.	.	.	.	2	1	5	2	7	3	.	.	.	.	1	.
182	3	3	.	.	9	2	4	7	11	3	.	3	.	.	16	8
183	16	5	11	1	30	155	343	360	703	8	1	.	.	.	23	13
184	1	2	1	.	10	6	21	18	39	3	.	.	.	.	16	2
185	1	.	.	.	6	2	2	2	4	.	.	.	.	.	3	.
186	.	.	.	.	.	2	2	7	9	.	.	.	.	.	1	.
187	.	1	1	.	1	1	1	6	7	.	.	.	.	.	.	.
188	.	.	.	.	1	2	4	2	6	.	.	.	.	.	.	.
189	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
190	.	.	.	.	6	5	16	12	28	.	.	.	.	.	.	1
191	.	2	.	.	2	1	3	4	7	.	.	.	.	.	.	.
192	.	3	.	.	2	3	7	13	20	.	.	.	.	.	1	.
193	3	1	.	.	21	4	13	12	25	1	.	.	.	.	2	5
194	.	.	.	.	5	4	9	7	16	.	1	.	.	.	2	1
195	1	.	.	.	22	5	12	15	27	.	1	.	.	.	2	1
196	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
197	.	.	.	.	4	2	7	6	13	.	1	.	.	.	.	.
S: Latus	32	27	16	1	182	207	485	499	984	19	6	3	1	5	74	33

Viehe-Stand — Pferde; Hievon sind taugliche im Alter von 5 bis 10 Jahren; Uiberhaupt

Nummern	Füllen von 1 Jahren	Füllen von 2 Jahren	Füllen von 3 Jahren	Hengste	Stuten	Wallachen	Summe	von 13½ bis gegen 15 Faust: Hengste	Stuten	Wallachen	von 15 bis gegen 15½ Faust: Hengste	Stuten	Wallachen	von 15½ bis gegen 16 Faust und darüber: Hengste	Stuten	Wallachen	Summe	Hievon pränotirt: Zur Bespannung	Zum Packen	Maulthiere	Ochsen	Kühe	Schafe
159	.	.	.	.	6	18	24	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	105	10
160	.	.	.	.	6	86	92	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	40	407	10
161	.	.	.	.	1	72	73	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	114	500	71
162	.	.	.	.	4	90	94	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	51	658	26
163	.	.	.	.	4	94	98	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	125	626	180
164	.	.	.	.	1	14	15	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	111	306	98
165	.	.	.	.	6	71	77	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	169	570	85
166	.	.	.	.	.	66	66	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	165	672	215
167	.	.	.	.	11	200	211	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	115	1402	315
168	.	.	.	.	.	2	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	64	142	36
169	.	.	.	.	3	110	113	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	678	1918	1378
170	.	.	.	1	3	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	248	116
171	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	72	25
172	1	.	1	.	10	61	73	.	.	1	.	.	.	.	.	.	1	.	1	.	.	331	.
173	2	.	.	.	2	8	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	57	.
174	.	1	.	.	5	27	33	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14	355	20
175	.	3	3	.	11	31	48	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	213	.
176	.	.	.	1	3	23	27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	165	.
177	.	.	.	.	1	11	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	89	.
178	1	.	.	.	6	15	22	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	31	118	.
179	.	.	.	.	.	5	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	30	.
180	.	.	.	.	2	6	8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	69	.
181	.	.	.	1	1	23	25	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	16	148	.
182	8	1	.	3	17	165	194	.	.	1	.	.	.	.	.	.	1	1	.	.	141	689	402
183	1	1	.	.	15	40	57	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	52	447	8
184	.	.	.	2	16	63	81	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	52	265	.
185	.	.	.	.	4	8	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14	85	.
186	1	.	.	.	2	4	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	68	6
187	.	.	.	.	1	3	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7	40	.
188	2	.	.	.	7	16	25	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	112	.
189	.	.	.	.	2	10	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	16	76	125
190	2	.	.	.	6	19	27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	28	132	.
191	.	.	.	.	.	4	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12	88	4
192	2	.	2	1	10	17	32	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	40	231	20
193	.	6	4	2	36	116	164	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	97	794	.
194	.	.	.	.	6	22	28	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	28	187	.
195	1	2	2	3	25	76	109	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	52	535	.
196	1	.	.	.	2	6	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14	74	2
197	.	.	.	.	4	14	18	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	71	244	35
S: Latus	22	14	12	14	239	1616	1917	.	.	2	.	.	.	.	.	.	2	1	1	.	2382	13269	3187

Haupt-Summarium. 2.

Des Myslenicer Kreises vom Jahre 1817.

| Der Ortschaften Nummern | Gehören zu Namen | Gehören zu Dominien | Gehören zu Pfarren | Anzahl der Städte | Anzahl der Vorstädte | Anzahl der Märkte | Anzahl der Dörfer | Anzahl der Häuser | Anzahl der Wohnpartheyen | Bevölkerungs-Stand: Klassifikazion des männlichen Geschlechts: Geistliche | Adeliche | Beamte und Honoratioren | Bürger, Gewerbsinhaber, Künstler | Bauern | Häusler, Gärtler, und vermischter Beschäftigung | In keine der vorigen Rubriken gehörige, und ihrer Qualifikazion nach: Minder Anwendbare | Gänzlich Unanwendbare | Anwendbare: Ausgediente Kapitulanten: Von den Regimentern | Ausgediente Kapitulanten: Vom Fuhr- und Packwesen | Vorgemerkte zum Dienst: Peinlich Befreyte | Vorgemerkte zum Dienst: bey den Regimentern: Verheurathete und Witwer mit unversorgten Kindern | Vorgemerkte zum Dienst: bey den Regimentern: Ledige, und sonstige Witwer | Vorgemerkte zum Fuhr- u. Packwesen: Verheurathete und Witwer mit unversorgten Kindern | Vorgemerkte zum Fuhr- u. Packwesen: Ledige, und sonstige Witwer | Ergänzungs-Mannschaft | Mannschaft von der Landwehre und den Freiwilligen | Nachwuchs: Von der Geburt bis 14 Jahr | Nachwuchs: Von 15 bis 17 Jahr | Das weibliche Geschlecht überhaupt | Summe der Einheimischen | Unter dem vorstehend klassifizirten männlichen Geschlechte sind: Verheurathete | Ledige und Witwer | Abwesende: dieses Landes: In nämlichen Bezirke | Abwesende: dieses Landes: In andern Bezirken | Abwesende: Erblanden: In andern konskribirten | Abwesende: Erblanden: In unkonskribirten | In Ausland oder unbekannt wo | Unter der Anzahl der Wohnpartheien, und Summe der Einheimischen sind: Juden: Wohnpartheien | Juden: Geschlechtes: Männlichen | Juden: Geschlechtes: Weiblichen | Juden: Summa der Juden | 5 Fremde: dieses Landes: Aus dem nämlichen Bezirke | Dieses Landes: Aus andern Bezirken | Erblanden: Aus andern konskribirten | Erblanden: Aus unkonskribirten: Männlich | Erblanden: Aus unkonskribirten: Weiblich | Ausländer: Männlich | Ausländer: Weiblich | Viehe-Stand: Pferde: Füllen von 1 2 3 Jahren: Hengste | Füllen: Stuten | Füllen: Wallachen | Füllen: Summe | Hievon sind taugliche im Alter von 5 bis 10 Jahren: von 13½ bis gegen 15 Faust: Hengste | von 13½: Stuten | von 13½: Wallachen | von 15 bis gegen 15½ Faust: Hengste | von 15: Stuten | von 15: Wallachen | von 15½ bis gegen 16 Faust und darüber: Hengste | von 15½: Stuten | von 15½: Wallachen | Summe | Hievon prännotirt: Zur Bespannung | Zum Pflügen | Uiberhaupt: Mutterthiere | Ochsen | Kühe | Schafe |
|---|---|---

Haupt-Summarium! 2

Des Myslenicer Kreises vom Jahre 1817.

Bevölkerungs-Stand

Nummern	Der Ortschaften: Namen	Gehören zu: Dominien	Gehören zu: Pfarren	Anzahl der: Städte	Vorstädte	Märkte	Dörfer	Häuser	Wohnpartheyen	Geistliche	Adeliche	Beamte und Honoratioren	Bürger, Gewerbsinhaber, Künstler	Bauern	Häusler, Gärtler, und vermischter Beschäftigung	Minder Anwendbare	Gänzlich Unanwendbare
239	Siarczanagora		Wróblowice	.	.	.	1	9	12	.	3	.	.	3	.	.	10
240	Sidzina		Gay	.	.	.	1	78	100	.	4	.	.	50	.	4	34
241	Swoszowice		Wróblowice	.	.	.	1	52	95	.	1	5	.	15	5	.	64
242	Skotniki		Tyniec	.	.	.	1	200	248	.	.	.	.	11	1	13	183
243	Sosnowice		Pobiedr	.	.	.	1	55	83	.	.	1	.	28	1	.	41
244	Bielanka	Sieniawa	Rabka	.	.	.	1	41	54	.	.	.	.	25	.	4	26
245	Sieniawa	Do	Rabawyżnia	.	.	.	1	111	156	.	1	1	.	67	.	7	61
246	Bachowice	Spytkowice	ad Zator	.	.	.	1	101	216	.	.	.	.	89	1	1	98
247	Grodziszko	Do	Palczowice	.	.	.	1	25	46	.	.	.	.	17	.	2	24
248	Miejsce	Do	Spytkowice	.	.	.	1	23	40	.	.	1	.	18	.	.	22
249	Spytkowice		ad Zator	.	.	.	1	230	406	2	4	4	.	125	3	7	225
250	Nad Jordanow	Spytkowice	ad Jordanow	.	.	.	1	231	399	1	.	2	.	166	1	6	241
251	Jordanow	Do	Lentownia	.	.	1	.	179	267	2	.	.	56	27	5	11	154
252	Stryszow			.	.	.	1	128	278	1	3	.	.	75	1	25	176
253	Dombrowka		Do	.	.	.	1	42	76	.	.	.	.	23	1	8	50
254	Krzeszow	Sucha	Krzeszow	.	.	.	1	242	514	1	.	1	.	139	1	21	344
255	Kukow	Do	Do	.	.	.	1	102	249	.	.	.	.	69	.	6	139
256	Lachowice	Sucha		.	.	.	1	177	374	.	.	.	.	121	.	9	216
257	Stryszawa		Do	.	.	.	1	282	633	.	.	.	.	202	.	16	332
258	Sucha			.	.	.	1	244	554	3	2	.	.	127	6	23	382
259	Tarnawa	Do	Mucharz	.	.	.	1	152	383	.	.	.	.	92	.	17	266
260	Skawce		Do	.	.	.	1	32	75	.	.	.	.	20	.	3	55
261	Smolice		Palczowice	.	.	.	1	60	99	.	.	.	.	23	2	.	76
262	Sleszowice dolne		Mucharz	.	.	.	1	28	79	.	.	1	.	19	.	3	58
263	Stara wieś gorna			.	.	.	1	68	96	.	.	1	.	20	.	12	61
264	Do dolna			.	.	.	1	47	69	1	1	.	.	22	2	3	33
265	Sóll		Milowka	.	.	.	1	183	454	.	.	1	.	71	2	40	291
266	Szare	Do	Do	.	.	.	1	118	239	.	.	.	.	84	1	18	111
267	Nieledwia	Do	Do	.	.	.	1	117	250	.	.	.	.	78	.	17	117
268	Gilowice	Slemien	Rychwald	.	.	.	1	135	285	.	.	.	.	51	.	32	184
269	Kocon	Do	Slemien	.	.	.	1	44	110	.	.	.	.	35	.	26	70
270	Kurow	Do	Do	.	.	.	1	81	143	.	.	.	.	60	.	18	63
271	Las	Do	Do	.	.	.	1	77	135	.	.	.	.	45	.	26	73
272	Lękawica	Do	Rychwald	.	.	.	1	81	167	.	.	.	.	27	.	23	116
273	Oczkow	Do	Do	.	.	.	1	40	104	.	.	.	.	24	.	7	58
274	Okraynik	Do	Do	.	.	.	1	59	101	.	2	.	.	17	.	8	64
275	Pewel	Do	Do	.	.	.	1	70	142	.	.	.	.	26	.	16	106
276	Pewelka	Do	Do	.	.	.	1	32	55	.	.	.	.	16	.	2	30
277	Slemien			.	.	.	1	162	321	1	3	2	.	67	6	36	218
278	Rychwaldek		Do	.	.	.	1	31	72	.	.	.	.	16	.	7	48
	7tes Latus			.	.	1	39	4169	8179	12	24	20	56	2220	39	477	4931

Nummern	Ausgediente Kapitulanten: Von den Regimentern	Vom Fuhr- und Packwesen	Zeitlich Befreyte	Vorgemerkte bei den Regimentern: Verheurathete und Wittwer mit unversorgten Kindern	Ledige, und sonstige Wittwer	Beim Fuhr- u. Packwesen: Verheurathete und Wittwer mit unversorgten Kindern	Ledige, und sonstige Wittwer	Ergänzungs-Mannschaft	Mannschaft von der Landwehre und den Freybataillons	Nachwuchs: Von der Geburt bis 14 Jahr	Von 15 bis 17 Jahr	Das weibliche Geschlecht überhaupt	Summe der Einheimischen	Verheurathete
239	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	2	27	64	11
240	.	.	.	3	3	.	.	.	.	115	17	221	457	80
241	.	.	2	5	7	.	.	.	.	82	9	206	401	82
242	1	.	1	16	10	.	1	.	.	214	50	495	996	198
243	1	.	.	5	2	.	.	.	.	63	6	197	345	61
244	.	.	.	.	.	.	.	1	.	41	14	130	241	29
245	1	.	1	1	1	.	.	5	.	128	26	343	643	108
246	.	.	.	5	2	1	1	4	.	216	31	486	935	155
247	.	.	.	.	.	2	.	2	.	27	11	94	189	33
248	.	.	.	1	2	.	.	.	.	48	4	100	197	28
249	3	.	2	7	15	2	.	6	.	379	46	1002	1842	290
250	1	.	6	2	1	.	.	4	.	234	68	838	1571	280
251	4	.	2	5	3	.	1	4	.	163	29	577	992	202
252	3	.	1	4	5	1	.	8	.	197	28	623	1151	183
253	.	.	.	2	.	.	1	1	.	65	12	163	326	56
254	.	.	.	8	4	5	1	2	.	297	68	1147	2139	297
255	3	.	.	2	.	1	.	8	.	207	34	595	1064	168
256	.	.	1	9	1	4	.	3	.	311	56	855	1586	253
257	3	.	.	11	5	2	.	16	.	502	90	1433	2612	427
258	4	.	1	5	7	2	.	17	.	415	86	1209	2289	401
259	4	.	.	2	.	2	.	7	.	292	54	854	1590	289
260	1	.	.	.	1	.	.	.	.	55	5	147	287	55
261	2	.	1	3	4	.	.	1	.	88	7	241	448	80
262	.	.	.	.	.	2	.	1	.	66	10	172	332	62
263	.	.	.	1	3	.	.	2	.	84	9	242	435	69
264	1	.	1	2	3	.	.	1	.	71	5	162	308	52
265	3	.	.	5	5	3	1	10	.	313	50	966	1761	321
266	1	.	1	5	1	1	.	5	.	165	33	527	953	164
267	2	.	1	4	3	1	1	12	.	210	25	562	1033	166
268	1	.	2	5	4	2	.	7	.	247	23	602	1160	211
269	.	.	.	1	2	.	.	4	.	92	20	262	512	85
270	.	.	.	2	2	1	.	5	.	105	14	317	587	99
271	2	.	2	1	2	1	.	3	.	117	23	299	594	98
272	1	.	.	.	.	.	.	5	.	129	19	384	704	129
273	.	.	.	.	1	.	.	1	.	75	10	214	390	72
274	1	.	.	1	.	1	.	2	.	70	5	242	413	71
275	2	.	2	5	4	.	.	6	.	136	26	313	642	111
276	.	.	.	1	1	1	.	.	.	55	7	140	253	35
277	1	.	3	8	3	3	.	3	.	243	30	678	1305	240
278	.	.	.	2	2	1	.	2	.	46	7	170	301	54
7tes Latus	46	.	30	139	109	39	7	158	.	6492	1069	18175	34043	5915

Nummern	Ledige und Wittwer	Abwesende dieses Landes: Im nämlichen Bezirke	In andern Bezirken	Erblanden: In andern konskribirten	In unkonskribirten	Im Ausland oder unbekannt wo	Wohnpartheien (Juden)	Juden: Männlichen	Weiblichen	Summa der Juden	Fremde dieses Landes: Aus dem nämlichen Bezirk	Aus andern Bezirken	Erblanden: Aus andern konskribirten	Aus unkonskribirten: Männlich	Weiblich	Ausländer: Männlich	Weiblich
239	26	.	.	.	.	1	1	4	2	6	.	.	.	.	.	.	.
240	150	.	.	.	.	2	1	5	1	6	.	.	.	.	.	.	.
241	113	.	.	.	.	7	2	6	3	9	.	1	.	.	.	6	4
242	303	.	.	.	.	2	3	6	6	12	.	1	.	.	.	1	1
243	87	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
244	72	.	.	.	.	.	1	3	4	7	.	.	.	.	.	.	.
245	192	.	2	.	.	3	2	4	4	8	.	.	.	.	.	.	.
246	294	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	.
247	62	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
248	69	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
249	550	.	8	.	.	7	2	3	8	11	.	.	.	.	.	9	1
250	453	.	1	.	4	5	6	15	18	33	.	.	.	.	.	.	.
251	274	.	5	.	17	5	7	20	21	41	.	.	.	.	1	1	.
252	345	1	1	.	.	3	2	3	2	5	.	1	.	.	.	2	.
253	107	.	1	.	.	2	2	4	3	7	.	.	.	.	.	.	.
254	593	.	1	.	4	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
255	301	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
256	478	.	.	.	.	11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
257	752	.	1	.	.	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
258	679	.	1	.	.	20	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
259	447	.	.	.	.	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
260	85	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
261	127	.	3	.	.	1	2	6	4	10	.	.	.	.	.	2	.
262	98	.	.	.	.	.	2	4	3	7	.	.	.	.	.	.	.
263	124	.	1	.	.	6	2	4	7	11	.	.	.	.	.	2	.
264	94	2	1	.	1	2	3	10	10	20	1	.	.	.	.	3	.
265	474	.	2	2	6	2	1	2	4	6	.	1	.	.	.	.	1
266	262	.	1	4	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
267	305	.	.	.	1	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
268	347	3	.	.	.	5	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.
269	165	2	5	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
270	171	2	1	.	.	11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
271	197	3	3	.	.	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
272	191	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
273	104	1	.	.	.	2	1	5	3	8	.	.	.	.	.	.	.
274	100	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.
275	218	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
276	78	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
277	387	4	6	.	.	16	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
278	77	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7tes Latus	9953	19	44	6	35	170	40	104	103	207	1	4	.	1	1	33	7

Viehe-Stand

Nummern	Pferde: Füllen von 1 Jahren	Füllen von 2 Jahren	Füllen von 3 Jahren	Hengste	Stuten	Wallachen	Summe	Tauglich von 13½ bis gegen 15 Faust: Hengste	Stuten	Wallachen	Von 15 bis gegen 15½ Faust: Hengste	Stuten	Wallachen	Von 15½ bis gegen 16 Faust und darüber: Hengste	Stuten	Wallachen	Summe	Hievon pränotirt: Zur Bespannung	Zum Packen	Überhaupt: Maulthiere	Ochsen	Kühe	Schafe
239	.	.	.	.	2	2	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	17	.
240	2	3	.	.	10	31	46	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	1	.	.	10	155	.
241	.	.	.	.	2	11	13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	100	.
242	.	1	.	1	10	37	49	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	332	.
243	2	2	.	.	4	10	18	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	22	75	30
244	.	.	.	.	.	3	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11	57	.
245	.	3	.	.	4	9	16	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	35	173	1
246	.	.	.	.	8	48	56	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	231	.
247	.	.	.	.	1	9	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	45	.
248	.	.	.	.	4	13	17	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	66	.
249	.	.	.	1	22	80	103	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	27	330	.
250	.	.	.	.	21	89	110	.	.	.	.	1	.	.	.	.	1	1	.	.	125	411	.
251	.	.	.	.	5	19	24	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12	269	.
252	.	.	.	.	26	61	87	.	.	.	.	.	2	.	.	.	2	1	1	.	30	282	276
253	.	.	.	.	4	6	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	127	6
254	.	.	.	.	3	29	32	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	28	622	95
255	.	.	.	.	3	14	17	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	37	267	.
256	.	.	.	.	4	23	27	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	32	590	226
257	.	.	.	.	7	42	49	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	74	898	195
258	.	.	.	.	3	43	46	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	94	629	12
259	.	.	.	.	4	26	30	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18	416	2
260	.	.	.	.	.	5	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11	87	.
261	1	1	.	.	3	14	19	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	16	106	25
262	.	1	.	.	1	1	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	79	20
263	.	.	3	2	1	18	24	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	168	35
264	.	.	.	.	2	17	19	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	198	.
265	.	2	.	1	9	123	135	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	107	801	599
266	1	.	.	1	4	81	87	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	62	619	273
267	.	.	.	2	6	45	53	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	91	404	258
268	.	.	.	2	9	62	73	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	15	442	50
269	.	.	.	.	.	57	57	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	230	79
270	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	85	206	48
271	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	59	249	73
272	.	.	.	.	3	40	43	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	253	.
273	.	.	.	.	4	30	34	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	15	178	95
274	1	1	.	.	1	1	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	199	53
275	.	.	.	.	.	2	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	45	191	80
276	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14	99	50
277	.	1	.	1	3	71	76	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	44	531	96
278	.	.	.	.	.	21	21	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	86	9
7tes Latus	7	15	3	11	194	1193	1423	.	.	.	.	1	3	.	.	.	4	3	1	.	1177	11245	2786

Haupt-Summarium.

Des Mysleniczer Kreises vom Jahre 1817.

Der Ortschaften Nummern	Namen	Gehören zu: Dominien	Pfarren	Anzahl der: Städte	Vorstädte	Märkte	Dörfer	Häuser	Wohnpartheyen
279	Rad	Skawina		1			177	222	
280	Radocze	Tyniec		1			71	104	
281	Opatkowice	Ks Zay		1			44	61	
282	Tyniec			1			176	228	11
283	Tomice	Wadowice		1			77	126	
284	Tluczan gorny	Auschwitz		1			54	92	
285	Tluczan dolny			1			54	86	
286	Wielkie drogi	Oswiecim		1			73	99	
287	Wola tuchowska	Wegiersky		1			61	119	
288	Malejowa	Wysokie Mazowiecke		1			96	129	
289	Chrzanow	Ks Lubicz		1			220	221	
290	Wysoka	Sandomierz	Sandomierz	1			112	169	
291	Nowosiolka	Ks Sandomierz		1			148	195	
292	Wysoka	Nowa	Nowy Sacz	1			84	160	
293	Witanowice			1			91	112	
294	Cybrzyszow	Wisnicz Nowy	Cichawa	1			42	67	
295	Gruszow	Ks Lubomirski		1			52	82	
296	Cichawa	Ks Cichawa		1			108	207	
297	Ciche	Ks Milowka		1			145	224	
298	Czernichow	Ks Lubomirski		1			60	110	
299	Juszczyn	Ks Cichawa		1			48	129	
300	Lesnica	Ks Radziechow		1			46	97	
301	Lipowa	Ks Lubomirski		1			106	247	
302	Wydrzyszki	Ks Ks		1			94	171	
303	Milowka	Ks Milowka		1			179	265	2
304	Osiek	Ks Lubomirski		1			29	72	
305	Petrykowice	Ks Ks		1			75	195	
306	Przyszkow	Ks Ks		1			42	80	
307	Radziechow	Ks Radziechow		1			175	408	2
308	Sienna	Ks Lubomirski		1			42	67	
309	Stkowina	Ks Ks		1			35	82	
310	Spytkowice	Ks Ks		1			43	102	
311	Lwowianka	Ks Ks		1			45	107	
312	Trzebinia	Ks Ks		1			72	145	
313	Trzebinia	Ks Ks		1			38	94	
314	Lgotka male	Ks Jabkowice		1			118	180	
315	Wysoll	Ks Milowka		1			285	735	
316	Wisnicz Nowy	Ks Radziechow		1			52	131	
317	Zablocie	Ks Lubomirski		1			68	138	
318	Zabnica	Ks Ks		1			122	138	
319	Zadziele	Ks Ks		1			57	107	
320	Zarzyce	Ks Ks		1			49	88	
321	Zywiecislawy	Ks Ks		1			21	42	
		Summa		1		42	3988	5117	21

Bevölkerungs-Stand

Klassifikazion des männlichen Geschlechts

Geistliche	Adeliche	Beamte und Honoratioren	Bürger, Gewerbsinhaber, Künstler	Bauern	Häusler, Gärtler, und vermischter Beschäftigung	In keine der vorigen Rubriken gehörige, und ihrer Qualifikazion nach: Minder Anwendbare	Gänzlich Unanwendbare	Anwendbare: Ausgediente Kapitulanten: Von den Regimentern	Vom Fuhr- und Hackwesen	Zeitlich Bresthafte	Vorgemerkte zum Dienst: bei den Regimentern: Verheurathete und Wittwer mit unversorgten Kindern	Ledige, und sonstige Wittwer	beim Fuhr-, Backwesen: Verheurathete und Wittwer mit unversorgten Kindern	Ledige, und sonstige Wittwer	Ergänzungs-Mannschaft: Wannschaft von der Landwehre und der Freiwachtlosen	Nachwuchs: Von der Geburt bis 14 Jahr	Von 15 bis 17 Jahr	Das weibliche Geschlecht überhaupt	Summe der Einheimischen
1	.	1	1	2	1	5	67	12	5	5	108	1	.	.	5	2	.	.	5	.	157	25	485	585	162
.	.	.	1	.	.	1	.	22	1	4	67	.	.	.	5	4	.	.	.	.	75	15	200	297	82
.	.	.	1	.	.	1	.	26	.	1	31	.	.	1	5	.	.	.	.	.	56	10	120	261	55
.	.	.	1	1	76	228	11	1	.	18	2	15	182	1	.	.	13	7	2	.	.	2	211	25	498	977	191
.	.	.	1	.	77	126	.	7	.	46	1	8	66	.	.	.	2	2	.	.	2	.	107	21	288	555	92
.	.	.	1	.	54	92	.	2	.	28	1	6	48	1	.	.	5	4	1	1	2	.	74	17	216	402	79
.	.	.	1	.	54	86	1	1	.	17	1	2	62	1	.	.	3	1	1	.	4	.	72	16	210	393	67
.	.	.	1	.	73	99	.	.	1	44	.	1	69	1	.	1	.	.	.	.	.	.	91	25	242	476	82
.	.	.	1	.	61	119	.	.	.	24	.	8	65	3	.	.	6	7	1	1	4	.	95	24	257	495	87
.	.	.	1	.	96	129	.	.	.	59	1	6	59	.	.	1	3	5	1	1	2	.	96	22	299	555	94
.	.	.	1	.	220	221	.	.	.	157	.	5	150	2	.	.	3	1	2	.	6	.	227	52	659	1265	231
.	.	.	1	.	112	169	.	4	.	77	3	6	77	.	.	3	2	3	1	.	3	.	122	20	352	672	124
.	.	.	1	.	148	195	.	.	.	88	.	4	86	3	.	1	.	.	.	2	7	.	129	23	406	749	132
.	.	.	1	.	84	160	1	.	2	54	1	2	82	2	.	.	4	1	.	.	4	.	157	27	370	767	117
.	.	.	1	.	91	112	1	6	.	49	.	5	88	1	.	.	2	3	2	.	5	.	126	22	342	652	114
.	.	.	1	.	42	67	.	.	.	3	.	8	48	3	.	.	.	1	1	.	6	.	47	12	152	287	79
.	.	.	1	.	52	82	.	.	.	3	.	12	60	.	.	.	.	1	1	.	5	.	72	14	177	348	61
.	.	.	1	.	108	207	1	.	.	43	1	22	120	2	.	4	1	2	2	.	7	.	151	27	428	821	153
.	.	.	1	.	145	224	.	.	1	57	.	29	210	4	.	1	5	5	2	3	8	.	234	28	674	1271	248
.	.	.	1	.	60	110	.	.	.	4	1	13	102	3	.	1	.	.	1	.	8	.	91	19	298	541	84
.	.	.	1	.	48	129	.	.	.	21	.	15	82	3	.	.	2	1	.	.	2	.	107	8	266	501	99
.	.	.	1	.	46	97	.	.	.	29	.	5	61	.	.	.	1	.	1	.	.	.	75	17	229	425	75
.	.	.	1	.	106	247	.	.	2	46	1	22	157	2	.	.	6	1	.	.	6	.	208	29	558	1043	178
.	.	.	1	.	94	171	.	.	.	8	.	20	122	2	.	.	1	.	1	.	1	.	148	26	389	729	123
.	.	.	1	.	179	265	2	.	1	49	1	41	242	2	.	.	4	10	.	3	10	.	258	29	767	1420	264
.	.	.	1	.	29	72	.	.	.	12	.	7	46	1	.	.	1	1	.	.	1	.	37	11	149	268	52
.	.	.	1	.	75	195	.	.	.	44	.	34	120	3	.	.	.	1	.	.	7	.	155	32	392	799	158
.	.	.	1	.	42	80	.	.	.	22	.	5	57	1	.	.	.	.	.	.	1	.	60	5	181	329	61
.	.	.	1	.	175	408	2	.	.	68	.	57	262	3	.	1	1	2	3	.	12	.	250	44	876	1581	307
.	.	.	1	.	42	67	.	.	.	23	.	10	42	2	.	.	1	1	.	.	2	.	61	4	154	300	57
.	.	.	1	.	35	82	.	.	.	16	.	8	57	1	.	.	1	1	1	.	2	.	57	8	172	318	54
.	.	.	1	.	43	102	.	.	.	17	1	13	70	1	.	.	.	1	.	.	1	.	87	18	229	422	79
.	.	.	1	.	45	107	.	.	.	25	.	7	78	1	.	.	.	1	1	.	.	.	87	18	238	456	77
.	.	.	1	.	72	145	.	.	.	12	2	15	115	.	.	.	.	1	.	.	4	.	112	26	324	612	108
.	.	.	1	.	38	94	.	.	.	21	.	9	67	.	.	.	1	.	.	.	3	.	73	16	231	421	71
.	.	.	1	.	118	180	.	.	.	37	.	25	120	4	.	.	2	.	1	.	6	.	146	35	398	754	121
.	.	.	1	.	285	735	.	.	.	86	.	112	469	5	.	2	9	4	3	1	19	.	468	75	1470	2721	540
.	.	.	1	.	52	131	.	1	2	25	.	16	83	2	.	.	2	2	.	.	.	.	117	14	289	553	94
.	.	.	1	.	68	138	.	.	1	21	1	23	87	1	.	.	.	1	1	1	5	.	105	11	268	527	101
.	.	.	1	.	122	138	.	.	.	24	1	23	142	1	.	.	1	1	2	.	3	.	134	29	446	807	140
.	.	.	1	.	57	107	.	.	.	20	1	5	56	.	.	1	1	.	.	2	3	.	90	16	209	406	74
.	.	.	1	.	49	88	.	.	.	14	.	12	69	.	.	.	.	2	.	1	.	.	79	15	263	496	63
.	.	.	1	.	21	42	.	1	.	5	.	4	38	1	.	.	.	.	.	.	.	.	32	7	101	189	32
21	21	18	68	1478	27	662	4420	64	.	17	99	79	34	13	167	.	5324	947	15244		28704		52445		

Unter dem vorstehend klassifizirten männlichen Geschlechte sind

Verheurathete	Ledige und Wittwer	Abwesende: dieses Landes: Im nämlichen Bezirke	In andern Bezirken	Erbsassen: In andern konskribirten	In unkonskribirten	Im Ausland oder unbekannt wo	Unter der Anzahl der Wohnpartheien, und Summe der Einheimischen sind: Juden: Wohnpartheien	Männlichen Geschlechtes	Weiblichen	Summa der Juden
228	.	4	.	.	12	.	.	.	.	.
115	.	.	.	.	4	1	3	4	7	.
76	.	.	.	.	1	1	1	2	3	.
201	.	2	.	.	8	2	7	7	11	.
164	.	5	1	.	1	2	10	10	20	.
117	.	.	.	.	.	2	7	2	9	.
116	.	.	.	.	2	4	8	7	15	.
157	.	3	.	.	2	3	9	6	15	.
157	.	.	.	.	2	2	3	2	5	.
102	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.
275	.	2	.	.	17	.	.	.	.	.
197	.	1	2	1	4	.	.	.	.	.
210	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.
214	.	2	.	.	4	.	.	.	.	.
206	.	1	.	.	3	5	14	10	24	.
80	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
110	.	.	.	1	2	.	.	.	.	.
240	3	.	1	1	2	1	1	2	3	.
219	4	2	.	2	1	1	2	2	4	.
120	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
126	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.
111	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.
207	.	1	1	.	7	1	1	1	2	.
217	2	1	.	.	2	.	.	.	.	.
299	4	.	1	2	7	2	7	7	14	.
64	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
248	2	.	.	.	11	.	.	.	.	.
87	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.
298	4	4	.	1	13	1	2	2	4	1
89	2	.	.	.	3	.	.	.	.	.
92	.	1	.	.	2	1	4	1	5	.
124	.	1	.	.	3	1	5	2	7	.
141	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.
180	.	.	.	.	7	.	.	.	.	.
114	1	.	1	.	2	.	.	.	.	.
223	.	3	.	4	8	.	.	.	.	.
708	.	2	1	28	7	1	4	3	7	.
170	.	.	.	.	3	.	.	3	1	.
158	.	1	.	.	3	6	8	17	25	.
212	.	.	.	1	7	.	.	.	.	.
123	.	.	.	.	1	1	2	1	3	.
130	1	.	.	.	2	.	.	.	.	.
56	2	1	.	.	.	1	1	3	4	.
8215	26	40	8	41	172	39	99	88	187	4

Unter der Anzahl der Wohnpartheien, und Summe der Einheimischen sind: 5 Fremde

Aus dem nämlichen Bezirke	Aus andern Bezirken	Erblanden: Aus andern konskribirten	Aus unkonskribirten: Männlich	Weiblich	Ausländer: Männlich	Weiblich
9	1	.	.	.	4	3
.	.	.	.	.	2	5
.	.	.	.	.	7	10
1	.	.	.	.	1	.
1	.	.	.	.	1	.
.	.	.	.	.	1	.
.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.
.	1	.	.	.	1	.
.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.

Haupt-Summarium.

Des Mysleniczer Kreises vom Jahre 1817.

Der Ortschaften Nummern	Namen	Gehören zu Dominien	Pfarren	Anzahl der Städte	Vorstädte	Märkte	Dörfer	Häuser	Wohnpartheyen
220	Witkowice			1			147	220	
223	Wilamowice			1			235	285	
224	Wiewiorczyn			1			274	775	
225	Wolsienica Gwidzin			1			107	174	
226	Paul Wadowice			1			215	540	
227	Zarzycie male	Lanckorona		1			20	41	
228	Zarzycie wielkie	Zarzycie		1			40	59	
229	Zelczyna	Lanckorona		1			28	47	
230	Zawada	Trzebiel	Wiśniowa	1			82	101	
231	Zembrzyce			1			173	289	
232	Zawadka		Wadowice	1			44	58	
233	Zawoyska	Zator	Oświęcim	1			88	134	
234	Hobot	Do	Wadowice	1			21	44	
235	Kacyna	Do	Chełmiec	1			24	67	
236	Gaymiel	Do	Skawina	1			48	86	
237	Lekawa Wielka	Do	Oświęcim	1			42	63	
238	Bielczowa	Do	Zator	1			167	291	
239	Powsinin	Do	Wadowice	1			102	215	
240	Przylas	Do	Przylas	1			123	259	
241	Stawiszcze	Do	Oświęcim	1			26	47	
242	Zebrzydowice			1			130	205	
243	Kuczkowice	Żywiec	Żywiec	1			31	57	
244	Żywiec	Do	Do	1			209	294	
245	Grzechynia	Do	Skawina		1		20	55	
246	Leszczyna	Do	Żywiec	1			110	222	
247	Porąbka	Do	Do	1			110	198	
248	Gliczarow	Do	Do	1			228	400	
249	Pewelka	Do	Do	1			146	232	
250	Komorowice	Do	Do	1			87	186	
251	Nowy Zator			1			233	344	
252	Do	Żywiec		1			375	750	
	Latus			3	1		27	3801	7058

Bevölkerungs-Stand: Klassifikazion des männlichen Geschlechts: Geistliche	Adeliche	Beamte und Honoratioren	Bürger, Gewerbsinhaber, Künstler	Bauern	Häusler, Gärtler, und vermischter Beschäftigung	In keine der vorigen Rubriken gehörige, und ihrer Qualifikazion nach: Minder Anwendbare	Gänzlich Unanwendbare	Anwendbare: Ausgediente Kapitulanten: Von den Regimentern	Vom Fuhr- und Packwesen	Zeitlich Befreyte	Vorgemerkte zum Dienst: bey den Regimentern: Verheurathete und Witwer mit unversorgten Kindern	Ledige, und sonstige Witwer	beym Fuhr- u. Packwesen: Verheurathete und Witwer mit unversorgten Kindern	Ledige, und sonstige Witwer	Ergänzungs-Mannschaft	Mannschaft von der Landwehre und den Freybataillons	Nachwuchs: Von der Geburt bis 14 Jahr	Von 15 bis 17 Jahr	Das weibliche Geschlecht überhaupt	Summe der Einheimischen
220			1	12	1	66	1	21	96	4			2	2			8		212	34	478	942	152
223			1			92	1	42	228	1		2	11	2	1	1	3		222	41	807	1565	295
224			1	3		157	2	95	421	5			19	12	9	3	15		542	97	1581	2962	502
225			1			24	2	25	102			1	2	4	1	2	6		128	25	276	721	127
226			1			215	540	3		9	54	76	10	23	297	4		2	15	5	1		11		413	66	1127	2126	282
227			1			20	41			1		10		1	25	1			2	1					25	6	89	161	28
228			1			40	59		2			14		1	47			1		1					52	7	129	257	42
229			1			28	47		1			16	1		30					1					25	10	104	198	26
230			1			82	101		2			37	2	4	60									11	68	19	272	429	77
231			1			173	289	1	1	1		44	1	25	206	4			6	4	1	1	6		227	24	821	1493	224
232			1			44	58		5			25		1	16										58	5	116	231	47
233			1			88	134					3	2	24	71				3	1	2	1	2		108	17	279	574	81
234			1			21	44					5		1	21	1			2				1		34	6	97	170	28
235			1			24	67					6		2	45				2	1	1		1		64	6	148	276	42
236			1			48	86					24		2	49				7				2		69	9	182	344	67
237			1			42	63					20		3	51	1			2	1			1		52	12	147	271	49
238			1			167	291	1		1		70	1	46	127	3			2	3	2		4		259	34	590	1152	197
239			1			102	215					40		12	164	1		1	5	4			3		169	35	488	912	159
240			1			123	259	1				67	2	14	228	4		1	7	1			2		242	59	749	1528	232
241			1			26	47					17		9	28					1			2		51	10	127	255	38
242			1			130	205	8		1		70	1	12	86	4		1	3	2			9		181	25	455	867	128
243			1			31	57					17		6	40	2			1						52	4	145	268	46
244			1			209	294	2				78	2	22	265	3			5	2	2	1	10		223	54	910	1691	287
245			1			20	55		1	4					4	44			1		1		1		47	2	119	224	43
246			1			110	222			1		37		20	171	3			3	9	2	1	3		170	23	500	943	177
247			1			110	198					14	1	13	149	2			1	1	2	2	2		126	20	419	783	127
248			1			228	400					34		14	206	2		1	8	4	2		11		242	49	950	1702	273
249			1			146	232					21		2	187	3			2	2		1	2		221	26	557	1028	166
250			1			87	186					35	1	14	118	1		2	5	4	2		3		115	13	297	710	125
251			1			233	344	2	7	6	50	19	3	20	239	1		1	5	2			3		262	46	740	1406	238
252			1			375	750	2	6	6	146	30	7	50	438	3			2	4		2	22		559	68	1551	2866	552
	Latus		3	1		27	3801	7058		25	41	31	250	1196	41	560	1340	53		13	125	74	31	15	140		5001	881	15300	28733	5029

Unter dem vorstehend klassifizirten männlichen Geschlechte sind: Verheurathete	Ledige und Witwer	Abwesende: dieses Landes: In nämlichen Bezirke	In andern Bezirken	Erbsfanden: In andern konskribirten	In unkonskribirten	Im Ausland oder unbekannt wo	Unter der Anzahl der Wohnpartheien, und Summe der Einheimischen sind: Juden: Wohnpartheien	Männlichen Geschlechtes	Weiblichen	Summa der Juden	Fremde: dieses Landes: Aus dem nämlichen Bezirke	Aus andern Bezirken	Erblanden: Aus andern konskribirten: Männlich	Weiblich	Aus unkonskribirten: Männlich	Weiblich	Ausländer: Männlich	Weiblich
220	8	1			4	5	14	14	24									
223	11	11	25	8	12	1	2	5	7						2			
224	10	21	6	1	67	2	6	7	10	1	1				1			
225	3	1			6	2	6	2	9									
226		16			12	1	4	2	6		1	4			4			
227	1	2																
228		1			2													
229		2			2													
230		1			2					2					1	1		
231					1	2	8	18	16		2		3	1	1	1		
232	2				2	2	5	2	8		1							
233					10	1	2	2	4						13	2		
234					1													
235					1													
236	1	1																
237		1			2	4	8	12							1			
238		1			5	1	2	5	7	1	1				1			
239	1	4			1	1	1	2	3									
240		7		3	1	2	7	3	10									
241		1			2	1	2	4	6	1					1			
242					5	1	1	1	2		1				1			
243		2	1		2													
244	2	1		1	8	1	2	3	5	2								
245		1	1		2	10	9	19	4		2				2			
246			1	5	4	1	5	5	10						1			
247					7													
248		1			4													
249					6							2						
250					2													
251																		
252	1	18	2	5	13	42	44	42	235		2							
	28	97	52	24	198	77	204	211	415	21	11	8	5	2	48	10	1	12

Viehe-Stand: Pferde: Füllen von 1 2 3 Jahren	Hengste	Stuten	Wallachen	Summe	Hievon sind taugliche im Alter von 5 bis 10 Jahren: von 13½ bis gegen 15 Faust: Hengste	Stuten	Wallachen	von 15 bis gegen 15½ Faust: Hengste	Stuten	Wallachen	von 15½ bis gegen 16 Faust und darüber: Hengste	Stuten	Wallachen	Summe	Hievon prännotirt: Zur Bespannung	Zum Packen	Uiberhaupt: Mastthiere	Ochsen	Kühe	Schafe
220	1	2	4	7	63	77											2	352		
223			7	52	50	1	1								2			423		
224			2	19	166	187		3						3	1	2	2	995		
225		1	2	2	18	23											8	258		
226		2	0	2	21	57	85				1			1	1		12	494		
227					2	2											6	52		
228					2	4	6										4	85		
229					8	8											16	87		
230		1	1	1	2	5	8				2			2	1	1	2	12	152	
231			1	11	42	54											27	336		
232				2	6	8											12	102		
233				23	63	86											1	212	90	
234				1	1	2											15	55		
235				1	10	11											26	97	21	
236					1	1											68	126	60	
237				2	15	17											2	82		
238				25	123	161											26	492		
239				5	5												116	262	149	
240				1	5	7											227	418	202	
241				7	14	21											67			
242				14	49	63											3	307	45	
243																	42	137	88	
244				2	4	22	148	177	1	1				2	1	1	171	604	129	
245				3	6	3	12										20			
246				1	1	23	89	114		2				2		2	17	400	228	
247					1		1										98	211	187	
248					2		2										243	718	724	
249					1	1	2										177	360	111	
250					2		2										110	277	196	
251					4	8	12										26	324	56	
252				1	6	11	12	1			1			1				480	9	
	28	97	52	24	198	77	204	211	415	21	11	8	5	2	48	10	1	12	12	25

Recapitulation

| | | | | | | | | | | | | | | | | | |

K. P. 46
Lng 16

Krasna

12

Revier Krasna.

k. k. Reichsdomaine Katusz

Stammholz

Verschleiss-Register.

pro 1862.

Post	Anweisungs		Namen der Empfänger.	Zum Abzug Klafter		Holzart	Ort des Einschlages	Cubik-Inhalt der Stücke	Klafter-Zahl	Zusammen		Ganze Klafter	Einzelne		Zusammen		Total-Betrag
Nro	Datum			Datum	Nro				pr. 1 Cubik Klafter								
									Xr.	fl.	Xr.		fl.	x.	fl.	x.	
			Im Monath November 861.														
1	11	12. Novb. 861.	Pinkas Mandelbaum	31/10 861	1017	Dyrot	fichten	385	4239.8	4	169	60	II Q 862				
2	12	13. "	Dawid Rautenstrauch	"	1020	"	"	131.	1393.3	4	55	73			362	13	10
3	31	15. "	Fischja Bernfeld	"	1017	"	"	254	3506.6	4	140	28					
4	33	18. "	Chaiskj Berl	14/11 "	1044	"	"	362.	5061.3	4	202	45					
			Zusammen								568	7		13	10		59 60
			Ausgang zum Scontro 30 Novb. 861. Laffalsky														
			Eingang zum Scontro 4 Februar 1862. Laffalsky Danziewicz Walvasor														
			Im Monath Februar 1862.														
5	103	14. Febr. 862.	Wasyl Wilczynski	16/11 86	1031.	Surowa	Aspen	3	27.7	2	.	56	II Q 862				
6	121	24. " "	Fischja Bernfeld	.	.	Sybla	Lettin	30	35.2.	3	1	6					
7	123	26. " "	Wasyl Tonczuk	.	.	Lohar	"	90	106.2	3	3	19					
			Zusammen								4	81.					293.
			Im Monath März 1862.														
8	196	12. März 862.	Matysj Salyczyn	12/3 862	263	Lohar	Eichen	29	510	3	15	30	II Q 862				
9	478	"	Iwan Bobluk	"	"	Sybla	"	90	1147.6	3	34	43					
10	200	"	Derselbe	.	.	"	Lettin	60	52.8.	3	1	58					
11	202	14. "	Christian Haberstok	.	.	Klemow	"	120	105.6	3	3	17	III Q 862				
12	210	17. "	Michel Zwarycz	dto.	7	Sybla	Aspen	2	33.6	2	.	67	III Q 862				
13	255	24. "	Wasyl Wilczynski	19/3 "	305	Surowa	"	11	227.7	2	4	55					
14	269	31. "	Schaja Bernfeld	20/3 "	306	Sybla	Fichten u. Tannen	1531.	20496.2	4	825	63	II Q 862				
			Summa								885	24					

15798
81984
97782

614.5
21064
82552

Post	Anmerkungen	Namen der Kaufgänger	Zum Abzuge kommende Nr.		Holzart	Art des Holzes	Stück oder Cubic Inhalt	Taxe pro 1 Cubik Klafter	Taxe Zusammen		Ganze Kosten Vergütung Laut Collekte Nr.	Einzeln		Zusammen		Total Betrag
Nro	Datum		Datum	Nro					fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.	
		Übertrag							885	24						14
15	270	31. März 862.	20/3 862	306	Sykla	hiefl.	136	2295	4							
		Linkas Mandelbaum					1859	14851.9	3	536	97	II Q 862 Dpl.				
16	271.	"	"	"	"	fichtl.	1102.	8333.8	3	250	1					
		Lemisz Berl												540		
		Zusammen								1672	23			553		361.
		Im Monath April 862.												13		
17	286	2. April "			Sykla	Latten	240	211.2	3	6	34	III Q 862				
		Oleza Niebylowicz				fichtl.	3	46	4							
18	287	" "	3/4 862	340	"	" Bretter	493	7253.9	3	219	46	II Q 862 Dpl.				
19	327	25 " "	11/4 "	360	Kurnik	Eschen	1	24	2		48	III Q 862				
		Lemisz Berl								226	28					446
		Simko Sawkow														
		Zusammen														
		Im Monath May 1862.														
20	338	4. May 862.	11/4 862	360	Kurnik	Eschen	6	81	2	1	62	III Q 862				
		Anton Porokys														
21	339	"	"	"	"	"	4	39.2	2		78	"				
		Fedor Dmytryszyn														
22	375	12. "	11/4 "	"	"	Tannen	67	953.1.	3	28	59	"				
		Szmil Hawrylowski														
23	379	14. "	.	.	.	Latten	30	35.4.	3	1	6	III Q 862				
		Michael Kwiatkiy														
24	403	20. "	26/5 "	519	Sykla	fichtl.	19	105.7.	3	3	17	"				
		Prokop Wasko														
		Zusammen								35	24					562.
		Im Monath Juny 1862.														
25	414	12. Juny 862.	26/5 "	519	Sykla	fichtl.	60	11.20.9	3	33	63	III Q 862				
		Petro Laway														
26	432	16. " "	14/3 "	308	"	"	250	5149.5	3	155	73	III Q 862 2 part				
		Schaja Bornfeld														
		Zusammen								189	36					657.

Post	Anmerkungen	Namen der Parteyen.	Zum Abzug kommt Pf.					Cubic Inhalt	Permiss Zumass			Entgang Kosten Vergütung				Journal art.
			Datum	No	Salzgattung	Ort Forst Revier Name	Rücken		pr. 1. Cubik Fuss	Zusammen		Laut Collekte No	Einzelnen		Zusammen	
No	Datum								Kr.	fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.
		Im Monath July 1862.														
27	2. July 862.	Emrich Berl	29/8 862.	306	Sylva	Fichten	238	4329	4	173	16	IV 0 862	Depl.			
		Zusammen								173	16					698
		Abgang zum Zusammenzug Scontrirung 8. July 862. Zollamt Pf. Finanzwacht No Wachaem P.														
		Im Monath August 862.														
28	6 August 862.	Pinkas Mandelbaum	2/8 862	771.	Sylva	Fichten	70	1216. 4	3	36	49 ½	IV 0 862				
29	29. " "	Nikolai Filipowitz	.	.	Schar	Lerchen	30	35. 4.	3	1	6					
		Zusammen								37	56					857.
		Im Monath September 862.														
30	8 Septb 862.	Pinkus Mandelbaum	3/4 "	868	Sylva	Fichten	15	387 8	3	11	63 ½	IV 0 862				
		Zusammen								11	63 ½					914
		Im Monath October 1862.														

Recapitulation

Im Monath November 861.	568	7		13	10
" Februar 861.	4	81			
" März "	167 2	23			
" April "	226	28			
" May "	35	24			
" Juny "	189	36 ½			
" July "	173	16			
" August "	37	56			
" Septber "	11	63 ½			
Zusammen	2918	35	.	13	10

Rekapitulirt am 31. October 862.

Natras

1 Amt

Rech: Post 236
pag: 28

Lanil: No. ~~7~~ 11.

Kk Religionsfonds-Herrschaft

Muszyna

Kalk.

Verschleisz-Register

für das Jahr

1856.

Post	Zug	Datum	Namen der Partei	Kalk. gelöschter		Kalk. ungelöschter		Preis pr. Korety		Geldbetrag		Abstattung		Anmerkung
N:				K.	G.	K.	G.	f	x	f	x	f	x	
			Im Grunde Bezirks Verwaltungs Erlasses vom 15ten August 1855 No. 7014 A. Z. 577 besteht der Tarifspreis eines Koretz gelöschten Kalks mit	1	44									
			Im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 bis zum Übergabstage 23ten Jänner 1856 sind keine Empfänge vorgekommen.											
			Raczynski m/p Kaufm. Kommissär — Bielikiewicz m/p h. Verwalter											
			Joh: Lebedowicz m/p Amtskontroller — Dobrowolski m/p Amtsassistent.											
			Abgeschlossen zur Übergabe der Kontrolle an den Hubst: Amtskontroller Karl Lokalski im Grunde Bez. Verw. Verordnung vom 5ten März 1856 No. 2058 A. Z. 247 auf den Schluß 11ten März 1856 mit dem Bemerken, daß seit der letzten Kontrirung bis heute keine Empfänge vorgekommen sind.											
			Als Übergeber Joh. Lebedowicz m/p — Bielikiewicz h. Verwalter — Als Übernehmer Karl Lokalski Hubst. Controller.											
			Abgeschlossen zur Kontrirung am 24ten April 1856 mit keinem Empfang.											
			Kaspar m/p Bez. Vorsteher. — Bielikiewicz m/p h. Verwalter — Lokalski m/p h. Controller.											

Post	Zu- tag	Datum	Namen der Partei	Kalk gelöschter R.	Kalk gelöschter G.	Kalk ungelöschter R.	Kalk ungelöschter G.	Preis zu Korecz f	Preis zu Korecz x	Gehaltsbetrag f	Gehaltsbetrag x	Abstattung f	Abstattung x	Anmerkung
			Im Grunde Bez. Verw. Erlasses vom 25ten Juli 856 Z. 6842 ist der Tarifpreis vom 1ten September 1856 angefangen festgesetzt, zu Korecz Steinkalk mit . . .	1	46	2	11.							
			Im Monate October 1856.											
1	15	22ten Oktober 856.	Kopiszczanski	.	16	.	.	.	53	.	53	.	53.	J. art.
			Summa mit Ende Oktober 856	.		.	.	.	53	.	53.	.	53.	794.

Muszyna am 31 Oktbr 856

Bienkiewicz
Vorsteher

Nohalski
Stadt:

Guts Part: 86.

Gutsbeilage No 30.
10. Rück ex 1865.

Ueber Einhundert dreißig Gulden ö. w. welche der Gefertigte Ziegelstreicher für die Erzeugung Ausbrennen von Zwei gewöhnlichen Öfen Mauerziegel mit 26.000 Sr. das 1/1000 zu 5 flo gerechnet aus dem Muszyner kk Religionsfonds. Guts Renten baar und richtig erhalten zu haben hiemit quittiret.

Muszyna am 31t. Mai 1865

Id. est 130 flo. w

Zwanzig Rechts Tausend Rück Mauerziegel im Materialien Journale Tour. ar x 4. im Empfange, und ist die quittirte Erzeugungs-Gebühr liquid

[illegible]

Joseph [illegible]

Paul [illegible]

Zeuge

26000 Sr.	130 f
26000 "	130 f – 5 f
13000 "	65 f
21000 "	105 f – 5 f
13.000 "	65 f
20.000 "	100 f – 5
13.000 "	65 f
13.000 "	65 f
13.000 "	65 f
13.000 "	65 f
171.000	855 f
	15 f
	870 f

K. Domainenamt — Muszyna

Ausweis

über den am 20 Februar 1865. in den Świetnicer Revieren
in Wołoszyny im Comissionellen Almosen
durch Blumenfelder Forst

Lfd. No.	des Käufers Name	des Käufers Stand	des Holzes Art	28	26	24	22	20	18	16	14	12	10	8.
				Zoll Stärke										
				10									8	7
				Klafter lange Stücke										
1.	Dzicdziak Jakob	Kazlowa	Tannen	Brennholz			1					6		
2	Merena Grzio	Florynka	"	Brennholz			2	2	1	1				
3.	Maxymczak Simon	"	"	"						1				
4	Gara Antoni	Kazlowa	"	"					1	1				
5	Oberzud Jakob	Grybow	"	Brennholz								8	6	1.
6.	Goch Mandel	"	"	Brennholz	4	6	20	18	19	13				
7	Dubiec Janko	Florynka	"	"					1	2	1.			
			"	Brennholz							9	7		
8	Swięc Andreas	Fiolkowa	"	"							1	4		
9	Oberzud Anton	Biała	"	Brennholz					1.					
			"	Brennholz							6	9		
10.	Maxymczak Symon	Florynka	"	Brennholz				1	1	4.				
11	Rodak Antonin	Fiolkowa	"	"					1					
12	Muzelak Wasil	Florynka	"	"					3	5	1			
13	Lygara Barna	Fiolkowa	"	"						1				
14	Rodak Simon	Kazlowa	"	"					1					
15	Modyka Kuba	"	"	"			1							
16.	Dubiec Wanio	Florynka	"	"						1				
17	Jgielski Wojciech	Fiolkowa	"	"						2				
			"	Brennholz							2			
				M.	M.	M.	M.	M.	M.	M.	Rs	Rs	Rs	Rs
			Zusammen	4	6	23	21	29	29	4.	18	34	6	1.

175

Muszyna am 28 Februar 1865

1-96 2-52 7-12 5-84 1-65 2-44 33-56 4-12 44
6-00 7-22

Conrad Gerdt

[illegible]

6
D Anno 8bro

ſchied Ammiaſht

n	11 ~~10~~	1	1 ~~2~~	330	37145	65483	187	386	231	1156	1737
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
·	11	1	1	339	37233	64020	193	358	233	1238	1654
	·	·	·	·	·	1465	·	28	·	·	83

415	4417	38126	478	2	237	956	908	317	139
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
325	4765	37521	29	.	165	768	591	294	99
90	.	605	449	2	72	188	317	23	40

1397	.	53056	8616	144,707	273,109	47,406			
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
729	.	52639	8427	142089	268005	45987	.	78929	1
648				618	5104				
				✓					

| | | |

Commandant

.	88	.	6	.	2	82	.	.	34
	✓		✓		✓	✓			✓

	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	

89		✓	1419 ✓	22	2067 ✓

Ryppianka 23

K. K. 46
Lng 16

Revier Ryppianka.

k.k. Reichsdomaine Katusz

Stammholz
Verschleiss-Register.
pro 1862

Post	Empfangs-Bestätigung		Namen der Partheyen.	Um Selbzug einzelne Klafter		Holzart	Gattung des Holzes	Würfel	Cubic Inhalt	Taxmäßige Klafter			Empfangsbestätigung Abmessung			Anmerkungen
				Datum	No					No	Zusammen		Laut Collat. No	Einzeln	Zusammen	
	No	Datum									Kr.	Xr.		fl. kr.	fl. kr.	
			Im Monath November 861.													
1	6	pr. ddo. 861.	Michailo Karpuninetz	11/6861	439	Sciaulka	Lattau	13	91.8	4	3	68	IQ 862			
2	7	dto.	Jako Dzundza	31/10 "	1010	Parzyszcz "		16	24.2	3.5.		85				
3	17	13. "	Procop Fedorow						18 3"P							
4	25	14. "	Josef Wolczynski	.	.	Niedrwd "		40	35.2.	3.5.	1	23 ½				
				.	.	Sauerkl	Lettau	35	30.8	3.5.	1	8 ½				
			Zusammen	.	.	.	.	.	.	.	6	85				59
			Empfangen zum Scontro 30/11. 861. Zaffalny.													
			Monat December 861.													
5	52	27. Xbr 861.	Wolf Vogel			7 Boatum		6	764	6						
				20/12861	1192	Sciaulka	Tannen Stöße	31	1973	4	125	56				
			Zusammen	.	.	.	.	.	.	.	125	56				141
			Monat Jänner 1862.													
6	59	9t. Jänner 862.	Salamon Spindel	31/12861.	1212	Niedrwd	Tannab.	99	1067	4 s.	48	1 ½	36 ex 861.	9	90	
7	60	dto.	Derselbe	"	"	4	Lattstöße	240	1208	3.5.	43	85 ½				
8	61	"	Feibisch Kurz				Sauerkl	897	690	4 s.						
9	66	20t. "	Mortko Mandelbaum	"	"	"	Tannstöße	103	139.2	3. s.	35	93	36	2	70	
				20/1 "	1192.	Sciaulka	Tannst.	1	115	4	4	60				
			Zusammen.	.	.	.	.	.	.	.	132	40	.	19	60	213
			Empfangen zum Scontro 4 Februar 862.													
			Zaffalny p. Dunizewski m. p. Zaffalny p.													

Post	Empfangszeit		Namen der Holzkäufer.	Um welchen Holzzug einzelne Klafter		Holzart	Gattung des Holzes	Orte	Cubic Inhalt	Dem Käufer zu Gute kommende Cubic Fuß	Zusammen		Empfangene Kaufschillinge Baar			Anmerkungen	
No	Datum			Datum	No								Baar	Einzeln		Zusammen	
											fl.	kr.	No	fl.	kr.	fl.	kr.
			Im Monath Februar 862.														
10	90	5. Febr 862.	Wolf Vogel														
11	92	6. " "	Anton Bazynski														
12	94	6. " "	Mayer Spatz														
13	95	"	Leibisch Kurz														
14	96	"	Derselbe														
15	104	17. "	Wasyl Galyi														
16	107	"	Leibisch Kurz														
17	108	"	Derselbe														
18	113	18. "	Tinko Lohin														
19	114	"	Jac Drohomyrecki														
20	115	"	Josef Klein														
21	116	"	Nuchemie Mandelbaum														
22	117	19. "	Paulo Petrow														
23	118	"	Oleza Bedrij														
24	120	20. "	Jan Bazynski														
25	127	27. "	Jurko Petrow														
			Zusammen														
			Im Monath März 1862.														
26	132	4. März 862	Michailo Barfaniuk	30/1.862	127.	Sciack	Tannen		74	650.9	4	26	4.				
27	133	6. "	Mortko Mandelbaum	30/1.862	"	"	"		60	775.2.	4.	31.	1				
28	157	8. "	Wolf Vogel	"	"	"	Lerchen Fichten		9	96.6.	1	6	76				
29	158	10. "	Iwan Petrow	"	"	Smreck	Smrek.		194	2365.8	4. 5.	106	74.				
30	159	10. "	Michailo Petrow	"	"	Niedzw.	Fichten Forst		136	400	3. 5.	14	.				
31	160	"	Ksanim Wolosynski	31/1.862	148	Smreck	Tannen		1.	26	6	1	86				
32	161.	"	" Glodzinski	"	"	"	Lerchen		1.	45.8	3. 5.						
			Schintwag	"	"	Niedzw.	Tannen		11.	124.2.	4. 5.	5	59				
				"	"	Smreck.	Forst Bäumen		1	106	5	5	30				
				"	"	"	Tannen		5	141.9.	3. 5.	4	97				
				"	"	"	"		3	70.7.	3. 5.	2.	47				
				"	"	"	"		11	171.3.	3. 5	6	.				
				"	"	"	"		16	285.8.	3. 5.	10	½				
				"	"	"	"		5	86.8	3. 5.	3	4.				
				"	"	"	"		6	123.3.	3. 5.	4	32.				
				12/2 "	179	Sciaillie	"		3	14.1.	4.		56½				
				11/6.861	493	Niedzw.	"		9	34.3	3.5	1	20.				
												229	88½				
												2					
				28/2.862	241	Sciaillie	Tannen		32.	342.7.	4	13	71.				
				"	"	"	Lerchen		22	126.3.	4	8	84½				
				2/3 "	252	"	Tannen		116	1587.8.	4	63	27½				
				8/3 "	259	Smreck.	"		22	275.7.	3. 5	8	61.				
				8/3. "	259	"	"		16	555.8.	3. 5.	19	46				
						"	Lerchen		30	26.4.	3. 5.	—	93½				
				" "	259	"	"		16	32.8.	3. 5.	1	85				
												116	68½				

Post	Anmeldung		Namen der Partheyen.	Vom Selbzüg Ausgabs Orte		Holz-Gattung		Cubic Inhalt	Preis per 1 Cubik Fuss	Zusammen		Gerichtskosten Abmessung			Journal art.
Nro	Datum			Datum	Nro	Holz-Art	Sorte	Cubik Fuss	Xr.	fl.	kr.	Laut Collat. Nro	einzeln fl.	kr.	zusammen fl.	kr.	
			Übertrag												
33	209	17. März 862.	Thoma Landsmann								116	68½			26
34	251	24. " "	Josef Krutkowski	28/2 862	241	Smrek	Zimm	43	624¾	4	24	97½	II Q 862		
			Zusammen	22/3 "	290	Niedzo	"	40	429.2	3. S.	15	2½			
											156	68½			361.
			Im Monath April 1862.												
35	331	25. April 862.	Alexander Dyru	2/4 862	351.	Bewyz	Zimm	5	57.1.	3. S.	1	79	III Q 862		
36	335	28. " "	Iwan Drunda	"	"	"	"	1	38.	3. S.	1	33.	II Q 862	19	
			Zusammen								3	12		11 11 33	446
			Im Monath May 1862												
37	380	14. May 862.	Fedio Holunzuk Company	12/5 862	479	Lerch	Zimm	3 6	80.4 17.8 25.8	3. S.	4	35		124 62 372	
38	388	16. " "	Michal Strutynski	"	"	Niedzo	"	21.	133.7	3. S.	4	68			
39	395	26. " "	Anton Starzewski	14/5.	507	"	"	4	62.7.	3. S.	2	19½			
			Zusammen								11.	22½			262.
			Im Monath Juny 862.												
40	430	17. Juny 862.	Stefan Berehynicz	14/6 862	542.	Smrek fichte		11	302.6	3. S.	10	59½		96 57	
41	431.	"	Sonstam Brodowicz	"	"	Niedzo.	"	3	63.1.	3. S.	2.	21.			
			Zusammen								12.	80½			657
			Im Monath July 1862.										III Q 862		
42	452	July 862.	Nikola Serman und Illo Barcej	24/6 862	670	Smrek	Zimm	4/8	69 78.9	3. S.	5	18			
43	453	"	Wasyl Barinek	"	"	"	"	17.	156.8.	3. S.	5	49			
44	454	"	Oleka und Prokop Manelick	"	"	"	"	2 22.	32.8 308.8.	3. S.	15	46			
45	455	"	Stefan Beryak	"	"	"	"	12.	110.1.	3. S.	3	86			
46	456	"	Iwan Barcej	"	"	"	"	2.	33.3.	3. S	1	17			
47	457	"	Petro Semanino und Mathy Surkow	"	"	"	"	4 2 7	20.2 118.0	3. S	6	39			
			Übertrag								2				
											37	75			

Post	Anmerkungen	Name und Wohnort des Empfängers.	Tag der Abgabe Monat	Tag der Abgabe Datum	Holzart	Gattung des Holzes	Ort des Einschlages	Cubic Inhalt	Taxirte Klafter à 216 Cubik Fuß			Gesammt-Taxe Klafter			Zuschuß-Taxe Klafter			Bemerkungen
									Anz.	Zusammen		Laut Contract	einzeln		zusammen			
									Kl.	fl.	kr.	Anz.	fl.	kr.	fl.	kr.		
		Uibernahme																
48	458	1. July 862	Semán Petrow															
49	457	"	Oleá Manelak 2mal	24/6 862	670	Smrekbaum	Tannen	13	116.6	3.5.		37	75.					
50	460	"	Mirbal Nawikowski					10	185.4			4	8½					
51	461	"	Rosl Daniow	"	"	"	"	13	284.2	3.5.		16	42½					
52	462	"	Nikola Nowicki	"	"	"	"	4	195	3.5.		6	82½					
53	463	"	Nikola Berezwicki	"	"	"	"	2	62.	"		2	17					
54	464	"	Jan Berezwicki	"	"	"	"	15	194.4	3.5.		6	80½					
55	465	"	Wasyl und Iwan Czepak	"	"	"	"	3	66.5.	3.5.		2	33					
56	466	"	Nikola Lucan	"	"	"	"	23	278.8	"		9	76					
57	467	"	Dmytro Hryńczak	"	"	"	"	4	54.7.	"		3	12					
58	469	"	Fekla Kowalycha	"	"	"	"	21.	465.6	"		16	30					
59	471	"	Hryń Smykanski	"	"	"	"	5	106.8	"		3	74					
60	472	"	Edio Siwoski	"	"	"	"	3	58.1.	"		1	93					
61	476	"	Schloma Spinidel	"	"	"	"	10	193.7	"		6	78					
62	477	"	dmselbe	"	"	"	"	12.	126.4.	"		4	92½					
63	478.	"	dmselbe.	"	"	"	"	2	51.	"		1	78½					
			Zusammen	31/8 862	148	Nadelwald	"	86	1837.0	"		64	19½					
				"	"	Laubholz	Tannen	16	531	3.5								
						Smrekbaum	Lerchen	4	454.	5		41	28½					
												229	71.					698
			Abgeschlossen zum Nachtrage Control-Zahlung am 8ten July 862. Russalm Dimczuwskim Wald-Ob-Verw.															
			Control-Zahlung am Monate July 862.															
64	480	10/7 862	Jasyjch Michailow	10/7 862	669	Laubholz	Tannen	3	48.8	3.5		1	60½					
65	495	21. "	Luisa Reiner	24/6 "		Smrekbaum	"	2	51	"		1	78½					
66	509	12. "	Stefan Daniow	"	"	"	"	11	174.	"		6	10½					
67	515	28. "	Nicola Berezwicki	"	"	"	"	6	92.4.	"		8	68½					
			Zusammen									18	18					774.

Post	Anmerkungen	Namen und Wohnorte.	Vom Lebzug ausgeschieden		Holzart	Gattung	Orte	Cubic Gehalt	Cubic Fuss	Zusammen		Gehaltene Strafe Ermässigung				Bemerkungen
			Datum	Nro								Laut Coll.	Einzeln		Zusammen	
Nro	Datum								Kr.	Fr.	Kr.	Nro	Fr.	Kr.	Fr.	Kr.	
		Im Monath August 862.															
68	531	8. August 862			Lisc	Derehyniec											
69	534	"				Schloma Spindel											
70	541	"				Ledio Chomiczynski											
71	545	16. "				Sackel Lenio											
72	558	27 "				Jan Kurczynski											
						Zusammen											
		Im Monath September 862.															
73	579	4. Sept. 862			Buchen	Mendelbaum											
74	580	"				Dieselbe											
75	582	7. "				Schloma Spindel											
76	584	9. "				Sackel Smuck											
77	585	10. "				Wesyl Galyi											
78	588	"				Salomon Brodowicz											
79	595	17. "				Schloma Spindel											
						Zusammen											

Vom Lebzug ausgeschieden		Holzart	Gattung	Orte	Cubic Gehalt	Cubic Fuss	Zusammen		Gehaltene Strafe Ermässigung				Bemerkungen
Datum	Nro								Laut Coll.	Einzeln		Zusammen	
						Kr.	Fr.	Kr.	Nro	Fr.	Kr.	Fr.	Kr.	
27/8 862	670	Smuk	Tannen	11	88.2	3.5	3	9				44	
24/7 "	757	Niedzw.	"	4	200	"	7	—				262	
24/6 "	670	Smuk	Weiss.	11	211.0	"	7	38½				306	
9/24/7 "	669/746	Bauer	Tannen	2/14	14.3/92.1	"	3	73					
15/6 862	493	Niedz.	"	8	136.2	"	4	77					
							25	97½					857.
24/6 862	670	Smuk	Tannen	6	178.2	3.5	5	19				IV 862	
		Bauer	Eichen	1	6	6							
18/8 "	863	Niedzw.	Tannen	5	20.5	3.5	4	56					
			Tannen	52	1031.6	3.5	2	½					
18/8 "	"	"	Smuck.	53.	370.4.	4.5.	52.	80					
"	"	Bauer	Tannen	2	11.8	3.5.	.	41					
24/6 "	670	Smuk	"	2	54	"	1	89					
		Bauer.	Tannen	6	3.—	3.5							
18/8 "	863	Scienka	Eichen	1	2-1	10/7	—	75					
			Tannen	2	3-2.								
22/9 "	883	Niedzw. Smuck	Contract	3	371.	5	18	55					
							84	16					914.

Post	Empfangsjournal	Namen der Partheyen.	Vom Abzug einzelner Klafter		Holzart	Gattung der Waare	Cubic Inhalt Einzel	Anzahl der Klafter: Jor. Cubik Fuß	Zusammen		Empfangsklasse und Ermäßigung: Laut Collat.	Einzeln		Zusammen		Tour. ert.
Nro	Datum		Datum	Nro					Kl.	Fz. Kr.	Nro	Fz. Kr.		Fz. Kr.	

Im Monath October 1862.

80	626	8	8	862.	Probap Iwanjšegn	R/88k	479	Parga.	Tanne	2	37.2	3.5.	1	65			
81	628	"			Nikola Kuzmak	18/8 "	863.	Wiedm	"	9	69	3.5.	2	41			
82	632	13.	"		Janibšy Kurz	"	"	"	Tanne	358	1640	3.5					
					Imnella	"	"	"	Smrek.	53	369.4	4.5.	78	59	862	4	30
83	634	"				"	"	Parga	Tanne	44	703	3.5					
84	636	16.	"		Lua Berchyšica.	"	"	"	W.	34.	157.4	4.5.	31.	70	.	3	70
						R/68k	493	Smrek	Tanne	4	128.6	3.5.	3	50			
					Zusammen								118.	87	.	7	70

Recapitulation

Monath	November	1861	6	85	. . .
"	December	"	125	56	. . .
"	Jänner	862.	132	40	. 12 60
"	Februar	"	229	88	. 7 10
"	März	"	156	68	. . .
"	April	"	3	12	. . .
"	May	"	11	22	. . .
"	Juny	"	12	80	. . .
"	July	"	229	71	. . .
"	July	"	18	18	. . .
"	Augustus	"	25	92	. . .
"	September	"	84	16	. . .
"	October	"	118	87	. 7 70
	Zusammen		1155	42	. 34 40

Rekapitulation 1039.
462

Kalwang am 31. December 862.

Klaboy
1. Amt

nd 5301.
31

Vertrag.

Welcher zwischen dem kk: Uszewer kaal Mandatariate einerseits, und den Zawader Inhaßen Martin Babray und Thomas Miskina als Rauchfangkehrern andererseits nachstehends abgeschlossen wird.

1tens Überläßt das kk Kaal Mandatariat die Verpflichtung der Fegung der in der Mandatarswohnung der Amtskanzley und der Uszewer Pfarrwohnung befindlichen Vier Rauchfänge für die Zeit vom 15ten May 852. bis dahin 853. an den Zawader Inhaßen Martin Babray und Thomas Miskina gegen den bedungenen Lohn jährlicher Acht Gulden Conv: Münze, welcher demselben in halbjährigen decursiven Raten gegen klassenmäßig gestempelte Quittungen, ausbezahlt werden wird.

2tens Sollte aber durch die ungehörige oder unordentliche Fegung, kurz aus Verschulden der Rauchfangkehrer, welch immer ein Unglück entstehen, so werden sie den diesfälligen Schaden zu verantworten, und zu vertretten haben, daher selbe verbindlich gemacht werden, die besagten Vier Rauchfänge zur Sommerzeit alle zwey Wochen und zur Winterzeit jede Woche einmahl ordentlich zu fegen.

3tens Wenn endlich die erwähnten Rauchfangkehrer dem Uszewer kk: Kaal Mandatariate aus was immer für einer Ursache entbehrlich werden

2

so kann ihnen jederzeit dieser Dienst ohne Anspruch auf welche Entschädigung aufgekündigt werden.

4ts Gegenwärtiger Vertrag wird in zwey gleichlautenden Paarien ausgefertigt, und es haben die Rauchfangkehrer den zur Ausfertigung eines Paares nöthigen Stempelbögen aus Eigenem beizugeben.

Urkund dessen folgen die beiderseitigen und der hinzu erbethenen Zeugen Nahmensfertigungen.

Ulszen am 16ten May 1852.

+ Mathias Robak Zeuge
Nahmensftger und Zeuge
Anton Thombsch

Greubenthaler
Mtte
+ Martin Babray } Kaufmänner
+ Thomas Miskina }
Nahmensftger Thombsch

№ 5301.

Vorstehender Vertrag wird bestättigt.-
Kk. Kaal. Bezirks Verwaltung.
Bochnia am 3. Juli 852.-

[illegible]

Praes: 25ten Mai 854 32

No 398

Reichs Domaine Niepołomice

Kameralfond!

Revier Koło

Rechnung

über Brennholz

Für das IIte Quartal

1854.

Post No.	Beilage		Scheiter Buchen	Scheiter Eichen	Scheiter Kiefern	Scheiter Aspen	Prügel Buchen	Prügel Erlen	Prügel Aspen
			n. öst. Klaftern						
1.	.	Verblieb Vorrath mit Ende Jänner 1854.	14.	2½	6.	.	.	.	.
		Neuer Empfang							
		a. Aus der Selbsterzeugung.							
2		Gegen bare Bezahlung	.	.	.	54.	.	.	8.
3		" Abraumholz	1.	.	.	126.	8	30.	23.
		Summa des Empfangs sammt Vorr. Zusammen	15.	2½	6	180.	8	30	31.
		Ausgabe							
		c. durch den ~~Selbstverbrauch~~ Verkauf							
4.		An Private laut Verschleiß Register	15.	2½	.	.	.	.	.
		Summa der Ausgabe	15.	2½	.	.	.	.	.
		Die Summe des Empfangs beträgt	15.	2½	6.	180	8	30.	31.
		Verbleibt mit Ende April 1854.	.	.	6.	180	8	30	31.

Revier Kolo am 30t April 1854.

Vidi Schwertkopf
Obfster

Zirzanek
Förster

33

Praes: 25ten Mai 854

No 390.

Reichs Domaine Niepolomice

Kameralhond!

Revier Kolo

Rechnung

über

Stammholz,

Zaunpfähle,

Buhnenpflöcke

Weidenfaschinen

und Weidenstrauch.

Für das IIte Quartal

1854.

Post Laufende Nro.	Gegenstand.	Klafter lang 10 / 11	Klafter lang 8 / 9	Klafter lang 16 / 17	Zoll Stück	Stück	Klafter	Klafter	cubic Klafter
1.	Verblieb Vorrath mit Ende Jänner 1854.	1.	1.	1.	2.	.	.	.	
	Neuer Empfang.								
	a. Aus der Waldbenützung.								
2.	Gegen bare Lenzahlung	.	.	.	.	1716	858	31½	
	d. Inventurergänzung und Retrovendirung.								
3.	Erzeugt auf eigenen Posten der Herrschaft	.	.	.	.	.	.	32.	
	Summa des Empfangs samt Vorrath	1.	1.	1.	2.	1716	858.	63½	
	Ausgabe.								
	a. Durch den Selbstverbrauch.								
5	Zur Anzündung des Landschaftler-Deputatgartens Rossitz	.	.	.	.	.	.	2.	
6.	" Lebung der Waldbrücke auf dem Kamel Dramka	1	1	1	.	.	.	.	
	Zusammen	1	1	1	.	.	.	2.	
	c. Durch den Verkauf.								
7.	An Privat-Leute Werkholz-Stöcke	.	.	.	.	.	.	27.	
8.	Dem Cäsl Amte zur Anzündung der Herrgärten Nespotowice	.	.	.	.	.	.	4.	
9.	Waldzinsen zur Conservation der Waldwerke "	.	.	.	.	1645	858	.	
10.	" " " als Concurrenzbeitrag	.	.	.	.	71.	.	.	
11.	" " Anzündung der Nespotowicer Freischule	.	.	.	.	.	.	3½	
12.	" zum Forstschutz Cataster-mäßig Beitrag	.	.	.	.	.	.	25.	
	Zusammen	.	.	.	.	1716	858.	59½	
	f. Zufällige Ausgaben.								
13.	Dem Holzbeaufsichtigten Franz Novak	.	.	.	.	.	.	1.	
	Recapitulation { Durch den Selbstverbrauch	1	1	1	.	1716.	858.	2	
	" den Verkauf	.	.	.	.	.	.	59½	
	Zufällige Ausgaben	.	.	.	.	.	.	1.	
	Summa der Ausgaben	1.	1.	1.	.	1716.	858.	62½	
	Summa des Empfangs beträgt	1	1	1	2	1716.	858.	63½	
	Verbleibt Vorrath mit Ende April 1854.	.	.	.	2.	.	.	1.	

Rossitz am 30ten April 1854.

v. Dischwertky
Oberförster

Zirgauck
Förster

II Qu

Kolo

34

Praes: 17ten Februar 854

No 109.

Reichs-Domaine Niepołomice

Kameralkond.

Revier Koło

Rechnung

des Forstreviers Koło

über

Stammholz, Zaunstähle und Weiden-Reifstäbe

Für das 1te Quartal

1854.

Post Nro	Beilage		Erlen 5	Erlen 4	Erlen 3	Kiefern 2	Kiefern 2	Aspen 2	Eichene Zaunpfähle	Weiden Reifstäbe
			Klafter lang							
			8	6	4	2	10	8	16	
			9	7	5	3	11	9	17	
			Zoll stark						Schock	
			Stück							
1.	.	Verblieb mit Ende October 1853.	.	.	.	.	1.	1	1.	2.	.
		Neuer Empfang.								
		d. Inventurszugänge d. Extraordinarien.								
2.	.	Erzeugt auf eigene Kosten der Partheien	4.	190	1227.	282	.	.	.	.	7.
		Summa der Ausgabe samt Vorrath	4.	190	1227.	282	1	1	1.	2.	7.
		Ausgabe								
		c. Durch den Verkauf								
3.		Verkauft an Private laut Verschleiß Rgstr	4.	190	1227	282	.	.	.	.	7.
		Summa der Ausgabe	4.	190	1227.	282	.	.	.	.	7.
		Die Summe des Empfangs beträgt	4.	190	1227	282	1	1	1	2.	7
		Verbleibt mit Ende Jänner 1854. . . .	.	.	.	.	1	1	1	2.	.

Revier Koło am 31t Jänner 1854.

Vidi Schwertka
Obfster

Zigaunek

I Gen

Koto

5/1862

55

Pachtvertrag

Welcher zwischen dem Cammeral Wirthschaftsamte der Staats Domaine Niepolomice als Verpächter einerseits und dem Herrn Israel Korngold Grundbesitzer in Niepolomice, als Pächter anderseits auf Grund des von der hohen Direction der pr. öster. Nationalbank in Wien bestättigten Offertverhandlungs Protokolles vom 24t Septber 1861. über die Verpachtung der Propinations-Gerechtsame der Staats-Domäne Niepolomice in der I. II. und III. Section auf die dreijährige Periode vom 1ten November 1861. bis Ende Oktobr 1864. heute abgeschlossen worden ist. —

89/30+

§. 1.

Das kk. Cammeral Wirthschaftsamt Niepolomice verpachtet im Namen des hohen Staats Aerars und Religionsfondes als Eigenthümer an Herrn Israel Korngold in Niepolomice als Meistbiether bei der am 24t Septber 1861. stattgefundenen öffentlichen Offert Verhandlung und an dessen Erben das Bier, Brandwein und Meth Erzeugungs und Ausschanksrecht, dann das Weinausschanksrecht, letzteres jedoch nicht ausschließend sondern nur in den bestehenden Einkehr und Schankhäusern auf die dreijährige Dauer vom 1ten November 186eins bis Ende Oktobr 186vier, in Bereiche der ersten, zweiten und dritten Section

8263/62

nehmlich in den Ortschaften Niepolomice samt den dazu gehörigen Ortsabtheilungen, einem gemauerten Einkehrhause und einem gemauerten Bräuhause, dann Wola Batorska, Zabierzów, Wola Zabierzowska, Chobot, Swiniarów, Grobla, Trawniki, Drwinia, Wola Drwińska, Zielona, Wyżyce, Mikluszowice, Dziewin, Gawłowek und Baczków um den jährlichen Pachtzins von 9200 fl 48 xr Ö.W., sage Neuntausend Zweihundert Gulden 48 xr Öster. Währg.

In dem oberwähnten Niepolomicer Einkehrwirthshause hat der Pächter die größte Reinlichkeit und Ordnung, dann einen ordentlichen christlichen Gastwirthen zur Bedienung der Gäste mit Getränken und genießbaren Speisen gegen billige Preise, welche die in den Gasthäusern der Stadt Bochnia jeweilig bestehenden in keinem Falle überschreiten dürfen zu unterhalten.

§. 2.

/. Die in der Beilage ./. beschriebenen Getränke Erzeugungs und Ausschanksgebäude und Einrichtungsstücke sind dem Pächter bereits übergeben worden; ebenso auch die zu diesen Wirths und Schankhäusern gehörenden in der Beilage ./. mit ihrem Flächenmaaße aufgeführten Grundstücke. — Rücksichtlich dieser Grundstücke nehmen beide kontrahirenden Theile das ausgewiesene Flächenmaaß als richtig an, und begeben sich für die ganze Pachtdauer wechselseitig

jedes Anspruches auf eine Ersatzforderung für das Mehr oder Weniger, wenn der Flächeninhalt durch eine nachgefolgte Vermessung größer oder kleiner befunden werden sollte.

Das auf diesen Grundstücken erzeugte lange Stroh von Korn oder Waitzen darf nur zur Reparatur und Eindeckung der bestehenden Strohdächer auf den Pachtgebäuden, das Futter-Streu und Dünger Materiale hingegen nur auf den Pachtgrundstücken auf eine der Bodenkraft zu Guten kommende Weise verwendet werden, widrigens hat der Pächter für jede anderswo verwendete Fuhre Bundstroh zwanzig Gulden Östr: Währg und für jede Fuhre Streustroh oder Dünger fünf Gulden Östr: Währg als Strafe in die Niepolomicer Caal Rent Casse zu zahlen.

Übrigens darf in den bestehenden Culturs gattungen der Grundstücke keine Veränderung vorgenommen und dieselben dürfen auch Niemanden in Afterpacht überlassen werden.

Vielmehr ist der Pächter verpflichtet, eine strenge Wachsamkeit auf Alles zu haben, was das Pachtobjekt und die damit verbundenen Rechte gefährden könnte. Insbesondere hat er die bestehenden Gränzen und Gränzzeichen zu schützen, und jede wahrnehmbare Änderung dem Niepolomicer Wirthschaftsamte allsogleich anzuzeigen. —

Dem Pächter wird übrigens gestattet auf den gepachteten Grundstücken, welche mit keiner

/.

Aussaat übergeben werden, den Winterbau nach der Fechsung 1861. ungeachtet der erst mit 1ten November 1861. beginnenden Pachtung nach erfolgter Bestättigung derselben auf eigene Kösten selbst zu besorgen, dagegen bleibt er verpflichtet, im letzten Pachtjahre dem Pachtgeber oder dem künftigen Pächter das nehmliche zu gestatten.

§. 3.

Der Pächter hat die ihm übergebenen Gebäude und Einrichtungsstücke in dem Stande, in welchen sie ihm beim Pachtantritte laut der von ihm unterfertigten Beschreibung übergeben worden sind, ohne mindesten Beitrag des Pachtgebers – ausser den auf dem Pachtgute vorhandenen rohen Baustoffen, die aber der Pächter auf eigene Kösten auf den Bauplatz zuführen muss zu erhalten, und beim Ausgange der Pachtzeit in Quanto und Qualz wieder zurückzustellen, wobei ihm jedoch die durch den ordentlichen Gebrauch entstandene natürliche Abnützung nicht zur Last gelegt werden soll. –

Dem zu Folge behält sich das Niepolomicer Wirthschaftsamt das Recht vor, jährlich eine Revision des Gebäudezustandes vorzunehmen und dem Pächter die allsogleiche Vornahme dringender Reparaturen unter Festsetzung eines angemessenen Termines speziell aufzutragen – Hat der Pächter dieselben bis dahin nicht bewirkt, so steht es dem Pachtgeber frey, sie auf Kosten des Pächters selbst

Praes. 20 Mai 854

N° 364

K. k. Staatsherrschaft und Oberforstamts Bezirk Niepolomice

Forstrevier Grobla

Rechnung

Uiber Brennholz im Kaal Fonde.

für das II Quartal 1854

Post	Beilage		Scheiter				Prügel				Wiederholung
			Buchen	Eichen	Erlen	Aspen Linden	Buchen	Eichen	Erlen	Aspen Linden	
Nro			N O Klafter								Cub Klftr
1	.	Mit Schluß des 1ten Quartals verblieb im Vorrathe	2	.	.	21	.	.	1	.	.
		Empfang									
2	1	tit a aus der Selbsterzeugung	23	62	1	56	9	2	.	40 2/4	1 2/4
		Summa des Empfanges	25	62	1	77	9	2	1	40 2/4	1 2/4
		Ausgabe									
3	2	tit a durch den Selbstverbrauch	.	.	.	.	.	.	.	.	1 2/4
4	3	tit b auf Deputate	.	.	.	.	6	.	.	.	.
5	4	tit c durch den Verkauf an Private	.	.	.	8	.	.	1	.	.
		Summa der Ausgaben	.	.	.	8	6	.	1	.	1 2/4
		Die Summe des Empfanges beträgt	25	62	1	77	9	2	1	40 2/4	1 2/4
		Verbleibt mit Schluß des IIten Quartals im Vorrathe	25	62	1	69	3	2	.	40 2/4	.

Grobla den 30t April 1854.

A. Schwalbet
Förster

Vidi Schwertka
Obfster

38

No 595.

An

das kk Rentamt!

Das kk Rentamt wird angewiesen vom Herrn Ignatz Mayer aus Anlass seiner auf 500 Schock Fichtenlohrinde im Rypiankaer Revier gemachten Bestellung das Vadium im Betrage von Dreissig Gulden ÖW zu übernehmen, und seiner Zeit in den Tariffpreis zu verrechnen.

Vom kk Oberforstamte
Kalusz den 16t May 1865

Mikolasch

DE. 94.

16 May 1865

№ 243.

Zum Depositenverzeichnis beilegen

No 596.

An
das kk Rentamt!

Das kk Rentamt wird angewiesen vom Herrn Ignatz Mayer anlässig seiner auf 1000 Schock Fichtenlohrinde im Petrankaer Revier gemachten Bestellung das Vadium im Betrage von Sechzig Gulden ÖW zu übernehmen, und seiner Zeit in den Tarifspreis zu verrechnen.

Vom kk Oberforstamte
Katusz den 16t May 1865

Mikolasch

DE. 95

Eis May 155

244.

Zum Depositenhaus belag

[illegible]

No 671.

179/89

40

Note

Man beehrt sich das löbliche KK Wirth-Amt dienstfreundlichst zu ersuchen vom Dmytro Stefanów aus Maydan Zehn Gulden an Vadium, anlässig seines hier gemachten Anbots auf die einjährige Pachtung der Theerzeugung aus Kieferstöcken als Deposit zu übernehmen, und nach geschehener Bestättigung des unter Einem an die höhere Behörde abgehenden Pachtvertrags in der betreffenden Rub. gehörig beeinnahmen zu lassen.

Vom KK bezks Oberforstamte
Kałusz den 28t May 1865

[illegible]

An
das löbliche KK Wirthamt
hier

DE. 122

pro 28/5 865

No 944

[illegible] zur Erm-
[illegible]

[illegible]
[illegible] 28 Mai
865
[illegible]

Eing 28/5 865

N 278

Zum [illegible]
[illegible]

Zoffalz

41

No 704.

182/92

An

das kk Rentamt!

Das kk Rentamt wird angewiesen vom Holzhändler H. Nehemia Lebsdeutz aus Anlaß seiner auf 50,000 St. Schindle im Petranks Revier gemachten Bestellung das Vadium von Vierzig Gulden ÖW zu übernehmen, und seiner Zeit in den Tariffpreis einzurechnen.

Vom kk Oberforstamte
Katurz den 6t Juny 1865

DE. 133

Frij 6/6 865

N 296

Zum Belege der Deposi-
ten Rechnung 865
und Zoffals

42

prodome

Abwagsliste

über Hopfenvorräthe aus der Hechsung im J. 1864.

Post-No.	Zeichen	Wiener-Gewicht Ztr	Wiener-Gewicht ℔	
1.	No. I	1	07	
2.	" II	1	31	
3.	" III	–	93	
4.	" IV	–	39	
	Zusammen ..	3	70	

Sage drei Zentner 70 ℔ Wiener Gewichts.

Katusz am 3. Dezember 864.

Theodor
[illegible]

Nowosielski
Cassaamtsschr.

BUCOWINER
HANDELS & GEWERBE
KAMMER

43

Nro 655.

Note

In Erledigung der geehrten Zuschrift vom 28t November 864 Z. 1777 wird Einem Löblichen Wirthschaftsamte dienstfreundlichst eröffnet, daß hierorts ein Zentner Gartenhopfen von diesjähriger Hechsung und makelloser Qualität bis auf 65 fr, mittlerer Gattung aber je nach dem Grade seiner mindern Preiswürdigkeit auf 45 bis 55 fr ÖW. zu stehen kom̄e.
Da man übrigens Gelegenheit gehabt hat, eine Probe des dortlöblicher Seits in diesem Jahre produzierten Hopfens hier beim Samuel Schätz zu sehen, so spricht man sich zugleich aus, daß dieser Hopfen nach diesem vorliegenden Muster ganz makellos und zu der besten Qualität galizischen Gartenhopfens gehöre.
Wenn für die Folge Hopfenpreise

An
Ein Löbliches kk: Kaal Wirthschaftsamt
in Kalusz

von der Kammer noch eingeholt werden sollten, so wäre die gleichzeitige Anhersendung einer Probe des Gutes sehr wünschenswerth.

Czernowitz am 10t. Dezember 864.

Der Präsident:
[illegible]

Der Sekretair:
Mikulitsch

Nachweisung

der für die Bewirtschaftung und Einfechsung des Pogler Gartenhopfens im J. 1864. bestrittenen Kosten —

Pf.	Gegenstand	Betrag		Anmerkung —
1.	Dem Hopfengärtner Filipp Dmytryczyn — Lohn für das W. J. 1864. bearbeitungskosten des Hopfengartens pro 1864	26	25.	
2.	für Aufdecken und Reinigen der Hopfenpflanzen —	36	70.	
3	für das Stangenstecken —	20	75.	
4	für 6 Fuhren Dünger zum Hopfengarten	2	40	
5	für Anbinden der Hopfenpflanzen	13.	20.	
6	für Umgraben der do.	13	75.	
7.	für do. do. —	16	5.	
8	" das Einfechsen des Hopfens	56	2	
9.	" Einräumung der Hopfenstangen auf die Winterszeit —	7	30.	
10	für 45 Ellen Leinwand zur Einsakirung des Hopfens — —	12	60.	
11.	für das Nähen der Hopfenzehen	—	80	
12	" Einsakirung des Hopfens	1	60	
	Zusammen	207	42	

Kamsk 14 Dezbr 1864.

Eingefechsnet wurde 3 Ctr 70 ℔ wenthilt dem nach auf einen Ctr Hopfen . . . 56.

Kamsk den 14 Dezbr 864.

[illegible]

Kat. P. 46
Dez 16

Niebyłow 45

Revier Niebyłów

k.k. Reichsdomaine Katusz

Stammholz
Verschleiss-Register
pro 1862

Post	Anmeldungs		Namen der Parteyen	Vom Abzug Klafter = Li.		Holz Klafter	Gattung des Holzes	Orth	Cubic Inhalt der Klafter	Vermessung			Kosten Berechnung				Bemerkungen
										per 1 Cub. Fuß	Zusammen		Laut Contrakt No.	Einzeln		Zusammen		
No.		Datum		Datum	No.						Kr.	fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.	
			Im Monath November 1861.																
1	8	12.	Holz 861. Mosch Stark																
2	9	"	" Dasselbe																
3	10	"	" "																
4	14	13.	" Jod Rechtschaffen																
5	15	"	" Nechemie Liebschütz																
6	16	"	" Dasselbe																
7	42	25.	" Wolf Vogel																
Ausfuhr zum Contro 30 Holz 861. Zusammen																			
			Im Monath Dieber 861.																
8	45	11. Dieb	861. Iwan Winnik																
9	50	23.	" " Michal Wisnowicz																
			Zusammen																
			Im Monath Jänner 1862.																
10	67	20. Jäner	862 Mosey Lober																
11		"	" Dasselbe																
12	75	21.	" Mosey Sawan																
13	77	"	" Onufer Athanasijuk																
14	75	"	" Iwan Palachon																
15	85	27.	" Lidia Knoll																
16	86	30.	" Mindel Reiss																
			Zusammen																

18/11 861.	615	Rybny	Tannz	2	212	4.5	9	54											
"	"	Birki	Sandel Fichtl.	33	33	4.5		1/2											
"	"	"	"	"	34.5	"	13	3	I Q 862										
"	614	Malkow	"	80 37	330.6 59.2	4 3	15	2											
5/9 "	792.	Surowa	Lerchst.	8	979	6	56	92											
"	"	Birki	Sandel.	61	509.4	5	25	47											
"	"	Malkow	"	35	387.8	4	15	52											
8/11 "	1019	Rybne	"	84	517	4	20	72	III Q 862										
							156	24 1/2											59
		Rybne	Lerchst.	1	79	5	3	95	I Q 862										
		"	"	1	64	5	3	20											
							7	15											141
17/1862	47	Jlle	Tannst.	2910	22508.3	2.5	562	71											
"	"	"	Sandbau	713	5032.1	3.5	176	82 1/2											
"	"	"	Lerchst.	72.	155.4	2.5	3	88											
			"	73.	158.4	2.5	3	96	I Q 862										
			"	11	235.3	2.5	5	88 1/2											
27/1862	101	Sobau	Fichtl.	375	7536.5	2.5	188	41. 1/2											
		Jlle	Tannen	1730	9734.3	2.5	257	8. 1/2											
							1178	76 1/2											215

Post	Amtliches Nr.	Datum	Namen der Empfänger	Vom Abzug Einzug-Li. Nr.	Datum	Nro	Holz Klafter	Gattung der Bäume	Stück	Cubic Inhalt Fuss	Vermessung Cub. Fuss	Zusammen fl.	kr.	Kosten Tarif Nr.	Einzeln fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.	Journal Nr.
			Im Monath Februar 1862.																
17	100	11. Febr. 862.	Moses Loker																
18	142	17 " "	Isak Boharlawica																
			Zu Summa																293
			Im Monath März 1862.																
19	267	31. März 862.	Nuchemie Liebschütz																
20	268	"	Derselben																
			Zu Summa																361.
			Im Monath April 862.																
21	272	1. April 862	Berman Weintok Mohrungen																
22	273	"	Derselbe																
23	277	"	Luisa Herzner																
24	290	"	Mendel Heyß																
25	294	"	Mosis Wiesel																
26	295	"	Derselbe																
27	296	"	Itzig Mohrungen																
28	297	"	Derselbe																
29	298	"	"																
30	299	"	"																
01	300	"	"																
32	302	8. "	"																
33.	303	"	Joel Rechtschaffen																
			Übertrag																

Vom Abzug Einzug-Li. Nr.	Datum	Nro	Holz Klafter	Gattung der Bäume	Stück	Cubic Inhalt Fuss	Vermessung Cub. Fuss	Zusammen fl.	kr.	Kosten Tarif Nr.	Einzeln fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.	Journal Nr.
27/I 862	101	Ille	Knüppel	61	439	2.5	82	83		III Q 862			219		
		Stabau	Fichten	622.	2698.5								1317		
17/I "	47	Ille	Fichten	14	341.5	2.5	8	54					1536		
													1349		
							91	37					3		
															293
8/II 862	1019	Mathaw	Fichten	73	607	4.	24	28		II Q 862.					
"	"	Birki	Fichten	206	638.9	4	92	89							
							117	17							
															361.
8/II 862	1019	Mathaw	Fichten	67	576	4	31	36		II Q 862					
				104	249.3	3.									
"	"	Birki	Fichten	479	4517.2	5	291.	40							
				352.	1638.6	4									
"	"	Derenat	Lettken	60	52.8	2.5	1	32.		III Q 862					
4/II 862	347	"	Knüppel	545	5171.1	2.5.	129	28							
5/II "	376	Lyssy	Fichten	1155	28.019.1	3	840	57							
"	378	Derenaith	Zaun Lattken	20	3094	4	123	76							
			Fichten	332.	3476.2	4									
7/II "	375	Malbow	Fichten	269	1738	3	191	19		II Q 862					
"	"	Rybno	Fichten	835	11,860.6	3	355	82							
"	"	Birki	"	750	6936.5	4.	277	45							
"	"	Derenat	"	577	4617	2.5.	240	67							
"	"	Birki	"	988	5656.9	4	226	28							
"	"	"	Lettken	60	52.8	4	2	11							
5/II 862.	346	Lyssy Zahnitz	Fichten	1336	19.109.8	3	573	29							
							3284	53							

Post	Anmeldungs	Namen der Flossführer	Vom Abzug Lemberg-Lissa		Holz-Art	Gattung des Baum	Rück	Cubic Inhalt Fuss	Vermessen pro 1 Cub. Fuss	Zusammen		Anzahl der Collecta	Einzeln		Zusammen		Journal Nr.
Nro.	Datum		Datum	Nro.						Rbl.	Kop.		Kop.		Kop.		
		Uebertrag															
34	310	10/4 862.	1/4 862	347	Elle	Smaukt Fichten	22	307.	2.5	32	84	53					153
35	319	23. "					275	9317.5	2.5	856		24	III	862			921
						Matkowo Latthen	80	94.4	3	2		83	II	862			166
										2							42
										3543		61.					1963
																	2562
																	446
		Zusammen															
		Im Monath May 862.															
36	366	8 May 862	3/4 862	343	Rybna	Fichten	970	16504.3	3	495		13					
37	385	15. " "	"	"	Zahutz	Latthen	50	44	3	1		32					
38	389	16. " "	"	"	Denewitz	Fichten	30	766	2.5.	19		15					
39	392	19. " "	5/4 "	346	Zahutz	"	1084	18498.2	3	356		95	III	862			
40	397	28. " "	"	"	Birki	Latthen	20	17.6	4			70					
41	402	30. " "	3/4 "	343	Dawidy	Fichten	19	331	2.5.	8		29	II	862			
42	404	31. " "	"	"	"	"	34	637.7	2.5.	15		92	III	862			
										897		47					562
		Zusammen															
		Im Monath Juny 1862.															
43	410	2. Juny 862	10/4 862	304	Birki	Fichten	11	29.5	4	1		18					
44	411	"	4/4 862	347	Rybna	"	5	55.6	3	1		67					
45	415	12. "	5/4 "	348	Derewt.	Contft.	18	1734	4.	69		36					27
46	428	17. " "	"	"		Smaukt.	45	4212	3.5	2			III	862			126
47	445	26. " "	3/4 "	347	Elle	Fichten	1284	5503.7	2.5	140		82					137
48	446	28. " "	5/4 "	346	Zyrun Zahutz	Smaukt.	673	5920	4	212		80					2752
						Contm											1100
			"	348	"	Smaukt.	22	2595	4.5.	116		77					1389
										542		61.					657.

Post	Anmerkungen	Namen der Partheyen	vom Abzug Einzug-Li-ste		Holz-Sorte	Gattung des Raumes	Rubik	Cubic-Inhalt des Raumes	Vermiethet			Angezogene Kosten Anmerkung				Summe
			Datum	Nro					pr. i. Cub. Fuß	Zusammen		Laut Collekt Nro	Einzeln		Zusammen	
Nro	Datum									fl	x.		fl	x.	fl	x.
		Im Monath July 1862.														
49	479	7 July 862.	3/4 862	342	Malhoc	fichtenes Hauptgemach	18	97.8.	4	3	79					698
		Schloma Spindel								3	79					
		Zusammen														
		Übertrag zum Einnahmsbuch Contro 8 July 862														
		Zufolge Verzeichniß Nro														
		Fortsetzung im Monath July 1862.														
50	486	July 862	4/6 862	6161.	Dermat.	Fichtenes Hauptgemach	50	792.7	2.5.	19	82					
51	487	" "	7/7 "	944	"	Schwarz	284	2836.0	3.5	99	26	Holz-Nr 82. 110 111. 112. 131. 132. 133. 134. ex 881. 10 20 21 ex 882.			333	14
52	488	" "	"	344	Birki	"	192	1673.7	5	83	68					
53	489	" "	"	"	Malhoc	"	50	484.2.	4	19	37.					
54	496	" "	7/7 "	347	Stanbon	Fichtenes Hauptgemach	125	3111. "	2.5.	77	78					
55	499	" "	"	"	Dermat	Fichtenes Cabinet	360	316. 8	2.5.	7	92					
56	500	" "	9/11. "	1018	Zypruj	Fichtenes Zimmer	8	1272	4.5.	55.	89					
57	501	" "	8/11 "	1019	"	Schwarz.	38	214.9	4.	8	60					
58	502	" "	" "	1019	Zahaty	"	208	1235	4	49	40	III ex 862				
59	503	" "	5/7 "	348	Zypruj	Fichtenes Cabinet	13	1833.	4.5.	82	38.					
60	504	" "	"	346	"	Schwarz	886	4618.8	4	184	75					
61	505	" "	"	"	Smrcova	Fichtenes Zimmer	303	1617.3	4	40	69					
62	506	" "	"	"	Zypruj	"	291	5498.3	3	164	95					
62½	516	24 " "	7/7 "	344	Dermat	Schwarz	828	7473	3.5.	261.	46	Holz-Nr 40, 42 ex 882.			710	83
63	517	" "	"	"	Birki	"	143	1404.7	5	70	83.					
64	518	" "	"	"	Malhoc	"	108	1047.5	4	41	90					
		Zusammen								1268	22.				1043	97

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept. M. Nr. 867 ex 1862.

Post	Quittungs	Name des Empfängers	Vom Abzug Einzug-Liste		Holz	Gattung des Holzes	Kubik	Cubic Inhalt Fuss	Vermessung			Gutsangehörige Vergütung				Summe
No	Datum		Datum	No					pr. 1. Cub. Fuss	Zusammen		Laut Collekte No	Einzeln		Zusammen	
										fl.	x.		fl.	x.	fl.	x.
		Im Monath August 1862.														
65	520	1. Sept. 862. Sucher Häusler Bürgermeister Wiesel	23/458	428	Fichten	Bau	440	2651.	3	79	53	III Q 862.				857
		Zusammen								79	53					
		Im Monath September 862.														
66	590	12/16 862. Joel Rechtschaffen	"	"	Fichten	"	360	316.8.	4.	12.	67	III Q 863.				914
		Zusammen								12	67					
		Im Monath October 862.														
67	621.	6.8bre 862. Feder Rathsh.	"	"	Fichten	Bau Bäumen	1	50	5	2	50	III Q 862				1039.
		Zusammen								2	50					
		Recapitulation.														
		Monat November 861.								156	24½					
		" December "								7	15					
		" Januar 862.								1198	76½					
		" Februar "								91	37					
		" März "								117	17					
		" April "								3543	61.					
		" May "								897	47.					
		" Juny "								542	61½					
		" July "								3	79½					
		" Aug "								1268	32				1043	97 fl 208
		" September "								79	53					
		" October "								12	67½					
										2	50					
		Zusammen								7921	11				1043	97.

Kassirt Dorpat Rathhaus am 31sten October 862.

Rathsh

J. Smirnow

R. P. 46

Lmj 16

Jasien 50a

Revier Jasien

k.k. Reichsdomaine Katusz

Stammholz

Verschleiss-Register

pro 1862.

Post	Empfangsschein		Namen der Empfänger.	Datum der abgängigen einzelnen Zu														
						Holzgattung	Gattung der Bäume	Wuchs	Cubic Inhalt jeder Zu	Dimissionszahl pro 1 Cub: Fuß	Dimissionszahl Zusammen		Einzelne Lieferungs Lokalität	Lieferungs Bestätigung Einzeln		Zusammen		Total Betrag
Nro	Datum			Datum	Nro						fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.	
			Im Monath November 862.															
1	13	13. Novbr 861	Joel Rechtschaffen	4/9 861.	795	Kosena	Fichten	267	1115.7	3	33	48				3345		
2	29	14. " "	Salamon Spindel	25/7 "	648	Jata	"	10	148	2.5	3	70				74		
3	37	22. " "	Simon Weissmann	4/9 "	795	Kosena	"	755	2176.4	3	95	29				2960		
4	38	dt.	dasselbe	"	"	Stoill	"	90.	1664.8	3	49	95						
5	39	dt.	"	"	"	Szeszkala Tannbaz		4	436	4.5.	19	62.						
6	41	25. "	Nechemie Liebschütz	15/11 "	1055	Jangow	Fichten	3	406	4.5.	18	27				203 1624 1827		
			Zusammen								220	31						59
			Eingegangen zum Scontro 30ten November 861.															
			Zoffalm p.															
			Eingegangen zum Scontro 4ten Februar 862.															
			Zoffalm p.															
			Danziger Kalwar p.															
			Im Monath März 862.															
7	208	17. März 862	Nikolai Jerzyzin	13/3 862	293	Szumlauz	Fichten	8	178.8	2.5.	3	72						
			Zusammen								3	72						361.
			Im Monath April 862.															
8	313	17. April 862	Mosek & Mayer Wiesel				fichten	21	257.4	3.5						128		
9	314	"	dasselbe	9/4 862	352.	Stoill	" Mann	2808	36,507.1	3.	1104	22				77 10 12		
10	315	"	"	"	"	Swaminie	fichten	626	3122.7	3	93	70				901 1095 21		
11	316	"	"	"	"	Szumlauz	"	59	548.1	2.5	13	70				00 22		
12	317	"	"	"	"	Szeszkal	"	332	4828.6	3	144	86						
13	318	23. "	Nechemie Liebschütz	"	"	Kuznitzo	"	1930	14,759	3	442	17				4217		
14	321	24. "	Simon Weissmann	11/4 "	357	Szumlauz	"	922	13.267.2	2.5	331	68						
15	322.	"	dasselbe	17/4 "	407	Szosova	"	117	953.2	3	28	60						
				9/4 "	353	Szumlauz	"	369	4575.7	2.5	114	39						
											2273	34						

Post	Empfehlungs	Nro	Datum	Namen der Versendenden.	Laufende Nro	Holzgattung	Gattung des Holzes	Cubic Inhalt	Preis pr. 1 Cub. Fuß	Zusammen fl.	Zusammen kr.	Laufende Nro	Einzeln fl.	Einzeln kr.	Zusammen fl.	Zusammen kr.	Fuhrlohn
												Transport					52
				Übertrag						2273	37						
16	323	27. April	862	Simon Weissmann	9/II 862	353	Hegyalja	Fichten	1133	5096.1	3		152	88			
17	324			Derselbe	"	"	Kosaca	"	270	2223.8	3		66	74			
18	325			"	"	"	Kiarki	"	123	884.3	2.5		21	61			
19	326			Derselbe sig. David Rautenstrauch	"	"	Szamlaz	Tannen	182	1788	3		44	64	432		
20	328			Leib Landsmann	11/4	356	Thurnin.	Fichten	15	97.2	3		2	83	1734		
21	329			Derselbe	"	"	Plotki	"	500	5391.1	3		161	73	2166		
22	330			"	"	"	Plotik	"	694	9323.1	3		279	99			
				Zusammen									3003	98			476
				Im Monate Maj 1862.													
23	347	2. Maj	862	Samuel Weinstock	19/II 862	407	Jala	Fichten	213	2026.5	2.5		50	51			
24	348			Derselbe	10/4	354	Surowa	"	938	12599.5	3		377	98	1058		
25	349			"	"	"	Plotik	"	199	1438.6	3		124	16			
26	350			"	"	"	Gorzyn	"	27	113.5	3		12	40			
27	351			"	"	"	Jala	"	175	1872.8	2.5		46	82	64		10259
28	352			"	"	"	"	"	139	2057.8	2.5		54	28			10396
29	353			"	5/4	372	"	Tannen	14	99.2	3						5724
30	354	4.c		Josef Weinrauch	15/II 862	1055	Plotik	fichten	300	3554	3		16	62			297
31	355			Derselbe	11/4	357	Surowa	"	1173	8505	3		255	18			5425
32	364	8.	"	David Rautenstrauch	"	"	Jamnik	"	227	1706.3	2.5						
33	365			Derselbe	26/4	429	"	fichten	439	1688.8	3		110	39			
34	370	9	"	"			Surowa		224	1756.8	3						
35	371		"	Chaim Habersp. David sowie David Rautenstrauch	11/4	356	Brunk.	fichten	126	1294.1	2.5		207	58			
				Fortsetzung	"	"	Jala	fichten	21	296.9	2.5		7	42			
					"	"	gorzyka	fichten	31	1935	3.5						
					"	"	Zwor	fichten	623	5275.6	3		165	25			
					15/II 862	1055	Plotik	fichten	390	2102	3		63	6			
													1521	67			

Post	Commissions	Namen der Käufer.	Vom Lagerhof eingetragen		Holz-Gattung	Quantität zum Messen	Cubic-Inhalt	Zusammen		Lauf Lattet. Nr.	Einzeln		Zusammen		Total Betrag
			Datum	No.				pr. 1 Cub: Fuß			fl.	kr.	fl.	kr.	
No.	Datum							fl.	kr.						
		Übertrag						1821	67½						
36	372	9. May 862.	David Weissmann												
			11/4 862	356	Lemberg	Tannen	1208	11837.2	2.8.	295	93				
		Zusammen								1877	60½				562
		Im Monath Juny 1862.													
37	412	20. Juny 862	Simon Weissmann												
			7/4 862	353	Stettin	fichten	482.	7577.1	3	227	93				
38	422	"	Sch. Sobata												
			13/6 "	572	Hrzynek	"	13	277	3	8	31				
39	429	"	Chaim Landsmann												
			5/9 "	565	Rosmi	fichten Tannen	532	3285.2	3	174	21				
40	443	26 "	David Weissmann												
			12/6 "	606	Kasova	"	186	1132.5	3	33	97½				
41	444	"	Simon Weissmann												
			20/8 "	538	"	"	117	373.4	3	11	22				
42	450	27 "	Samuel Weinstok												
			10/4 "	354	Hrzynkow	fichten Tannen	113	928.2	2.5		½				
							5900	28.201.6	3	878	51				
		Zusammen								1334	16½				657
		Im Monath July 862.													
43	473.	3. July 862.	Simon Weissmann												
			7/4 862	353	Gorgan	Tannen	15	1788	4.5	80	46				
		Zusammen								80	46				698
		Abgeschlossen zum Kompromiss Tahin Leontro 8 July 862.													
		Bezirksvorsteher Valvazor.													
		Sortsetzung im Monath July 862.													
44	454	6. July 862.	Leib Landsmann												
			15/11 862	1055	Gorgan	fichten	234	1326.9	3	39	81				
45	341	21. " "	Aron Leib Horowetz												
			26/4 862	354	"	Tannen	5	656							
46	472	"	Dmselbe				13	1553	4.5	96	72½				
			10/4 "	354	Lemberg	fichten	79	964	2.5.	24.	10				
47	493	"	Samuel Weinstok												
			15/11 862	1055	Gorgan	Tannen	68	1786.	3.5	23	75				
48	494	"	Dmselbe												
			21/4 862	454	Gorgan	Tannen	12	1572	4.5	70	74				
		Übertrag								284	53				

Post	Empfangs	Namen der Holzkäufer.	Datum der abgegebenen Anzeige		Holz-gattung	Orts-lage des Maaßes	Rückwärts	Cubic-Inhalt	Klafter à 144 Cub. Fuß	Zusammen		Einzelne		Zusammen		Kauf-Betrag fl. kr.
			Datum	Nro.						fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	
		Brennholz														
49	497	24 Juli								254	53					
50	510	22 "		353	Jorgen	Fichten	1056	1284.1	3	338	67½					
51	511	"		705	Skofera	"	49	196.4								
				706			69	318.7	5	15	47					
			26/5	538			79	107.1								
			17. "	631	Jala	"	104	464.5	2.5.	71.	12½					
				705.			52	726.2								
		Zusammen								679	80½					774
		Im Monath August 862.														
52	524	8. August 862.	26/5 862	523	Jala	Fichten	58	807.7.	2.5.	20	19½					
53	525	"			Dieselben											
54	528	"	10/4 "	354	Skumla	"	734	7825.4	2.5.	180	63½					
			31/7 "	758	Skofera	"	119	572.2.	3	17	20.					
55	536	13 "	½ "	631.	dto.	"	1055	3867.7	3	146	3½					
56	537	"	"	706	"	"	529	2157.8	3	64	64½					
57	538	"	31/7 "	758	"	"	456	2771.	3	83	13					
58	539	"	½ "	705	"	"	1165	4792.1.	3	143	76½					
59	570	"	9/4 "	353	Jorgen	"	444	5299.1	3	158	97½					
						Fichten	54	59.6	3.5							
60	576	17. "	"	"	Skumla	"	2060.	2537.5.	3	630	14					
		Zusammen								1444	72					857
		Im Monath September 862.														
61	589	11. Septbr 862	9/4 862	354.	Skumla	Fichten	40	474.5.	3.5.	16	61.					
62	592	15. "	31/4 "	357	Jorgen Zwon	Fichten	9	1160	4.5.	52	20					
63	594	16. "	10/4 "	454.	"	"	7	917	4.5.	41.	26½					
		Zusammen								110	7½					977

Post	Anweisungs		Namen der Partheyen	Der Abzählungsliste		Holzschlag	Gattung der Stämme	Stücke	Cubic Gesammt Gehalt	Tariffspreis			Gestehungskosten Vergütung					Journal Art.
										pr. 1. Cub: Fuß	Zusammen		Laut Bollete Nr.	Einzeln		Zusammen		
No.		Datum		Datum	No.					Kr.	fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.	
			Im Monate October 862.															
64	E24	6. 8br 862.	Simon Weissmann	10/4 862	454	Gegen Dwor	Fichtbarten	16	2285	4½	102	82½				1142 9140 10282		
			Zusammen	"	"	"	"	"	"	"	102	82½						1039.

Recapitulation

Im Hovber	1861.		220	31½
" März	862.		3	72
" April	"		3003	78
" May	"		1817	60½
" Juny	"		1334	16½
" July	"		80	46
" Ett.	"		679	80½
" August	"		1444	72
" Septber	"		110	7½
" October	"		102	82½
Zusammen			8797	47

Kalusz am 31t October 862.

Kalva

J. Fuchs

R # 46
A 16

Revier Kadobna.

k. k. Reichsdomaine Katusz

Stammholz

Verschleiss-Register

pro 1862

Post	Annonisungs		Namen der Partheyen.	Von Abzug Empfangs Liste		Holz-gattung	Gattung und Nämen	Stück	Cubic Inhalt	Taxmässige Cubic Fuss pr. 1.	Zusammen		Empfangs-Kosten Anmerkung Laut Collat. Nr.	Einzeln		Zusammen		Total-Betrag
Nro.	Datum			Datum	Nro.						Kr.	fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.	
			Im Monath November 1861.															57
1	36	21 9br. 861.	Selgmon Spindel	15/11 861.	1046	Hlubolki	Tannen	224.	2043.	4	87.	73						
		Empfangen zum Scontro	30 Novb 861.								87.	73						59.
			Zusammen															
			Im Monath December 861.															
2	55	30. Xbr. 861.	Gemeinde Radobna by Krojewnik	dt.	"	"	"	249	1588	3	47	64						
3	56	"	Dispebun	"	"	"	Ahorn Eschen	180	158.4	2	3	17						
			Zusammen								50	81.						141
			Im Monath Jänner 1862.															
4	58	8. Jänner 862.	Christian Mang	"	"	Hlubolki	Tannen Eschen	60	72.8.	3	2	19						
5	76	21. " "	Wilhelm Ritsch	15/11 861.	1044	"	Zusammen	1	12.8.	3	—	39						
6	87.	27. " "	Hugo Szewczuk	25/6 "	96	"	"	1	79	3	2	37.						
			Zusammen								4	95.						213
		Empfangen zum Scontro	vom 4ten Februar 862.															
		Zoffal Nro.	Dunczanski Nro. Nalvas Nro.															
			Im Monath Februar 862.															
7	88	4 febr. 862.	Schloma Spindel	25/1 862.	96	Hlubolki	Forstm. Tannen	341	2892	4	115	68.						
8	97	7. " "	Nikola Melnik	"	"	"	Forstm.	29	121	3	3	63						
9	98	dt.	Dmytro Breslawski	"	"	"	"	7	117	3	3	57.						
10	99	12. " "	Fedor Melnik	"	"	"	"	11	102.7	3	3	8						
11	104	18. " "	Iwko Fedynicz	"	"	"	"	2	16.8	3		50						
12	110	27. " "	Maxym Maxymiak	"	"	"	"	30	157.7	3	4	73						
13	111	dt.	Szymko Pukisz	"	"	"	"	29	313.8.	3	9	41.						
14	119	20. " "	Wendel Zeller	"	"	"	"	53	404	3	12	12						
			Zusammen								152	68.						293.

Post	Anmeldungs	Namen der Käufer.	Von Abzug. Anzahl Liste		Holzart	Gattung und Name	Stück	Cubic Inhalt jeder Stück	Kaufpreis pr. 1. Cubic Fuß	Zusammen		Anfuhr Kosten Umgerechnet Vollaste Fuhren	Einzeln		Zusammen		Total Betrag
No	Datum		Datum	No					Xr.	fl.	Xr.		fl.	Xr.	fl.	Xr.	
		Im Monath März 1862.															
15	131	4. März 862.															
Andrew	Kiszkow		21/2 862	240	Klubok	Tanne	33	192.8.	3	5	79						
16	135	7. " "															
Wasyl	Breslawski		"	"	"	"	12	94.6.	3	2	84½						
17	136	"															
Iwan	Nuniewicz		"	"	"	"	30	364.4.	3	10	93						
18	137	"															
Ilko	Melnik		"	"	"	"	46	76.2	3	2	29						
19	138	"															
Gromcz	Witsch		"	"	"	"	62.	866.6	3	7	82						
20	139	"															
Ymako	Barnycz		"	"	"	"	56	191.2	3	5	74						
21	140	"															
Nikola	Wasylow		"	"	"	"	19	78.8	3	2	36½						
22	141	"															
Timko	Lysenik		"	"	"	"	16	58.8	3	1	76½						
23	142	"															
Nost	Iwley		"	"	"	"	14	94.8	3	2	84½						
24	143	"															
Nikola	Lysenik		"	"	"	"	8	89.2.	3	2	68						
25	144	"															
Semko	Fedorow		"	"	"	"	4	53.8	3	1	61½						
26	145	"															
Wasyl	Romanyszyn		"	"	"	"	1	15.8.	3		47½						
27	146	"															
Stefan	Winnanczuk		"	"	"	"	2	23.7	3		71½						
28	147	"															
Paulo	Matrosailo		"	"	"	"	3	41.3.	3	1	24						
29	148	"															
Maxym	Maxymiak		"	"	"	"	18	47.8	3	1	43½						
30	149	"															
Anton	Richat		"	"	"	"	44	244.9	3	7	35						
31	150	"															
Gromcz	Wrechowiecki		"	"	"	"	1	68	3	2	4						
32	151	"															
Gnimirz	Zorn		"	"	"	"	14	223.2	3	6	70						
33	152	"															
Dmytro	Wreslawski		"	"	"	"	10	47.1.	3	1	42						
34	154	"															
Michal	Dolowy		"	"	"	"	3	36.2.	3	1	2						
35	155	"															
Gnuminda	Dolke		"	"	"	"	76	972.6	3	29	18						
36	156	"															
Antow	Melnik		"	"	"	Lettm	60	126.	3	3	78						
37	162	20. "															
Gnuminda	Krajewnik		25/1 863	96	"	Tanne	43	549.9	3	16	50						
38	203	13. "															
Afafat	Semanyszyn		21/2 "	240	"	"	9	20.7	3		62						
39	207	"															
Jac	Misiwicz		"	"	"	"	5	57.3	3	1	63						
		Summa								120	87.						

58

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post	Anmeldungs	Namen der Pflanzungen.	Von Abzug Liste		Holz-pflanz	Gattung und Nämer	Buch	Cubic Inhalt Fuß	Vermiß Zuwachs pr. 1. Cubic Fuß	Zusammen		Ernennungs Kosten Anmerkung Laut Collat. Nr.	Einzeln		Zusammen		Tour. art.
Nro	Datum		Datum	Nro						Xr.	fl.	Xr.		fl.	Xr.	fl.	Xr.
		Übertrag									120.	87					
40	215	19. Mon 862	15/3862	284	Hlubokh	Laune	2	8.2.	3		25						
41	216	20. " "	"	"	"	"	8	124	3	3	72						
42	219	22. " "	"	"	"	"	3	24.1.	3		72	½					
43	220	"	"	"	"	"	19	101.8.	3	3	5	½					
44	221	"	"	"	"	"	28	93.2.	"	2	80						
45	222	"	"	"	"	"	8	40.7.	"	1	22	½					
46	223	"	"	"	"	"	12	95.0.	"	2	85						
47	224	"	"	"	"	"	11	121.6	"	3	65						
48	225	"	"	"	"	"	4	31.6	"		95						
49	226	"	"	"	"	"	52	217.7	"	6	53	½					
50	227	"	"	"	"	"	18	66.1.	"	1	98	½					
51	228	"	"	"	"	"	3	16.2	"		49						
52	229	"	"	"	"	"	6	31.8	"		95	½					
53	230	"	"	"	"	"	20	59.7	"	1	79	½					
54	231	"	"	"	"	"	26	113.0.	"	3	39						
55	232	"	"	"	"	"	4	31.6.	"		95						
56	233	"	"	"	"	"	3	27.7.	"		83	½					
57	234	"	"	"	"	"	8	32.9.	"	1	29						
58	235	"	"	"	"	"	4	33.0.	"		99						
59	236	"	"	"	"	"	13	48.5.	"	1	45	½					
60	237	"	"	"	"	"	26	50.6.	"	1	52						
61	238	"	"	"	"	"	2	12.6.	"		38						
62.	239	"	"	"	"	"	2	6.0	"		18.						
		Übertrag								162.	84	½					

Post	Anmeldungs	Namen der Ankaufenden.	Von Abzug einzuhalten		Holz-pflanz	Gattung und Nämen	Stück	Cubic Inhalt	Taxirte Klafter			Einzelne Klafter				Zusammen		Tour-art.
No.	Datum		Datum	No.					pr. 1. Cubic Fuss	Zusammen		Lauf Collat No.	Einzeln		Zusammen			
									Kub.	Fuss	Kub.		Fl.	Kr.	Fl.	Kr.		
		Übertrag																60
												162	84					
63	240	22. März 862.	15/3 862.	287	Hlubokli	Tannen	4	28.1.	3			2	87					
64	241	"	"	"	"	"	3	20.6	"			2	62					
65	242	"	"	"	"	"	3	24.1.	"			2	72					
66	243	"	"	"	"	"	11	81.7	"			2	45					
67	244	"	"	"	"	"	34	139.3	"			4	18					
68	245	"	"	"	"	"	15	152.5	"			4	57					
69	246	"	"	"	"	"	4	13.2.	"			1	40					
70	247	"	"	"	"	"	12	86.2.	"			2	59					
71	248	"	"	"	"	"	16	91.1.	"			2	73					
72	249	"	"	"	"	"	18	82.8	"			2	48					
73	250	"	"	"	"	"	10	115.2	"			3	46					
												187	91					361.
		Übertrag																
		Im Monath April 862.																
74	276	1. April 862				Lettau	180	158.	3			4	76					
75	282	2 " "				"	8	65.8	3			1	97					
76	283	ett.				"	3	32.1.	"				96					
												7	70					446
		Übertrag																
		Im Monath May 1862.																
77	340	1. May 862.	25/3 862	413	Hlubokli	Tannen	5 1/2	15.3 33.2 17.8	3			5	29					
78	341	"	"	"	Cohar	Linden	2	11.8.	5				59					
79	342	"	"	"	Hlubokli	Tannen	19	46.8	3			1	40					
80	344	"	"	"	"	"	56	541.6	3			16	25					
81	345	"	15/3 "	287	"	"	11	189.4	3			5	68					
												29	22					

Post No.	Anmerkungs No.	Datum	Namen der Partheyen.	Tag der Abfuhr laut Liste: Datum	Tag der Abfuhr laut Liste: No.	Holz-Gattung	Gattung und Nähme	Stück	Cubic-Inhalt jedes Stück	Taxmässig: pr. 1 Cubic Fuss	Zusammen: Kr.	Zusammen: fl.	Zusammen: kr.	Ersatzung-Kösten und Ummünzung: Laut Collata No.	Einzeln: fl.	Einzeln: kr.	Zusammen: fl.	Zusammen: kr.	Tour-art.
			Uibertrag	.	.	.	.	.	.	.	.	29	22½						
82	346	2. May 861.	Michal Kurtasz	25/4 862	413	Illuboki	Tannen	25	79.2	3		2	38						
83	356	5. " "	Hnin und Nikola Romanow	"	"	"	"	4 33	28.4 260.5.	3		10	44						
84	357	"	Iwan Perrey	"	"	"	"	10	161.3.	3		4	84½						
85	360	6. "	Kapčian Dmytryszyn	15/5 862	284	"	"	4	32.8	3		·	98						
86	361	"	Jakob Rudnicam	"	"	"	"	9	72.9	3		2	19						
87	363	8. "	Kapčian Diak	"	"	"	"	7	79.2.	3		2	38						
88	367	9. "	Stolomey Diak	"	"	"	"	7	86.8	3		2	60½						
89	369	"	Carl Sworowski	"	"	"	"	24	346.9	3		10	31						
90	373	12. "	Semko Mielnik	20/4 "	413	"	"	16	140.3	3		4	21						
91	376	"	Olexa Lawryszyn	"	"	"	"	2	39.6	3		1	19						
92	381	14 "	Stefan Kowalczuk	"	"	"	"	8	98.9	3		2	97.						
93	382	"	Josef Iwankow	"	"	"	"	2	82	3		2	46						
94	383	15. "	Nicola Melnik	21/2 "	240	"	"	4	49.1.	3		1	47½						
95	384	"	Dmytrella	25/4 "	413	"	"	24	163.7	3		4	91½						
96	398	28 "	Hnin Sawczuk	"	"	"	"	10	34	3		1	2						
97	405	30 "	Prokey Iwanow	"	"	"	"	95	873.2	3		24	30						
			Zusammen	.	.	.	.	.	.	.		108	4½						562
			Im Monath Juny 1862.										½						
98	435	21. Juny 862.	Hnimiey Zoch	24/6 862	601.	Illuboki	Tannen	33.	222.1.	3		6	66						
99	436	"	Nesan Iwaniow	"	"	"	"	49	115	3		3	45						
100	449	26. "	Mendel Zitter	25/4 "	413	"	"	22	224.5	3		6	73½						
101	741	"	Olexa Poltorak	"	"	"	"	2	37.2.	3		1	12						
			Übertrag	.	.	.	.	.	.	.		17	97½						

Post No	Datum	Namen der Ablieferer.	Von Abzug Empfänger Liste No		Holz-pflanz	Gattung und Nämer	Stück	Cubic Inhalt zum Theil	Cubic Fuß pr. 1.	Zusammen Kl.	Zusammen fl.	Zusammen kr.	Einzeln Zoll Stärke	Einzeln fl.	Einzeln kr.	Zusammen fl.	Zusammen kr.	Total Betrag
			Datum	No														
		Übertrag									17	97½						
102	442 26. Juny 862.	Iwan Szyntsew	20/6 862	601	Illuksk	Lettm	11	22.4	3	—	67							
103	447 27. " "	Anas Barnjow	"	"	"	"	10	25.	3	.	75							
		Zusammen								19	39½							657
		Im Monath July 862.																
104	468 1. July 862.	Jakob Kulmann	20/6 862	601	Illuksk	Lettm	6	41.7	3	1	25½							
105	475 3. " "	Hirsch Zorn	.	.	Bersen	Lettm	90	79.2	2	1	58½							
		Zusammen								2	84							698.
		Abzug Zassalm	Übertrag zum Contro vom 8. July 862. Durczewski			Kalvar												
		Fortsetzung im Monath July 862																
106	485 16. July 862.	Hymin Zirck	20/6 862	601	Illuksk	Lettm	4	22.4	3	.	67½							
		Zusammen								.	67½							774
		Im Monath August 1862.																
107	543 14. August 862	Jakob Zorn	"	"	Bersen	Lettm	30	29.4	2	.	59							
108	547 18. "	Dantuton Serbin	"	"	"	"	50	49	2	.	98							
109	549 20. "	Alexander Szemelowski	"	"	"	"	30	26.4	2	.	53							
		Übertrag								2	10							

Post No.	Anweisungs Datum	Namen der Partheyen	Der Abzählungsliste Datum	Der Abzählungsliste No.	Holzschlag	Gattung der Stämme	Stück	Cubic Gesammt Inhalt	Tariffspreis pr. 1. Cubic Fuß Xr.	Tariffspreis Zusammen fl.	Tariffspreis Zusammen Xr.	Gestehungskosten Vergütung Laut Bollete No.	Gestehungskosten Vergütung Einzeln fl.	Gestehungskosten Vergütung Einzeln Xr.	Gestehungskosten Vergütung Zusammen fl.	Gestehungskosten Vergütung Zusammen Xr.	Journ. Art.
		Uibertrag	.	.	.	.	.	.	.	2	10						63
110	554	28. August 862. Hawrylo Koblowski	.	.	Doyloni Brzez.	Aspen	30	26.4.	2	.	53						
111	559	28 " " Wimwalter Wein	.	.		Tannen	7	118.5	3	3	55½						
112	561.	29 " " Martin Kochan	.	.	Doyl. Brzez.	Aspen	30	26.4.	2	.	53						
		Zusammen	.	.	.	.	.	.	.	6	71½						857.
		Im Monate September 862.															
113	562	1t. Septbr 862. Jakim Misiura	.	.	Doyloni Brzez	Aspen Latten	120	105.6	2	2	11½						
114	563	" Olexa Wozniak	.	.	"	"	150	132.	"	2	64						
115	564	" Stefan Kowalczuk	.	.	"	"	60	52.8.	"	1	6						
116	565	" Kaprian Dmytryszyn	.	.	"	"	60	52.8	"	1	6						
117	566	" Jac Serbin	.	.	"	"	100	88	"	1	76						
118	568	2. " Wasyl Pytulay	.	.	"	"	55	115.5.	2	2	31						
119	569	" Anna Petrowa	.	.	"	"	90	79.2.	"	1	58½						
120	571	" Fedio Turley	.	.	"	"	60 / 60	52.8 / 52.8.	2	2	12						
121	572	" Tincko Boykowicz	.	.	"	"	50	44	2	.	88						
122	573	" Hryn Rubczak	.	.	"	"	42	88.2.	2	1	76½						
123	574	3t. " Ores Kozorys	.	.	"	"	63	132.3	2	2	65						
124	575	" Fedio Stasiuk	.	.	"	"	60	52.8	2	1	6						
125	576	" Wasyl Melnik	.	.	"	"	60	52.8	2	1	6						
126	581.	5t. " Kosć Turley	.	.	"	"	30	26.4	2	.	53						
		Zusammen	.	.	.	.	.	.	.	22	59½						914

Post	Anmerkungen	Namen der Empfänger.	Tag des Abzuges aus der Liste: Datum	Nro	Holz: Klafter	Gattung und Nämlichkeit	Stück	Cubic Inhalt jedes Stück	Cubic Fuß	Zusammen		Empfangs-Bestätigung: Amtliche Unterschrift: Laut Collatz Nr.	Einzeln		Zusammen		Total: Betrag
										Kub.	Fuß	Kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	
Nro	Datum																

Im Monath October 1862.

127	598	1 Tr.	8 Br.	8 Kr.	Hryn	Kubczak	27/9	862.	Bayl: Borzex.	Ofen	12	83.8	2	1 68
128	599	"			Iwko	Didiuk	"	"	"	"	14	54.4	"	1 9
129	600	"			Martin	Rochan	"	"	"	"	16	48.0	"	- 96
130	601	"			Mathy	Lazar	"	"	"	"	15	63.3.	"	1 27
131	602	"			Anton	Denk	"	"	"	"	15	51.0	"	1 2
132	603	"			Iwan	Danilow	"	"	"	"	6	31.6.	"	- 63½
133	604	"			Mathy	Klimiszyn	"	"	"	"	16	48.0	"	- 96
134	605	"			Oleä	Wozniak	"	"	"	"	8	76.5	"	1 53
135	606	"			Fedor	Stasiuk	"	"	"	"	8	41.6	"	- 83½
136	607	"			Iwan	Fedorow	"	"	"	"	6	40.0	"	- 80
137	609	"			Semko	Dolinka	"	"	"	"	7	43.0	"	- 86
138	610	"			Jan	Serbin	"	"	"	"	13	167.7	"	3 35½
139	611	"			Michal	Mandzyk	"	"	"	"	18	177.4.	"	3 49
140	612	"			Mikita	Kaszczyj	"	"	"	"	20	67.0	"	1 34
141	613	"			Timko	Dydorak	"	"	"	"	12.	129.8	"	2 60½
142	614	"			Teran	Filyj	"	"	"	"	7	47.6	"	- 95
143	615	"			Iwan	Lysanik	"	"	"	"	6	35.3.	"	- 71
144	616	2 Tr.	"		Kazimir	Dydorak	"	"	"	"	19	196.1.	"	3 92½
145	617	"			Oleä	Szmelowski	"	"	"	"	20	112.8.	"	2 26
146	618	"			Martin	Chomyn	"	"	"	"	30	164.4	"	2 9
147	619	"			Hawryło	Wintoniak	"	"	"	"	10	71.4	"	1 43
148	623	6 Tr.	"		Iwan	Sagan	"	"	"	"	4	38.9	"	- 78
149	629	8 Tr.	"		Michal	Wereit Mikita Warniak	"	"	"	"	8	74.2.	"	1 48½
														36 6.

Summtrans

Post No.	Anweisungs Datum	Namen der Partheyen	Der Abzählungsliste Datum	Der Abzählungsliste No.	Holzschlag	Gattung der Stämme	Stück	Cubic Gesammt Inhalt	Tariffspreis pr. 1 Cubic Fuß Xr.	Tariffspreis Zusammen fl.	Tariffspreis Zusammen Xr.	Gestehungskosten Vergütung Laut Bollete No.	Einzeln fl.	Einzeln Xr.	Zusammen fl.	Zusammen Xr.	Journ. Art.
		Uebertrag	.	.	.	.	.	.	.	36	6						
150	630 9t. 8b. 862.	Ilnat Philipow	27/9 862.	932	Poyl: Berez.	Aspen	6	65.4	2	1	31.						
151	631 10. " "	Ilnat Choleba	"	"	"	"	13	47.4	2	.	95						
152	632 13. " "	Iwan Mielnik	"	"	"	"	32	183.6.	2	3	67½						
153	635 15. " "	Seman Taranowski	"	"	"	"	11	39.9	2	.	80.						
		Zusammen	.	.	.	.	.	.	.	42	79½						1039

Recapitulation

Monat	November	1861.	81	73
"	Decber	"	50	81
"	Jänner	862.	4	95
"	Februar	"	152	68
"	März	"	187	91½
"	April	"	7	70
"	May	"	108	9½
"	Juny	"	49	39½
"	July	"	2	84
"	dt.	"	4	67½
"	August	"	6	71½
"	Septber	"	22	59½
"	October	"	42	79½
	Zusammen		688	89½

Kalwaz am 31t. October 862.

Kalwaz
[illegible]

R. f. 46
Lit 16

Kopanka
66

Revier Kopanka.

k. k. Reichsdomaine Katusz

Stammholz
Verschleiss-Register
pro 1862

Rest	Anmeldungs		Namen der Kunstsänger	Tag des Abzugs der Flöße		Holzgattung	Gattung der Bäume	Bäche	Cubic Inhalt	Vermessung			Anfertigungskosten Vergütung				Bemerkungen
	No.	Datum		Datum	No.					pro 1 Cub: Sash	Zusammen		Laut Collecte No.	Einzeln		Zusammen		
										Kr.	fl	Kr.		fl	x.	fl	x.	
			Im Monath November 1861.															
	19	13 Nov. 861.	Simko Wisoniak	7/11 861.	1024.	Sybla	Einheimische		9	24.8	5	5	9			477		67
2	20	"	Symin Sorochtey	"	"	"	Einheimische		9	11.2.								
3	21	"	Nikita Kuzlik	"	"	"	"		9	102.3	5	5	11½					
4	22	"	Anton Romaga	"	"	"	"		6	71.4	5	3	57½					
5	23	"	Hawryło Wisoniak	"	"	"	"		5	56.3.	5	2	81					
6	24	14 " " "	Symin Kuzlik	"	"	"	"		1	21.	5	1	5					
7	26	"	Simko Symczurak	"	"	"	Einheimische		4	21.8.	5	1	10			137	5	
8	27	"	Fustin Sabin	"	"	"	Einheimische		3	25.4	5	1	½					
9	28	"	Josim Bahrynowski	"	"	"	"		3.	50.4.	3.	2	78					
			Zusammen Art: 59.						4	27.5.	5	2	6					
									4	23.	3.							
									2	25.6.	5	1	73.					
									1.	14.7.	3.							
												25	32.					
			Einzugenommen zum Centro 30t Nov. 861. Loffalny.															
			Im Monath December 1861.															
10	44	11. Dec. 861.	Andrey Mielnik	7/12 861.	1133.	Dzhowa	Einheimische		28	126.6	5	6	35½			639		
11	46	13. " "	Paul Jahowina	"	"	"	"		21	153.4	5	7	70			492	5	
12	47	"	Matioy Shidanowicz	"	"	Sybla	"		80	859.7	5	43						
13	48	"	Paulo Shidanowicz	"	"	"	"		13	173.6	5	8	70					
			Zusammen Art: 141.									65	75.					
			Einzugenommen zum Centro am 4ten Februar 862.															
			Loffalny. Dunzkowski m. Kalvarn.															

Post	Anmeldungszettel		Namen der Kunden	Zum Abzuge kommende Klafter		Holzgattung	Gattung der Bäume	Preis	Lieferungsort	Klafterzahl pro 1. Cub: Klafter	Zusammen		Lieferungskosten Anmerkungen	Einzeln	Zusammen	Bemerkungen
No.	Datum			Datum	No.						fl.	kr.		fl. kr.	fl. kr.	
			Im Monath März 1862.													
14	207	14. März 862	Ignaz Weiss				Dąbrowa	Fichten		9	244	10	24	40		
15	218 288	21 "	Josef Zaglenski	11	302.		Zalesie	"		17	103.1	10	10	31		
16	252	24 "	Wirlo Babyi	dt.	"		Dąbrowa	"		11	108.5	10	10	85		
17	263	28. "	Andrew Lisiewicz	"	"		Sykla	Birken		53	189.7.	3	9	48		
			Summa Fl. ad: 361.										55	4		
			Im Monath April 1862.													
18	281	2. April 862.	Josef Sachen					Ahorn Eschen		60	52.8.	3	1	58		
19	307	9. " "	Jan Jos. Hauser	10/3 862	302.		Zalesie	Fichten		1	22.	10	2	20		
20	337.	29 " "	Thomas Mikolasch	"	"		"	"		2	2.4	10	.	24.		
			Summa Fl. ad. 446										4	2		
			Im Monath July 1862.										1			
Eingenommen zum Communitätsantheil Scontro 8. July 862. Zoffalen			Dunajewskim p. Kalwarien													
			Fortsetzung im Monath July 862.													
21	481	10 July 862.	Ludio Sawgi	10/7 862.	670		Zalesie	Fichten		6	36.3.	10	3	63		
22	482	dt.	Dmselben	"	"		"	"		120	88.4.	3	2	65		
23	573	25. "	Dmselben	10/7 862	670		Zalesie	Eschen		3	12.5.	3	.	37		
24	514.	28. "	Wirglo Babyi	"	"		"	Fichten		50	41.	3	1	23		
			Zusammen Fl. ad. 774.										7	89.		

Post	Anmeldungszettel		Name des Fremden	Von/Abreise Ort		Heimath			Dauer des Aufenthalts			Ortstaxe und Armengebühr				
						Land		Cubic Inhalt	per 1 Cub: Fuß	Zusammen		Laut Tarif Nr	Einzeln		Zusammen		Bemerkungen
No	Datum			Datum	Nr					fl	kr		fl	kr	fl	kr	
			Im Monath September 862.														
25	577	3 7br 862.	Fedio Sacyi	3/9 862	865	Dąbrowa	Ung	7	67.3.	3	2	2					
26	578	dt.	Sylvester Holubowski	"	"	Zalesie	Liptau	4.	13.2.	10	1	32					
27	586	10 dt.	Hugo Kolomejec	"	"	"	Arva Comitat	120	98.4.	3	2	95					
			Zusammen Tart. 914	.	.	.	.	.	.	.	6	29					
			Im Monath October 862.														
28	608	1. Octbr 862.	Danglo Pawlisczyn	.	.	Zalesie	Arva Comitat	60	49.2.	3.	1	48					
29	622	6 "	Jan Serbin	3/9 862.	865	Dąbrowa	Ung	35	70.0.	3	2	10					
30	627	8 "	Danglo Pawlisczyn	29/9 "	943	"	"	28	148.8	3	4	46					
31	634	20. "	Fedio Sacyi	18/10 "	990	"	"	10	162.9.	3	4	89					
32.	638	dt.	Paulo Skrdanowicz	"	"	Zalesie	Liptau	3	35.3	10	3	53.					
	2		Zusammen Tart. 1039	.	.	.	.	.	.	.	16	46					

Recapitulation.

Monat. November	861.	25	32
" December	"	65	75
" März	862.	55	4
" April	"	4	2
" July	"	7	89
" September	"	6	29
" July	"	16	46
Zusammen		180.	79

Rekapitulirt 31. Dec. 862

Kapral

R. P. 46
Lang 16

Petranka

69

Revier Petranka

k. k. Reichsdomaine Katusz

Stammholz
Verschleiss-Register.
pro 1862

2

Post	Anweisungs		Namen des Empfängers.	Vom Abzuge Einzug Klafter					Empfangene Klafter					Empfangs-Kosten Anweisung					
				Datum	Nro	Holz gattung	Gattung dem Maaße	Preis	Cubic Inhalt	pr. 1. Cubic Fuß	Zusammen		Laufende Nro	Einzeln		Zusammen		Journal art.
											fl.	kr.			fl.	kr.	fl.	kr.	
			I. Monat November 861.																
			Empfangen zum Semestro 30er Klafter Holz 861.																
			Zusammen																
			Im Monate December 861.																
1	51	23. Xbr. 861.	Hermann Glodzinski			Tannen	Lachter	1	42	5	2 10								
2	53	27 "	Vinzenz Zarnowanitzer				F. Klafter	260	2858		208.		II Q 862						
3	54	" "	Wilhelm Friedwasser	14/12 861	1181	"	Tann. Scheit	16. 10.	696	3.5.4.5	20	32							
			Zusammen	"	"	"	Tann. Scheit	15	1874	4.5.	84	33	I Q 862				937		141.
									1625		294	75					8.326		
			Im Monate Jänner 1862.																
4	62	14. Jänner 862	Friedrich Haas d. Aeltere	9/1. 862	32.	Ehrenf.	Lachter	6	322.	5									
5	63	20. " "	Friedrich Baumung				Klafter	6.	128.8	2	18	68.	II Q 862						
6	64	" "	Christian Habastok	"	"	"	Lachter	2	113	5	5	65.							
7	65	" "	Michael Kendel	"	"	"	Tannen	76	743.1.	3.	22.	29.							
8	67	" "	Kalmann Friedwasser	"	"	"	"	35	547. 6	3	16	44.							
9	70	21. "	Adam Fick				Fichten	224	329	4									
10	77	" "	Wilhelm Nibergall adpost 8 Lg.	15/1 "	50	Hornig	Tannen	4	65. 6	3	95	15							
11	78	" "	Jakob Kendel					2	90										
12	79	28. "	Conrad Löwenberger	9/1 "	32.	Ehrenf.	Lachter	4.	51	5	7	5	I a 862						
13	80	27. "	Hermann Hodzinski	"	"	"	"	2	118	5	5	90							
14	82	" "	Hannig Fuchs	"	"	"	"	2	170	5	8	50							
15	83.	"	Filip Baumung	"	"	"	Tannen	26	334.2	3	10	3							
			Zusammen																
			Eingenommen zum Semestro 4 Februar 862.																
			Zahlam p. Dienstwelt m. p. Kalvas m. p.	9/1. 862	32.	Ehrenf.	Lachter	1	75	5	3	75							
				"	"	"	Klafter	6	170.4	2/3	4	61.	II a. 862						
							Tannen	2.	39. 4										
				15/1. "	50	Hannig	Lachter	1	42.	5	2	10							
											200	15							213.

Post	Anweisungs	Name des Empfängers.	vom Abzug Länge Klafter		Holz	Gattung		Cubic	Empfang Klafter pr. 1 Cub. Klaft.	Zusammen		Lauf Contr.	Einzeln		Zusammen		Empf. Art.
No.	Datum		Datum	No.						Xr.	Fl. Xr.		Fl.	Xr.	Fl.	Xr.	
		Im Monath Februar 1862.															
16	87	4 Febr. 862.	9/1.862.	32	Shrepl.	Tannen		8	88.4	3	2 64						
17	89	5. " "	12/10 861	935	Adamow	Fichten		1	24	8	1 92						
18	91.	6. " "	.	.	Smarsk.	Buchen		3	126	5	6 30						
19	93	6. " "	9/1 862	32.	Shrepl.	Tannen		36	246.4	3	7 39 1/2						
20	101.	13. " "	12/10 861	935	"	Lichten		4	18.8	3	" 57						
21	102	"	9/1.862	32.	"	Tannen		8	187.6	3	5 63						
22	105	17 "	14/2 "	186	Adamow	Fichten		6	205	8	16 40						
23	106	"	"	"	"	"		10	383.5	8	30 68						
24	109	"	17/2 "	178	Smarsk.	Tannen		148	1134.2	3	34 3	II Q 862					
25	122	26. "	22./2 "	204.	Horniz	"		18	447.5	3	13 42 1/2						
26	124	27. "	"	"	"	"		6	179.6	3	5 34						
27	126	"	"	"	"	"		14	514	3	15 42						
28	126	"	.	.	Shrepl.	Buchen		2	52	5	2 60						
29	128	"	22/2 "	204	Horniz	Tannen		32	771.4	3	23 14 1/2						
30	129	"	11/2 "	178	Smarsk.	Buchen		1	74	5	3 70.						
		Zu sammen	.	.	.	.		.	.	.	169 27 1/2						293
		Im Monath März 1862.															
31	130	3 März 862.	11/2 862	178	Smarsk.	Buchen		1	74	5	3 70						
32	164	10 " "	8/3 "	260	Shrepl.	Tannen		11	348.8	3	10 47						
33	165	"	"	"	"	"		3	137.5.	5	4 12 1/2						
34	166	"	"	"	Adamow	Fichten		3	85	8	6 80	II Q 862					
35	167	"	"	"	Smarsk.	Tannen		151.	2556.4	3	76 69 1/2						
36	168	11. "	"	"	Horniz	"		2	104	3	3 12						
37	169	"	"	"	"	"		26	333.9	3	10 2.						
		Übertrag	.	.	.	.		.	.	.	114 93.						

Post	Anweisungs		Name des Verkäufers.	Vom Abzug bleibt Rest		Holz	Gattung		Cubic Inhalt	Taxirt Klafter			Taxirt Klafter			Gesammt Klafter				Zusammen	
										pr. 1. Cub. Klaft.	Zusammen		Laut Contract	Einzeln		Zusammen					
No.	Datum			Datum	No.	Klafter	Im Walde				Kl.	Fr.	Kr.	No.	Fr.	Kr.	Fr.	Kr.			
			Uibertrag										114	93							
38	170	11t. März 862.	Finko Melnik	8/3 862	260	Krownie	Tannen		4	109.7	3		3	29							
39	171	"	Wasyl Denkow	"	"	"	"		2	89	3		2	67							
40	172	"	Alexei Dawidiuk	"	"	"	"		4	57.5	3		1	72							
41	173	"	Wasyl Ilkow	"	"	"	"		12	106.2	3		3	19							
42	174	"	Iwan Ilkow	"	"	"	"		4	120.6	3		3	62							
43	175	"	Iwan Dojek	"	"	"	"		7	187.6	3		5	63							
44	176	"	Hawryło Burodzyn	"	"	"	"		5	125	3		3	75							
45	177	"	Jurko Moisyn	"	"	"	"		8	231.6	3		6	95							
46	178	"	Iwan Holowczuk	"	"	"	"		5	101.8	3		3	6							
47	179	"	Josef Pawlick	"	"	"	"		6	138	3		4	14							
48	180	"	Teodor Holowczuk	"	"	"	"		23	109.1	3		3	27							
49	181	"	Sawka Danylow Homyn.	"	"	"	"		7	88.2	3		2	65							
50	182	"	Nikolu Stefurak	"	"	"	"		9	765	3		22	95							
51	183	"	Mikolaj Czopuniuk	"	"	"	"		2	76	3		2	28							
52	184	"	Jakob Mathyjow	"	"	"	"		4	128	3		3	84							
53	185	"	Iwan Ruzerak	"	"	"	"		22.	367.2.	3		11	2							
54	186	"	Dmytro michaylik	"	"	"	"		9	194.4	3		5	83							
55	187	"	Andruś Derkacz	"	"	"	"		6	86.6	3		2	60							
56	188	"	Fiedchel Hoffmann	11/3 862	178	Emaus b. Lemberg			1	74	5		3	70	II Q 862						
57	189	12. "	Josef Ilkow	8/3 "	260	Krownie	Tannen		2	77	3		2	31							
58	190	"	Hryn Ilkow	"	"	"	"		8	287	3		8	43							
59	191	"	Nikolaj Lilik	"	"	"	"		4	223	3		6	69							
60	192	"	Danylo Petrow	"	"	"	"		5	138.2	3		4	15							
61	193	"	Iwon Petrow	"	"	Odem: Forst			1	16.4	8		1	31	II Q 862						
			Übertrag										234	1.							

72

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post	Anweisungs	Name des Empfängers.	Vom Abzug einzel Klafter		Holz	Gattung		Kubik	Fuss	Empfangs-Bescheinigung							
										Anzahl der Klafter	Einzelne		Zusammen				Journal Art.
Nr.	Datum		Datum	Nro							Kl.	Fuss	Zoll	Fuss	Zoll		
		Übertrag										234	1				73
62	194	12. März 862	Hugo Boyko	8/3 862.	260	Kornie	Tannen	5	92.5.	3		2	77				
63	195	"	Wasyl Holowczuk	"	"	"	"	17	81.6	3		2	45				
64	197	"	Emmanuel Lorianz	"	"	Adam: Fuss		10	447	8		35	76				
65	199	"	Ssmokoz Boyko	"	"	Kornie	Tannen	20	56.9	3		1	71.				
66	201	13 "	Pelep Diwanczuk	"	"	"	"	5	124.6	3		3	74				
67	205	17 "	Mathij Karorniak	"	"	"	"	12.	80.9	3		2	43				
68	206	"	Andrey Kobrynski	"	"	"	"	8	79.1.	3		2	37				
69	211	17. "	Jwan Pokanczak	"	"	"	"	8	148.8	3		4	47				
70	212	18 "	Jakob Kendel	15/3 "	285	Adam: Fuss		2.	32.8	8		2	63				
71	213	"	Paul Kurewicz Mennonit. Post. 5-17.10.11.	"	"	"	"	4	117.8	8		9	43				
72	214	"	Nikola Dawidiuk	"	"	Chrepl	Tannen	20	218	3		6	54				
73	217	21. "	Jakob Hrynkow	"	"	Adam.	Fuss	1	16.4	8		1	31				
74	253	24 "	Jwan Ilkow	"	"	"	"	1	16.4	8		1	31				
75	254	"	Petro Fedorow	"	"	"	Tannen	2	72	3		2	16				
			Zusammen									313	10.				361.
			Im Monath April 862.														
76	275	1. April 862.	Isdor Dudczak	8/3 862	260	Kornie	Tannen	10	33	3			99				
77	301.	8. " "	Jwan Sulik	15/3 "	285	Adam: Fuss		1	13.2	8		1	6				
			Zu Summa									2	5				446.
			Im Monath May 862.														
78	343	2. May. 862.	Christian Klein	12/4 862	362	Adamow	Fuss	6/1.	124.8/16.4	8		11	62				
			Übertrag									11	62.				

Post	Anmerkungen	Name des Forstgrün.	Vom Abzug Einzel Klafter		Holz	Gattung		Cubic Gehalt	Zusammen			Einzel		Zusammen		Fourl. Nr.
Nro	Datum		Datum	Nro	Sorte	Name	Werk	Gehalt Fuss	pr. 1 Cub: Fuss	Zusammen		Einzel Gehalt Nr.	Einzel		Zusammen		
										Xr.	fl	Xr.		fl	x.	fl	x.
		Übertrag									11	62.					
79	358	6. May 862	12/4 862	362.	Tannen	Tannen		120	269 83	3							
80	359	"	"	"	Eichen	Eichen		23.	566	8	126	23					
81	368	9. "	"	"	Eichen	Eichen		101	1424	3							
82	377	12. "	"	"	Eichen	Eichen		2	84	8	49	96½					
83	386	16. "	"	"	Eichen	Eichen		10	60.8.	3	1	82½					
84	387	"	8/3 "	260	Hornie	"		5	12.5	3		37½	III	2	862		
85	400	30. "	12/3 "	362.	"	"		13	247	3	7	41					
86	401	"	"	"	Eichen	Eichen		4	17.6	8	2	½					
			13/11 862	1089	Eichen	Tannen		7	30.8	3	2	33					
			17/5 862	496	Tannen	Tannen		139	728.9	3	21	87					
			" "	"	Eichen	Frank		19	376.2	4	15	5					
											236	68					562
		Im Monath Juny 862.															
87	409	2 Juny 862	27/5 862	520	Tannen	Tannen		10	382.	3	11	46					
88	417	13. "	9/6 "	32	Eichen	"		30	192	4	5	76					
89	418	"	12/4 "	362	"	"		2	44.6	3	1	34					
90	419	"	27/5 "	520	Tannen	"		10	81.9	"	2	46					
91	420	"	27/5 "	496	"	Lerchen		1	131.	4. 5.	5	89½					
92	421	"	"	"	Eichen	Eichen		2	27	8	2	16					
93	424	16. "	"	"	Hornie	Lattten		30	26.4	3		79½	III	2	862		
94	433	20. "	"	"	Eichen	Tannen		140	2139.6	4	85	58½					
95	434	"	"	"	Hornie	Eichen		241	1705.1	3	42	15½					
96	438	23. "	27/5 "	520	Tannen	Tannen		23	128.4	3	3	85½					
97	448	27. "	"	"	Hornie	Lattten		30	26.4.	3		79½					
98	449	"	12/4 "	362	"	Tannen		2	134	3	4	2					
											166	28.					657

Post	Anmerkungen	Name des Forstgrundes.	Tag der Abzählung		Holzart	Gattung des Holzes	Stück	Cubic Inhalt	Taxirt Zu mindest			Genehmigte Taxe Abänderung				Taxirt. Rst.
									pr. 1. Cub: Fuß	Zusammen		Laut Contrakt	Einzeln		Zusammen	
Nro	Datum		Datum	Nro						Xr.	fl	Xr.		fl	Xr.	fl	Xr.	
		Im Monath July 1862.																75
		Einnahme zum Vormonath. Controlirung vom 31st July 862. Ausgewiesen. Abschaam.																
		Controlirung im Monath July 862.																
99	498	22. July 862.	Simche Zarwanitzer		14/7 862	703	Fichten	Stamm	34	573	3	15	39					
100	507	"	Gmeminer Lawaj		"	"	"	"	41	1779	3	53	37	III Q 862				
101	508	"	Prokop Berehynica		24/7	362.	"	"	56	330.2.	3	9	91.					
			Zusammen									78	67.					774
		Im Monath August 862.										2						
102	521	1. August 862	Danylo Lawrow				Fichten	Stamm	60	52.8	3	1	58½					
103	532	8. " "	Luc Berehynica		27/8 862	520	Fichten	"	83	113.3	3	3	40	IV Q 862				
104	542	12. " "	Iwko Lipkow		"	"	"	"	3	114.3	3	3	42					
			Zusammen									8	40½					857
		Im Monath September 862.																
105	567	1. 7br. 862.	Simche Zarwanitzer		8/9 "	833	Fichten	Stamm	3	222.	3	6	96					
106	587	10. " "	Prokop Berehynica		"	"	"	"	4	65.8	3	1	97½	IV Q 862				
107	596	26. " "	Gmeminer Lawaj		"	"	"	Latten	240	211.2	3	6	34					
			Zusammen									15	27½					914.
			Verlesen															

Post	Anweisungs		Namen der Partheyen.	Der Abzählungs Liste		Holzschlag	Gattung der Stämme	Stück	Cubic Gesammt Inhalt	Tariffspreis			Gestehungskosten Vergütung					Journ. Art.
No.	Datum			Datum	No.					pr. 1. Cub. Fuß	Zusammen		Laut Bollet. No.	Einzeln		Zusammen		
										Xr.	fl.	Xr.		fl.	x.	fl.	x.	

Recapitulation

Monat	December	861	294 75½
"	Jänner	862.	200 15½
"	Februar	"	169 27½
"	März	"	313 10
"	April	"	2 5
"	May	"	236 68
"	Juny	"	166 28
"	Jully	"	78 67
"	August	"	8 40½
"	Septbr	"	15 27½
	Zusammen.		1484 64½

Krakau am 31t October 862.

Kalvas

[illegible]

Kr. 96
Bny 25

76

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

Revier Petranka.

Klafter-Lagerholz und Kohlen.

Verschleiss-Register

pro 1862.

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Werldorf
№		Datum		
			Im Monate November 1861.	
1	7	12ten Nov. 861	Jakob Czerkawski	Truszków
2	15	18t „ „	Jasiener Revier	Chrypetów
3	25	22t „ „	Kleparski Anton	Truszkow
4	26t	„ „ „	Jozef Jene	„
5	27	23t „ „	Jakob Czerkawski	„
			Zusammen Art. 62	
Zum Scontro 20/11 861 Joffal m/r Dunczewski m/r Kalvaz m/r				
			Im Monate December 861	
6	53	2t dezbr 861	Michał Jaworowski	Trószków
7	54	4ten „ „	Christian Kalmann	Chrypetów
8	60	6t „ „	Jakob Hrynków	Truszków
9	61	7t „ „	Pfarrer Głodzinski	„
10	67	9t „ „	Hryn Kalinowski	„
11	68	„ „ „	Andrus Stefanów	„
12	69	„ „ „	Luc Horyczny	„
13	70	„ „ „	Iwan Bolecki	„
14	71	„ „ „	Petro Drelenko	„
15	72	10t „ „	Michajło Tymków	„
16	74	„ „ „	Michał Posadczyn	„
17	76	„ „ „	Petro Doubenko	„
18	80	11t „ „	Jurko Bolecki	„
19	81	„ „ „	Georg Gaib	„
20	90	15t „ „	Andrun Szoppert	Truszków
21	92	„ „ „	Andreas Gaib	Chrypetów
22	95	16t „ „	Iwan Petrów	Truszków
23	103	18t „ „	Gabriel Wersler	„
			Zusammen S. Art. 143	
			Im Monate Jänner 862.	
24	124	7t Jänner 862	Anton Kasperski	Truszków
25	126	„ „ „	Jan Stopecki	„
			Fürtrag	

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	~~Abraum~~ junges Holz	Geld-Betrag einzeln		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern stemmt	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen			fl.	kr.	fl.	kr.
Scheiterholz				Prügelholz									
niederöstern. Klafter													
								Fuhren	stehend				
		2						10	Sbz	1	32	2	64
		2								1	52	3	4
		2								1	32	2	64
		1								1	32	4	32
		1								1	32	1	32
												10.	96
		1								1	32	1	32
			16					16	Sbz	1	32	21	12
		1								1	32	1	32
		3								1	32	3	96
		2								1	32	2	64
		12						9	Sbz	1	32	15	84
		10								1	32	13	20
		1								1	32	1	32
		1								1	32	1	32
		7						7	Sbz	1	32	9	24
		2								1	32	2	64
		5								1	32	6	60
		4								1	32	5	28
		2						II	Sbz	1	32	2	64
			6					I	Sbz	1	32	7	92
		2						II	Sbz	1	32	2	64
		1								1	32	1	32
		1						I	Sbz	1	32	1	32
		55	22									101	64
		2						10	Sbz	1	32	2	64
		1						IV		1	32	1	32
		3										3	96

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Waldort
№		Datum		
			Uibertrag	
26	127	8t Jänner 862	Georg Gaib	Chrypetow
27	131	9t " "	Wolf Vogel	Truszkow
28	135	13t " "	Josel Ruthenstrauch	"
29	139	15t " "	Leib Ziring	"
30	153	24t " "	Jakob Czerkawski	"
			Zusammen Art 216	
			Im Monate Februar 862	
31	170	3t Febr 862	Fridrich Haus	
Abgeschlossen zur unvermutheten Scontirung am 4t Febr 862				Art 246
			Zoffal m/p Dunczewski m/p Kalvaz m/p	
			Fortsetzung im Monate Februar 862	
32	183	18t Febr 862	Lukas Lopianka	
33	187	20t " "	Tul Góres	Chrypetów
34	189	24t " "	Karl Mak	"
			Zusammen Art 296	
			Im Monate Juny 862	
35	241	13t Juni 862	Förster Pompein	Chrypetów
			Zusammen I. Art 659	
Eingesehen zur unvermutheten Scontr. am 8t Juli 862				
			Zoffal m/p Dunczewski m/p Kalvaz m/p	
			Fortsetzung im Monate Juli 862	
36	253	12 Juli 862	Jakob Czerkawski	
37	254	18t " "	Juda Semmel	
38	255	21t " "	Stanislaus Staromieski	
39	258	22t " "	Jozef Wienc	
			Zusammen S. Art 776	

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	~~Abraum~~ Feuer Holz	Geld-Betrag Einzeln		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern Tannen	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren	Fuhren	fl.	kr.	fl.	kr.
		3										3	96
		4								1	52	6	8
		2							1 Q 862	1	32	2	64
		2								1	32	2	64
		2							II Q do	1	32	2	64
		2							do	1	32	2	64
		15										20	60
		1							II Q 862	1	32	1	32
		1								1	32	1	32
		3								1	32	3	96
		3							II Q 862	1	32	3	~~64~~ 96
		7										9	24
								IV Q 862	10		10	1	
									10		10	1	
		2	III Q 862							1	32	2	64
		3								1	32	3	96
		1	IV Q 862							1	32	1	32
		2								1	32	2	64
		8										10	56

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Waldorf	Buchen
№		Datum			
			Im Monate August 862		
40	263	7t August 862	Srul Leib Ziring	Truszkow	
41	272	25t " "	Selig Grob	Chrypet	
42	273	29t " "	derselbe	"	
43	274	30t " "	Jozef Jenč	Truszkow	
			Zusammen Art.	858.	
			Im Monate September 862		
44	281	26t Sept 862	Förster Pompein	Chrypet	
			Zusammen Art.	916.	
			Im Monate Oktober 862.		
45	306	20t Okto. 862	Förster Pompein	Chrypeti	
46	307	23t " "	Förster Pompein	"	
			Summa Art. 1042.		

1. D

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	~~Abraum~~ Feuer Holz	Geld-Betrag Einzeln		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern Tannen	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren	Fuhren	fl.	kr.	fl.	kr.
		1								1	32	1	32
		2								1	52	3	4
		1								1	52	1	52
		1								1	32	1	32
		5										7	20
		1								1	52	1	52
		1										1	52
				1								2	
				1								2	
												4	

IV Q 862.

IV Q 862

IV Q 862 nicht bewertgbt.

I. Q 863

Recapitulation

Monat	November	861.	10	96
"	December	"	101	64
"	Jänner	862.	20	60
"	Februar	"	1	32
"	dto.	"	9	24
"	Juny	"	1	
"	July	"	10	56
"	August	"	7	20
"	Septber	"	1	52
"	October	"	4	
	zusammen		168	4.

Kalkholz am 31t October 862.

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

Kiatvaz

1. Tuch

M. Nr. 867 ex 1862.

K K 96
Fasz 28

79

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

Klafter-Lagerholz und Kohlen

Verschleiß-

Register

pro 1862

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Waldorf
№		Datum		
			Im Monate November 861	
1	8	13ten Novem. 861	Karl Müller	Turowa
2	9	" dto "	Nowicer k.k. Finanzwach Abtheilung	"
3	17	19ten " "	Heinrich Peßer	"
4	18	" " "	Sobestian Zakrzewski	"
5	24	22ten " "	Isaak Jekel	"
6	49	28ten " "	Christian Kendel	"
7	51	29ten " "	Jakob Busch	"
Zum Scontro 30/11 861 Joffel m/p Kalvaz m/p			Dunaewski m/p Zusammen Art. 62	
			Im Monate December 861	
8	52	2ten Dezem. 861	Nykota Mathijciów	Turowa
9	57	5ten " "	Jakob Kendel	"
10	59	6ten " "	Adam Till	Sychla
11	62	9ten " "	Jakob Matias	Turowa
12	63	" " "	Iwan Paraszczuk	Kurnik
13	64	" " "	Petro Romanów	"
14	65	" " "	Konrad Kendel	"
15	66	" " "	Petro Mielnik	"
16	75	10ten " "	Itzig Seemann	Kurnik
17	79	" " "	Pinkas Mandelbaum	Sychla
18	83	12ten " "	Walentin Szoppert	Kurnik
19	84	" " "	Issaak Jekel	"
20	87	13ten " "	Markus Stein	Pohar
21	88	" " "	Fedor Kohut	Turowa
22	91	" " "	Andreas Gaib	Pohar
23	93	16ten " "	Jakob Busch	Kurnik
24	94	" " "	Pytyp Iwanczuk	"
25	96	" " "	Iwan Pawlieryr	"
26	97	" " "	Dmytro Kalinczuk	"
27	98	" " "	Pilipp Gaib	"
28	104	18ten " "	Andruń Kitsch	Sychla
29	105	20ten " "	Pilipp Gaib	Kurnik

Fürtrag

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag einzeln		Abstattung	
Buchen	Eichen fichten	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederöstrr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
	3							I Q 862		2	8	6	24
	2							I		2	8	4	16
			1							1	28	1	28
			2							1	28	2	56
	10		75					1 Q 862		1	28	116	80
			2							1	28	2	56
	2									2	8	4	16
	17		80									137	76
	3							2.8 2.56 n 64		2	8	6	24
	1		2							1	28	4	64
	2									1	52	3	4
			4							1	28	5	12
			6					I Q 862		1	28	7	68
			2							1	28	2	56
			5							1	28	6	40
	1									2	8	2	8
			7					I Q 862		1	28	8	96
			2							1	-	2	-
			6							1	28	7	68
	2									2	8	4	16
	1									1	52	1	52
			2							1	28	2	56
	4									1	52	6	8
			10					I Q 862		1	28	12	80
			1							1	28	1	28
			1							1	28	1	28
			1							1	28	1	28
			2							1	28	2	56
			2							1	-	2	-
			2							1	28	2	56
	14		53									94	32

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Waldort
	№	Datum		
			Uibertrag	
30	107	20ten Dez. 861	Georg Baumung	Pohar
31	108	" " "	derselbe	Kurnik
32	109	23ten " "	Andreas Szwyrzynski	"
33	112	" " "	Iwan Michajluk	"
34	113	27ten " "	Fridrich Gross	Jurowa
35	114	28ten " "	Tymko Szulek	Kurnik
36	116	30ten " "	Daniel Geres	"
37	117	" " "	Salanon Zunkel	"
38	119	" " "	Heinrich Pessler	Pohar
			Zusammen Art 143	
			Im Monate Jänner 1862	
39	121	2ten Jänner 862	Christian Adam	Kurnik
40	128	8ten " "	Georg Gaib	"
41	130	9ten " "	derselbe	Pohar
42	134	10ten " "	Konrad Löwenberger	Kurnik
43	141	17ten "	Michal Kendel	"
44	143	20ten " "	Nowicer k. k. finanzwach Abtheilung	"
45	144	" " "	Fridrich Nerbos	"
46	145	" " "	Fridrich Dresler	"
47	146	" " "	Markus Stein	Sychla
48	147	" " "	Mendel Koppelmann	"
49	150	21ten " "	Fischel Jungermann	"
50	151	" " "	Förster Trompusch	Pohar
51	155	24ten " "	Karl Müller	Kurnik
52	156	" "	Gabriel Wersler	"
53	157	" " "	Sakob Haus	"
54	158	" " "	Sakob Ditrich	"
			Zusammen Art 216	

Abgeschlossen zur unvermutheten Scon. 4/2 862

Zoffal m/p Duncrewski m/p Kalvaz m/p

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag einzeln		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen			fl.	kr.	fl.	kr.
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter								Fuhren					
	14		53									94	48
	2									1	52	3	4
			3							1	28	3	84
			2							1	28	2	56
			2							1	28	2	56
			1					I O 862		1	28	1	28
			2							1	28	2	56
			2							1	28	2	56
			2							1	28	2	56
	3									1	52	4	56
	19		69									120	
			5					II O 862		1	28	6	40
			2							1	28	2	56
	2							10/862		1	52	3	4
			4							1	28	5	12
			12					II O 862		1	28	15	36
			2					II O/862		1	28	2	56
			12					II O/862		1	28	15	36
			5					II O/862		1	28	6	40
			1					I O 862		1		1	
			2							1		2	
			2					II O/862		1		2	
			1					10/862		1		1	
			2							1	28	2	56
			1					II O/862		1	28	1	28
	2		9				4.16			2	8	13	12
			8				8.96			1	24		
							13.12			1	28	10	24
	4		66									270	

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Waldort
№		Datum		
			Im Monate Februar 862	
55	172	4t Febr 862	Isaak Zerkel	Kurnik
56	181	17t " "	Markus Stein	Sychla
57	185	20t " "	Gabriel Wersler	Kurnik
58	190	24t " "	Förster Trampusch	Pohar
			Zusammen S. Art 296	
			Im Monate März 862	
59	197	3t März 862	Daniel Geres	Kurnik
60	199	4t " "	Selig Grob	"
61	200	" "	Salamon Lunkel	"
62	209	17t " "	Daniel Schmied	"
63	215	21t " "	Georg Gaib	Pohar
			Zusammen S. Art. 363	
			Im Monate May 862	
64	236	24t May 862	Andreas Gaib	Sychla
			Zusammen pers. S.	
			Im Monate Juny 862	
65	242	20t Juni 862	Ilko Brodan	
			Zusammen S. Art 659	
			Eingesehen zur unvermutheten Scontro am 8t Juli 862	
			Joffal m/p Dunerewsk m/p Kalvaj m/p	
			Fortsetzung im Monate July 862	
66	260	30t Juli 862	Itzig Seemann	Turowa
			Zusammen S. Art 776	
			Im Monate August 862	
67	262	7t August 862	Jozef Mathias	
68	264	" " "	Isaak Kroll	
			Fürtrag	

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen fichten	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
			40					II. 0/862		1	28	51	20
			1							1		1	
			1							1	28	1	28
			2							1		2	
			44									55	48
			2							1	28	2	56
			30					II. 0 862		1	28	38	40
			4							1	28	5	12
			2					III. 0 862		1	28	2	56
		3						II. 0 862		1	16	3	48
		3										52	12
		1						III. 0. 862		1	16	1	16
Art. 564													
								III. 0 862	2		15		30
									2				30
			2					IV. 0. 862		1	28	2	56
			2									2	56
	1		124 25 640 256 3200	260 25 1300 52 6500 5200 3200 14276	208 22 416 416 4576	208 25 1040 416 5200		IV. 0 862		2	8	2	8
25	25		25							2	60	149	
										2	8		
										1	28		
25	26		25									151 ~~149~~	8

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post-	Anweisungs-		Revier:	
			Namen der Parteien	Ortschaft
№	Datum			
			Übertrag	
69	267	12 August 862	Abraham Münzer	Turowa
70	269	16 " "	Schlk Glanz	
71	270	19 " "	Isaak Münzer	
			Zusammen Rbl.	858.
			Im Monate September 862	
72	278	22 Freytag 862	Schol Glanz	
73	280	28 " "	Schmerl Ruter	Turowa
74	284	29 " "	Leibisch Finger	
			Zusammen Rbl.	916
			Im Monate Oktober 862	
75	285	2 Oktober 862	Jakob Mathias	Turowa
76	290	6 " "	Konrad Haulik	"
77	291	7 " "	Isaak Türkel	"
78	292	" " "	derselbe	"
79	297	12 " "	Adam Gross	"
80	301	15 " "	Georg Gaib	"
81	302	" " "	Moses Brawer	
			Summa Rbl.	1042.

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag einzeln		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen			fl.	kr.	fl.	kr.
Scheiterholz (frisches)				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren					
25	26		25									150	8
	2									2	8	4	16
	2							IV Q 862		2	8	2	8
	2									2	8	4	16
25	231		25									161	48
1			1					IV Q 862		2	60	3	88
										1	28		
	6		2					I Q 863		2	8	15	4
										1	28		
			25					IV Q 862		1	28	32	
1	6		28									50	92
			1							1	28	1	28
			2					IV a 862		1	28	2	56
4										2	60	10	40
			25					I 863		1	28	32	
			2							1	28	2	56
4	4									2	60	18	72
			2							1	28	2	56
												70	8

Vertatur

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen fichten	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen			Einzeln			
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

Recapitulation.

Monat November	861.	137	76
" December	"	120	.
" Jänner	862.	90	.
" Februar	"	55	48
" März	"	52	12
" Mai	"	1	16
" Juny	"	.	30
" July	"	2	56
" August	"	161	48
" Septber	"	50	92
" October	"	70	8
Zusammen		741	86

Kalwaz am 31t. October 862.

Kalwaz

[illegible]

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

R. P. 96
Bruch 25

82

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

Revier Niebytów

Klafter-Lagerholz und Kohlen

Verschleiss-Register

pro 1862

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	
№		Datum		
			Im Monate November 861	
1	3	2t Novem. 861	Michajto Petrów	Depot
2	4	" " "	Georg Gaib	
3	6	11t " "	Pilipp Mak	
4	14	15t " "	Jakob Haberstok	
5	19	20t " "	Michat Nowak	
6	22	21t " "	Georg Gaib	
	Zum Scontro 30/11 861 Joffal m/r Dunerewski m/r Kalvas m/r		Zusammen Art 63	
			Im Monate December 861	
7	55	4t Dezbr 861	Christian Mang	Depot
8	56	5t " "	Mendel Haas	Derewut
9	73	10t " "	Semko Tabak	Depot
10	77	" " "	Antoni Terlecki	"
11	89	13t " "	Ilko Lyniak	Derewut
12	102	18t " "	Michat Nowak	Depot
13	106	20t " "	Georg Gaib	"
14	110	23t " "	Isaak Adersberg	Derewut
15	111	" " "	derselbe	Mathowa
16	115	28t " "	Georg Gaib	Depot
			Zusammen I. Art 77	
			Brennholz I Art. 143	
			Kosten " 144	
			Im Monate Jänner 1862	
17	123	3t Jänner 862	Michat Petrów	
18	149	20t " "	Itzig Leib Adlersberg	Mathowa
19	160	25t " "	Michat Kalmuczyn	Depot
20	161	27t " "	Alexander Malijczuk	"
21	162	" " "	Michat Nowak	"
22	163	28t " "	Iwan Fedorków	
23	166	30t " "	Georg Gaib	
			Zusammen Zweiter Art.	

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	~~Abraum~~ Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern Tannen	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

										9		40		60
										30		40	20	
								I Q 862		15		40	6	
										15		40	6	
										7		40	2	80
										50		40	20	
										146			58	40
	II Q	56								14		40	5	60
70	II	14									1	32	9	40
		10						I Q 862		10		40	4	
										18		40	7	20
5	I Q 862										1	32	6	60
										10		40	4	
										15		40	6	
2								I Q 862			1	32	2	64
				1							1		1	
										30		40	12	
				1						97			141	44
											102	64		
											38	80		
											141	44		
										10		40	4	
	2										1	12	2	24
								I Q 862		7		40	2	80
										22		40	8	80
										10		40	4	
3											1	32	3	96
										30		40	12	
3	2									79			37	80

aut. 216 Lemnsch 31 20
" 217 Ansch
M. Nr. 867 ex 1862.
37 180

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien		Buche
	№	Datum			
			Im Monate Februar 862		
24	168	1te Febr 862	Olexa Matijciów		
25	171	3te " "	Friedrich Bach		
Abgeschlossen zur unvermutheten			Zusammen Art 246		
Scontrirung 4/2 862 Joffal m/p Duncrewski m/p Kalvas m/p					
			Fortsetzung im Monate Febr 862		
26	176	11te Febr 862	Moses Locker	Ille	
27	184	20t " "	Josef Jachimowicz		
28	188	22t " "	Jakob Mathes		
29	191	26t " "	Michat Nowak		
			Zusammen I. Art 296		
			Im Monate März 1862		
30	196	1te März 862	Alexander Matyszczak		
31	198	4t " "	Alexander Szamelowski		
32	201	" " "	Georg Gaib		
33	204	8t " "	Olexa Matyjciów		
34	205	10t " "	Pilipp Mak		
35	208	15t " "	Michat Nowak		
36	213	20t " "	Jakob Koch		
37	216	27t " "	Olexa Ritek		
			Zusammen I. Art 36		
			Im Monate April 862		
38	218	1t April 862	Leisor Kerzner		
39	219	" " "	Nuchemie Liebschütz		
40	220	" " "	Anton Ritsch		
41	221	4t " "	Michat Ritrów		
42	222	7t " "	Georg Gaib		
			Fürtrag		

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	~~Abraum~~ Holz	Geld- Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

84

									II Q 862		15		40	6 —
											10		40	4 —
														10 —
2		3										1/4	32	5 64
									II Q 862		15		40	6 —
											15		40	6 —
											10		40	4 —
2		3									40			21 64
														2
											23		40	9 20
											10		40	4 —
											60		40	24 —
											7		40	2 80
											15		40	6 —
											10		40	4 —
											22		40	8 80
									II Q 862		2		40	— 80
											149			59 60
118		I Q 863										1	32	155 76
											30		40	12 —
											4		40	1 60
									II Q 862		10		40	4 —
											15		40	6 —
											59			179 36

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien		Bucher
№		Datum			
			Uibertrag		
43	224	10t April 862	Olexa Pulek		
44	228	26t " "	Jakob Matias		
			Zusammen I. Art 118		
			Im Monate May 1862		
45	230	1t May 862	Fridrich Koch		
46	231	2t " "	Jan Serafin		
47	232	4t " "	Alexander		
48	233	14t " "	Michał Nowak		
49	234	15t " "	Jozef Jakimowicz		
			Zusammen I. Art 365		
			Im Monate Juny 1862		
50	239	6t Juni 862	Pilipp Mak		
51	240	11t " "	Georg Gaib		
52	243	21t " "	Olexa Matyjciów		
53	244	25t " "	Jakob Matias		
54	246	27t " "	Michajło Petrón		
55	247	" "	Jan Serafin		
			Zusammen I. Art 660		
			Im Monate July 1862		
56	250	4t Juli 862	Tymko Tyniak		
			Zusammen I. Art 701		
Abgeschlossen zum unvermutheten Scontri 8/7 862 Joffalz m/r Duncrewy m/r Kalatz m/r					
			Fortsetzung im Monate Juli 862		
57	252	10t Juli 862	Heinrich Koch		
58	257	23t " "	Itzig Adlerberg		
			Fürtrag		

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	~~Abraum-Holz~~ Kosten	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern Tannen	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren	Korat	fl.	kr.	fl.	kr.
									59			179	36
								II Q 862	2		40		80
									15		40	6	
									76			186	16
										155	76		
										30	40		
										186	16		
									11		40	4	40
									30		40	12	
									5		40	2	
								III Q 862	10		40	4	
									15		40	6	
									71			38	40
									15		40	6	
									30		40	12	
									10		40	4	
									15		40	6	
									10		40	4	
									16		40	6	40
									96			38	40
									20		40	8	
								III Q 862					
									10		40	4	
	1							IIII O. Din		1	12	1	12
	1								10			5	12

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post-	Anweisungs:		Revier:	
			Namen der Parteien	
	№	Datum		

Viburtburg

59	259	24	Juli 862	Fridrich Koch.
				Zusammen f. Art 776
				Im Monath August 1862
60	261	7	August 862	Jakob Mathias
61	265	4	" "	Oexa Mathiow
62	266	"	" "	Georg Gaib
63	268	2	" "	Filipp Mak
64	271	21	" "	Fridrich Koch
				Zusammen Art. 860.
				Im Monath September 862
65	275	12	Sept. 1862	Friedrich Biber
66	277	6	" "	Michat Nowak
67	283	29	" "	Georg Gaib
				Zusammen Art. 917.
				pro. Oktober 1862
68	286	24	Oktober 862	Jakob Mathias
69	289	6	" "	Michat Nowak
70	294	11	" "	Michat Petrón
71	299	15	" "	Fridrich Koch
72	300	1	" "	Georg Gaib
73	304	20	" "	Josef Jakimowicz
				Summa Art. 1043.

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	~~Abraum-~~ Holz	Geld- Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern Tannen	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederöstrr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
									10			5	12
									12		40	4	80
									22			9	92
										1	12		
										8	80		
										9	92		
									15		40	6	
									12		40	4	80
									15		40	6	
									15		40	6	
									10		40	4	
									67			26	80
									10		40	4	
									10		40	4	
									15		40	6	
									35			14	
									15		40	6	
									9		40	3	60
									10		40	4	
									10		40	4	
									30		40	12	
									12		40	4	80
									96			34	40

Vertatur

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	~~Abraum-Holz~~ Kosten		Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern Tannen	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen							
Scheiterholz				Prügelholz							Brennholz		Zusammen	
niederösterr. Klafter								Fuhren	Korrt fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Recapitulation														
Monat November 1861									58	40	.	.	58	40
" December "									38	80	102	64	141	44
" Jänner 862.									31	60	6	20	37	80
" Februar "									10	.	.	.	10	.
" dto "									16	.	5	64	21	64
" März "									59	60	.	.	59	60
" April "									30	40	155	76	186	16
" May "									28	40	.	.	28	40
" Juny "									38	40	.	.	38	40
" July "									8	.	.	.	8	.
" dto "									8	80	1	12	9	92
" August "									26	80	.	.	26	80
" Septber "									14	.	.	.	14	.
" October "									34	40	.	.	34	40
Zusammen								.	403	60	271	36	674	96

Kalucz am 31t. October 862.

Kalvas

[illegible]

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Kr. P. 96
Bmz 28

85

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

Revier Rypianka.

Klafter-Lagerholz und Kohlen.

Verschleiss-Register.

pro 1862.

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Holzschlag	Buchen
№		Datum			
			Im Monate November 1861		
1	10	13t. Novem 862	Isaak Spac	Scianka	.
2	11	" " "	derselbe	"	.
3	20	20t. " "	Leib Muhlstein	Brzezina	1
4	23	21t. " "	Anton Dobrzanski	Niedzwi	1
5	50	28t. " "	Frau v. Sacher	Brzezina	2
			Zusammen Art. 62		3
			Im Monate December 1861		
6	82	11t. Dezem. 862	Gemeindevorsteher Klem	Brzezina	4
7	101	18t. " "	Frau Mikolasch	Scianka	.
			Zusammen Art. 143		4
			Im Monate Jänner 1862		
8	132	9t. Jänner 862	Mayer Steinberg	Brzezina	.
9	140	16t. " "	Markus Mandelbaum	Paryszcze	.
10	152	22t. " "	Eduard Kalvas	Scianka	.
11	154	24t. " "	Isaak Spaz	Brzezin	.
12	159	" " "	Mortko Mandelbaum	Paryszcze	.
			Zusamen Art. 216		.
			Im Monate Februar 1862		
13	159	3t. Febr. 1862	Mortko Mandelbaum (Tariffs Differenz nachzahlg für den Bezug aus Scianka zur Post 12.)		.
14	154	4t. " "	Isaak Spaz (Tariffs Differenz nachzahlg statt Aspenscheiten-Birkenzügel zum Post 11.)		.
			Zusammen Art. 246.		.

Abgeschlossen zur unvermutheten Scon. 4/2 862

Jossak m/p Duncrewski m/p Kalvas m/p

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Holzschlag
№		Datum		
			Fortsetzung im Monate Febr. 862	
15	173	5t Febr. 862	Michalewski	Scianka
16	179	14t " "	Nechemie Mandelbaum	Gruszkow
17	[illegible]	17t " "	Wasyl Galyi	"
18	192	26t " "	Johann Matoga	Paryszcze
19	193	" "	Mortko Mandelbaum	Scianka
20	194	27t " "	derselbe	"
			Zusammen Art 296	
			Im Monate März 1862	
21	206	12t März 862	Mayer Steinberg	
22	211	20t " "	Mortko Mandelbaum	
			Zusammen Art 363	
			Im Monate April 1862	
23	229	28t April 862	Mortko Mandelbaum	Scianka
			Zusammen perse Jor.	
			Im Monate May 1862	
24	235	19t May 862	Mortko Mandelbaum	Paryszcze
25	337	31t " "	derselbe	"
			Zusammen Art 564	
			Im Monate Juny 862	
26	238	3t Juni 862	Mortko Mandelbaum	Niedzwiedzi
27	248	27t " "	derselbe	"
			Zusammen J. Art. 659	

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederöstrr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
1	II. Q 862									3	72	3	72
				1						2	20	2	20
		1								1	60	1	60
1										2	84	2	84
		20								2	52	50	40
2										3	72	7	44
4		21		1								68	20
					1					2	52	2	52
	III Q	30								2	52	75	60
		2											
		30			1							78	42
						252 15 1260 232 2700							
	III Q	15								2	52	37	80
		2											
	Art 448												
						172 15 860 12 2580							
	III O	15								2	32	25	80
		13								1	72	25	80
		30										51	60
						160 15 2400 16 2560							
	III Q	15								1	60	24	—
		4								1	60	6	40
		2											
		19										30	40

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Holzschlag
№		Datum		
			Im Monate July 862	
	Eingesehen zum		unvermutheten Scontro. am 8/7 862	
			Joffal m/p Dancrewsz m/p Kalvaz m/p	
			Im Monate August 1862	
			" " September "	
			" " Oktober 862	
28	288	3t Oktober 862	Jan Klisiewicz	Truszkow
29	295	11t " "	Frau Kalvas	Scianka
30	296	13t " "	H. Zacharewicz	Truszkow
			Summa Art. 1042.	

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern Lärchen	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
		1		IV Q. 862.						1	60	1	60
						I Q 863			2		20		40
						d°			10		20	4	
												4	

Recapitulation

Monat November	861.	266	36
" December	"	15	68
" Jänner	862.	216	64
" Februar	"	39	84
" dt.	"	68	20
" März	"	78	12
" April	"	37	80
" Mäy	"	51	60
" Juny	"	30	40
" October	"	4	
Zusammen		808	64

Kalkzum 31t October 862.

Kalvaz

[illegible]

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept. M. Nr. 867 ex 1862.

Reh Ft. 88

Beig Ft. 24.

87

k. k. Reichsdomaine Katusz

Verschleiss-Register

über Haselnreisstäbe, Zaumpfähle, Haselwaiden, Zumruthen u. Tannenäste, Haselwaiden Faschinen, Lohrinde und Buchenradbögen.—

pro 1862.

Post	Anweisungs		Namen der Partheyen	Revier	Holzschlag	1. Schock Haseln Reifstäbe		1 Sch… Z…
Nro		Datum				8' lang 1½" stk.	6' lang 1" stk.	gespa… tenen Eich…
			Im Monat November 1861.					
1	1	2. 9br. 861.	Michal Jaworski	Kopanka	.	.	.	
2	3.	11. " "	Vinzenz Kasperski	"	.	.	.	
3	4	dt.	Kost Turley	Kadobna	Hlubaki	.	.	
4	5	12. " "	Ihnat Lysaniuk	"	Pogl: Brzezina	.	.	
5	18	13. " "	Martin Kochan	"	dt	.	.	
6	30	15. " "	Iwan Melnik	"	"	.	.	
7	32.	18. " "	Martin Kochan	"	"	.	.	
8	35	20. " "	Danylo Iwanow	"	"	.	.	
9	40	25 " "	Franz Lisiatycki	Kopanka	Zalesie	.	.	
			Zum Scontro 30t. Novber 861. Zoffal m/p.		Summa	.	.	
			Im Monat December 1861.					
10	43	10. Xb. 861.	Juda Hersch Horn	Kopanka	.	.	.	
11	49	19. " "	Wasyl Pytulay	"	.	.	.	
					Summa			
			Im Monat Jänner 1862.					
12	71	21. Jänner 861.	Moses Loker	Niebylow	Illi	"	.	
13	72	dt.	Josel Weintraub	"	Birki	.	.	
14	84	29 " "	Michal Krassy.	"	Zyrni	.	.	
					Summa			

Eingesehen zum Scontro 4t Februar 1862.

Zoffal m/p. Dunzewski m/p. Kalvas m/p.

1 Schock 8' lang			1. Fuhr Haseln Weiden Zaun-muthen oder Tannen Äste	1. Schock 7' lang 12" stark Haseln Weiden Faschinen	1. Stück					Tariffs-preis		Abstattung		Jour. Art.
Zaunpfähle					Lohrinde		Buchene Radbögen							
gespaltene Eichen	gespaltene Kiefern und Fichten	runde weiche			Fichten	Eichen	I.	II.	III.					
							Classe			fl.	kr.	fl.	kr.	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	45	.	45	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	45	.	45	
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	50	1	.	
.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	50	1	50	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	50	.	50	
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	50	1	.	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	50	.	50	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	50	.	50	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	45	.	45	
.	.	.	13	.	.	.	.	.	.	.	.	6	35	61
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	45	.	90	
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	45	.	90	
.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	1	80	141
.	.	I Q 862	.	145	145 / 28 / 1164 / 290 / 4061	.	.	vermuthlich		.	28	40	60	
.	.	. d°	.	33	33 / 28 / [illegible]	.	.	"	"	.	"	9	24	
.	.	. d°	.	10	.	.	.	.	.	.	"	2	80	
.	.	.	.	188	.	.	.	.	.	.	.	52	64	214

Post Nro	Anweisungs Datum	Namen der Partheyen	Revier	Holzschlag	1. Schock Haseln Reisstäbe 8' lang 1½" stk.	6' lang 1" stk.
		Im Monat Februar 862.				
15	121.	24. Febr: 862. Schaja Bernfeld	Krasna			
			Summa			
		Im Monat März 862.				
16	153	7. März 862. Lyf. Nadraga	Kopanka			
17	256.	24. " " Stefan Roszkwas	Niebylow	Depot		
18	257	26. " " Adam Gross	Petranka			
19	258.	27. " " Jan Klepacki	Kopanka			
20	259	" " " Jakob Zorn	Kadobna	Pohar		
21	260	" " " Martin Kochan	"	Brzezina		
22	~~261~~ 261	" " " Harasym Tkaczow	"	"		
23	262	28 " " Michel Kandel	Krasna	Kurnik		
24	264.	29 " " Peter Jaremczuk	Kopanka	Zalesie		
			Summa			
		Im Monat April 1862.				
25	274	1. April 862. Mendel Zeller	Kadobna	Hluboki		
26	278	" " Andreas Rybaczyn	Rypianka	Sciauka		
27	279	" " Martin Kochan	Kadobna	Poglowa Brzezin		
28	280	2t " " Dmytro Farfaniuk	"	"		
29	284	" " Wasyl Klymyszyn	"	"		
30	285	" " Anton Rückert	"	Huboki		
31	288	4t " " Lazar Ficak	"	"		
32	289	5t " " Fidio Tymkow	"	"		
33	290	7t " " Adam Gross	Petranka	Adamow		
			Fürtrag			

| 1 Stück | | |

Post	Anweisungs		Namen der Partheyen	Revier	Holzschlag	1. Schock Haseln Reifstäbe	
Nro		Datum				8' lang 1½" stk.	6' lang 1" stk.
			Uibertrag				
34	291	7. April 862.	Adam Sebastian	Kopanka	Zalesie		
35	292	"	Olexa Szemelewski	Kadobna	Pöyl: Brzezie		
36	304	8t "	Onufer Nadraga	Kopanka	Zalesie		
37	305	9t "	Conrad Liebarbach	"	"		
38	306	"	Jakob Mathias	"	"		
39	308	"	Josef Strömich	"	"		
40	309	"	Littmann Lippmann	"	"		
41	311	11t "	Ilnat Sauczuk	Kadobna	Pöyl: Brzez:		
42	320	24t "	Dmyter Wintoniak	Kopanka	Zalesie		
43	332	25t "	Stefan Roszkwas	"	"		
44	334	26t "	derselbe	"	"		
45	336	29t "	H. Oberf: Mikolasch	"	"		
				Summa			
			Im Monate May 1862:				
46	362	8t May 862.	H. Hoszowski	Kopanka			
47	374	12. "	Christian Kley	Petranka	Adamowik		
48	378	13. "	Josef Filczynski	Kopanka	Zalesie		
49	394	23. "	H. Förster Hauser	Kadobna	Hluboki		
50	396	26. "	Einnehmer Birnbaum	Kopanka			
51.	397	26. "	Amtsschreiber Kalvas	"			
				Summa			

1 Schock 8' lang			1. Fuhr Haseln Weiden Zaunmuthen oder Tannen Äste	1. Schock 7' lang 12" stark Haseln Weiden Faschinen	1. Stück					Tariffs-Preis		Abstattung		Journ. Art.
Zaunpfähle					Lohrinde		Buchene Radbögen							
gespaltene Eichen	gespaltene Kiefern und Fichten	runde weiche			Fichten	Eichen	I.	II.	III.					
							Classe			fr.	kr.	fr.	kr.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	10	
.	.	.	1 Lindenmuth. 2. Zaunmuth. Haseln	.	.	.	.	.	.	1	.			
.	.	.		.	.	.	.	.	.	.	45	1	90	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	50	.	50	
.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	45	1	35	
.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	45	1	35	
.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	45	1	80	
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	45	.	90	
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	45	.	90	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	50	.	50	
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	45	.	90	
Stück 105	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	3	50	
.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	45	.	90	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	45	.	45	447
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	23	5	
					150 8 1200 210	6 31 210								
.	.	.	4	.	.	.	.	1240 210 1 10	.	.	45	1	80	
8 Faschinenpfähle 4' lg.			6	in den Bauern Quaranten		Lg 1797 x 864		Solaqu: Weib-		1	50 35	14	10	
.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	45	1	80	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	40	.	40	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	45	.	45	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	45	.	45	563.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	—	

90

Post	Anweisungs		Namen der Partheyen	Revier	Holzschlag	1. Schock Haseln Reifstäbe		1. [illegible]
Nro		Datum				8' lang 1½" stk.	6' lang 1" stk.	[illegible]
			Im Monate Juny 1862.					
52	406	2t Juny 862	Friedrich Messler	Kopanka	Zalesie	.	.	
53	407	"	Conrad Löwenberger	"	"	.	.	
54	408	"	Moses Loker	Niebylow	Ille	.	.	
55	413	11t "	Joel Rechtschaffen	"	Turowa	.	.	
56	416	12t "	Kasimir Grzybowski	Kopanka	.	.	.	
57	423	14t "	Schuldirektor Gromadka	"	.	.	.	
58	425	17t "	Wasyl Boylanski	"	.	.	.	
59	426	"	Anton Fikert	"	.	.	.	
60	427	"	Moses Loker	Niebylow	Ille	.	.	
61	437	23t "	Danylo Lukasz	Kopanka	.	.	.	
62	439	25t "	Hnat Pukisz	"	.	.	.	
					Summa	.	.	
			Im Monate July 1862.					
63	451	1t July 862	Moses Loker	Niebylow	Ille	.	.	
64	473	3t " "	Dmytro Wozniak	Kopanka		.	.	
					Summa	.	.	
Abgeschlossen zum unvermuthetten Scontro 8t July 862.								
			Zoffal m/p. Dunczewski m/p.		Kalvarm/p.			
			Fortsetzung im Monate July 862.					
65	483	15t July 862.	Josel Weiranek	Jasien	Turowa	.	.	
66	512	23 " "	Ignatz Mayer	Petranka	Tuszkow	.	.	
67	519	30 " "	Iwan Stassiow	Kopanka		.	.	
					Summa			

1 Schock 8' lang			1. Fuhr Haseln Weiden Zaun-muthen oder Tannen Äste	1. Schock 7' lang 12" stark Haseln Weiden Faschinen	1. Stück					Tariffs-Preis		Abstattung		Journ. Art.
Zaunpfähle					Lohrinde		Buchene Radbögen							
gespaltene Eichen	gespaltene Kiefern und Fichten	runde weiche			Fichten	Eichen	I.	II.	III.					
							Classe			fl.	kr.	fl.	kr.	
			Linden 1							1		1		
			1							1		1		
			III Q 862		150	vertragsmäßig					30	45		
			d°		50	"	"				30	15		
			1								45		45	
			1								45		45	
			Linden 2							1		2		
			1				15/30			1		1		
			III Q 862		50/100	vertragsmäßig					30	45		
			Linden 2							1		2		
			2							1		2		658.
												114	90	
			III Q 862.		250	vertragsmäßig					30	75		
			Linden 2.							1		2		
												77		699
					75 / 21 / 75 / 150 / 1875									
					75	vertragsmäßig					21	15	75	
					400	IV Q 862	Ergebnisse				31	124		
			Linden 1		31 / 12 400			Kpz.	218/862	1		1		777.
												140	75	

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post	Anweisungs		Namen der Partheyen	Revier	Holzschlag	1. Schock Haseln Reisstäbe	
Nro		Datum				8' lang 1½" stk.	6' lang 1" stk.
		Im Monate August 862.					
68	522	4. August 862.	Christian Zähringer	Rypinska	.	.	.
69	523	"	Derselbe	Krasna	.	.	.
70	526	5. "	Ignatz Mayer	Petranka	.	.	.
71	527	7. "	Josef Weirauch	Jasien	.	.	.
72	529	do.	Moses Loker	Niebylow	.	.	.
73	530	8. "	Derselbe durch Mendel Reiss	do	.	.	.
74	533	11. "	Jan Klepacki	Kopanka	.	.	.
75	544	16. "	Jakob Rothstein	"	.	.	.
76	553	21. "	Joel Rechtschaffen	Niebylow	.	.	.
77	560	28.	Christian Zähringer	Krasna	.	.	.
				Summa			
		Im Monate Septber 862.					
78	570	2. 7br. 862.	Juda Hirsch Horn	Kopanka	.	.	.
79	591	15. "	Josef Szustik	Petranka	.	.	.
80	593	16. "	Dawid Ramer	Jasien	.	.	.
				Summa			

1 Schock 8' lang			1. Fuhr Haseln Weiden Zaun-muthen oder Tannen Äste	1. Schock 7' lang 12" stark Haseln Weiden Faschinen	1. Stück					Tariffs-Preis		Abstattung		Journ. Art.
Zaunpfähle					Lohrinde		Buchene Radbögen							
gespaltene Eichen	gespaltene Kiefern und Fichten	runde weiche			Fichten	Eichen	I.	II.	III.					
							Classe			fl.	kr.	fl.	kr.	
	Erzeug. Lohn Rp. 3210 pr 25/10 [illegible]		IV Q 862 / 862		170	vertragsmäßig					33	56	10	
					34 / 24 / 116	IV Q 862					30	52	20	
					510 / 31 / 510 / 153 / 810	IV Q 862	Erzeugslohnerhöhung Rp. 3220 / 862				31	158	10	
					100	"					21	21		
					107	I Q 863	[illegible]				30	32	10	
			IV Q 862		200	"					30	60		
			1								45		45	
			1								45		45	
			IV Q 862		136 / 167						30	90	90	
			I Q 863		49	Erzeugslohn Rp. 222 pr 7/35 [illegible]					30	14	70	
												486		859
			2								45		90	
			2	IV Q 862							35		70	
							100	100			20 / 14	34		
												35	60	915

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post	Anweisungs		Namen der Partheyen	Revier	Holzschlag	1. Schock Haseln Reifstäbe		1 Sch…
Nro		Datum				8' lang 1½" stk.	6' lang 1" stk.	gesp… tem… Eig…
		Im Monate October 862.						
81	597	1. 8br. 862.	Dawid Ramer	Jasien	Depot	.	.	.
82	620	6. " "	Jan Wlisiewicz	Kopanka	.	.	.	.
83	625	7. " "	Michal Jaworski	dt	.	.	.	.
84	639	23. " "	Ludwig Sanhen	Petranka	Nowicer arw	.	.	.
85	640	dt.	Dawid Ramer	Jasien	Depot	.	.	.
					Summa	.	.	

1 Schock 8' lang			1. Fuhr Haseln Weiden Zaun-muthen oder Tannen-Äste	1. Schock 7' lang 12" stark Haseln Weiden Faschinen	1. Stück					Tariffs-Preis		Abstattung		Journ. Art:
Zaunpfähle					Lohrinde		Buchene Radbögen							
gespaltene Eichen	gespaltene Kiefern und Fichten	runde weiche			Fichten	Eichen	I.	II.	III.					
							Classe			fl.	kr.	fl.	kr.	
							1360 1288 234 2882	92 14 368 92 1288						
.	.	.	.	IIQS 62			68	92	26	.	20 14 9	28	82	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	45	.	45	
.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	45	.	45	
.	.	.	4	IQ 63	.	.	.	.	.	.	35	1	40	
.	.	.	.	.	.	.	100	150	.	.	20 14	41	.	1040.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	72	12	

Recapitulation

Im Monate	November	861.	6	35
" "	December	"	1	80
"	Jänner	862.	52	64
"	Februar	"	.	35
"	März	"	18	14
"	April	"	23	5
"	Mai	"	19	.
"	Juni	"	114	90
"	Juli	"	77	.
"	dto.	"	140	75
"	August	"	486	.
"	Septbr	"	35	60
"	October	"	72	12
Zusammen			1047	70

Kalusz am 31. October 862.

Kalvas

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

J. Fritz

91

9

Nro 82

Löbliche

K. K. Finanz Bezirks Direction!

In Befolgung des verehrten Erlasses vom 11ten März 857 Lt 2449 ist die inliegende vom Katuszer Kastner gelegte Baurechnung über vorgenommene Reparatur der deutschen Mahlmühle in Równia eindringlich verifizirt, und wird dessen ungebührlich in Aufrechnung gebrachter Betrag von 71 fl 57 3/4 kr CMze ausgewiesen und zwar.

für die mehr ausgefolgten und weniger verwendeten Materiale als:

6 Stück weiche Bretter	4° lang 2" dt a 27 x =	2 f	42 x
46 " " "	4° lang 1½" dt a 22 x =	16 f	52 x
16 " starke Schwarten	4° lang a 9 x =	2 f	24 x
16 " Aspenstämme	4° lang 12" dt a 23 x =	6 f	8 x
4 " Birken	6° lang 12" dt a 1 fl 11 x =	4	44 x
2 " Aspenstämme	6° lang 12" dt a — 32 x =	1 f	4 x
10 " "	4° lang 8" dt a 13 x =	2 f	10 x
6 " weiches Wandholz	4° lang 5" dt a 40 x =	4 f	—
	Zusammen —	40 fl	4 x CMze

An mehr verrechneten baaren Auslagen für die nicht geleisteten Arbeiten und mehr für geleistete ausgezahlt . . . . . 31 f 53 3/4 x

Zusammen 71 f 57 3/4 x CMze

4

4012

daher die Baurechnung nach dem verfaßten Befunds-
Kostenüberschlage Litt B. mit 206 fl 43 ½ x. CMze rich-
tig gestellt wurde, und der Löblichen K.K. Finanz Be-
zirks Direction zur weiteren Amtshandlung aus
nachstehenden Bemerken vorgelegt wird, daß diese
richtig ist, obwohl der Rechnungsleger im Schluß-
Absatze der Baurechnung sagt, das mehr angewiese-
ne Schnittmateriale als Zeug und Geräthholz dann
zu Rederwerk und zur Reparatur der Ablaßschleu-
se in der Mühle gelassen habe.

1tens Wird Schnittmateriale als Zeug und Geräthholz in
der Mühle nicht gebraucht, da hiezu nur Buchen und
Birken nöthig sind, und werden als rohes Materi-
ale alle Jahre 3 bis 4 Stücke den Mühlern aus dem
Walde ausgefolgt deren Zufuhr dieselbe selbst besor-
gen müssen.

2tens Sind die zwei neu gemachten Wasserräder und
2 Kammräder bereits in dem Kostenüberschlage
No 1. des Befundes als aus eigenem Materiale
gemacht, erstere mit 5 f. zweite mit 4 f. verrechnet
und den Bauunternehmer vergütet, daher für
diese das Zweitemahl ein Schnittmateriale nicht
verrechnet werden kann.

3tens Ist kein Schnittmateriale zur Ablaßschleuse am
Mühlbache nicht verwendet, da bei der Mühle
am Mühlbache keine Schleuse mit Schützen

./.

bestehen, es besteht vor der Mühle ein Verschlag welcher als Schleuse nicht benannt wird, und der zu keinem Gebrauche ist, denn das Wasser auf die deutsche Mühle kommt aus der russischen Mühle in Równia, und geht auf die Topolsker Mühle, und von da in die Lomnica zurück also auch hier wurde kein Schnittmaterial verwendet, daher die Verteidigung des Rechnungslegers garnicht berücksichtigt werden kann, denn aus den ganzen ist zu ersehen das ihn der Bauunternehmer betrogen hat.

Stryj am 17t. Juny 857.

Bornemiszak.

Pd 5464 ex 856

6 17/6 857

№ 6411

920/857

Löbliche

k.k. Finanz Bezirks

Direction.

Betreffend Einsammlung

Bemessung

Bemessung

Bemess

Abschrift der h. k. k. Finanz Landes Direktion an die Neusandezer k. k. Caäl Bez: Verwaltung unterm 20t November 1855 Z. 10277 ergangenen Verordnung. –

Der mit Indorsat-Bericht vom 10ten November l. J. Z. 9383. vorgelegte vervollständigte Antrag des Altsandezer Oberforstamtes wegen Festsetzung des Jagdpachtzinses in den Forsten der Religionsfonds Domainen Altsandez und Muszyna wird bloß für die Zeit vom 1ten März 855 bis letzten Februar 856 genehmigt und hat demnach für diese Zeit a. auf der Domaine Altsandez: der Forster des Revieres Rytro zwanzig Gulden Jagdpachtzinses der Förster des Revieres Ryczanów sieben Gulden der Forster des Revieres Mostki fünfzehn Gulden b. auf der Domaine Muszyna: der Förster des Revieres Swietnica fünf Gulden der Forster des Revieres Tylicz vier Gulden der Forster des Revieres Muszyna fünf Gulden Konventions Münze an die betreffenden Renten zu erstatten wovon die betreffenden Ämter zur Darnachachtung und Einbringung des Jagdpachtzinses mit dem Auftrage in Kenntniß zu setzen sind, daß nach Ablauf dieser Zeit ein neuerlicher Antrag dießfalls vorzulegen sein wird. –

Krakau d. u. s.

95

No 10790 Ex. am 9. Jänner 1856

Ad 27.

H.D.

Wird dem k.k. Domänenamte

in

Muszyna

zur Wissenschaft mit dem Bedeuten zugestellt den genehmigten Jagdpachtzins des dortigen Forstpersonals in den Forstrenten vorschriftsmäßig vorzuschreiben und für die zeitgemäße Einbringung desselben Sorge zu tragen.

K.k. Caal Bez: Verwaltung

Neusandez am 3ten Jänner 1856.

[signature]

Dem Rentamte zur Befolgung und Rechnungsbelage.

Muszyna am 10 Jänner 856.

[signature]

[illegible]

N. 4886.

93

An
das k. k. Kaiserl. Wirthschaftsamt
in
Katusz

Das mit Bericht vom 3 l. Mts. Z. 670 angezeigte Ergebniß der am 2ten Juny l. J. zur Veräußerung der Lohrinde im Revier Niebytow pro 1862 abgehaltenen Licitation nach welchem Moses Loker aus Sołotwina und Joel Rechtschaffen aus Sliwki mit dem Anbothe des Kaufpreises von dreißig Kreuzer per Schuh von der ganzen Erzeugung in diesem Reviere Ersteher blieben wird bestätigt beziehungsweise die bereits verfügte Überweisung dieses Produktes an die Ersteher genehmigt.

Die Berichtsbeilagen folgen anschließig zur weitern Amtshandlung zurück.

Von der k. k. Finanz Bezirks Direction
Stryj den 11. Juny 1862.

[illegible]

N° 3704

An

Das k.k. Cameral Wirthschafts Amt

in

Katusz

Das Ergebniß der zur Veräußerung der im laufenden Jahre zu erzeugenden Lohrinde am 1ten May l.J. abgehaltenen öffentlichen Licitation nach welchen

a bezüglich des Reviers Radobna Abba Halpern mit dem Anbothe des Kaufpreises von dreißig Einen Kreuzer öster Währung pr Schock

b bezüglich des Reviers Ryspianka - Christian Zähringer mit dem Anbothe des Kaufpreises von dreißig drey Kreuzer Öw pr Schock

c bezüglich des Reviers Krasna Christian Zähringer mit dem Anbothe des Kaufpreises von dreißig Einen Kreuzer Öw: pr Schock

d bezüglich des Reviers Petranka Ignatz Mayer mit dem Anbothe des Kaufpreises von dreißig Einen Kreuzer Öw: pr Schock

e bezüglich des Reviers Jasien - Jossel Weihrauch mit dem Anbothe des Kaufpreises von zwanzig Einen Kreuzer Öw: pr Schock.

Bestbiether blieben erhält die hierortige Genehmigung und es folgen die Beilagen des Berichtes vom 1t May l.J. Zl 530 anschlüssig zur weitern vorschriftsmäßigen Amtshandlung zurück

/.

46

Bezüglich der Lohrinde des Reviers Niebyłów ist auf Grundlage der nebst den Vadium von 4 fl. W. anschlüssig mitfolgenden Eingabe des Mendel Reis aus Krzewiec eine neuerliche Licitation zu welcher Antragsteller besonders vorgeladen ist, auszuschreiben und deren Ergebniß vorzulegen.

Von der k.k. Finanz Bezirks Direction

Stryj am 9t May 1862 —

[illegible]

Rech: Post 73.
pag: 7
Beil: No 12.

k.k. Religionsfonds-Herrschaft

Muszyna

Waldblätter

Verkaufs-Register

für das Jahr

1856.

Laufende Nr.	Fortlaufende Nr.	Datum	Namen der Partei	Anzahl der Tage: Ganze	Halbe	Preis	Abfuhrkosten		Beförderung		Anmerkung	Laufende Nr.	Fortlaufende Nr.
							x	x	x	x			
			Monat November 1855.										
1.	7.	2ten November 1855	Katarzyna Nowak.	1	.	.	12	.	12	.	12		
2.	33.	7 do	Teresa Medwe	1	.	.	.	.	12	.	12		
3.	35.	. do	Marianna Przybylska	1	.	.	.	.	12	.	12		
4.	36.	. do	Jewiawa Maria	1	.	.	.	.	12	.	12		
5.	37.	. do	Jan Sikorski	2	.	.	.	.	24	.	24		
6.	39.	8 do	Josef Chomiak	1	.	.	.	.	12	.	12		
7.	40.	9 do	Jamrowiczowa	1	.	.	.	.	12	.	12		
8.	42	10 do	Petro Cyhanski	1	.	.	.	.	12	.	12		
9.	46	11 do	Jan Jarczak	1	.	.	.	.	12	.	12		
10.	45	13 do	Jakob Wieczorek	1	.	.	.	.	12	.	12		
11.	46½	. do	Josef Gurski	1	.	.	.	.	12	.	12		
12.	49	15 do	Jakob Jendrzejewski	1	.	.	.	.	12	.	12		
13.	52.	16 do	Tymko Markowicz	1	.	.	.	.	12	.	12		
			Summa mit fort Novber 1855	14	.	.	.	2	48	2	48	ad. 28.	

Abgeschlossen am 23ten Jänner 1856 zur Uibergabe der Amtskleidung vom Amtskontrollor Johann Lebedowicz an den jetzt Verwalter Felix Bielikiewicz und der Kontrolle vom Assistenten Ludwig Dobrowolski an den erstgenannten — und Einnahme

Dobrowolski Assist m/p. — Empfang Vorgefunden Bielikiewicz Verwalter m/p. — Raczynski Kontr Assist

Abgeschlossen zur Uibergabe der Kontrolle der jetzt. Amtskontrollor Karl Tokarski mit Genehmigung der hohen Verwaltungs Verordnung vom 5ten May 1856 Nr. 2058 d. i. 24ten und dem Amtsantritte 11. May 1856 mit der Bemerkung dass seit dem letzten Kontrirung bis heute keine Empfängnisse vorgekommen sind

Lebedowicz als Uibergeber — Bielikiewicz Verwalter m/p. — Tokarski als Übernehmer

Zur Kontrirung gelangt Radwan Vorsteher m/p.

Fuß	Zeile	Datum	Namen der Parteien	Anzahl der Fuhren	Anzahl der Stücke	Preis f	Preis d	Gehaltsbetrag f	Gehaltsbetrag d	Abstattung f	Abstattung d	Anmerkung
			Abgeschlossen zur Scontro am 24ten April 856 mit dem Bemerken daß keine Empfänge vorgekommen sind.									
			Monat Oktober 1856									
14.	305.	1ten Oktob 856	Jos Kopyscianski	2	.	.	12	.	24	.	24	
15.	314.	8ten d°	Danko Markowicz	1	.	.	12	.	12	.	12	
16.	316.	11ten d°	Jos: Peróg	2	.	.	12	.	24	.	24	
17.	330.	13ten d°	Stef: Potoniec	1	.	.	12	.	12	.	12	
18.	335.	14ten d°	Timko Markowicz	3	.	.	12	.	36	.	36	
			Summa					1	48	1	48	art. 421
			Abgeschlossen zur Scontro am 14ten Oktober 1856									
			Kaspar f. L. Dertor m/p									
			Von 15ten bis 30ten Oktob 856									
19	337.	15ten Oktb:	Franz Sliwinski	2	.	.	12	.	24	.	24	
20	340	16ten d°	Jos Wilczynski	1	.	.	12		12	.	12	
21	342	d° d°	Jos: Turczakiewicz	2	.	.	12		24	.	24	
22	348	18 d°	Paul Kinsner	1	.	.	12		12	.	12	
23	349	d° d°	Stef: Brunarski	1	.	.	12		12	.	12	
24	353	20ten d°	Anton Soker	1	.	.	12		12	.	12	
25	354	d° d°	Jos Pawlowski	2	.	.	12		24	.	24	
26	355.	d° d°	Ignatz Medwecki	3	.	.	12		36	.	36	
27	357	21ten d°	Wanw Markowicz	2	.	.	12		24	.	24	
28	362	d° d°	Ant: dto	1	.	.	12		12	.	12	
29	363	22ten d°	Jos: Buszek	2	.	.	12		24	.	24	
30	364	d° d°	Franz Dziurbel	1	.	.	12		12	.	12	
31.	365	d° d°	Jos Sikorski	2	.	.	12		24	.	24	
			Summa mit Ende Oktob: 856	21	.	.	.	4	12	4	12	art 468.

...iring am 24ten April 1856

Bielikiewicz
f. Verleger
e Sokalski

Muszyna am 31ten Oktb 856

e Sokalski m/p

Jan
Oberst

Recapitulation.	Anzahl der Fahren	Anzahl der Zähler	Preis f	Preis x	Geldbetrag f	Geldbetrag x	Abstattung f	Abstattung x	Anmerkung
									J. art.
Summa mit Ende November 1855 . .	14.	.	.	.	2	48	2	48.	28
Scontro Abschluß mit 14ten Oktober 1856	9.	.	.	.	1	48	1	48	421.
Summa mit Ende Oktober "	21.	.	.	.	4	12.	4	12.	468.
Zusammen	44	.	.	.	8	48	8	48.	

Meszyna am 31ten Oktob: 856.

[illegible]
Stadt.

Rek. Pl. 50
Beil. 20.

Abrechnungs-Ausweis.

Über die im IVten Quartal 1862 aus den Kaluszer Reichsforsten an die Kaluszer k.k. Saline abgegebenen Forstprodukte und hiefür entfallenden Tariffs- und Gestehungspreise-Vergütung.

Post No.	Benennung der Holzsortimente	Benennung des Reviers	Benennung des Holz-Schlages oder Depots	Hiefür entfällt: An Tariffspreis Einzeln fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.	An Erzeugungs- u. Bringungs-Kosten Bollete No.	Geld-Betrag fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.
	Brennholz											
1.	10 N.Ö. Klafter Buchenscheiter IV Q 862	Petranka	Truszków	2.	16	21.	60					
2.	10 N.Ö. Klafter Tannenscheiter	"	Kornie	1.	32	13.	20	.	.	.	34.	80.
	Kohlen											
3.	256 Korntz Kohlen IV O/862	Niebylów	Depot	.	40	102	40	.	.	.	102	40
	Stammholz											
4.	15 Stk. 12'lge 10" st. Weißbuchen IV O/862	Kadobna	Hluboki	.	39	5	85	.	.	.	5	85
										Zusammen	143	5.

Kalusz am 23ten October 1862.

Krodawicz
Jn. V. Dr. Obf.

Gegenschein

Ueber Einhundert Vierzig drei Gulden 5 kr. ö.W. welche die Kaluszer k.k. Salinen-Verwaltung für vorstehend bezogene Forstprodukte an das Kaluszer k.k. Kaul-Wirthschaftsamt abgeführt zu haben begegenscheinigt wird.

Kalusz 24t October 1862.

E. Weiss
Verwalt.

Jagiński

980.

Krodawicz

Kalusz K.K. Salz Ver. Amt in Kalusz

Kalusz K.K. Salinen Verwaltung in Kalusz

Brl. 2149

Lief 19 **Abrechnung**

Über die im III. Quartal 862 mit den Kaiserl. Forstämtern und die Private verfolgten Holzgeschäfte, und hiefür verfallene Lieferungsgebühr

Pos.	Holz- und Materialgattung	Revier	Holzlagerplatz	Verfallende Gebührung: Lieferungsgebühr für Einzelne		Ergänzungsgebühr für Lieferungsgebühr für Lieferung		Gebühr für Lieferung		Zusammen	
				fl.	kr.	fl.	kr.	No.	fl.	kr.	fl.	kr.
	Brennholz											
1	40 Kl. ö. Klftr. Buchen Scheiter III. Q 862	Kopanka	Zalesie	2	64	105	60					
2	61. " " Buchen "	Kopanka	Niedwiedza	1	60	97	60					
3	50 " " Buchen "	"	Zwerkow	1	60	80	.					
4	5. " " Birken "	Petranka	Arcpetow	2	36	11	80					
5	10 " " Buchen "	"	"	1	52	15	20					
6	5 " " Birken "	"	Kornie	2	16	10	80					
7	20 " " Buchen " III. Q	"	"	1	32	26	40					
8	10 " " Birken " 862	"	Zwerkow	2	16	21	60					
9	200 " " Buchen "	"	"	1	32	264	.					
10	40 III. Q 862 Birken "	Krapna	Javorna	2	8	20	80					
			Summe	.	.	653	80				653	80
	Kohlen Zus. N 226 / 256 = 482 Kohl.											
11	731 Zoll Centner Kohlen	Niedyblow	Depot	.	40	292	40				292	40
	Stammholz											
12	30 St. 12' lg 12" A Buchen Stämme	Niedyblow	Kalkhona	38	1/4	11	1/4	26 / 861	24	18		
13	4 " 30 12" A " "	"	Borovitnia	1	60	2	40					
14	7 " 46 14" A " "	"	"	1	22 1/4	1	22 1/4					
15	7 " 28 10" A " " III. Q 862	"	"	.	38 1/4	.	38 1/4	62 / 861				
16	4 " 28 " 8" A " "	"	"	.	24 1/4	.	24 1/4					
17	11 " 26 " 12" A " "	"	"	.	50	5	50	105 / 861	30	48		
18	8 " 24 " 8" A " "	"	"	.	21	1	68	62 / 862				
19	7 " 21 " 12" A " "	"	"	.	43 1/4	.	43 1/4					
20	3 " 21 " 8" A " "	"	"	.	18	.	54					
21	30 " 24 " 4" A III. Q 862 "	Hadolina	Studenci	.	5 1/4	2	62 1/4					
22	15 Lärchen Stämme	Zypranka	Sciauka		36	5	25					
			Summe	.	.	31	28 1/4		54	66	85	94 1/4
	Schnitt- u. Spaltholz											
23	16 Kl. 4' lg 2" A Buchen Lamitar III. Q 862 Brenn	Niedyblow	Niedyblow	.	45	7	20	49	.	80		
24	100 " " 1½" A " "	"	"	.	36	36	.	56	4	.		
25	50 " " 1" A " "	"	"	.	25	12	50	69	1	50		
26	197 Kl. 4' lg 2" A Buchen Lamitar III. Q 862	Sapien	Sapien		70	137	90	46	19	70	20 Kl. N 160	
27	300 " " 2½" A " "	Zypranka	Zypranka		10	30	.	46	4	50	20 Kl. N 46	
28	30,000 Lärchen Schindeln III. Q 862	Petranka	Zwerkow	4	:	200	.					
			Summe	.	.	423	60		30	50	454	10
			Zusammen						84	16	1486	24 1/4

Übrigen Schluß Balun — Lau 25te Juli 862

Zoll Cty

Niedyblow 24/7 862

706

Z.A. 1106/789.
Dr. 81/1.

Gegenschein

Über Eintausend Vierhundert Achtzig Sechs Gulden 24½ Xr. Ö. W. welche die Kaluszer kk. Salinen Verwaltung für aus dem hiesigen Staatsforsten bezogene Forstprodukte an das Kaluszer kk. Cäcil. Wirthschaftsamt wieder mehr noch weniger abgeführt zu haben, bezeugen scheinigt wird.

kk. Salinen Verwaltung
Kaluszam 26t. July 1862.

E. Weiss
Verwalter

Smolski

Jellyński
Chr.

KALUSZ K.K. SALINEN-VERWALTUNG IN KALUSZ

KALUSZ K.K. SALZ VER. AMT IN KALUSZ

Kr. J. 48
Fol. 18

Abrechnungs-Ausweis

über das II. Quartal 1862 von der Kalusz[er] d. H. Forst-Verwaltung über das Kalusz[er] Forstschutz- und Forstgrundstück

Post №	Benennung	Masse	Forstrevier	Tarifsatz Einzelne fl	kr	Zusammen fl	kr
	Brennholz II Q 862						
1.	263 Klft. Klafter Tannen	Kadobza	Hluboki	1.	72	452	36.
2	3 " " Abraumholz	Kopanka	Zalesie	2.	64	7.	92
3.	17 " " Asp[en]	dto.	Sychla	2.	64	44	88
4	50 " II Q 862 " Buchen	Rypianka	Faryszne	2.	84	142	.
5	225 " " " Tannen	"	"	1.	72	387	.
6	42 " " " Asp[en]	"	"	1.	48	62	16.
7.	25 " " " Buchen	Zyprianka	Brzerina	3.	72	93	.
8.	143 " " " Birken	"	"	3	24.	463	32.
9.	44 " " " Asp[en]	"	"	2.	44.	107.	36.
10.	75 " N[a]d[e]l " Buchen	"	Scianska	3.	72	279	.
11.	307 " " " Tannen	"	Niedzwiadzie	1.	60	481.	60.
12	440 " II Q Brand. 450 Stck. I Q Wegen 10 440 " Tannen	"	Truszkow	1.	60	704.	.
13.	144 " 144 400 " 267 Buchen	Petranka	Chrepelow	2.	36	339	84.
14	267 " " 270 Tannen	"	"	1.	52	405.	84.
15	460 " II Q 647 544 " 1184 Buchen	"	Kozmie	2.	16.	864.	.
16	270 " Fhr " Tannen	"	"	1.	32	356.	40.
17.	47 " " " Birken	"	Truszkow	1.	32	854.	4.
18	36 " " " Buchen	Krasna	Klymow	2	.	72	.
19	140 " II Q 862 " Birken	"	Zurowa	2.	8	291.	20
			Summe	.	.	6407	92
	Kohlen						
20	366. Zwey Buchen Kohlen	Nickylow	Depot	.	40	146	40
			Summe	.	.	146.	40
	Ruthen und Pfähle						
21.	40 Buchen Haselruthen I. N. 266 II Q 862	Kopanka	Zalesie	.	45	18	
22	10 Pfahl Buchen Zaunstöcken I. N. 165 II Q 862	dto.	dto.	2	.	20	
			Summe	.	.	38	.

366
375
741

440.

Post No.	Sortimente	Revier	Holz Schlag	Tariffspreis Einzeln fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.
	Stammholz						
23.	10 Rb. Fichten Franken 18'lg. 5" st. II Q 862	Kadobna	Hluboki	.	10	1	.
24	13 Rb. Birken Stämme 12'lg. 9" st. Ins. N. 132 II Q 862	Kopanka	Dąbrowa	.	26 5/4	3.	44 2/4
25	27 Rb. dtto dtto 12'lg. 8" st.	dtto	dtto	.	21.	5.	67
26.	3 Rb. Tannen dtto 30'lg. 16" st. II Q 862	Niebyłów	Derewitnia	1.	5	3.	15
27	3 Rb. dtto dtto 46'lg. 14" st.	dtto	dtto	1.	22 5/4	3.	67 2/4
28	2 Rb. dtto dtto 32'lg. 14" st.	dtto	dtto	.	85	1.	70.
			Summe	.	.	18.	64.
	Wiederholung der Summen						
	Brennholz	.	.	.	.	6407.	92
	Kohlen	.	.	.	.	146.	40
	Ruthen und Pfähle	.	.	.	.	38	.
	Stammholz	.	.	.	.	18.	64
			Zusammen	.	.	6610.	96.

Sage: Sechs Tausend Sechshundert Zehn Gulden Neunzig Sechs Kreuzer öst. W.

Kałusz den 16ten April 862.

Mikolasch
Oberst

Gegenschein

Über Sechs Tausend Sechs Hundert und Zehn Gulden 96 kr. ÖW. – welche die Kałuszer kk. Salinen-Verwaltung für im II Quartale 1862. aus den Kałuszer Staatsforsten bezogenen Forstprodukte – an das Kałuszer kk. Staat-Wirthschaftsamt – abgeführt zu haben – begegenscheinigt wird.

Kałusz am 26ten April 1862

E. Weiss
Verwalter

Zaltyński
Chr. Chwolski

KAŁUSZ K:K: SALINEN-VERWALTUNG IN KAŁUSZ K:K: SALZ-VERWALTUNG IN KAŁUSZ K:K: SALZ

Beyl. L: 47

Abrechnungs-Ausweis.

über die im IV. Quartal 1862 im Kaluszer k. k. Forstamts-Verwaltungs-Bezirke vorgenommenen Holzschläge und Holzsortirungen.

Post No.	Benennung der Holzsortimente	Benennung der Reviers	Holz-Schlages	Einfuhr-Anstalts Transport-Gewicht einzelne Zentner	Transport-Gewicht Zentner	An Transport-Lohn für 1 Zentner Kr.	Transport-Lohn Gulden	Kr.	Zu-sammen Gulden	Kr.
	A. Brennholz									
1.	80 n:Ö: Klafter Tannen Stf.	Kadobna	Hluboki	1. 72	137. 60				264	
2.	200 n:Ö: " Fichten "	Kopanka	Zalesie	3. 32	664 .				27	
3.	27 n:Ö: " Aspen "	"	"	2. 64	71. 28				1848	
4.	90 n:Ö: " Birken "	"	Sychla	3. 32	298 80				142 8	
5	15 n:Ö: " Aspen "	"	"	2 64	34. 32				264	
6.	201 n:Ö: " Linden "	"	Dabrówa	3. 32	667. 32				132	
7.	75 n:Ö: " Tannen "	Rypnianka	Brzezina	3. 72	270 .				792	
8.	3 n:Ö: " Tannen "	"	Paryszcze	2. 84.	8. 52				1848	
9	77 n:Ö: " Aspen "	"	"	1. 48.	113. 96				1032	
10	105 n:Ö: " Tannen	Rypnianka	Niedzwiedzie	1. 60	168 .				1134	
11.	310 n:Ö: " Tannen		Truszków	1. 60.	796 .				1600	
12.	20 n:Ö: " Tannen	Petrankra	Chrepelow	2. 36	47 20.				1600	
13	140 n:Ö: " Tannen	"	"	1. 52	212 80				1134	
14.	60 n:Ö: " Tannen	"	Kornie	2. 16	129 60				1400	
15	20 n:Ö: " Tannen	"	"	1. 32	26. 40				2880	
16	140 n:Ö: " Tannen	"	Truszków	1 32	184. 80					
17	400 n:Ö: " Linden	Krasna	Turowa	2. 8	208 .					
			Summe	. .	. Anus.	. .			3747	60
	B. Kohlen									
18.	395 Zentner Kohlen	Niebylow	Donat	. 40	158				158	
			Summe	. .					158	
	C. Schnittmaterial									
19	184 Kb 4 Lg. 12 Kb 2 St. Lerchen	Niebylow	Lerchenwäldl	. 47.	86 48		1.	6. 10	92	58
			Summe	. .	.		.	.	92	58
	D. Stammholz							6 10		
20.	4 Kb. 46 Lg. 18" St. Tannen	Kadobna	Hluboki	2. 43	9. 72		4.	4. 68	14.	40
21.	30 Kb. 24 Lg. 8" St. Tannen	"	"	. 25	7 56		7	2 40	9.	96
22	30 Kb 21 Lg. 14" St. Tannen	Rypnianka	Paryszcze	. 77	23 10			. .	23	10
			Summe	. .	.			. .	47.	46
			Zusammen	. .	40 38			. .	4045.	64.

Kalusz am 27ten Jänner 1862

Michalowski
Oberförster

199

Gegenschein.

Nieder Vier Tausend Vierzig Fünf Gulden 64 x Österr. Ischg. welche die Kaluszer kk: Salinen Verwaltung, für, aus den Kaluszer Staatsforsten bezogenen Forstprodukte, an das Kaluszer kk: Saal Wirthschaftsamt, weder mehr noch weniger abgeführt zu haben, – hiemit begegenscheiniget.

Kalusz am 28ten Jänner 1862.

Vidi Zoffal Mtt

E. Weiss
Verwalter

Morolski

Foltyński Chr

K:K: SALINEN VERWALTUNG IN KAŁUSZ

K:K: SALZ VER: AMT IN KAŁUSZ

NB

Bezüglich Brennholz und den Petranker Reisen Siehe Evidenzhaltungsnachtrag für das IV Q 1862.

Brunna	Truskow	Nudrwudz	Parysen		
Brennholz	Ton	Ton	Buch.	Aspen	Tonnen
75°	90°	10°	1	12	
I Q	50	40	2	10	0
	150			5	
	10			5	
				30	
				15	
75	300	50	3	77	

II Q								
Buch.	Ton	Asp.	10°	Sciaat Buch	55°	56	42	5
			30		80			75
			30	75	116			11
20	143	44	200		60			5
5			50		40			5
			5		5			89
			30					5
			100					25
								5
25	143	44	450°	75°	356	56	42	226
			750		406			
Abgerechnet I Q			310		105			
			440		301			
			750		406			

Conv. Fl. 118

Lang — 72

k. k. Reichsdomaine Katusz

Verschleiss-Register

über

Schnittmaterial und Dachschindel

pro 1862.

Neo			
Post	Juxta Anweisung	Datum	Namen der Partheyen
			Im Monate November 1861.
1	2	18. 9bre 861.	Aron Vieihmann Vertrag 859 – 2% Ang:
			Gesehen zum Scontro 30t. Novber 861. Zoffal m/p. Summa perse
			Eingesehen zum unvermutheten Scontrirung am 4te Februar 862. Zoffal m/p. Dunczewski m/p. Kalvas m/p.
			Im Monate Maij 1862.
2	35	21. May 862	Leib Landsmann Vertrag 859. 2% Ang:
3	36	"	Aron Leib Mayer " "
4	37	"	Alter Azderball " "
5	38	"	Samuel Weinstok " "
			Summa
			Eingesehen zum Scontro am 8t. July 1862. Zoffal m/p. Dunczewski m/p. Kalvas m/p.
			Im Monate Maij 1862.
1	39	21/5 862	Leib Landsmann Vertrag 859 mit 2% Ang.
2	40	"	Aron Leib Mayer " " " "
3	41	"	Alter Azderball " " " "
4	42	"	Samuel Weinstok " " " "
			Summa
			Eingesehen zum unvermutheten Scontro 8t. July 862. Zoffal m/p. Dunczewski m/p. Kalvas m/p.

Namen der Emtsspeza	Mauergolz 4ᵉ Lg.				Postum 4ᵉ Emtz					Emtstum 4ᵉ Emtz				Lastum 4ᵉ Emtz				Pfennen tum		Abstat= tung in Ö. W.		Anmerkungen
	6	5	4	3.	6	5	4	3	2½	2	1½	1	½	3	2	2	1½			fl	kr	
	Zoll Dicke 11" bis 12" Emtz Mark.													Zoll Dicke Gold-Emtz 2	2	1½	1½	Mark	Pfennig			
														Zolldicke pro Cub. Fuß								
	. . . . .											I Q. 862		. . . . .				.	20	1	77½	
	. . . . .													. . . . .				.	.	1	77½	64.
Niebytau																						
	. . . . .									III.	Q.	862	.	mal 2%				.	763	6	71	
	. . . . .											v.		. . .				.	700	62	12	
	. . . . .													III Q 862				.	700	62	12	
	. . . . .													. . . . .	mal 2%			.	381	33	87½	
	. . . . .																		2244	225	77	566.
																		3ᵉ Lg	4ᵉ Lg			
	. . . . .											6		III Q 862				6	272	17	40	
Fabrien	. . . . .				Tuch Fleckgras					6								.	250	15	72	
	. . . . .				9/4 06					6								3ᵉ Lg —	17			
	. . . . .				4/4 Pf. 1 26													4ᵉ Lg —	237	15	72	
	. . . . .				4/4 Sommerfärbungen					4								.	135	8	87.	
					Tuch-A: 40 L 42																	
	. . . . .									22				. . . . .					6911	57	66	566

Nro			
Post	Inst. Anweisg.	Datum	Namen der Partheÿ
			Im Monat Maÿ 1862.
1	43	21/5 862.	Leib Landsmann Vertrag 859 mit 2% Anz:
2	44	"	Aron Leib Mayer " "
3	45	"	Aeter Arderball " "
4	46	"	Samuel Weinstok " "
			Summa

Eingesehen zum Scontr am 8t. July 862.

Zoffal m/p. Dunczewski m/p. Kalvas m/p.

Stamm Nr. 1

Zum Stammbuch

Bauholz 4o lang | Bohlen 4o lang | Bretter 4o lang | Latten 4o lang

6	5	4	3	6	5	4	3	2½	2	1½	1	½	3	2	2	1½

Zoll Dicke

11 bis 12 " breit.

Dicke

Bohlen 4o lang

Zoll breit

2	2	1½	1½

Zoll Dicke

Dicke

Pfosten 4o lang

Stücke | Kubik Fuß

Abschnitt Linie

" Zoll

Kub Fuß Inhalt.

| | | |

Dach-Schindeln.

Nro.	Quittungs-Nro.	Datum	Namen der Parteyen.	In den Bezirken: Rypianka allen Maledonten	Petranka Smeszkow	Petranka Chrepelow, Hornic.	Nicbylow allen Maledonten	Jasien allen Maledonten	In Kalusz Depot.	Gelder Empfang in fl.	kr.	sub Journ.
				pr. Eintheilung: 18" / 22-24"	18 / 22-24"	18" / 22-24"	18" / 22-24"	18" / 22-24"	18" / 22-24"			
			Im Monath November 1861.	. 4,20			37.40					
1	4	26/11 861.	Mosa Locker a conto dto 50,000 Nb. Eginek	. .	. .	12862 .	20,000	. .	. .	68	.	
			Summa pro se	. .	. .	. .	20,000	. .	. .	68	.	66.
			Einzug laut Contro vom 30t. Novber 861. Zoffalm									
			Im Monath December 1862.									
2	5	28t. Xbr. 861.	Eginek Mang	. 12,000	1.a 862	. .	420 12 5,040 / 42 / 40 0	. .	. .	50	40	
			Summa pro se	. 12,000	. .	. .	. .	. .	. .	50	40	145.
			Im Monath Jänner 1862.									
3	6	27. Jänr 862.	Hymen Rylski	. 30,000	. .	. .	. .	. .	. .	126	.	
			Summa pro se	. 30,000	. .	. .	. .	. .	. .	126	.	218.
			Im Monath Februar 1862.									
4	7	3t. Febur 862.	Hymen Dydoszak	. 6,000	1.a 862	. .	. .	. .	. .	25	20	
			Summa pro se	. 6,000	. .	. .	. .	. .	. .	25	20	248.
			Einzug laut Contro vom 4t. Febur 862.									
		Zoffalm	Durch Zuwachung v. Kalusz im Monath Febur 862.									
			Im Monath Februar 862.									
5	8	6. febr. 862.	Eriton Buczynski	. 12000	1.a 862	. .	420 12 5,040 / 42	. .	. .	50	40	
6	9	18. " "	Nuchimie Mandelbaum	. 1000	"	. .	. .	. .	. .	4	20	
7	10	14. " "	H. Ludwig Ehlem	. 10,000	"	. .	. .	. .	. .	42	.	
			Summa	. 23,000	. .	. .	. .	. .	. .	96	60	298.
			Im Monath März 1862.									
8	12	4. März 862.	Nuchemie Mandelbaum	. 1000	"	. .	. .	. .	. .	4	20	
9	13.	12. " "	Jan Velebny	. 3000	"	. .	. .	. .	. .	12	60	
			Summa	. 4000	. .	. .	. .	. .	. .	16	80	367.
			Im Monath April 1862.									
10	18.	8t. April 862	Simon Strzelbicka	. 2500	III Q/862	. .	. .	. .	. .	10	50	
11	19	9t. " "	Mayer Rudolf	. 20,000		. .	. .	. .	. .	84	.	
			Summa	. 22,500	. .	. .	. .	. .	. .	94	50	752.

Dach-Schindeln.

Nr.	Datum	Namen der Fuhrknechte.	In den Ringinnen: Rypniczka Ellen Rheldom.	Strunkowo	Chrzestow Hornic	Rickytow Rheldom.	Jessien Ellen Rheldom.	Im Kaiserl. Depot	Gulden Stang Öst. W.	Sub. Jouc.
			18" / 22-24"	18" / 22-24"	18" / 22-24"	18" / 22-24"	18" / 22-24"	18" / 22-24"	fl.	kr.
			4/20 / .	4/ / .	4/. / .	2/.20 / 3/.40	. / 4/.60	. / .	.	.
			. / .	/ .	. / .	/ .	. / .	. / .	.	.
			. / .	. / .	. / .	. / .	. / .	. / .	.	.
			. / .	. / .	. / .	. / .	. / .	. / .	.	.
		Im Monath Maj 862.								
12	25	8t. Maj 862. Chaim Landsmann s. richt. Eidschein	. / .	. / .	. / .	. / .	. / 15500	. / .	40	30
13	26	" Derselbe "	. / .	. / .	. / .	. / III Q 862 50000	. / 98250	. / .	130	
14	27	12. " " Moses Wiesel	. / .	. / .	. / .	. / .	. / 98000	. / .	723	45
15	28	" " Sch. Sobota	. / 16000	III Q 862	. / .	. / .	. / .	. / .	67	20
16	30	16. " Leib Horowitz	. / .	. / .	. / .	. / II Q 862	101000 / 106250 / 1000	. / .	541	45
17	33	17. " Schol Barnik	. / .	. / .	III Q 862 / .	50,000 / .	. / .	. / .	170	
18	34	" " Simon Weissmann	. / .	. / .	. / .	. / .	V= 270,000 / .	. / .	624	
19	51.	26 " Isaac Bilinska	. / 7500	V= / .	. / .	. / .	. / .	. / .	83	50
		Summa	. / 23,500	. / .	. / .	. / 50000	. / 787000	. / .	2327	90
		Im Monath Juny 1862.								
20	62.	3. Juny 862. Simon Weissmann	. / .	. / .	. / .	. / III Q 862	50000 / .	. / .	130	
21	164	7. " " Hr. Ignatz Lalni	. / III Q 862	20000 / .	. / .	. / .	. / .	. / .	80	
22	68.	12. " " Jacob Altenberg	. / .	. / .	III Q 862 / .	48000 / .	. / .	. / .	163	20
23	70	13. " " David Rautenstrauch	. / .	. / .	. / .	. / .	59000 / .	. / .	153	40
24	72	" " " Schol Barnik	. / .	. / .	III Q 862 / .	16,000 / 7000 / .	. / .	. / .	78	20
25	74	" " " Chaminek Loriancj	. / .	. / .	IV Q 862 23,000 / .	. / .	. / .	. / .	92	
26	76	" " " " Nowica	. / II Q 862	20000 / .	. / .	. / .	. / .	. / .	80	
27	78	23. " " Ludwig Sachen	. / .	. / .	III Q 862 / .	6000 / .	. / .	. / .	20	40
28	79	" " " Gutkowski syn Rizlski	. / 1,2000	III Q 862	. / .	. / .	. / .	. / .	50	40
		Summa	. / 72,000	. / 40,000	. / 23,000	. / 77,000	. / 109000	. / .	847	60
		Im Monath July 1862.								
29	84	1. July 862. Mosko Lober	. / .	. / .	. / .	6000 / .	. / .	. / .	13	20
30	85	2. " " Chaim Landsmann	. / .	. / .	III Q 862 / .	72,000 / .	. / .	. / .	244	80
31	87.	2. " " Simon Weissmann	. / .	. / .	. / .	. / III Q / 862	40000 / .	. / .	104	
		Summa	. / .	. / .	. / .	6000 / 72000	/ 862 40,000	. / .	362	—
		Abgeschlossen zum Summarium Seite 8 Juny 862.								
		Lassen Dienzuerkin. Nalwary Sachsenzinjim Monath July 862.								
32	89	10. July 862. Simon von Sacher	. / .	1000 / III Q 862	. / .	. / .	. / .	. / .	4	
33	92	21 " " Simon Weissmann	. / .	. / .	. / .	. / IV Q 862	40250 / .	. / .	104	65
34	94	22. " " Schol Barnik	. / .	. / .	. / .	III Q 862 / .	56000 / .	. / .	140	40
35	95	23. " " Paul Sabata	. / 10000	III Q 862	. / .	. / .	. / .	. / .	42	
		Summa	. / 10,000	. / 1000	. / .	. / .	. / 96250	. / .	341	—
		Im Monath August 862.								
36	102	11. August 862. Leib Landsmann	. / .	. / .	. / .	. / 25000	. / .	. / .	83	
37	103	28. " " Mosko Lober	. / .	. / .	. / .	50,000 / 55,000	IV Q 862 . / .	. / .	102 / 187	—
		Summa								

Dach Schindeln.

Reg. No.	Quittungs No.	Datum	Namen der Empfänger.	In den Empfangs-Magazinen: Kypienka Ellen Mredonta	Petranka Truerhow	Petranka Rzepielowo und Kornie	Jesien Ellen Mredonta	Im Salairer Depot.	Ausgegeben laut Anweisung in OW.		Sub Journal Nro.
				per Entfernung							
				18"	22-24"	18"	22-24"	18"	22-24"	18"	22-24"			
			Im Monath September 1862.		47.20		47.				27.60					
38	104	7 Septb 862.	Iwan Sawizuk		11.000	IV Q/862						46	20	
39	105	"	Chaim Landsmann privat Liebschitz		"						35,500			92	30	
40	106	" "	Ludwig Esner		1000	"								4	20	
41	108	" "	Samuel Weinstok		"						3000 4000			18	20	
			Summa		12,000						42500			160	90	919
			Im Monath October 1862.													
42	III.	1. Octb. 862.	Iwko Krzyniow			7000	IV Q/862							28		1044
			Summa pers.													
			Recapitulation													
Im Monath November 1861.														68	—	
"	"	December "												50	40	
"	"	Jänner 862												126	—	
"	"	Februar "												25	20	
"	"	dt. "												96	60	
"	"	März "												16	80	
"	"	April "												94	50	
"	"	May "												227	90	
"	"	Juny "												837	60	
"	"	July "												362	—	
"	"	dt. "												311	5	
"	"	August "												187	—	
"	"	Septber "												160	90	
"	"	Octobr "												28	—	
Saldo zum 31. October 862								Summa						4731	95	
			Wahr													
			Peter													

R. f. 96
Dms. 25

105

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

Revier Jasien

Klafter-Lagerholz und -Kohlen

Verschleiss-Register.

pro 1862

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Waldorf
№		Datum		
			Im Monate März 1862	
1	217	27t März 862	Dawid Weissmann	
			Zusammen perse I. Art 363	
			Im Monate Juny 862	
2	245	26t Juni 862	Dawid Weissmann	
			Zusammen I. Art 659	
			Im Monate July 862	
Eingesehen zum unvermutheten Scontro. am 8t Juli 1862				
			Joffat m/p Danczewitz m/p Kalvatz m/p	

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	~~Abraum-Holz~~ Rosten	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren	Rosten	fl.	kr.	fl.	kr.
8										1	30	10	40
		38									92	34	96
		38										34	96

Recapitulation

Monat März 1862. . . . 10 40

" Juny " . . 34 96

Zusammen . . . 45 36

Kalwa zum 31ten October 862.

Kalwa

1 Sack

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

Ref. 96
Aug 25

107

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

Revier Kadobna.

Klafter-Lagerholz und Kohlen Verschleiss-Register pro 1862.

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Holzschlag
№		Datum		
			Im Monate November 1861	
1	16	18t Novem. 861	Lukas Kopianka	Hluboki
2	48	25t " "	Abraham Schindler	"
			Zusammen Art. 62	
			Geschehen zum Scon. 30/11 861 Joffatz m/p Dunczewsk m/p Kalusz m/p	
			Im Monate December 1861	
3	78	10t dezber 861	Itzig Magnet	Hluboki
4	118	30t " "	für Poyto Schule	
			Zusammen Art. 143	
			Im Monate Jänner 1862	
5	148	20t Jänner 862	H. Tworowski	Hluboki
			Abgeschlossen zum unvermutheten Scont. am 4ten Febr. 862 Joffatz m/p Dunczewsk m/p Kalusz m/p	
			Im Monate Februar 1862	
6	186	20t Febr 862	Israel Glattstein	Hluboki
			Zusammen	perse
			Im März 1862	
7	195	1t März 862	k. k. Gendermerie	Hluboki
			Zusammen	

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern Tann	Aspen	Buchen	Eichen Birken	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederöstrr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
		1	I.Q.56							1	72	1	72
		6								1	72	10	32
		7										12	4
		23					172 23 510 344 3956			1	72	39	56
									10	10		10	56
		23							10			40	56
2										2	88	5	76
		2								1	72	3	44
Der. Artikel		296											
1										2	88	2	88
wie oben P. Art 363													

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Holzschlag
№		Datum		
			Im Monate April 1862	
8	223	9t April 862	Förster Hauser	
			Zusammen S. art 448	
			Im Monate July 1862	
9	249	1. Juli 862	Augustin Serwacki	Hlubocki
			Zusammen S. art 700	
			Abgeschlossen zum unvermutheten Econ. am 8t Juli 862	
			Joffalz m/p Duncrewsz m/p Kalvaz m/p	
			Fortsetzung im Monate Juli 862	
10	251	9t Juli 862	Lukas Ropianka J. art. 776.	Hluboki
			Im Monate September 1862	
11	279	13t Sept 862	Franz Maszalynski	
			Zusammen	Jart. 916

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederöstrr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
1										2	88	2	88
1												2	88
		10								1	72	17	20
		1								1	72	1	72
		1								1	72	1	72
6		1										1	72

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Holzpflug
№		Datum		
			Im Monate Oktober 1862	
12	293	11t Okto. 862	Jakob Czerkawski	Hluboki
13	303	17t " "	H. Kuszlik	Pohar
			Summa Art. 1042	"

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern Tannen	Aspen	Buchen	Eichen Birken	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
niederösterr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	1	72	1	72
.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	2	52	2	52
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	24
												21	

Recapitulation

Monat	November	1861	.	.	12	4
"	December	"	.	.	40	56
"	Jänner	1862	.	.	5	76
"	Februar	"	.	.	3	44
"	März	"	.	.	2	88
"	April	"	.	.	2	88
"	Julij	"	.	.	17	20
"	dto.	"	.	.	1	72
"	Septber	"	.	.	1	72
"	October	"	.	.	4	24
	Zusammen		.	.	92	44

Kalwaz am 31ten October 862.

Kalwaz

[illegible]

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 867 ex 1862.

K. P: 96
Lnig 25.

109

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
Nieder-österr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.

Revier Kopanka

Klafter-Lagerholz und Kohlen Verschleiss-Register pro 1862.

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Holz-Schlag	Buch
	№	Datum			
			Im Monate November 1861		
1	13	25t Novem. 1861	Hryn Dolinka	Zalesie	
2	21	20t " "	Rozwadowski	Dębrowa	
			Gesehen zum Sconto 30/11 861 Zoffal m/p — Zusammen Art 62		
			Im Monate December 1861		
3	58	12t Dezber 861	Johann Schlesinger	Dębrowa	
4	85	6t Dezber "	Wilhelm Schöntag	"	
5	99	16t Dezber "	Actuar Radzichowski	"	
6	120	30t " "	Peter Jaremczuk	Zalesie	
			Zusammen S. Art. 143		
			Im Monate Jänner 1862		
7	122	2t Jänner 862	Fed Dolinka	Zalesie	
8	129	9t " "	Frau Holdmayer	Dębrowa	
9	133 136	" " "	Wasyl Huminitowicz	Zalesie	
10	130	14t " "	Notar Rokicki	Dębrowa	
11	138	15t " "	Josef Sanhen	"	
12	142	17t " "	Einnehmer Birnbaum	"	
			Zusammen Art 216		

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen Lindau	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen Lindau	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
Nieder-österr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
			2							2	64	5	28
					1					2	64	2	64
			2		1					2	64	5	28
					2					2	64	2	64
					2					2	64	5	28
							1			2	12	2	12
					5		1					15	32
			1							2	64	2	64
					1					2	64	2	64
			1							2	64	2	64
					2					2	64	5	28
	1									3	32	3	32
	2									3	32	6	64
	3		2		3							26	16

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Holz-Schlag	Buchen
№		Datum			
			Im Monate Fexbruar 1862		
13	167	1ten Febr. 862	Petro Jaremczuk	Zalesie	.
14	169	3ten " "	Przystalski	"	.
			Zusammen Art. 246		.
Abgeschlossen zum unvermutheten Scontri. am 4t Febr 862					
			Joffalz m/p Danczewsk m/p Kalvaz m/p		
			Fortsetzung im Monate Februar 862		
15	174	6t Febr. 862	Einnehmer Birnbaum	.	.
16	175	7t " "	Peter Jaremczuk	Zalesie	.
17	177	11t " "	Johann Schlesinger	.	.
18	178	13t " "	Actuar Radzichowski	.	.
19	180	14t Febr. "	H. Ludwig Klem	.	.
			Zusammen S. Art 296		.
			Im Monate März 1862		
20	196	8t März 862	Josef Sobestian	Zalesie	.
21	202	7t " "	Johann Tikert	.	.
22	203	" " "	Wilhelm Zentner		.
23	207	14t " "	Peter Jaremczuk	.	.
24	212	20t " "	Caal. Michalewski		.
25	214	21t " "	Vinzenz Przestalski		.
			Zusammen S. Art 365		.
Eingesehen zum unvermutheten Skontr. am 8t July 862					
			Joffalz m/p Danczewsk m/p Kalvaz m/p		

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
Nieder-österr. Klafter													
								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
							1			2	12	2	12
					1					2	64	2	64
					1		1					4	76
					1					2	64	2	64
					3					2	64	13	20
	1				1					2	64	5	96
					2					2	64	5	28
	3									3	32	9	96
	4				9							37	4
							1			2	12	2	12
							1			2	12	2	12
							1			2	12	2	12
					1					2	64	2	64
										3	32	3	32
					1					2	64	2	64
												14	96

Post-	Anweisungs-		Revier: Namen der Parteien	Holz-Schlag
№		Datum		
			Im Monate September 1862	
26	276	3t Septem 862	Einnehmer Birnbaum	Dębrowa
			Zusammen Art. 915.	
			pro Oktober 862	
27	287	3t Oktober 862	Anton Dobrzanski	Dębrowa
28	298	14t " "	Hl. Einnehmer Birnbaum	"
29	305	20t " "	Apotheker Schlesinger	"
30	308	27t " "	Hl. Kam. v. Michalewski	"
31	309	29t " "	Hl. Apotheker Schlesinger	"
32	310	" " "	Markus Fallek	"
			Summa Art.	1042.

Holz-Gattung								Kalkholz langes aspenes, 4 Fuhren auf eine nied. öster. Klafter	Abraum-Holz	Geld-Betrag		Abstattung	
Buchen	Eichen Birken	Kiefern	Aspen	Buchen	Eichen Birken	Kiefern	Aspen						
Scheiterholz				Prügelholz									
Nieder-österr. Klafter								Fuhren		fl.	kr.	fl.	kr.
.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	3	32	3	32
.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	32
.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	2	64	2	64
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	32	5	96
.	1	.	.	.	1	.	.	.	.	2	64	2	64
.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	2	64	2	64
.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	3	32	3	32
.	.	.	.	.	1	1 Q 863 bezahlt		.	.	2	64	2	64
.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	2	64	2	64
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	84

Recapitulation

Monat November	861.	7	92
" December	"	15	32
" Jänner	862.	23	16
" Februar	"	4	76
" dto.	"	37	4
" März	"	14	96
" September	"	3	32
" October	"	19	84
Zusammen		126	32

Kalwaz am 31ten October 1862.

Kalwaz

1. Dom.

1. Dom. Klafterholz-Verschleiß-Register. — Groß-Concept.

M. Nr. 3179 ex 1860.

Eingelangt den 27ten November 865

No 115

An den
Herrn k. k. Förster Julius Link
in
Muszyna

Bei der aus Anlaß der Uibernahme der Domainen-Amtsleitung durch den Herrn Verwalter Chojnik, vorgenommenen Liquidation des Muszyner Reviers auf den Schluß 26ten October 865, wurde vorgefunden, daß bei Entgegenhalt der stattgefundenen Abzählung der Schnittmaterialvorräthe bei den Muszyner Brettsägen, dem mit Schluß 26ten October 1865 verbleibenden rechnungsmäßigen Vorrathe, sich folgende Differenzen ergeben, u. z: es wurden laut dem bezüglichen Liquidations Ausweise

18 Stück	1½" starke	3° lange		gute Bretter
15 — "	1" — "	3° — "		
83 — "	¾" — "	3° — "		
148 — "	2" — 1½" —	3° — "		
17 — "	2" — 1" —	3° — "		gute Leisten
63 — "	2" — ½" —	3° — "		

weniger,

dagegen

18 Stück 1½" starke 3° lange } Brakbretter
15 — " 1" starke 3° — " }

und 8 — " 2½-2" — " 3° — " Leisten

mehr vorgefunden.

Das plus von 18 Stück 1½" stk. 3° lange
und . . . 15 — " 1" — " 3° — " Brakbrettern

rührt daher, daß bei der Vornahme der in Rede stehenden Liquidation das Schnittmateriale gehörig sortirt, geschlichtet, und wegen Verwahrung unter das Dach gebracht wurde, bei welcher Schlichtung und Sortirung die fraglei-denden 18 Stück und 15 Stück Bretter, aus dem Vorrathe der guten Bretter ausgestoßen, und in die Sorte des Brakmaterials übertragen wurden.—

Um die gehörige Rechnungs-Evidenz bezüglich dieses Materials herbei zu führen, werden Sie beauftragt, auf Grund des vorliegenden Erlasses in der Forstrechnung für das IVte Quartal 1865

18 Stück 1½" stke 3° lange und
15 — " 1" — " 3° — " gute Bretter

im Forstausgabs Journal für Schnittmaterial sonstige Ausgaben, zu beausgaben, dagegen im correlativen Empfangs Journal auf sonstige Empfänge, dieselbe Anzahl Bretter, als Brak in Empfang zu stellen, und hiernach die weitere Verrechnung dieses Materials als Brak zu führen haben.

Nachdem weiter 8 Stück 2½" – 2" starke 3° lange gute Leisten mehr, dagegen 148 Stück 2" – 1½" stk 3° lange
17 — " 2" – 1" — " 3° — "
63 — " 2" – ½" — " 3° — "

solcher Leisten, weniger nach dem Liquidations-Ausweise vorkommen, so haben Sie diese Differenzen zu rechtfertigen.—

Das plus von 8 Stück 2½ – 2" ßk Leisten ist gleich-
falls im Forstempfangs-Journal für sonstige
Einnahmen in Empfang zu stellen, ——
und dürfte dem minus von 148 Stück 2 – 1½" zu
Gute kommen, da bei der dießfälligen Material-
erfolgung eine Verwechslung der Zollstärken
leicht möglich sein konnte, in welchem Fall der
Compensirung dieser beiden Sorten, es sich nur
um den Abgang von 140 Stück 2" – 1½" ßk 3° lgen
17 — " 2" – 1" – 3° und
63 — " 2" – ½" – 3° —

Leisten handeln würde. —

Muszyna am 26t November 1865.

Sirgauck
Obf. Sr.

Lz 768./856

Ex am 31. Dzbr 1855

[illegible]

Reiseparticulare

über die von Muszyna nach Krynica aus Anlaß der Amtsakten Übergabe an das kk Bezirksamt vom Gefertigten unternommenen Dienstreisen gelegt.

Post.	Verrichtung der Dienstreisen	Meilen Entfernung	Kosten Betrag in Cm f	x	Anmerkung
1.	Im Grunde wirthschaftsämtlichen Auftrags vom 29ten September 1855 Nr. 657 und eines zweiten vom 18ten Dezember 1855 Nr. 907 hat der Gefertigte nachfolgende Dienstreisen nach Krynica unternommen a/ Am 1ten Oktober 1855 von Muszyna nach Krynica und wieder zurück nach Muszyna; an welchem Tage der Gefertigte deshalb dahin entsendet wurde, um wegen Bestimmung der Tage zur Übergabe mit dem kk Bezirksamte Rücksprache zu pflegen. b/ Am 8ten Oktober 1855 wurden auf drey gedungenen Fuhren die Amtsakten von Muszyna nach Krynica überführt, und der Gefertigte unter Einem mittelst einer abgesonderten Fuhr dahin entsendet, von wo er an demselben Tage, nach vorgenommener Abladung und Deponirung der Akten in das Amtslokale, wieder nach Muszyna zurückkehrte. c/ Am 9ten, 10ten und 11ten Oktober verfügte sich der Gefertigte jeden Tags von Muszyna nach Krynica und kehrte an jedem derselben nach Muszyna zurück; während				

Post Nr.	Verrichtung der Dienstreisen	Meilenfernung	Kosten Betrag in Thlr. fr	Kosten Betrag in Thlr. sr	Anmerkung	Post Nr.
	dieser Zeit wurden in der Amtskanzlei zu Krynica die Akten geordnet und verzeichnet.					
	d) Am 15ten Oktober 1855 wurde die Übergabe vorgenommen und am 16ten Oktober 1855 solche bis auf den Gemeinde-Geld und Speicherfond abgeschlossen.					
	e) Nachdem der Gefertigte zur Übergabe der sämtlichen Akten bestimmt war, so wurde derselbe ferner beauftragt, auch die Übergabe der Urbarialakten zu pflegen, welche Akten mittelst einer Fuhre dahin überführt wurden, und wobei der Gefertigte auf einer zweiten Fuhre sich dahin verfügte.					
	Wegen eingetretenen Hindernissen wurde die Übergabe dieser Akten auf den 22ten Dezember verschoben, weshalb der Gefertigte an demselben Tage wieder nach Muszyna zurückkehrte, die Akten hingegen abladen und in der Kanzelei zu Krynica deponiren ließ.					
	Auslagen.					
	ad a. Bei der am 1ten Oktober 855 von Muszyna nach Krynica und wieder zurück nach Muszyna unternommenen Dienstreise zu	~~1~~ 2			Die Entfernung von Muszyna nach Krynica beträgt nach dem kreisämtlichen Meilenweiser Eine Einviertel Meile. — Ergebnis der Ca. Cont. bez. Vertrag Sandez vom 9. Juni 856	
	für 1 Paar Pferde an Vorspannsgebühr . . .			40 ~~50~~		
	" den Gebrauch des eigenen Wagens . . .			20 ~~25~~		
	" Schmiergeld			4 ~~5~~		
	Fürtrag . . .	2 ~~1~~	1	4 ~~20~~	Felix Mardowski Exekutor	

Kost Nro	Auslagen	Meilen Entfernung	Kosten Betrag in Mk f	Kosten Betrag in Mk x	Anmerkung
	Uibertrag	2½	1.	4 ~~20.~~	
ad b/	den 8ten Oktober 1855 für die Fahrt und Rückreise	1 ~~2½~~		32 ~~1 20.~~	
" c/	den 9ten Oktober desgleichen	~~2½~~		~~1 20.~~	
"	" 10ten d° d°	~~2½~~		~~1 20.~~	
"	" 11ten d° d° Rückreise	1 ~~2½~~		32 ~~1 20.~~	
" d/	den 15ten Oktober für die Fahrt und Rückreise	1 ~~2½~~		32 ~~1 20.~~	
"	" den 16ten d° d° Rückreise	1 ~~2½~~		32 ~~1 20.~~	
" e/	den 20ten December 1855 zu Folge obberührten wirthschaftsamtlichen Auftrag vom 18ten Dezember 1855 No: 907 zur Uibergabe der Urbarialakten hin und zurück	2½	1	4 ~~20.~~	
	An besonderen Auslagen.				
f/	für zur Uiberführung der Amtsakten nach Krynica am 8ten Oktober 1855 gedungene 3 Fuhren, zu 40 x Mk für jede		2.		
g/	für eine Fuhr zur Uibergabe der Urbarialakten am 20ten Dezember 855			48	
	Summa	8 ~~20.~~	7 ~~13.~~	4 ~~28.~~	
	Hierauf an Vorschuß erhalten:		12		
	Laut J. art. 797. ex 1855 10 fr				
	" 128 - 1856. 2 fr	Summa	4	56	

Muszyna den 30ten Dezember 1855

Georg Knauer
h. Kast. Amtsschr.

Die richtig vollzogene Dienstreise des Partikulariegers nach Krynica am 1. 8t. 9t. 10t. 11t. 15t. 16t. Oktober, dem 20ten Dezember 1855 im Zwecke der Uibergabe der politischen Akten

und der Urbarialbücher; die Verwendung von 4 zweispänigen Fuhren zur Transportirung derselben, der Gebrauch des eigenen Wagens für den Partikularleger, und der Umstand daß Georg Kranes gegen ungestempelte Quittungen 12 Frl an Vorschuß und zwar ab Jahr 797 ca 1855 und 128 ca 1856 aus den Pulsrenten richtig erhalten hat wird bestätigt.

Ab: Domänen Amt.

Moscyn d. 31. Dezbr 1855

J. Lebewski
Amtsleiter

Erklärung.

erst mit der Abstellung der letzten
Klafter in Abrechnung oder Ab-
zug gebracht werden, somit
für jede abgestellte Klafter
muss mir die Gebühr nach über-
nahme derselben in Lelechow
oder Wola gleich gezahlt werden,
worauf ich mich in Gegenwart
der hiezu erbetheren Zeugen
fertige.

Czyrzyn am 26ten Februar 1856.

Als Zeuge

Abrhom Fridman

Abrhom
× Klafesan Under
Ruhtar
Moses Thübschmann
Pawlosky Franz

den Vorschuß mit dreyßig Gulden Conz: Münz für den Kalksteinlieferanten Abraham Friedmann aus Wola gegen dessen Quittung aus den Cassa Karten am 26ten Febr: 856 und zur Einhändigung an den obberanten, baar übernommen zu haben bestättigen

Muszyna am 26ten Febr: 856.

x Jurko Petrgk No 6
x Janko Pyda No 40
x Aftan Pyda No 13
Grundwirthe aus Leluchow

den Vorschuß sub J: A: 282 behoben.

J. A. 282 - 323

ad 731

117

Sk Kaal Herrschaft

Muszyna

Gestehungs-Kosten-Ausweis

der Kalkerzeugung nach den Minimal- und Maximal-Preisen in der Badeanstalt Krynica für die Bauperiode 1856.

eigentlich v. 1 Septbr 1856 angefangen

giltig für 1857

Post Nr.	Nähere Bezeichnung des Gegenstandes.	Minimum: Im Baaren f	x	Minimum: In Materialien f	x	Minimum: Zusammen f	x	Maximum: Im Baaren f	x	Maximum: In Materialien f	x	Maximum: Zusammen f	x	Post Nr.
	Zu einem Brande von einer Kubikklafter Kalksteine, wovon 50 Koretz ungelöschten und aus diesen mit 1/3 Vermehrung 66 1/3 Koretz gelöschten Kalk erzeugt werden, sind erforderlich, und zwar:													
1.	Für eine Kubikklafter Kalksteine samt deren Zufuhr aus Cyrus bis an die Lebuchower Gränze	18.	.	.	.	18.	.	20.	.	.	.	20.	.	
2.	Für die Zufuhr dieser Kubikklafter Kalksteine von der Lebuchower Gränze bis zum Kalkofen in der Badeanstalt Krynica . .	22	40	.	.	22	40	24	.	.	.	24.	.	8.
3	Zum Ausbrennen 1 Kubikklafter Kalksteine sind erforderlich: minimum 8 Klafter, maximum 9 1/3 Klafter Tannenscheiter à 1 f 24 x Ctr laut Tarif	.	.	11	12	11	12	.	.	13	4.	13	4.	
4	Für die Zufuhr des Brennholzes à 36 x Ctr pr Klafter, aus dem Tyliczer Anvier bis zum Kalkofen in der Badeanstalt . . .	4	48	.	.	4	48	5	.	.	.	5.	.	
5.	Für das Einlegen der 1 Kubikklafter Kalksteine in den Ofen und Ausbrennen derselben	6	.	.	.	6	.	7	.	.	.	7.	.	
6	15 Prozent für Abnützung des Kalkofens der Aequisiten und auf unvorhergesehene Fälle vom Kostenbetrage laut Post 1 bis 5 mit 62 f 40 x	.	.	9	24	9	24	.	.	10	21	10	21.	
7	An Gewinn werden für den eigenen Gebrauch-Nichts, dagegen für den Verschleiß													
	Fürtrag . . .	51	28	20	36	72	4	56	.	23	25	79.	25.	

Post Nr.	Nähere Bezeichnung des Gegenstandes.	Minimum: Im Baaren f	x	In Materialien f	x	Zusammen f	x	Maximum: Im Baaren f	x	In Materialien f	x	Zusammen f	x
	Übertrag . . .	51	28	20	36	72	4	56	.	23	25	79	25
	angenommen 50 %, somit blos beim Maximum von 69 f 4 x laut Post 1–5	.	.	.	.	.	.	34	32	.	.	34	32
	Zusammen	51	28	20	36	72	4	90	32	23	25	113	57
	daher minimum zu Koretz ungelöschten Kalk . . . . . 1 f 26 xr und maximum . . . . . 2 f 11 xr; werden hiezu												
8.	beim Abmessen und Ablöschen des Kalks die Kosten für Handlanger samt Nebenmaterialien in Anrechnung gebracht mit	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	5	.
	Summa	.	.	.	.	76	4	.	.	.	.	118	57
	so entfällt von den erzeugten 66 1/3 Koretz gelöschten Kalks zu Koretz als Minimum	.	.	.	.	1	9						
	" Maximum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	46

Kk. Kaul. Wirthschaftsamt Muszyna den 15ten Juli 1856.

Nr. 6842.

Gesehen, und wird bestätigt. –

Von der k. k. Caal. Bezirksverwaltung Neusandec am 25ten Juli 1856.

[signature]

[signature]
Wirthschaftsamt

[signature]
Hlavs.

№ 171

An den Kön. Landschreiber Herrn Sokalski hier.

In Gemäßheit Verfügung des verehrlichen Kön. Land- und Hof. Gerichts Verordnung vom 16ten Februar 1836 Zahl 1445 werden Sie hiermit benachrichtigt, daß nach Ihrem Antrag die Termine zu Ihrer, von der gerichtlichen Taxe abweichenden Forderung, zu Ihrem Vortheil, wegen Ihrer Forderung an Landschulden Capital wegen Hüfner Andreas Schulzen, mit den Gemeinden Dubene und Lelichow über Verjährung der Hüfner Gemeinden Dubene und Lelichow über Verjährung der Hüfner Gemeinden Dubene und Lelichow über Verjährung der Hüfner

[illegible] [illegible] [illegible] [

No. 331.

120

Note.

Man beehrt sich das löblich k. k. Wirthschaftsamt zu ersuchen, rücksichtlich des bei der Skontrirung der Niebylower Brettmühle auf den Schluß des 27. März l. J. vorgefundenen Abganges von 70 Stück 4° l 10" br. 1" st. Brettern und 50 Stück 4° langen schwachen Schwarten nach den Vorzeichnungen der hohen Verordnung vom 20. April 1844 Z. 8152 vorzugehen und den tariffmäßigen Werth des obigen Materials im Betrage von 18 fr 60 x aus der Besoldung des subst. Försters Rozwadowski einzubringen und demselben hierüber eine Juxta Anweisung auszufertigen.

K. k. Bezirks-Oberforstamt.

Katusz den 31. März 1862.

Mikolasch
Oberforstmeister

An
das löblich k. k. Wirthschaftsamt

hier!

Rech Pst 249

Beig 40

Eing 2/4 862

№ 408

ein

f 22

Wird dem k. Rentamte mit der Weisung zugestellt, diesen Ersatz vom Förster Rozwadowski bei der 4. Rubrik vorzuschreiben und von seinem Gehalte in 3. gleichen Monatsraten einzubringen, gleichzeitig aber demselben über das derart conferirte hierfreigliche Schnitt Maale die Jenta Anweisung auszufertigen. —

Vom kk. Kaal Wirthschaftsamte
Kalusz am 3. April 862

Zoffaly

Rozwadowski

Im Contobuch Pag: 37. Pst 1. vorgeschrieben, und sub Jenta N. 23. angewiesen —

444

121

Baubuch Rubr: 25 Post 5. Post 1. u. 2.

No. 38.

Kopf

Protocoll

Welches rücksichtlich der Reperatur des Ziegelofens in der Dolzker alten Ziegelez aufgenommen worden ist —

Zu Bolechow am 14ten May 851.

Der Gefertigte begab sich am heutigen auf Ort u. Stelle und fand, daß der Ziegelezofen der schlechten Bedachung wegen durch eindringen des regnerischen Wetters sich in einem schlechten Zustande befindet, und die Untermauerung des dem Einsturze drohenden Vorderwandes — wo die Ziegeln in Massen zerpreßelt u. herausgefallen — erfordert, so eben die Schlossen worauf die rohe Ziegeln zum Ausbrennen gelagert werden — aus der Verbindung zerstöhrt u. gänzlich eingestürzt worden.

Die Reperatur dieses Ziegelezofens kann dem Ziegelstreicher Franz Malinowski keinesfalls aufgebürdet werden — aus dem Grunde

1tens weil ihm der schlechte Zustand dieses Ziegelezofens nicht zu Schulden gelegt werden kann —

2tens vertragsmäßig ist derselbe zu solchen großartigen Reperaturs Herstellungen die nicht aus seinem Verschulden entstehen nicht verpflichtet — und

3tens zur Herstellung derlez Reperatur gehört ein Sachkundiger — nämlich ein Maurer —

Da der Umstand von der Wichtigkeit ist — wo 30,000. Stück Maurziegeln in rohem Zustande zum Ausbrennen vorbereitet sind und 30,000. zum 2ten Brande in 14. Tagen eben verbereitet werden — läßt sich keinesfalls ohne sich der Verantwortungen auszusetzen auf weitere Bank zu schieben, so hat

der

hat der Gefertigte den Maurer Franz Kondrat beigezogen, wobey sich rücksichtlich Herstellung des besagten Ziegelofens nach gepflogener Accord-Verhandlung ~~sich~~ folgender Resultat herausstellet:

Nachdem der benannte Maurer Franz Kondrat den in der Rede stehenden ~~Ofen~~ reperaturs bedürftigen Ziegelofen genau untersucht hatte – erklärt sich folgends:

Um diesen sehr ruinirten Ziegelofen dem Zwecke entsprechend herzustellen, sind wenigstens 2000. Stück Ziegeln erforderlich – ich erkläre mich mit Zuhilfnahme eines Gesellen u. 3. Arbeiter in 5. Tagen die Reperatur dieses Ofens zu bewerkstelligen, wofür ich nach Zeitumständen 9 fr d. i. Neun Guldn CM an Vergütung verlange – und davon kein Heller nachlassen kann – worauf folgt meine Fertigung.

+ Franz Konrad
Unterfertiger
[illegible]

Zum Schlusse findet der Gefertigte zu bemerken, daß die alte Ziegelschopfe dem Einsturze droht, und durch die schadhafte ganz vermoorschte Bedachung keinen weiteren Schutz

für die Niederlage der Ziegeln gewähret, und wäre unausweichlich nothwendig darüber bei Zeiten um allen Schaden u. Verantwortungen auszuweichen entsprechende Vorkehrungen zu treffen — auch kann nicht unbemerkt gelassen werden, daß zum Schutze des Ziegelazofens vor dem regnerischen Wetter u. in dessen Umfange befindlichen Niederlage von Ziegelvorräthen — sind 280. Stk 4° l. ½" Brettern — und 40. Stk 5° l. 6/7" st. Tannensporenhölzer — dann zur Reparatur des Daches an der Ziegelstreicher Wohnung 1000. Stk Dachschindeln sammt durch Einregnen das Häuschen ganz verfault u. zu Grund gehen wird — unumgänglich nothwendig.

Somit geschlossen — am Obigen

Dzbrow

№ 1320

Bauerbuch Rubr: XXV. Fast 5. Beilage
№ 1. 2 u. 3.

Wird dem Kaul: Rent und Kastenamte mit der Weisung zugestellt die zur dringenden Reparatur der Schadhaften Brustmauer und der Schloßen in den alten großen Ziegelofen verwendeten Auslagen im baaren neun Gulden E. Mze. und 2000 Stück Mauerziegeln aus den herrschaftlichen Vorrath mittelst den kleinen Baubuch in reelle Verrechnung zu bringen. Bezüglich der zur Sprache gebrachten Einfachung des gedachten Ziegelofens des alten Schopfens und der Ziegelstreichers-Wohnung wird sich die technische Erhebung und Begutachtung durch den demnächst ~~ankommenden~~ nach Bolechow ankommenden Kaul: Baumeisters vorbehalten.

Bolechow am 23 May 851.

Friedberg

Erh 23t May 851.
№ 41.
Rest.

3. Act 447.

Ausweis.

über die den Domänen- und Forst-Beamten des Krakauer Verwaltungs-Gebietes vom 30ten Dezember 1855, Z. 22803 und 16ten Jänner 1856, Z. 1757 ex 56 auf die Zeit vom 1ten November 1855, bis Ende April 1856, wegen des Titel des Aushilfen vom 1ten Februar 1856, auf einmal gnädigst bewilligten Theuerungs-Zulagen.

Zahl	Namen der Beamten	Diensteseigenschaft, welche sie bekleiden	Zulage gehalt in Einzug	Zulage wegen Theuerung in jetzigen Zeiten		Zusammen		Endsumme der Zulage für		Anmerkung
			fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
B. Beamten der Domäne Mszyno.										
9.	Lebiedowicz Johann	substit. Cassa Controlor, und prov. Buch- und Con- trollor	300.		27.		327.		24.	31. 2/4
10.	Bielikiewicz Salix	substit. Cassa Controlor und Pro- tocollführer	.		.		.		.	
11.	Sokalski Karl	Amts-Schrei- ber II Klasse	200.		7.	30.	207.	30.	15.	32. 3/4
12.	Knauer Ignaz	substit. Cas- sa-Controlor, Schreiber	.		.		.		.	
13.	Rautschek Johann	Cassa-Führer 1 Klasse	300.		30.		330.		24.	45.
14.	Kolb Franz	Cassa-Con- trollor I Klasse	300.		33.		330.		24.	45.
15.	Bittner Simon	Cassa-Con- trollor II Klasse	200.		30.		230.		17.	15.
						Zusammen			106.	50. 1/4

Angef. Ein Hundert und sechs Gulden 50 kr. Conv. Münze

Neusandec am 1ten Februar 185[illegible]

ad 9. Lebiedowicz, wurde mit dem Erlasse vom 8ten Oktober 1855, Z. 6362, als Abrechnungs- und Cassa-Controlor mit Beibehaltung seiner Gage als Domänen-Buchhalter bestellt.

ad 10. Bielikiewicz wurde mit Dekret vom 21ten November 1855, Z. 3831, zum prov. Buch- und Controlor ernannt, hat jedoch seine Stelle noch nicht angetreten, da er noch [illegible] ist.

ad 11. Sokalski wurde mit Erlass vom 15ten Jänner 1856, ernannt.

ad 12. Knauer wurde mit Hofkammer-Dekret vom [illegible] zum substituirten Cassa-Controlor ernannt, jedoch noch nicht eingetroffen ist, daher noch keine Aushilfe gegeben wurde.

ad 13. Rautschek ist blos mit Hofkammer-Dekret vom [illegible] zum Cassa-Führer ernannt, und hat keine Aushilfe gegeben.

ad 14. Kolb ist blos mit Hofkammer-Dekret vom [illegible] zum Cassa-Controlor ernannt, und hat keine Aushilfe gegeben.

ad 15. Bittner wurde mit Hofkammer-Dekret vom [illegible] zum Cassa-Controlor ernannt, und hat keine Aushilfe gegeben.

Nro 19809

Abschrift

121

Note

Laut Anzeige des k.k. Bezirksamtes zu Krynica vom 7ten d. Mts Zhl 266 hat das bestandene Muszyner k.k. Wirthschaftsamt die Grundertragmatrikel sammt Sumarien ex 820 und die josephinischen Vermessungsbücher an das genannte Bezirksamt noch nicht abgeführt. Da diese Urbarial-Akten die Grundlage sehr viele bei den Bezirks-Ämtern durchführenden Amtshandlungen bilden, und auch nach dem §9 Absatz a.a. der Instruktion bezüglich der Übergabe der Akten an die neuen Bezirksämter, von den betreffenden Dominien übergeben werden sollen; so wird eine löbliche k.k. Cäal Bezirks-Verwaltung dienstreundlichst ersucht, das k.k. Domaenenamt in Muszyna zur unverzöglichen Abfuhr der obbesprochenen Grundertragsmatrikel und Vermessungsbücher an das k.k. Bezirksamt in Krynica anzuweisen, wobei bemerkt wird, daß es dem Domaenenamte und auch jeder anderen Grundherrschaft die Einsicht in diese Matrikel und Vermessungsbücher bei den k.k. Bezirksämtern stets unbenommen bleibe.

Sandez am 24ten November 855.

Szałoski m/p.

No. 10158

Wird dem k.k. Domänen-
amte in Muszyna mit
der Weisung zugestellt
die ingedachten Grund-
ertragsmatrikel samt
Summarien und die Jose-
phinischen Vermessungs-
bücher an das Krynicer
k.k. Bezirksamt abzuführen.
Von der k.k. Caal Bezirks Ver-
waltung
Neu Sandez am 8 Dezember 855.

[signature]

Zu am 15. Dezbr 1855
No. 907 Lt. P.

Wird dem k.k. Rentamte Be-
hufs-Verrechnung der dieß-
fälligen Reisekosten-Auslag-
gen zum Rechnungsbelag
zugestellt.
dem k.k. Kaal Wirthschaftsamte
Muszyna am 18t Dezember 855.

[signature]
Amtsleiter

87

Protokol

welches mit dem Unternehmer Samuel Kornreich wegen Erzeugung und Zufuhr der Bruchsteine zu den Krynicer Baulichkeiten aufgenommen wurde.

Beim W. A. Muczyna
am 10 Septb. 856.

~~Über~~ Wegen Erzeugung und Zufuhr der Bruchsteine zu den Krynicer Baulichkeiten wurde mit dem Unternehmer Samuel Kornreich nachstehender Akord abgeschlossen:

1. Der Unternehmer Samuel Kornreich verpflichtet sich die von dem Muczyner Wirthschaftsamte zu den Krynicer Baulichkeiten benöthigten Bruchsteine soviel Kubick Klafter wieviel solcher benöthiget wird auf den Bauplatz zuführen, dieselben genau dicht in Klafter ~~abzu~~ und zwar zu einer halben

Rubickklafter nähmlich eine
Klafter in der Länge, eine
Klafter in der Breite
und eine halbe Klafter
in der Höhe aufzustellen,
und auf diese Art nach
halben Rubickklaftern
zu übergeben.–

2te Für die Erzeugung und
Zufuhr einer Rubickklaf-
ter und respective zweyer
halben Rubickklafter
wird dem Unternehmer
eine Vergütung von Sie-
ben Gulden in Conv.
Mze zugesichert, welche
demselben erst dann
ausgezahlt wird wenn
die Bruchsteine zur
Bauführung für geeig-
net erkannt, vollständig
abgestellt, und übernommen
werden.–

3tens Der Unternehmer verpflich-
tet sich vorderhand binnen
Acht Tagen Zehn Rubick-

Klafterbruchsteine abzustellen, über dieses Quantum hinaus, übernimmt der Unternehmer keine Verbindlichkeit und Verpflichtung. —

Welcher Akord hiemit beiderseits unter Anhoffung der höheren Bewilligung angenommen, in Gegenwart zweyer Zeugen gefertigt wird.

Als Zeuge
Nicolaus Czerniawa
Carl Pokalski

Bieniawa
Verwalter

Samuel Korneuß

Hiemit das Protokoll geschlossen d. u. s.

Bieniawa
Verwalter

No 8539.

Die Erzeugung und Zufuhr einer Kubikklafter Bruchsteine wird mit sieben Gulden Erze pr Kubikklafter genehmiget.

Von der k. k. Caal Bezirks Verwaltung
Neusandec am 18t September 1856.

[illegible]

Caal

Abschrift

des von der priv. öst. Nationalbank an das Caal Oberforstamt Dziewi[illegible] ergangenen Erlasses vom 20. April 1864 Z. 2838/St. G.

Mit Bezug auf den Bericht vom 6. März l. J. Z. 133 dessen Beilagen mit Ausnahme der oberforstamtl. Uibersichtstabelle im Anschluße zurück folgen, werden den dortigen Hegern für ihre eifrige Verwendung im Dienste nachstehende Remunerationen bewilligt, u. z.:

Im Reviere Niepolomice

dem Karl Siemieniuch . . . . . 10 f
" Johann Wojas . . . . . 10 "
" Johann Zielonka . . . . . 10 "

Im Reviere Bratuczice

dem Albert Zeromski . . . . . 10 "
" Blassius Sraga . . . . . 10 "
" Johann Maslak . . . . . 10 "

Im Reviere Gawlowek

dem Martin Skoczek . . . . . 10 "
" Joachim Piętak . . . . . 10 "

Im Reviere Dziewin

dem Franz Kulissa . . . . . 10 "
" Felix Sleboda . . . . . 10 "
" Johann Rydz . . . . . 10 "
" Michael Wojcieszko . . . . . 10 "

Im Reviere Stanislawice

dem Leopold Miękina . . . . . 15 "
" Stanislaus Sobas dient nicht mehr . . . . . 10 "

Im Reviere Poszyna

dem Valantin Mazur . . . . . 10 "
" Stanislaus Mliko . . . . . 10 "
" Anton Tranosz . . . . . 10 "

Im Reviere Grobla

dem Andreas Klima . . . . . 10 "
" Carl Prochaska . . . . . 10 "
" Liborius detto . . . . . 10 "
" Johann Zmudzski . . . . . 10 "

Im Reviere Kolo

dem Michael Kozub . . . . . 10 "

128

Rechtspost 229

Beilage 36

N. 569.

Dem k. Rentamte hier

Über Einschreiten des Pächters der IV. Mahlmühlen Section Hersch Reiter vom 9ten d. Mts. Zl. 569 sind demselben zur Herstellung eines Zahnrades bei der deutschen Mahlmühle in Topolsko aus dem Kalusza Forstmaterial-Depot Fünf Curt.° Eichenpfosten 3" dk. 12" bet mit der Forstkonferenz Juxte 9ten May 862. N. 22. angewiesen worden.

Weil gemäß dem Pachtvertrage §. 3. der Pächter das Maale, aus dem Erzeugungsorten auf eigene Kosten sich selbst zuzuführen hat, so ist er im vorliegenden Falle gehalten, den für die Beistellung obig angewiesenen 5 Curt.° Eichenpfosten aus Kopanka nach Kalusz für 1½ Meilen pr. Kefter mit 18 x. entfallenden Fuhrlohn, zusammen mit Neunzig Kreutzer dem Forstrenten zu ersetzen.

Diesen Betrag hat das k. Rentamt gleichzeitig bei Beamtshandlung der obigen Juxten vom Pächter Reiter einzuheben, und bei den Forstrenten in Empfang zu stellen.

Kalusz am 9ten May 1862.

Zottaly

90 x

Forst 525

Kreis Pst. 113. 114. 115. 116. 117

Leitz Pst. 31.

k. k. Reichsdomaine Katusz

Schnittmaterialien-Verschleiss-Register

Aus der Erzeugung des Jahres 1859. 1860. 1861 u. 1862.

pro 1862.

Post	Anweisungs	Datum	Namen der Brettsäge und der Partheyen	Holzgattung	Länge	Breite	Wandholz 6	Wandholz 5	Wandholz 4	Wandholz 3	Pfosten 6	Pfosten 5	Pfosten 4	Pfosten 3	Pfosten 2½	Bretter 2	Bretter 1½	Bretter 1.	Bretter ½	Latten 2/3	Latten 1½/2	Latten 1½/1½	Latten 2/2	Schwarten starke	Schwarten schwache	Preis pr. Stück fl.	Preis pr. Stück kr.	Geldbetrag in Ö.W. fl.	Geldbetrag in Ö.W. kr.	Sub Journal Artz
							Zoll stark. Stücke																							
			Brettsäge Niebylow.																											
			Aus der Erzeugung 1862 mit 8 % Zuschlag																											
			Im Monate März 1862																											
1.	11	1. März 1862.	Peter Burghardt (: Kiste London aufstellg :)	Tannen	4	12											4		III Q 862					Rent Rpt. Z: 134	862		38	1	52	R. R. 134
			Zusammen perse														4											1	52	365.
			Im Monate April 1862																											
2	16	7. April 862.	Moses Wiesel 30% Verlg 861.		4																				80.		5	5	20	
3	17	" "	Derselbe dto.		4																				80.		5	5	20	
4.	20	16 " "	Samuel Weinstok 23½% Verlg 862.		4																				100		10	12	35	450.
			Zusammen																						100	160		22	75	451.
			u. z: Aus dem Vertrage 861. mit 30%																								10	40		
			" " " 862. " 23½%																								12	35		
																											22	75		
			Im Monate May 1862.																											
5	31	16t May 862.	David Rautenstrauch	23½%	4																				50			10	6	17½
6	32.	"	Jakob Kurz	dto.	4																			III Q 862	100	50		10/5	15	44
7	47	23. " "	Samuel Weinstok	dto.	4	11											159											36		
		" "	"		4	10											127							III Q 862 mit 23½%				34		
		" "	"		4	12										35		4	15									32 26 21	149	52½
8	48	23. May "	Jakob Kurz	dto.	4	11											159											36		
		"	"	"	"	10											127							III Q 862				34		
		"	"	"	"	12										35		4	15						104	154		32 26 21 10 5	171	88
9	49	23. May "	Samuel Weinstok	dto.	4	10												150										23		
		"	"	"	"	9												150						III Q 862	mit 23½%			22	83	36½
			Fürtrag													70	572	308	30						254	204			426	38½

12.35
2.50
14/85

130

Lfd. No.	Quittungs No.	Datum	Namen der Empfänger und der Verkaufsorte	Holz-Gattung	Brennholz 6	5	4	3	Nutzholz 6	5	4	3	2½	Lattenholz 2	1½	1.	½	Latten ⅔	1½/½	1½/½	⅔	Reisig Stück	Reisig Fuder	Preis pr. Stück fl.	kr.	Gelöste Summe in Oe.W. fl.	kr.	Laut Journal Artikel
			Lattenholz																									
			Übertrag											70	572	308	30					254	204			426	38	
10	58	30 Mai 862	Mosel Wiesel Amtg 862. 30 %	Lattenholz	4	11									763		4											
				"	4	10								162	388	34	6	III	862				100			593	44	
11	60	" "	David Rautenstrauch	Lattenholz	4	12									100													
		" "	Franz Schuk Knoll	"	4	11									300	III	862	mal 23½ %				500			222	30	
		" "	Amtg 862. 23½ %	"	4	10									100													
			Zusammen		33		Übertrag		593	44				232	223	342	40					254	304			1242	12	567
							"		862	678	68																	568
			Im Monath Juny 862.																									
12	61	4 Juny 862	David Rautenstrauch Juny Zahlbs: Mikolasch Amtg 862. 23½	Lattenholz	4	12										2								50				
			Simund Weinstock Juny Zahl																									
13	69	13 " "	Kistler Amtg 862. 23½ %	Postholz	4	11								63				III	862					23½ %		26		
				Lattenholz	4	10										164										58	91	71
			David Rautenstrauch																							22		
14	71	13 " "	Amtg 862. 23½ %	Reisigholz	4													III	862			224				10	27	66
			Zusammen											63		166						224				120	2	663.
			Einzahlungen zur Amortisirung Zaffalon				Übertrag Contrirung				vom 8ten Februar 862.																	
			Dienstwohnung				Radlach																					
			Im Monath July 1862.																							36		
																										34		
																										17		
																										10		
15	88	9 July 862.	David Rautenstrauch Juny Spindel Amtg 862. 23½ %	Lattenholz	4	11									260											8.	247	30	
				"	4	10									184		14	III	862	mal 23½ %		246	342					
			Zusammen												444		14					246	342			247	30	778
			Im Monath August 1862.																									
																										21		
																										36		
																										24		
																										19		
																										34		
																										23		
																										20		
																										10		
																										5		
16	96	8 August 862	David Rautenstrauch	Lattenholz	4	12											15											
			Amtg 862. 23½ %												189	102	17											
				"	"	10									260	10	6					238	294			290	9	mal 23½ %
				Reisigholz	3																	30	94					
																										23		
																										53		
																										4		
																										43		
17	97	"	Derselbe	Lattenholz	4	10								22		91										23	47	31
				"	"	9										36												
18	98	"	Derselbe	Lattenholz	4	11								108												45	60	2
			Zusammen											130	449	239	38					268	388			397	43	861.

Post	Quittungs-Nr.	Datum	Namen der Empfänger und der Verkäufer	Holz-Gattung	Maß	Brennholz				Stockholz				Spältholz				Lattenholz				Reisig		Preis pr. Stück		Gesammt-Betrag in Thlr.		Laut Journal Blatt
						6	5	4	3	6	5	4	3	2½	2	1½	1.	½	⅔	½	½	½	Stück	Fuder			Thlr.	Sgr.	Pf.	
						Zoll Stark.																							
						Stücke																							
			Transport																										
			Im Monate Septbr 862.																										
19	109	16/9 862.	Samuel Weinreich Quitz 862. 23½ ofa	Eichen																									
			Zusammen																										

Transport . . . . . Thlr. 2503. Sgr. 308 364 . 10/15 60 1/51

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Nro.	Anmerkungen	Datum	Namen des Lamettspeyz und des Pferdspeyz	Holz-Gattung	Länge	Lamettspeyz	Brandholz	Hofraum	Lamettum	Latten	Pfosten	Stamm-ka	Pferd-ya	Preis pr. Klft.	Gesammt-Betrag in Ö. W. fl.	kr.	Lab Journ Nro.
							6 5 4 3	6 5 4 3 2½	2 1½ 1 ½	⅔ 1½/2 1½/2 2/2							
							Zoll Klft.										
							Stück							fl.	kr.	fl.	kr.	
			Lamettspeyz															
			Lamettspeyz zu Jasien															
			Aus dem Erzeugung 1861 mit 30 %.															
			Im Monat März 862.															
1	14	21. März 862.	Mosn Wiesel. Lamettum	4	10				366					32				
			"	4	9				191					31	229	23		
			Zusammen spere						557						229	23	366	
									1.76									
									3342									
									1671									
			Im Monat May 1862.															
			Lamettum	4	12½				2									
			"	4	12				103		105							
			"	4	11½				6						305	67		
			Mosn Wiesel	4	10½				12									
			Amty 861. 30 %.	"	11				337	26	2	2						
2	56	30. May 862.		"	10						11							
			Zusammen						442	44	118	2			305	67	567	
			Im Monat Juny 862.															
			Lamettum	4	12				170		16							
			Michael Lichtschutz Amty 862. 25 %.	"	11				442		2							
3	75	17 Juny 862.		"	10				420		8	2						
			David Wispriam															
4	81	26. " "	Amty 860 — 6½ %.	"	—													
			Zusammen						1032		430	2			438	442	531	86
			zu z: aus dem Amty 862. mit			25 %												
			" " 860			6½ %												
			Im Monat July 1862.															
5	86	2. July 862.	Lid Landsmann Lamettum	4	12				214									
			Amty 862. 25 %	"	11				469									
				"	10				253									
			Zusammen						936									

Post	Anweisung	Datum	Namen der Empfänger und der Parteien	Holz-Gattung	0 Länge	0 Umfang	Brandholz 6	5	Forstm. 4	3	6	5	4	3	2½	Lattm. 2	1½	1.	½	Zaunstecken 2/3	1½/2	1½/2	2/2	Pfosten Stück	Pfosten Stück	Preis pr. Stück fl.	kr.	Betrag in Ö. W. fl.	kr.	Laufende Zahl
							Zoll																							
			Empfänger				Stück																							
			Empfänger Hrynkow																											
			Erzeugung pro 1861. mit 40½% Zuschlag																											
			Im Monath November 1861.																											
1	1	12ten ds. 861.	Nichemie Eichschütz Erzeug 861.	Empfang	4	12										285	15								22/22					
			"	"	11											169									20					
			"	"	10										110	82	32	24							24/20/15	328	19			
			Visovatum																	204	276				5/1					
			Lattum																392						45 5 30					
Übertrag zum Scontro 30/11. 861.			Zoffal m/p	Zusammen												564	47	24	392	204	276					328	19	65		
Übertrag vom Scontro Zoffal m/p			Abschluß vom 4ten Februar 862. Dunczewski m/p																Kalvas m/p											
			Im Monath April 1862.																						mit 40% Zuschlag		99 52				
																									Mehr	%	40 31				
2	21.	25. April 862.	Leib Landsman Erzeug 861. 40½%	Lattm	4	12										311	III. Q/862								32		139	83		
			Zusammen pro													311											139	83	450.		
			Im Monath Maij 1862.																											
3	29	12. Maij 862.	Leib Landsman Erzeug 861.	Visovatum	4																100				1		1/40			
4	50	25. " "	Jakob Kurz " 862. 23½%	"	4															300	40½% 100				5		1/19	76		
5	52	26. " "	Samuel Weinstok " "	Lattm	4	12										210	III Q/863.				100				1		95	96		
6	53.	27. " "	David Rautenstrauch "	Visovatum	4															60	mit 23½%				5		3	70	569	
			Zusammen													210				360	200						120	83	568		
			und zwar																											
			Abtrag pro 1861.																						1		1/40			
			" " 1862.																						119		1/42			
																									120		83			

Nro.		Datum	Namen der Empfänger und der Empfangnehmer	Holz-Gattung	0 Klafter	0 Schuh	Brennholz 6	5	4	3	Hofraum 6	5	4	3	2½	Lemitten 2	1½	1.	½	Latten ⅔	1½/2	1½/2	⅔	Bezuanten Stamm	Bezuanten Schuh	Preis pr. Klft.	Betrag in Wr.		Laufende Zahl
							Zoll Klft.																				fl.	kr.	fl.	kr.	
			Lemittsitzer				Klft.																							
			Im Monath Juny 1862.																											
7	63	6. Juny 862.	Jakob Kurz Amtey 862. 23½%	Bezuanten	4																			III 862	200	mit 23½% Zuschlag	5	12	35	
8	65	" " "	Samuel Weinstock Jung Synay Gaib	Lemitten	4	19													14											
					"	18													8											
					"	17													4											
					"	15													24											
					"	14													32											
			dt. dt.		"	14													12											
					"	10													20											
					"	9													34											
					"	12													40											
					"														16											
				Lemitten	4	12																								
			David Rautenstrauch	Lemitten	"	11																								
			Amtey 862. 20½%	Bezuanten	"	10																		III 862	186	848	mit 23½% Zuschlag		793	
9	66	11. Juny 862.			"	9																								
					4	16																								
			Bernard Weinstock	Lemitten	"	15																								
					"	13																								
10	67	" "	Amtey 862. 23½%		"	12																		III 862	248	mit 23½% Zuschlag		121	88	
				Bezuanten	"	10																								
					"	9																								
11.	73	13. " "	Leib Landsmann Amtey 861. 40½%	Lemitten Latten	4	10																								
12.	80	24. " "	Demselben dt.	dt.	4	12																								
					"	11																								
					"	10																								
			dt. dt.	Lattten	4	10																								
				Bezuanten	3	9																								
			Einnahm																											
			und zwar Amtey 862. mit 23½%																											
			" 861. " 40½%																											

Post	Quittungs	Datum	Namen der Empfängerinnen und der Verkaufsorte	Holz	0	"	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Brandholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Lattenholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Reisigholz Klafter	Preis pr. Klafter fl.	Preis pr. Klafter kr.	Betrag in Thlr. fl.	Betrag in Thlr. kr.	Laufende Zahl
							6	5	4	3	6	5	4	3	2½	2	1½	1.	½	⅔	1½	1½	2/2																									
							Zoll Stück.																																									
			Lattenholz																																											
			Vibmatung																3152	116	210	155		1239	1116																				1798	½		
13	83	26ten Juny 862.	Dawid Rautenstrauch Pfarrum Amtsty 862. 23½ %	Pfarrum Amt	4																																						5		3	70	
14	83	"			"																																						5		3	9	
			Zusammen																3152	116	210	155		1349	1116																				1805	22		
			und zwar Amtsmatz 862. mit 23½ %																																									993	5/3	art 663	
			" 861. " 40½ %																																									811	68	art 662	
			Im Monath July 1862.																																									1805	22		
				Pfarrum			Zum Contro am 8ten July 1862. Zoll Klafter pr.																																									
15	90	11. July 862.	David Rautenstrauch Amtsty 862. 23½ %	Lattenholz	4	10																																									
16	91	15. " "	Dasselbe	Lattenholz	4	12													233																										37	245	65	
					"	11													322																										35			
17	92.	20. " "	dt.	Pfarrum	3	9													92																													
					3	12													27	1																												
					3	11													22																											69	3/2		
"	"	"	"	Lattenholz	"	10													5																													
					"	9													8																													
			Zusammen																709	264				222																				386	51	778.	
			Im Monath August 1862.																																												
18	99	8ten August 1862.	David Rautenstrauch Amtsty 862/ 23½ % Pfarrum	Lattenholz	4	12													215	10																										37/25			
					"	11													434																										35			
					"	10													290	28	2																						33/22/10	463	53	
					"	9													52																										31/5/1.			
			Zusammen																991.	38	2			382	398																			463	53	861.	

Post	Anweisungs	Datum	Namen der Brettsäge und der Partheyen	Holzgattung	Länge	Breite	Wandholz 6	5	4	3	Pfosten 6	5	4	3	2½	Bretter 2	1½	1.	½	Latten 2/3	1½/2	1½/1½	2/2	Schwarten starke	schwache	Preis pr. Stück fl.	kr.	Geldbetrag in Ö. W. fl.	kr.	Sub Journal Artz
							Zoll stark.																							
							Stücke																							

Brettsäge

Hrynkow

Recapitulation

Erzeugung pro 1862.

Im November	1861	328	19
" April	1862	139	83
" " May	"	120	83
" " Juny	"	1805	22
" " July	"	386	51
" " August	"	463	53
Zusammen		3244	12

Kalusz am 31t. October 1862

Kalvas

65 / 328/19 ant. 365 / 1/52 / 219/23 450 / 22/75 / 139/83 / 162/58 567 / 1242/12 / 305/67 / 120/83 660 / 120/2 / 527/77 / 993/53 778 / 247/30 / 386/51 860 / 397/43 / 952/93 / 463/53 / 1814/89 916 / 60/51 661 / 4/9 702 / 420/22 662 / 811/68

150/23 / 12 35 / 162/58 900/51 / 768/11 / 1668/62

Pt 2540

133

An

Das k.k. Kameral Wirthschafts Amt

in

Katusz

100 : 31 = 41 x 120
3 5
2400

In Erledigung und unter Rückschluß der Beilagen des Berichts vom 22ten März 862 Zhl 367 findet man das Ergebniß der am 20. März 862 wegen Verkauf der im Jahre 1862 auf den kameral herrschaftlichen Sägemühlen zu Jasien Hrynkow und Niebylow erzeugt werdenden Schnittmaterialien abgehaltenen öffentlichen Lizitation und zwar die schriftlichen Anbothe.

10/2

101

1 des David Rotenstrauch in Compagnie mit Jakob Kurz und Samuel Weinstock auf die Brettsägen zu Niebylow und Hrynkow mit je 23½ sage zwanzig drey Ein halb Perzent über den Tariffspreis und

2 des Leib Landsmann in Comp mit Nehemia Liebschütz auf die Brettsäge zu Jasien mit 25 % sage zwanzig fünf Perzent über den Tariffs zu bestättigen.

Hienach hat das k.k. Kameral Wirthschafts Amt die genannten Ersteher zu verständigen und nach den Vertragsbedingungen das weitere Amt zu handeln.

Die Brettsäge in Hrynkow gegen 21 % und zu Niebylow gegen 25 % Aufbesserung kann dem Chaim Landsmann nicht überlassen werden weil auf diese bei den Brettsägen Rotenstrauch et Comp mit je 23½ % somit zusammen mit 47 % Bestbiether ist, und die Offerte No 3 des Roten

strauch schon aus dem Grunde nicht berücksichtigt werden kann weil dieselbe Bedingungen enthält

Von der k.k. Finanz Bezirks Direction
Stryj am 4t April 1862

[illegible]

Rechnungsfest 116–117

Beilage 31.

Eing 8/4 862.

№ 444 – f 23 und

pr. 367

Wird dem k. Rentamte zum Rechnungsbelag zugestellt.

Vom k.k. Wirthschaftsamt

Kalusz am 10 April 862

Zoffaly

Im Contobuche

Pagina 24. Post 1 = 2. vorgeschr.

Das Lizitazionsprotokoll bis zur Abrechnung u. Stempelung zurückbehalten

ad N 15780. Comerc: 781.

135

pres 4 April 787

Hochlöbliches Landes Gubernium.

Mittels hoher Gubernial-Verordnung dto 1. Febr: et pr: 18. hujus erhielte das Kreis-Amt den Bericht der Domainen Administration, vermöge welchen dieselbe, die Bittschrift deren zu Sambor angesiedleten Kunst Weber vorwortlich an Eine hohe Landes Stelle begleitet hat, womit diese ihrem Ansuchen gemäß mit dem nöthigen Materiale zur Verarbeitung unterstützet werden möchten, mit dem Auftrag mit Zuziehung und Einvernehmen der Webern selbsten gemeinschaftlich mit dem Wirthschafts-Amt die Äusserung zu geben: ob die von Webern abverlangte Vorschüsse schlechterdings von nöthen sind, um diese Leuthe aufrecht zu erhalten, oder durch welche sonstige Mittel und Einleitung denenselben ihr Aufkommen gesichert werden möge.

ad Nrum 2477.

Diese Gegenstände werden laut

Protocoll /. erhoben.

a.) daß die anverlangten Vorschüsse schlechterdings von nöthen sind, wann diese Leuthe aufrecht erhalten werden sollen, und specificiren allda, was, und wie viel jeder insbesondere anverlange.

B. C. D. wird weiters specificirt, welche andere Realitaeten diese Weber auch zum Behuf ihres Werks brauchen, als Weber Stühle, Kessel und Mörsel, deren Betrag unten samt jenen des specificirten Materialis wird aufgeführet.

E., ist die Specification der verschiedenen Producten, so sie aus den zu erhaltenden Materiali erzeugen können.

F. Da es hier die Rede ist wo die Erzeugnisse an Mann können gebracht werden, so wäre, da bekandt ist daß Vermöge hohen Gubernialis No. 2. 7bris vorigen Jahres keinesweges die Meynung seye, durch die herein berufenen Weber, eine eigene

Wonach der Cameralist seine Bi-
lanz mit dem jährlichen gewinnst
Combiniren, und zur Sicherheit des
Aerarii und Aufbringung dieser
Weber das weitere und Beste
einzurathen wissen muss.
Sambor d. 1. April 1787.

Onchetzf

7697/973.

Theure Thurn rumbung

Dem

Ein Hochlöbliches Landes Gubernium.

Bericht

Des Samborer Kreises.

Die anbegehrten Vorschüsse der Samborer Kunst weber mit Zuschlüssung des desfalls aufgenommenen Protocolls betr.

Zunge

Fabrique auf Kosten des Aerarii zu
errichten, sondern vielmehr der
Antrag und die Absicht dahin gehe,
daß diese Weber auf ihre eigene
Hand arbeiten.
Bekandt ist auch, daß wenige Aus-
länder, welche ihr hinlängliches Auf-
kommen zu Hause haben, herein kommen,
in der Hoffnung es besser zu finden,
und in diesem Fall befinden sich die
dahier angekommene Kunst-Weber
und da selbe die Mittel nicht haben,
aus eigenem Vermögen sich das nö-
thige Materiale anzuschaffen; so
bleibt es immer die Sache des Aerarii,
diese Weber nach ihrem Verlangen
zu begünstigen, wann anders die Ab-
sicht erreichet werden will.
Ein unbedeutender Vorschuß würde
sie nur Vermögen, von den aus hie-
sigen Gegenden auf den Wochen-
9. Markte kommenden rohen Garn zu
kaufen, woraus sie nur Leinwand
machen könten, wobey ihr Verdienst
sehr klein und ungewiß wäre, weilen

vom Leinwand machen viele Hundert
National-Weber leben, und solche um
ungleich leichtere Preise als die Deut-
schen geben können, indeme der Natio-
nalisten Nahrung und Tracht gegen
jene deren Deutschen minder Auf-
wand erforderte, dahero letztere
nur kümmerlich würden leben müssen,
und ihre Einberufung ins Land ent-
sprechten keinesweges den vorge-
habten Zweck.

Wann nun den Kunstwebern die
anverlangte Vorschüsse verabfol-
get werden dürften, wegen deren
A. Rückstellung sie befraget wurden,
und mit keiner andern Sicherstellung
als ihre Ehrlichkeit aufkommen kön-
nen, und deme zu trauen, daß sie
vorzüglich als ehrlich- und emsige
Künstlern herein geschicket würden;
so wäre nicht besser als wann sich
ein Entrepreneur befände, der,
wann das höchste Aerarium die
Vorschüsse zu leisten Anstand
machte, denen Webern das Ma-

teriale auf sein Risico und Conto vor-
legte — oder aber eine Nieder-
lage bestimmt würde, wo sie die
fertigen Erzeugnisse, falls das
Aerarium die Vorschüsse bewilligte,
gegen baare Bezahlung ohne Ab-
J. zug auf die erhaltene Vorschüsse
im ersten Jahr erlegen könnten.
Die Gefahr bleibt, wer immer auch
die Vorschüsse leistet, das Ae-
rarium oder ein Entrepreneur, und
wo ist ein Anfang ohne Risico.
Die Erzeugnuss Gattungen sind
allerdings von der Art, dass sie
Abgang finden werden, aber der
Fabricant muss nicht selbst mit
seine Waaren hausiren, son-
sten ist keine Hoffnung zum Auf-
kommen.
Die Zeit und Umstände lassen
es nicht zu, dass ich eine Bilanz
ziehen kann; ein Rath Erfahrner
wird es bald finden, wie und auf
welche Art, die etwan heraus zu
gebenden Vorschüsse wieder

herein gebracht werden können,
das sage ich aber im voraus,
daß das Kreis Amt dafür
nicht stehen könne — der
Cameralist muß Maas-Regeln
treffen, dessen Sache ist es,
dafür zu sorgen.

K. Die sämmtlich anverlangte
Vorschüsse sind hinreichend auf
ein gantzes Jahr, es ist specifi-
cirt was und wie viel ein jeder
von seinem Vorschuß in diesem
Jahr zu verfertigen anträgt.
Der Cameralist kann nun davon
die Bilanz ziehen, und eine
hohe Landes-Stelle geruhe auf
dessen Vorschlag das weitere
baldenst zu veranlassen, damit
diese Webern bey Zeiten zur
Arbeit schreiten können.

Das anverlangte Materiale beträgt	7496 fl. —
Weber-Stühle	280 : —
Kesseln	200 —
und Mörsel	40 —
zusammen	8016 fl.

Jasliska – lat. Pff. Sanker Rs –

Grodek am Flusse Wereszyca mit dem Fischfangrechte daselbst – städtische Fleischbank –

Sławentyn d. Brzez Rs –

Pisarzowice Sikorówka Manowice Wodow Rs – 2 Thlr

Krolowka Boch Rs lat. Pfarr. u. Vikariat

Lapanow Boch Rs – Gromnik herschaftl. Forstamt Tarnower Rs –

Wola Rzędzińska, Smęgorzow – Radgoszcz

Kobierzyn Propinat, – Piotrkowice Forstamt herschaftl. – Jaźwina – (Tarnow Rs

Jadowniki Weber – Gnojnik, Buczkow

Drwinia, Siepraw, Gorczyce Schafzucht – Boch u. Rs

~~Bartne~~ Zaborow Forstamt – Czelusnia – Jasło Rs

Izbisko d. Tarnow Rs. –

Iwanówka (Stanisl. Rs)

Zamostec Bull.

mit 1. July 851. ist die 36 Zigst Zollinie um Unger aufgehoben – bloß wegen Salzverschleiß noch einige Bemerkung.

Welches in folge Sanktionsbeschreibung Schrift etc. [illegible] 19. Mai 1851 Z. 5434.

Protokoll.

Lubien mit einer bereits schön u. bequem eingerichteten Kurbadanstalt – mit bequem eingerichteten Wohnungen, mehreren Badorten, schönen lakirten u. porzellanen Badwannen Zink. Bad-Küche –

Stara wies Sank. K. – mit der Motyczynskischen Musterwirthschaft

Bonow – p. Lewickische Musterwirth

Molczanowka Tarpl. Krs. – Liperynskischen Musterwirth

Zniesienie bey Lemberg bedeutende Viehzucht des Litynski –

Bohoradczy – bedeutende Schäfereyen in dieser Gut Vltz

Kopki oder nach Koziarna soll das Zollamt von Bielina übertragen seyn, dabey eine Waaren Niederlage daselbst errichtet werden

Maydan gegenüber von des Grenzfleckens Tarnogrod – das aufgehobene Zollamt soll wieder darin errichtet werden –

Komorn Erdbeben am 1. July – welches das Lamthaus ziemlich beschädigte – so auch in Oszony Erdbeben wurde fühlbar – u. selbst Häuser erschüttert ziemlich beschädigt –

Glinnik sredni – Glinniczek u. Osikow – auch Grudna dolna ~~Tarn.~~ Landrcht – im Jasloer Kreis –

Matkowice i Srednia – (Abge. Land.)

Zwadow Jaworow ~~Land~~ Hschft – Karpfen Teich u. Fischerhaus u. Fischbehälter

2/ ad N 15180 Comerc 787.

142

unter der Oberleitung des Hrn Kaal administrators v. Ainser) ein dem Werck gewachsener Kaal Beamter bestimt, der Ærarial Vorschuß durch den Verkauf der Waaren nach und nach getilget, vornämlich aber ein Verleger für diese Fabrikanten ausfindig gemacht werde.

Die administration wird sich also darnach genau achten, das Nöthige zugleich aber auch anzukehren wissen, einen dem Werke gewachsenen Kaal Beamten bestimmen, der den Ærarial Vorschuß vorgeschriebener massen zutilgen besorgt wäre. Vorzüglich aber hätte die administration beflissen zu seyn, einen Verleger für diese Fabrikanten ausfindig zu machen, und denselben anher ~~[illegible]~~ anzuzeigen, zugleich aber auch den diesen Webern bewilligten Vorschuß von 8000 fl bey dem Hpt Zahl amt, an welches ~~[illegible]~~ unter einem das Nöthige ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ zuerheben, und gehörig zu vertheilen, endlich aber nach Verlauf eines Jahres von dem ~~[illegible]~~ Fortgang dieses Geschäfts die Anzeige anher zu machen. Lemberg

Ein
freundliches Ehr Amtmann

Addatur pro tam bo.

+
Abschrift wird dem Königlichen
Land und die an die Amt
Ämter Lauenburg einberich
Lauenburg Hadeln
Osterholz Ritzebüttel
Ratzeburg Bergedorf
Neuhaus Gericht
Winsen Harburg
Moisburg.

Lauenburg 15
Ehrs Hzl Hofl Amt

Ein Königl: Hochlöbl: Hofgericht
Ehrbietigst Dienstschuldigst
Amtmann Hofgerichtsassessor
Hofgerichtsadvocat
Hofgerichtsprocurator
Notarius publicus
Gerichtsschreiber
Gerichtsdiener

Ehrbietigst Dienstschuldigst
Amtmann Hofgerichtsassessor
Hofgerichtsadvocat
Hofgerichtsprocurator
Notarius publicus
Gerichtsschreiber
Gerichtsdiener

Vorschuß nach Verlauf eines frey Jahrs mit Jahrl. 5 p Cto nach einer Stuffen Rechnung dergestalt zurückzuzahlen hätten, daß auf die Interessen 3½ auf das Capital aber 1½ gerechnet werde, So wird ihm Hpt Zahl Amt hiemit auf: getragen diese den Kunstwebern bewilligte 8000 fl der Domainen Admi: nistration gegen Quittung zu bezah: len, und ordentlich in Ausgab zu ver: rechnen.

an. A. V. q. m. g. Zunger

15180
1602.

Ad Proth: Sess: ~~ctt~~ 28. Junii 787

Fridi Abrulle

Praenotatum 21 Julius 787.
Linnerz

Stramque 1/4

N 15180. Comerc: 787.

An

die Domainen administration

In Betrieff des denen in Sambor angesiedelten Rumburger Weebern zuleistenden Vorschusses pr 8000 fl Rh

Lemberg den 28ten Juni 787.

[illegible]

~~[illegible]~~ Regist

Videat Buchh

zum Expedit gek. d. 11. July
M: Fischer und Schleser d. 13.
Call in der Kanzley d. 14. Wd

zum E: R: gek. die Verordn an das Zahl amt d. 14.
u. pp: d. 16ten

d. 20 July zur Regist

Fasc: 3/a/1

In einem anher Sub dato 17ten et pres 23. ~~Jun~~ l. M: erlassenen höchsten Hof dekret, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ wird eröffnet, daß auf den diesortigen Bericht von 12. April a: c: Er Mayt der allerunterthänigste Vorschlag gemacht worden seye, womit den zu Sambor angesiedelten 10 Kunstwebern ein Vorschuß von 8000 fl unterfolgenden Bedingungen ex Camerali geleistet werden möchte

a, daß für selben sämtl. Kunstweber in Solidum sowohl, als derselben Waaren Geräthschaften, und Forderungen zum Unterpfand zu haften, sie

b, den Vorschuß nach Verlauf eines frey Jahres mit Jahrl. 5. pCento nach einer Stuffenrechnung dergestalt zurückzuzahlen hätten, daß auf die Interessen 3½ auf das Capital aber 1½ gerechnet werde.

c) daß ihnen der Vorschuß nur nach Maaß der Erfordernis geleistet, mithin wenn dermal ein geringeres Capital zum Einkauf der Erfordernis erklecklich wäre, sie an solches beschränket;

d, daß zwey der vernünftigsten, und

redlichsten unter ihnen gewählet werden, welchen die Wirtschaftl. ~~Beschaffenheit~~ Beschaffung sowohl der Materialien als der Werkzeuge aufzutragen wäre.

e) daß eben diese den Verkauf ~~von diesem gemeinschaftl. gut machen kan=te~~, mithin die Bestellung sowohl, als die Arbeit der gangbarsten Waaren Verhältnismässig unter die Weber zuvertheilen hätten, keiner aber einen besonderen Ein oder Verkauf von diesem gemeinschaftl. Gut machen konnte.

f) daß diese Fabrick dermalen, und bis man in Galizien einen dem Werke gewachsenen Verleger findet, als eine dem Dominio Sambor zugehörige Fabrick angesehen, von der Oberleitung des Administrators von Ainser abhangen, diesen Webern, also auch ein dortiger redlicher, und geschickter Wirthschafts Beamter, welchen H. Administrator von Ainser allenfalls von einem anderen Gut ~~[illegible]~~ verwechseln könnte, zugegeben werde, der sowohl die Kontrole über Geld und Waaren, als die jährlich an das Kr. Amt zulegende Rechnung zuführen

+

H. Gubernial Rathsund

und der Weberschafft, auch im übri=
gen alle Handreichung und Anleitung
zugeben hätte. Daher
diesem Manne ~~konnten~~ auch 50 fl. jährl.
ab Aerario ausgemessen werden könnte, bis die
Weberschafft im Stande seyn wird, diese
Auslage aus ihrer Kassa zubestreiten.
Hingegen ihm auch die Macht einzuräu=
men wäre, die Nachlässige, oder liederli=
chen ~~aber~~ in gehörige Ordnung zusetzen,
die Incorrigiblen aber zur weiterer Für=
kehrung Ihr administration, und dem
Kr Amte anzuzeigen.
Die Herstellung von 10. Ställen, um
eine Kuhe zuhalten würde abermal
700 fl kosten.
Da aber diese Leute nicht wohl ohne
einen Stuck Vieh bestehen könnten,
und zu vermuthen sey, daß sie für
die hergestellten Häuser einen an=
gemessenen Zinnß zahlen werden.
So ~~könnte~~ werde der diesfälliger Aufwand
jedoch mit möglichster Wirthschafft
bewilliget, und seye aus jenem Fundo, der die
Baukösten der Häuser bestreitet, hergu=
nommen ~~werden~~; Hauptsächlich aber

15180

würde zu trachten seyn, diese Weber so-
baldmöglich aus der Verpflegung in die
eigene Nahrung zu setzen.

Sr. Majestät hätten ~~jedoch~~ die vorher
gegangene Anträge jedoch mit folgenden
allerhöchsten Erinnerungen genehm zu
halten geruhet; bey der Ansiedlung die-
ser Weber sey nicht Ordnungsmässig
und mit der gehörigen Vorsicht zu Werke
gegangen worden, indem man nie die-
se Leute eher nach Sambor hätte kommen
lassen sollen, bevor man nicht einem Ver-
leger für sie ausfindig gemacht, um selbe
sogleich bey ihrer Ankunft mit Arbeit
zu versehen.

Hierdurch wäre das Aerarium von der Ihnen
durch so lange Zeit verabreichten Verpfle-
gungs Last enthoben, und die Fabrikan-
ten ausser der Besorgnis ob, und wo sie
mit ihren Fabrikanten einen Absatz
finden werden, gesetzt worden seyn.

Es müsste daher fürs künftige darob
Sorge getragen werden, daß zur Zu-
theilung der Garne, und Besorgung der
Abnahme der erzeugten Waaren

ad 22266 799
ad 32136 - 803

ad N 15780. Comerc: 787.

Copia.

ad N^um 2477.

Actum Lambor den 31. März 1787

Zu gegenwärtigen von den 10 an Pferden allhier angebothenen Kunst-Reibern, zum Behufe der Porcellain angeschaffter Reibsteine, von nachstehenden Kunstverständigen Personen.

In Gegenwart

des Oeconomie Directors Franz Wenzel Herrn 10. Kunstreibern.

Fischer

Nach abgelegten Eyd der Kunstreibern wurde eingangenes Fassionsbuch in Bezug auf den vorigen Vorschuß, wurden die Preißwürdigen individualiter von selben angegeben, als:

A.

Num:	Namen der Herren Kunstreibern	Summa dieser Gattung	Aus wieviel Stück dieser Gattung bestehen.						Farben.				Gelt.	
			feine.		mittelmäßig		starke.		feine	rothe	gelbe	blaue		
		Stück	fl:	kr.	fl:	kr.	fl:	kr.	Pfund.				fl.	kr.
1.	Anton Hetzmann	600.	.	32.	.	.	.	.	2.	3.	.	.	100.	.
2.	Georg Franz Pattner	200.	2.	.	1.	.	2.	.	.	.	.	.	200.	.
3.	Joseph Franz Posch	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		
4.	Anton Mildner	400.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	100.	.
5.	Joseph Hofel	400.	.	30.					2.	3.	.	.	100.	.
6.	Ferdinand Loether	400.	.	30.					2.	2.	2.	2.	100.	.
7.	Johann Klemer	400.	.	30.					.	2.	.	2.	100.	.
8.	Franz Hanick	1200.	.	30.					.	2.	.	2.	100.	.
9.	Joseph Fischer	400.	.	30.	.	.	.	.	.	.	.	.	100.	.
10.	Joseph Grünwald	400.	.	30.					.	2.	.	2.	100.	.
	Summa.	4400.	4.	32.	1.	.	2.	.	6.	14.	2.	8.	1000.	.

Von den Werth dieser Materialien sind im Handen der Herren Kunstreibern nicht bekandt.

Z. Reb. Diesen Materialien zum Behufe dieser Arbeit, brauchen diese

Weber annoch nebst den beyhabend- und mitgebrachten Weber-
Stühlen noch 2. pr: jede Familie, zusammen also 20.
Ein solcher Weber Stuhl kostet in Böhmen 15. fl. rhl., allhier
will der Tischler einen derley Stuhl, aber von Aratial-Holtz
machen um 14. fl. rhl.

C. Ferners bedarf jede Familie einen kupfernen Kessel,
à 18. Garnetz Wasser jeder, diese Kessel werden nach
dem Pfund gekauffet, einen à 20. fl. rhl. gerechnet zu-
sammen 200. fl. —

D. Dann braucht jede Familie einen Mörsel samt Stösser,
zum Farben stossen, ein jeder Mörsel müsse fassen
können 1½. Garnetz Wasser, die Mörsel werden eben-
falls nach dem Gewicht gekauft und müssen von Eisen
seyn, jeder à 4. fl. rhl. in Suma 40. fl.

E. Was werden für Producte
aus diesem Materialien er-
zeugt werden?

I. Aus dem Garn
weiße Leinwand.
Türkische Bettzeuge
Schnupf-Tüchel.
leinener Kannefas
Gradel und Pik aus der weißen
Baumwollen.

II. Aus dem türkischen Garn, und
III. Seiden, werden oben speci-

ficirte Gattungen verschiedent-
lich qualificiret werden.

F. wo gedenket ihr diese ver-
schiedene Gattungen hin zu
verschleissen.

Dieses ist, was wir uns erbit-
ten anzuzeigen.

G. habt ihr bey Eurem Da-
seyn gefunden, daß das Garn
in der hiesigen Gegend zu
euren Gebrauch seyn könne.

Das hiesige Garn ist zu unsern
Gebrauch gantz gut, nur wird
es durch das kaufen von seiten
deren Juden sehr theuer, und
uns erschweret werden, und stehen
wir in Gefahr unsere Arbeiten
nach dem ohne Schaden nicht an
Man zu bringen: wenigsten
sollte es denen Juden, welche
in der Gegend Garn einkaufen,
eingestellet werden, es nicht
aus dem Kreiß zu verfüh-
ren.

Von der Lage der hier be-

findlichen Bleiche hoffen wir allerdings, daß das garn, so wie es seyn muß, werde zugerichtet werden.

H. Was wollet oder könnet ihr für eine Sicherstellung für die allenfalls zu erhaltende Vorschüsse geben?

Wir haben keine andere Caution, als unsere Ehrlichkeit, man hat uns vorzüglich als emsige und fleißige Weber in dieses Land anhero geschicket, wir wollen mit allen Kräften uns bemühen, das uns geschenkte Zutrauen nicht zu verlieren.

J. Wann gedenket ihr mit Rückzahlung dieser Vorschüsse, so ihr anzuhoffen gedenket, den Anfang zu machen?

Dieses können wir nicht bestimmen, man wolle uns ein Jahr frey lassen, nach diesem wollen wir Rechenschaft geben von dem das mir gemacht, was

um wie viel, und wohin wir verkauffet haben.

Sollte uns aber ein Niederlags Ort angedeutet werden, wo wir unsere Arbeit gleichwie in Böhmen um den bestimten Preis abführen können, so würde es uns um so weniger schwer fallen, eher mit Rückzahlung der Vorschüsse den Anfang zu machen.

Anmerkung.

Um eine ideale Bilance wenigstens ziehen zu können, will man hier die zu fabricirende Manufacta mit denen in Böhmen üblichen Preiß ~~hier~~ aufführen.

Sik.

1.) Ein Stub Sik à 23. böhmische Elle 24. fl.
die böhmisch und Pohlnische Elle haben keinen Unterschied:
Der Sik ist 1½ viertel Elle breit und könte nach jedem Muster in gleichem Preis gemacht

Kardinas.
Do.
Gradel
Bokhörel.
Canefas.

2.) das Stück à 23. Elle 17. fl. 15. x
3.) " Stück à 23. Elle 11. : 15:
4.) " Th. à 60. Elle . . 30. —
sämtl. 1. Elle breit
5.) das Th. à 72. Elle . 25. 45:
ist breit 1½. Viertel Elle
6.) das Th. à 72. Elle . . 21. 45:
die Breite wie bey No. 5.

K. um wie viel werden die Materialien zu diesen Gattungen der zu fabricirenden Manufacturen erkauft.

Das wenige was wir seit unsern hiersein erkaufen wollten, ist viel theurer als in Böhmen, dann in Böhmen kostet

1. Ctr. feines garn . . . — 52½ x.
1. Ctr. mittelmäßiges . . — 52½ x.
1. Pfund rothe türkische Wolle. 3. fl. —
1. Pfund Seiden . . . . . 15. —
1. Pfund weis gesponnene Baum wolle . . . . 2. —
1. Pfund mittelmäßige . . 1. 45.

und dannoch ist es hier nicht so in guter Qualitat, als in Böhmen

zu haben.

L. Wie viel wird von den ab-
verlangten Materialien an
Manufacten erzeuget werden.

1.) Anton Bergman, fabricirt
aus seinem anbegehrten Ma-
teriale in einem Jahr:

Gradel . . . . . 9. Rt.
Canefas . . . . . 30. Rt.

{2.) Georg Franz Vatter
{3.) Georg Franz Sohn } verfassen

aus dem Materiali:

Pik . . . . . 10. Rt.
Kardinal . . . . 20. do
in 60. Wochen, oder 1. Jahr
8. Wochen.

4.) Anton Mildner, verfertiget aus
seinem Materiali in einem Jahr:

Canefas . . . . . 25. Rt.

5.) Joseph Zosel, erzeuget aus
seinem Materiali

Gradel . . . . . 9. Rt.
Bockhörnl verschiedene
Sorten . . . . 21. do

6.) Ferdinand Roscher verfasset

aus seinem zu erhaltenden
Materiali in einem Jahr.

Gradel . . . . . 16. Rt.
Bokhörel . . . . . 13. do

7.) Johan̄ Klem̄er arbeitet aus
seinem Materiali in einem
Jahr:

Gradel . . . . . 8. Rt.
Canefas . . . . . 21. do

8.) Franz Hanich verfasset aus
seinem Materiali in einem Jahr

Gradel . . . . . 8. Rt.
Bokhörel . . . . . 72. do
auf 3. Stühlen.

9.) Joseph Fischer fabricirt
aus dem anverlangten Ma-
teriali in einem Jahr

Bokhörel . . . . . 26. Rt.

10.) Joseph Grünewald verferti-
get aus dem begehrten
Materiali in einem Jahr.

Gradel . . . . . 8. Rt.
Bokhörel . . . . . 21. do

Wornach unterschrieben worden von denen

Kunstwebern.

Anton Bergmann (x)
Görge Frantz (x)
Joseph Frantz (x)
Anton Mildner.
Joseph Fischer.

Joseph Zosel
Ferdinand Roscher
Johann Klemmer.
Frantz Hanig
Joseph Grünewaldt.

Actum ut supra.

Onchetz
Fischer

Concordat suo Originali.
Bernardus Kunstetter
Pariß. Secr.

15180. Comerc: 787.

9. 150

Auß den von mir begehrten Mathematicalen
Fabricire ich 26 Stück unterschiedliche
Sorden zu beth zeugen und bock hernel
daran habe ich Jahr und tag arbeit

Euer Hoch Edlen Gnaden Gnaden Herrn
Herrn Gubernials Rad und Kriß Haubtman
Alhier Jezund Mein Vohr Langen Vor Was
zu Meiner Narung Nedig Sei als 400 Stuck
Weis ge Bleichtes garn und 30 Pfundt Roth
Tirkises garn Nebsten 100 gulden geld Vohrsus
dagegen Vohrharre Ich in Beistendiger Treier

Josebh Füser

d 15180. Comerc: 187.

151

Euer hoch Edlen gnaden gnaden

den Herrn Herrn Cupernial Rath
und Kreyß haubt man Hier
trage ich mein verlangen vor Waß mein
begehren zu meiner Nahrung sey alß
400 Stück Weiß garn 30 pfund Roth
Türckisches garn 4 pfund Seyde als
2 pfund Rothe 2 pfund blaue
Uebst 100 fl vor schuß angelde verharre
ein treuer unter than

Joseph Grüne Wald

Die von mir begehrten Materialen
Reichen auf 8 Stück gradel ~~100.~~ 10.
und 21 Stück zu beth zeugen
und Tichel ist auf eine Werck Stat
ein Jahrarbeit

d 15/80. Comerc 1781.

152

Euer Hoch Edlen gnaden gnaden

den Herrn Herrn Cupernial Rath

und Kreyß Haubt man alhier

trage Ich meine bitte vor Waß in

meiner Nahrung Nöthig sey alß

400 Stuck Weißes garn 30 pfund

Roth türckisches garn 5 pfund

seyde 3 pfund Rothe 2 pfund

grüne dar Neben 100 fl vorschuß

angelde da gegen beharre Ich in

beständiger treue zu verbleiben

Joseph Josel

5.

Auß den von mir begehrenden Materialen
Capricire ich 19 Stück gradel
21 gewerck unterschiedliche Sorden bochernel
daran habe ich ein Jahrarbeit

d 15180 Comerc: 1784

153

Euer Hoch Edlen gnaden gnaden

den Herrn Herrn Capernial Rath und

Kreyß Haubtman alhier Stelle Ich meine

Verlangen vor Waß zu meiner Nahrung Nöthig

sey alß ~~[illegible]~~ Stuck Weißes garn

30 pfund Roth türkisches garn 8 pfund

Seide 2 pfund Rothe 2 pfund grüne

2 pfund blaue 2 pfund gelbe

Nebst dem begehre Ich 100 fl vorschuß

dagegen verharre Ich in beständiger treue

Ferdinand Roscher

6.

Auß den Von Mir begerten Mattens
habe ich 16 stuch gradel da muß ich haben
100 60 stuch garn und 13 stuch Dichel
und Kanne hatt und Eundsachen
Dar Rachn habe ich Ein ihr Arbeitt

15180 Comerc: 787.

154

Euer Hoch Edlen gnaden gnaden

den Herrn Herrn Cupernical

Rath und Kreyß Haubt Manalhier

Trage ich meine Bitte vor Waß in

Einen Jahr vor mich in meiner Nahrung

Nöthig seyals 400 Stuck Weißes garn

30 pfund Roth türckisches garn

4 pfund seyde 2 pfund Rothe

2 pfund blaue Mebst 100 fl

geld an vor schuß davor verbinde

Ich mich auf daß best möglichste

da mit um zu gehen Wan es möglich

ist die Wahren

zu verschleissen

Johann Klemmer

d 15 180 Comerc: 787.

155

Euer Hoch Edlen gnaden gnaden

den Herrn Herrn Cuperial Rath

und Streyß Haubt Mann alhier

trage Ich Meine bitte vor Waß in

Einen Jahr vor mich in meiner Nahrung

Nöthig seyalß ~~1000~~ 1200 Stuck Weißes

garn 50 pfund Roth türckisches

garn 4 pfund seyde 2 pfund

Rothe 2 pfund blaue Nebst

100 fl vorschußangelde da vor ver

binde Ich mich auf daß bestmög

lichste damit um zu gehen

Frantz Hanich

Ihre Hoch Oedle Genaden
Ich berichthe Alß antton Müldner
daß ich Jerchrlich füer hundertt
stuck weiß gebleichtes garn Vonn
Nöthen habe Zur Weißser
Leinwand und auch dirchel
und auch Zu den kanne faß
diese dreüer leüy wachren du
Ich fabble Züchren da weiß man
aber nicht wöche unß Möchthe ab
Böen und wo Mann sie in daß
göld brüngen solththe da Ver-
-lane Ich 100 f Gulden Vorschuß
daß Ich das Einsoee wann Ich daß
stuck wächre förchtig habö daß ich
daß Nicht Verkauffen kann Wie in Rumburg
Möchthe es mür Mangeln in brodt
so müsthe Ich Verkauffen mütt schaden
und dar beüy Müsthe ich Zu schanden
wörden da kann Mann aber wider Vorschern
und Weuther Arbeithen daß mann
denn schaden End goeen kann aber
Eiere Genaden dieses haben Wür Zu
Büthten daß Mür Nur Ein Jeder
Mütt Einen wöber stull Ver söen sein

d 15180 Comerc 1787.

so gelangen mir bey Ihro gnaden bittlich
an daß mir ein jeder mit 2 Weber Stühlen
auch versorged werden daß mir uns um
desto bester in die Nahrung setzen können
verharre ein treuer unter than

Auff Ein stück wahre brauche Ich
15 stück garn von 72 Ehlen lang 4.
und zu den 400 stücken garn habe
Ich auff Eine wörckstatt Ein Jahr
zu arbeithen wann Mir Gott
Meine gesundheitt verleiet

Antton Müldner 4.

400/2 6.
45
30 90

157

Euer Hoch Edlen gnaden gnaden

den Herrn Herrn Cuspermal Rath
und Kreiß Haubt man alhier tragen
mir beyde zusgesamt vor Waß unß
zu unsrer Nahrung Nöthig sey alß
5 Centner gesponne baum Wolle Vendlich
2 Centner feine 1 Centner Mitle 2 Centner
Starcke 200 Stück Weiß leines garn
und 200 fl Frangelde solten mir
aber diese Materialen nicht herbey
geschafft werden so begehre ich
so wohl Vatter als sohn jeder
500 fl Vorschuß zu anlegung
der Spinnerey verbleiben als treue
unter thanen

George Frantz

Joseph Frantz

158

Euer Hoch Edlen gnaden gnaden

den Herrn Herrn Cupernial Rath und

Kreyß Haubdman alhier Stelle ich meine

bitte vor Waß in meinen Nahrungs Stand

Nöthig sey als 600 Stück Weiß garn

82 pfund Roth türckisches garn 5 pfund

seide 3 pfund Rothe 2 pfund Grüne

auch 100 fl vorschuß angelde

dagegen verbinde ich mich in be Stän

diger treue zu ver bleiben

Anton Bergman

d 15180 Comerc 1787

auß den begehrten Mathrialen

Num: 1.

Fapricirt ich 9 Stück gradel

30 Stück zu tichel und bett zeugen

oder Anna Faß daran habe ich

ein Jahr arbeit

~~Auß den von Mir begerten Mathrialen~~

hettiche ich 8 stuch gradel und dichel

leichndandt und betsenchtuch 10 stuch daran habe

~~und 10 tuch ich Ein nacht arbeit~~

ad N 15180 Copnerc: 787.
No. 730. Kammerale.

159

pres 28 Jänner 787

Nota

Welche Unterstützung und Begünstigungen die zu Sambor neu angekommene Kunstweeber verlangen, enthält ihre abschriftlich beyliegende an das Königl: Kreisamt eingereichte, und von diesem an die dasige Oeconomie Direction abgetretene Bittschrift, nebst dem von der Direction hierüber erstatteten Bericht.

Es ist gewiß: daß diese Leute wenn selbe ihr Aufkommen finden sollen, nach Möglichkeit unterstützt und besonders für die Beischafung des zur Verarbeitung nöthigen Materialis Sorge getragen werden müsse: die Direction hat auch daran ganz vorsichtig gehandelt: daß selbe noch vor ihrer Ankunft eine Quantität Garn zur Verarbeitung beigeschaft habe, indessen wird dieser Vorrath bald verzehrt seyn, und der von den Bittstellern

An
Ein Hochlöbliches Landes
Gubernium

ferner verlangte Material Ver-
lag nebst sonstigen Begünstigungen
ist so nahmhaft, und mit so beträcht-
lichen Aerarial Auslagen verbunden;
daß man ohne vorherige genaue
Prüfung der Umstände auf die
Bewilligung unmöglich gerade zu
antragen kann, besonders da auch
die Direction gar kein bestimmtes
Gutachten beifüget, in wie weit
die verlangten Unterstützungen
zum Aufkommen der Supplican-
ten unumgänglich erforderlich sind;

Die Ansiedlung der Professi-
onisten sie mag auf Kameral,
oder Privat-Gütern geschehen,
ist nach den bestehenden Höchsten
Normal Vorschriften ein Gegen-
stand der kögl: Kreisämter,
und in dem vorliegenden Fall
kann auch nur das kögl: Kreis-
amt am besten beurtheilen in
wie weit mit Rücksicht auf die
Local-Umstände dasiger Ge-
gend die Supplicanten daselbst
und unter welchen Begünstigun-
gen ihr Aufkommen finden
können; Mann ist keines-
wegs gesinnt durch diese Be-

merkung alle Vorsorge für diese
Fremdlinge ganz von sich abzuleh-
nen, und solche dem Kögl: Kreis-
Amte aufzulasten, nur muß man
aus den angeführten Ursachen und
da es hier auf nahmhafte Aerarial
Auslagen ankömt ein Hochlöbliches
Gubernium in Verehrung angehen
womit dem Samborer Kögl: Kreis-
Amte mitgegeben werden wolle:
daß selbes gemeinschaftlich mit
dasiger Direction und mit Rück-
sicht auf alle Local Umstände
dasiger Gegend genau unter-
suche: ob und unter welchen
Begünstigungen Supplicanten
daselbst ihr gutes Aufkommen
finden können, was für Unter-
stützungen ihnen unumgänglich
und mit welchen Auslagen zuge-
standen werden müßen, und wie
hiebei das Aerarium vor der
Gefahr eines zu befürchtenden
Verlusts zu sichern wäre, wo-
rüber alsdann gemeinschaftlicher
Bericht von dem Kögl: Kreis-
Amt an eine hohe Landesstelle,
und von der Direction an

diese Administration mit Ein-
sendung des Consultations Pro-
tocols zu erstatten wäre;
In Erwartung daß Ein Hoch-
löbliches Gubernium diesem
Administrations Antrage bei-
zutreten keinen Anstand finden
werde, bittet man um beli-
bige Nachricht von der an das
Kreisamt ergehenden Verfü-
gung, um die Oeconomie
Direction hiernach anweisen
zu können.

Lemberg den 24t. Jenner
1787.

[illegible]

2477./327.

d 15780. Comer: 1787 Spia.

162

Prag den 26. Jenner 1787.

Wohllöbliche Domainen Administration

Anliegend copeyliche durch die jüngst angekommene 10. Weeber Familien bey dem kögl: Kreis Amte eingereichte, und von da der Direction abgetretene Bittschrift, soll man zur hohen Erwägung mit der ferner gehorsamen Bemerkung unterlegen, daß, ob zwar die gebetene Anschaffung des 5000. Stück rohen, 2000. mittelmäßigen und 3000. fein weiß gebleichten Garns, dann 100. ℔ fein, und 150. stark gesponnene Baumwolle, 2. Centner roth Türkischen Garns, 20. ℔ verschiedener gefärbten Seide, 10. Färber Kessel, 3. Spezerey Roß Mörsln, und ein Vorschuß von 500. fl. Rh:, gleich Anfangs einer seits zwar übertrieben seye, es dennoch anderer seits auch gar nicht zu zweiflen ist, daß ohne vorläufiger Vorsicht, und Beyschaffung eines mäßigen doch zum Betrieb des Gewerbes hinreichenden Vorraths obgedachter Materialien und Requisiten, sie Weeber um so weniger ihren

Fleiß an Tag zu legen, und die
besitzende Geschicklichkeit zu er-
proben vermögend seyn können,
als die unter sie zu verthei-
len kommende 352. Stück des
gebleichten Ordinari Garns,
wovon ein jeder derselben
35. Stück erhält, nur 14. Tage
lang beschäftigen, aber nie im
Stand setzen mögen nach Ver-
webung dieser, und gesezt der
auf der Stelle an Mann ge-
brachten, hieraus verfertigten
zwey Stück Leinwands, deren
eines kaum zwantzig Gulden
Rh: zu stehen kommen wird,
ohne unterbrochen ihr Gewerbe
zu treiben, und sich die Nah-
rung zu verschaffen, massen
kein anderes als rohes Garn,
und dieses einzelnweiß vor
der Zeit erkauft, und als-
dann, wenn das gantze zum
Gewerbe taugliche gesamlet
worden, auf den Stuhl gebracht
werden müsse;

Endlich wird Eine Wohllöbliche
Administration nach eigenen
erlauchten Einsichten in Erwä-
gung zu nehmen geruhen, das
zu einem nur mäßigen Vorrath

derlei kostbahre Materialien
auch ein gewiß größerer
Geld Vorschuß als der bewil-
ligten 25. fl. nebst den Pro-
fessionisten Vorschuß erforder-
lich, und zur Erzeugung ver-
schiedener Lein Woll- und
seidenen Manufacten ohnent-
behrlich seye; Soll nun diese
empor gebracht, und die Ma-
nufacturisten unterstützet
werden; So bleibet in diesem
Falle nichts übrig, als daß
Eine Wohllöbl: Behörde diesen
Gegenstand zu entscheiden ge-
ruhen wolle, weil man sonst
befürchten muß, daß, wenn
gleich diese Familien länger
hin mit der kostbaren, und
alle 8. Tage 40. fl 30. xr.
betragender Verpflegung
versehen würden, sie dennoch
von eigenen Mitteln, und
ausgiebiger Hülfe entblößt
zum Mißvergnügen und
abziehen gereitzet werden
dürften;

Was endlich die Mangel
und Walke nebst dem Zuge-
hör betrifft, daran wird
auch immerzu Hand angeleget,

und ist zu hoffen, wenn man
sonst mit geschickten Hand-
werkern aufkommen kann,
daß solche künftigen Sommer
hergestellet seyn werden.

Letzlichen leget man
eine von diesen Meebern
beigebrachte Abschrift der
Leitmeritzer Kreiß Amtlichen
an den Rumburger Amt-
mann erlassene Verordnung
bey, aus welcher breiters
zu entnehmen seyn wird,
daß selben nebst anderen
zugestandenen Bedingnissen
auch die Beischaffung einer
Kuhe versichert seye.

Wenn nun zu Unter-
bringung dieser ein Stall
nöthig ist, so schlüsset man
unter einstens den Bau
Ueberschlag mit der Bitte
bei, womit Eine Wohllöb-
liche Administration die
Bewilligung hierüber um
so eher zu ertheilen ge-
ruhen wolle, als man
noch bei guten Wetter die

Materialien herbeizu-
schaffen, und das nöthige
zu veranstalten vermö-
gend seyn wird.
Sambor den 6. January 1787.

Wenzl Fr. Fischer
Director
Thomas Al. Poste
Adjunct
L. Johann Kreutzig
Rentmeister

d 15180 Comerc: 787.

166

Bau Ueberschlag

Wie hoch eine Stallung 4. Klaftern lang
2. Klaftern breit für die deutsche Weeber
in Sambor zu stehen kommen wird

	An baaren Auslag.		An Bau Materialien.		An Inventur mäßiger Roboth.		Zusammen	
	fl	xr	fl	xr	fl	xr	fl	xr
Für die Stallung								
denen Zimmer Leuten überhaupt samt Thüren und Kriepe	11	–	–	–	–	–	–	–
dem Schmidt für 2. Thür Leinder samt Haken und Anlegketten, wie auch 2. Bänder und Haken zu einem Fenster laden	1.	30.					12	30.
Für Bau Materialien welche in dem Erkaufs und Erzeugniß Preiß in Anschlag gebracht worden als								
Aus dem Gewölb Amte								
Für 2. ℔ Bretnägel a 30. xr	–	–	1.	–				
– 4000. stück Schindel Nägel a 56. xr	–	–	3.	44.				
15. Gebünd langes Stroh a 2. xr	–	–	–	30.			5.	14.
Aus dem Wald Amt								
Laut Wald Taxe als								
Für 4. ℔ Schwellen a 30. xr	–	–	2.	–				
4. – Plattern a 20	–	–	1.	20.				
7. – Balken a 20	–	–	2.	20.				
4. – Säulen a 20	–	–	1.	20.				
8. – Vigel Holtz a 15	–	–	2.	–				
16. – Sparn a 4	–	–	1.	4				
90 – Latten a 1.	–	–	1.	30.				
30. – Bretter a 22½	–	–	11.	15				
45. ℔ Schindeln a 13	–	–	9.	54				
3. ℔ Pfäle auf ℔ Sporn a 15.	–	–	–	45				
1. ℔ Schwelle auf die Krippe a 30. xr	–	–	–	30.	–	–	33.	58.
Für Zuführ des Bauholtz denen Gebürgs Unterthanen laut accord	8.	11⅛	–	–	–	–	8.	11⅛
Für Roboth								
Für 40. Tag Zug Roboth zum Leim, Stück Holtz Schindeln, und Bretter Fuhren a 7⅛ xr	–	–	–	–	5.	–		
66. Tag Fuß Roboth zum ausführen und einkleben des Stall a 6. xr	–	–	–	–	5.	30.	10.	30.
Zusammen	20.	41⅛	39.	12.	10.	30.	70.	23⅛

Sigt Sambor d. 5. Januar 1787.

Christian Baum
Bau Schreiber
Caspar Modes
Zimmer Pollier

Copia

Rumburger Amtmann Ferdinand May!

Um die Leinwand Erzeugung in Galicien empor zu bringen und insonders die Verfertigung der im Lande meistens gangbahren Sorten jetzt vornemlich einzuleiten haben Sr. Majestät mittelst eines untern 18. V.M. zu entschließen geruhet. Daß geschickte Weebermeistern vorzüglich aus den Sächsischen besonders aus der Gegend von Zittau und Schönau, welche aber insgesamt den so genannten Grodel, und bunte Leinwand, zu Tüchern Bettzeugern und dergleichen in Galicien noch sehr ermangelten Leinwand Gattungen zu verfertigen verstehen, zur Uebersiedlung nach Galicien angelocket, und deren ehestens 8. bis 12 auf die Kammerei Herrschaft Sambor abgeschicket werden sollen. Es gestehen aber Sr. Majestät diesen Ansiedlern folgende Begünstigungen zu.

Erstens erhält jede erwachsene Person täglich 10. kr. jedes Kind täglich 6. kr. Reiche Geld.

Zweytens wurde ihnen zu Transportirung der Handwerks Geräthschaften, und der kleinen Kindern, die Vorspann bewilliget, und ab Aerario bezahlet werden

Drittens sein einem jeden Weebermeistern ein eigenes schon bestehendes Haus einzuräumen, oder ein neues zu erbauen; dann

Viertens einige Koretz oder Striche Grundes zu einem Haus Garten, und zum Flachs Bau Erb eigenthümlich zu übergeben.

Fünftens bey der Ankunft in Galicien, und am Orthe ihrer Bestimmung wurde jeden Meistern, der für die

neu ansiedlende Professionisten, ausgesetzte Aerarial
Betrag von 50 fl zur Beischaffung der nöthigen Hand-
werks Geräthschaften erfolget, auch jedem Hauß Vater
eine Kuhe auf Kosten des Aerarii beigeschaffet werden,
Hingegen hätten diese Ansiedlern
Sechstens eben in Rücksicht dieser Begünstigung, durch
welche Sie in zureichenden Nahrungsstand gesetzet werden,
nur durch die ersten drey Jahre von den Landes-
fürstlichen Abgaben befreyet zu bleiben.

Sollten gar keine taugliche Leute aus Sachsen,
und der Lausnitz zu erhalten seyn; so würde jedoch
nur im letzten Falle gestattet, daß einige Böhmische
derley erfahrene Weeber um die nemliche Bedingnisse
angenommen, und nach Galicien gesendet werden mögen.

Man hätte sich also die Vollziehung dieser Allerhöchsten
Entschlüssung bestens angelegen seyn zu lassen, jedoch hie-
bey zur Richtschnur zu nehmen, daß er bloß um die An-
siedlung einiger besonders Sächsischer und Lausnitzer
Familien als Lehrer und Unterweiser, nicht aber um
Stiftung neuer Colonien zu thun seye, daß also nur
geschickte, Bewerbsame fähige Leute ausgewählet, und
und vorzüglich gewachet werden müsse, daß nicht bey
dieser Gelegenheit über die auf 8. bis 12. Personen
nur festgesetzte Zahl der schädliche Wanderungs Geist
sich etwa auch in Boheim vorbereitete, also auch aus
keiner öffentlichen Kundmachung veranlasset, sondern nur
Behuthamkeit und Klugheit eine Auswahl geschickter
Leute gemacht wurde.

Dem Amtmann wird daher aufgetragen den hiesigen
Kgl. Kreiß Commissair v. Bienenberg welchen
dieses Geschäft committiret worden, auf das
möglichste an Hand zu gehen, und zu Befolgung
des Allerhöchsten Befehls sich alle mögliche Mühe,
und Fleiß mit aller Behutsamkeit zu nehmen,
und höchst angelegen seyn zu lassen

Königl. Kreiß Amt Leitmeritz d. 9. Xbr. 1784

v. Mayern

K. Gt. und Kreßhauptmann

d 15/8 80 - Comeri: 786.
Copia

170

den 30. xbr: 786.
N. 12522.

Wohllöblich E. E.
Kreis-Amt!

Wir zehn familien insgesamt als Kunstweeber unterfangen uns insgesamt unterthänigst zu bitten, daß uns zum Anfang von nöthen ist 5000. Stück Garn 3000. stück feines Garn weis gebleicht 2000. stück mittel, mäßiges auch weiß gebleicht 100. ℔ fein gesponnenen Baum Wolle stark ~~gezog~~ gesponnenen Baum Wolle 2. Centner roth türkisches Garn 20. ℔ Seiden von allen Farben, Einen Vorschuß an Geld per 500. fl Rh auf Farben und Spesien, vor jede familie einen Kessel zum Farben in seinem Hause insgesamt 3. Mörsel die Farben zu stoßen, auch bitten wir insgesamt unterthänigst wegen Verfertigung der Mangel und Walke wie auch die Presse und Klette wie es uns der Kleinmeister versichert hat

unterthänigst
Johann Klemer
Ferdinand Roscher
Anton Mildner
und alle Kunstweeber

2083 — An das galizische Landes Gubernium.

ad N 15180 Comerc: 1787.

171

Auf dessen Bericht vom 12ten April jüngsthin, wovon die Beylagen zurückfolgen, hat man Sr. Maid: den allerunterthänigsten Vorschlag gemacht, den zu Sambor angesiedelten 10. Kunstwebern einen Vorschuß von 8000 fl: unter folgenden Bedingungen ex Camerali zu leisten:

a.) daß für selben sämtl: Kunstweber in Solidum sowohl, als derselben Waaren Geräthschaften, und Forderungen zum Unterpfand zu haften, sie

b.) den Vorschuß nach Verlauf eines Freijahres mit jährl: 5 pCto nach einer Stuffenrechnung dergestalt zurückzuzahlen hätten, daß auf die Interessen 3½ auf das Kapital aber 1½ gerechnet werde;

c.) daß ihnen der Vorschuß nur nach Maaße der Erforderniß geleistet, mithin wenn dermal ein geringeres Kapital zum Einkauf der Erforderniß erklecklich wäre, sie an solches beschränket;

d.) daß zwei der vernünftigsten, und redlichsten unter ihnen gewählet werden, welchen die wirthschäftlichste Beischafung sowohl der Materialien, als der Werkzeuge aufzutragen.

e.) daß eben diese den Verkauf zu besorgen hätten, mithin die Bestellungen sowohl, als die Arbeit der gangbarsten Waaren verhältnißmässig unter die Weber zu vertheilen wären, keiner aber einen besonderen Ein- oder Verkauf von diesem gemeinschäftlichen Gut machen könnte.

f.) daß diese Fabrick dermalen, und bis man in Galizien einen dem Wercke gewachsenen Verleger findet, als eine dem Dominio Sambor zugehörige Fabrick angesehen, von der Oberleitung des Administrators von Ainsers abhangen, diesen Webern also auch ein dortiger redlicher, und geschickter Wirthschafts-Beamter, welchen Ainser allenfalls von einem anderen Gut verwechslen könnte, zugegeben werde, der sowohl die Kontrole über Geld, und Waaren, als die jährlich an das Kreisamt zu legende Rechnung zu führen, und der Weberschafft auch im übrigen alle Handreichung und Anleitung zu geben hätte.

Diesem Mann könnten 50 fl: jährlich ab erario ausgemessen werden

bis die Weberschafft selbst im Stande seyn wird, diese Auslage aus ihrer Kasse zu bestreiten.

Hingegen wäre ihm auch die Macht einzuräumen, die Nachlässige, oder Liederliche in gehörige Ordnung zu setzen, die Inkorrigiblen aber, zur weiterer Fürkehrung der Administration, und dem Kreisamte anzuzeigen.

Die Herstellung von 10. Ställen, um eine Kuhe zu halten, würde abermal 700 fl: kosten.

Da aber diese Leute nicht wohl ohne einem Stuck Vieh bestehen könnten, und zu vermuthen sey, daß sie für die hergestellten Häuser einen angemessenen Zinß zahlen werden.

So könnte der diesfällige Aufwand jedoch mit möglichster Wirthschafft bewilligt und aus jenem Fundo, der die Baukösten der Häuser bestreitet, hergenommen werden; Hauptsächlich aber würde zu trachten seyn, diese Weber, so bald möglich, aus der Verpflegung in die eigene Nahrung zu setzen.

Seine Majestät haben die vorhergegangene Anträge, jedoch mit folgenden allerhöchsten Erinnerungen genehm zu halten geruhet: Bei der Ansiedlung dieser Weber sey nicht ordnungsmässig, und mit der gehörigen Vorsicht zu Werke gegangen worden, indem man nie diese Leute eher nach Sambor hätte kommen lassen sollen, bevor man nicht einen Verleger für sie ausfindig gemacht, um selbe sogleich bei ihrer Ankunfft mit Arbeit zu versehen.

Hierdurch würde das Aerarium von der ihnen durch so lange Zeit verabreichten Verpflegnuslast enthoben, und die Fabrikanten ausser der Besorgniß, ob, und wo sie mit ihren Fabrikaten einen Absatz finden werden, gesetzt worden seyn;

Dieses Benehmen sey daher jenen, so hieran Schuld tragen, auszustellen:

Fürs künftige müsse darob Sorge getragen werden, daß zur Zutheilung der Garne, und Besorgung der Abnahme der erzeugten Waaren unter der Oberleitung des Kameral-Administrators ein dem Werck gewachsener Kameral-Beamter bestimmt, der aerarial-Vorschuß durch den Verkauf der Waaren nach und nach getilget, vornämlich aber ein Verleger für diese Fabrickanten ausfindig gemacht werde. Das Gubernium hat sich also hiernach genau zu achten, und das Nöthige anzukehren, von dem Fortgange dieses Geschäfts aber nach Verlauf eines Jahrs die Anzeige anher zu machen. Wienn den 11ten Juny 787.

[illegible]

Freyh: v: Sunnerau

16

Von Wienn: Böhmisch: Oesterreich: Hofkanzley.

Den

Das Königl: Gubernium in Galizien, und Lodomerien &c.

Lemberg.

pr. Cal 13/Juni 1787

15,180.
1602.

Zung

Protokoll.

Aufgenommen am 8ten September 863 mit dem kk. substituirten Revierförster Rudolff Arnold aus Anlaß der bei der Liquidation und Übergabe des Szeszoryer Reviers an den kk. Revierförster Herrn Leo Krokowski vorgefundenen Brakvorräthe an Brettklötzer und Kohlenvorräthe.

§ 1.

Bei der Übergabe der Brettklötzer Vorräthe im Waldorte Grón A. IV ist man auf 215 Stück Brettklötzer gekommen, welche ~~[illegible]~~ gänzlich ankrüchig, daher zur Verschneidung nicht tauglich sind. Sie haben sich zu rechtfertigen, wodurch dieser Umstand herbeigeführt wurde.

ad 1.

Diese 215 Stk Brettklötzer habe ich im Jahre 1861 am 15ten Mai von meinem Vorgänger Franz Chauer übernommen, selbe wurden daher im Jahre 859/860 erzeugt. Im Jahre 861 wurde die Szeszoryer Brettsäge einer Hauptreparatur

unterzogen, hat daher den gan-
zen Vorrath sowohl der aus
Utorop zugeführten, als auch
der im Revier erliegenden
Brettklötzer, welcher letzteren
so viel ich mich zu erinnern
weis über 500 Stück waren
nicht verschneiden können. Das
Jahr 1862 war sehr trocken und
der Wasserstand des Flusses
Pistynka so klein, daß die
Brettmühle beinahe den gan-
zen Sommer über außer Be-
trieb war – es blieb demnach
der Rest von 215 Stk Brettklötzer
bis zum Ausgang des Jahres 862
im Walde liegen. Im Jahre
863 habe mich überzeugt, daß sel-
be bereits gänzlich anbrüchig sind
daher ich solche wegen Ersparung
der Zufuhrskosten zur Brettmüh-
le nicht mehr überführen ließ.
Das drey jährige Liegen dieser
Brettklötzer im Schatten und
in der Feuchte des Waldes-
dunkels sind Ursache dasselbe
bis tief gegen die Mitte
Rothfaul wurden, daher weder

zur Verschneidung noch zur Verklafterung taugen; auf der Erzeugung dieser Brettklotzer lasten 17 fl 20 kr öst. W. Arbeitslohn ich bitte daher, da mir die Schuld dieses Umstandes aus obangeführten Gründen nicht beigemessen werden kann, um geneigte Erwirkung der Bewilligung zur Außerrechnungsbringung dieser.

R: Arnold

§ 2.

Bei Übergabe der Kohlen ergab sich wohl hinsichtlich der Quantität kein Anstand, was aber die Qualität anbelangt, stellte es sich heraus, daß von den vorräthigen 1455 Metzen Kohlen 957 Metzen ~~Staub~~ Kohlenstaub vorhanden sind. Was haben Sie in betreff dessen zur Rechtfertigung vorzubringen?

aa 2.

Im Jahre 1861 am 15ten May habe ich von meinem Vorgänger Franz Chauer 110 Kubikklafter Buchenholzes im Depot Tarnica in so einem Zustande übernommen, daß 80 Kubikklaftern solcher unumgänglich noch in den Jahren 1861/62.

verkohlt werden müßten, weil selbe
sonst der Gefahr ausgesezt gewesen
wären, weder absezbar zu sein noch
zur Verkohlung zu taugen. Der
Absatz an Kohlen beschränkt sich auf
den einziger Abnehmer die kk
Kossower Salinen Verwaltung und
deren Verbrauch ist so gering, daß
die aus dieser Holzmasse gewonne-
ne Menge an Kohlen bis zum
Heutigen nicht verbraucht wer-
den konnte. Dieser Umstand so
wie auch die fehlerhafte Konstruk-
tion des Kohlenschopfens, welcher
derart beschaffen ist, daß sowohl
die aus als die einladenden
Fuhren, über die in demselben
deponirten Vorräthe fahren müßen
haben den Einrieb einer solchen
Menge zu folge gehabt: Übri-
gens übernahm ich ein Vorrath
von 2000 Metzen Kohlen im Jahre
861 schlagt man hiezu die Men-
ge der von 80 Kubikklaftern
erzeugten mit 3200 Metzen
so betrug der ganze Vor-
rath über 5200 Metzen, es
machen daher 957 Metzen
kaum 18 2/10 % des ganzen
Quantums. —

22

In Berücksichtigung der ob-
angeführten Umstände, hoffe
ich jeder Verantwortung
enthoben zu werden, und bitte
um geneigte Erwirkung
zur Außerrechnung der
in 957 Metzen bestehenden
Kohlenstaubes. —

R. Arnold

Somit wird das Protokoll geschlossen und gefertigt

d. u. s.

Sil: von Lopomiz
Cont.

Allei: Pobfs

Abzahlungsliste

über die, bei der auf den Schluß des 30ten Juni 865 vorgenommenen Scontirung in den Hryniower Reviers Depots vorgefundenen Schnitt- und Spaltholz Vorräthe

Rt.	Benanntlich	4. Klafter lang: 21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	Nicht eingetheilte	3. Klafter lang: 23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	Nicht eingetheilte	Schindeln
		Zoll starcke Brettklötze																								Stück
1	Bei der kommissionalen Abzahlung der in den Hryniower Reviers-Depots am Probinabache und weißen Czeremoszflusse erliegenden Spaltholz Vorräthe wurde vorgefunden	Fünf Stück	Dreyzehen Stück	Neunzehen Stück	Sechszig sieben Stück	Einhundert Dreyzig Fünf Stück	Zweyhundert siebenzig Drey Stück	Vierhundert Dreyzig Vier Stück	Siebenhundert Zwanzig Neun Stück	Achthundert Dreyzig Acht Stück	Siebenhundert Achtzehen Stück	Einhundert Neunzig Drey Stück	Ein Stück	Ein Stück	Neun Stück	Dreyzehen Stück	Vierzig Fünf Stück	Neunzig Sechs Stück	Einhundert Zwanzig Vier Stück	Einhundert Siebenzig Ein Stück	Zweyhundert Fünfzig Drey Stück	Dreyhundert Zwanzig Ein Stück	Zweyhundert Vierzig Drey Stück	Zweyhundert Fünfzig Acht Stück	Zweyhundert Zwanzig Ein Stück	Sechszig Drey Tausend Siebenhundert Achtzig Zwey Stück
		5	13	19	67	135	273	434	729	838	718	193	1	1	9	13	45	96	124	171	253	321	243	258	221	63782

Hryniawa am 3 Julii 1865

Von Seite des kk Oberforstamtes

Luba
Förster

Von Seite des kk Cavalleriestaatsamtes

Clemens Granel
Cavalleriestaatsamtsch

Protocol

Aufgenommen aus Anlaß der Erörterung des bei der Scontrirung der Hryniower Schlag-Depots Vorräthe entdeckten Brettklötzer-Abgangs

Hryniowa am 4ten Julii 1865

Laut Scontro-Ausweis über die auf den Schluß des 30ten Juni 1865 vorgenommenen Liquidation der in den Hryniower Reviers Depots erliegenden Schnitt- und Spaltholz-Vorräthe, ergibt sich ein Abgang von 643 Rt 4° langen und 380 Stück 3° langen Brettklötzen.

Der Herr Förster Nowak werden aufgefordert, diesen Brettklötzer-Abgang grundhältig zu rechtfertigen und anzugeben - welche Vorkehrungen zur Verhinderung dieses namhaften Schadens von Seite des Hl Försters vorgenommen worden sind?

Schon um die Zeit des 18t Juni 864 stellte sich in dieser Gegend wie vermuthlich auch im ganzen Lande starker Regen ein, durch dessen unaufhörlichen Guß am 19t Juni die Gewässer eine sehr bedeutende Höhe erreichten.

Nach einem auf einige Stunden eingetretenen heiteren Wetter an eben diesem Tage fing, ohne daß die Gewässer nur etwas in ihrer Höhe abnahmen in der Nacht vom 19t auf den 20t Juni der Regen vom Neuen an, und zwar derart zu gießen, daß der Boden selbst an erhöhten somit mehr trockenen Lagen bis auf den Untergrund vollkommen aufgeweicht wurde.

Lagen die eine ebene Ausbreitung nahmen glichen Seen und aus jeder selbst noch so unbedeutenden Schlucht die ehedem kein Wasser führte stürzte nunmehr selbst in Strömen herab.

So geschah es, daß in der Nacht vom 22t auf den 23t Juni 864 die beyden hiergegendlichen

flüsse eine Höhe erreichten, die die ältesten am Leben befindlichen Leute als schon sehr lange nicht da gewesen erachteten. Schäden wurden überall und in einem viel größeren Umfange als dieß am 19t der Fall war, in der Gegend angerichtet.

Starke Winde die mittlerweile eingetretten waren lichteten den Horizont und die Gewässer fingen in ihrer Höhe abnehmend auf den Normalstand zurückzukehren.

So vergingen mehrere regenlose ja sogar heitere Tage; als plötzlich am 29t Juni 864 in den Nachmittagsstunden ein Gewitter heranzog. Der Regen dem sich auch ein Hagelschlag beygesellte stürzte in Strömen herab und in kurzer Zeit noch an demselben Tage hatte die Gegend wieder ein Hochwasser.

Dieses Ereigniß dürfte mehr lokal gewesen seyn, nachdem die tieferen Gegenden von diesem Wolkenbruche verschont blieben.

Fast 6 Wochen waren vergangen, man hatte abgerechnet an mehreren Tagen stattgehabten Strichregen ein ziemlich heiteres mehr trockenes Wetter, als durch wiederhohlt am 12t August 864 eingetrettene unaufhörliche Regengüsse die Gewässer eine Höhe bekamen die die ältesten Leute die Zeuge dieses furchtbaren Ereignisses waren, nicht gedenken.

In der Nacht vom 13t auf den 14t August 864 schien das Wasser Alles zu überschwemmen. Selbst höhere Lagen die viele Klafter über dem Niveau des normalen Wasserstandes sich ~~erhoben~~ erheben, blieben

unverschont

und da auch wurde Alles, was dem Anprall der Wellen nicht hinlänglichen Widerstand biethen konnte ein Spiel der selben.

Schon am 19t Juni 864 das ist vom ersten Hochwasser das wie jedes nachgefolgte überall die fürchterlichsten Schäden anrichtete und fast alle umliegenden Privatbesitzer um vieles Holz besonders aber die hierrevierlichen Ersteher um viele Tausende erkauften Holzes und Schnittmaterials brachte, wurden aus dem hierrevierlichen Depôt Hostowice wie meine in zuliegenden abschriftlichen Relation vom 24. Juny 864. Zahl 104 berichtigte Angabe lautet, 40 Stück, dagegen von der Stauwehre nach Durchbruch des Bockrechens 140 Stück Klötze abgeschwemmt.

Nachdem ich im vorliegenden Protokolle bloß die Abschwemmung der in der Triftung begriffen gewesenen Klötze wie auch jener aus dem Reviers Depôt besprechen so übergehe ich jene die von der Wasserwehre in Flößen abgeschwemmt wurden (darüber in einem anderen Protokolle mich aussprechend) und thue Erwähnung derer die aus dem Triftbache Probijna vom Fangrechen wegschwammen.

Wie meinem in Abschrift zuliegenden Berichte vom 14 August 864 Zahl 135. worin die speziellen Momente bezüglich dieser Abschwemmung angeführt erscheinen, entnommen werden wolle, ist am 14 August 864, Nachts, der in der Triftung zur Hagniewaer Brettmühle begriffen gewesene Restvorrath an Klötzen bis auf mehrere

an dem Ufern vor dem Rechen durch eine sehr hohe Stauung gestrandet wie auch einigen am Lager gebliebenen nach Durchbruch des aus in oberem Diameter 10–12" dken 7° langen Stämmen bestandenen Fangrechens, dessen Festigkeit schon beym früheren Hochwasser die Probe durch den Druck einer größeren Anzahl von angeschwemmten Klötzen ablegte, abgeschwemmt worden.

Am 12t August 864 früh, ließ ich als die Regengüsse stärker zu werden begannen, den Fangrechen untersuchen, bey welcher Vorsicht ich die Überzeugung gewann, daß die Rechenstäme durchaus fest überhaupt der Rechen seiner Bestimmung vollkommen entsprechend war.

Um der Gefahr mit allen nur thunlichen Kräften zu steuern, ließ ich im Bewußtsein hiebey das Möglichste gethan zu haben neben der Brettmühle an der Stauwehre schnell einen neuen Bockrechen auf die größtmöglichste Widerstandsfähigkeit berechnet, legen.

Stären, was ich vermuthete einzelne Klötze zwischen den Rechenstämmen des mehrere hundert Klafter vor der Stauwehre befindlichen Fangrechens durchgekommen, so wären selbe durch den Bockrechen angehalten und vor weiterer Abschwemmung gesichert worden seyn.

da jedoch diese paar Tausend Klötze betragende Masse plötzlich den Fangrechen durchbrach und hochgethürmt weiter schwamm, so mußte der Bockrechen der eine viel geringere Widerstandsfähigkeit als der erwähnte Fangrechen hatte, selbstverständlich nachgeben.

Gleich nach der stattgehabten Abschwemmung schickte ich nach Hegern und Gebirgsschützen, und mit Tagesanbruch waren diese in die tieferen Gegenden im Zwecke Abhüthung der Verschleppung entsendet.

Doch an diesem Tage gelang es den entsendeten Leuten wie auch mir der ebenfalls gleich darauf aufbrach, nur bis Fereskul zu kommen, nachdem der äußerst hohe Wasserstand der fast überall die Communicationswege überschwommen hatte, das Weiterkommen nicht gestattete.

Selbst von Hryniawa bis Fereskul konnte man nur über das Gebirge und dieß mit Lebensgefahr wegen den dazwischen befindlichen damals hoch angeschwollen gewesenen Bächen die zu passiren waren, gelangen.

Als am folgenden Tage 15. August 864 das Wasser zu sinken begann, wurde in die tiefer am Czeremosz zu beyden Seiten gelegenen Ortschaften sich begeben.

Nur in der Gegend von Jabłonitza

Dolhopole und Ascieryki fand man an Stellen wo das Wasser sich mehr auszubreiten Raum hatte, Klötze an den Ufern jedoch sehr vereinzelt umherliegen.

In den tieferen Gegenden hingegen das ist von der Zusammenmündung der beyden Czeremoss flüsse an, hatte das Wasser verstärkt durch den Putiltowka fluß, das ohnehin enge sich zwischen dem Gebirge gegen Kutty windende Thal völlig überschwemmt und sind nur in der Gegend von Rostoki, allwo das Thal sich wieder mehr ausbreitet, auf den mit Flechtweiden bewachsenen Strominseln und Sandbänken wie auch in Gärten zwischen feldfrüchten Massen von Holz verschiedener Formen und Dimensionen in wildgehäuften Stößen, abgelagert gefunden worden.

Von da gegen Kutty wo das Thal wieder enger zu werden beginnt, ist mit Ausnahme der Gegend von Tudiów nichts gefunden worden.

Wie schon in meinem Berichte vom 19. August 864. gesagt wurde, dürfte von den vom Hryniawaer Fangrechen abgeschwemmten Klötzen sich nahe die Hälfte auf der Strecke Hryniawa bis Kutty befunden haben, die Mehrzahl hingegen war auf der Fluß Strecke von Kutty gegen Czernowitz.

Das Nähere über die Resultate meines Uferbeganges von Hryniawa bis unterhalb Kutty nach Rybno, wie auch das spezielle über die beym Kuttyer

kk: Oberforstamte vorgebrachten Bitten, wolle aus dem zuliegenden Berichte vom 19. August 864 entnommen werden.

Sowohl ich, als auch 3 Hryniawaer Heger bewachten die Strecke von Hryniawa bis Kutty ununterbrochen. Ich vertheilte die Heger, wies einem jeden eine Strecke zur Überwachung und selbst patrouillirte ich zugleich die Heger in der ihnen übertragenen Bewachung kontrollirend, die oberwähnte Strecke.

Da die Verschleppung in den tieferen Gegenden zu befürchten war, so war mein Augenmerk mehr auf diese Strecke gerichtet, weßhalb ich mich auch mehr zwischen Uscieryki und Rostoki bewegte und hiebey eine Nacht in Rostoki die andere in Uścieryki zubrachte.

Obwohl die Bewachung der Ufern mit dem besten Eifer geübt wurde, so war es doch nicht möglich auf dieser weiten über 7 Meilen betragenden Gränzstrecke mit Bukowina die fast ununterbrochen zu beyden Seiten des Czeremoss Flusses bewohnt ist, die Verschleppung gänzlich abzuwehren.

Ich wiederhohlte demnach laut zuliegender Eingabe vom 25 August 864 Zahl 140. meine schon früher gethanenen Bitten, wegen Angehung der Bezirksämter um die Verschärfung des Verbothes der Strandrechtausübung.

Als ich aber sah, daß die Verschleppung der Klötze in der Gegend von Rostoki Überhand nimmt, wurde meinerseits der Entschluß gefaßt eine Häuserrevision daselbst vorzunehmen.

Ich schritt demnach am 1 September 864 mit Beyziehung 2 Heger Mathias Ferkuniak und Johann Kulawski zur solchen, die ich in Galiz. Rostoki allwo die größte Verschleppung stattfand an demselben Tage fast in jedem Hause durchführte.

Tags zuvor beordete ich nach Wal. Rostoki den Heger Paul Koman eben zu demselben Zwecke der mit Beyziehung einer Ortsassistenz die Revision daselbst vornahm.

Die Ergebnisse weisen meine in Abschriften zuliegenden Berichte vom 31 August und 1 September 864 Z.Z. 144 u. 145 nach.

Da mittlerweile eine bezirksämtliche Coön zur Konstatirung der Waldschäden in Thyniawa eintraff und ich einestheils als Lokalbeamte anderentheils als Vertreter der hohen Kammer dabey fungiren mußte, so wurde zur Fortsetzung der Häuserrevision in Białobereska, Chorocowa und Berwinkowa der Heger Mathias Ferkuniak beordet.

Das Ergebniß wolle aus dem sub Beylage zuliegenden abschriftlichen Berichte vom 3 September 864. Z. 146 entnommen werden.

3.

182

Am 6t September 864. nähmlich während der Zeit als ich und fast alle Heger bezüglich Konstatirung von Forstübertrettungen den damals über 3 Wochen angedauerten Lokalvisionen beywohnten, brachte ich in Erfahrung, daß ein Wyżnitzer Israelit Namens Mendel Rozner verschwemmte Klötze in Rostoki dem Orte nämlich wo die meisten sich vorfanden in Flöße schlagen und fortflößen ließ.

Die Anzeige hierüber wie auch die vorgebrachte Bitte an das kk Oberforstamt wegen der zu treffenden Vorkehrungen wolle aus dem zuliegenden Bericht ~~unter~~ vom 6t September 864 Z: 152. entnommen werden.

Inzwischen dauerte die Triftung der verschwemmten Klötze deren Leitung dem Floßaufseher Mosiewicz aus Kutty, übertragen wurde, fast ununterbrochen fort und wurden stets zur Verstärkung der Bewachung der Ufern längs dem Ceremoß 1–2 Heger von Hayniewa bis zur Beendigung der Trift entsendet.

Was mit den unterhalb Kutty aufgefundenen und konsignirten Hayniewaer Klötzen geschah, ist mir nicht bekannt nachdem ich seit

dem 19t August 864 nicht mehr dahin kommen konnte, im Berichte aber vom 19. August 864 um die fernere Veranlassung deren Beaufsichtigung gebethen habe.

So viel ist mir jedoch bekannt daß durch den Floßaufseher Mosiewicz und Hryniawaer Heger Wassyl Polenczuk auf der Strecke von Kutty bis Milijów gegen 700 Stück Hryniawaer Klötze auf den daselbst ausgebreiteten Stromineln, Ufern, Sandbänken zwischen dem sich weit ausdehnenden Flechtwerdergestrippe und auf Feldern im Getreide aufgefunden wurden.

Hiebey führe an, daß ich stets darauf bedacht war, die nach jedem Hochwasser aufgefundenen Klötze durch die nach Thunlichkeit aufgetriebenen Flößer schnell binden und nach Kutty ins Defluidations-Depot abstellen zu lassen.

Indem obiger Klötzverlust durch ein Elementarereigniß verursacht wurde dem keine menschliche Kraft vorzubeugen im Stande war und welcher nicht nur Verheerungen hiergegends sondern auch im ganzen Lande in der fürchterlichsten Ausdehnung anrichtete, ich eingedenk meiner Dienstpflicht während dem Verlaufe dieser nie da gewesenen Katastrofe das möglichste gethan zu haben glaube was unter den dargestellten Verhältnissen sowohl der Standpunkt als Förster wie auch

die dienstlichen Umstände des von mir verwalteten Reviers das hinsichtlich dessen sehr ausgedehnten vielseitigen Betriebes und dessen Ausdehnung von 40,000 Jochen zu den größten und wichtigsten Galiziens zählen dürfte, mir zur Sicherung des Aerarialgutes gestatteten, so wolle nachdem ferner auch sonst Niemanden die Schuld an diesem Klötzverluste beygemessen werden kann, um die Passirung zur Außerverweisbringung dieses Klötzabganges eingeschritten werden.

Zum Schlusse führe noch an, daß ich alle Reisen, die ich auf der 7–8 Meilen langen schon vom 1/4 der 1ten Meile an, außerhalb meines Revierbereiches befindlichen Strecke seit Juny bis Ende September im Zwecke der Auffindung des verschwemmten Aerarialgutes und dessen Sicherung unternahm, aus eigenem bestritten habe.

Hryniawa am 4t Juli 865.

Valentin Nowak
Akkförster

Hiemit wird das vorliegende Protokoll geschlossen und gefertigt
D. u. o.

Ant: Lubaschi
Förster

Wm: Franek

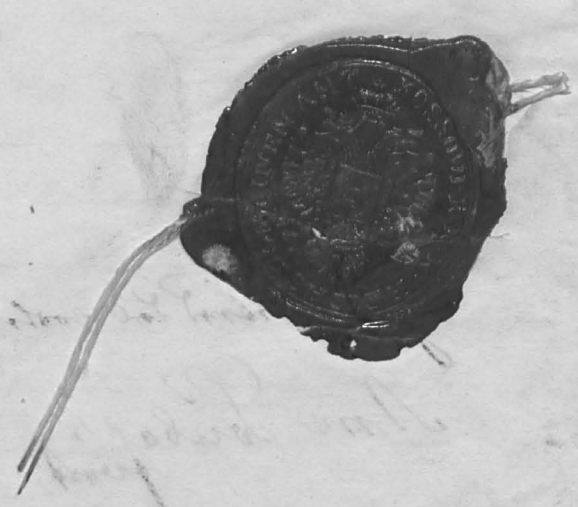

Abzählungs-Liste

über die bei der auf den Schluß den 30ten Juni 865 vorgenommenen Scontrirung der Hryniawer Caal Brettmühle wurde vorgefunden an Schnitt und Spaltholzvorräthe

Post Nr	Bei der kontrolmässigen Abzählung wurde gefunden.	Kista lang	Brettklötzer								Pfosten						Bretter				Schnitten	
			Zoll Stärke																		Stärke	Schwäche
			21	16	15	14	13	12	11	Brett	5	4	3½	3	2½	2	2	1½	1¼	1		
			Stücke																			
1	Am Brettmühlenhofe	4	.	1	4	8	3	6	20	8	23	12	.	.	.	584	.	3322	.	1995	4624	2022
		3	1	3	12	12	20	34	29	9	.	.	.	.	.	433		881	.	1883	2100	1130

Hryniawa am 30ten Juni 865

Von Seite des kk Caal.

Bezirks Oberforstamtes.

Lebaschnitz

Wirthschaftsamtes

Franck

[illegible]

k. k. Revier Jawornik

A

Ordnungsliste

über das bei der Sortirung von Nadelholzwänden am 12ten und 13ten August vorgefundene Klotzholz. –

	8			7						6								5							
	Hauptabtheilungen																								
	11	10	9	11	10	9	8	7	6	11	10	9	8	7	6	5	4	11	10	9	8	7	6	5	4
	Zollstücken																								
	Stück –																								
Liste des Klotzholz in sämmtlichen Tagabtheilungen ...	16	33	38	6	68	219	73	12	1	12	64	377	415	1067	2130	1628	288	1	4	19	49	259	901	1414	353
	Rothbuche ... –			Tanne Bez. nicht. –			Tanne Bez. vom. –			Fichte ... –								Tanne ... –							
	Rothbuche Bez. nicht. –			Tanne Bez. vom. –			Fichte Bez. vom. –			Fichte ... –								Fichte Bez. nicht. –							
	Tannenstock mündhaltig. –			Rothbuche ... –			Fichtenstock mündhaltig. –			Fichtenstock ... –								Fichtenstock Bez. nicht. –							
	Rothbuche Bez. nicht. –			Rothbuche Bez. vom. –			Tannenstock mündhaltig. –			Tannenstock ... –								Tannenstock Bez. nicht. –							
	Fichtenstock mündhaltig. –			Fichtenstock ... –			Tannenstock ... –			Rothbuche ... –								Tannenstock Bez. vom. –							
	Fichtenstock Bez. nicht. –			Fichtenstock Bez. vom. –			Rothbuche Bez. nicht. –			Rothbuche Bez. vom. –								Rothbuche ... –							

In Verhandlung des k.k. Oberförsteramtes

Langer
k.k. Forst Inspector

In Amtshandlung des Forst Wirthschaftsamtes

Jawornik

Jaworzno
Forstverwalter

Jawornik am 15ten August 1884.

K: k: Revier Jaworznik

Liquidations Ausweis

über das in Folge Anzeige des k: k: Rev: Förster Franz Zajączkowski durch das Hochwasser vom 22ten auf den 23ten Juni 864 entstandenen Schaden.

Lbv 31/3 1866 Zfl 11189.

Post Nr.		Finanzabtheilungen 4								3								4	3	Finanzabtheilungen	Finanzbezirksbehörde 8		7		6			5				Anmerkungen
		Abtheilungen																			Abtheilungen												
		Zollämter																		nicht eingetheilt	Zollämter												
		19	18	17	16	15	14	13	12	21	19	18	17	16	15	14	13	12	11		10/11	8/9	10/11	8/9	6/7	10/11	8/9	6/7	4/5	10/11	8/9	6/7	4/5	
		Ämter																			Ämter												
		Stücken																			Stücken												
1	Mit Schluß 3. Juni 864 verblieben: Bestand	.	.	.	.	.	1	3	3	.	.	.	.	3	16	28	74	95	17	1064	1297	22147	49	38	74	311	20	101	1047	3595	2181	6	157	1369	2352	106
	Neuer Empfang																																		
2	Im IV. Quartale „ Vortrag „ Rechnungsbüch:	1	4	10	40	73	133	219	584	1	4	15	41	93	137	211	207	588	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Summa des Empfanges	1	4	10	40	73	134	222	587	1	4	15	41	96	153	239	281	683	17	1064	1297	22147	49	38	74	311	20	101	1047	3595	2181	6	157	1369	2352	106
	Ausgabe																																		
3	Durch Verrechnung	1	4	10	40	73	133	219	584	1	4	15	41	93	137	211	207	588	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
4	Vortrag f. Rechnungsbücherschreibung	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1064	1297	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Summa der Ausgabe	1	4	10	40	73	133	219	584	1	4	15	41	93	137	211	207	588	.	1064	1297	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
5	Im Entsprechalte der Ausgabe zum Empfange verbleiben Bestand mit Schluß 31. August 864 als Vortrag in die Rechnung	.	.	.	.	.	1	3	3	.	.	.	.	3	16	28	74	95	17	.	.	22147	49	38	74	311	20	101	1047	3595	2181	6	157	1369	2352	106
6	Hievon vorgefunden bei abgeschlossener Rechnung am 12 und 13. August 864 laut beiliegender Liste A.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	49	38	74	292	13	76	726	3197	1916	5	68	1160	1767	.
7	Summa des effectiv vorgefundenen Bestandes	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	49	38	74	292	13	76	726	3197	1916	5	68	1160	1767	.
8	Im Entsprechalte zum Empfange verbleiben Bestand . . . . . Weniger	.	.	.	.	.	1	3	3	.	.	.	.	3	16	28	74	95	17	.	.	22147	.	.	.	19	7	25	321	398	265	1	89	209	585	106
	Dieß „Weniger" ist zusammen in folgenden Vormerken, als:																																		
a	als Vormerk hinter flüchtigen mit Anzeige	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	14	27	63	86	17	.	.	17100	.	.	.	.	.	3	184	73	37	1	89	188	445	92
b	als „ ex 857	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1000	.	.	.	.	.	11	35	32	1	.	.	.	.	10
c	als „ ex 858	.	.	.	.	.	1	3	3	.	.	.	.	.	2	1	11	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11	45	33	.	.	.	.	.
d	als „ ex 859	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	7	.	.	.	.	.	.	.	4
e	als „ ex 861	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	39	.	.	.	.	.
f	als „ ex 864 vom 23 Juni Juli	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4047	.	.	.	.	.	11	95	248	155	.	.	21	140	
	Summa der Vormerke hinter der Rubrik „Weniger"	.	.	.	.	.	1	3	3	.	.	.	.	3	16	28	74	95	17	.	.	22147	.	.	.	19	7	25	321	398	265	1	89	209	585	106

B. N. 5014 ex 866.

Bei der amtlichen Prüfung richtig befunden.

Von der k. k. Staatsbuchhaltung

Laibach am 22. März 866.

Für Abschreibung des Cassa-Abschlusses

Czeczmann
Cassa-Controllor

Laibach am 15. August 864

Für Abschreibung der Ob. Controlsbeamter

Langer

Ob. Cassa-Verwalter

Lederhas

Cassier

C. 26 Aryut 1864

Nº 1143.

17

Abzählungs-Liste. A.

Der zur Skontrirung am 2ten August 864 im Hryniawaer Reviere vorgefundenen Floßholz-Vorräthe.

	Klafter lang																						
	5.								6.										7.				
	Zoll stark																						
	3.	4.	5.	6.	7	8.	9.	10.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	8.	9.	10.	11.	12.
	Stücke																						
	203.	155.	569.	327.	73.	6.	3.	2.	2.	59.	441.	1127.	672.	517.	151.	121.	3.	1.	6.	29.	13.	7.	1.
	zweihundert drey.	Einhundert fünfzig fünf.	fünfhundert sechzig neun	dreyhundert zwanzig sieben	siebenzig drey.	sechs	drey	zwey.	zwey.	fünfzig neun	Vierhundert vierzig ein	Eintausend Einhundert zwanzig sieben	sechshundert siebenzig zwey	fünfhundert siebenzig	Einhundert fünfzig ein	Einhundert zwanzig ein	drey	Ein	sechs	zwanzig neun	dreyzehn	Sieben	Ein

In Vertretung des Caal: W. Amtes
Stuczniewski

Hryniawa am 3. August 864.

Nowak
Kaufmann

In Vertretung des Obersanstalts
Langer
[illegible]

Abzählungs-Liste B.

über das am 5ten August 1864 im Hryniower Reviere kontrollmäßig übernommene Floßholz

	Klafter-Länge																		
	5 Klafter (: fünf :)										6 Klafter (: Sechs :)								
	Zoll Stärke																		
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Anzahl der Stücke																		
	1	2	9	8	7	.	3	1	1	.	26.	81	69	51	29	8	4	.	1
	Eins	Zwei	Neun	Acht	Sieben	—	Drei	Eins	Eins	—	Zwanzigsechs	Ein u. Achtzig	Sechs u. Neunzig	Ein u. Fünfzig	Neun u. Zwanzig	Acht	Vier	—	Eins

Hryniowa am 5t August 864

In Vertretung des Wt Amtes

Studzinski

In Vertretung des Oberforstamts

[illegible]

Langer
Wt Cand Forstamt

Abzählungs-Liste C.

Der am 8ten August 1864 bei der Skontrirung des Hrymower Reviers vorgefundenen Dachschiedeln. –

Dachschiedeln	
im Walde	im Depot
Anzahl der Stücke	
22400	57782

Hrymowa am 8ten August 864.

In Vertretung des Wamtes

[illegible]

In Vertretung des 44 Ober-Forstamtes

Langer
44 Land Förster

[illegible]
[illegible]

Litt D.

Abzählungsliste

über das bei der Kontrirung des Hryniower Reviers am 3t August 1864. auf dem weißen Czeremoszflusse zerstreite Floßholz

	8 Klftr	
	Zoll stark	
	10.	12
	Anzahl der Stücke	
	Zehn.	Acht.
Hierauf vorgefunden und zwar zerstreit an den Ufer des weißen Czeremoszflusses auf der Strecke vom Schlag Depot Pronesenyb bis Fereskul . . .	10	8.

Hryniowa am 3t August 864.

In Vertretung des Caul: Amtes

Budzieniezki

In Vertretung des kk. Oberforstamts

Langer
kk Caul Förster

[illegible]
kk Förster

LZ 12412/864 191

Liquidations-ausweis

des Uścierykier Forstreviers auf Schluß
des 7ten Juny 1864.

Laufende No.

Tag der Eintragung

Dispositionsklötzer — 4 | 3 — Klafter lang — 17 16 15 14 13 12 | 19 18 17 16 15 14 13 12 — Zollstärken

Disposition Hochfalz — 8 | 7 | 6 | 5 | 4 | 3 — Klafter Länge — 8/9 10/11 8/9 6/7 10/11 8/9 6/7 4/5 | 10/11 8/9 6/7 4/6 2/6 | 16/17 14/15 12/13 10/11 8/9 6/7 | 18/19 16/17 14/15 12/10 10/11 8/9 6/7 4/5

Stücken

Inhalt Kbfuß

Schock

Mandel

Mandel-Hundert

1 — Mit Schluß des IV^ten Quartals 1863 verbliebener Vorrath . . . 2 . . . 9

Neuer Empfang

Im 2ten Quartal 1864

2 1 Laut Empfangs Journal aus der Holzanzeigung . . . 1353 . . . 6696 13 . . 10

3. " " " Ankauf Privater . . . 36 99 1 61 163 109 . 21 129 423 167 . 2 16 37 1 . 5 7 28 134 265 85 . 349 . 17 17 140 .

4. " " " Durch Transferirungen . . . 4 10 20 54 85 172 2 19 28 61 96 110 188 303 . 53 5 225 353 1 62 642 240 5 91 506 622 . 1 . 3 . . 36 . 1 5 7 164 162 68 3444 . 13

Summa des Empfangs nach Schluß des IV^ten Quartals mit dem Tage der Sconstrirung . . . 4 10 20 54 85 172 2 19 28 61 96 110 188 303 1353 53 5 261 452 2 123 805 349 5 112 635 1045 167 1 2 19 37 1 36 5 8 33 141 429 247 68 3793 6696 43 17 140 10

Ausgabe

Im 2ten Quartal 1864

3. Laut Ausgabs Journal durch Transferirung ins Depot . . . 1353 . . . 6696 13

Im 3ten Quartal 1864

6 Laut Ausgabs Journal durch den Verkauf . . . 36 99 1 61 163 109 . 21 129 423 167 . 2 16 37 1 . 5 7 28 134 265 85 . 349 . 17 17 140

7. " " " Durch Transferirungen . . . 2 4 10 28 75 75 2 1 4 9 30 49 161 321

Summa der Ausgabe nach Schluß des 7ten Juni 1864 mit dem Tage der Sconstrirung . . . 2 4 10 28 75 75 2 1 4 9 30 49 161 321 1353 . 36 99 1 61 163 109 . 21 129 423 167 . 2 16 37 1 . 5 7 28 134 265 85 . 349 6696 30 17 140 .

8. Im Entgegengehalte der Ausgabe zum Empfange verbleibt Vorrath mit Schluß des 7ten Juni 1864 als dem Tage der Sconstrirung zurück . . . 2 6 10 26 10 99 1 18 24 52 66 61 27 191 . 53 5 225 353 1 62 642 240 5 91 506 622 . 1 . 3 . . 36 . 1 5 7 164 162 68 3444 . 13 . . 10

Laut Besonderer nachträglicher Zusammenstellung bei der vom 8ten bis 9ten Juni 1864 vorgenommenen Abschätzung vorgefundene und zwar: in den Schlag Depots des Revier's laut Abschätzungslisten A . . . 2 6 10 26 10 97 1 18 24 52 66 61 27 182 . . . . . .

" " " " " " B . . . . . 53 5 225 353 1 62 647 240 5 91 506 622 . 1 . 3 . . 36 . 1 5 7 164 162 63 3444 . 13 . . .

" " " " " " 10

Summa des effectiven Vorraths . . . 2 6 10 26 10 97 1 18 24 52 66 61 27 182 . 53 5 225 353 1 62 647 240 5 91 506 622 . 1 . 3 . . 36 . 1 5 7 164 162 63 3444 . 13 . . 10

Im Entgegengehalte des effectiven zum rechnungsmäßigen Vorrath . . . Mehr Minder . . . 2 . . . 9

Dieser Minder wird in der Sconstrirung der Schlußrechnung pro 1864 in Zugang gebracht.

Vorstehende Specification den Oberförster Herrn Theodor Legalutzki aus Krasnowitta mit dem Datum 1864 W. Quart 1864 [illegible]

Uściorzyki am 9ten Juni 1864 Forstwärter Oberförster

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		
fl.	kr.	fl.	kr.	
				Staatsforste Kuttg. Kossow und Pistyn

Summarischer Zusammensatz

über die Verwaltungs Abfuhrs Ergebnisse des forst=
Einnamen und Ausgaben
für das Jahr 1865.

Post-Beilage-№	Rubriken Pag.	Für das Jahr 1865 wurden abgestattet (Erfolg) fl.	kr.	1865 ~~werden~~ wurden angetragen fl.	kr.
	A. Ordentliche Einnamen				
a	Pachtschillinge und Zinse				
b.	für Feuerhölzer	13174 13103	77 53	16820	71
c	„ Bauhölzer Werkhölzer, Holzwaren	40005 37451	30 24	37096	4
d	„ Holzkohlen			192	.
e	„ Nebennutzungen und Nebengewerbe	3128 2578	66 68½	6136	19½
f	„ Betriebs Materialien und Naturalien				
g.	Inventar Gegenstände (Geräthschaften)				
h	Sonstige Einnamen	471 396	9 97	300	
i	Rechnungs Ersätze	3258 3092.	10½ 93		
	A. Summe der ordentlichen Einnamen	60037 56653.	92½ 35½	60544	94½

Folglich für das letzte Jahr mehr fl.	kr.	weniger fl.	kr.	Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
		3645	93	In Folge des geringeren Absatzes des Brennholzes an die Salinenämter und Private. bei letztere anläßlich des gelinden Winters und des eingetretenen Hungersnoth unter der Landbevölkerung
		3717	18	Durch Einzahlung des Rückstands ca 864 für Schnitt Materialien.
2909	26			
385	20			Weil die Salinenämter die Holzkohlen von Privaten einkaufen. –
		192		
		192		Weil anstatt des zweckmäßigen Betrags pr 4200 fl für Pech und Kolophonium nur der Betrag pr 1134 fl eingegangen ist daher um 3066 fl weniger. und dieß aus der Ursache weil die projectirten größeren Verkäufe einrichtungen somit auch die bedeutend vermehrte Pechzeugung h. Orts die Genehmigung nicht erlangte der Ueberrest bildet den Abfall des Pachtzinses für die Alpe zumal im Jahre 1865 blos die Gebühr für 3 Quartal als laufender Dienst verrechnet und die 1te am 1t November 864 fällige Quartalsrate als Rückstand behandelt werde.
		3007	53	
		3557	51	
				Waldrevel Schadenersätze und Holzschlagerlöhnersätze.
171	9			
96	97			Ersätze zur Tilgung der Waldmanipulations Vorschüsse. Gehaltsvorschüsse –
3258	10			
3092.	93			
6338	45	6845	46	
3575.	10	7466.	69	

Post-Beilage-№	Rubriken Pag.	Für das Jahr 1865 wurden abgestattet (Erfolg) fl.	kr.	1865 waren ~~werden~~ angetragen fl.	kr.
	B. Ausserordentliche Einnahmen				
k.	Zurückgezahlte Vorschüsse gegen Ersatz oder Verrechnung	.	.	.	.
l.	Verlage	4200	.	.	.
		4200.			
	B. Summa Ausserordentliche Einnahmen	4200	.		
		4200.			
	Hiezu die Summe A. der ordentlichen Einnahmen	60037	92½	60544	94½
		56653.	35½		
	Summe an beiden Zusammen	64237	92½	60544	94½
	Laufender Dienst	56653	35½	60544	94½

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		
fl.	kr.	fl.	kr.	
4200	.	.	.	Aus den Caul Gutsrenten.
4200				
4200	.			
4200				
6338	45	6845	46	
3575	10	7466.	69	
10538	45	6845	46	
3575	10	7466.	69	
		3891.	59	

Kutzyam 22t März 1866.

Josef Sroumenky
Pfr

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		
fl.	kr.	fl.	kr.	
				Ausgabe

Post-Beilage-№	Rubriken Pag.	Für das Jahr 1865 wurden abgestattet (Erfolg) fl.	kr.	1865 ~~werden~~ waren angetragen fl.	kr.
	A. Ordentliche Ausgaben				
	I Betriebsauslagen				
a	Holzgewinnung	9138 9138	62 62	9585 6120 0455	22 22
b.	Erzeugung von Holzwaaren	15724 15710	95 41	15501 18456	14
c	Rohlungsbetrieb	23 23	18	36	.
d	Auslagen für Nebennutzungen und Nebengewerbe	2098 2066	37 57	2285	
e	Ausgaben für Kultus Pflege und Schutz der Forste	482 482	70 10	551	20
f	Erhaltung der Betriebsgebäude und Transportanstalten	4401 3300	63 60	1600	.
g.	Anderen allgemeinen Betriebs Ausgaben				
h	Ankauf von Materialien und Naturalien				
i	Ankauf von Inventarialgegenstände Geräthschaften	180 180	25 25	200	.
	Summa der Betriebs Auslagen	32049 30901	70 73	29758	56

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		
fl.	kr.	fl.	kr.	
		446	60	
		446	60	
223	81			In Folge gemehrter Erzeugung der Dachschindeln durch die Ersparnisse oder gedeckt.
209	27			
		12	82	
		12	82	
		186	63	
		218	43	
		68	50	
		69	10	Auslagen aus den Vorjahren welche in Folge höherer Verordnung theils an die Gutsrentner theils an Baumaterialien realisirt werden mußten.
2801	63			Die größere Bauauslage wurde durch den vor 3 Jahren projektirten jedoch erst im Jahre 1865 in Anspruch genommen Umbau der Rettiger Caal Brettsäge und der damit verbundenen Wehre sammt Schützenschleuse welche Bauausführung, da solche nicht mehr verschoben werden konnte hohen Ortsangeordnet wurde herbeigeführt wurde.
1700	60			
		19	75	
		19	75	
3025	44	734	30	
1909	87	766	70	

Post-Beilage-№	Rubriken Pag.	Für das Jahr 1865 wurden abgestattet (Erfolg) fl.	kr.	Für das Jahr 1865 ~~werden~~ angetragen fl.	kr.
	II Verwaltungs Auslagen				
k.	Gehalte und Emolumente	8319 8087	87 37	7949	37
l.	Reisegebühren	1910 1651	92 14½	3133	98
m	Remunerationen und Aushilfen	805 805	.	500	.
n	Amts- und Kanzleikosten	443 162	29 72	746	37
o	Gehaltung des Verwaltungs Gebäudes	977 977	½ ½	1140	.
p.	Sonstige Verwaltungs Auslagen	157 91	57 58	800	.
	Summa der Verwaltungs Auslagen	12613 11768	66 72	14270	32

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		
fl.	kr.	fl.	kr.	
369	89			Die aus dem Vorjahre rückständig geblieben war Hegerlohn mußten im Jahre 1865 verlohnt werden. Weil das Tag gelt des Forst Candidaten beim Oberforstamte im Preliminar antrage bei der Rub: Kanzeleikosten angesetzt war. —
131	29½			
		1223	6	Weil die Servituten Ablösungs Commission die Amtshandlung auf dieser Domaine im Jahre 1865 erst begonnen hat.
		1482	83½	
305				Nach Maßgabe der dienstfälligen speziellen hohen kk. Finanz Landesdirections Anweisungs Verordnung
305.				
		301	8	
		583	65	
		162	99	
		162.	99½	
		642	42	Funktionszulage des Commissär v. Hayling als Kreisamt bevollmächtigter in Servitutenangelegenheit aus der ad Rub C. angesetzten Ursache weniger. —
		708	42	
674	89	2329	56	
436	29½	2937	90.	

Post-Beilage-№	Rubriken Pag.	Für das Jahr 1865 wurden abgestattet (Erfolg) fl.	kr.	1865 wurden ~~werden~~ angetragen fl.	kr.
	III Offentliche Lasten				
9	Steuer und Abgaben	6062	29	5147	54
		5636	57½		
r.	Geistliche und milde Sachen	1060	82		
		1060	82		
	Summa der öffentlichen Lasten	7123	11	5147	54
		6697	39½		
	hiezu die Summe der Verwaltungsauslagen	12613	66	14270	32
		11768	72		
	" " " der Betriebsauslagen	32049	70	29758	56
		30901	73		
	A. Summe der ordentlichen Auslagen	51786	48	49176	42
		49367	84½		

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		
fl.	kr.	fl.	kr.	
				Durch Erhöhung des Steuerzuschlages und Einzahlung der Einbrennensteuer und der Erwerbsteuer von der Jaworniker und Hegnianer Brettsäge für die ganze Zeit des Bestandes dieser Brettsägen in Folge Anordnung des hohen Finanz Landes Direktion.
914	75			
489	3½			adr. Bildet den Werth des zur Beheizung der Schulen und Pfarreien als erkenntnismäßige Gebühr verabfolgten Brennholzes.
1060	82			
1060	82			
1975	57			
1549	85½			
674	89	2329	56	
436	29	2937	90	
3025	44	734	30	
1909	87	766.	70.	
5675	91	3063	86	
3896	2	3704.	60	
191.	42.			

Vertauscht

Post-Beilage-№	Rubriken Pag.	Für das Jahr 1865 wurden abgestattet (Erfolg) fl.	kr.	1865 warum ~~werden~~ angetragen fl.	kr.
	B. Außerordentliche Ausgaben				
s	Neubauten	52 302 302	4 85 85		
t.	Realitäten Ankauf				
u	Andere Außerordentliche Ausgaben				
v	Vorschuß gegen Ersatz oder Verrechnung	250 250.			
w	Zurückbezahlte fremde Gelder und Depositen	1393 5	11		
x	In anderer Verrechnung.	13600 13600			
y	Abfuhren an die Staats Netto lassen				
	B. Summa der außerordentlichen Ausgaben	14157. 15598	85 1		
	Hierzu die Summa A der ordentlichen Ausgaben	49367. 51786	84 48	49176	42
	An beiden Zusammen	67384	48	49176	42
		63525	69	49176	42
	Hiervon ab die Rentüberschußgelder	13600		—	—
	Verbleibt.	49925	69	—	—

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		
fl.	kr.	fl.	kr.	
				a der Werth des in den Vorjahren verabfolgten Materials zur Herstellung des Klafterholz Depot in Pestyn in Folge Finanz-Bez. Direktions-Erlaß vom 24. Juni 1865 Zl. 6333. — b Herstellung der Viehstallung bei der Szeszner Caul Försterswohnung in Folge Finanz-Bezirks-Direktions-Erlaß vom 4. Jänner 1865 Zl. 12273 welche Auslage bei der Rub. a verrechnet werden sollte.
52	4			
302	85			
302	85			
				Beamten Gehalts-Vorschüsse zur Fbzd. Zl. 5627 5154 und 10752.
250	.			
250.	.			Caution der Holzkäufer zur Tilgung des Kaufschillings restirend Ersatz der von der Ukorgnes Saline in Folge Anordnung des h. Finanz-Landes-Direktion zur Bevorrathung des Bauholzes im Jahre 1863 behobenen Vorschusses.
1393	11			
5	.			ad w. Rückersetzte Ordnungsstrafe des Försters Obst. — als Rentüberschuß an die Caul zu verrechnen.
13600	.			
13600	.			
14157	85			
15598	–			
3896.	2,	3704.		
5675	91	3063	86	
21273	92	3063	86	
18053	87	3704.	60	Wien am 22t März 1866.
13600	.			
4453.	87	3704.	60.	
749	27.	Detto		

Sonnenberg Ad. Wapolinski

Cont.

30. Dom. Rent-Präliminare für das finanzielle Jahr. Lit. B. — Groß-Concept. M. N. 846 ex 1860.

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		
fl.	kr.	fl.	kr.	
				Staats Domaine Kutty Kossow und Pistyń
				Summarischer Zusammensatz über die Verwaltungs- u. Abfuhrs Ergebnisse der Gutes Einnahmen für das Jahr 1865.

Post-Beilage-№	Rubriken Pag.	Für das Jahr 1865 wurden abgestattet (Erfolg) fl.	kr.	1865 waren ~~werden~~ angetragen fl.	kr.
	A. Ordentliche Einnamen				
	I Einnamen der Bewirthschaftung				
1.	Pachtschillinge für ganz ungetheilte verpachtete Domainen.				
2	für Feldwirthschaftsobjekte	1070 655	27 21	724	
3	Viehwirthschaftsobjekte				
4	Landwirthschaftliche Nebennutzungen und industrielle Unternehmungen	14143 12197	98 55	12575	
5	Zieshäuser	2179 802	36 72	878	
6	Dominial und andere Gerechtsame	31116 28482	2 81	27180	
7	für Betriebsmaterialien	33 33	27 27		
8	für Inventarialgegenstände				
	Allgemeine				
9	Bewirthschaftungs Einnamen	714	76		
	Summa der Bewirthschaftungs Einnamen	49257	68	41357	

Laufender Rest 42131 fl. 87½

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		Die rubr. bezeichneten Ziffernansätze leiden die Eigenheiten der benannten Einnahmen.
fl.	kr.	fl.	kr.	
				Ausfall in Folge der erfolgten Einbringung der Rückstände als Einnahme vorgetragen.
				Wird von dem zum abstrichigen laufenden Grundbuche Benedikt der Ausfall für das Jahr 1865 blos für 3 Quartale als laufende Post mit 338 fl 25 kr. zur Einnahme vorgetragen, der Rückstand 85 — — — — — — 112 fl 75 kr. als Rückstand vorgetragen werden.
346	27			
		68	79	
				Anlass der Einbringung der Rückstände und Vortrag fl 1669 kr.
				Wird der Pfalzner Mühlenzinsbrief Ludwig Hetzel wegen Abgang der bei der Theilung verbliebenen Anrechten mit dem Rückstande von fl 651 kr. in Abgang verblieb welche Rückstandsposition im Jahre 1866 vorgetragen wird.
1568	98			
		417	14	Als Anlass der erfolgten Einbringung der Rückstände als Einnahme vorgetragen fl 1376 kr.
				Wird der Lehenmann Valentin Strowalder wegen mit Ende Dezember 866 fallen Jahresgefälle Antheil fl 75 kr. ö.W. im Jahre 1866 bezahlt habe.
1301	36			
		75	27	Die mit dem Erlasse vom 3 August 865 fl 8425 ausgewiesenen Rückstände für aufgehobene einzelne verstorbene Lehensleute Lehenzins mit fl 2925 kann ö.W. der Rückstandseinbringung in Abgang zu bringen und dieser Vorgang der Kassa und Herrschaft Pfalzner Rückstände.
3936	2	(gegenüber)		Wird der Pfalzner Herrschaft zustehende Mortelle Thallner gegen Entrichtung der Rückstände mit 1335 fl ausgewiesen mit dem fl 1346 Dem fallen vom 26 Jänner 866 fl 2472 ausgefallen,
1302	81	zusammen		dieser Rückstand wird im Jahre 1866 eingetragen werden.
				Erlass für das dem Ortsrichter gehörige Gehölz.
33	27			
33	27			
				Sämtliche Hutweiden verschiedenen Lehensleuten dann die Hutweide bei Cayl kostenlos überlassen. Die Herrschaft hat für Besorgung dieser Hutweiden und Lehenzinsen für die Herstellung des Wasserwerkes bei der Schmiede Leute und Maschinen etc.
714	76			
7900	68			

1336 fl. 81 x 561 fl. 21.

Post-Beilage-№	Rubriken Pag.	Für das Jahr 1865 wurden abgestattet (Erfolg) fl.	kr.	1865 ~~werden~~ waren angetragen fl.	kr.
	II Einnamen der Verwaltung				
10	Allgemeine Verwaltungs Einnamen	1881	22½	59	.
		20	92½		
	B Außerordentliche Einnamen				
11	Verschiedene außerordentliche Einnamen	.	.	.	.
12	Zurückgezahlte alte Vorschüße	13	85	.	.
13	Aus anderer Verrechnung	13600	.		
		13600	.		
	Summa B der außerordentlichen Einnamen	13613	85		
		13600	.		
	Hiezu die Bewirthschaftungs Einnamen	49257	68	41357	.
		42131	87½		
	" Einnamen der Verwaltung	1881	22½	59	.
		20	92½		
	Zusammen	64752	75½	41416	.
	Laufender Dienst	55752	80	41416	
	Hievon ab die Dotationen aus der Forstverrechnung	13600	.	.	.
	Verbleibt	42152	80	41416	.

Folglich für das letzte Jahr				Ursachen des mehreren oder wenigeren Antrages
mehr		weniger		
fl.	kr.	fl.	kr.	
1822	22 1/2			Eingebrachte Ersätze des Amtsschreibers Jaworski, Rentmeisters Bartlesf und Florian Jatzke. weil die Steuerbeiträge von der Kossower Salinen erst in Folge Einwirkung der h. k. k. Finanz Landes Dion im Jahre 1866 eingebracht werden konnten. —
		38.	7 1/2	
13	85			Reisekostenbeitrag des Baumeisters Kühn vom Wirthschaftsamte Solotwina
13600				Forstrentgelder
13600.				
13613	85			
13600				
7900	68			
1336	8 1/2	561	21	
1822	22 1/2			
		38	7 1/2	
23336	75 1/2			
Kattgang 22t März 1866.				
14936	8 1/2	599	28 1/2	
13600				
1336	8 1/2	599	28 1/2	
736	8 1/2			

Josef v. Sarnowicz
Alt

Wie vor Sapowicz
Cont. [illegible]

Dienst-Instruction

für die k.k. Förster. —

I Abschnitt.

Pflichten und Rechte der Förster im Allgemeinen.

§ 1.

Bestimmung. Die Förster haben die ihnen zugewiesenen Forste und unbeweglichen Objecte unter Controlle der Forst und Domainen Verwaltungs Aemter, nach den Bestimmungen des Dienstes, treulichst zu verwalten, und die Domaine rücksichtlich der ihnen zugewiesenen Objecte in der Pol und Bezirksgemeinde zu vertreten.

§ 2.

Unterordnung. Der Förster ist dem Forst und Domainen Verwaltungs-Amte unmittelbar untergeordnet, und hat allen Aufträgen des Verwaltungsamtes Vorstandes und dessen Stellvertreters pünktliche Folge zu leisten.

In den Fällen wo es der Ordnung des Geschäftes erfordert, sind die Geschäfte des Forst und Domainen Verwaltungs-Amtes schriftlich abzufertigen, Geschäfte welche sich zu mündlichen Anzeige eignen und aber so vollständig wie auf schriftlichen Wege erledigen lassen, sind möglichst zu vermeiden, das Förster

ist indeß verpflichtet es schriftlich zu thun, denn es der Amtsvorsteher befiehlt, und hat das Recht in bedenklichen Fällen die schriftliche Ausfertigung des Befehles zu verlangen.

Erfüllung der Dienst-Pflichten.

§. 3.

Die vorgezeichneten Bestimmungen sowohl, als auch die allgemeinen Obliegenheiten der Staatsbeamten, hat der Förster nach dem von ihm geleisteten Diensteide gewissenhaft zu erfüllen.

Benehmen bei Hindernissen gegen die Befolgung eines Auftrags.

§. 4.

In Fällen wo ein Förster erachtet, daß dem Vollzug eines erhaltenen Auftrages wichtige Hindernisse entgegen stehen, und daß derselbe auf einem Mißverständnisse oder einer unvollkommener Kenntniß der obwaltenden Verhältnisse beruhe, hat er unter Darstellung seiner Bedenken, Vorstellung zu machen.

Wird dessen ungeachtet auf den Vollzug dieses Auftrags gedrungen so ist er verpflichtet unter Darlegung des Sachverhalts sich von der Finanz-Landes-Direktion Verhaltungsbefehle zu erbitten. Tritt in Fällen von außerordentlicher Wichtigkeit, oder bei vorschriftswidrigen oder gesetzwidrigen Befehlen, Gefahr an Verzug ein, so hat er auf seine Verantwortung nach eigenem Ermessen zu handeln und hievon

sowohl an die Finanz-Landes-Direktion als auch an das Forst und Domainen Verwaltungs Amt Anzeige zu machen.

§ 5.

Einführung in den Dienst.

Der Förster wird vom Vorstande des Forst und Domainen Amtes, oder dessen Stellvertreter im Beisein des abtretenden Försters in den Dienst eingeführt.

Der zu verwaltende Forst, so wie alle zu verwaltenden Oekonomie Objekte, sind ihm förmlich zu übergeben, alle in Rechnung stehenden Maalvorräthe, die zum Forstbetriebe gehörigen so wie die sonstigen von ihm zu verwaltenden Baugegenstände, so wie auch die im Inventar verzeichneten Geräthschaften sind ihm vorzuzeigen und zu überweisen.

Der Förster überzeigt sich von dem Vorhandensein und der geordneten Aufbewahrung der wichtigsten Dienstschriften; er übernimmt die unerledigten Geschäftsstücke und läßt sich Gründe, weßhalb sie unerledigt geblieben angeben.

Die ihm zu Betriebszwecken übergebenen Geldvorschüsse hat er sogleich in Empfang zu nehmen und quittiren.

Außerdem hat sich der Förster von dem Stande des Betriebes zur Zeit der Uebernahme zu unterichten und sich über Unklares Aufschlüsse zu erbitten.

Mit der Uibergabe ist die Vorstellung

des unterstehenden Dienstpersonalls zu verbinden.

Über die vollzogene Diensteinführung wird ein Protokoll aufgenommen, welches nebst der Aufzählung aller übernommenen Gegenstände, auch eine kurz gefaßte Darstellung des Zustandes des Forstes und seiner Gränzen zu enthalten hat. Ein Exemplar des Protokolls wird dem eintrettenden Förster eingehändigt.

Nach geschlossenem Übergabsakte haftet der Förster für die übernommenen Gegenstände.

Unvollständige Diensteinführung kann mangelhafte Pflichterfüllung nicht entschuldigen.

§. 6

Untergebene des Försters und Benehmen gegen dieselben.

Der Förster ist der unmittelbare Vorgesetzte des für seinen Bezirk bestellten Aufsichts und Arbeitspersonals. Seine Untergebenen hat er anständig zu behandeln, sie dem Zwecke ihrer Bestellung gemäß zu beschäftigen, und für die pünktliche Vollziehung der ihnen auferlegten Pflichten Sorge zu tragen. Die Verwendung der Untergebenen zu außerdienstlichen Zwecken ist strengstens untersagt. /: vidi §. 11 – 12 :/

§. 7.

Gebahrung mit dem Inventar.

Der Förster hat die ihm überwiesenen Inventargegenstände vor Schaden jeder Art thunlichst zu wahren, und dafür zu sorgen, daß dieß auch seitens seiner Untergebenen geschehe.

Eigenmächtige Veränderungen am Inventar sind untersagt, und es ist der Förster verpflichtet, wahrgenommene Gebrechen rechtzeitig anzuzeigen.

Nur in dem Falle wenn durch Verzögerung irgend einer Ausbesserung Gefahr am Verzuge wäre, ist der Förster ermächtiget, die allsogleiche Herstellung zu veranlassen, was jedoch dem Forst und Domainen Verwaltungs Amte zu berichten ist.

§ 8

Benehmen im Dienst-Verhinderungsfällen des Försters und seiner Untergebenen.

In außerdienstlichen Geschäften darf sich der Förster nicht über Acht und Vierzig Stunden aus seinem Bezirke entfernen.

Wird der Förster durch Krankheit oder aus sonst einem erheblichen Grunde in der Ausübung seiner Dienstpflicht gehindert, und dauert die Unterbrechung der Dienstleistung länger als drei Tage so ist dieß entweder durch den Förster selbst, oder durch seine Angehörigen dem Forst und Domainen Verwaltungs Amte anzuzeigen.

Untergebenen darf der Förster, wenn triftige Gründe vorliegen, einen dreitägigen Urlaub ertheilen, er bleibt jedoch für die entsprechende Besorgung ihres Dienstes verantwortlich.

Gesuche der Untergebenen um einen mehr als dreitägigen Urlaub sind an die Forst und Domainen Verwaltungs-Ämter zu leiten.

Rücksichtlich der Dienstversehung des zu beurlaubenden ist nach Erforderniß ein entsprechender Antrag zu stellen.

§. 9.

Dienstreisen im Herrschaftsbereiche.

Für die Reisen im Reviersbezirke beziehen die Förster ein Pferdunterhaltungspauschale, und steht ihnen eine Aufrechnung von Reise- u. Zehrungskosten nicht zu.

§ 10.

Anzeigen vorschriftswidriger Handlungen.

Der Förster hat alle wahrgenommenen vorschriftswidrigen, um so mehr aber auf Veruntreuung abzielenden Handlungen unverweilt dem Vorstande des Forst und Domainen Verwaltungs Amtes, sofern aber der Verdacht gegen denselben selbst gerichtet sein sollte der Finanz-Landes-Direktion zu erstatten, wobei es sich von selbst versteht, daß deren Abstellung soweit der Wahrnehmende dazu in der Lage ist, gleichzeitig stattzufinden hat.

§ 11.

Verantwortlichkeit für die Amtshandlungen der Untergebenen.

Für Verrichtungen welche die Untergebenen nach Befehl des Försters vollziehen ist er verantwortlich.

Nicht minder trifft ihn die Mitverantwortlichkeit wenn er Dienstgebrechen seiner, auf eigene Verantwortlichkeit, und nach eigenen Dienstvorschriften handelnder Untergebenen aus Nachlässigkeit nicht entdeckt, die wahrgenommenen nicht sogleich abstellt, oder zur Kenntniß des Forst und Domainen Verwaltungs Amtes bringt.

Ahndung der Vergehen der Untergebenen.

Mindere Vergehen der Untergebenen hat der Förster mit mündlichen Zurechtweisungen zu ahnden, eben so liegt es in seinem Wirkungskreise, wenn einer seiner Untergebenen einen dienstlichen Auftrag innerhalb eines angemessenen festzusetzenden Zeitraumes nicht vollziehen sollte, die Lohnsperre zu veranlassen.

Größere Dienstvergehen der Untergebenen sind ohne Verzug zur Kenntniß des Forst und Domainen Verwaltungs Amtes zu bringen.

Sollte irgend ein Untergebener sich ein Vergehen zu Schulden kommen lassen, welches ihn des Vertrauens unwürdig, oder seine Belassung auf dem Dienstposten gefährlich macht, so ist der Förster verpflichtet, ihm die fernere Dienstausübung zu verbiethen und unter gleichzeitiger Anzeige an das vorgesetzte Amt, seine zeitliche Enthebung vom Dienst und Gehalte zu bewirken.

§ 13.

Pflichten gegen Partheien.

Wenn der Förster im Dienste mit Partheien in Berührung kommt, hat er denselben mit Anstand zu begegnen.

§. 14.

Verschwiegenheit im Dienste.

Der Förster hat über alle Amtsgeschäfte die er verhandelt, oder zu deren Kenntniß er gelangt, das unverbrüchliche Dienstgeheimniß zu bewahren

und unter keinem Vorwande Jemanden, dem nicht nach seiner Stellung das Recht zusteht etwas davon mitzutheilen.

§. 15.

Verbindlichkeiten welche aus dem Genuße einer aerarischen Wohnung entspringen.

Bei der Übernahme einer aerarischen Wohnung, ist über sämmtliche dazu gehörigen Bestandtheile und Grundstücke ein genaues, auch deren Zustand genau darstellendes Inventar aufzunehmen, welches vom Übernehmer untersertigt, beim Amte aufzubewahren ist.

Ist eine Wohnung zur Zeit der Übernahme nicht im brauchbaren Zustande oder sind einzelne Bestandtheile verdorben oder abgängig, so ist der Übernehmende berechtigt, die Andeutung aller Schadhaften oder Abgängigen im Inventar, oder dessen Herstellung in den ursprünglichen inventarmäßigen Stand zu verlangen, die auch von Amtswegen, jedoch soweit der frühere Nutznießer dazu verpflichtet war, auf dessen Kosten zu bewirken, jedenfalls aber das Inventar so zu berichtigen, daß es den Zustand der Wohnung zur Zeit der Übernahme genau darstellt.

Von allen Schadhaftigkeiten einer Wohnung, deren genaue Andeutung im Inventar nicht vorkommt, wird vermuthet, daß sie unter der Genußzeit des letzten Inhabers entstanden seien.

Der mit dem Genuße einer aerarischen

9.

Wohnung betheilte hat während des Besitzes, alle Herstellungen welche einem Bestandnehmer obliegen, auf eigene Kosten zu bestreiten.

Derselbe hat sich insbesondere des Unfuges zu enthalten, in den Wohnungsbestandtheilen dann in den Obst und Küchengärten Vieh zu halten, fruchttragende Bäume umzuhauen oder auszugraben.

Überhaupt ist er verpflichtet die Wohnung in dem inventarmäßigen Zustande zu erhalten, und bei dem Aufhören seines Genusses so zu hinterlassen, wie er sie übernommen hat, daher alle Herstellungen die ihm obliegen, sogleich vorzunehmen, jene dagegen zu welchen er nicht verpflichtet ist, sogleich dem leitenden Oberbeamten in Absicht deren Bewirkung anzuzeigen.

Die Oberbeamten sind verpflichtet, über die genaue Beobachtung dieser Bestimmungen zu wachen, und werden soferne durch ihre Versäumniß die Kosten einer dem Bestandnehmer obliegenden Herstellung uneinbringlich sind, ersatzpflichtig.

§ 16

Verboth der Verfassung von Schriften für Partheien.

Dem Förster ist es untersagt für Partheien Schriften die sich auf Dienstangelegenheiten beziehen, zu verfassen

§ 17

Verbothene Nebenbeschäftigung.

Förster dürfen sich nicht Nebenbeschäftigungen und Unternehmungen was immer für einer Art widmen

oder sich daran betheiligen, welche nach ihrer Beschaffenheit und Beziehung auf deren ämtliche Stellung eine Befangenheit in der Ausübung des Dienstes begründen können, oder welche dem Anstande oder der äußeren Ehre des Ranges, in welchem der Förster steht, widerstreiten, oder welche die Zeit desselben auf Kosten der genauen Erfüllung seines Berufes in Anspruch nehmen.

Ob ein Nebengeschäft oder eine Unternehmung unter das Verboth falle, ist nach Beschaffenheit von Fall zu Fall zu beurtheilen.

In keinem Falle darf von einem Förster oder der mit ihm in ehelicher Gemeinschaft lebenden Gattin, oder den unter seiner väterlichen Gewalt stehenden bei ihm in Kost und Wohnung befindlichen Kindern und sonstigen Angehörigen die Unternehmung eines Holzhandels, eines Holztransportes oder einer Lieferung von Requisiten oder Amtserfordernissen oder sonstigen erforderlichen Arbeiten betreiben, oder an solchen Unternehmungen öffentlich oder geheim Theil genommen werden.

Desgleichen sind die Förster und ihre Angehörigen an das Verboth von Grundpachtungen, Betrieb einer übermäßigen Wirthschaft und Haltung eines größeren Viehstandes gebunden.

Es wird verbothen und als ein Dienstvergehen bestraft wenn der Förster

mehr als 3 Melkküche und 2 Kuhkälber unterhält. –

§ 18.

Verboth der Annahme von Geschenken.

Der Förster hat für seine Dienstverrichtungen lediglich auf die ihm mit Anstellungs-Dekret und sonst im Verordnungswege zugestandenen Baar und Naturalbezüge Anspruch:

Unter keinem Vorwande ist ihm daher auch gestattet, für dienstliche Verrichtungen Geschenke oder Erkenntlichkeiten, sie mögen in welch immer Art und Form angebothen werden, anzunehmen.

§ 19.

Verboth des Verkaufs oder der Verschenkung von Deputatholz.

Der Verkauf oder das Verschenken des Deputatholzes ist dem Förster nicht gestattet.

§ 20

Benehmen bei durch Elementar-Ereignisse drohender Gefahr.

Bei einer durch Elementar-Ereignisse drohenden Gefahr ist der Förster verpflichtet sich sogleich auf den Punkt der Gefahr zu begeben; das zur Abwehr Erforderliche vorzukehren und die Ausführung der getroffenen Einleitung persönlich zu überwachen. Übrigens hat er von dem Vorfall und den getroffenen Einleitungen dem vorgesetzten Amte sogleich die Anzeige zu erstatten.

§ 21.

Anzeige von allen wichtigen Verkömmnissen und Ereignissen:

Alle im Reviersbezirke vorkommenden wichtigen Ereignisse und Vorkommnisse hat der Förster unverzüglich zur Kenntniß seines vorgesetzten Amtes zu bringen. –

II^ter Abschnitt.

Wirthschaftsführung.

§. 22.

Einfluß auf die Wirthschaftsführung.

Der Förster hat den gesammten Forstbetrieb in dem ihm zugewiesenen Reviere nach den ihm gekommenden höheren Anordnungen durchzuführen.

Außerdem liegt ihm ob sich bei der Bewirthschaftung und Verwaltung der in seinem Revierbezirke liegenden ökonomischen Objekte zu betheiligen.

§. 23.

Verwaltung der Wirthschafts-Objekte.

Der Pflicht des Försters sich über den Umfang und Beschaffenheit aller ihm zur Bewirthschaftung und Verwaltung zugewiesenen Objekte genaue Kenntniß zu verschaffen.

In dieser Beziehung muß bei jedem Förster ein Buch vorhanden sein, welches sämmtliche im Revierbezirke befindliche Forstliche und Domainen Objekte zu enthalten hat.

§. 24.

Uebergabe und Uebernahme der Forstobjekte.

Wird dem Förster zugewiesenen Forstobjekte hat derselbe bei jeder Versetzung zu übernehmen, bezüglich zu übergeben, und es wird rücksichtlich dieser Amtshandlung ein förmlicher Uebernahme bezüglich Uebergabsakt aufzunehmen sein.

Überwachung aller Nutzungsobjekte und Überwachung der Pächter rücksichtlich der Erfüllung der Vertragsverbindlichkeiten.

§. 25.

Desgleichen ist demselben die unmittelbare Überwachung der in seinem Reviere liegenden Pachtobjekte rücksichtlich der Erfüllung der Vertragsverbindlichkeiten von Seite der Pächter im Allgemeinen, und insbesondere in Betreff der ordentlichen Bewirthschaftung der Grundstücke, der Erhaltung der Gebäude und Wasserwerke, der Wahrung des Besitzstandes und Hintanhaltung von Schmälerungen der Dominikalrechte und sonstiger Befugnisse übertragen, und es ist derselbe verpflichtet jede Übertretung oder Vernachlässigung von Seite der Pächter in dieser Beziehung sogleich dem vorgesetzten Amte anzuzeigen.

Oekonomische Material-Nutzungen.

§ 26

Da wo der Förster oekonomische Materialnutzungen /: Ziegeleien, Kalköfen, Steinbrüche :/ in eigener Regie zu verwalten hat, bleibt derselbe für die regulativmäßige Ausbeute und Qualität der Erzeugung verantwortlich und nach Umständen ersatzpflichtig.

Nutzungs und Fällungs-Anträge.

§ 27

Auf Grund des Betriebsplanes und mit Rücksicht auf die obwaltenden besonderen Verhältnisse hat der Förster für jedes einzelne Betriebsjahr in der im Verordnungswege festgestellten Form und Zeit, die Nutzungs und Fällungs Anträge mit Umsicht zu verfassen und dem Forst und Domainen Verwaltungs Amte vorzulegen.

Ausführung der jährlichen Hiebspläne.

§. 28

Die Ausführung des Nutzungs und Fällungs-Planes liegt dem Förster ob.

Er ist verpflichtet alle sich etwa nachträglich als nothwendig oder wünschenswerth herausstellenden Abänderungen zu beantragen, wenn es jedoch dringende Umstände unausweislich gebiethen, die nöthigen Änderungen sogleich eintretten zu lassen.

Aufarbeitung Formung und Abmaaß des Holzes.

§ 29

Die Anweisung des zur Nutzung bestimmten Holzes hat der Förster nach forstwissenschaftlichen Grundsätzen vorzunehmen. Die Vorzeige selbst hat möglichst so zu geschehen, daß einerseits den mit der Fällung des Holzes betrauten Arbeitern zweifellos gestellt werde, welche Stämme sie zu fällen und aufzuarbeiten haben, und andersseits auch der Beweis hergestellt werden kann, ob das zur Nutzung gelangte Holz im ordentlichen Wege angewiesen, oder eigenmächtig abgestockt wurde.

Die Aufarbeitung Formung und Abmaß des Holzes ist nach den dießfalls vorgezeichneten den Arbeitern ebenso wie dem Aufsichtspersonale genau zu erklärenden Einzeln-Vorschriften vorzunehmen. Es liegt dabei dem Förster ob, so oft als nur immer thunlich von dem Gange der Arbeit sich selbst zu überzeugen, und jeden vermeidlichen Aufwand an Geld, Zeit und Materiale hintanzuhalten.

Sollte es nothwendig oder wünschenswerth

sein, von den ertheilten Einzelne Vorschriften abzugehen, so ist der Förster verpflichtet, die geeigneten Anträge dem Forst und Domainen Verwaltungs Amte zu erstatten, und im Drange der Umstände ermächtigt nach eigenem Ermessen vorzugehen.

Bringung f. Lieferung der Forstprodukte.

§ 30.

Wo die Lieferung der Forstprodukte bis an die Absatz oder Verbrauchsorte in der eigenen Regie besorgt wird, hat dieß der Förster zur geeigneten Zeit und auf die zweckmäßigste Art zu veranlassen.

Er hat die nöthigen Erhebungen zu pflegen, die Lieferkosten zu ermitteln, und die bezüglichen Anträge dem Forst und Domainen Verwaltungs Amte zu erstatten, und es liegt demselben für den eigenen Verwaltungsbezirk die verantwortliche Leitung der Forstprodukten-Lieferung in der Regel ob.

Das Forst und Domainen Verwaltungs Amt kann jedoch wenn es die Umstände erfordern, dieselbe auch einem Andern übertragen.

Die vorläufige Erhebung allfälliger Beschädigungen fremden Eigenthums liegt in der Amtspflicht des Försters.

Preisbemessung für Forstprodukte

§ 31.

Der Förster hat die Verpflichtung rücksichtlich der zur Abgabe vorgesehenen Forsterzeugnisse, die Preise in der im Verordnungsrege festgestellten Form und Zeit, zu ermitteln, und dem Forst

und Domainen Verwaltungs-Amte zur weiteren Amtshandlung vorzulegen.

§ 32.

Forstprodukten-Abgabe.

Forstprodukte dürfen nur auf Grund gedruckter Anweisungen der hiezu berufenen Personen und nie ohne vorausgegangener kontrollmäßigen Übernahme abgegeben werden, ausgenommen diejenigen Fälle, wo den bestehenden Normen gemäß, bei geringen Produkten von der kontrollmäßigen Übernahme Umgang genommen wird, oder wo bei außerordentlichen Verhältnissen derselbe zur Maalabgabe ohne dieser vorausgegangenen Abmaß oder Abzählung ermächtiget wird.

§ 33.

Überwachung der Fristen.

Die Fristen zur Abnahme der Forstprodukte müssen strenge eingehalten werden, und der Förster ist nicht, befugt nach Ablauf der vorgezeichneten Frist, eine Maalabgabe, wenn sich die betreffende Parthei, nicht früher die Frist erwirkt hat, zu bewirken.

§ 34

Forst-Nebennutzungen.

Der Förster hat Sorge zu tragen, daß die in den Forsten vorkommenden Nebenprodukte, in entsprechender Weise zur Nutzung gelangen.

Er hat daher einerseits Nebennutzungen angemessen zu fördern, und anderseits Übergriffe der zum Bezuge von Nebennutzungen ständig oder zeitlich Berechtigten, nach Maaßgabe der gesetzlichen Bestimmungen und

wirthschaftlichen Erfordernisse hintanzuhalten.

Ohne zuvor erhaltener Ermächtigung darf der Förster Niemanden eine Nebennutzung gestatten, und eben so wenig sich selbst eine solche erlauben.

§ 35

Forstliche Gewerbe und industrielle Unternehmungen.

Der Brettsägebetrieb, wie überhaupt alle forstgewerblichen Vorarbeitungen der Hölzer, hat der Förster im Bereiche seines Reviers zu leiten und zu überwachen. Derselbe bleibt für die regulativmäßige Ausbeute, und Qualität der Erzeugung verantwortlich und nach Umständen ersatzpflichtig.

§ 36

Jagd.

Der Schutz und Pflege der Jagd, ist dem Förster als Dienstverpflichtung auferlegt.

Demselben wird die Benützung der Jagd gegen ein von drei zu drei Jahren in Vorhinein festgestelltes Entgeld überlassen.

Demselben ist die Verpachtung und wie immer Namen habende Überlassung der Jagd an Andern nicht gestattet.

§ 37.

Aufnahme und Entlassung der Waldarbeiter.

Wo nicht bereits eine ständige Arbeiterschaft zur Durchführung der in eigener Regie zu vollführenden Betriebsgeschäfte vorhanden ist, oder wo die vorhandene nicht hinreicht liegt es dem Förster ob, sich die nöthigen Arbeiter zu verschaffen.

Die zeitliche Aufnahme von Arbeitern kann der Förster ebenso wie ihre Dienstes-Enthebung veranlassen.

ständige Arbeiter werden über Antrag des Försters vom Forst und Domainen Verwaltungs Amte ernannt und vom Dienste enthoben.

Ueber den Stand der Arbeiterschaft hat der Förster ein Mannschaftsbuch zu führen.

§ 38.

Dienstordnung für die Arbeiterschaft.

Besteht für die ständige Arbeiterschaft keine Dienstordnung welche deren Pflichten und Rechte in angemessener Weise, feststellt, so hat der Förster eine solche zu entwerfen und dem Forst und Domainen Verwaltungs Amte zur weiteren Amtshandlung vorzulegen.

§ 39.

Lohnung der Arbeiter.

Der Förster hat dafür zu sorgen, daß alle Arbeiter ihren Leistungen angemessen und zur gehörigen Zeit gelohnt werden.

Er hat sich von den ortsüblichen Taglöhnen, von der mittleren Leistungsfähigkeit der Arbeiter bei den einzelnen Verrichtungen, sowie von allen Umständen, welche auf den Preis der Arbeit mittel oder unmittelbar von Einfluß sind, genau zu unterrichten.

Auf diese Erhebungen gestützt, sind die Tagwerks und Gedinglöhne zu ermitteln, und hienach die Anträge an das Forst und Domainen Verwaltungs Amt zu erstatten.

Alle im Reviersbezirke verrichteten Arbeiten sind vom Förster mittelst der Arbeitsabquittirungs-Bolleten, zu quittiren.

Da wo Forstwarthe bestehen, sind diese Abquittirungen von denselben auszufertigen und vom Förster zu bestättigen.

Auf Grund der vom Förster ausgefertigten Arbeitsabquittirungsbolleten erfolgt die Auszahlung der Löhne oder Vorschüsse durch das Forst und Domainen Verwaltungs Amt oder die hiezu bestimmten Expposituren, ausnahmsweise auch durch den Förster selbst. Für den richtigen Vollzug der vom Förster bestättigten Arbeiten, so wie für die Hereinbringung der geleisteten Arbeiten bleibt derselbe verantwortlich.

§ 40.

Beaufsichtigung der Arbeiter wenn dem Förster kein unmittelbarer Einfluß auf die Vollführung derselben zusteht.

Hat der Förster auf die Bestellung und Löhnung der Arbeiter keinen Einfluß, oder kann er überhaupt die Arbeit nicht nach eigenem Ermessen ordnen, sei es nun, daß diese für Rechnung der Domaine vom Unternehmer, Contrahenten ect:, vorgenommen wird, so hat er lediglich darüber zu wachen, daß sowohl die aus privatrechtlichen Beziehungen hervorgehenden, als auch die allgemeinen gesetzlichen Bestimmungen in keiner Weise umgangen werden.

§. 41.

Forstkulturen. –

Der Förster hat alljährlich in der festgesetzten Zeit seine Kulturanträge dem Forst und Domainen Verwaltungs-Amte vorzulegen, und die genehmigten Kulturen entsprechend zu vollführen.

ist, so hat er sogleich die geeigneten Vorsichtsmaßregeln zu treffen, und bei nicht mehr abzuwendender Gefahr wenigstens die Verhinderung weiterer Ausdehnung des Schadens zu versuchen.

Das zur Unterstützung erforderliche nachbarliche Verwaltungs- und Aufsichtspersonale ist schuldig seinem Rufe zu folgen.

Dem Forst und Domainen Verwaltungs Amte ist der Vorfall so schnell als möglich einzuberichten.

Die Leitung der Schutzmaßregeln liegt, insoferne nicht von einem Vorgesetzten etwas Anderes verfügt wird dem Förster ob.

Über bedrohliche Ereignisse, welche unverzügliches Entgegenwirken nicht bedingen, erstattet der Förster vorerst Bericht an das Forst und Domainen Verwaltungs Amt.

§ 46.

Benehmen bei thätlicher Widersetzlichkeit gegen das Forstpersonale.

Thätliche Widerschätzlichkeit gegen den Förster oder seine Untergebenen, ist mit genauer Angabe des Thatbestandes ohne Verzug zur Kenntniß des Forst und Domainen Verwaltungs Amtes zu bringen.

Dieß hat auch dann zu geschehen, wenn Jemand verbothener Handlung oder gegründeten Verdachtes wegen, festgenommen, und dem Gerichte, der Gensdarmerie oder Gemeinde-Vorstehung übergeben wurde.

Verfügung über die mit Beschlag belegten Forstprodukte.

§. 47

Sind Forstprodukte vom Forstaufsichtspersonale mit Beschlag belegt worden, ohne daß die Inzichten genügen, gerichtliche Schritte einzuleiten, so hat der Förster unter Aufhebung des Beschlags, die Forstprodukte der freien Verfügung, unter gleichzeitiger Anzeige dieses Vorfalls an das Forst und Domainen Verwaltungs Amt zu übergeben.

Ueber die Verwerthung oder sonstigen Verwendung der mit Beschlag belegten gefrevelten Forstprodukte, ist nach erfolgter richterlichen Sprache, und ist der Thäter unbekannt geblieben, allsogleich nach der Beschlagnahme der Antrag an das Forst und Domainen Verwaltungs Amt zu erstatten.

Hintanhaltung von Mißbräuchen bei Ausübung der Servituten und freiwilligen Gestattungen. —

§. 48.

Dem Förster liegt die Pflicht ob, sich über die Art und Ausdehnung der auf dem Forste etwa lastenden Servituten und sonstigen Befugnisse dritter die genaue Kenntniß zu verschaffen, seine Untergebenen hierin angemessen zu unterrichten, und darüber zu wachen, daß Servituten und Zugeständnisse, nicht auf widerrechtliche oder nachtheilige Weise ausgeübt werden.

Für jede geduldete wie immer Namen habende Uiberschreitung der auf den Verwaltungsobjekten des Försters haftenden Rechte dritter, bleibt vorzugsweise der Förster verantwortlich.

Anzeige der das Waldeigenthum gefährdenden Handlungen.

§ 49.

Die zur Kenntniß des Försters gelangten, das Waldeigenthum gefährdenden Handlungen, hat er Behufs der behördlichen Belangung der Thäter, in die vorgezeichneten Monatslisten einzutragen. Der von den Untergebenen bezeichnete Werth der gefrevelten Gegenstände als auch der anzusprechende Schaden Ersatz-Betrag ist zu überprüfen und richtig zu stellen.

Kontrollirung des Schutzpersonals.

§ 50.

Der Förster hat die Dienstleistung seines untergebenen Aufsichtspersonals zu kontrolliren, und die etwa vorgefundenen Mängel wenn kein weiteres Einschreiten nothwendig erscheint, mündlich oder mittelst der Dienstbücher auszustellen.

Der Dienstunterricht für Forstwarthe hat auch für den Förster bindende Kraft. —

§ 51.

Insofern die gegenwärtigen Dienstvorschriften keine Abweichung begründen, hat der Dienstunterricht für Forstwarthe bei allen auf Forst und Jagdschutz bezüglichen Amtshandlungen auch für den Förster volle Geltung.

Überwachung der Gebäude und Einfluß auf Bauführungen.

§ 52.

Den Förstern ist die Aufsicht über den Zustand aller in ihren Reviersbezirken befindlichen und ihnen zur Verwaltung übergebenen Gebäude und sonstigen Bauobjekte mit der Verpflichtung übertragen, die Nothwendigkeit von Reparaturen und Vorsichtsmaßregeln dem Forst und Domainen

Verwaltungs Amte zeitgemäß zur Kenntniß zu bringen.

Sowohl rücksichtlich der nöthigen Reparaturen als auch rücksichtlich der vorkommenden Neubauten hat er in so weit es von ihm verlangt wird, Pläne, Vorausmaaße und Kostenüberschläge zu verfassen.

Die technische Überwachung von Herstellungen liegt, wenn er hievon nicht ausdrücklich enthoben wird, dem Förster ob. –

Verrechnung und schriftlicher Geschäftsgang.

§ 53

Verrechnung.

Die dem Förster obliegende Verrechnung der Forstprodukte so wie die ihm aus speziellen Anlässen, zufallenden Baukosten- und sonstige Verrechnungen sind in genauester Übereinstimmung mit der Instruktion und sonstigen im Verordnungswege vorgezeichneten Bestimmungen zu führen, und der Förster bleibt für jede Abweichung von der Rechnungs-Instruktion und den übrigen Vorzeichnungen verantwortlich.

Über die vom Förster zur Bestreitung bestimmter Auslagen erhaltenen Vorschüsse müssen die genauesten Aufschreibungen geführt, und es dürfen diese Gelder unter keinem Vorwande, zu andern als den in Vorhinein bestimmten Zwecken verwendet werden.

Schriftenwechsel mit dem Forst- und Domainen Verwaltungs-Amt dann mit andern Ämtern und Personen.

§. 54

Der Förster erstattet den Forst und Domainen Verwaltungs Amte Berichte und erhält von demselben Befehlschreiben :/ (Dekrete :/

Unnöthige Schreiberei ist zu vermeiden.

Mit andern Ämtern und Personen darf der Förster in Dienstsachen nur dann schriftlich verkehren, wenn durch Verzögerung der zu machenden Mittheilung voraussichtlich irgend ein Nachtheil entstehen könnte, und diese Mittheilung durch den Förster früher als durch das Forst und Domainen Verwaltungs-Amt möglich ist.

In solchen Fällen ist dem Forst und Domainen Verwaltungs-Amte eine Abschrift des Dienstschreibens mittelst Bericht zu erstatten.

Ausgenommen hievon bleiben jene Fälle, wo der Förster in der Eigenschaft als gutsherrlicher Vorstand oder Bevollmächtigter bei der Bezirksvertretung mit Behörden, Gemeindevertretungen oder einzelnen öffentlichen Organen in Berührung kommt.

Der Förster fertigt seine Dienstschreiben als: „der k.k. Förster des Bezirks N.N." An das löbliche k.k. Forst und Domainen Verwaltungs-Amt in N.N.

Jedes Dienstschreiben ist mit dem ämtlichen Siegel zu schließen.

§ 55.

Behandlung mündlicher Anbringen von Partheien.

Mündliche Gesuche von Partheien ist der Förster ermächtiget zu Protokoll zu nehmen und an das Forst und Domainen Verwaltungs-Amt zu leiten, wenn sie seinen Wirkungskreis berühren, eine höhere Entscheidung erheischen, keinen Gnadenakt betreffen und wenn er nach seinem besten Wissen und Gewissen auf die Gewährung des Ansuchens einzurathen findet.

Ebenso kann er wichtige Meldungen nöthigenfalls protokollarisch entgegen nehmen.

§. 56

Gebahrung mit den Amtsschriften.

Alle Normalvorschriften, dann jene Dienstschriften, welche für die fernere Geschäftsführung erforderlich sind, hat der Förster in das vorgeschriebene Geschäftsprotokoll einzutragen und nach der Zeitfolge geordnet aufzubewahren.

§. 57.

Uibersicht des Forsthaushalts:

Die den Forsthaushalt berührenden Betriebs-Ergebnisse hat der Förster in den Wirthschaftsbüchern in genauer Uibersicht zu halten.

Aus diesen Ausschreibungen entnimmt der Förster die nöthigen Anhaltspunkte für den jährlichen Rechenschaftsbericht über die gesammte Forstgebahrung und die Ergebnisse seines Wirkens.

§ 58

Forstgeschäfte.

Die im Laufe eines Betriebs-Jahres

vorfallenden wichtigsten Momente des forstlichen Wirkens dann die auf den Forsthaushalt Einfluß nehmenden anderweitigen Ereignisse von solcher Bedeutung daß ihre Uiberlieferung an die Dienstnachfolger auch in später Zukunft in irgend einer Beziehung nutzbringend zu werden verspricht, hat der Förster in einem Buche unter dem Tittel „Geschäfte des Försters N" kurz und wahrheitsgetreu darzulegen.

§ 59.

Der Förster hat in der Regel in allen innerhalb seines Bezirkes liegenden Gemeinden als Vorstand des gutsherrlichen Gebieths zu fungiren.

In dieser Eigenschaft liegt ihm die Verpflichtung ob, die Domaine rücksichtlich aller Rechte und Pflichten, welche aus dem Gemeindegesetze dann aus dem Gesetze über die Gutsgebiethe hervorgehen, zu vertretten und derselbe bleibt für etwaige Unterlassungen und Mißgriffe verantwortlich und nach Umständen ersatzpflichtig.

Ähnliche Verpflichtungen übernimmt derselbe in den Fällen wo demselben die Vertrettung der Domaine in der Bezirksgemeinde dann bei Pfarr und Schulkonkurrenz-Verhandlungen überwiesen wird. —

212

Pres. 1090/871

N°. 1000. pr.

An
das k. k. Cameral Wirthschaftsamt

Für die mit der A. H. Entschließung v. 14. Octobr 868 bewilligten neu zu organisirenden Forst und Domänen Verwaltungsämter sind neue Dienstinstruktionen für die gedachten Aemter dann die Förster und Forstwarte entworfen worden.

Die entworfenen Dienstinstruktionen hat das Hohe kk Finanz Ministerium mit Erlaß v. 16. Octobr 868 Z. 33324 mit dem Beifügen provisorisch genehmigt daß die den Verwaltungsämtern zugestandene Ermächtigung gewisse Auslagen selbstständig verrechnen zu dürfen in allen Fällen an die Bedingung geknüpft wird daß hiedurch der mit dem Staatsvoranschlage für die bezügliche Domäne und die betreffende Rubrik genehmigte Geldbetrag nicht überschritten werde. —

Auch hat das Hohe Finanz Ministerium angeordnet, nach Verlauf Eines Jahres diese Instruktion einer wiederholten Prüfung und Sichtung zu unterziehen, und deren definitive Anwendung sodann neuerlich in Antrag zu bringen.

Der Tag mit welchem die neu zu organisirenden Domänen und Forstverwaltgs-Ämter ins Leben treten, somit auch die erwähnten Instruktionen Geltung haben werden, wird nachträglich bekannt gemacht werden.

Damit die Herrn Beamten jedoch nicht unvorbereitet den neuen Dienst antreten und Zeit haben mit dem Wirkungskreise und den Dienstobliegenheiten sich vertraut zu machen, folgen anliegend ..... Stk. Dienst Instruktionen für die k. k. Förster respective Unterförster ferner ..... Dienst Instruktionen für die Forstwarte mit dem Auftrage die bezüglichen für den neuen Domänen Organismus sistemisirten Forstverwaltungen mit je Einem Exemplare der Dienstinstruktion für die Förster und diejenigen Forstverwaltungen, welchen Forstwarte beigegeben werden auch mit je zwei Exemplaren der Dienst Instruktion für Forstwarte zu betheilen, den Rest zu eigenem Gebrauche zu behalten diese Instruktionen in den mit der Verordnung v. 12 Mai 871 Z. 1010 pr zu verfassen angeordneten Uibernamsakt in das Verzeichniß 4 als Inventargegenstand aufzunehmen und aufnehmen zu lassen.

Im Laufe des ersten Jahres nach dem Inslebentreten der neuen Forstverwaltungen sind die nöthigen Daten zur Ergänzung nach Umständen Berichtigung dieser provisorischen Instruktionen zu sammeln und die bezüglichen Anträge nach Ablauf des gedachten Jahres zu erstatten.

Ungeachtet diese Instruktionen ausdrücklich bestimmen, daß bei der Dienstverrichtung nach den bestehenden Anordnungen sich zu benehmen sei, und jeder Beamte und Diener welcher eine öffentliche Anstellung erhalten will, zu Folge Hofdekretes vom 28. Dezembr 871 deren Kenntniß sich verschaffen muß — findet man dennoch nachstehende Vorschriften in Erinnerung zu bringen und anzuordnen:

A. Zur Dienstinstruktion für die Förster.

Ad §. 5. Akt der Übernahme hat, wie unterm 12. Mai 871 Z. 1010 pr. angeordnet

Zugewärtig wird nur noch bemerkt, daß auch die Inventargegenstände genau abzuschätzen, und in das Verzeichniß A über die Art, Besitz, Rest, die Übernahme begründenden Akten, Urkunden, Karten, u. d. gl. ist also nicht alles Geschäftliche aufzunehmen sind.

Die Übernahme des Grundbesitzes hat an Ort und Stelle zu geschehen.

Ad §. 9. Zum Forstschutzdienste gehört auch die Pflege des Forst- und Domänenverwaltungsarchives.

Beim Wechsel der Beamten dürfen anläßlich der Übergabe und Übernahme zum Pauschale nie angewiesen werden, der austretende Beamte hat den neuen Beamten, welcher erst nach beendigter Übernahme in den Genuß des Pauschale tritt mit eigenen Pferden in den Dienst einzustellen.

Ad §. 15. Unter Herstellungen welche dem Bestandnehmer obliegen, versteht man in Gemäßheit §. 1096 des A. B. G. diejenigen Instandhaltungen welche durch gewöhnliche und regelmäßig wiederkehrende Ereignisse von Zeit zu Zeit immer wieder nothwendig werden, als:

a das Einsetzen und Verkitten der Glasfenster — b das Weißen und Reinigen des Gebäudes, c das Abschleifen der Fußböden — d die Reparatur des Ofens, der Herdplätze an Öfen und Fenstern, dann der Garnirung der Öfen.

Ad §. 17. Zur Verwendung des Beamten als Sachverständiger bei gerichtlichen und politischen Commissionen ist die Genehmigung des vorgesetzten Forstamtes einzuholen und die einstweilige Dienstesvertretung auf Kosten des Gehalts des beauftragten Beamten einzuleiten.

Ad §. 19. Dieses Verbot erstreckt sich auch auf die Vermittlung der Naturalwohnung oder einzelne Bestandtheile derselben, so wie auch auf die Verpachtung von Deputatgrundstücken durch die in Genüssen dieser Eigenschaft stehenden Beamten und Diener.

Ad §. 23. laut Anordnung vom 12. Mai 871 Z. 1010 pt. Hat auch ein Satz des Revierübernahmsaktes beim Revierförster zu erliegen, und der Aufbewahrung über den Grundbesitz ist die Leitung über Zuwachs und Abfall anzuschließen.

Ad §. 28. Jede Änderung der Ausscheidung des Nutzungs- und Fällungsplanes ist der Forst und Domänen Verwaltung mit Rücksicht auf den §. 55 der Instruktion für die Domänen Verwaltung sogleich anzuzeigen.

Der Förster bleibt mit der Domänen Verwaltung verantwortlich für eine der Erziehung förderliche Bestandstellung in Lichtungen und Lichtschlägen, für die rechtzeitige Einlegung der Hiebe und Abtriebsschläge so wie für eine pfleglichere Anlage, Führung, Größe und Form bei Kahlschlägen, dagegen für die mit dem genehmigten Hiebsantrage übereinstimmende richtige Ausführung und Verjüngung der Holzschlagflächen.

Ad §. 29. Bei der Schlagräumungsanweisung ist in allen Forsten der gleiche, schonende Vorgang zu beachten; damit die zum Ausfuhr bestimmten Hölzer angeplätzt und mit den Reinigungsarbeiten des Försters am Raine und am Hofe deutlich begrenzt werden. — —

Ausgenommen sind von dieser Bezeichnung die zum Abtrieb kommenden Nichtnutzholzplätze.
Rücksichtlich der Holzfällung und Aufarbeitung des Holzes wird den betriebführenden Förstern zur Richtschnur gemacht:

1. die gehörige Aufeinanderfolge der Holzfällung zu Hall-, Nutz-, Brenn- und Bauholz,
2. die Ausführung nach Maßgabe der höchsten Verwendbarkeit des Holzes mit Rücksicht auf Nachtrag und ohne Beeinträchtigung des Absatzes anderer Sortimente,
3. Berücksichtigung des Bedarfes für Gewerbe und Hausbrennholz, für den Localbedarf und über eingegangene Verträge,
4. die Setzung und Bezeichnung der Block- Holz- oder Raum-Maasse,
5. Wahl der Fäll- und Aufhaltplätze,
6. Verwendung des Forstschutzpersonales und Anweisung der Arbeiter Behufs Schonung der Aufhalt- und Ablagerplätze, Fällungsart, Vorsichten bei Fällung von Nutzhölzern, Anwendung entsprechender Vorkehrungen zur Fällung, Aufsetzung und Abführung,
7. persönliche Leitung der Bringungsarbeiten,
8. Aufsicht der Fertigung, Vermaß und Anzeige der Lieferungsabschlüsse.

Ad S. 32. Bei vollen Productionen von der kontrollmäßigen Nutzung gestattet das bestimmt die Circ. Vfg vom 17. Jänner 1858 Z. 54364 ex 857 Verordnungsblatt 1858. pag. 54.)

Ueber die Auszeichnung und Abschätzung des Holzes in den Holzschlägen nach der Instruction vom 9. Juli 1870 Z. 26538 intimirten Instruction des k. k. Finanz-Ministeriums hat entfallen die Nothwendigkeit der weiteren kontrollmäßigen Abschätzung.

Ad S. 36. Ständige Arbeiter werden von Forst- und Domänen-Verwaltungsbeamten gedungen mit Beachtung des §. 68 der Instruction für die Verwaltung selbe.

Ad S. 43. Der Förster hat auch dafür zu sorgen, daß das Forstschutzpersonale auf der Forst- und Jagdschutz beeidet werde.

Ad S. 49 wird auf die Circ. Vfg vom 29. Jänner 867 Z. 438 f. Verordnungsblatt ex 867 pag 17.) mit dem Bemerken hingewiesen, daß die daselbst erwähnten 3 Perm. Waldformulare Manuductionen an die Forst- und Domänen-Verwaltung einzusenden sind.

Ad S. 57 Die Schätzung der Abtriebsholzer gründet sich auf die Verordnungen vom 6. Juli 1846 Z. 1215 und vom 31. Jänner 1847 Z. 1471 f. Norm. ex 846 pag 11 und ex 847 pag. 4.)

B. Zur Dienst-Instruction für Forstwarte

Ad S. 3. Als Dienstschiffel Abzeichen wird das Stambard von grünem Tuch mit dem kaiserl. Adler bestimmt. Uiberdies ist der Forstwart berechtigt für den Sommer den Jägerhut und für den Winter die sogenannte Lagermütze mit grünem Schirm und Rosette zu tragen.

Als Waffe hat der Forstwart den Hirschfänger und einen kurzen Jägerstutz zu gebrauchen.

Ad S. 10 dieser Gebühr erstreckt sich auch auf die Vermessung des Materialabschnitt und Vergassung in Tagebuch und Bücher.

ad §. 14. Die Eignung zum Forstschutzdienste hat der Forstwart durch Beibringung eines Zeugnisses über die mit der Verordnung des Hoh. Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen vom 16. Jänner 850 (: R. G. Bl. ex 850 No 63 pag. 640 :) für das Forstschutzpersonale vorgezeichnete Prüfung zu erweisen.

Derselbe hat sich nicht nur die Bestimmungen des Forstgesetzes v. 3. Dezember 852 (: Landes Ges. u. Regiergsbl. ex 852 No 332 pag 799 :) und des Jagdgesetzes v. 7 März 1849 (: Reichs u. Regier. Blatt ex 849 No 154 pag 173 :) vollkommen eigen zu machen, sondern sich auch die Kenntniß der einschlägigen Vorschriften und Instruktionen (: auf den Forstschutz Bezug habenden :) zu verschaffen. —

ad §. 16 Der Forstwart hat den zum Bezeichnen des mit Beschlag belegten Forstproduktes erforderlichen Hammer stets bei sich zu tragen.

Der Hammer ist auf Kosten der Renten anzuschaffen, und hat als Abzeichen den Anfangsbuchstaben des Schutzbezirkes zu enthalten.

Derselbe ist an einem Gehstock zu befestigen.

ad §. 20 Die Anzeigen über Forstfrevel und Uibertretungen sind auf der für die Waldfrevler Monatslisten vorgezeichneten Drucksorte zu erstatten.

K. k. Finanz Landes Direktion
Lemberg am 1. Juni 1871.

[illegible]

Wojska dyslokacyi

Better Erforderniß Aufsatz.

Für die nach Gallicien in Friedens Stand zu stehen kommende Truppen.

Better Erforderniss Aufsatz.

Für die nach Gallizien in Kriegsfuß Neue zu setzen kommende Truppen.

Militär Abtheilungen.	Linien bestehen in				Rund exclusive 16. Mann zu Compag: und Escadron.				Zugangs Linien				Aerarische Leiten.										Lands Leiten.									
													Leib Kürisser und 2. Panzerne		Auf 2. Panzerne				Auf 1. Panzern					Auf 2. Panzerne				Auf 1. Panzern				
	Rund.	Compagnien	Escadrons.	Divisions.	zusätzige Leibtrain	per Rund.	" Compagnie	" Escadron	" Division	zum Zug Leibtrain	in einheimischen Lasch ren Cameralisch und Militair Zünen		gemeinschaftlich.		2. Panzerne	1. Panzern	Mittmeisterchen	Unterchen	Leibchen	Wachtl	Zugsführer	Mittmeisterchen	Unterchen	Leibchen	Wachtl	Zugsführer	Mittmeisterchen	Unterchen	Leibchen	Wachtl	Zugsführer	
						Köpfen					Compag: Escadron	Köpfen	Compa: Escadr.	Köpfen	Pferde.																	
1.	Grenadier Bataillon	1.	6.	.	.	.	12.	156	.	.	.	6.	.	.	.	232	20	232	232	464	232	232	20	20	40	20	20	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
4.	Linien	4.	64	.	.	.	46.	136	.	.	.	.	.	64	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4320	4320	8640	4320	4320	248	248	496	248	248
2.	Infanterie { Einen Leibtrain zugerechnet	2.	32.	.	.	.	46.	136	.	.	.	8.	.	24	.	632	116	632	632	1224	632	632	116	116	232	116	116	1836	1836	2672	1836	1836	72	72	144	72	72
2.	Chevaux Legers zu Pferd	2.	8.	.	.	.	36.	146	.	.	.	.	.	16	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1104	1104	2208	1104	1104	200	200	400	200	200
4.	Hussaren zu	4.	32.	.	.	.	38.	146	.	.	.	½	.	31½	.	34.	5.	34.	34.	68	34.	34.	5.	5.	10.	5.	5.	2158	2158	4316	2158	2158	436.	436.	870.	436.	436.
2.	Tirolischen Jäger Bataillon	2.	12.	.	.	.	12.	148	.	.	.	.	.	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	864	864	1728	864	864	72.	72.	144	72.	72.
3.	Garnisons Bataillons	3.	18.	.	.	.	12.	196	.	.	.	2.	.	16.	.	190.	12.	190.	190.	380	190	190	12.	12.	24.	12.	12.	1520	1520	3040	1520	1520	132.	132.	264	132.	132.
.	Garnisons Artillerie	.	2.	.	.	.	.	182	.	.	.	1.	.	1.	.	88.	6.	88.	88.	176.	88.	88.	6.	6.	12.	6.	6.	88.	88.	176.	88.	88.	6.	6.	12.	6.	6.
4.	Cordons Abtheilungen	4.	16.	.	.	.	9.	295	.	.	.	.	.	16.	.	23.	6.	23.	23.	46.	23.	23.	6.	6.	12.	6.	6.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16.	Land Gränitz	.	.	.	.	640	.	.	.	.	688	.	.	.	688	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1832	1832	3706	1832	1832	92.	92.	182.	92.	92.
	Gallizisches Leichtes und	.	.	.	.	32.	.	.	.	.	84.	.	84.	.	.	37.	10.	37.	37.	74.	37.	37.	10.	10.	20.	10.	10.	320	320	640	320.	320	48.	48.	96.	48.	48.
	Lehnwesen { Remont: Departement	.	.	.	.	32.	.	.	.	.	40	.	40	.	.	10.	20.	10.	10.	20	10.	10.	20.	20.	40	20.	20.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Militär Lehranstalt	.	.	2.	.	.	12.	98	.	.	.	.	.	.	110.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	102.	102.	204	102.	102.	16.	16.	32.	16.	16.
	Genie Corps	.	.	.	.	10.	.	.	.	.	12.	.	.	.	12.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2.	2.	4.	2.	2.	8.	8.	16.	8.	8.
	Transports Comanden	.	.	.	.	200	.	.	.	.	200	.	200	.	.	100.	.	100.	100	200	100.	100	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Armee Leuten	.	.	.	.	200	.	.	.	.	200	.	200	.	.	.	.	.	100	.	100	100	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2.	Einziehungs Hüsaren	.	.	.	.	80	.	.	.	.	80	.	80	.	.	40	.	40	40	80	40	40	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	Tyr. Leichten und Hundsmarck Jaeschuln	.	.	.	.	200	.	.	.	.	260	.	100	.	100	30.	70	30.	30	60	30	60	70	70	140	70	70	30	30	60	30	30	70	70	140	70	70
	Reserven	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1296	265	1296	1496	2792	1496	1496	265	265	530	265	265	1497	1497	2834	1497	1497	298	298	596	298	298
	Stierzu																																				
10.	pCto. für die Invaliden	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	328	.	.	.	.	.	328	328	658	328	328	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zum	Ersatz des Dispplum der Leibtrain	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2792	.	.	.	.	530	.	.	.	.	2834	.	.	.	.	596	.	.
	20. pCto. an Remonten	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	299	.	.	.	.	32.	.	.	.	.	2870	.	.	.	280.	.	.	.	.
	10. pCto. an Pferdeärzten und Beschlägern	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	150	150	.	.	.	26.	26	.	.	.	1420	1420	.	.	140	140.	.	.
Zum	15. pCto an Abnützungs Vorrath	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	210	225	420	210	210	40	40	80	40	40	2130	2130	4260	2130	2130	210	210	420	210	210
	Summa der Erfordernis	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1296	3549	1606	2020	6004	1856	1856	3589	2042	7708	3615	3615	14327	14166	6048	1774	1774	1608	1888	6012	1748	1748

Kays: Lemberg den 1ten Sept: 1814.

Jarolb v Belleb

Actum in Kolechow Die 6a Augusti 1863.

Protocoll

Uiber nachfolgendes Vorbringen des Ziegelstreichers Franz Kanzlerz verhandelt

Als der Vorbenannte in der Amtskanzlei erschien erstattete derselbe folgende Meldung

Ich unterzündete den 4ten im heurigen Jahre erzeugten Ziegelbrand am 29ten d. Mts, und legte das Hochfeuer am 4ten August 863 an

Vor der Wendung des Brandes namentlich der Anlegung des Hochfeuers pflege ich 48 Stunden das Ziegelofendach von innen mit den mir beigegebenen Handspritzen zu bespritzen, von außen lasse ich das ganze Dach mit Wasser häufig begießen, und so rette ich solches vor der Entzündung während ich um die Ziegeln gehörig auszubrennen die Feuerflamme bis über die obere letzte Schichte auslaufen lassen muß, weil mir sonst 2 bis 3000 Stück Mauerziegeln verderben würden, da deren ausbrennen unterdrückt sein möchte, diese sonach die verkäufliche Qualitaet nicht erlangen, und den k. Renten einen Nachtheil von 25 bis 31 fr herbeiführen konten

Das Ziegelofendach ist im Umfange bedeutend niedrig und blos im Sattel erhöht, da die Hitze derart erreitert wird, daß selbst durch solche die Schindeln entzünden, und wenn die Flamme dazu kömmt, unabwehrbar brennend werden, ergab es sich daß am 5ten d. Mts Abends 6½ Uhr die Flamme das Dach ergriff, dessen Rettung nur dem Umstande zuzuschreiben ist, daß in der nahen Entfernung Menschen Gras mehten, die herbeigeeilt, den schon entstandenen Brand nicht zum völligen Ausbruche gelangen ließen, wie sich dessen der Verwalter der um Nachschau zu pflegen dahin kam ortlich überzeugte

Ich zeige den Abschluß des Lübeckschen Amtes und den beiliegenden an, mit dem ich, wie Sie sehen, fertig bin, und nenne mich abermals Ihren gehorsamen Diener, indem ich Ihnen meine Glückwünsche zum neuen Jahre darbringe, und Ihnen Gesundheit, Zufriedenheit und alles Gute wünsche, was Sie sich selbst wünschen können.

Franz Kaufisch

Da die Abrechnung der Einquartierung sehr leicht die Aufmerksamkeit der Behörden auf sich ziehen könnte, so bitte ich mir gefälligst zu melden, ob ich die Forderung des Einquartierungsamtes bestreiten soll?

Ich bitte Sie mich die Forderung des Einquartierungsamtes wissen zu lassen, damit ich darauf antworten kann.

Kann die Abrechnung der Einquartierung nicht berichtigend werden, so bitte ich gefälligst, mir die Quittungen der Einquartierung zurückzuschicken, damit ich sie selbst berichtigen kann.

Ich bitte Sie mich gefälligst zu benachrichtigen, ob die Einquartierung bezahlt ist, damit ich meine Rechnung darüber abschließen kann.

Ich bitte Sie mich gefälligst zu benachrichtigen, ob die Einquartierung bezahlt ist, damit ich meine Rechnung darüber abschließen kann.

Ich bitte Sie mich gefälligst zu benachrichtigen, ob die Einquartierung bezahlt ist, damit ich meine Rechnung darüber abschließen kann.

Kann die Abrechnung der Einquartierung nicht berichtigend werden, so bitte ich gefälligst, mir die Quittungen der Einquartierung zurückzuschicken, damit ich sie selbst berichtig

Praesentatum die 10a Augusti 864. 218

No 3605 p

No 1325.

An

das löbliche k.k. Staat Wirthschaftsamt hier

Die vorstehende k.k. Kreisbehörde fand mit Erlaß vom 1. August 864 Z. 6280. das Ergebniß der wegen Verpachtung der vereinten städtischen u. Staatsherrschaftlichen Bierpropination für die Zeit vom 1. November 1864 bis Ende Dezember 1867 abgehaltenen ersten Lizitation, wobei Israel u. Elias Hauptmann gegen den Fiskalpreis pr. 1600 f ö.W. an jährlichen Pachtzins mit dem Anbothe eines jährlichen Pachtschillings pr. 1605 f 99 + ö.W. Bestbieter verblieb — zu bestätigen.

Hiervon wird das löbliche k.k. Staat Wirthschaftsamt im Grunde obigen kreisbehördlichen Erlasses im Zwecke der Vorschreibung der Hälfte des Pachtzinses zu Gunsten der Staatsrenten mit dem Bedeuten in Kenntniß gesetzt, daß bei dem Umstande als der für den 19 Juli 864. anberaumt gewesene Termin zur Verpachtung der hierstädtischen u. Staatsherrschaftlichen Brandweinpropination auf die Zeit vom 1. November 864. bis Ende Dezember 867. ob Abgang an Lizitationslustigen fruchtlos abgelaufen ist — die vorstehende k.k. Kreisbehörde hiezu die zweite hierauf abzuhaltende Lizitation u. z. auf den 5. September 864. auszuschreiben befunden habe. —

Vom k.k. Bezirksamte

Bolechow am 5 August 864.

Gürtner

Nro 7991

ad Rechgsprotz 38.
Beilage No 5.
2. Stck

Praesentt. Die 12a 7bris 1864. 219

Nro 1529.

An

das Kk: Kaal Wirtschaftsamt in

Bolechow

38
5
2.

Die mit dem Berichte vom 10t August l: J: Z 1325 erstattete Anzeige über das Ergebniß der Verpachtung der Bolechower städtischen Bier Propination für die Dauer vom 1ten November 864 bis Ende Dezember 1867 um den einjährigen Pachtbetrag von 1605 fr 99 xr Öw Sage! Ein Tausend sechshundert fünf Gulden 99 xr Öw: welches nach der kreisbehördlichen Mittheilung vom 1ten August l: J: Z 6280 bestätiget wurde, zur Wissenschaft nehmend, wird das Kk: Wirtschaftsamt beauftragt, wegen Vorschreibung des der Domäna hievon zufallenden Antheils das Geeignete zu verfügen.

Die Berichtsbeilage folgt anschlüssig zurück.

Von der Kk: Finanz Bezirks Direction

Stry am 9t September 864.

[illegible]

Servata Copia pro Actis
[illegible] Rentamte zur Fürschreibung quartaligen Einbringung, dann zum Rechnungsbelag zuzustellen
Bolechow am 12ten 7bris 864
Metzger

[illegible]

Ausweis

Über die im Bereiche des Bolechower k.k. Bezirks Amtes bestehenden Arbeits-Preise pro 1860.

Anzahl	Benanntlich	Betrag in öst. Whg fl.	kr.	Anmerkung
1.	Maurer Poliertag . .	1	48	Ein Gulden 48 kr. Ö.W.
1.	" Gesellentag . .	1	24	Ein Gulden 24 kr. Ö.W.
1.	Maltermacher . . .	–	42	Vierzig Zwei kr. "
1	Zimmer Poliertag . .	1	48	Ein Gulden 48 kr. "
1	2 spänniger Pferde-Zugtag	1	88	Ein Gulden 88 kr. "
1	2 " " Ochsen . "	1	25	Ein Gulden 25 kr. "
1	Handtag schwerer Mann Handlanger Arbeit . .	–	30	Dreißig Kreutzer Ö.W.
1	Handtag leichterer Arbeit	–	24	Zwanzig Vier " Ö.W.

Vom k.k. Bezirks Amte

Bolechow am 10. September 1859

Gillow

Wapienie dziurowate 221

Wapień dziurowaty

(Cavernoeser Kalk Ecka)

na Górnym Szląsku, w Krakowskiém i w Królestwie Polskiém i jego stanowisko w systemie tryjasowym,

przez

dra A. Mikołajczaka,

nauczyciela geognozyi i mineralogii w szkole górniczéj w Tarnowskich Górach (Tarnowitz) na Górnym Szlązku.

Kosmos 1878

Formacyję wapienia muszlowego na Górnym Szląsku, w Krakowskiem i w Królestwie Polskiem reprezentują podług niemieckiego geologa Dra Ecka [1]) przeważnie wapienie dolnego jego ogniwa; podczas gdy bowiem cała grubość téj formacyi podług tegoż autora około 200 metrów wynosi, ma dolne jego ogniwo samo około 170 metrów głębokości posiadać, tak, że na średnie i wierzchnie razem tylko około 26 do 30 metrów pozostaje. Pominąwszy niektóre rzadkie i podrzędną rolę odgrywające gatunki wapienia, dolne ogniwo téj formacyi tworzy przeważnie 3 gatunki wapienia, tj.

1) główny wapień muszlowy, wapień chorzowski Eck'a *(Hauptmuschelkalk)*, najgrubszy;
2) dziurkowaty i gębczaty wapień, obejmujący: *a)* blauer Sohlenstein, *b)* Schichten von Gorazdze, *c)* Encriniten und Terebratelschichten, *d)* Schichten von Mikultschitz, *e)* Himmelnitzer Dolomit Eck'a; *(Schaumkalk)*;
3) dolomity.

Pomimo to, wynalazł Dr. Eck w tem ogniwie 7 rozmaitych poziomów, które, choć podług jego własnego zdania, nie mają stanowić samodzielnych poleontologicznych horyzontów, jednakowoż w dalszym ciągu swéj rozprawy do rzędu prawdziwych takich poleontologicznych ogniw stara się je wynieść. Podział ten jest bardzo sztuczny i naciągnięty; gdzie bowiem brakowało jakiéj charakterystycznéj skamieniałości, tam przypadkowa obecność jakiego minerału, lub częstsze tegoż pojawianie się, posłużyło mu do oznaczenia owych różnych oddziałów i poddziałów. Mianowicie kładzie on wielki nacisk na pojawianie się rogowca w różnych poziomach

[1]) Ueber die formation des bunten Sandsteins und des Muschelkalks in Oberschlesien, von Heinrich Eck, Dr. phil., Berlin 1865.

wapienia muszlowego, a ponieważ pod wsią Mikulczyce minerał ten w wielkiéj obfitości w wapieniu się znajduje, odróżnił od innych ten horyzont i nazwał go *Schichten von Mikultschitz*. Wypada tu nadmienić, że rogowiec, jak i inne kruszce i minerały formacyi wapienia muszlowego, nie znajduje się zawsze w jednym i tym samym poziomie, ale owszem jako konkrecyje znajdują się we wszystkich prawie horyzontach i we wszelkich gatunkach skały.

Za Eck'iem poszedł Ferd. Römer [1]) w swojéj geologii Górnego Szląska, który w krótkiem streszczeniu pracę Eck'a, co się formacyi pstrego piaskowca i wapienia muszlowego dotyczy, podaje i wiadomościami o tychże utworach, po za obrębem Górnego Szląska się pojawiających, uzupełnia.

Po tych kilku wstępnych słowach, przypatrzmy się bliżéj systematycznéj Eck'a pracy.

Pierwsze dolne ogniwo wapienia muszlowego na Górnym Szląsku, w Wielkiem Księstwie Krakowskiém i w Królestwie Polskiem tworzy, podług Eck'a, wielko-rzadko miałkoziarnisty wapień krystalicznéj struktury, brunatnéj, szaréj lub czerwonawéj barwy, który dla wielu dziur w nim się znajdujących, miano „*Cavernoeser Kalk*“ otrzymał. Rogowiec ma się w nim tu i ówdzie pojawiać, lecz skamieniałości nie posiada prawie żadnych. Już Pusch [2]) w swoim opisie geognostycznym Królestwa Polskiego o podobnym wapieniu wspomina, a mianowicie zauważył go na przejściu między formacyją pstrego piaskowca i wapienia muszlowego. Wziął go jednakowoż za dolomit i stawia jak również Oeynhausen [3]) w późniejszych czasach swój „*zelliges Dachgestein*“ na równi z dolomitami, pokrywającemi *kruszcowiska* [4]) górnoszląskie. I ja spotykałem ów wapień na granicy tych dwóch formacyj na polach porozsiewanych w małych kawałkach. Dla swéj krystalicznéj struktury, zawartości krzemionki i dosyć znacznéj ilości magnezyi, jest on uderzająco twardy

---

[1]) Geologie von Oberschlesien von Dr. Ferd. Römer, Breslau 1870.

[2]) Geognostische Beschreibung von Polen, von Georg Gottlieb Pusch, Stuttgart und Tübingeu 1836.

[3]) Versuch einer geognostischen Beschreibung von Oberschlesien und den nächst angrenzenden Gegenden von Polen, Galizien und österrei hisch Schlesien, von Carl v. Oeynhausen, Essen 1822.

[4]) Wyraz przez autora utworzony, oznaczający niemieckie Erzlagerstätte, na wzór ściernisko, mrowisko, ognisko i t. d., oznaczające miejsce lub znajdywanie się i pobyt tych odpowiednich przedmiotów.

i trwały i dobrze się opiera zwietrzeniu i pokazuje barwy żółte, brunatne, czasem zielono-sine. Posiada wiele dziur i wydrążeń nieregularnych, często kryształami kalcytu wypełnionych; stąd miano „*wapienia dziurowatego*“ bardzo mu przystoi. Wielkie gniazda kalcytu w pięknych rombościanach trafiają się pod Bytomiem na Górnym Szląsku, opodal kopalni Reden'a i Florentyny. Tu też jest wielki wyłom, w którym przymioty tego wapienia, jak również jego stosunek do innych utworów tryjasowych, dokładnie widzieć się dają. Nie tworzy on jednakowoż samodzielnego ogniwa, ani szeregu warstw jednolitéj skały, jak to w innych poziomach formacyi tryjasowéj widzieć się zdarza. Jest on raczéj związany z dolomitami marglowemi pstrego piaskowca i tworzy w tym ostatnim nieregularne warstwy we wyższych tegoż poziomach. Warstwy te zmieniają swą grubość od 60 do kilku centymetrów w niewielkich odstępach. Skamieniałości nie widać w nim żadnych, co nas wcale dziwić nie powinno, gdyż wapień ten, widocznie z przekrystalizacyi składników marglu dolomitycznego w późniejszych geologicznych peryjodach powstały, skamieniałości zawierać nie może. Ale choć w samym tym wapieniu nie ma żadnych wskazówek paleontologicznych, to już samo pojawienie się jego w marglowych dolomitach wystarczałoby do oznaczenia jego stanowiska. Wątpliwość ta znika zupełnie, gdyż w marglu, który z tym wapieniem na przemian warstwy wierzchniego ogniwa pstrego piaskowca zamyka-znalazłem bardzo wyraźne okazy rozmaitych skamieniałości, cechujących wierzchnie ogniwo formacyi pstrego piaskowca, przez niemieckich geologów *Röth* nazwane. Z tych skamieniałości wymienię: *Myophoria costata* Eck, (*Donax costata* Zenker, *Myophoria fallax* v. Seebach), *Natica Gaillardoti* Lefroy, *Gervillia costata, Modiola*, które wszystkie, a mianowicie *Myophoria costata*, wierzchnie ogniwo pstrego piaskowca cechują. W niektórych okolicach tworzy ten wapień dziurowaty wystające ze ziemi mniejsze lub większe głazy, które jedynie przez wypłukanie łatwo wietrzących marglów obnażone zostały. Z téj też przyczyny mógł się ten wapień przez zniknięcie naprzemian z nim leżących warstw dolomitów marglowych skoncentrować i utworzyć pokład kilku stóp grubości na dolomitach marglowych, nigdy jednak grubości 40 stóp, jak to Eck przypuszcza, nie sięga.

Z tego wszystkiego wynika, że wapień dziurowaty (*Cavernoeser Kalk* Eck'a) do wyższego ogniwa pstrego piaskowca, przez nie-

mieckich geologów *Röth* zwanego, policzyć należy, a formacyję wapienia muszlowego od dołu, tak nazwany przez Eck'a *wapień chorzowski* rozpoczyna.

Kilka słów o dyfuzyi gazów

z powodu artykułu pana Ludwika Birkenmajera o mojej rozprawie habilitacyjnéj.

W XII. zeszycie „Kosmosu" z roku ubiegłego (p. 544—8), przysłanym mnie ze Lwowa, znalazłem artykuł, w którym p. Birkenmajer wytyka szereg „*usterek*", znajdujących się jakoby w pomienionej rozprawie. Z tych usterek jedna „*tylko szczęściem*" — jak powiada p. B. — w obec warunków moich doświadczeń ma być „*dosyć małą*", w każdym innym razie mogła by „*bardzo znacznie*" wpłynąć na cyfry, obrachowane przezemnie.

Zarzut ten zadziwił mnie tém mocniéj, że dotychczas nikt mnie go nie zrobił w Niemczech, gdzie moja rozprawa — nie mówiąc już o wyciągach, które pojawiły się w swoim czasie w rozmaitych pismach — wraz po swém ukazaniu się w druku dwa razy została dosłownie przedrukowaną w czasopismach naukowych, raz w 158 tomie Poggendorff'a Annalen der Physik, drugi raz w 12 tomie Carl'a Repertorium für Experimentalphysik. Zarzutu tego również mnie nie zrobił znakomity angielski fizyk James Clerk Maxwell, któremu zawdzięczamy po większej części dzisiejszą kinetyczną teoryję gazów. Napisawszy o mojéj rozprawie obszerne sprawozdanie Maxwell zakończył je następującemi słowy:

„We hope that Dr. v. Wróblewski will continue his researches, „and make a complete investigation of the phenomena of dif- „fusion through absorbing substances." (Nature, a weekly illustrated journal of science, tom 14 str. 25).

Wątpię, czyby Maxwell to zrobił, gdyby w mojéj pracy była usterka podobnego rodzaju. Zobaczmy, w czém zawiera się ta usterka. Pan B. mówi: „Ponieważ ciśnienie w dyfuzyjometrze zmie- „niało się z czasem: na początku doświadczenia wynosiło np. p_0 na „końcu P, autor chcąc wyprowadzić średnie ciśnienie w ciągu do-

„świadczenia bierze po prostu średnią arytmetyczną $\frac{p_0+P}{2}$. Pomi-
„jając już ten wzgląd, iż w razie prawdziwości powyższego prawa,
„ilości gazu przenikającego błonę w nikłéj chwilce czasu *dt* są
„proporcyjonalne do każdorazowego ciśnienia *p*, że zatém ściśle
„rzecz biorąc wprowadzenie średniego ciśnienia w dyfuzyjometrze
„jest niedozwolonem, owo średnie ciśnienie jakie autor wprowadza
jest niedokładném.“ Potem rozwija p. B. wzór, wyrażający średnie ciśnienie w ciągu *czasu* doświadczenia, to jest średnie ciśnienie od t=o do t=t i podaje go jako wzór, który powinienem był użyć.

O *tego rodzaju* średniem ciśnieniu (t. j. o ciśnieniu od t=o do t=t) w mojej rozprawie *nie ma nigdzie mowy*. Odkryte przezemnie prawo określiłem jak następuje: „die Geschwindigkeit, mit
„welcher eine gegebene Gasmenge durch eine Kautschuckmembran
„diffunduirt ist dem Drucke des diffundirenden Gases auf die Mem-
„bran proportional. Nimmt man aber als Maas für die Diffusions-
„geschwindigkeit die in der Zeiteinheit durch eine Kautschukmembran
„diffundirende Gasmenge, so ist dieselbe dem Drucke des diffun-
„direnden Gases auf die Membran proportional.“ (Ueber die Diffusion der Gase durch absorbirende Substanzen str. 7). Metoda, za pomocą któréj to prawo najłatwiéj mogło by być dowiedzionem, zawiera się w tém, że wówczas, gdy gaz w dyfuzyjometrze pozostaje ciągle pod *stałem* ciśnieniem, mierzy się napr. w sześciennych centymetrach (przy 0° i normalném ciśnieniu) ilość gazu wychodzącego przez błonę kauczukową z dyfuzyjometru np. w sekundę. Takie doświadczenia trzeba byłoby robić przy rozmaitych stałych ciśnieniach i jeżeliby powyższe prawo okazało się rzeczywistém, to ilości gazu, wychodzące w sekundę musiały by być proporcyjonalnymi do użytych ciśnień.

Trudności doświadczalne, połączone z tą metodą i wynikająca stąd niedokładność spostrzeżeń nie dozwoliły użyć jéj w danym razie i zmusiły zastąpić ją przez inną metodę, prawie również prostą i nie mającą tych trudności.

Przypuśćmy, że przy *stałém* ciśnieniu *A* millmetrów wychodzi z dyfuzyjometru w *m* sekund *a* sześciennych centymetrów gazu, mierzonych przy 0° i 760 mm. W takim razie, jeżeli powyższe prawo odpowiada rzeczywistemu stanowi rzeczy, wyjdzie w *m* sekund z dyfuzyjometru przy stałém ciśnieniu A + 5 milimetrów

$a.\frac{A+5}{A}$ sześcien. cent. gazu, przy ciśnieniu zaś A—5 mil. $a.\frac{A-5}{A}$ sześcien. cent. Jeżeli teraz gaz na początku doświadczenia znajduje się pod ciśnieniem A+5 mil.; daléj, jeżeli ciśnienie gazu w dyfuzyjonometrze zmniejsza się w miarę tego jak on wychodzi przez błonę i nakoniec jeżeli rozmiary aparatu i błony tak zostały poprzednio wybrane, że za wyjściem *a* sześcien. cent. gazu z dyfuzyjometru ciśnienie w nim zmniejsza się na 10 mil, to ilość gazu, wychodząca w *m* sekund w tym ostatnim razie, równa się

$$\frac{a.\frac{A+5}{A}+a.\frac{A-5}{A}}{2}=a.$$

gdyż o ile na początku doświadczenia pod ciśnieniami większymi od A gaz prędzéj wychodzi, o tyle potem pod ciśnieniami mniejszymi od A powolniéj wychodzi. A zatém wychodzenie gazu przy ciśnieniu zmiennem od A + 5 do A — 5 milimetrów zastępuje zupełnie wychodzenie gazu pod ciśnieniem stałém A i ciśnienie, które potrzebuje być obrachowanem, jest *średnie arytmetyczne*, użyte przezemnie, nie zaś średnie w ciągu *m* sekund, które to p. B. znalazł w mojéj rozprawie.

Przy stałem ciśnieniu *B* razy większem (lub téż przy zmiennem ciśnieniu, zastępującém w powyższy sposób ciśnienie stałe) przechodziło by przez błonę *Ba* sześciennych cent. gazu w *m* sekund, lub téż *a* w $\frac{m}{B}$ sekund. Jeżeli więc doświadczenia tak urządzimy, że w obu razach obserwuje się przechodzenie przez błonę tejże samej ilości gazu *a*, to w razie rzeczywistości mego prawa obserwowane czasy *m* i $\frac{m}{B}$ powinny być odwrotnie proporcyjonalnymi do ciśnień *A* i *BA*, obrachowanych w sposób przezemnie podany, co też w rzeczywistości i okazało się.

Przejdźmy teraz do innych usterek, mnie wytkniętych. Pan B. powiada, że ze „*zdiwieniem*“ nie znalazł w mojej rozprawie żadnéj wzmianki o dziele Bunsena (gasometrische Methoden) i na końcu artykułu mówi, że Bunsen domniemywał się o istnieniu prawa, o które tu rzecz chodzi. Jako dowód na to przytacza p. B. wyżéj pomienione dzieło Bunsena (stronica nie wskazana) i stronicę 439 pierwszego tomu fizyki Wuellnera.

Bunsena nie przytoczyłem z bardzo prostego powodu. Sam już tytuł mojej dysertacyi powiada, że ona ma za przedmiot dyfuzyję gazów przez *pochłaniające* (absorbujące) ciała. Bunsen zaś nigdy nie studyjował tego rodzaju dyfuzyi i w jego dziele *nie ma ani jednego słowa* o dyfuzyi gazów przez pochłaniające ciała. Co się zaś tyczy fizyki Wuellnera, to w żadném z trzech wydań jéj nie było dotąd *ani jednego słowa choćby nawet o istnieniu dyfuzyi przez pochłaniające ciała.* Tu już mój krytyk pomieszał zjawiska, nie mające nic wspólnego z sobą. Dla wyjaśnienia tego punktu muszę tu podać następujący krótki przegląd zjawisk dyfuzyi.

Rozróżniamy trzy rodzaje dyfuzyi gazów:

1) Dyfuzyję swobodną gazów (freie Diffusion der Gase) t. j. mieszanie się gazów, gdy im na zawadzie nie stoi żadna przeszkoda mechaniczna napr. cienka przegroda (diafragma) grafitowa. Prawa téj dyfuzyi były wyprowadzone z kinetycznej teoryi gazów przez Maxwella (Philosophical Magazine, serya 4, tom 35) i sprawdzone doświadczalnie przez Loschmidt'a (Wiener-Berichte, 2gi oddział, tomy 61 i 62). Jedno z tych praw głosi, że współczynnik dyfuzyi (Diffusionsconstante) obu mieszających się gazów jest proporcyjonalnym do kwadratu absolutnéj temperatury; drugie, że ten współczynnik jest odwrotnie proporcyjonalnym do ciśnienia (Gesammtdruck), pod jakim oba gazy się znajdują.

2) Drugi rodzaj zjawisk stanowi dyfuzyja gazów przez *niepochłaniające* przegrody jak sztuczny grafit. Charakterystycznem prawem tego rodzaju zjawisk jest prawo Grahama, głoszące, że prędkość, z jaką gaz przenika przez przegrodę podobnego rodzaju jest odwrotnie proporcyjonalną do pierwiastku kwadratowego z gęstości gatunkowéj gazu. Prawo to odkryte empiryczne, daje się wyprowadzić z kinetycznéj teoryi gazów (Stefan, Wiener-Berichte tom 63). Dotąd znalezionem było tylko jedno ciało, z którego zrobiona przegroda sprawdza je. Jest to sztuczny grafit, wyrabiany w Londynie na ołówki. Przyczyna tego zawiera się w tém, że we wszystkich innych ciałach (jak naprz, w gipsie) *pory są za duże* i że przy przechodzeniu gazu napr. przez gipsową przegrodę nie mamy już do czynienia z samemi zjawiskami dyfuzyi. Tu występują innego rodzaju zjawiska, których piękną charakterystykę można znaleść w wyżéj przytoczonym artykule Maxwella o mojej pracy.

Bunsen starał się lat 20 przeszło temu, gdy jeszcze teoryja kinetyczna dyfuzyi gazów nie istniała, obalić to prawo Grahama,

experymentując z gipsowemi *(niepochłaniającemi)* przegrodami. Zarzuty jego, że z jego doświadczeń to prawo nie zupełnie wynikało, nie mają obecnie znaczenia, gdyż wiemy dzisiaj z teoryi kinetycznéj gazów, że przy warunkach doświadczeń Bunsena ono w dokładności okazać się nie może.

Bunsen przy tej sposobności wykazał, 1) że jeżeli gaz przechodzi przez *niepochłaniającą* przegrodę pod *niewielkiém* ciśnieniem, to prędkość przenikania jest proporcyjonalną do ciśnienia (przy *znaczniejszych* ciśnieniach to prawo niema już miejsca [1]) i 2) że jeżeli przez przegrodę przechodzą jednocześnie dwa gazy w odwrotnym kierunku, to stosunek przechodzących ilości obu gazów ma pewną stałą wartość. (To ostatnie prawo jest tylko wynikiem powyższego prawa Grahama).

Wszystkie te prawa tego rodzaju dyfuzyi wyprowadził Stefan z kinetycznéj teoryi gazów (Wiener Berichte tom 63) i pokazał, że matematyczna teoryja całego tego rodzaju zjawisk może być rozpatrywana jako szczególny wypadek matematycznéj teoryi swobodnéj dyfuzyi gazów.

3) Nakoniec trzeci rodzaj zjawisk stanowi dyfuzyja gazów przez *pochłaniające ciała*. Zjawiska te nie mają nic wspólnego z poprzednim rodzajem zjawisk, gdyż tu odegrywa ogromnie wielką rolę współczynnik pochłaniania (Absorptions-coefficient), nie istniejący w niepochłaniających ciałach jak gips. On do tego stopnia zmienia charakter zjawisk, że napr. wodor, który przechodzi przez grafitową przegrodę 4,7 razy prędzéj, niżeli bezwodnik kwasu węglowego przechodzi przez kauczukową błonę rodzaju, z jakim ja doświadczenia robiłem, 3,6 razy powolniéj. Zjawiska te są tak odrębne, że Graham wymyślił dla ciał jak kauczuk hypotezę o ich odrębnéj budowie i był tego przekonania, że napr. kauczuk nie ma porów — hypoteza, którą ja uważam za fałszywą. Dotąd jeszcze nikt nie wyprowadził praw tych zjawisk z kinetycznéj teoryi gazów i Stefan, który w 1871 roku obiecał to zrobić (Wiener Berichte tom 63), nie wywiązał się dotąd z obietnicy.

W mojéj dysertacyi wyłożyłem ogólne prawo dla tych zjawisk, mające takie dla nich znaczenie, jak prawa Maxwella dla pierwszego, a prawa Grahama i Bunsena dla drugiego rodzaju dyfuzyi gazów. Do wynalezienia go doprowadziło mnie rozpatrywanie zja-

[1]) Gas. Methoden p. 216.

codopiero, wymienionych pod obrady, komisyj ściślejszych (krajowych), ile możności z udziałem reprezentantów Wydziałów krajowych i aby uchwały komisyj wraz z całym materyałem przesłali ministerstwu.

Z uwzględnieniem tych rezultatów, tudzież uchwał pierwszego austryackiego kongresu leśników, zebranego w r. 1876, dalej z uwzględnieniem doświadczeń, które o wadliwościach dotychczasowego ustawodawstwa leśnego poczyniły organa leśniczo-techniczne przy politycznych władzach administracyjnych, a na koniec z uwzględnianiem ostatnich w ustawodawstwie leśnem reform za granicą (ustawy pruskiej z dnia 6 lipca r. 1875, ustawy wyrtemberskiej z dnia 16 sierpnia r. 1875, ustawy saskiej z dnia 17 lipca r. 1877, ustawy szwajcarskiej z dnia 24 marca r. 1877, ustaw włoskich z dnia 4 lipca r. 1874 i 20 czerwca r. 1877) skodyfikowano nową ustawą leśną i za porozumieniem z innemi ministerstwami ułożono projekt, o którym tu mowa.

Projekt ten — powiada rząd — tak jest ułożony, że tak pod względem rzeczy samej, jak z stanowiska prawnopolitycznego, zachowując jedność i wspólność pewnych przepisów natury prawnej, liczy się co do przepisów dotyczących właściwie kultury z niezaprzeczonemi po różnych częściach państwa różnicami. Postąpiono sobie tak samo jak przy ustawie wodnej, t. j. zaprojektowano ustawę na całe państwo, która stanowić będzie podstawę i ramę przeznaczonych do bezpośredniego praktycznego wykonywania ustaw krajowych. Do projektu ustawy na całe państwo przyjęto te normy, które lubo odnoszą się do spraw kultury krajowej, przeważnie jednak noszą znamię przepisów cywilno-prawnych, lub stanowią wyjątki z pod ogólnych przepisów kompetencyjnych, lub należą do dziedziny prawa karnego, lub też stanowią naturalne uzupełnienie treści ustawy zbudowanej na takich zasadach. Ustawodawstwu krajowemu zaś pozostawiono wszystkie te przepisy, które niewątpliwie noszą znamię norm dotyczących samej kultury i jako takie muszą być zastosowane do różnic krajowych. Tak więc przez wsunięcie do tej ustawy państwowej przepisów uchwalonych przez sejmy krajowe, a to na tem miejscu, gdzie ustawa państwowa czyni zastrzeżenia na rzecz ustawodawstwa krajowego, t. j. z dosłownego tekstu ustawy państwowej, uzupełnionego uchwałami sejmu, powstaną *ustawy krajowe, które będą przedmiotem właściwego ich wykonania.*

Naczelną zasadą projektu jest, podobnie jak w ustawie dotychczasowej, zachowanie lasów dzisiejszych, a nadto uchronienie od pogorszenia i ile możności podźwignienie co do ilości i jakości.

Wpływ lasów na klimat nie jest jeszcze stwierdzony w sposób ściśle naukowy; jest to od czasu stosunkowo niedawnego przedmiot obserwacyj i badań w wielu państwach, i niewątpliwie upłyną jeszcze lat dziesiątki, zanim nauka odpowie dokładnie na to pytanie, z którem zarazem wiąże się kwestya skutków higienicznych. Natomiast nie ulega wątpliwości, że lasy wywierają pewien skutek mechaniczny na grunt tak własny jak sąsiedni, chroniąc go od następstw deszczów ulewnych, od nieurodzajności, zasłaniając od klęsk elementarnych, a źródła od wyschnięcia, potoki od zasypania piaskiem i t. d. Dla tego rząd nie mógł zerwać z zasadą zachowania lasów dzisiejszych, od której to reguły odstąpi się względem tego lub owego lasu, jeśli będzie dowód, że usunięcie lasu nie oddziała szkodliwie. Rozumie się, że gdzie grunt przydatny do innej kultury, dającej większy dochód, i gdzie nie staną na przeszkodzie względy lokalne lub wzięte z prawa prywatnego, tam taka zamiana kultury bynajmniej nie będzie wykluczona; otoczy się ją tylko zastrzeżeniami nadającemi jej znamię wyjątku z pod reguły

Co się tyczy tych zmian w kulturze, które projekt niniejszy, gdy nabędzie prawomocności, zastanie jako już istniejące, wypadnie rozróżniać zmiany, które stały się w zgodzie z ustawą dotychczasową a wbrew tejże ustawie. Zmiany zgodne z ustawą dotychczasową oznaczają stan legalny; o ogólnej rewindykacyi parcel wylesionych dla ponownego zalesienia mowy być nie może. Ale i co do zmian poczynionych wbrew ustawie dotychczasowej projekt uwzględnia stan faktyczny i również nie zmierza do rewindykacyi ogólnej. Rewindykacya celem zagajenia nastąpi mimo dokonanego wykarczowania tylko tam, gdzie już władze wezwały właściciela do ponownego zalesienia, t. j. tam, gdzie już stwierdzono, że w danych okolicznościach nie można przystać na samowolnie dokonaną zmianę w kulturze. W ten sposób, zwłaszcza przy toczących się już czynnościach leśniczo-inspekcyjnych, będzie można rewindykować zawczasu przynajmniej ważniejsze tego rodzaju parcele; a nadto znajdzie się sposób na zapełnienie ważniejszych szczerb, skoro projekt zawiera nowe przepisy o zagajeniu gruntów i o gospodarowaniu wedle prawideł leśniczych na tych gruntach, które wedle ogólnego prawnego pojęcia nie są gruntami leśnemi, a do których należeć będą właśnie owe parcele samowolnie wykarczowane.

Przyjęto więc nowy kataster dla podatku gruntowego za zwykłą podstawę do określania gruntów leśnych, z czego wynika ta korzyść, że zastosowanie nowej ustawy leśnej będzie miało jasno pociągnięte granice co do gruntów, podlegającej ustawie. Jeśli nadto projekt zawiera wspomniane tuż powyżej przepisy o zagajaniu i zagospodarowywaniu wedle prawideł leśniczych takich gruntów, które wedle nowego katastru nie są gruntami leśnemi, ma to cel dwojaki. Po pierwsze, chce nowa ustawa stworzyć lasy tam, gdzie ich potrzeba jako zasłony od niebezpieczeństw grożących gruntom niezalesionym i sąsiednim; po drugie, ma ta ustawa państwowa stworzyć podstawę dla ustaw krajowych o przymusowem zalesianiu takich obszarów, które nadają się jedynie do hodowli drzewa i jako pastwiska, a których zalesienie jest sprawą dobra pospolitego. Takie zalesienia będą potem uwzględniane w katastrze z okoliczności peryodycznej rewizyi katastru.

Szczególniejszą pieczołowitością otacza projekt te lasy, które w skutek bezpośredniego wspólnego używania ich przez członków korporacyi, jak doświadczenie bardzo wyraźnie poucza, wystawione są na ciągłe niebezpieczeństwo spustoszenia. Co do takich lasów, projekt zawiera przepisy surowsze i przyznaje władzom politycznym prawo sprawienia ładu tymczasowo, na podstawie nowej ustawy leśnej, dopóki wzajemne prawa i obowiązki uczestników nie będą określone zwykłą drogą prawną.

A dalej zmierza projekt do nadania wpływowi rządowemu na gospodarstwo leśne granic i formy, ile możności jaknajwłaściwszych ze względu na stan, na jakość, na dochód i na całą w ogóle indywidualność każdego lasu zosobna, w którym to celu rozszerza zakres samodzielności władz leśniczo-nadzorczych. Rząd bowiem mniema, że do dopięcia właściwego celu nowej ustawy — zachowania lasów dzisiejszych od wytępienia — nie wystarcza sama tylko represya, lecz potrzeba nadać władzom w ściśle określonej formie, kompetencyę do skutecznych kroków prewencyjnych na wypadek, gdyby lasowi groziło spustoszenie lub wytępienie.

Nakoniec widzi się rząd w konieczności zaprojektować rozszerzenie wymiaru kar, tak, aby wśród szczególniej obciążających okoliczności można rzeczywiście zastósować karę do czynu. Kara bowiem, dozwolona dotychczasową *ustawą leśną, często w tak a-*normalnym pozostaje stosunku do korzyści nastręczających się z przekroczenia ustawy, że traci wszelkie znaczenie kary, a jest uważana co najwięcej za wydatek połączony z przedsięwzięciem czynności zakazanej, zupełnie na równi z innemi kosztami wykonania. (C. d. n.)

** **Posiedzenie** Izby handlowej i przemysłowej odbędzie się we wtorek, dnia 16 lipca 1878 r. o godzinie 6 po południu. Na porządku dziennym: 1. Wybór delegata na tegoroczny międzynarodowy targ zbożowy w Wiedniu. 2. Wnioski względem przyznania stypendyów w celu zwiedzenia tegorocznej wystawy paryskiej. 3. Wnioski komisyi w sprawie rewizyi przepisów dla cechowania miar i wag. 4. Przedłożenie komisyi w sprawie protokołowania firm handlowych. 5. Sprawozdanie komisyi o wniosku gradeckiej Izby handlowej względem ochrony interesów handlowych przy nowem ukształtowaniu półwyspu bałkańskiego. 6. Przedłożenie komisyi w sprawie stosunków handlowych miasta i prowincyi Bahia w Brazylii. 7. Przedłożenie komisyi w sprawie ustanowienia dwóch stręczników towarowych we Lwowie. 8. Przedłożenie komisyi względem jednostkowej miary ustanowionej w obrocie handlowym drzewem opałowem.

OSTATNIA POCZTA

Kongres berliński rozpoczęty 13 czerwca, kończy jutro 13 lipca swe prace. Ostatnie posiedzenia poświęcone są wyłącznie na czytanie traktatu pokojowego, który jutro ma zostać podpisanym. Wielki bankiet w białej sali królewskiego zamku stanowić będzie epilog wielkiego historycznego dramatu, który właśnie odegrał się przed naszemi oczami.

Kwestya batumska przed samem zamknięciem kongresu omal że nie dała powodu do groźnych zawikłań i nieporozumień. Wiadomo, że sprawa ta na konferencyach poufnych stanowczo już była uregulowaną i chodziło jeszcze tylko o formalne ratyfikowanie umowy na plenarnem posiedzeniu kongresu. Nikt nie wątpił, że rzecz ta pójdzie całkiem gładko, tymczasem stało się inaczej. Oto, co donosi *Pol. Corr.* pod dniem 10 lipca: „Przed rozpoczęciem wczorajszego posie-

225

GOSPODARSTWO I HANDEL

Projekt ustawy leśnej

wniesiony przez rząd do Izby poselskiej Rady państwa, wraz z motywami rządowemi.

Opracował sprawozdawca *Gazety Lwowskiej* do spraw parlamentarnych.

Gaz. Lww. 1878

Uwagi ogólne.

Wskutek rezolucyi uchwalonej przez Izbę poselską dnia 16 grudnia r. 1874, wzywającej rząd, „aby starał się o dokładną rewizyę ustawodawstwa leśnego sposobem konstytucyjnym“, ministerstwo spraw rolniczych sformułowało szereg zapytań i w końcu kwietnia r. 1875 rozesłało je do wszystkich głównych towarzystw gospodarczych i leśniczych celem naradzenia się, i odpowiedzenia na nie. Jednocześnie wezwano naczelników rządów krajowych, aby poddali elaboraty ciał

zadanie obrony Turcyi. *Constitutionel* mniema, że Anglia po Cyprze zajmie Egipt. *France* twierdzi, że Cypr stanie się drugim Gibraltarem. *Liberté* powiada, że obsadzenie Cypru nie powinno niepokoić żadnego mocarstwa położonego nad morzem Śródziemnem. *La Presse* uważa anneksyę Cypru za kompensatę przynależną Anglii a nie za groźbę przeciw Rossyi. *Temps* i *Journal des Débats* nie objawiły jeszcze w tym względzie swego zdania. W ogóle żaden z dzienników francuskich nie zajął z tego powodu nieprzyjaźnej wobec Anglii postawy. *Diritto*, uznając ogromne znaczenie odstąpienia Anglii Cypru. powiada: „Jeśliby wywołane przez to w Europie wrażenie, należało sądzić podług tego, co się już objawia we Włoszech, to musielibyśmy skonstatować, że opinia publiczna w Europie akt taki osądzi niebardzo życzliwie“ *Diritto* kończy: „Tymczasowo musimy zaznaczyć, że kwestya Cypru jest nową, dopiero wczoraj powstałą kwestyą, która dotyka interesów mocarstw położonych nad morzem Śródziemnem, którym bez wątpienia należy zostawić wolność i czas namyślenia się, zanim wypowiedzą swoje zdanie o konwencyi turecko-angielskiej z 6 czerwca.“

(Wyspa Cypr.)

„Kto chce panować stale w Małej Azyi, Syryi i Egipcie, ten musi przedewszystkiem posiadać wyspę Cypr!“ Te słowa wypowiedział przed trzema wiekami wielki wezyr sułtana Selima II, Mehemet Sokolli, gdy dostojny władca jego, którego historya nazywa „pijakiem“, rzucił pożądliwem okiem na wspaniałą wyspę, ulubione miejsce pobytu Afrodyty. Wprawdzie nie zrozumiał Selim górnolotnych politycznych planów energicznego pierwszego swego doradcy, działającego jeszcze w duchu Solimana, ale los tej wyspy był zadekretowany, gdy amator wina dowiedział się, że na Cyprze rośnie przedziwnej dobroci winna latorośl. Jeżeliby angielscy mężowie stanu przypomnieli sobie powyższe słowa Sokolliego, możnaby twierdzić, że chęć posiadania tej wyspy jest tylko czystem naśladownictwem; ale należy przypuszczać, że lord Beaconsfield umiał sam ocenić, co znaczy być w posiadaniu wyspy takich rozmiarów jak Cypr, wyspy otoczonej trzema lądami, zarówno ważnemi pod względem kultury jak i pod względem politycznym. Na północy bowiem leży długie anatolskie wybrzeże, Taurusu, na wschodzie Syrya z licznemi wybornemi portami. a na południu Egipt z kanałem Suezkim. Wyspa Cypr. a względnie główne jej miasto portowe, Larnaka, jest główną stacyą dla wszystkich małych i wielkich okrętów we wschodniej części morza Śródziemnego. Francuskie, włoskie, tureckie, austryackie parowce zawijają do portu w Larnace, a chociaż stosunki produkcyjne na tej wyspie pogorszyły się mocno od czasów gospodarki tureckiej, mimo to naturalne warunki są jeszcze zawsze dość korzystne, tak, że prócz politycznego i militarnego znaczenia wyspy, warto także wspomnieć i o stosunkach ekonomicznych: Cypr ma 173 mil kwadratowych i około 200.000 mieszkańców, z których przeszło dwie trzecie Greków, a reszta Turcy. W środku wyspy są same równiny, po brzegach zaś na północy i na południu wznoszą się góry wcale wysokie, pokryte cienistemi lasami. Łatwo sobie wyobrazić, że dziki sposób rządzenia Osmanów zdezorganizował wszystko w ciągu kilku stuleci i że zniszczył prawie do szczętu prześliczną niegdyś posiadłość królów z dynastyi Lusignan. Zdaje się, że już z samego początku nie było o wiele lepiej, chociaż Mehemet Sokolli zabierając tę wyspę dla Turcyi popisywał się bogactwem i potęgą Osmanów w sposób, który dzisiaj wydaje się nam bajecznym. Gdy bowiem Wenecyanie po bitwie pod Lepanto wystąpili wobec Porty dość dumnie, odpowiedział im Sokolli: „Wyście ogolili nam brodę, ale my, odbierając wam królestwo cypryjskie, odcięliśmy wam rękę.“ Państwo Osmanów było wówczas istotnie tak bogate i potężne, że wielki wezyr mógł śmiało rezonować dalej w taki sposób: „Jeżeli koniecznie być musi, porobimy kotwice ze srebra, liny z jedwabiu, a żagle z atłasu“. Po świetnej epoce Osmanów, zaczęła bardzo szybko upadać wyspa. Tym to sposobem stało się, że równina Podios, która w starożytności była jednym olbrzymim lasem, jest dzisiaj pustkowiem, pokrytem zaledwie zaroślami. Turcy bowiem wycięli w pień wspaniałe drzewa na stokach Olimpu; obecnie wysychają już nieliczne strumyki, którym wegetacya zawdzięcza dotychczas swoje istnienie. Obraz zupełnego zniszczenia, upadku i zaniedbania przedstawiają pojedyńcze miasta; tak n. p. na północy otoczona murem Lewkozya (Nikozya) ze starożytnym gotyckim tumem (obecnie meczetem), w którym niegdyś koronowano królów wyspy. W tem mieście rezyduje arcybiskup grecki, któremu od wieków przysługa przywilej noszenia szat purpurowych i który nadał sobie dość pretensyonalny tytuł „błogosławionego“.

Smutne wspomnienia łączą się ze wschodniem miastem wybrzeżnem, z Famagostą; jest to ostatnie miasto, które Selim I wydarł Wenecyanom. Gdy bohaterskiego obrońcę tego miasta szlachetnego Bragadino mimo przyrzeczonych mu honorowych warunków kapitulacyjnych, wzięli Turcy do niewoli i pokaleczyli na całem ciele, odezwał się doń Mustafa „ażeby udał się z prośbą o pomoc do swego Chrystusa“. Po tych słowach zdarli Turcy z nieustraszonego bohatera skórę, wypchali ją sianem i wystawili na widok publiczny w Stambule. Jeszcze do tej chwili stoją w Lewkozyi stare wenecyańskie fortyfikacye, wały i bastyony; ale wszystko to jest w strasznem zaniedbaniu, wali się, a gdyby nie wysmukłe drzewa palmowe, które ocieniają zwietrzałe mury, wyglądałoby to wszystko jak zwaliska. Wkrótce jednak znikną ruiny, jakby pod zaklęciem czarnoksiężnika. Powstaną z gruzów nowoczesne kazamaty a z równin Podiosa grzmiać będą olbrzymy Kruppa. W Famagoście powstanie druga Malta a obszerna zatoka w Salamis otrzyma zapewne kamienne forty w celu odparcia ataków od strony morza. Ale także Limasel, położone u stóp Olimpu nad wielką, śliczną przystanią, posiada wszelkie warunki do założenia silnych fortyfikacyj. Nie ulega także wątpliwości, że Lewkozya położona na północnym zachodzie, tam, gdzie się otwiera wielka przystań, Pentaja, zostanie odpowiednio osłoniętą. Tak więc, w krótkim czasie, piękny Cypr, będzie składem broni a miejsce relikwij Lusignana zajmą arsenały i składy amunicyi. Na każdy wypadek łatwiej będzie panować Anglii nad przednią Azyą z Cypru i Barry (nad zatoką perską) niż Rossyi z Karsu i Batumu. Lord Beaconsfield — tak kończy *Fremdenblatt* powyższy artykuł — raczył łaskawie odstąpić Rossyi Batum, ażeby zagarnąć nierównie cenniejszą wyspę Cypr a wszystko dla uratowania Turcyi...

(Z Konstantynopola).

Wskutek sprawozdań z Berlina — pisze 4 b. m. z Pery korespondent *Augsb. Allg. Ztg.* — panuje tu od trzech dni nadzwyczajna konsternacya tak pomiędzy publicznością jako też w sferach rządowych, a wczoraj odbyła się znowu wielka rada ministrów pod osobistem przewodnictwem sułtana, do tej jednak chwili nie wiadomo, co było przedmiotem narady. (Sprawa cypryjska; *Red.*) Natomiast podaje *Vakit* artykuł, pochodzący widocznie ze źródła urzędowego a wszystkie inne dzienniki powtórzyły ten *leader*. Dość jasno przebijają się z niego zamiary Porty. Artykuł ten porusza trzy kwestye: Rozszerzenia Grecyi objawione na kongresie co do zaboru *Epiru, Tessalii i Krety*, zamierzony zabór Bośnii i Hercegowiny przez Austryę i pogłoskę o pojawieniu się floty austryackiej, francuskiej i włoskiej w Dardanelach. Ponieważ pretensye Grecyi nie opierają się ani na politycznych ani na legalnych powodach, przeto nie zasługują na uwzględnienie. Co do zaboru Bośnii i Hercegowiny, zapadła (?) wprawdzie na kongresie uchwała, że okupacya ma trwać tylko trzy lata; szczegóły zaś tej okupacyi mają być umówione między Austryą a Turcyą. Ale ambasador austryacki hr. Zichy życzył sobie wycofania wojsk tureckich z wymienionych prowincyj, a Porta nie dała dotychczas żadnej na to odpowiedzi. Zresztą nie przystali pełnomocnicy tureccy w Berlinie na tę uchwałę kongresu i nie podpisali protokołu spisanego w tej sprawie, lecz przeciwnie, oświadczyli, że cała odpowiedzialność spadnie na Austryę, jeżeli w skutek tej uchwały poleje się krew. — Co się nakoniec tyczy demonstracyi ze strony flot europejskich, to zdaje się, iż Rossya potrafiła uwikłać w swe sidła dyplomacyę mocarstw europejskich. Gdy flota angielska wypłynęła do cieśniny Dardanelskiej a następnie na morze Marmara, stało się to w zamiarze nieprzyjacielskim skierowanym przeciw Rossyi; ale teraz pogodziła się Rossya z Anglią a pojawienie się floty austryacko-francusko-włoskiej na wodach tureckich mogłoby mieć tylko takie znaczenie, iż te mocarstwa chcą zmusić Turcyę do poddania się uchwałom kongresu. Ale jeżeli tak jest istotnie, dla czegoż nie uczyniono czegoś podobnego podczas konferencyi stambulskiej? Wówczas było można zapobiedz tym sposobem krwawej walce. W drugim artykule, zatytułowanym „Nasza przyszłość“, powiada ten sam dziennik: „Nie możemy zaprzeczyć, że rozpaczliwe położenie nasze powstało z własnej naszej winy; nie przeprowadziliśmy bowiem w naszym ustroju państwowym potrzebnych reform. Teraz Rumelia jest dla nas na zawsze straconą, bo to, co nam zostawiono z tego kraju, nie da się utrzymać. Przyszłość nasza leży tedy w prowincyach azyatyckich: W małej Azyi, Mezopotamii, Syryi, Hedżas, Jemen i t. p. Te prowincye są aż nadto bogate, a państwo ottomańskie, opierając się na nich, może stać się jednem z najpotężniejszych mocarstw. Sama Syrya ma tak wielki obszar, że przewyższa pod niebiosa wychwaloną Francyę. Mocarstwa europejskie dawały nam kilkakrotnie rady, których jednakowoż nie wykonaliśmy. Ale i bez rady Europy bylibyśmy wykonali niejedną rzecz, gdyby mocarstwa europejskie nie były za-

dukatów w złocie przyznana będzie pracy, uznanej za bezwzględnie dobrą. 2) Nagrodę pięć dukatów w złocie otrzyma najlepszy chór mieszany (sopran, alt, tenor i bas), do tekstu dowolnie obranego z akompaniamentem lub bez tegoż. 3) Utwory po powyższych za najlepsze uznane, zostaną odszczególnione przez polecenie ich do wykonania. Utwory podane na konkurs, a zawierające oprócz partytury i wyciągu fortepianowego także poczwórnie rozpisane głosy chóralne i pojedynczo orkiestralne, zaopatrzone dewizą w miejsce nazwiska kompozytora i adresu w osobnej kopercie pod tą samą dewizą umieszczonego, nadesłać należy *franco* najdalej do dnia 1 stycznia 1879 roku do towarzystwa muzycznego w Krakowie (plac Szczepański nr. 240). Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. W skład komisyi oceniającej wchodzą: pp. Józef Blaschke, dr. Franciszek Bylicki, Kazimierz Hofmann, Stanisław Niedzielski, Wincenty Richling, Adolf Steibelt, dr. Stanisław Tomkowicz, Henryk Wachtel, Michał Zimmermann, Władysław Żeleński.

— **Obchód J. J. Rousseau.** Miasto Genewa wspaniale obchodziło w trzy

226

DZIENNIK ROLNICZY

Wydawany przez c.k. Towarzystwo gosp.-rolnicze Krakowskie.

Ner 9. 1 Maja. 1864.

Wychodzi dwa razy na miesiąc po 1½ arkusza. Cena przedpłaty dla czynnych Członków Tow. krak. 3 zł.; dla innych abonentów 5 złr. w. a. rocznie. Należytość przesyłaną być ma franco pocztą pod adresem: „Do Expedycyi“ „DZIENNIKA ROLNICZEGO“ w biórze c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego przy Ul. Sławkowskiej, w domu Towarzystwa Naukowego w Krakowie, z wyrażeniem na kopercie: pieniądze prenumeracyjne

O hodowli bydła rogatego.

(Ciąg dalszy.)

V. Poród cielęcia.

Gdy poród u wszystkich zwierząt domowych bywa mniej więcej podobny, przeto tutaj o tyle tylko o nim mówić będziemy, o ile on u bydła rogatego odrębnemi odznacza się właściwościami.

Od zapłodnienia krowy do ocielenia upływa zwykle mniej więcej 40 tygodni. Mówimy mniej więcej, gdyż młode krowy cielą się zwykle o kilka dni wcześniej; krowy starsze, mianowicie jeżeli mają mieć byczka, cielą się o 8—12 dni później. Również krowy pierwszy raz rodzące, pierwsze, oraz na nowiu poczęte cielęta, noszą nieco dłużej nad czas wyżej wskazany. Spóźniony poród rzadko bywa szkodliwy; przeciwnie, znacznie wcześniejszy zawsze staje się szkodliwym; taki wczesny poród zowie się poronieniem albo porzuceniem. Cielę porzucone na nic się nie przyda, a krowie grozi niebezpieczeństwo. Krowę która porzuca najlepiej jest wykastrować; krowa taka bowiem nie tylko sama sobie, ale i innym krowom cielnym jest szkodliwą, gdyż niewytłumaczonym dotąd sympatycznym wpływem dzieje się, że krowy obecne porzuceniu, same nabierają do porzucenia skłonności. W każdym więc razie krowę która zwykła porzucać, należy trzymać w odosobnieniu od innych.

Poród jest dwojaki: prawidłowy, kiedy cielę bez sztucznej pomocy i niebezpieczeństwa dla matki na świat przychodzi, i nieprawidłowy, kiedy rzecz ma się przeciwnie.

Poród poprzedzają następujące oznaki: Cielna krowa staje się niespokojną, to kładzie się, to znów niebawem wstaje, na-

dyma się mocno ku tyłowi jakby chciała łajnić lub moczyć. Ogląda się często na swój zad i ryczy. Wymię nabrzmiewa znacznie, z części rodnych odchodzi szluz w znacznej ilości; u góry po obu stronach ogona tworzą się dwa zakłknienia, które stają się coraz głębszemi, kiedy jednocześnie rozszerzają się wargi maciczne. Te oznaki zowią się bólami zapowiedniemi. Jak tylko takowe nastaną, trzeba krowę dobrze słomą podesłać, aby się cielę nie uszkodziło. Nie można też już odtąd krowy spuszczać z oczu, gdyż po zapowiednich następują niebawem bóle przedporodowe. Niespokojność krowy się wzmaga, parcie ku tyłowi staje się gwałtowniejsze. Z części rodnych płynie szluz ze krwią, wargi maciczne roztwierają się, błony z wodą płodową sterczą z nich w kształcie wydętej bańki wodnej. Wtedy przychodzą dopiero prawdziwe bóle porodowe, zwane także bólami partemi, przy których bydlę najmocniej się natęża i najwięcej cierpi. Krowa jęczy, stęka i poci się mocno, a niekiedy nawet omdlewa. W skutek dalszych bólów owa bańka wodna pęka, wody odpływają, a przednie nóżki cielęcia, na których spoczywa łebek, wsuwają się przez wargi w pochwę maciczną. Tak dzieje się przy prawidłowym porodzie. Następne bóle wypychają w końcu resztę cielęcia na zewnątrz. Sznurek pępkowy urywa się zwykle sam przez się; w razie zaś przeciwnym, sznurek ten przewięzuje się nicią o dwa cale nad pępkiem, a potem ucina się go tak, aby przewiązanie owo przy cielęciu zostało.

Krowa w skutek przebytych bólów, pozostaje potem, krócej lub dłużej, prawie zupełnie bezsilną. Z tego czasu korzysta się, aby cielę przenieść na przeznaczone dlań, osobne w stajni miejsce, jeżeli ma się ono chować wedle wskazanego przez nas wyżej sposobu; jeżeli zaś ma pozostać przy matce, trzeba jej pozwolić, aby je oblizała.

Po ocieleniu, trzeba z rozdętego wymienia dobrze mleko wydoić; w przeciwnym bowiem razie wymię nabrzmiewa jeszcze mocniej i powstają w niem zwykle stwardniałości. Następnie daje się krowie letni napój z przegotowanego szrótu, do którego dodaje się nieco wydojonego mleka; do naczynia z tym napojem wrzuca się też nieco siana, aby krowa za nadto nagle nie piła.

Przy nieprawidłowych porodach zdarza się, że błony trzeba sztucznie otwierać, jeżeli bóle parte same przez się nie są ich w stanie otworzyć.

Operacyi tej dokonywa się dwojako. 1) Palcami, a wtedy za pomocą wielkiego i średniego palca napręża się mocno błona w miejscu, w którem chcemy ją otworzyć, a następnie naciska się palcem wskazującym, dopóki się nie rozedrze. Otwór rozszerza się potem wedle potrzeby. 2) Za pomocą ostrego scyzoryka lub nożyczek nakłuwa się lub nacina błona, a potem palcami i ręką nacięcie to się rozszerza. W rzadkich wypadkach płód z niepotarganemi błonami przychodzi na świat. Wtedy należy takowe natychmiast otworzyć, aby się cielę nie zadusiło, a potem je czemprędzej usunąć, aby ich krowa nie zjadła.

Nieregularne położenie płodu sprawia nieprawidłowy poród. Bywają zaś nieprawidłowe położenia głowy, nóg, albo zadu. Ponieważ zaś nienormalne porody, bez umiejętnej pomocy, najczęściej pociągają za sobą śmierć matki, a weterynarza nie wszędzie i nie każdej chwili dostać można, każdy więc porządny gospodarz powinien sobie umieć sam radzić w takim wypadku.

Zabierający się do ułatwienia porodu, powinien sobie przedewszystkiem paznogcie krótko obciąć, a dłoń i rękę nasmarować czystą, młodą oliwą.

Teraz powiemy z kolei o różnych nieregularnych położeniach głowy:

1. Głowa i pyszczek leżą jak należy, między również należycie ułożonemi przedniemi nogami, ale są ku sznurkowi pępkowemu skierowane. Wtedy trzeba się starać pyszczek albo samą ręką, albo za pomocą sznura okręconego około pyszczka, takowy ku przodowi i do góry pociągnąć. Jeżeli zaś grzbiet cielęcia zalega zupełnie wargi maciczne, natenczas zapomocą sondy położniczej należy przeciągnąć sznur około szyi od strony tylnej części głowy, albo i od strony przodowej części głowy i około pyszczka. Następnie pomocnik akuszera powinien zwolna coraz silniej za sznur ciągnąć, kiedy jednocześnie akuszer, wysadzony naprzód grzbiet cielęcia w głąb odpycha. Gdy głowa dojdzie do takiego położenia, że można na nią sznur lub tak zwaną pętlę położniczą założyć, trzeba się starać pyszczek w wargi maciczne wprowadzić, a wtedy już poród pójdzie naturalnym biegiem i cielę niebawem przyjdzie na świat.

2. Głowa leży zwrócona ku piersiom, a przednie nogi skierowane ku grzbietowi. W takim razie, trzeba najprzód głowę jak w poprzednim wypadku do należytego położenia sprowadzić, a nogi bądź gołą ręką, bądź za pomocą sznura ku wargom ma-

cicznym ściągnąć. W tym razie także wielce się ułatwia poród, podnosząc do góry przód rodzącej matki.

3. Głowa zwrócona w bok, na prawo lub na lewo. Za pomocą sondy zakłada się pętlę około szyi lub około głowy; pomocnik ciągnąc silnie za sznur lub taśmę, sprowadza szyję i głowę naprzód; akuszer ręką odpycha w tył zgiętą szyję; drugi pomocnik naciska uderzając z lekka od zewnątrz w miejsce, gdzie znajduje się głowa cielęcia, nadając jej kierunek od przodu ku tyłowi.

4. Przy normalnem położeniu przednich nóg, głowa znajduje się wzniesiona w górę, ponad wargi maciczne. W tym wypadku trzeba matkę postawić zadem wyżej, a głowę cielęcia, ująwszy za pyszczek ręką lub sznurem, ostrożnie posunąć ku przodowi, przyczem przednie nogi trzeba cokolwiek popchnąć ku tyłowi. Ku przodowi posuwać ich nie można, gdyż przez to poród by się jeszcze utrudniło.

5. Głowa albo naprzód, albo w tył, albo na bok podana, a przytem 3 albo 4 nogi wysunięte naprzód. W takim razie trzeba uregulować poród albo głową, albo zadem. Poród głową urządza się wtedy, gdy głowa i przednia część nie zanadto w tył są odepchnięte, i jeśli cielę nie leży na grzbiecie. Głowa sprowadza się ku przodowi, jak w wypadku 1; przednia część sciąga się ku przednim nogom, a przednie nogi ku wargom macicznym; jednocześnie tylna część cielęcia silnie w tył się odpycha. Jeżeli poród głową, z powodu grzbietowego położenia cielęcia, jest niepodobny, to zakłada się pętlę na zadnie nogi, które pomocnik z coraz większą siłą ciągnie, podczas gdy akuszer przód cielęcia mocno w tył odpycha. Gdy w ten sposób nada się cielęciu kierunek stósowny do porodu zadowego, takowy ułatwia się ciągnąc niezbyt silnie za tylną część cielęcia.

c. d. n.

SPRAWOZDANIE

z posiedzeń ogólnego zebrania Członków c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego krakowskiego, odbytych w dniach 29 lutego i 1 marca 1864 r.

Posiedzenie I.

Dnia 29 lutego z rana.

(Ciąg dalszy.)

Do tego przedstawienia stanu gospodarskiego Czernichowa, dodać jeszcze winniśmy, że ze względu na grożące posiadłości zalewy Wisły, Komitet usilne czynił do Władz rządowych przed-

428

stawienia, aby kroki ku zabezpieczeniu brzegów z urzędu przedsięwziętemi były. Wprawdzie przez dwa lata ostatnie większy wylew Wisły się nie zdarzył, lecz natomiast rzeka czyniąc w koło pól zakładowych zwrot z kierunku wschodniego ku północy, mianowicie po zrobieniu pięciu tam na brzegu przeciwnym pod Pozowicami, bardzo mocno poczęła podrywać brzegi do własności Zakładu należące; zaradzenie przeto temu niebezpieczeństwu pilnem się stało. W skutek przedstawień naszych, zrobił urząd budowli wodnych w Podgórzu plan do budowy kilku tam, które mają chronić brzegi Czernichowskie od dalszego uszkodzenia.— Plan ten przedłożonym został rządowi krajowemu do opinii, i jest nadzieja, że roboty około tam z wiosną rozpoczętemi będą, i że połowa kosztów przyjętą będzie na rzecz ogólnego funduszu budowli wodnych [1]). Z innej strony, gdy c. k. Budownictwo wodne zamierzyło rozszerzyć koryto Wisły od strony południowej Czernichowa, tam właśnie gdzie na wykarczowanej części wikliny pole od lat trzech uprawianem było, i obecnie pod jesień żytem jest zasiane, i gdy na żądanie Komitetu w tym przedmiocie Komissja na grunt zjechała, nie mogąc uniknąć wywłaszczenia tego kawałka gruntu, wymierzonego razem na morg wied. 1 sąż. □ 60., Komitet dopilnował się, aby protokół tej czynności z właściwem oszacowaniem był sporządzony i rządowi krajowemu do zatwierdzenia przesłany, a tym sposobem interes Towarzystwa należycie zasłonięty będzie.

Przejdziemy teraz do przedstawienia stanu finansowego naszego Zakładu.

Z początkiem r. 1862 kassa szkoły miała:

w remanencie, gotówką złr. w. a.	479 36½
oprócz tego obligacje indemnizacyjne na złr.	1600
Obligacją pożycz. narod. na . .	120
Oblig pożyczki państwa kościelnego na franków	50
Zaległości dawnych składek . .	167 50.

[1]) Już po napisaniu sprawozdania nadeszło do Komitetu zawiadomienie, że plan jest zatwierdzony, a większa połowa kosztów pokryta będzie przez fundusz budowli wodnych, reszta za pomocą konkurencji stron interesowanych.

W roku 1862 *Przychód* wynosił.

Ze składek rozmaitych	*a)* . .	2438	
Procenta od obligacji		83	47
Reszta z Wystawy Tarnowskiej		1600	
Subwencja z funduszu krajowego		2100	
Dochód z Czernichowa (w gotowiznie) [1])		2476	10
Z kasy ogólnej Towarzystwa dołożono		1000	
		10,176	93½

Rozchód [2])

Wydatki fundacyjne jako to: opłata rat indemnizacyjnych, wydatki na budowle etc.	3460	
Wydatki administracyjne jako to: czeladź, najem		

---

[1]) *Szczegółowy wykaz przychodu z Czernichowa* w r. 1862.

Z gospodarstwa rolnego, sprzedaży ziemiopłodów złr.	33	75
Z chowu bydła	15	
Z najmu paszy i ściółki leśnej	112	63
Z ogrodu	45	13
Lądowe z placu od galarów	239	53
Najem rybołowstwa	40	—
Z lasu	154	31
Z propinacji	1800	—
Z wyłomu kamienia	7	70
Drobne	28	5
złr.	2476	c. 10

[2]) *Szczegółowy wykaz całego rozchodu*:

4 raty zaległych procentów indemnizacyjnych *b)* złr.	1000	
4 raty skapitalizowanego kanonu z procentami . . .	1625	40
Wydatki na budowle	835	16
Zasługi czeladzi	220	—
Kupno ziemiopłodów ogrodowych i polnych	524	26
Najem robocizny do ogrodu i pola	474	67¼
Wyłom kamienia i wyrób wapna	91	—
Koszta podróży, transporta, porto, drobne.	276	94½
Podatki i rządowe ciężary	269	52
Składki konkurencyjne parafialne	105	37
Assekuracja ogniowa	61	68
Pensje nauczycieli, remuneracje	2862	82
Sprzęty domowe i szkolne	271	79
Wydatki na kuchnią i spiżarnią	504	59½
Opał i światło	333	56
	9456	77½

229

robotników, kupno nasion, materjały, transporta, składki konkurencyjne, podatki rządowe, assekuracja ogniowa etc. 2023 44¼
Wydatki szkolne: pensje nauczycieli, remuneracje i pauszalia, sprzęty domowe i szkolne, opał, światło, wydatki na kuchnię i spiżarnią 3972 76½
razem 9456 77½

Z początkiem 1863 r. pozostawał *remanent* złr. 720 16
Obligacje powyżej wyrażone, i składek na szkołę zaległych złr. 540.
W r. 1863 *Przychód* wynosił ze składek rozmaitych . . . . . *a*) . złr. 1208
Z procentów od obligacji 80 22
Subwencja z funduszu krajowego 2100
Dochód z Czernichowa (w gotowiznie) [1] 2844 80½
Z kassy ogólnej Towarzystwa dołożono . . 3002 47½
9955 66

Rozchód [2]).

Wydatki fundacyjne, jako to: opłata rat indemnizacyjnych, stępel od kupna majętności, wydatek na budowle 3785 87½

---

[1]) *Szczegółowy wykaz dochodu z Czernichowa* w roku 1863.

Z gospod. dom. (sprzedaż bydła.)	złr.	437 6
Z gruntu		49 93
Z ogrodu		44 12
Z propinacji		1800 —
Z rybołowstwa		45 —
Z lasu i wikliny		225 22
Lądowe z placu od galarów		243 47
		2844 80½

[2]) *Szczegółowy wykaz całego rozchodu:*

2 raty zaległych proc. indemnizacyjnych *b*)		494 75
5 rat skapitalizowanego kanonu z proc. *c*)		1978 17
Na rachunek opłaty stęplowej od przen. włas. Czernichowa *d*)		840 68½

---

a) Składki liczone są wszystkie razem, tak nadzwyczajne jak i pochodzące z zobowiązań dawniejszych i zaległe.

b) Zaległy procent od skapitalizowanego kanonu wynosił, przed zaczęciem opłacania rat 20letnich, złr. 4063 c. 50, reszta tej zaległości w summie złr. 1500 na prośbę Komitetu rozłożoną została na 6 rat co 3 miesiące płatnych.

Wydatki administracyjne, jako to: na czeladź, najem robotników, kupno inwentarza, nasion, paszy, materjałów, transporta, składki konkurencyjne, podatki rządowe, assekuracja etc. . . .	2025	57½
Wydatki szkolne, jako to: pensje nauczycieli, remuneracje etc. sprzęty domowe i szkolne, opał i światło, wydatki na kuchnię i spiżarnię . . .	3600	96
	9,385	41
pozostaje na remament złr.	570	25
tudzież obligacje powyżej wyrażone i ze składek zaległych złr.	1389	75

Oprócz więc składek na szkołę przeznaczonych, oprócz zasiłku z funduszów krajowych jeszcze płynącego, oprócz dochodów z Czernichowa, widział się Komitet zmuszonym awansować na potrzeby szkoły przez przeciąg dwóch lat ostatnich z funduszów ogólnych Towarzystwa summę złr. 4002 c. 47½, z których około

Wydatki na budowle	445	27
Zasługi czeladzi	163	60
Sprzęty gospodarskie i materjał	247	72½
Kupno nasion ogrodowych i polnych	55	61½
Najem robocizny do pola i ogrodu	567	41
Transporta, porto, posłańcy, drobne	76	7½
Kupno promu do przewozu	131	25
Wydatki nadzwyczajne	16	80
Podatki rządowe	318	54
Assekuracja ogniowa	80	52
Składki konkurencyjne	23	93
Kupno inwentarza i paszy	347	11
Pensje nauczycieli, remuneracje etc.	2775	—
Sprzęty szkolne	103	3
Wydatki na kuchnią i spiżarnią	425	93
Opał i światło	291	82
Lekarstwa	5	18
	9,385	41

c) Od 1 listopada 1861 opłacają się już raty 20 letnie skapitalizowanego kanonu z Czernichowa, wynoszącego pierwiastkowo złr. 16,254.— zawsze z procentem od reszty. W 4ch ratach zapłaconych 1862 była jedna z r. 1861, w 5 ratach zapłaconych 1863 jedna z r. 1862.

d) Opłata stęplowa od kupna Czernichowa dotąd nieopłacona, zmniejszoną została do złr. 1261, teraz także rozdzielona na raty opłaca się częściowo. Fundusz na jej zapłacenie wykazywanym był w obligacyach z dawnych składek pozostałych. Ponieważ już upłacono złr. 840 c. 68½ z kassy na ten rachunek, przeto po zmianie obligacji i zapłaceniu pozostałej części opłaty stęplowej, reszta gotowizną do kasy wpłynie.

złr. 500 jeszcze w remanencie kassy szkolnej się znajduje. Upoważnionym był Komitet do tego awansowania uchwałą Ogólnego Zgromadzenia na posiedzeniu d. 24 lutego 1862 zapadłą, i czynił to w tem poczuciu, że Towarzystwo, jako pierwszy fundator szkoły rolniczej Czernichowskiej, ponieść jest gotowem tak znaczną nawet ofiarę, byle dzieło swoje od upadku zachować i dalszego rozwinięcia jego nie tamować. Jak dalece ofiara ta wyczerpuje cały zasób pieniężny Towarzystwa i odejmuje siły materjalne do innych przedsięwzięć gospodarstwu krajowemu pożytecznych, objaśnia to wykaz ógólnych funduszów Towarzystwa. Aby to podtrzymywanie Szkoły Czernichowskiej nie przychodziło zbyt długo z tak niezmiernem dla Towarzystwa wysileniem, postanowiło Zgromadzenie Ogólne r. 1862 drugą uchwałą, także na posiedzeniu d. 24 lutego zapadłą, aby Komitet zaniósł do sejmu krajowego prośbę o wyznaczenie stałego i dostatecznego corocznego uposażenia dla szkoły Czernichowskiej.

W skutku takiej uchwały pospieszył Komitet z wypracowaniem obszernego memorjału, dla podania go sejmowi krajowemu w styczniu 1863 zwołanemu, w którym przedstawiwszy obszernie całą historją założenia szkoły Czernichowskiej ze składek krajowych, nabycia majętności i nakładów koniecznych jakie zrobiono, oraz ciężarów jakie z tytułu tej majętności pierwszy fundusz zakładowy tego instytutu ponosi; wskazawszy rozwój szkole już dany, i ten który dać jej wzięło sobie za obowiązek dla kraju Towarzystwo nasze, zanosi Komitet prośbę do Zgromadzenia Sejmowego o wyznaczenie z funduszów krajowych dla zakładu Czernichowskiego stałego uposażenia, wyższego nad summę roczną tego zasiłku, który przyznany przez Ministerjum na lat 5, w tym roku po raz ostatni został pobrany, uposażenia rocznego w summie przynajmniej 5000 złr. jako takiej, która na bieżące i dalsze potrzeby zakładu koniecznie jest potrzebną, jeżeli tenże ma być w istnieniu swem ubezpieczonym, udoskonalonym i krajowi prawdziwy przynieść pożytek. Wątpić nie możemy, że prośba nasza zaniesiona w imie potrzeb rolnictwa od jednego z dwóch zakładów rolniczych naszego rolniczego kraju, mając za sobą słuszność tych życzeń i zasługę zrobionych już przez Towarzystwo usiłowań i ofiar, byłaby wysłuchaną przez reprezentacją krajową, pojmującą dobro kraju tak samo jak my je pojmujemy. Lecz pierwej niż prośba nasza mogła być wniesioną do sejmu przez jednego z posłów, Członka naszego Komitetu, sejm roku 1863 odroczonym został, a memorjał nasz zwrócony ze Lwowa w ak-

tach Komitetu pozostaje. Skoro ten widok pomyślnego skutku dla interesów szkoły w odwłokę poszedł, zaniósł Komitet do Wydziału krajowego przedstawienie treści podobnej do tego o którem dopiero była mowa, prosząc aby Wydział krajowy pośredniczący przy ułożeniu budżetu krajowego, wyjednał u W. Rządu zamieszczenie na budżecie zasiłku wyższego niż dotychczasowy. Wydział krajowy odpowiedział Komitetowi, iż przesłał podanie do Wys. Ministerjum, które w odpowiedzi swojej oświadczyło, iż zadosyć uczynienie życzeniom naszym, do Reprezentacji krajowej należy. Tymczasem, gdy w roku bieżącym 1864 sejm galicyjski zwołanym nie jest, zostajemy w kole z którego wyjść nie można, ze smutkiem widząc co za trudności pod względem formy samej spotyka uzyskanie dla zakładu naszego uposażenia z funduszów krajowych, na jakie z tak wielu względów zakład ten zasługuje. Rok 1864ty jest oprócz tego, jakeśmy już wyżej nadmienili, ostatnim, w którym pobrano zasiłek na lat pięć po złr. 2100 w. a., w r. 1857m przez W. Ministerjum szkole naszej przyznany. Aby więc nie znaleźć się nagle bez żadnej zapomogi z funduszu krajowego, Komitet przygotował już nową do Wys. Ministerjum prośbę o przyznanie zasiłku dalszego, chociażby tylko rocznego i tymczasowo, dopóki na właściwej drodze obszerniejszy skutek nie będzie mógł być uzyskanym.

Ofiary dotąd przez Towarzystwo poniesione są znaczne, a przewidywać można iż niemniejszą jak w r. 1863 ofiarę znowu i w bieżącym roku ponieść wypadnie.

Ciężar bowiem zwykłych opłat jeszcze mało co się zmniejszy; bo choć skończonem zostało płacenie rat zaległych procentów indemnizacyjnych, i opłata stęplowa należąca się od lat kilku już umorzoną zostaje, lecz przypada zaraz na początku bieżącego roku do zapłacenia bankowi za przykupione r. 1859 do Czernichowa grunta połowa reszty należytości wraz z procentem w summie złr. 1695, a druga jej połowa na początku roku 1865 zapłaconą być musi. Rozwinięcie szkoły, jeśli nie posunięte wyżej, to przynajmniej w tej mierze w jakiej jest teraz utrzymanem być powinno, a wychodzącym z zakładu w tym roku uczniom, pewien zasiłek pieniężny do rąk ich jest statutem przyrzeczony. Na te wszystkie wydatki nie wystarczą przyobiecane a zaległe teraz składki na szkołę, które po koniec r. 1863, jak wyżej powiedziano, wyniosą złr. 1389 c. 75, choćby takowe regularniej jak dotąd wpływały, wraz z temi które jeszcze na rok 1864 są zapisane, a ostatnią ucieczką będzie znowu fundusz ogólny Towarzystwa,

231

pochodzący z samych tylko składek rocznych od Członków.— W tem jest jedyna nadzieja Zakładu na czas tak ciężki, iż te same ręce które go dźwignęły, upaść mu także nie dozwolą. Komitet w tym czasie uważając interesa szkoły za najgłówniejsze swoje praktyczne zatrudnienie i za szczególny cel swojej pieczy, udawał się niejednokrotnie do Członków Towarzystwa spóźniających się z nadesłaniem składek swoich rocznych, jak i do tych, którzy dawniej obietnice swoje dla szkoły zapisali, z uprzejmem a usilnem przypomnieniem, iż na składkach tych byt szkoły naszej obecnie jest oparty. I w tej także chwili ponawia on prośby swoje do szanownego Zgromadzenia. Pamiętajmy wszyscy o tym Zakładzie, którego wzniesienie jest chlubą dla naszego Towarzystwa, a którego przyszłość pożytkiem dla kraju odpłaci teraźniejsze ofiary!

Wszystkie powyżej przedstawione cyfry przychodu i wydatku, oraz bilansu funduszów szkoły, nie mieszczą w sobie opłaty od uczniów, tak ze stypendjów jako i z opłat zwyczajnych uiszczanych, ani wydatków na utrzymanie tych uczniów, które z tych opłat się czynią. Mieszczą tylko to, co ponad summę tych opłat Towarzystwo łoży z funduszów szkoły i z innych funduszów własnych. Różnica między opłatą od uczniów 105 złr. wynoszącą a tem co istotnie uczeń jeden kosztuje, okazała się według rachunku dokonanego z r. 1862 około złr. 33, przy czem jednak zważyć potrzeba, że uczniowie pracą swoją część tej różnicy strącają. Ile w ostatnim roku utrzymanie uczniów kosztowało, okazuje wyrachowanie, które Dyrektor dopiero co sporządził i Szanownemu Zgromadzeniu przedstawi.

Podnieść tę opłatę roczną, nie zdawało się dotąd ani właściwem ani korzystnem. Zakład nasz nosi od początku na sobie cechę pierwiastkowego swego pochodzenia. Proponowanym on był zrazu jako zakład dobroczynno-rolniczy; a chociaż myśl ta pierwotna nie utrzymała się, pozostała mu w zasadzie jaknajwiększa taniość ceny za jednego ucznia opłacanej. Chcąc przyciągnąć do Zakładu uczniów mniej zamożnych rodzin, uważając że tacy właśnie najpewniej na pomocników gospodarskich wyjść będą mogli, nie sądziliśmy aby należało podnosić opłatę. Mamy raczej nadzieję że kraj przy pierwszej sposobności oceni usiłowania nasze, i że to co dziś Towarzystwo dodaje tytułem pożyczki do wydatków szkoły, z ogólnego funduszu krajowego za pomocą stałej dotacji pokrytem będzie.

Uczniowie wychodzący tego roku ze szkoły Czernichowskiej powinni według statutu pójść na rok w obowiązki które im przez zarząd Instytutu wskazanemi będą. Rok ten będzie i pewnym rodzajem wysługi za odebrane wychowanie, i praktyką na innem jak dotąd gospodarstwie, i próbą tych uczniów, po której dopiero świadectwo z Instytutu otrzymać mają. Ci którzy będą do rozporządzenia, zapewne u Członków naszego Towarzystwa znajdą miejsca, aby pod opieką jeszcze niejako na ten rok przedłużoną, dokończyć wychowania swego. Komitet spodziewa się, że wychowańcy nasi odpowiedzą zaufaniu które w nich położonem będzie, i odwdzięczyć potrafią opiekuńczą łaskę im wyrządzoną.

Panowie! Cztery lata upłynie tej wiosny, jak zgromadzeni w Czernichowie obchodziliśmy uroczystym obrzędem otwarcie i poświęcenie Instytutu rolniczego. Bodajbyśmy doczekali się ziszczenia tych wszystkich życzeń które tam wówczas wygłoszonemi były! Ten, który nam przy owym obrzędzie przewodniczył, który ostatnie lata swego życia staraniom około wzniesienia tej szkoły poświęcił, pułkownik Michał Badeni zakończył życie w sierpniu roku przeszłego. Przez lat 7 przewodniczący w tem Towarzystwie, zostawił tu przykład wszystkich cnót obywatelskich. Jego to niezmordowanej gorliwości, jak wszyscy wiemy, winna szczególnie Szkoła rolnicza Czernichowska założenie swoje i pierwiastkowy wzrost swej pomyślności. Nie możemy lepiej zakończyć tego sprawozdania, jak oddając cześć i wdzięczną pamięć Mężowi tak niedawno z żalem powszechnym z pośród nas wyrwanemu.— Jeszcze przed zgonem ś. p. Badeniego, Komitet Towarzystwa, idąc za życzeniem Zgromadzenia ogólnego, umieścić kazał na gmachu szkoły w środku budynku pod wieżą tablicę marmurową z tym napisem: *Towarzystwo gospodarczo-rolnicze krakowskie pod przewodnictwem i za staraniem Prezesa swego* ***Michała Badeniego*** *Zakład ten Szkoły praktycznej gospodarstwa wiejskiego w Czernichowie ze składek krajowych wzniosło r. 1860.*

Następnie dyr. szkoły czernich. p. Seweryn Korzeliński przedstawił Zgromadzeniu wspomniane wyżej obrachowanie, wedle którego pokazuje się, że utrzymanie jednego ucznia w Zakładzie, po strąceniu wartości jego pracy, kosztuje rocznie wprzecięciu 123 f. 10 c.

Uprawa Roli.

Ta bywa i powinna być dwojaka: *mechaniczna* i *chemiczna*. Każda ma swój cel, i często zbiega się jeden z drugim.

Pierwsza odbywa się narzędziami ręcznemi, pociągowemi i machinami; druga nawożeniem.

Wszakże, jak za użyciem narzędzi, rolę poruszających pośrednio, mianowicie za przystąpieniem powietrza, uskutecznia się chemiczna uprawa roli: tak za użyciem stosownych nawozów n.p. gliny lub torfu na piasek, odbywa się mechaniczna uprawa roli [1]).

Mówmy naprzód o **mechanicznej uprawie**. Ta zamierza lub 1) wydobycie spodniej warstwy na wierzch; lub 2) zagłębienie się w spodnią warstwę; lub 3) wymięszanie i doprowadzenie do jednostajności ornej warstwy; 4) tejże spulchnienie; 5) tejże oczyszczenie z chwastów; 6) tejże stężenie; 7) tejże poruszenie.

Z jakichkolwiekbądź względów przedsiębierze kto wydobycie spodniej warstwy, szczególniej w większej ilości, na wierzch: powinien ją dokładnie wraz z tym stosunkiem rozeznać, w którym taż zostaje do dotychczasowej ornej warstwy.

Dokładna chemiczna analiza w tym względzie zawsze *najdostateczniej* objaśnia; wszakże w wielu razach i zwykła gospodarska analiza, tyle ile właśnie potrzeba, pouczyć może.

Pokład spodni, zawierający w sobie części szkodliwe, będące dla roślin trucizną, jak n. p. *witryol-żelaza*, nigdy nie powinien być wydobywanym na wierzch, pokąd go wprzódy nie zagłębiono rylnikiem, pokąd go nie wypłukano wodą, lub nie dano mu dosyć czasu, aby powietrze, wpływy elektryczne i t. p. rozłożyły składowe jego części i inaczej skombinowały.

Szutru w żadnym razie, a piasku bez dobrego namysłu, także nikt rozumny na wierzch wydobywać nie będzie, równie jak i tęgiej gliny, gdy orna warstwa równie jest tęgą, lub nie o wiele lżejszą od spodniej.

Wydobywa się zaś orną warstwę: albo w celu użyznienia dotychczasowej ornej, więc w celu chemicznym; albo w celu dania jej większej miąższości, czyli uczynienia jej potężniejszą; albo w celu uczynienia jej czy bardziej spojną, czy bardziej sypką.

O cokolwiek idzie, zawsze dwa pługi bezpośrednio jeden za drugim postępować powinny. Gdzie idzie o wydobycie spodnie-

---

[1]) Już to niema skutecznego nawozu, któryby się zarazem nie przyczyniał do mechanicznej uprawy roli. A.

go pokładu w znaczniejszej mierze, więc z większej głębokości; gdzie spodnia warstwa znacznej jest tęgości,— tam potrzeba aby pług, idący za pierwszym, miał dość silną konstrukcją, i aby do niego użyto większej siły pociągowej.

Wydobyty na wierzch gips, wapno, margiel, torf, czarnoziem, mogą rolę użyznić i glinłastą bardziej sypką uczynić; sypką ją także i piasek uczynić może, którego przecież nikt ruszać nie będzie, gdy dotychczasowa orna warstwa zbyt płytka, ledwie go pokrywająca, a jego pokład potężny, wszelką wilgoć z łatwością przepuszczający, a do tego o ziarnkach lotnej natury. Glina, margiel gliniasty, torf, mogą dodać spójności ornej warstwie oprócz pożywnych materji. Margiel płytko pod orną warstwą leżący, jest dla roli nieobliczonem dobrodziejstwem, zwłaszcza, gdy jej obornika nie żałujemy.

Gdzie spodnia warstwa naganna, tam tylko podskibowcem poruszoną być może, czyto w celu ułatwienia obeschnięcia ornej warstwy, czyto w celu doprowadzania do niej wilgoci podczas posuchy, która się w spodzie jako w jakim zbieralniku zwykła nagromadzać; albo i w celu doprowadzania wierzchniej warstwie, za pośrednictwem wilgoci, znajdującej się w samej głębi soli, więc znowu w celu chemicznym. Rowy, czy to kryte czy otwarte, są niezbędnie za użyciem podskibowca potrzebne, gdy pokład zawiera szkodliwe dla roślin ciała, aby też odpłókane zostały. W tym celu zbyt skąpić rowów nie należy. Nie tyle ich częstokroć trzeba, za dobrem użyciem podskibowca, gdy jedynie idzie o odpływ wilgoci.

Gdzie idzie o spotężnienie ornej warstwy, a pokład spodni temu nie sprzyja, tam nic nie pozostaje, jak zesuwanie ziemi w jak najwęższe zagony, więc pozyskanie większej miąszości roli na koszt jej urodzajnej przestrzeni, od której w takim razie bruzdy potrącić należy i wcale ich obsiewać nie wypada. Nic przecież na tem nie straci się; owszem zysk pewny.

Kto nie ma na tyle obornika, aby świeżo dobytą spodnią warstwę z nim mógł odrazu dokładnie wymięszać: temu nic nie pozostaje, oprócz, by jej dłuższy czas wcale nie obsiewał, a to pokąd wydobyta martwica (surowa ziemia) powietrzem zupełnie przeniknioną i ożywioną nie będzie. Komu niełatwo dać roli dłuższy czas zupełnie *bezużytecznie* leżeć, ten powoli tylko i potrosze wydobywa pokład spodni, i to w latach, w których kolej przychodzi na *nawożenie*, czego także nie uczyni, nie przygotowawszy rzeczy naprzód *podskibowcem*. W każdym razie, gdy się

233

mniej, czy więcej wydobyło spodniej warstwy, należy ją jeszcze w jesieni nawieźć obornikiem i ten najdokładniej po niej rozścielić, lub go tylko bardzo płytko przyorać a obsiew odłożyć aż do wiosny, a lepiej do przyszłej jesieni, po uskutecznieniu dobrego wymięszania spotężnionej ornej warstwy.

Czemkolwiek zamierzamy obsiać lub zasadzić rolę, zawsze idzie nam o to, by ją poprzednio przysposobić i zbogacić, o ile tego przynajmniej koniecznie potrzeba [1]).

Gdy rolę tak uprawiamy, że staramy się spodniej warstwy mniej lub więcej do niej przyłączyć, a prócz tego, o ile podołać, sięgnąć podskibowcem w głąb, a oraz drenujemy rolę, natenczas uprawiamy ją *stanowczo* [2]), bo na cały wiek gospodarza, chociażby była najtęższą gliną. Że jej bronowania i radlenia kilkokrotnego, także wałkowania nie pożałujemy, rozumie się samo przez się.

Oprócz tej stanowczej uprawy należy nam jeszcze rozróżnić *a)* uprawę całkowitą, *b)* uprawę połowiczną, *c)* uprawę doraźną.

a) Grunta tęgie, zachwaszczone, wymagają uprawy całkowitej (po niemiecku: *die reine Brache).* [3])

Uprawa całkowita rozpoczyna się natychmiast po żniwach podrzuceniem ścierni (rżyska, lub odłogu); przed zimą skródzi się orka silnie, i potem aż do spodniego pokładu (do surowizny) wraz z obornikiem lub i bez niego worywa. Zaraz po wiośnie skródzi się rola, nawozi, jeśli tego w jesieni nie uczyniono, i nawóz się płytko przyoruje; skoro zarośnie chwastami, radli się na poprzek; potem leży, pokąd znowu nie zarośnie chwastami, i radli się pozdłuż. Teraz leży aż po ś. Jan, zaczem się skródzi, odoruje w całej głębokości i radli. Radlonka leży aż do ś. Bartłomie-

---

[1]) Granice zbogacenia roli są bardzo obszerne. Role wyjałowione zupełnie, jednem nawiezieniem obornika nie użyznią się i nawet owies go nie poczuje; takie role dopiero po trzeciem nawiezieniu zwykły się opamiętywać. Tak uczy wielostronna praktyka. Biada tedy gospodarzowi, który doprowadza do największej konsekwencji teorją Jetra Thulla. A.

[2]) O stanowczej uprawie należy jeszcze osobno pomówić. A.

[3]) Taka uprawa, wykonywa się w porządnym płodozmianie, raz lub najwięcej kilka razy w życiu gospodarza. W gospodarstwie trzypolowem, lub temuż niekonsekwencją podobnem, wypadnie całkowitą uprawę wykonywać co 6 lat (rozumie się w glinie tęgiej), a zatem każdy szósty rok zdarmować. A

ja, teraz się skródzi, płytko orze, lub radli, zasiewa i skródzi. Wałka używa się, ilekroć tego potrzeba wymaga. A wymaga wałka i ciężka i lekka rola; rozumie się, że chwasty a szczególniej perz *(radix graminis* czyli *triticum repens)*, ilekroć można, wydobywać należy. Najlepiej wydobywać perz podczas posuchy.

Kto zabrał się do wydobycia spodniej warstwy naraz, o ile można, ten oczywiście i akcedencjów całkowitej uprawy nie zaniedba: bo i któżby zabierał się podwakroć do tego samego?

Najwłaściwiej byłoby przedsiębrać całkowitą uprawę bezpośrednio przed okopowemi roślinami, mianowicie przed ziemniakiem, lub gdy inaczej być nie może, przed rzepą i burakiem.

b) Uprawa połowiczna rozpoczyna się o ś. Janie podrzucaniem. Dalej radli się rolę, gdy już porosła chwastami, nawozi, gdy tego potrzeba, i płytko przyoruje; przed siewem orze się na całą miąszość ornej warstwy i obsiewa, przyradla lub bronuje, czyli wlecze, lub przyradla zasiew.

c) Uprawa doraźna rozpoczyna się przynajmniej na dwa tygodnie przed siewem, a to pokładem ile możności najpłytszym, a kończy siewną orką lub radleniem i przyradleniem lub bronowaniem.

Jakąkolwiek przedsiębierze się uprawę, należy używać wałka, i kładę na to nacisk; okoliczności zawsze tego wymagają, idzie o jego dobre użycie. Po roli lekkiej za często nigdy go puszczać nie można. Dla wyrównania roli pod sierp, a szczególniej pod kosę, i na przytęższej roli przyda się wałek rozcierający grudy.

Uprawa chemiczna. Ta zamierza dwa cele: *a)* za urodzajnienie i *b)* spulchnienie roli.

a) Rośliny i zwierzęta są utworami ziemi i powietrza, za tem idzie, że ich pozostałości i odchody, będąc kombinacją powietrza i ziemi, która już przeszła przez organiczny proces, są przedewszystkiem użyzniającemi (dla ziemi), chociaż ztąd wcale nie wynika, aby wpływy atmosferyczne dla niej nadal były nieprzydatnemi. Wiedzieć należy, że obornik rolę silniej styka z atmosferycznemi wpływami.

Doświadczenie uczy (a chemia nic innego nie wykaże), że obornik, nie skojarzony z rolą należycie, nie wpływa tyle dobroczyn-

234

nie, ileby mógł, na wzrost roślin. Dlatego należy obornik, ile możności, jak najdokładniej podczas uprawy wymięszywać z rolą, lub go w tej tak zachować, aby nie pierwszy posiew, lecz aż następne były asygnowane na pożywienie z niego.

Niechaj mi będzie wolno położyć tutaj aforystycznie kilka prawideł, wydobytych z doświadczenia:

1) Roli wyjałowionej od razu nie upamiętasz; to znaczy, że wiele obornika naraz nawozić, na nic się nie przydało, bo ten się nie może nagle rozłożyć i wejść w stosunki z ciałami, z których się składa rola, w stosunki mówię takie, jakich potrzeba, aby był pożywnym w całej swojej masie dla roślin— zostanie tedy do czasu w roli martwym kapitałem, zwłaszcza gdy storfowacieje i zażąda aby go świeży obornik rozłożył.

2) Staraj się lichwić obornikiem. To należy dobrze rozumieć. Wozisz, dajmy na to, na twoje pola obornik co 6 lat lub co trzy lata i nawozisz rocznie po 10 morgów. Gdybyś tylko na rok woził, tobyś w pierwszym razie 60, a w drugim 30 morgów rocznie znawoził: plon twój byłby lub sześcioraki, lub trojaki. A jakie nie szłyby za tem skutki, wszakże wraz z plonem i obornik by się pomnażał. Powiesz: woziłbym tak, ale kiedy niepodobna rozdzielić obornika; a do tego rola wymaga ogrzania, którego nie dałaby jej $^1/_6$, ani $^1/_3$ obornika. — Odpowiadam: obornik rozdzieli się wedle upodobania twego, tylko przemień go w ciecz, lub w tak zwane komposty; a że wywóz jednego i drugiego byłby daleko trudniejszym, więc i ciecz i komposty rób na samych polach. Co do ogrzania gruntów, toć to rzecz spiesznie przemijająca i wtedy tylko dotykalna gdy obornik silniej fermentuje, zwłaszcza słomiasty, którego na lekki grunt piasczysty i tak nie wozisz. Staraj się innym sposobem przyłożyć do ogrzewania roli, a tego dokażesz posypując ją po uskutecznionym zasiewie tartym węglem, a szczególniej doskonałem obsuszeniem, które kryte rowki sprawiają.

3) Nie nagromadzaj w stajniach i na kupach nawozu, ale staraj się jak najczęściej wywozić go na pole, a jeśli być może, to i codziennie.

b) Pulchność gruntu jest niemałej wagi. Staramy się osiągnąć ją mechaniczną uprawą, co nam się tylko pośrednio udaje dlatego, że rola skruszona przystępniejszą jest dla powietrza. Wraz z obornikiem wprowadzamy niemało gazów w łono ornej ziemi, i tych tem więcej, im nawóz ten jest oddaleńszym od ostatecznego swojego rozkładu. Tegoż celu dopinamy także poniekąd zacienianiem roli szerokolistnemi roślinami, jako to grochem, wyką,

koniczyną, po których dobrym zbiorze rola daje się czuć na dotykaniu jakby jaki kożuch.

Chcącym więcej o nawożeniu mówić, należy się nam zapuścić w rzecz o naturze obornika i innych ciał urodzajniających, w rzecz o naturze gruntów które mamy nawozić, i zapuścić nam się w rzecz o naturze roślin pod które nawozić wypada; dalej należy się nam zapuścić w rzecz o płodozmianie, który jak zamierza oszczędność i najłatwiejszy rozkład pracy, tak też zamierza oszczędność uprawy mechanicznej i największą skuteczność uprawy chemicznej, wraz z pomnożeniem paszy, więc i obornika.

Prawiąc dalej o rzeczy przedsięwziętej, nie pominiemy, jak nam i nic pominąć nie należy i nie wypada, nawozów, które nie są obornikiem. *W. B. P.*

Pierwsze zarysy Agronomii.

Jasna, że rdzeniem gospodarstwa wiejskiego jest rolnictwo, bo rola dostarcza wszystko pożywienie ludziom; a gdzie cywilizacja i rolnictwo na wyższej stopie, prawie wszystko pożywienie oswojonym czyli gospodarskim bydlętom.

Pod rolą rozumiemy grunt orny, więc będący pod pługiem, sochą, radłem.

Ależ grunt orny nie jest jeszcze wszystkiem dla wiejskiego gospodarza, nawet w ściślejszem wyrozumieniu słowa dla gospodarza którego i inny urodzajny grunt obchodzi, a mianowicie będący pod sadem, pod warzywami, więc pod rydlem; pod sianożęciami, pod lasami, pod winnicą, będący pastwiskiem.

Każda rola jest urodzajnym gruntem, lecz nie każdy urodzajny grunt jest i może być rolą: czasem bardzo urodzajny grunt rolą być nie może nawet za największą usilnością.

Rola powstała pod pługiem, radłem lub sochą; grunt urodzajny zawdzięcza swój byt wpływom powietrza na wierzchnią ziemi skorupę.

Aby mieć genetyczne pojęcie urodzajnego gruntu, wystawmy sobie że cała ziemia jest skałą. Oblewa ją powietrze i powoli jej powierzchnią kruszy swoim wpływem. Najsilniejszemi czynnikami są w tym względzie: gaz kwasu-węglowego i ciała nie ważkie,

jako elektryczność, magnetyzm, światło, ciepło i odwrotna strona ciepła: mróz [1]).

Cokolwiek skruszałą skałę zalegają rośliny najniższego rzędu (mchy); te butwieją, za niemi rzucają się wyższego rzędu rośliny, dalej jeszcze... a dalej jeszcze... wyższego.

Natworzyło się tu i owdzie nie mało pruchnicy, n. p. z lasów.

Powierzchnia stała się tu i owdzie tak dalece urodzajną, że ją rolnik wziął pod pług (obrócił na rolę), zaobganiał na łąkę, użył jako pastwisko, i t. d.

Pokąd ludzie żyli w raju (a trwało to krótko), nie myśleli o rolnictwie. W raju pozwolono im było używać owoców z drzew, aż po jedno drzewo. Przekroczywszy przykazanie, zaczem musieli wynieść się z raju, jęli się z koniecznej potrzeby pługa, sochy, radła. Dalej, gdy się bardziej rozmnożyli, zaczęli odbudowywać raj: zakładać sady i warzywne ogrody. Toż powtarzało i powtarza się w starym świecie i kubek w kubek w nowym świecie t.j. w Ameryce.

Lecz na tem, cośmy powiedzieli, ani początek, ani koniec. Ziemia uległa różnym rewolucjom.

Tym rewolucjom oznaczymy, wedle natury rzeczy, dwa główne działy. Szereg pierwszych rewolucji zaczął i skończył się przed stworzeniem człowieka i przed stworzeniem tych zwierząt, które podziś obok niego żyją. (Czas najzupełniej przedhistoryczny). Atmosfera była przed stworzeniem człowieka przepełnioną kwasem węglowym: ztąd tak bujna roślinność przedhistoryczna, zagrzebana w ziemi a dostarczająca nam węgla. Wraz z stworzeniem człowieka nastał szereg drugi rewolucji, a który szereg potop rozrywa na dwie części, czyli *pododdziały*. Lecz, że już atmosfera była w tym co dzisiaj stanie, nie należałoby mówić o dwóch okresach nam stworzeniom, niepamiętającym okresu pierwszego. Człowiek nie mógł żyć w odmiennej dzisiejszej atmosferze, a powszechny potop, który mógł być, poprzedził plemię ludzkie. Potop Noego i inne potopy były, ale chociaż zmieniły to i owo, przecież nic nie wywróciły z gruntu. Znaczny zapas humusu leżał w łonie ziemi jeszcze przed stworzeniem człowieka. Tak chciała najwyższa opatrzność. Potop Noego i mniej więcej podobne jemu potopy porozdzielały pruchnicę wedle potrzeby późniejszych wieków za ski-

[1]) Mrozem nazywamy zupełny brak ciepła: ten bywa mniejszy i większy. A.

nieniem opatrzności; ale źródło pruchnicy jest w *przedhistorycznej roślinności*, która wytrysła z nadmiaru gazu kwasu węglowego. Z niej żyjemy [1]) przynajmniej głównie wraz z zwierzętami, towarzyszami naszej różnej doli, mniej więcej tkliwymi dla nas i nam mniej więcej wiernymi.

Wodna rewolucja trwa ciągle, nie na takie wprawdzie rozmiary jak za Noego, w czasie krótkim; lecz, że trwa nieprzestannie, jak to dostatecznie, ba doskonale wyłuszczył X. H. Kołłątaj, aż po tę chwilę: ztąd jest *ogromnej wagi.*

Rozmywanie i rozczynianie skał, rozmywanie rozczynianie i roznoszenie urodzajnej ziemi trwa ciągle... i arcy dziwna, że prawodawstwa— niepomne na swoje najżywotniejsze powołanie, niepomne na prawidło genezy, wedle którego prawidła *człowiek ziemię podbijać powinien* — arcydziwna że prawodawstwa mówię, nie myślą nawet o opieraniu się rewolucji wodnej łącznemi siłami cywilizowanego świata, który już tak bardzo, najdostateczniej nawet uzbroił się we wszystkie środki, mogące stawić opór ślepej sile natury...

Przemysł sięga bardzo daleko i powinniśmy mu służyć wszelkiemi siłami, byleby nie dla miłości głupiej mamony. Ale żaden przemysł nie oprze się siłom przyrody, gdy te już do pewnego dotarły punktu: zaczem potrzeba, aby *przemysł*, o ile to tylko być może, *neutralizował zawczasu* siły ślepe naturalne, nie mające żadnych celów moralnych, zwłaszcza gdy niemi nikt nie kieruje t. j. ani boska, ani ludzka opatrzność.

Lecz, jakkolwiek liczne i potężne były rewolucje wodne, jakkolwiek silnym był ich wpływ na ziemię, nie one same dały warunki urodzajnej ziemi, nie one same dały urodzajną ziemię. Atmosfera, jaka była przed stworzeniem człowieka, nawet ta która jest dzisiaj, kojarzyła i kojarzy się z powierzchnią ziemi, która naturę swoję zawdzięcza nie samym neptunicznym, lecz i wulkanicznym rewolucjom, które to ostatnie zapewne neptuniczne poprzedziły.

Tośmy napomknęli: bo nie gospodarzowi dano, aby wszystko wiedział, i aby go wszystkiego uczono.

Pruchnica (der Humus, Damerde), jest przeważnie co do działalności swojej początku atmosferycznego; lecz nie jest i bez

[1]) Wielkiego znaczenia azotu rzeczonemi słowy bynajmniej niezaprzeczamy. A.

początku tellurycznego, a telluryczna jej część nie jest bez wpływu na wegetacyą; anorganiczne jej części mianowicie są tellurycznego wyłącznie początku [1]). Powiem więcej, że gdyby nie powinowactwo silne anorganicznych części do organicznych (atmosferycznych ciał), niebyłoby wcale pruchnicy ani dziś, ani kiedykolwiek, więc nie byłoby i urodzajnej ziemi.

Dochodzimy skutków z przyczyn, i dochodzimy przyczyn ze skutków. W rzeczy tyle ważnej co agronomia, niechaj nam wolno będzie puszczać się i jedną i drugą drugą.

Wytłumaczmy się:

Za pruchnicę mamy pozostałości istot, które ongi były pod władzą siły organicznej (siły życia roślinnego lub zwierzęcego, lub jednego i drugiego), a które to istoty, wyszedłszy z pod władzy organicznej, uległy rozkładowi chemicznemu.

Pruchnica jest organicznem pożywieniem dla roślin.

Wyjaśnijmy to cokolwiek, a zbliżymy się do zamierzonego celu, którym jest założenie jakich takich podwalin dla agronomii.

Czy pruchnica jest roślinnego, czy zwierzęcego lub mięszanego początku, zawsze składa się ostatecznie z następujących ciał, jako to:

a) z *niemetalów*, czyli *nieprzewodników* elektryczności, więc:

Z kwasorodu czyli tlenu . . . **O.** (Tlen czyli kwasoród naciera na wszystkie ciała.)
Wodorodu . . . . . **H.**
Węgla (w pojęciu chemicznem) **C.** (Węgiel kowalski ma jeszcze wiele popiołu w sobie.)
Azotu czyli gaśniku czyli saletrorodu podstawy saletry . **V.**
Siarki (która prawdopodobnie jest złożonem ciałem i której jest obficie w ziarnach zbożowych, jeszcze obficiej w grochu, bobie, fasoli, a najobficiej w ciałach zwierzęcych) . . **S.**
Fosforu (o fosforze to powiemy, cośmy powiedzieli o siarce) **P.**

---

[1]) Te ciała przyciągają do siebie czynniki atmosferyczne, co tłumaczy, dla czego brak potaszowy tak jest skutecznym. *A.*

Chloru . . . . . **Chl.**
Krzemiu (podstawy piasku) **Si.**

b) Więc z *metalów* czyli *przewodników* elektryczności:

Z gliniu *(aluminium)* podstawy gliny . . . . . **Al.**
Wapniu *(calcium)* podstawy wapna pospolitego, czyli węglanu wapna . . . . . **Ca.**
Magnezju *(magnesium)* . . . **Mg.**
Żelaza (które prawdopodobnie jest złożonem ciałem) . . **Fe.**
Manganu . . . . . **Mn.**
Potasu *(kalium)* podstawy węglanu potaszu . . . . **Ka.**
Sodu *(sodium)* . . . . . **Na.** [1])

Kto sobie chce pruchnicę jasno przedstawić, niechaj sięgnie do spruchniałego drzewa i wydobędzie z niego, ile w niem jest czeru (pruchna) już uległego natarczywości kwasorodu (tlenu), a który to czer już jest lub szarym, lub brunatnym, a czasem nawet czarnym, będąc zawsze lekkim, pulchnym i częściowo rozpuszczającym się w wodzie. Taka pruchnica, to czysto roślinna.

Aby jeszcze mieć jaśniejsze wyobrażenie o pruchnicy, należy wziąść z inspektów obornik spoczywający przez dwa lata pod zwykłą w inspektach pokrywą ziemi. Będzie to pruchnica roślinno-zwierzęca, obfitsza od pierwszej w azot.

Aby sobie uzupełnić pojęcie pruchnicy, należy zakopać ciało bydlęce niezbyt głęboko i odkopać po 3—4 leciech. Będzie to pruchnica zwierzęca, obfitsza od pierwszej i od drugiej w azot a więc i w siarkę i w fosfor.

Pruchnicznych (czarnoziemnych) gruntów w znaczeniach powyższych niemasz w naturze, chyba tu i owdzie miejscowo, a powstały one z łożysk mórz, jezior, bagnisk, i są przemagająco roślinnemi z małym dodatkiem zwierzęcym (wymoczków rozłożonych). Gdzie do nich niema domięszanej właściwej ziemi (gliny lub piasku), wegetacji zbóż przynajmniej nie sprzyjają. Spaleniem tylko, jeśli nie przymięszaniem ziemi jakiej właściwej, torfowa pruchnica zamienia się w grunt urodzajny, bo się pozbywa nadmiaru organicznych (palnych) części i niepotrzebnych kwasów.

d. c. n.

---

[1]) Jeśli w nomenklaturze chemicznej błądzimy, to ztąd, że chemicy nasi, zamiast pilnować analizy, ciągle tylko nomenklaturę zmieniają. A.

O gospodarstwie bez gospodarzy.

Dobrze i zdawna wiedzą ludzie o tem, że nic do rzeczy gdy *ślepy sądzi o kolorach*. Czemuż, nie znający się na gospodarstwie, nie chcą zrozumieć, że nic do rzeczy gdy oni sądzą o gospodarstwie i czemuż przynajmniej za ogólnej krytyki użyciem nie szukają dla swoich gospodarstw *gospodarzy* rzeczywistych i rzetelnych? Czy może dlatego, aby, znalazłszy zdolnego gospodarza, nie wstydzić się przed nim? Śmiechu, ba ubolewania rzecz godna. Czegóż miałbym się wstydzić profesora lub artysty, który moje dziecię uczy i kształci, kiedy sam tego nie dokażę? Czy dlatego aby nie wyjawić mojej niższości, miałbym powierzyć moje dziecię nieukom i partaczom?.. byłżebym ojcem, obywatelem. Nadto, czy już nie jestem wyższym nad motłoch, gdy cenię i poważam talent, naukę i zacność; gdy w prostocie ducha trzymam się zasady: *z owoców ich poznacie ich*, i wedle tej zasady kieruję się?

Nie powiem, żeby się u nas biegli gospodarze poniewierali po ulicach; nie powiem, że o nich łatwo. Ale powiem, że łatwo o nich być może, byleby ich cenić chciano. Nie powiem, żeby ich należało opłacać jak śpiewaczki włoskich oper; ale powiem, że ich należy cenić wyżej od tych przynajmniej śpiewaczek, które niezbyt skrupulatnie przestrzegają pewnego bożego przykazania, znajdującego się między dziesięciorgiem.

Przed laty tylu a tylu, dosyć, że przed laty, rzekł do mnie pewien artysta malarz: kraj nasz jest napół barbarzyńskim, bo nie ceni artystów. Zadumałem się wówczas nad temi słowy. Teraz przychodzi mi zaduma nad tem: co powiedzieć o naszym kraju, który się nie stara o gospodarzy, a to dlatego, że ich nie ceni?

Da się wszystko obsłonić niezbyt sprzyjającemi okolicznościami, wśród których żyjemy. Ależ dawni Belgowie żyli wśród gorszych, bo górujące nad ich ziemią morze zalewało ich. Czyż pozakładawszy ręce na krzyż, dali się pozatapiać? Gdzież tam, posypali tamy, popostawiali wiatraki do czerpania wody, i panują jej.

Pozbądźmy się gospodarstw bez gospodarzy a zawita do nas i tyle nam potrzebna industrja, bo gospodarze rzetelni nie będą wołać że kraj nasz jest wyłącznie rolniczym, lecz nie przestaną wołać, że powinien być i industrjalnym. *W. B. P.*

Aforyzmy gospodarskie.

Jak w naturze wszystko jednotnikowe jest ogniwem i w jeden wiąże się łańcuch, tak w gospodarstwie wszystko w jeden łańcuch wiązać się powinno, nad którego całością gospodarz niechaj czuwa jakoby Opatrzność.

Ziarnko do ziarnka, a będzie miarka. Chceszli mieć miarki, nierozsypujże ziarnek.

Przyjmujesz gościa tem, w co dom bogaty, a raczej w co bogata spiżarnia, apteczka *) i piwnica. To pięknie, bardzo pięknie! tylko staraj się, abyś spiżarnią i apteczkę i piwnicę zbogacał własną nie obcą industrją.

Nie koniecznie wszystko to dobre, co starzy chwalą, ani koniecznie wszystko dobre co nowo wynalezione i odkryte. W gospodarstwie postęp trudniejszy, niż w jakimkolwiekbądź zawodzie: dlatego należy, aby gospodarz nie pędził na oślep, ale pewne stawiał kroki. Próby są dobre, ale nie w zawodzie praktycznym, jako takim. Próby powinny już być dokonane, aby się przydawały gospodarstwu.

Dziad o chlebie, baba o fiołkach, mawia przysłowie. Dodać należy, że wypada obojgu myśleć naprzód o chlebie, aby potem oboje mogli myśleć o fiołkach; tak byłaby harmonia między niemi i w ich gospodarstwie.

Chwalisz staropolskie domy i gospodarstwa; przyłącz się więc do nich. Nie trudno ci o to, tylko zaprowadź niekłamaną bogobojność, gościnność szczerą i przystępną, rygor, pracowitość, słuszność, uprzejmość i grzeczność.

Dziadowie nasi spławiali pszenicę do Gdańska, i my ją tam — ba, do Odesy spławiamy, lecz w postępowy sposób, bo w postaci cieczy obornikowej... i zupełnie *bezinteresownie*. Czy to dobrze, czy czyni nam zaszczyt? *W. B. P.*

---

*) O apteczce też dawno zapomniały nasze panie, niestety jeszcze przed zaprowadzeniem krynolin. A.

M. Jawornicki Red. odpow. — Nakł. Red. — W dru. *Czasu* W. Kirchmayera.

MŁOCARNIA P. KAROLA NITSCHA.

(Z ryciną.)

W pierwszych dniach miesiąca września r. b. obwieściłem przez polską gazetę lwowską, iż się w dobrach moich Czudczu w obwodzie jasielskim nowa, najprostszym sposobem i najtańszym kosztem zbudowana znajduje machina do młócenia zboża, dozwalając każdemu kategorycznego obejrzenia, wypróbowania, odrysowania lub obstalowania takowej. Jakoż w samej istocie z różnych stron gospodarze i znawcy w tym celu do Czudcza przybywali i, ile sobie pochlebiam, machinę tę i jej skutki z zadowoleniem oglądali.

Aby jednak rzecz tak pożyteczną więcej upowszechnić, postanowiłem przesłać rysunek i opisanie tej młocarni do umieszczenia w Rozprawach Towarzystwa gospodarskiego.

Powiedziałem, iż najprostszą i najtańszą jest konstrukcya tej machiny; najprostszą, bo jak rysunek i me własne praktyczne przekonanie dowodzą, przez każdego młynarza lub cieślę zbudowaną być może; najtańszą zda mi się zaś ze wszystkich dotąd znanych, gdyż przy jakim takim zapasie drzewianego materyału koszt onejże 150 złr. m. k. nie przeniesie. Cały zaś układ jej wewnętrzny i zewnętrzny jest tak pojedynczy, iż o częstem psuciu i kłopotliwej zwykle u wszystkich machin reparacyi mowy być nie może.

Przy stosownem użyciu pary koni i pięciu ludzi, taki z wysługi tej machiny odnosi się rezultat: najdokładniejszy wymłot kopy pszenicy lub jęczmienia wymaga czasu minut 14, kopy żyta lub owsa minut 16. Słoma wprawdzie wszystka się spłaszczy i zmierzwi; nie bez tego jednak, aby jej jeszcze w potrzebie na sieczkę w maszynie porznąć nie można. I tę uwagę tutaj jeszcze uczynić winienem, że kto zechce, bardzo łatwo bądź młynek do

Wrzawy Budynki
Budownictwo wiejskie
Broza } wieś
Brzoza }

238

Z korzyścią byłoby dla kraju, gdyby kto z ziomków ułożył wzory budownictwa wiejskiego, zastosowane do różnego położenia kraju, podobne, lecz dokładniejsze niż są w królestwie. Wielu gospodarzy z najlepszemi chęciami, nie mając pod ręką dobrych wzorów do naśladowania, chwytają pierwszego lepszego majstra, który bez znajomości i gustu wyciąga ich na koszta niepotrzebne, fałszywe robi wyrachowania i przeciwne wszelkim zasadom budownictwa stawia budynki.

Niezaprzeczenie ziemia nasza nad Wisłą należy do najżyżniejszych, a żadnej okolicy nie ma w kraju naszym, któraby więcej miała łatwości odstawiania produktów swoich na wszystkie strony. Skoro Wisła i San zregulowane będą i wały usypane, okolica nasza będzie składem zboża, a statki parowe rozwozić będą takowe w najodleglejsze kraje.

Daleki jestem od mniemania, że gospodarstwo które opisałem jest wzorowem: doskonałość nie jest udziałem człowieka; lecz często i błędy drugich naprowadzają nas na dobrą drogę. Szczęśliwy będę, jeżeli kto z moich korzyść jaką odniesie.

We Wrzawach, dnia 1 czerwca, 1847.

Rozprawa Tow. agron. Tom III.

Natur- und Völkerkunde.

Der Kibitz.

Zu den „Delicatessen", welche bei uns die verschiedenen Jahreszeiten bieten, gehören im Frühjahre bekanntlich auch die Eier jenes hübschen, in seinen Bewegungen wunderlichen und drolligen, unter den Stelzenläufern zu den Regenpfeifern gehörenden Vogels, der nicht nur fast auf allen Marschen und Torfmooren Europas, sondern auch auf sumpfigen Strecken Kleinasiens und Nordafrikas nistet und so ziemlich in allen Sprachen einen seinem Schrei entsprechenden Namen führt.

Frühzeitig, häufig schon vor dem Eintritte eines Nachwinters, kehrt der etwa einen Fuß hoch und 13 bis 14 Zoll lang werdende, auf dem schwarzen Oberkopfe einen langen und spitzigen, dunkelgrün glänzenden Federbusch tragende, einen schwarz-grünen, metallisch schimmernden Mantel, eine schwarzweiße Binde am rostbraunen Schwanze, helle Unterseiten und fleischrothe, dünne, netzschuppige Läufe besitzende gemeine oder gehäubte Kibitz (Tringavanellus L., Vanellus cristatus Mey.), der nur in England und Frankreich Standvogel ist, mit Staaren und Lerchen als Verkünder des nahen Frühlings zu uns zurück und bleibt bis zum September oder October. Mit seinem kurzen, geraden, fast cylindrischen Schnabel sucht er besonders Würmer, Wasserschnecken und Insecten auf, verschmäht aber auch Wasserpflanzen und Heidebeeren nicht, wie er denn überhaupt sehr gefräßig ist.

Obgleich echte Sumpfvögel, wenn sich auch kleinere Gesellschaften von ihnen schon mit feuchten, an Flüssen, Landseen oder dem Meeresufer gelegenen Wiesen begnügen, namentlich wenn Brachfelder oder Viehtriften in der Nähe sind, wählen die Kibitze doch nur trockene Stellen für ihre Nester, während andere Sumpfnister, wie z. B. die Bekassinen, nicht selten mitten in die aus wässerigen Sumpfflächen aufsprossenden Seegräser, auf schwimmenden Riedboden bauen. Mit den vierzehigen Füßen — die verkümmerte Hinterzehe ist nicht zum Auftreten — scharrt das Kibitzweibchen eine seiner Größe und der Zahl der Eier angemessene kreisrunde, fast halbkugelige Vertiefung aus, die sie dann durch Bewegungen des Unterleibes sauber glättet. Da immer mehr von solchen Kesseln angefertigt als benützt werden, so macht es auf den Besucher eines Kibitz-Brutplatzes einen eigenthümlichen Eindruck, zahlreiche schwarze, vom dürftigen, meist noch fahlen Rasen abstechende Näpfe zu finden, die so regelmäßig und gleichförmig sind, als hätte sie der Dreher aus dem Torfe ausgedrechselt. Häufig werden die Eier ohne weitere Zuthat in die kleine Grube gelegt, öfter wird sie mit dürren Halmen und Würzelchen leicht ausgekleidet, bisweilen auch bildet sie nur die Unterlage eines eigentlichen Nestes. Ein sehr primitives Nest fand ich vor einigen Jahren auf der Ostsee-Insel Hiddens-Oe (nordwestlich von der Insel Rügen); hier lagen die Eier auf einem flach auseinandergescharrten verwitterten Kuhfladen. Ich halte diesen Fall deßhalb für erwähnenswerth, weil einmal der Custos des Pester National-Museums, Petenyi, einer Unwahrheit geziehen wurde, als er Aehnliches über die Nistweise der dem Regenpfeifer nahestehenden Wade- oder Bachschwalbe (Glareola pratincola s. austriaca) berichtet hatte.

Die Legezeit der Kibitze beginnt sehr bald nach ihrer Ankunft in dem gemäßigten Klima, je nach der Witterung zwischen Ende März und April; doch sind da, wo sie durch *Nachstellungen mehrere Bruten verlieren, frische Eier bis* tief in den Juni zu finden.

Die vier glanzlosen, bald mehr, bald weniger birn- oder kreiselförmigen, nur selten elliptisch-bauchigen, vor der Spitze manchmal beträchtlich eingeschnürten und, wie die aller Stelzenläufer, für den Vogel sehr großen Eier liegen in der Regel mit den Spitzen nach Innen, so daß sie eine kreuzförmige, einem vierblätterigen Kleeblatte ähnelnde Figur bilden. Ihre Grundfarbe ist heller oder dunkler grünbraun, grüngelb, olivenfarbig, rost- bis gelbbraun, ockergelb, hellgraugrünlich mit allen Zwischentönen, nur ausnahmsweise licht bläulichgrün; man kann sie im Allgemeinen gallenfarbig nennen. Auf diesem Grunde befinden sich dunkle, schwarzbraune Zeichnungen, bald als zahlreiche Fleckchen und Strichelchen, bald in größeren Wolken, die sich gegen das stumpfe Ende oft kranzartig gruppiren und deutliche oder verloschene, tiefer in der Schalenmasse liegende größere und kleinere röthlichgraue Punkte zwischen sich lassen.

Gleich denen der anderen Sumpfvögel sind die Kibitz-Eier mit ihren rothen, öligen Dottern und dem durch Hartsieden glasig werdenden, grünlich schimmernden Weiß ungemein schmackhaft. Da, wo sie massenweise zu finden, werden sie als Leckerbissen zu Markte gebracht, wie namentlich in Holland und den norddeutschen Seestädten; ein Hamburger Keller, der im Frühjahre keine Kibitz-Eier auf seinem Ausstellungstische hätte, würde bald seine feinere Kundschaft verlieren. Man sieht sie aber auch schon auf dem Dresdener und Wiener, noch mehr auf dem Berliner Wildpret- und Geflügelmarkte korbweise ausgeboten, wobei freilich auch manch anderes Ei, z. B. von Bekassinen, Steinwälzern, Seeschwalben, ja selbst von Nebelkrähen, mit unterläuft. Um zu prüfen, ob sie frisch sind, wirft man die Eier in Wasser, wo dann die bereits bebrüteten nicht zu Boden sinken. In Süddeutschland werden sie seltener gesammelt, im Würtemberg'schen sogar nur ausnahmsweise, etwa wenn sie vom Arzte einem Schwindsüchtigen verordnet werden, oder um Einmal im Jahre auf der königlichen Tafel als Rarität zu paradiren. Dem armen Elternherzen mag es aber wol gleich gelten, ob seine Brut als Gasthofs-Zwischenspeise in den Magen eines Hamburger Commis-voyageur wandert, oder ob sie ein reichgalonnirter Hofdiener, geschält und in eine damastene Serviette geschlagen, auf silbernem Präsentirteller reicht. Ludwig Bechstein hat gut sagen:

„Kibitz, spende deine Eier
Wie der Bauer seine Steuer!
Jeder thue seine Pflicht,
Steu're gern und schreie nicht!"

Abgesehen davon, daß sich heutzutage auch manches Andere dagegen sagen ließe, ist dieser ironische Vergleich gänzlich verfehlt und für den armen Kibitz nichts weniger als tröstlich. Nicht die Gesammtheit der Kibitze wird um Erworbenes gezehntet, sondern der Mensch, der mit gleicher Unbestreitbarkeit wie Anmaßung den Herrn der Schöpfung spielt, bricht in den friedlichen Vogelstaat ein, und wessen er habhaft wird, dem raubt er, „quod capere potest", sein Alles, sein Herzblut, die Frucht des Mutterleibes. Ungeheuer sind die Verwüstungen, welche neben Naturereignissen, sowie neben den natürlichen Feinden die menschliche Lüsternheit und Gewinnsucht im Haushalte der Kibitze anrichtet, und nur die große Individuenzahl hält außer der beträchtlichen Ausdehnung und theilweisen Unzugänglichkeit der Nistplätze dieser Zerstörung einigermaßen das Gleichgewicht.

Der Kibitz, dessen Fleisch nur im Herbste fett und wohlschmeckend, sonst aber hart und zähe, sowie übelriechend ist, zeichnet sich namentlich durch die Vertheidigung seines Nestes und seiner Jungen aus. Gegen Raubzeug, gefiedertes wie vierfüßiges, stehen alle Kibitze eines Moores wie Ein Mann zusammen; sie fürchten sich weder vor dem Fuchse oder Iltis noch vor Falken oder Raubmöven; selbst auf den Jäger und seinen Hund stoßen sie mit Tollkühnheit und mit um so verzweifelterem Muthe, je näher diese dem kunstlosen Neste kommen.

Der Kibitz ist auch schwer zu schießen, da er trotz seiner Tollkühnheit, womit er dem Jäger auf den Hut stößt, vorsichtig den Schuß zu berechnen weiß, die erstaunlichsten Wendungen und Purzelbäume in der Luft macht und meist durch plötzliches Ausweichen zwischen dem Aufschlagen des Hahnes und dem Anlangen der Schrote in ähnlicher Weise wie die Taucher aus der Richtung des Schusses zu kommen weiß.

Dr. H. Sch.

Bevölkerungsdichtigkeit und geologische Formation des Bodens.

Der Leipziger „Verein von Freunden der Erdkunde" hat in seinem letzten Jahresbericht eine Arbeit von Dr. Otto Delitzsch mit zwei Karten abgedruckt, wovon die eine in bunten Farben die Bevölkerungsdichtigkeit des westlichen Deutschlands, die andere die geologischen Formationen desselben Gebietes darstellt. „Wenn wir," bemerkt der Verfasser im Vorwort, „die Bevölkerungsdichtigkeit Deutschlands nach seinen einzelnen Theilen graphisch darstellen, so empfangen wir den Eindruck großer Mannichfaltigkeit. Verschiedene Dichtigkeits-Centren treten schon auf dem beschränkten Raume der beifolgenden Karten hervor: am Mittelrhein, am Neckar, am Niederrhein, an der Mulde und Weißen Elster; dazwischen Gebiete von größerer Gleichheit; hin und wieder Bevölkerungs-Armuth, wie in der Eifel und dem westfälischen Gebirgslande, in der Oberpfalz, in den westfälisch-friesischen Moorlanden und in den Sandebenen der Mark Brandenburg. Ein gleich mannichfaltiges Bild zeigt die geognostische Karte Deutschlands. Die devonischen (und silurischen) Schiefer am Niederrhein mit dem nordwestlich vorliegenden Alluvialboden, das uralte Sudetensystem mit seinen überaus vielgestaltigen Bodenformen; die nordöstlich an diesem System anliegende sandige Diluvial-Ebene; die südwärts sich ausbreitende, ja in den westlichen Flügel des Sudetensystems eindringende und dasselbe theilweise überlagernde Trias; das Alpengebiet endlich, im Norden eingefaßt von den Tertiär- und Quartärbildungen der süddeutschen Hochebene sammt ihrer Jurakalk-Umrandung — dies Alles sind außerordentlich heterogene Elemente, wie sie in unserm ganzen Erdtheile nirgends wieder so eng und für die Bevölkerung so glücklich zusammentreten. In dieser Mannichfaltigkeit der geologischen Bildung begründet sich die Mannichfaltigkeit deutschen Wesens, deutscher Nationalität und Staatenbildung, begründet sich die deutsche Vielseitigkeit. Nicht minder mannichfaltig als die innern Bestandtheile sind die Oberflächenformen Deutschlands. Die eintönigen Flächen im Norden wie am Fuße der Alpen; die devonischen Schiefer mit ihren sanften welligen Höhen und ihren tiefeingerissenen Felsenthälern; die terrassirten Hochflächen der Trias mit ihren regelmäßig abgeböschten Thalwänden; die domförmig gewölbten Kuppen der krystallinischen Gebirge und die Kegel- oder Tafelberge basaltischer, trachytischer und anderer Eruptivgebilde; die eckigen Berg- und Thalformen des Quadersandsteines und die gewaltig-grotesken Hörner, Zacken und Grate der Alpen mit ihren terrassenartig abgestuften Hochthälern — alle diese Formen, beruhend auf der inneren geologischen Structur, zeigen eine Fülle verschiedener Charakter-Landschaften, wie sie der Zeichner in größerer Mannichfaltigkeit in wenigen Ländern der Erde finden kann."

Man sollte nun erwarten, daß zwischen den geologischen Formationen und der Dichtigkeit der Bevölkerung ein ursächliches Verhältniß sich entdecken lassen müßte. Ein Vergleich unserer beiden Karten bestätigt dies aber keineswegs. So ist der Südwesten Deutschlands, mit Ausschluß der Rhein-Ebene, hauptsächlich ausgefüllt theils von triassischen Buntsandsteinen, Muschelkalk und Keuper, theils von Jura, und dennoch herrschen auf diesen geologischen Gebieten die verschiedensten Dichtigkeiten der Bevölkerung, nämlich eine der höchsten Dichtigkeiten in Würtemberg und die größte Lockerheit in Baiern. Ueberhaupt drängt sich die Bevölkerung zusammen an beiden Ufern des Rheins, am untern Main und am Neckar. Eine geringere Erhebung über den Meeresspiegel, in Folge dessen eine günstigere Erwärmung, scheinen weit größeren Einfluß auf die Vermehrung der Bevölkerung auszuüben als die Verschiedenheit des geologischen Gebietes. Man sollte daher Karten der Bevölkerungsdichtigkeit neben Höhenschichtenkarten stellen oder noch besser, neben Karten mit topographischen Isothermen, wenn solche leider uns nicht noch immer fehlten. Der Verfasser erkennt auch willig das Mißliche eines Vergleiches zwischen den geologischen Formationen und der Bevölkerungsdichtigkeit an. „Die geognostische Zusammensetzung des Bodens an und für sich," bemerkt er, „hat nicht so viel Einfluß auf die Bevölkerungsdichtigkeit, als es auf den ersten Blick hin scheinen möchte. Denn die Fruchtbarkeit des Humus hängt hauptsächlich oder allein von der chemischen Zusammensetzung der obersten Schichte ab, die zwar häufig — doch nicht immer — durch die Zersetzung der jetzt zunächst unter ihr lagernden Gesteins- oder Erdschichte entstanden ist. Dagegen ist diese oberste Schichte oft das Residuum älterer verwitterter oder weggewaschener Schichten, oft von anderen Seiten herbeigeführt und aufgelagert. Jurakalk, Triaskalk und die Kalke devonischer Formationen, unter gleichen Bedingungen der Oberflächengestaltung, der Temperatur und der Bewässerung liegend, werden eine gleichartige Flora und einen gleich fruchtbaren Boden bilden und daher einer gleich dichten ackerbautreibenden Bevölkerung Raum geben; der Sand zerfallener Sandsteinschichten wird, dafern er nicht kalk- oder kreidehaltig ist, ein gleiches Pflanzenwachsthum gestatten, wie der Sand des Alluviums oder Diluviums. Dagegen werden ein nordafrikanisches und ein deutsches Triasgebiet, ein Gebirgszug krystallinischer Formationen in den Kjölen und im Schwarzwald in ihren vegetativen Erscheinungen äußerst verschieden sein. Ist doch schon das Triasgebiet am mittleren Neckar wesentlich von dem an den Quellen der Tauber und Rezat oder der fränkischen Saale verschieden! „Es ist daher gewiß, daß auch die vollständigste geognostische Karte nicht sofort und nicht durchgängig benützt werden kann, um die Bodenbeschaffenheit für den Landmann und Forstwirth daraus abzuleiten. Aber obgleich viele Ursachen vorwalten, um die Resultate der Bodenbeschaffenheit gleicher geologischer Bildung verschieden erscheinen zu lassen, so gehen doch großartige Gesammtbeziehungen des geologischen Baues und der National Oekonomie entschieden hervor" (von Cotta). So wird sich denn auch in Deutschland nachweisen lassen, wie die geognostische Bodenzusammensetzung auf die Dichtigkeit sowol der ackerbautreibenden Bevölkerung (von dem sterilen Diluvialsand bis zu den humusreichen Tertiär- und vulcanischen Gebilden), als auch der industriellen Bevölkerung (hier ist es namentlich der Reichthum einzelner Districte an Metallen und Kohlen) wesentlichen Einfluß übt."

Bei jedem einzelnen Gebiete erklärt der Verfasser die natürlichen Ursachen der mehr oder weniger dichten Bevölkerung. Meist sind sie physikalischer Natur und beziehen sich auf die Bodenerhebung, die Erwärmung und die Regenbenetzung. So sagt er unter Anderm von dem Eifelgebiet: „An geeigneten Stellen zur Erbauung größerer Wohnplätze ist entschiedener Mangel. Der Anlage von Verkehrsstraßen setzen die zahlreichen, tief einschneidenden, vielfach gewundenen Thalrinnen große Hindernisse entgegen. Keine Völkerwanderung, kein Kriegszug ist je durch diese dürftigen, armen Landstriche gegangen. Bis jetzt durchschneidet noch keine Eisenbahn die Eifel." Der geognostische Einfluß auf eine hohe Bevölkerung läßt sich dagegen gut nachweisen im Sauerland, nämlich: „Hier, wo die der devonischen Formation ringsum angelagerte, anderwärts kohlenflötzleere Kohlen-Formation (Kulm) zu einer der reichsten kohlenführenden wird, wo Lenne und Ruhr aus den bewaldeten höhern Gebirgen den Holzreichthum herbeiführen und weiter abwärts als schiffbare Flüsse sammt dem Rhein als natürliche Verkehrsstraßen die Abfuhr vermitteln, wo neben dem Reichthum der Ackerkrume die Erde in ihrem Innern unerschöpfliche Schätze von Eisen und andern Metallen birgt, hat eine ungemein reiche Industrie ihren Sitz aufgeschlagen. Aus dem fanatischen Köln vertriebene Evangelische (namentlich im Jahre 1618) waren die Ersten, die in diesen engen, waldigen Thälern eine Zuflucht suchten und fanden, ihren Fleiß und ihre Intelligenz mitbrachten, Webereien anlegten und das treffliche Wasser zum Bleichen verwendeten. Da mit allen günstigen natürlichen Bedingungen die Thätigkeit eines intelligenten, ernsten, fleißigen Volksstammes sich vereinigte, konnte ein weiterer Fortschritt nicht fehlen. Wo Menschenkräfte und technische Vorbildung vorhanden, wo das Manufactur-Geschäft in vollem Gange war, da fand endlich die Dampfmaschine den geeignetsten Boden, das Kapital seine beste Verwerthung."

Ein anderes Beispiel, wo sich geognostische Gründe für die Entwicklung der Bevölkerung angeben ließen, gewährte der Thüringer Wald. „In auffälliger Weise zeigt die Karte fast überall eine scharfe Grenzlinie zwischen dem dichter bevölkerten Wald und dem schwächer bevölkerten Triasgebiet. Gerade beim Thüringer Wald lassen sich die maßgebenden Gründe dieser Erscheinung recht leicht auffinden. Der unbequemere Boden und das rauhere Klima nöthigten zu vermehrtem Fleiße; unter klimatischen Hindernissen entwickelte sich die geistige Thätigkeit schneller. Da nur Wenige vom Ackerbau und der Viehzucht sich nähren konnten, mußte zur Industrie gegriffen werden. Die Eifel und das Winterberger Plateau, von allem Verkehr weit abliegend, haben freilich nicht in gleicher Weise eine industrielle Stellung gewinnen können, wie der nach beiden Seiten offene Thüringer Wald und wie das Voigtländische Gebirge und das Fichtelgebirge, welchem durch die Eigenthümlichkeit seiner hydrographischen Verhältnisse von allen Seiten her die Straßen zugelenkt werden. Das Material für die Industrie ist reichlich vorhanden. Unerschöpfliche Wälder förderten die Pech- und Rußfabrication im Voigtlande, eine vielseitige Holzwaaren-Industrie (Spielwaaren, Schachteln, Zündhölzchen) und Glasfabrication im Thüringer Walde. Die rauhen Hochflächen boten günstigen Boden für den Flachsbau, es fehlte nicht an reinem Wasser zum Bleichen, und es entwickelte sich die Leinen-Industrie, die freilich in neueren Zeiten durch größeres Kapital gefördert werden müßte, um mit anderen Gegenden Concurrenz zu halten. Vom Erzgebirge herüber wurden Spitzenklöppelei, Mousselin-Weberei, feine Weißnäherei ins Voigtland eingeführt. Auch Wollen- und Baumwollenweberei sind im sächsischen und reußischen Voigtland eingebürgert; am Thüringer Walde blühen Porcelanfabriken; die Schiefer-, Wetzstein- und Marmorbrüche haben zum Theil ganz besondere Industriezweige ins Leben gerufen; die Schiefertafeln von Gräfenthal und die Ruhlaer Drechslerwaaren gehen durch die ganze Welt; die Marmorkugeln des Thüringer Waldes sind nicht blos beliebtes Spielzeug für europäische Kinder, sondern auch curirendes Geld auf einigen Inselgruppen der Südsee. In gleicher Weise werden Glasperlen in großer Masse nach Inner-Afrika versendet. Die Wasserkraft zahlreicher Bäche und Flüsse begünstigte die Anlage von Mühlen und Treibrädern aller Art. Alle die genannten und viele andere kleinere Industriezweige, vor Allem auch die Gewinnung und Verarbeitung des Eisens, beschäftigt und erhält in diesen Ländern eine zahlreiche fleißige Bevölkerung, die, wie die Bevölkerung der meisten Gebirgsländer Norddeutschlands, an rascher natürlicher Zunahme (zahlreicheren Geburten) das Flachland übertrifft."

Die große Lockerheit der Bevölkerung im süddeutschen Donaugebiet erklärt uns der Verfasser folgendermaßen: „Diese große flache Thalbedeckung erscheint als der Boden eines ehemaligen Sees; die Fläche neigt sich gegen Osten und gibt dadurch Veranlassung zur Bildung eines mächtigen Stromes, der Donau, die alle von Süden in breiten Geröll- und Kiesbetten herbeirauschenden Alpenströme (Iller, Lech, Isar, Inn) wie die kleinen vom Jura kommenden Bäche in sich vereinigt. An vielen Stellen sind Reste der ehemaligen Seebildung, große Sumpfstrecken oder „Moose" zurückgeblieben, so das Donaumoos bei Neuburg, das Erdinger Moos unterhalb München, das Dachauer Moos längs der Amper, das Isarmoos u. a. m.; dem Anbaue und der Bevölkerungsdichtigkeit sind diese vollkommen horizontalen Flächen ebenso ungünstig wie die meilenweiten Torfflächen der Hochebenen und die oft bis zu einer Viertelmeile sich ausbreitenden Geröllbette der Alpenströme."

Diese Beispiele mögen genügen, den interessanten Untersuchungen des Herrn Delitzsch die Aufmerksamkeit solcher Leser zuzuwenden, welchen die Abhängigkeit gesellschaftlicher Erscheinungen von gegebenen natürlichen Verhältnissen als ein würdiger Gegenstand strenger Erforschung erscheint.

Geologische Reichsanstalt.

Sitzung am 4. Juni.

In Abwesenheit des bereits nach dem Aufnahme-Terrain abgereisten Directors der Anstalt führte Bergrath Foetterle den Vorsitz. Die Sitzung war bemerkenswerth durch die Vorlage einer Reihe von werthvollen Geschenken, welche die Anstalt in der letzten Zeit erhalten hatte.

Der Drasche'sche Bergwerks-Inspector, Herr Nuchten, legte eine vollständige Sammlung photographischer Copien aller jener geologischen und bergmännischen Karten, Profile und Grundrisse sowie der Zeichnungen und Pläne von Werksgebäuden und Bergbaumaschinen vor, welche auf der Pariser Industrie-Ausstellung in Original-Zeichnungen die ausgedehnte und fortgeschrittene Bergbau-Industrie des Herrn Drasche so trefflich illustriren. Diese höchst instructive Kartensammlung übergab Herr Nuchten im Namen des Besitzers als Geschenk an die geologische Reichsanstalt. Ein gleichfalls sehr interessantes und für das geologische Detail-Studium werthvolles Geschenk erhielt die Anstalt durch die Direction der Südbahn. Es ist ein ins größte Detail aufgenommenes geologisches Profil der Brennerbahn sammt einer als Beleg dafür dienenden Sammlung der verschiedenen von jener Bahnstrecke durchschnittenen Gesteinsarten. Professor E. Sueß, welcher die ganze 16 Meilen lange Strecke aus eigener Anschauung kennen lernte, gab in einem besonderen Vortrage dazu sehr anziehende Erläuterungen. Bergrath Foetterle sprach im Namen der Reichsanstalt dem Herrn Drasche, sowie der Direction der Südbahn für diese höchst anerkennenswerthe Förderung der Bestrebungen und Zwecke der Reichsanstalt den besonderen Dank aus. Herr Stur legte eine Suite von tertiären, sehr interessante Fischreste führenden Schiefern aus der Gegend von Praßberg in Steiermark vor, welche die Anstalt der Vermittlung des Herrn Bürgermeisters von Praßberg und Reichsraths-Abgeordneten Lipold verdankt. Endlich wurde die Kartensammlung der Anstalt durch die Copie einer ganz neuen und sehr speciell (im Maßstabe 200 Klafter = 1 Zoll) durchgeführten Aufnahme des interessanten Ottocaner Grenzgebietes bereichert. Bergrath Foetterle gab einige geographische und geologische Erläuterungen zu dieser Karte, welche ein Geschenk des früheren Commandanten des Ottocaner Grenzregimentes, des jetzigen Obersten in Pension, Brodanoff, ist, welcher selbst auch diese neue treffliche Aufnahme veranlaßt hatte.

Von weittragender Wichtigkeit für die hüttenchemische Praxis war die Mittheilung des Bergraths Herrn A. Patera. Derselbe theilte die Resultate der Fortsetzung seiner Versuche über die Fällung des Kupfers aus Cementwässern durch den galvanischen Strom mit. Es gelang ihm nämlich in neuester Zeit, den von ihm für diesen Zweck construirten Apparat so zu vereinfachen, daß derselbe nun allen Anforderungen der Technik entsprechen dürfte. Statt der porösen Thonzellen wendet Patera jetzt Gefäße von Tannenholz an, welche durch Auskochen in Aetzlauge vom Harz befreit sind. Diese werden mit Bruchstücken von Schmiede- oder Gußeisen angefüllt, welches die Anode bildet. Diese wird mit der aus Coaksstückchen bestehenden Kathode durch einen Kupferdraht verbunden. Als Erregungs-Flüssigkeit wird nun statt der verdünnten Schwefelsäure eine mäßig starke Kochsalzlösung angewendet, wodurch der Strom zwar etwas schwächer, aber weit constanter wird. Die Kochsalzlösung bietet außer der Billigkeit auch noch den Vortheil, daß man selbst sehr schlechtes Roheisen verwenden kann, ohne dabei eine Beeinträchtigung des Processes durch Entwicklung von Schwefelwasserstoff befürchten zu müssen. Seiner Billigkeit und Einfachheit wegen dürfte dieser Apparat geeignet sein, auch im Gebiet der Galvanoplastik Beachtung und Anwendung zu finden.

G. St.

Herausgeber: Mich. Etienne und Dr. Max Friedländer.
Verantwortl. Redacteur: J. K. Lecher.
Druck von Christoph Reißer in Wien.

schreiblichem Enthusiasmus abgehalten wurde, feuerte ein Individuum einen Pistolenschuß auf den Wagen ab, welcher Ihre Majestäten mit dem Kaiser von Rußland und dessen beiden Söhnen zurückführte. Die Kugel traf den Kopf des Pferdes des neben dem Wagen diensthabenden Stallmeisters. Die Waffe zersprang in den Händen des Meuchelmörders, welcher von der Volksmenge angehalten wurde. Das Einschreiten der öffentlichen Sicherheits-Organe war nothwendig, um denselben der Wuth der Bevölkerung zu entreißen. Niemand wurde verwundet. Der Mörder gab an, Bereyonski zu heißen und aus Volhynien gebürtig zu sein.

Paris, 7. Juni. Das Journal Droit veröffentlicht folgende Details über das Attentat: Der Attentäter war 15 Schritte weit von dem Wege postirt, welchen der kaiserliche Wagen nahm. Die Waffe, welche überladen war, zersprang und verwundete den Thäter an der Hand, welcher Pole und Mechaniker ist. Derselbe hatte die zweiläufige Pistole Tags zuvor gekauft und entfernte sich in sehr aufgeregtem Zustande. Einstweilen scheinen die Beweggründe des Verbrechens politische Leidenschaft und persönlicher Haß gegen den Czar zu sein. Man glaubt nicht, daß er Mitschuldige habe.

Telegramme.

Pest, 6. Juni, Abends. Von 7 bis 8 Uhr hielt die Deputirtentafel und von 8 bis 9 Uhr die Magnatentafel eine Sitzung, in welcher über den gestrigen Empfang der Regnicolar-Deputation und über den heutigen der beiden Häuser Bericht erstattet wurde. Die Antwort Sr. Majestät mit der Bestimmung des 8. Juni als Krönungstag rief lauten Jubel hervor. Sodann wurden in beiden Häusern die Deputationen gewählt, welche das Krönungsgeschenk Ihren Majestäten überbringen werden; desgleichen wurden die Mitglieder designirt, welche die Krönungsmünzen ausstreuen werden.

Pest, 7. Juni. Der Cercle bei Ihrer Majestät der Kaiserin dauerte bis 3/4 8 Uhr Abends, 70 bis 80 Damen waren erschienen, mit jeder conversirte Ihre Majestät huldvollst, meist in ungarischer Sprache.

Dem Vernehmen nach wird Se. Majestät der Kaiser die Eszterhazy'sche Galerie ankaufen und Ungarn zum Geschenk machen.

Das Amtsblatt theilt mit, daß in Folge des betrübenden Hinscheidens der Erzherzogin Mathilde der Hofball und das Théâtre paré unterbleibt; während der Dauer der Festlichkeiten wird jedoch keine Hoftrauer gehalten.

[Telegr. der „N. Fr. Pr."] **Dresden**, 7. Juni. Ein Berliner Telegramm der Sächsischen Zeitung bezeichnet die Angabe, die Vertreter der süddeutschen Staaten hätten ein Zollvereins-Parlament mit Majoritäts-Abstimmung angenommen, als falsch; wenigstens sei Baiern nicht auf diesen Vorschlag eingegangen. — Der officiöse Berliner Correspondent der Constitutionellen Zeitung dementirt die Nachricht, daß zwischen Preußen und Frankreich Verhandlungen wegen Nastatts stattgefunden haben.

[Telegr. der „N. Fr. Pr."] **Berlin**, 7. Juni. Der neue Zollvertrag mit Süddeutschland stipulirt eine zehnjährige Dauer; die Unterschriften des baierischen und darmstädtischen Ministers sollen auf demselben fehlen. — Der altpreußische Kaufmann Schreyger wurde wegen angeblicher Theilnahme an der hannover'schen Verschwörung verhaftet.

Newyork, 6. Juni. (Kabel-Telegramm.) *Präsident* Johnson reist *nicht* nach dem Süden.

Newyork, 6. Juni. (Kabel-Telegramm.) Wechselcurs *in* Gold 110. Goldagio 36 3/4. Bonds 109 7/8. Illinois 119 1/4. Eriebahn 60. Baumwolle 27. Raffinirtes Petroleum —.

Verstorbene in Wien

vom 30. Mai bis 3. Juni.

Mohr Ignaz, Marqueur, 39 J., Mariahilf, Magdalenenstraße 104, Lungentuberculose. Winter Valentin, Bäckergehilfe, 68 J., Stadt, Salzgries 21, Lungenoedem. Janosch Joseph, Pfründner, 63 J., Landstraße, Ungargasse 53, Lungentuberculose. Hesthal Alfred, Commis, 20 J., Ruhr. Hartl Veit, Kutscher, 52 J., Zwischenbrücken 36, Lungenentzündung. Keller Franz, Drechslermeister, 52 J., Sechshaus, Wehrgasse 122, Rippenfell-Entzündung. Zinkel Georg, Taglöhner, 56 J., Scorbut. Nißl Anna, Pfründnerin, 70 J., Landstraße, Rochusgasse 8, Altersschwäche. Blahowetz Johann, Taglöhner, 46 J., Landstraße, Leonhardgasse 17, Eiterungsfieber. Bezko Marie, Handarbeiterin, 26 J., Leopoldstadt, Lichtenauergasse 7, Leberatrophie. Rienzner Aloisia, Magd, 32 J., Landstraße, Hauptstraße 28, Lungentuberculose. Heinzl Anton, Schlossergehilfe, 28 J., Landstraße, Weißgärberlände 4, Gehirnhaut-Entzündung. Laska Heinrich, Uhrmacher-Lehrling, 19 J., Mariahilf, Sandwirthgasse 18, Lungentuberculose. Schiller Marie, Magd, 38 J., Stadt, Maximilianstraße 4, Bright'sche Nierenkrankheit. Aß Josepha, Wäscherin, 23 J., Landstraße, Fasangasse 24, Tuberculose. Schiffer Antonia, Maschinenheizers-Tochter, 23 J., Alsergrund, rothe Löwengasse 5, Lungentuberculose. Mayer Antonia, Sprachlehrerin, 49 J., Stadt, Cäciliengasse 1, Schenkelbruch. Werner Leopold, Trödler, 77 J., Wieden, Paniglgasse 13, Altersschwäche. Demer Caroline, Kanzleidieners-Gattin, 49 J., Mariahilf, Dreihufeisengasse 7, Wassersucht. Arocker Magdalena, Goldplättners-Witwe, 78 J., Neubau, Hermanngasse 31, Altersschwäche. Ott Anna, Schuhmachers-Witwe, 79 J., Alsergrund, Alserstraße 26, Altersschwäche. Schnell Leonhard, Magazineur, 47 J., Alsergrund, Liechtensteinstraße 71, Lungentuberculose. Kugler Theresia, Korbmachers-Witwe, 79 J., Landstraße, Blumengasse 6, Altersschwäche. Kroper Josepha, Magd, 19 J., Mariahilf, Millergasse 36, Lungenentzündung.

Telegraphische Witterungs-Berichte der Central-Anstalt für Meteorologie und Erdmagnetismus vom 7. Juni, 7 Uhr Morgens.

Stationen	Luftdruck in Millimetres beobachteter	Luftdruck in Millimetres Abweichg. v. normalen	Temperatur nach Celsius um 7 Uhr	Temperatur nach Celsius Tagesmittel beobachtetes	Temperatur nach Celsius Tagesmittel Abweichg. v. normalen	Windes-Richtung	Windes-Stärke	Ansicht des Himmels
Nördliche:								
Bludenz	709·2	— 0·4	18·0	20·5	+ 4·2	W	schwach	größtth. bew.
Ischl	720·1	— 0·3	15·3	19·1	+ 2·9	SW	mäßig	z. Hälfte bew.
Klagenfurt	722·3	+ 0·7	17·6	19·5	+ 1·9	SO	schwach	heiter
Prag	741·3	— 1·3	19·8	22·3	+ 3·7	—	windstill	theilw. bew.
Wien	742·3	— 0·9	18·3	21·6	+ 2·8	—	windstill	beinahe heiter
Krakau	741·3	— 0·2	18·5	19·6	+ 2·2	O	sehr schwach	theilw. bew., R.
Debreczin	747·8	— 0·1	20·0	20·0?	— 0·8	—	windstill	theilw. bew.
Lemberg	736·1	+ 1·2	18·8	19·4	+ 0·9	S	sehr schwach	z. Hälfte bew.
Südliche:								
Ancona	759·4	— 0·2	26·7	26·6	+ 2·7	SO	sehr schwach	heiter
Triest	758·5	+ 0·2	22·5	24·0	+ 1·8	O	schwach	heiter
Pola	—	—	24·0	25·0	+ 3·1	—	windstill	heiter
Agram	746·5	+ 6·4	19·3	22·8	+ 2·6	SW	sehr schwach	heiter
Lesina	759·3	+ 1·0	24·6	24·7	+ 2·3	—	windstill	heiter
Szegedin	762·8	+ 0·5	21·4	23·6	+ 2·0	W	sehr schwach	heiter
Hermannstadt	726·2	+ 2·5	19·3	20·0	+ 2·2	OSO	sehr schwach	theilw. bew.

Zustand des Meeres: Zu Ancona, Triest, Pola und Lesina ruhig.

Das Barometer ist gefallen (am meisten zu Krakau und Agram um 4·5 Millimetres). Der Luftdruck ist von dem normalen Werthe wenig verschieden. Die Temperatur ist höher als die normale (besonders zu Bludenz um 4·2 Grade). Das Thermometer ist gestiegen (zu Wien um 5·6 Grade). Die Luft ist theils ruhig, theils in den Richtungen von Südost und Südwest schwach bewegt (zu Ischl von Südwest mäßig). Der Himmel ist in Süd heiter, in Nord theilweise bewölkt.

Erscheinungen in den letzten 24 Stunden: Zu Bludenz um 8 Uhr Abends Wetterleuchten. An der Mehrzahl der Stationen tagsüber wolkenloser Himmel.

Meteorologische Beobachtungen vom 5. auf den 6. Juni.

Zeit	Barometer bei 600 Fuß	Temperatur nach R.	Feuchtes Thermometer	Windrichtung und Stärke 0 ft. 0 St.	Form, Zug und Menge der Wolken 0 h. 10 tr.	Temperatur vom 5. Juni. höchste	mittlere	niederste
10 U A.	331.70	+12 0	+10 6	SW 1	F 1	1 U. +16 0	aus 3 Std. +12.6	1 U +11.4
7 U E.	329.05	+12 0	+10 6	NO 1	F 1		v. 7 5 3 +14.5	
12 U M.	330.19	+20.8	+15.6	SO 2	Ch 1			

Ozonometer bei Nacht 3, bei Tag 7, Niederschlag 1.6‴ Regen.

Vom 6. auf den 7. Juni.

							Temperatur vom 6. Juni.		
10 U A.	329.68	+15 7	+13.9	SSO	1	0	1 U. +21.3	aus 3 Std. +15.8	1 U + 8.3
7 U E.	329.05	+14.6	+13.3	SO	0	1		v. 7 5 3 +14.6	
12 U M.	328.87	+21.6	+17.1	O	1	3			

Ozonometer bei Nacht 2, bei Tag 6, Niederschlag 0.00‴.

Verlauf der Witterung vom 5. bis 6. Juni. Am 5. Nachmittags rasche Aufheiterung, Nachts sternenhell; am 6. Morgens Windstille, Bodennebel, heiterer Himmel.

Verlauf der Witterung vom 6. bis 7. Juni. Bei Tag und Nacht heiterer Himmel, steigende Hitze, Windstille.

Wiener Börse.

7. Juni.

Notirungen um 12 Uhr 45 Minuten.

Die Vorbörse eröffnete in guter Stimmung und zeigte offenbar eine Neigung, höher zu gehen. Creditactien setzten zu 185.20 ein und besserten sich bis 185.50, Staatsbahnactien wurden zu 232 verhandelt, Actien der Karl-Ludwigbahn bis 238.50 bezahlt, Lombarden kamen zu 201.50 vor.

Napoleonsd'or verkehrten zwischen 10.05 und 10.07.

Später verbreitete sich das Gerücht, es habe in Paris ein Attentat auf den Kaiser von Rußland stattgefunden, und wiewol zugleich gemeldet wurde, daß der Angriff ein erfolgloser gewesen sei, trat doch ein radicaler Umschwung in der Stimmung ein.

Creditactien wichen bis 184.20, Actien der Karl-Ludwigbahn bis 237, Staatsbahnactien erhielten sich durch die höhere Valuta bei 231.70.

Um halb 12 Uhr notirten:

Creditactien 184.20, Staatsbahn 231.70. Mittags trat keine wesentliche Veränderung in der Haltung der Börse ein.

Zur Erklärungszeit notirten:

Creditactien 184.10, Staatsbahn 231.20, Nordbahnactien 166.50, Karl-Ludwigbahn 237.50.

Verzinsliche Fonds und Industriepapiere blieben ganz unverändert.

Napoleonsd'or hoben sich bis 10.10, Ducaten bis 5.95, Silber bis 123.75.

	Geld	Waare		Geld	Waare
5% in Oesterr. Währ.	56	56.10	Staatsbahn . . .	231.40	231.50
5% National . .	70.50	70.60	Pardubitzer . . .	125.75	126
5% Metalliques .	60.20	60.30	Südbahn	201.25	201.50
1864er Staatslose .	77.20	77.30	Karl-Ludwigbahn .	236.75	237
1860er „ ganze	88.60	88.70	Böhmische Westbahn	148.50	149
Creditlose	129.25	129.50	Frankf. 100 fl.	105.25	105.50
Nationalbank . .	726	727	London, 10 Pfd. 2 1/2	125.75	126
Creditanstalt . .	184.10	184.20	Paris, 100 Frcs. 2 1/2	50.10	50.20
N.-ö. Escomptebank	623	627	K. Münz-Ducaten .	5.96	5.97
Anglo-Austrianbank	97.50	98	Napoleonsd'or . .	10.08	10.09
D.-Dampfsch. . .	480	482	Silber	123.75	124
Nordbahn . .	166.75	167	Preuß. Kassenanweis.	1.86	1.86 1/2

Fremde Börsen.

	Bez.		Bez.		Bez.
Berlin, 6. J.		Frankfurt, 6. J.		Leipzig, 5. J.	
Nation.-Anl. .	57 1/4	National-Anl. .	55 3/4	Banknoten . .	82 1/4
Wien	80 7/8	Bankactien . .	689		
Oest. Staatsb.	125	Creditactien . .	176	Paris, 6. J.	
Creditactien .	76	Amerikaner 1882	77 3/4	3perc. Rente .	70.50
		Wien	94 7/8	Staatsbahn .	471
Breslau, 5. J.		Oe. 1860er Anl.	72 1/8	Lombarden .	405
Banknoten . .	81 2/3			Cred. Mob. .	395
Wien, 2. M. .	81 1/4	Amsterd., 6. J.		Oe. 1860er Lose	—
		5% Metalliques	47	N. Oe. Oblig.	328
Hambg., 6. J.		National-Anl. .	52 5/8		
National . . .	56 3/4	Wiener Wechsel .	93	London, 6. J.	
Creditactien .	75 1/16			Consols . . .	94 9/16

Siebenbürger

Actien und Prioritäten,

Tagescurs per Stück in Gulden Oe. W. Banknoten.

Rückzahlung fl. 200 in Silber per Stück.

Jährlicher Zinsengenuß fl. 10 Silber ohne Abzug,

Die unterfertigte Wechselstube gewährt den Käufern den Vortheil, dass sie auf Actien und Prioritäten bis 80 Percent vom Curswerth Vorschüsse zu sechs Percent ohne weitere Spesen ertheilt.

Die Zahlungs-Termine zur Uebernahme der Effecten werden im vorhinein nach dem Wunsche des Käufers festgestellt. 2635—10

Verkauf zu coulantesten Preisen bei

Julius Gottlieb,

verlängerte Kärntnerstrasse Nr. 53.

Kleine Chronik.

Wien, 7. Juni.

[Erzherzogin Mathilde.] Heute Vormittags fand die Einbalsamirung und die Aufbahrung der Leiche der Frau Erzherzogin statt. Dem Publicum wird von 3 Uhr Nachmittags an der Eintritt in das Trauergemach gestattet sein. Die Leiche wird bis zur Uebertragung in die Burgcapelle und Beisetzung in die kaiserliche Gruft in Hetzendorf verbleiben; über den Zeitpunkt der Trauerfeier und die Ansage der Hoftrauer sind bis zur Stunde keine Bestimmungen getroffen und meint man in competenten Kreisen, daß dies erst nach vollzogener Krönung geschehen werde. Erzherzog Wilhelm und der Herzog von Modena sind aus Pest hier eingetroffen. — Bezüglich der letzten Augenblicke der Frau Erzherzogin erfahren wir noch von wohlunterrichteter Seite, daß nach 5 Uhr Früh der Herr Erzherzog Albrecht an das Krankenlager seiner Tochter getreten sei und sie gefragt habe: „Wie hast du geschlafen?" Die Frau Erzherzogin habe erwidert: „Ach, gar nicht, ich leide so sehr, und wie hast du geschlafen?" Der Herr Erzherzog, welcher die Nacht hindurch kein Auge zugethan hatte, entgegnete: „Ich habe gut geschlafen...." Nach einer längeren Pause fragte der Herr Erzherzog wieder: „Wie fühlst du dich jetzt, mein Kind?..." Die Frau Erzherzogin antwortete mit leiser Stimme: „Ach, ich bin so schwach ..." und bald darauf verschied sie. Die Tochter hat vor den Augen des Vaters ihren letzten Seufzer ausgehaucht. In diesem letzten Augenblicke war außer dem Herrn Erzherzoge und der wachhabenden Kammerfrau Niemand an dem Sterbelager. — Das Wr. Tgbl. erzählt: Gestern Nachmittags halb 6 Uhr brachte ein Lakai eine riesige Schachtel: „Für die durchlauchtigste Frau Erzherzogin Mathilde!" Es waren frische Alpenblumen — aus Berchtesgaden. Und wer sendete sie? König Ludwig I. von Baiern! Der gute alte Herr beeilte sich, als er von dem Unglücke hörte, das seinen „Liebling" betroffen, der Aermsten eine Freude zu machen und ihr „Alpenblumen" zu senden: sie trafen ihre Leiche und werden ihren — Sarg schmücken.

[Personal-Nachrichten.] Dem Vernehmen nach ist, wie aus Ofen gemeldet wird, dem Fürsten Hohenlohe der Orden des goldenen Vließes, dem Hofrathe Imhof der Leopolds-Orden, dem Hofsecretär Raymond der Orden der eisernen Krone verliehen worden. — Der preußische General-Lieutenant Baron Manteuffel ist vorgestern auf der Reise von München nach Gastein in Salzburg eingetroffen. — Oberst Isaacson Esq., des 10. k. k. Cürassier-Regiments König Ludwig von Baiern, welcher mit zwei Officieren dieses Regiments als Deputation zur Beglückwünschung ihres ersten Inhabers, Königs Ludwig von Baiern, in München gewesen, ist gestern mit dem Schnellzuge in Wien eingetroffen.

[Der Wiener Bürgermeister an den Präses des Festcomités der Königskrönung.] In dem Antwortschreiben des Bürgermeisters Dr. Zelinka auf die Einladung der Stadt Pest, zur Krönungsfeierlichkeit Vertreter der Wiener Commune zu entsenden, heißt es: „Euer Hochwohlgeboren! Die Haupt- und Residenzstadt Wien, deren Vertretung mit der hochgeehrten Zuschrift des Herrn Präses des Festcomités, Alexander v. Vetsey, im Namen der Commune Pest in so erfreulicher und herzlicher Weise eingeladen wurde, sich als Gast durch eine Deputation bei dem großen nationalen Freudenfeste der Königskrönung vertreten zu lassen, glaubt der auch sie beseelenden freundnachbarlichen Gesinnung keinen besseren Ausdruck zu geben, als daß sie, diese von den herzlichsten Gefühlen der Brüderlichkeit durchdrungene Einladung ebenso herzlich begrüßend, sie anzunehmen erklärt und diese Gelegenheit ergreift, um der löblichen Commune der Landeshauptstadt Pest ihre warmen Sympathien für das Glück des Landes, für die Wohlfahrt und das Gedeihen der Stadt zu bezeigen. Ich habe daher die Ehre, Euer Hochwohlgeboren in Folge des von dem Gemeinderathe der Stadt Wien heute einstimmig gefaßten Beschlusses anzuzeigen, daß ich mit den fünf Herren Gemeinderäthen: Albert Hardt, Joseph Leitner, Moriz Pollak, Johann Heinrich Steudel und Eduard Uhl in Pest mich einfinden werde, um in Vertretung der Stadt Wien Zeuge des hehren Actes der Königskrönung und der Besiegelung des Bandes zwischen König und Nation zu sein."

[Das Duell in Kritzendorf.] Der Oberste Gerichtshof hat nach heute herabgelangtem Erkenntnisse das Urtheil in dem Duellprocesse bestätigt und die Gustav Schotsch in zweiter Instanz zuerkannte dreijährige schwere Kerkerstrafe nur im Grade geändert, und statt des schweren blos einfachen Kerker entsprechend gefunden.

[Wolkenbruch.] Aus Grein, 5. d. M., wird der Lz. Ztg. geschrieben: In der Nacht zum 5. d. entlud sich über den hiesigen Bezirk ein heftiges Gewitter, wobei der Blitz im Rabengute des Michael Raffeltseder zu Groß-Erlau zündete und das Haus in Asche legte. Ein zweiter Blitzstrahl fuhr in die Stallung des Michael Burgstaller zu Würzenberg und tödtete dort vier Stück Rinder, ohne jedoch zu zünden. Viel größeren Schaden aber verursachte der gleichzeitig niedergegangene Wolkenbruch, der die Straßen des östlichen Theiles des Bezirkes an vielen Stellen unfahrbar machte und auch an Wehren, Brücken und Gebäuden arge Verwüstungen anrichtete. Von den am Sarmingsteiner Bache befindlichen 38 Brettersägen und Mahlmühlen sind die meisten mehr oder minder beschädigt, vier bis fünf gänzlich zerstört, außerdem fast alle Wasserwehren weggerissen und viele Holzvorräthe weggeschwemmt worden. Auch am Kreuzer- und Giesenbache sind mehrere Mühlwerke beschädigt. Unter den eingestürzten Brücken befinden sich die im Jahre 1508 aus Quadern erbaute Sarmingsteiner Brücke und die vor mehr als 100 Jahren aus Quadern erbaute Brücke am Schloßberge nächst Waldhausen; die erstere ist spurlos verschwunden. Unter den beschädigten Gebäuden befindet sich das Gasthaus des Joseph Strobl zu Sarmingstein, dessen Westseite gänzlich eingestürzt ist. Nicht unbedeutend ist auch der Schaden an Feldfrüchten, besonders aber an Futterkräutern. Auch der Verlust eines Menschenlebens ist zu beklagen, indem der Einleger Martin Höberstockmüller in den Fluthen des Sarmingsteiner Baches sein Leben verlor.

[Ankunft des Königs von Preußen in Paris.] Die Franz. Corr. vom 5. d. berichtet: Der König von Preußen ist heute Nachmittags 4 Uhr in Paris eingetroffen und mit demselben Ceremoniel wie vor wenigen Tagen der russische Souverän empfangen worden: vor dem Bahnhofe bildete Infanterie, im Innern Jäger von Vincennes Spalier; außerdem harrte eine Ehren-Escorte von Hundertgarden und Uhlanen des königlichen Gastes. Wieder waren auf dem Perron Tribünen errichtet, zu welchen sich jeder preußische Unterthan durch Vermittlung seiner Ambassade Zutritt verschaffen konnte. Um halb 4 Uhr erschienen der Kaiser Napoleon, der russische Thronfolger, Prinz Joachim Murat, die Minister, der Seine- und der Polizei-Präfect, Marschall Canrobert (als Stadtcommandant von Paris), General Fleury, Baron Rothschild mit seinen Collegen vom Verwaltungsrathe der Nordbahn, das Personale der preußischen Botschaft u. s. w. auf dem Bahnhofe. Der Kronprinz war dem König bis nach Compiègne, der Botschafter Graf Goltz und der Botschaftsrath Graf Solms bis an die Grenze entgegengefahren. Um 4 Uhr hielt der mit zwei Locomotiven bespannte Hofzug unter den Klängen des „Heil dir im Siegeskranz" und unter den begeisterten Zurufen der Tribünen an. Wenige Minuten später setzte sich der Wagenzug von der Place de Roubaix aus in Bewegung. Die erste Equipage, in welcher rechts Napoleon III. und Wilhelm, auf dem Rücksitz die Thronerben von Rußland und Preußen Platz genommen hatten, wurde von dem Publicum vor dem Bahnhofe noch mit warmen Zurufen empfangen; später, auf den Boulevards von Straßburg und Sebastopol und in der Rivoli-Straße verhielt sich die Bevölkerung, die übrigens nicht so zahlreich wie neulich für den russischen Souverän herbeigeströmt war, vollkommen indifferent. Der eigentliche Held des Tages saß im dritten Wagen; wenn nicht die durch die ganze Welt photographisch verbreiteten Züge, so hätte die preußische weiße Cürassiers-Uniform und der blanke Helm den kriegerischen Premierminister des Königs Wilhelm Jedermann erkennen lassen. Voilà Bismarck! Ohé Bismarck! ging es von Mund zu Munde, bald staunend, bald höhnisch, aber in der einen Form wie in der andern eine unfreiwillige Huldigung für den berühmten Staatsmann. Der König von Preußen trug die Generals-Uniform und so wie der Kronprinz von Preußen und Graf Bismarck das Band der Ehrenlegion, der Kaiser Napoleon jenes des Schwarzen Adler-Ordens. Der König stieg angekündigtermaßen in dem Tuilerienschloß ab, wo die Kaiserin mit ihrem Gefolge seiner harrte.

[Sklaverei.] Folgendes ist, dem Rio Diario zufolge, die Basis, auf welcher die Sklaverei in Brasilien allmälig abgeschafft werden soll: a) Vollständig erloschen soll sie im Jahre 1900, somit in 33 Jahren sein. b) Diejenigen, welche dann noch Sklaven besitzen sollten, werden vom Staate für ihre Freilassung entschädigt. c) Vom Tage der Veröffentlichung dieses Decretes angefangen sind alle in Sklavenfamilien gebornen Kinder frei. d) Alle gegenwärtig minderjährigen Kinder und Sklaven erhalten, wenn sie 20 Jahre alt sein werden, ihre Freiheit. e) Besondere Emancipations-Gerichtshöfe haben für die Ausführung dieser Beschlüsse Sorge zu tragen. f) Für die Befreiung der dem Staate und den verschiedenen religiösen Ordens-Gesellschaften gehörigen Sklaven wird von Seiten der Regierung eine bestimmte Summe ausgesetzt. g) Außerdem wird ein besonderer Fonds gegründet, um jährlich eine bestimmte Anzahl Sklaven loszukaufen, so daß im Jahre 1900 die meisten ihre Freiheit bereits erhalten haben werden. Die dann noch Sklaven sind, werden laut a) von der Regierung freigekauft werden. — Hiezu folgende Notiz über die Thätigkeit des englischen Kreuzergeschwaders an der afrikanischen Küste. Es waren durch dasselbe, trotz der Abnahme der Geschäfte, im vorigen Jahre doch 34 Sklavenfahrzeuge gekapert worden. Darunter allerdings einige, welche keine Sklaven an Bord hatten, aber augenscheinlich zum Transport derselben bereit lagen, dann aber wieder mehrere mit zusammen 1303 Sklaven als lebendiger Fracht.

...lipca 1878. Rok 68

...LWOWSKA

...nie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesię... 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
...tek miesięczny do „Gazety Lwowskiej" otrzymu... tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca ...ni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 cent kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Inseraty przyjmują w Austryi i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. Adama, Carrefour de la Croix Rouge 2.

między Anglią a Rossyą przed rozpoczęciem kongresu i w jego pierwszym okresie pozwalał jeszcze opierać na tem optymistyczne rachuby. Jakżeż po tem wszystkiem możnaby podejrzywać Turcyę, że w danym razie byłaby gotową wyzyskać pewne, drobne stosunkowo nieporządki za powód do wznowienia wojny?

Inaczej rzecz się ma z Rossyą. W Europie panuje przekonanie, że Rossya wyszedłszy wcale źle na kongresie berlińskim, wróci do dawnej taktyki i ciągle wichrzyć będzie na półwyspie bałkańskim, ażeby w stanowczej chwili mieć dobry pretekst do nowej wojny, bez której nie stanie u celu wytkniętego sobie przed wiekiem.

Czy takiem jest rzeczywiście usposobienie Rossyi? Jeżeliby wskazówki czerpać wypadało z mowy największego blagiera panslawistycznego, Aksakowa, tego Cassagnaca moskiewskiego bez ogłady, elegancyi, zdolności i sprytu paryskiego Cassagnaca, jeżeliby, powtarzamy, z tego źródła informować się należało, to powyższe zdanie o Rossyi byłoby aż nadto uzasadnione. Aksakow nie każe cofać armii z pod Konstantynopola, nie każe wierzyć ani w traktat pokojowy ani w ogóle w kongres, bo Car przed wybuchem wojny zapowiadał wyższe cele, a Car nie może zawieść oczekiwania *ludu rossyjskiego*. Aksakow z wyrafinowaną obłudą wielbi Cara, podziwia mu zamiar dalszego prowadzenia wielkiej akcyi na Wschodzie a w rzeczywistości słowa jego są podburzającemi wybuchami ślepej namiętności. Aksakow w formie najlojalniejszej tak występuje przeciw Carowi, że każdego dziwić musi pobłażliwość czy niedomyślność prokuratorów rossyjskich, którzy zresztą grzeszą raczej zbytkiem bezwzględnej surowości.

Ale kiedy Aksakow podburza publiczność moskiewską przeciw rządowi, *Agence Russe*, ów znany z junactwa organ oficyalny, tłómaczy *urbi et orbi*, że na kongresie berlińskim Rossya zyskała wiele, nietylko terytoryalnie lecz także moralnie otwierając sobie drogę do pokojowego porozumienia się z Anglią! *Agence Russe* tak dziś cieszy się pokojowemi konsekwencyami kongresu, że staje się niepodobną do tej dawnej butnej i wojowniczej *Agence Russe*, która groziła mieczem i ogniem każdemu, ktoby się poważył stawiać Rossyi przeszkody w drodze do Konstantynopola.

Któż ma racyę: Aksakow, czy *Agence Russe*, po czyjej stronie stoi opinia publiczna? W absolutnej Rossyi nie ma kryteryum, według którego możnaby orzekać o prawdziwem usposobieniu opinii publicznej. Wróćmy lepiej do wygodnej, przedwojennej hypotezy o dwóch Rossyach, oficyalnej i nieoficyalnej. *Agence Russe* to ta sama Rossya oficyalna, która długo ociągała się z wojną a prędko zgodziła się na kongres, Aksakow to ta sama Rossya nieoficyalna, która już przed trzema laty nagliła do wojny pod sztandarem panslawizmu i przenosiła wojnę z całym światem nad pokój. Rossya nieoficyalna została na głowę pobita na kongresie berlińskim, więc miejmy nadzieję, że nie prędko podźwignie się z upadku.

Stan szkół ludowych w Galicyi.

XI.

Seminarya nauczycielskie.

(H. S.) We wszystkich bez wyjątku seminaryach były w r. 1876/7 wzorowo prowadzone szkoły ludowe, przeznaczone do ćwiczeń praktycznych, a kandydaci i kandydatki hospitujący je, w myśl przepisu zawartego

---

dzimy tam pyszne starożytne zbroje i bronie różnych epok i najdziwniejszych kształtów. Po środku tej sali figuruje kollekcya dawnych narzędzi matematycznych i astronomicznych i serya astrolabów arabskich i żydowskich z epoki średniowiecznej

W sali jedenastej złożone są piękne zbiory ks. Czartoryskiego i hr. Działyńskiego, drogie naczynia, bronie i zbroje polskie, pyszne srebra, jedwabne materye i piękne dywany, które kolorami i deseniem naśladują tak doskonale dywany perskie z epoki szesnastego stulecia, że znawcy nawet mogą się omylić, i przypisać im pochodzenie wschodnie. W rzeczywistości zaś te dywany wyszły z fabryki założonej w Krakowie w XVII wieku przez Majarskiego, który mieszkając długi czas w Persyi nauczył się tam tego rzemiosła i wróciwszy do kraju oddał się tej industryi. Litera M, zasiana na szlakach dywanów Majarskiego, jest jedynym znakiem, zdradzającym prawdziwe ich pochodzenie.

Zalecam szczególnie znawcom i amatorom starożytnych zbroi i broni szacowną kollekcyę pana Riggsa. Wiadomo, że okazy tego rodzaju, z epok poprzedzających wiek XV, są tak rzadkie, iż kto chce spotkać się z niemi, musi ich szukać w rysunkach i miniaturach starożytnych manuskryptów. Otóż kollekcya pana Riggsa jest niesoszacowanym skarbcem, a amatorowie i artyści znajdą w nim najpyszniejsze egzemplarze starożytnych broni, których szukaliby napróżno gdzie indziej.

Widzimy tam całą seryę pysznych hełmów, najrzadsze hallebardy, najdziwniejsze miecze, szpady i szable. W witrynach figurują puklerze i bronie starożytnych Szkotów, pochodzące z kollekcyi Samuela Meyricka, przyjaciela Walter-Scotta, który dla nadania cechy wierności swoim historyczno-romantycznym opowiadaniem, radził się nieraz tych kollekcyj.

W prawem skrzydle pałacu mieszczą się sekcye cudzoziemskie. Pominę Chiny, Japonię, Kambodż, Afrykę, Amerykę, Australię, gdyż opisywanie wszystkich tych sekcyj znudziłoby was niezawodnie — zatrzymamy się tylko w sali hiszpańskiej, otwartej przed kilku dniami, która tak pod względem hihistorycznym jak artystycznym, pierwszorzędnej jest wartości. Najznakomitsze okazy tej sali pochodzą z muzeów i zbrojowni państwowych hiszpańskich.

Po środku sali na piedestalu figuruje rycerz na koniu w bojowej zbroi i w szyszaku Karola V. Po rogach tego piedestalu, znajdują się cztery pyszne zbroje ze spuszczonemi przyłbicami. Jedna z nich należała do Filipa III; druga do Krysztofa Kolumba, trzecia do księcia d'Albe, czwarta do Alfonsa Aragońskiego.

Kolekcya szyszaków jest równie wielkiej historycznej wartości. Między najpiękniejszemi figuruje hełm Ali Bai, admirała tureckiej floty, zniesionej przez don Juana Austryackiego w zatoce Lepanckiej 7 października 1571. Hełm Ferdynanda katolickiego, króla Hiszpańskiego, i najciekawszy ze wszystkich hełm Boabdila, ostatniego maurytańskiego króla Grenady. Uderza on nietylko pięknością roboty i oryginalnością kształtu, ale i nadzwyczajną swoją objętością. Nie istnieje w teraźniejszym wieku na całym globie ani jedna głowa, dla którejby ten szyszak nie był za duży.

Obok tych drogocennych pamiątek historycznych znajduje się tam jeszcze wielka liczba pierwszorzędnych okazów różnego rodzaju: starożytne rękopisy, meble, tkaniny, jedwabne materye, pyszne obicia, pochodzące z madryckiego królewskiego pałacu, dywany

w statucie organizacyjnym dla seminaryów, lub odbywający w nich ćwiczenia praktyczne mieli najdogodniejszą sposobność poznania w praktyce, jaką powinna być szkoła ludowa, jeśli ma odpowiedzieć w zupełności swemu zadaniu i wyczerpać cały zakres nauk z korzyścią dla dzieci do niej uczęszczających.

Zbiory i gabinety seminaryów nauczycielskich mnożą się nieustannie z ryczałtów na ten cel przeznaczonych, a utrzymywanie ich w wzorowym porządku nie pozostawia nic prawie do życzenia. Lecz umieszczenie seminaryów tych jest przeważnie niecdpowiednie celowi szczególniej seminaryum nauczycielskiego męzkiego we Lwowie.

Pod względem frekwencyi nastąpił w r. 1876/7 o tyle wzrost pomyślny w seminaryach męzkich, że wskutek utworzenia w nich klasy przygotowawczej zapisało się znacznie więcej kandydatów do klasy pierwszej, niż w latach poprzednich. Lecz frekwencya ta jest w stosunku potrzeby szkół ludowych zawsze jeszcze nie wystarczającą.

W seminaryach męzkich uczęszczało r. 1876/7 do klasy przygotowawczej 187 uczniów, do klasy I 236 kadydatów, do klasy II 130 a do klasy III 71, czyli razem 624, t. j. 187 uczniów i 437 kandydatów. W porównaniu z r. 1875/6 ubyło 13 uczniów a przybyło 67 kandydatów.

W seminaryach żeńskich uczęszczało do klasy I 189 kandydatek, do klasy II 103, do klasy III 88 a do kasy IV 63, razem 443. W porównaniu z r. 1875/6 przybyło 91 kandydatek czyli o 24 więcej niż kandydatów.

Z pomiędzy uczniów i kandydatów seminaryów męzkich było obrz. rz. kat. 453, gr. kat. 141 a izraelitów 30. Z pomiędzy zaś kandydatek było obrz. rz. kat. 378, obrz. gr. kat. 26, wyznań ewangielickich, 2 a izraelitek 37.

Stypendyów i zasiłków dla kandydatów i kandydatek, tudzież dla uczniów klasy przygotowawczej było w r. 1876/7: rządowych 254, krajowych 407 a prywatnych 7, razem 668. Z rządowych stypendyów rozdano kandydatom i uczniom klasy przygotowawczej 228, kandydatom 26. Z krajowych rozdano pierwszym 238 a drugim 169. Z prywatnych zaś otrzymali kandydaci 5 stypendyów, a kandydatki 2. Z tego widzimy, że na 100 kandydatów i uczniów klasy przygotowawczej pobierało stypendya lub zasiłki 75·48, a na 100 kandydatek 44·47. Stypendyów i zasiłków rządowych pobierało z pierwszych 36·54 prc. a z drugich 5·87 prc. Stypendyów krajowych pobierało z pierwszych 38·14 prc. a z drugich 38·15 prc. Stypendyów prywatnych pobierało z pierwszych 0·8 prc. a z drugich *0·45 prc.*

Egzamina dojrzałości odbyły się we wszystkich seminaryach nauczycielskich męzkich i żeńskich. Do tych egzaminów zgłosiło się 65 kandydatów i 60 kandydatek. Z pierwszych zdało egzamin z odznaczeniem 6, dobrze 50 a reprobowano 9. Z drugich zdało go 15 z odznaczeniem a 45 dobrze.

W seminaryach żeńskich w Krakowie, Przemyślu i we Lwowie są szkółki tak zwane ogródki dziecięce, urządzone według systemu Froebla. Wzorowe prowadzenie tych szkółek było powodem tak wielkiego napływu do nich dzieci, że znacznej tychże części nie można było przyjąć. Prócz tego urządzono w tych seminaryach osobny kurs roczny dla nauczycielek, chcących się poświęcić zawodowi kierowniczek takich ogródków dziecięcych.

VIII. Egzamina nauczycielskie.

W r. 1876/7 odbyły się dwukrotnie egzamina nauczycielskie we Lwowie i Krakowie, a mianowicie w wrześniu 1876 i w lutym 1877. Z powodu upływającego drugiego terminu trzechletniego, ułatwiającego kandydatom i kandydatkom z powodu rozmaitych zwolnień od warunków w ustawie zasadniczej przepisanych, był napływ zgłaszających się do egzaminu nauczycielskiego bardzo znaczny, szczególniej we Lwowie.

We wrześniu 1876 r. zgłosiło się do komisyi egzaminacyjnej we Lwowie:

a) na szkoły wydziałowe 8 kandydatów i tyleż kandydatek. Otrzymali patenty na te szkoły 3 kandydaci i 8 kandydatek, a prócz tego 1 kandydatka świadectwo z języka niemieckiego, a 1 z historyi naturalnej.

b) na szkoły pospolite 122 kandydatów i 46 kandydatek. Z tych otrzymało patenty na te szkoły 90 kandydatów i 43 kandydatek a prócz tego 1 kandydat świadectwo z języka ruskiego a 1 kandydatka z języka francuskiego.

Do komisyi egzaminacyjnej w Krakowie zgłosiło się w wrześniu 1876:

a) na szkoły wydziałowe 4 kandydaci i 10 kandydatek. Z tych otrzymali patenty na te szkoły 2 kandydaci i 10 kandydatek.

b) na szkoły pospolite 34 kandydatów i 11 kandydatek. Z tych otrzymało patenty na szkoły pospolite 28 kandydatów i 11 kandydatek.

W lutym 1877 zgłosiło się do komisyi egzaminacyjnej we Lwowie:

a) na szkoły wydziałowe 11 kandydatów i 14 kandydatek. Z tych otrzymało patenty na te szkoły 9 kandydatów i 11 kandydatek a prócz tego 1 kandydat świadectwo z gospodarstwa wiejskiego a 2 kandydatki świadectwa z języka niemieckiego.

b) na szkoły pospolite 132 kandydatów i 27 kandydatek. Z tych otrzymało patenty na szkoły pospolite 93 kandydatów i 26 kandydatek a prócz tego 1 kandydat świadectwo z języka niemieckiego i 1 kandydatka z języka polskiego.

W tymże terminie zgłosiło się do komisyi egzaminacyjnej w Krakowie:

a) na szkoły wydziałowe 8 kadydatów i 4 kandydatki. Z tych otrzymało patenty na te szkoły 6 kandydatów i 4 kandydatki.

b) na szkoły pospolite 42 kandydatów *i 13 kandydatek. Z tych otrzymało patenty* na te szkoły 40 kandydatów i 11 kandydatek.

Z zestawienia wyniku egzaminów nauczycielskich we Lwowie i Krakowie w r. 1876/7 widzimy, że obie komisye wydały w tym roku szkolnym 20 nauczycielom i 33 nauczycielkom patenty na szkoły wydziałowe i 5 świadectw z poszczególnych przedmiotów na te szkoły, a 250 nauczycielom i 91 nauczycielkom patenty na szkoły pospolite, tudzież 4 świadectwa z poszczególnych przedmiotów na też szkoły, że przeto ogółem wy-

---

wykonane podług wzorów zebranych w kartonach sławnego hiszpańskiego malarza Goya i szkice zrobione przez niego do fresków, które wykonał w swoim domu.

Tuż obok sekcyi hiszpańskiej ulokowano bardzo piękną i zajmującą wystawą etnograficznego skandynawskiego muzeum, które założone zostało w Sztokolmie przez uczonego Szweda doktora Hazelius'a, w celu przechowania pamięci dawnych obyczajów i zwyczajów szwedzkich. Mieści ono nietylko klassę ludową Szwecyi i pokrewnych jej szczepów, ale wszystkie warstwy społeczne, a to dla uwydatnienia wzajemnego ich stosunku i wykazania tym sposobem, jaki wpływ wywierają warunki fizyczne kraju na charakter i na obyczaje narodu.

Kątek ofiarowany Szwecyi w pałacu Trocadero, jest tak szczupły, że niepodobna było pomieścić tam całego zbioru. Założyciel sztokolmskiego muzeum uorganizował więc tę etnograficzną wystawę, na miarę ramek, w jakich musiał ją pomieścić, i poprzestać musiał na przedstawieniu samych typów ludowych i przedmiotów, należących do klasy robotniczej.

Niektóre typy wzięte są z natury, inne zaś zostały wykonane przez rzeźbiarza sztokolmskiego etnograficznego muzeum, podług fotograficznych wizerunków. Twarze i ręce manekinów nie są woskowe, ale z gipsu, co przy pomocy doskonałego malowidła, daje im zupełnie naturalny kolor ciała — wyglądają też jakby żywe. Pejzaże, które służą za ramy niektórym grupom, jak równie wewnętrzne urządzenie chat wieśniaczych, i różne ornamenta wykonane są przez malarza dekoracyj nowego sztokolmskiego teatru.

Sala szwedzka mieści cztery duże grupy, z których każda liczy od pięciu do ośmiu osób, i trzy małe po dwie osoby. Każda grupa nosi kostyum swojej parafii, oprócz jednej, która przedstawia mieszkańców powiatu Lapońskiego Lule, należącego do Szwecyi.

Dekoracye, pejzaże, żywe kolory kostyumów, charakterystyka typów, z których każdy jest w akcyi, przedstawiają obraz bardzo oryginalny i ożywiony. W witrynach widzimy najprzod kostyumy kobiece: czepeczki, sznurówki, kołnierzyki, fartuszki, wstążki i spodniczki, dalej różne tkaniny, służące do pokrycia mebli, roboty włóczkowe, dywaniki. W osobnej małej witrynie figurują chusteczki służące do obwijania książki do nabożeństwa, gdy dama idzie do kościoła. Na ścianach pozawieszano najrozmaitsze okazy: deszczułeczki z rączką do prasowania bielizny, orczyki do uprzęży, elegancko rzeźbione; trenzelki i tp.

Jedna z osób płci żeńskiej, składających grupę parafii Rattwick, znajduje się na wystawie w dwóch egzemplarzach; jeden taki jak wszystkie inne, z gipsu i drzewa, drugi żywy, który służył za model tamtemu — jest to arcy-miły okaz *et qui n' a pas les yeux dans sa poche...*

Pan Hazelius, organizator tej interesującej wystawy, może służyć za wzór organizatorom wszystkich innych sekcyj, cudzoziemskich i francuskich, gdyż nietylko urządził ją z wielkiem staraniem i miłością przedmiotów, co przynosi chlubę jego narodowemu uczuciu, ale jeszcze czuwa nad nią z troskliwością prawdziwie ojcowską, *et il fait les honneurs du salon* z tą serdeczną uprzejmością, z jaką trudno spotkać się teraz w naszej cywilizowanej stolicy zachodu, gdzie każdy korzysta z najskromniejszej nawet pozycyi *pour se donner de l'importance* i imponować zwyczajnym śmiertelnikom, za których pieniądze zbudowano gmachy tutejszej wystawy i którzy płacąc jeszcze za wejście, mają zdaje się prawo do pewnych względów.

(Dokończenie nastąpi.)

Teodor Bończa.

Nr. 172 Środa 10 Lipca 1878.

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedyńczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej" otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ćwierćrocznі zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, dnia 10 lipca.

Ostatnia kwestya, która trudnością swą i drażliwym charakterem wzbudzała jeszcze obawy o gładki tok obrad kongresowych, która nawet ks. Bismarcka zdawała się na seryo niepokoić — kwestya batumska, została ostatecznie w pojednawczy sposób załatwioną, a tak kongres stanął już u swego kresu i oddać mu należy sprawiedliwość, że osiągnął swój główny cel, zachował pokój europejski.

Ustępstwo uczynione na tym punkcie przez Anglię nie nastąpiło jednak bez odpowiedniej rekompensaty, oczywiście na karb Turcyi, która ponosi wszelkie możliwe koszta ugody. Równocześnie z wiadomością o przyznaniu Rossyi batumskiego portu nadeszła z Londynu oficyalna, bo ogłoszona przez rząd w parlamencie wiadomość, że Anglia zawarła konwencyę z Turcyą i obejmuje w posiadanie wyspę Cypr.

Polityka angielska wypowiedziała więc ostatnie swe słowo; mamy przed sobą jej sekret i racyę wewnętrzną. Według szczupłych wiadomości, jakie nas dotąd doszły o konwencyi angielsko-tureckiej, ma to być układ, zapewniający Turcyi nienaruszalność posiadłości azyatyckich, których odtąd Anglia bronić się obowiązuje wobec wszelkich zamachów. W zamian za tę gwarancyę obejmuje Anglia Cypr w posiadanie warunkowe, ale bezzwłoczne, i ma wyspę tę obsadzić natychmiast wojskiem indyjskiem.

Znaczenie tej konwencyi jest bardzo jasne. Byłoby naiwnością przypuszczać, że Anglii chodziło tu szczególnie o ubezpieczenie przyszłego bytu Turcyi. Protektorat angielski nad resztkami państwa ottomańskiego jest raczej ostatnim ciosem, wymierzonym przeciw zwierzchniczej, państwowej egzystencyi imperyum tureckiego, jest poniekąd pierwszym krokiem do objęcia wszystkich pozostałych jeszcze po podziale prowincyj w posiadanie angielskie, do przeistoczenia ich w rodzaj indyjskich kolonij. Cień państwa tureckiego pozostanie jeszcze czas jakiś, dopóki nie rozpłynie się przy pierwszej lepszej sposobności — ale panią jest już dziś Anglia, a jak już raz powiedzieliśmy na tem miejscu, Padyszach odgrywać pocznie rolę indyjskiego *Macharadżji* z nie o wiele większą udzielnością, niż n. p. królik Barody.

Dla przyszłej konfiguracyi polityczej na Wschodzie, konwencya taka ma olbrzymie znaczenie. Na miejscu Turcyi staje Anglia, a Rossya w przyszłych swych zaborczych kombinacyach z nią bezpośrednio liczyć się będzie musiała. Możnaby tedy powiedzieć, że obecny pokojowy rezultat kongresu jest właściwie tylko ustaleniem przyszłej *ordre de bataille*. W razie ponownych kollizyj na Wschodzie kość padnie tylko między Anglią a Rossyą — Turcya odegra w niej rolę o tyle chyba, że mężna jej ludność dostarczy oficerom angielskim walecznych żołnierzy.

Uważany z tego punktu widzenia wynik kongresu przybiera znamiona rozejmu, w którym nie wykluczono zmiany pozycyj i odpowiedniego ugrupowania armij. Antagonizm między Anglią a Rossyą nie został załatwiony. Zażegnano jego wybuch w ostatniej chwili, ale przygotowano mu na przyszłość teren stale oznaczony. Usunięto Turcyę, jakby dla tego, aby nie zawadzała w przyszłym pojedynku, jeżeli do niego przyjdzie, a że przyjdzie kiedyś niezawodnie, to zdaje się nie podlegać żadnej wątpliwości. Jest to kwestyą czasu a nie rzeczy samej. Odtąd między Anglią a Rossyą nie będzie stać nikt — wzajemne stanowiska obu państw rywalizujących z sobą w Azyi, przybrały cechę zupełnej bezpośredniości, która wiele przyczynia się do jasności przyszłej sytuacyi, ale w tym samym stopniu przyspiesza kollizyę...

Dzielono zawsze dramat wschodni na akta i zawsze zamykano jego akt pierwszy, a tych pierwszych aktów było już kilkanaście. Obecnie zapowiadano już nawet akt piąty, który miał ostatecznie zamknąć wszystkie perypetye i kolizye. Pokazuje się, że dramat ten zakrawa na trylogię, i że dopiero pierwsza część jej zamknęła się przed oczyma Europy, a zamknęła się zmianą scenaryusza i osób. Przyszłość okaże, czy reżysserya kongresowa okazała się zręczną, czy dalsza akcya uprości się i pójdzie raźniej niż poprzednio.

Jeżeli kongres zawiódł wiele oczekiwań, jeżli wywołał wiele goryczy i zawodów, to jedno przynajmniej stanowi jego pozytywny a wielce ważny rezultat, że postawił na przyszłość granice zdobyczom Rossyi na wschodzie. Dano jej wiele, więcej niż dać zamierzano, więcej niż się słusznie należało — ale dawszy powiedziano: dosyć. *Veto*, jakie przyszłym zachciankom rossyjskim postawiono w Azyi i Europie, nie będzie już tylko gołem słowem.

LISTY PARYSKIE

XXXIII.

Salon. *Tarde venientibus...* Publiczność na wystawie sztuk pięknych. Artyści i pseudo-znawcy. Kochani przyjaciele. Oryginały portretowe. Teatr *des Nouveautes*. *Koko*. Odyssea papugi. Widowiska nocne w teatrach. Dramatyczne karawanseraje. Napływ cudzoziemców. Rozczarowanie. Cały świat ubiera się po parysku. Cyganie z Kurska. Uroczystość narodowa. Posąg Clesingera.

Jeden z moich kolegów wyprzedził mię z sprawozdaniem z tegorocznego salonu, na które właśnie zbierałem się zbrojno i zapaśnie, a za skąpa tym razem zdobycz, żeby się do niej we dwóch garnąć, nie wyciągnę więc po nią ręki. Musiałbym albo powtarzać to samo, tam gdzieby się moje zdanie z sądem poprzednika zgodziło, albo szeroko rozpisywać się z motywami opozycyi, tam gdzieby się opinie nasze rozchodziły w przeciwne strony, a przedmioty sporne zaledwie zasługują na polemikę, bo w ogóle pomimo wielkiej liczby obrazów, salon wydaje się prawie pustym, tak w nim mało prawdziwie odznaczających się płócien. Chociaż medal rzucony przez mego szanownego kolegę jednemu z naszych artystów, upadł jakoś bardzo daleko od celu, bez wahania, a nawet nie bez przekonania, gotów jestem omyłkę tę przypisać niesprawiedliwości sędziów, którzy i w przeszłych latach niejedno dzieło tego samego artysty, może nawet jeszcze lepsze od tegorocznego, pominęli bez nagrody, która mu się słusznie należała.

Żeby jednak nie stracić zupełnie tak interesującego tematu, jakim jest coroczna wystawa sztuk pięknych, zwrócę się w przechadzce po niej, ku innej stronie, której także nie brak pewnego powabu, to jest ku publiczności zwiedzającej to pole popisu pracy ludzi, których chcielibyśmy uważać za kapłanów sztuki.

Gdyby cyfry, które w pewnych razach stanowią niewątpliwie bardzo ważne kryteryum, zawsze były nieomylną wskazówką w danym kierunku, to należałoby wnosić, że zamiłowanie tutejszej publiczności w dziełach malarstwa i rzeźby wzrasta z każdym rokiem w zadziwiający sposób. W tych dniach wpadł mi przypadkiem w rękę dziennik drukowany przed trzydziestu laty, a w nim nie sprawozdanie, ale prosta między bieżącemi wiadomostkami wzmianka zaledwie kilkuwierszowa o otwarciu salonu, przyczem z wielkiem widocznie zadowoleniem dodano, że przeszło trzysta osób zwiedziło w tym dniu salony wystawy.

Trzysta osób!! W roku bieżącym, w dniu otwarcia było przynajmniej dwadzieścia razy tyle!

Ale czy z tego zestawienia dwóch cyfr wnosić należy, że zamiłowanie a szczególnie pojęcie i zrozumienie sztuki uczyniło rzeczywiście tak wielki i korzystny postęp u tutejszej publiczności? Bardzoby się pomylił, ktoby taki wyprowadzał wniosek z tych statystycznych danych.

Tyle jest powodów, które tu sprowadzają te tłumy, tak różnorodne, różnobarwne i na tak dziwnie nieharmonijną składające się mięszaninę! Kilkunastoletnie baczne obserwacye doprowadziły mię do przekonania, że dla prawdziwie ciekawego dostrzegacza, nie obrazy rozwieszone po ścianach, ale publiczność zapełniająca sale przedstawia najobfitszy materyał do uwag, które przy najserdeczniejszem, chrześcijańskiem usposobieniu nie zawsze potrafią uniknąć złośliwego charakteru.

Chcąc odnieść rzeczywistą korzyść z takich obserwacyj, należy przedewszystkiem rozróżnić kategorye widzów, a między temi pierwsze miejsce przypada samymże artystom, którzy tu zwykle stanowią nienajmniejszy kontyngens, a przychodzą nie dlatego żeby, jak to niegdyś zwykł był czynić Apelles, słuchać zdań wydawanych o swych dziełach i starać się korzystać z uwag, które przecie choćby przypadkiem, mogą niekiedy być trafnemi, ale przedewszystkiem dlatego, żeby po bratersku, to jest bez miłosierdzia, obrabiać swoich kolegów, tak, żeby im ani jedna zdrowa kostka nie pozostała, z tą błogą nadzieją, że te złośliwe, choćby najniesprawiedliwsze uwagi, wyrzeczone tonem znawcy i sędziego w najwyższej instancyi, nie zginą bez echa i tu i owdzie pozostawią odpowiednie wrażenie między ciekawie przysłuchującymi się profanami.

A nastrój tych „przyjacielskich" uwag zależy głównie od temperamentu sądzącego i sfery, w jakiej zwykle żyje.

Raz spotkamy się z brutalnem, bez ogródki i motywów potępieniem:

— Widziałeś krajobraz X-a? to bezeceństwo! A ten portret pani Z., to jakby figurka z papieru wycięta i przylepiona na parawan. Patrzno, ten widok morski; te fale wyglądają, jakby były z cynku; na honor ten Y, to nie malarz ale blacharz!

Tu znowu krytyka stroi się w maskę; zamiast gwałtowności, hypokryzya; z pod aksamitnej rękawiczki czuć ostre i jadowite pazurki.

— Jak ci się podoba ten obraz mitologiczny?

— Hm! widać dużo talentu, ale....

— Ale?

— Nie ma ani wyobrażenia o technice.

— A kompozycya?

— No, kompozycya znakomita.... szkoda tylko, że tak wiele figur i tak bez ładu ugrupowanych; proszę cię, czy tu można dopatrzyć się, czego chciał artysta?... On może sam nawet tego nie wiedział.

— A ten portret?

— Prześliczny!... trochę tylko za jaskrawy!

Bośnii i Hercegowiny na kraj austryacki godny tej nazwy bynajmniej tu sobie nie tają.

Hr. Andrassy spodziewany jest z powrotem w Wiedniu w końcu bieżącego lub na początku przyszłego tygodnia. Pogłoski o wcześniejszym powrocie ministra spraw zagranicznych są bez wszelkiej podstawy. Hr. Andrassy z początku myślał wprawdzie bywać w Wiedniu podczas dłuższych przerw w obradach kongresu, aby tu także dopilnować swych obowiązków; ale wiadomo, że przerw takich nie było. Przed końcem kongresu zaś wracać do Wiednia hrabia Andrassy nie myślał i łatwo pojąć, że myśleć nie mógł. Co więcej, nie wypada hr. Andrassemu ignorować uroczystości pokongresowych, które podobno są w planie, zwłaszcza gdyby cesarz Wilhelm nie odstąpił od zamiaru uroczystego przyjęcia u siebie grona dyplomatów.

Nie będę wam wyłuszczał zapatrywań tutejszych na sprawę Batumu, bo zanim was ten list dojdzie, już będziecie mieli telegramy. To jedno tylko powiem, że ufność w stworzenie pokoju przez kongres dziś więcej niż kiedykolwiek jest niezachwiana.

Stan szkół ludowych w Galicyi.

VI.

Frekwencya szkolna.

(H. S.) Według ostatniego spisu ludności zamkniętego z dniem 31 grudnia 1869 było w całym kraju dzieci w wieku szkolnym rzymsko-katolickiego obrządku: chłopców 177.985, dziewcząt 178.605; greckokatolickiego obrządku chłopców 165.196, dziewcząt 165.742; wyznań ewangielickich chłopców 2.648, dziewcząt 2.665; izraelickich chłopców 41.148, dziewcząt 41.185; czyli ogółem chłopców 386.977, dziewcząt 388.197, — razem 775.174 dzieci.

Nie podlega wprawdzie wątpieniu, że z wzrostem ogółu ludności w ciągu siedmiu lat, które upłynęły po ostatnim spisie ludności, zwiększyła się i liczba dzieci w wieku szkolnym. W braku jednakże niewątpliwych dat statystycznych, *przyjmiemy* za podstawę *naszych obliczeń frekwencyi szkolnej powyższe* liczby w przypuszczeniu, że różnica nie będzie zbyt znaczną.

Według wykazów rad szkolnych okręgowych było w r. 1876/7 w gminach własne szkoły utrzymujących lub należących do związku szkolnego z innemi dzieci w wieku szkolnym 517.269.

Z porównania podanej przez rady szkolne okręgowe za r. 1876/7 liczby dzieci z wykazaną przez nie za r. 1875/6 wynika, że ubyło 1.152 chłopców, a przybyło 120 dziewcząt czyli iż razem ubyło 1.032 dzieci w wieku szkolnym.

Z tej liczby dzieci zapisano do szkoły 164.132 chłopców a 136.263 dziewcząt, czyli razem 300.395 dzieci, a zatem 38·75 na na 100 obowiązanych w całym kraju a 58·07 na sto wykazanych przez rady szkolne okręgowe. W porównaniu z r. 1875/6 zwiększyła się liczba chłopców zapisanych do szkoły o 15.126 a liczba dziewcząt o 18.004 czyli razem o 33.130 dzieci. Cyfra zaś wyrażająca, ile dzieci zapisano do szkoły na 100 obowiązanych w kraju zwiększyła się o 4·26% a w stosunku do wykazanych przez rady szkolne okręgowe o 6·51%.

Liczba dzieci uczęszczających do szkoły wynosiła w r. 1876 chłopców 137.382; dziewcząt 104.295, razem 241.677. W porównaniu z r. 1875/6 zwiększyła się frekwencya chłopców o 13.793 a dziewcząt o 11.552 czyli razem o 25.345 dzieci, co nader pomyślnym można nazwać wynikiem. Z dalszego porównania z r. 1875/6 widać, że gdy w tym roku wzrost frekwencyi dziewcząt przewyższał wzrost frekwencyi chłopców o 653, teraz przewyższa przeciwnie wzrost frekwencyi chłopców zwiększoną frekwencyę dziewcząt o 2.241, co od lat kilku po raz pierwszy się zdarza, ponieważ przedtem wzrastała zawsze frekwencya dziewcząt stosunkowo bardziej niż frekwencya chłopców.

W stosunku do wszystkich dzieci w kraju wiek szkolny mających uczęszczało do szkół ludowych publicznych 29·03 %, a w stosunku do wykazanych przez rady szkolne okręgowe 43·51 %. Do wszystkich szkół ludowych razem uczęszczało w pierwszym stosunku 31·17 % a w drugim 46·72 %. W porównaniu z r. 1875/6 polepszyła się frekwencya co do szkół publicznych w pierwszym stosunku o 3·15 % a w drugim o 4·29 %, co zaś do wszystkich szkół ludowych razem w pierwszym stosunku o 3·27 % a w drugim o 4·98 %.

Z wyjątkiem okręgu Jasielskiego podniosła się zresztą we wszystkich innych frekwencya szkolna; lecz wzrost jej był w poszczególnych okręgach rozmaity. Najwięcej wzmogła się w okręgach Złoczowskim, Brzeżańskim, Rzeszowskim, Lwowskim zamiejskim i Tarnopolskim, a najmniej w Przemyskim, Krakowskim zamiejskim, Żółkiewskim, Lwowskim miejskim i Tarnowskim. W Sanockim zaś zmniejszyła się nawet o 787 dzieci w porównaniu z r. 1875/6.

Z cyfer, jakie wykazuje frekwencya w pojedyńczych klasach szkolnych, widzimy, że *frekwencya zwiększyła się we wszystkich* klasach a najbardziej w klasie czwartej, piątej i szóstej, a zatem frekwencya dzieci starszych, i że w zamian zmniejszyła się frekwencya dzieci uczęszczających rok pierwszy na naukę. W rzeczywistości nie było zmniejszenie się frekwencyi w klasie I tak znaczne, a różnica powstała ztąd głównie, że wykazano dokładniej niż przedtem liczbę dzieci każdego stopnia wieku do szkoły uczęszczających. Przekonywamy się także, że obecnie uczęszcza do szkół ludowych daleko większa liczba dzieci starszych, niż do niedawna jeszcze, że zatem i pożytek z nauki szkolnej będzie większy, ponieważ dzieci, które według przepisu ustawy szkolnej odbędą sześcioletnią w szkołach tych naukę, wyniosą z nich potrzebne im w życiu dalszem zasoby wiedzy, i nie zapomną tak łatwo wśród późniejszych zajęć, co sobie przyswoiły w ciągu sześcioletniej nauki codziennej i dwuletniej niedzielnej.

Pod względem płci było we wszystkich szkołach ludowych razem: chłopców 137.382 czyli 56·85 na 100 dzieci uczęszczających; dziewcząt 104.295 czyli 43·15 na 100.

W porównaniu z r. 1875/6 wypadł stosunek frekwencyi szkolnej pod względem płci na korzyść dziewcząt o 0·56 %, ponieważ frekwencya chłopców zmniejszyła się stosunkowo o 0.28%, gdy frekwencya stosunkowo dziewcząt zwiększyła się o tyleż na 100. Lecz dalsze porównanie z r. 1875/6 okazuje, że ta stosunkowo frekwencya dziewcząt zwiększyła się w r. 1876/7 daleko mniej niż w r. 1875/6, ponieważ wtedy wzrost jej wynosił 1·04 % w porównaniu z r. 1874/5, co dowodzi właśnie, że w wzrastaniu frekwencyi dziewcząt zaszedł zwrot niepomyślny.

Na 386·977 chłopców w kraju wiek szkolny mających uczęszczało do wszystkich szkół ludowych razem 137.382 a zatem 35·50 %, a na 388.197 dziewcząt 104.295 to jest 26·86 %. W porównaniu z r. 1875/6 wzrosła frekwencya chłopców o 3·57 %, a frekwencya dziewcząt o 2·97 %, z czego widzimy, że rzeczywiście wzrost frekwencyi chłopców znacznie przewyższa zwiększenie się frekwencyi dziewcząt.

W stosunku do liczby chłopców mających wiek szkolny w gminach, które utrzymują szkoły, uczęszczało ich do wszystkich szkół ludowych razem 51·14 %, a dziewcząt w tym samym stosunku 41·94 %. W porównaniu z r. 1875/6 wynosi różnica w pierwszym wypadku 4·86 % a w drugim 4·03 %.

W stosunku do wszystkich dzieci w kraju wiek szkolny mających uczęszczało do szkół ludowych w r. 1876/7 chłopców 17·72 a dziewcząt 13·45 na 100 tych dzieci. W porównaniu z r. 1875/6 polepszył się stosunek fekwencyi pierwszych o 1·78 % a drugich » 1·49 %. (D. n.)

---

wujaszek sprawił ci na świętą Kunegundę: a ta brasoletka koralowa, to jakby chciała spaść z twojej ręki.

— Pozwolę sobie dodać, odzywa się młody człowiek, zapewnie polujący na siostrzeniczkę i dla tego nadskakujący cioci, że malarz wcale pani nie pochlebił; cera pani jest daleko świeższa. A na stronie: „Stara warjatka kazała się o dwadzieścia lat odmłodnić!“

Pani na komplement, którego naturalnie tylko głośno wymówioną połowę usłyszała, zwraca się z najsłodszym uśmiechem ku młodzieńcowi.

A do licha! to znajoma mi pani X.; gdyby mię zobaczyła, nie prędkobym się od niej uwolnił; korzystam więc z tłumu, żeby się wymknąć, tem bardziej, że trzeba po obiedzie pójść do nowego teatru zobaczyć *Coco*, o którem zobowiązałem się parę słów napisać.

Przedsiębiorcą tego nowego teatru, który z samego swego położenia na bulwarze włoskim, przeznaczonym jest widzieć w swoich murach tylko wyborową publiczność, bo i ceny miejsc są stosunkowo wysokie i niższa klasa ludności nie zachodzi do tych eleganckich teatrów, w których wie, że nie znajdzie tego, co jej przypada do smaku — jest jak już poprzednio powiedziałem, Brasseur, jeden z najulubieńszych przez kikanaście lat komików teatru Palais Royal. To też na rozpoczęcie widowisk na scenie, którą na swoją rękę urządził, zwrócił się on do pp. Clairville, Grange i Delacour, im to bowiem zawdzięczał w swoim artystycznym zawodzie większą część ról, w których miał największe powodzenie. Ci panowie znowu, znając wszystkie właściwości talentu Brasseura i artystów składających jego siłę zbrojną, stworzyli komedyę, którą gdzie indziej nazwanoby farsą, a w której każda scena, każde wyrażenie prawie przedstawia artystom pole do pokazania, co umieją.

(Dokończenie nastąpi).

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Rumunia i kwestya besarabska).

Z Bukaresztu pisze 3 b. m. korespondent *Augsb. Allg. Ztg.*: „Telegramy, które nadesły tu wczoraj, zirytowały do najwyższego stopnia Rumunów, chociaż w gruncie rzeczy nie zawierały nic takiego, coby od kilku tygodni nie było już wiadomem. Telegramy te donoszą, że kongres uznał zupełną niezawisłość Rumunii, zadekretował retrocessyę Bessarabii na rzecz Rossyi, przyznał Rumunom Dobruczę jako kompensatę, izraelitom mieszkającym w Rumunii przyznał prawa polityczne. Nikt nie wątpił, że areopag europejski przyzna Rumunom niezawisłość i samoistność. Dziwnem jest tylko, że w chwili, w której mocarstwa europejskie przyznają Rumunii zupełną niezawisłość, mieszają się zarazem w wewnętrzne sprawy nowego państwa i nie czekając na jego zezwolenie, zmieniają samowolnie granice jego, odrywając jedną część obszaru od całości i przyłączając do niej nowy kawał kraju, a co gorsza, zmieniają konstytucyę nowego samoistnego państwa, emancypując żydów. Dla wyjaśnienia sytuacyi chcę poświęcić kilka słów czwartemu ustępowi: Jestem zdania, że kongres uchwalając emancypacyę żydów, targnął się wprawdzie na konstytucyę kraju, ale zarazem wyświadczył krajowi, a głównie rządowi liberalnemu, wielką przysługę. Stronnictwo liberalne zamierzało już w r. 1866 przy układaniu konstytucyi wyemancypować żydów, ale intrygi stronnictwa bojarów doprowadziły do tego, że włączono do konstytucyi paragrafy, wykluczające żydów od wykonywania praw politycznych. Gdyby stronnictwo liberalne, w którego rękach spoczywa obecnie rząd, chciało pozostać wiernem swym dawnym zasadom, musiałoby prędzej lub później usunąć z konstytucyi paragrafy skierowane przeciw równouprawnieniu żydów, ale przy tej sposobności byłoby natrafiło na nowy opór ze strony bojarów, którzy kwestyi żydowskiej byliby użyli za broń przeciw rządowi liberalnemu. To też biorąc rzecz ściśle, zyskał rumuński rząd liberalny na tem, że kongres europejski zadekretował emancypacyę żydów, chociaż z drugiej strony dla żydów mieszkających w Rumunii byłoby nierównie korzystniej, gdyby ich emancypacya była wyszła z inicyatywy samego kraju. Co się tyczy odstąpienia Rossyi rumuńskiej Bessarabii, i wynagrodzenia za to Rumunii częścią Dobruczy, to omawiano już tylokrotnie wszystkie korzyści i straty, jakie poniesie Rumunia w skutek tej zamiany, że uważam za rzecz stosowną nie poruszyć już więcej tej kwestyi. Pozostaje jeszcze tylko pytanie, czy książe Karol, rząd jego i reprezentacya kraju, wyczerpawszy już wszystkie środki pokojowe, mogą i odważą się uciec do *ultima ratio* i czy zechcą sprzeciwić się już nie woli samej Rossyi, lecz woli całej Europy? Na to pytanie musimy stanowczo odpowiedzieć: „nie!“ Rumunia bowiem nie jest w stanie stawić oporu armii rossyjskiej i austryacko-węgierskiej nawet przez czas krótki, a prosta demonstracya nie miałaby sensu. Dla skonstatowania wobec opinii publicznej ludów europejskich, że tym aktem wyrządzono Rumunii wielką krzywdę, nie potrzeba aż huku dział; kanonada taka mogłaby mieć inny skutek, a mianowicie, jak to dano już do poznania ministrom rumuńskim na kongresie, mogłaby zakwestyonować byt Rumunii. Nie pozostaje tedy Rumunii, jej rządowi i księciu Karolowi nic innego, jak poddać się losowi z godnością i starać się tylko, aby z danych stosunków wyciągnąć jak największą korzyść. Zdaje się, że po należytem zastanowieniu się weźmie górę powyższe zdanie. Już na wczorajszem posiedzeniu Izby odpowiedział minister spraw wewnętrznych na wiosek kilku gorąco kąpanych deputowanych, którzy domagali się tajnego posiedzenia, w celu narady nad kwestyą besarabską, że Izba ma wprawdzie prawo zarządzić tajne posiedzenie, ale rząd nie da żadnych wyjaśnień w sprawie bessarabskiej, dopóki nie otrzyma od swych delegatów kongresowych oficyalnych sprawozdań. Ci delegaci — ministrowie Bratiano i Kogolniczeano — otrzymali od ciała ustawodawczego ściśle instrukcye i ograniczone pełnomocnictwa, nie mogą więc zezwolić na odstąpienie Bessarabii bez ponownego upoważnienia ze strony Izby. Dotychczas nie mamy powodu wątpić o zręczności i charakterze naszych delegatów. Po tem oświadczeniu Rosettiego odstąpili deputowani od żądania tajnego posiedzenia. Wypływa ztąd, że także pomiędzy deputowanymi wzięła już rozwaga górę nad irytacyą i oburzeniem. Dalszy przebieg tej sprawy będzie prawdopodobnie następujący: Bratiano i Kogolniczano oświadczą wobec kongresu, że nie mają pełnomocnictwa do zezwolenia na retrocessyę Bessarabii i przyjmowania Do-

WARSZAWA
Dnia 1/13 Kwietnia
1859 roku.

GAZETA ROLNICZA

Pismo tygodniowe bezpłatne, przy Gazecie Codziennéj.

Ner 14.

PRZEMYSŁOWA I HANDLOWA.

„Kto kocha swą Ojczyznę, cnoty, obyczaje:
„Niechaj strzeże téj ziemi lub ją w skiby kraje.“

TREŚĆ ARTYKUŁÓW: Rozmnażanie zdrowych drzewek owocowych przez *E. Rego*.—Żniwiarki i młocarnie przez *Zygmunta Gawareckiego*.—Korrespondencja gospodarska z Gostyńskiego, przez *Feliksa Kozłowskiego*.—Piwowarstwo w Winiarach (ciąg dalszy) przez *Augusta Golembowskiego*.—Zima tegoroczna pod względem meteorologiczno-rolniczym według dostrzeżeń Obserwatorjum Astronomicznego w Warszawie.—Ogłoszenia.—Wiadomości handlowo-gospodarcze.—Ceny na produkta gospodarskie w najgłówniéjszych miastach Królestwa Polskiego.

ROZMNAŻANIE
ZDROWYCH DRZEWEK OWOCOWYCH.

Z każdym rokiem coraz bardziéj narzekamy na to, iż teraźniéjsze drzewa owocowe daleko nie dosięgają téj wielkości i trwałości, jaką miały w ubiegłych latach. Nie jeden ogrodnik patrzy ze smutkiem na swe stare drzewa, a nie odważa się zastąpić je młodemi. Inny znowu, kupuje młode, na pozór z wejrzenia zdrowe drzewka; lecz za lat kilka większa ich część ginie i przez to odejmuje chęć do następnego rozmnażania. Pytanie więc czy wszystkie te skargi są słuszne; czy i dawniéj nie było wiele mizernych i nietrwałych drzewek; czy i teraz nie ma drzewek zdrowych i trwałych? Bez wątpienia przystać należy na zdanie przeciwne ostatniemu. Co się zaś tycze mniemania jakoby drzewa dawniéj były lepsze od teraźniéjszych, łatwo je można objaśnieć: drzewa wątłe dawniéjsze wkrótce po ich przesadzeniu przepadły, doszły zaś do naszych czasów tylko zdrowe i trwałe i ztąd to poszło powyższe mniemanie. Lecz z drugiéj strony, nie możemy zaprzeczyć, iż w wielu naszych szkółkach nie zwracają należytéj uwagi na rozmnażanie drzew owocowych i w tym właśnie leży przyczyna ich choroby i nietrwałości. Szczególniéj częste słyszemy narzekania, iż wiele drzewek ginie zaraz w piérwszym roku po ich przesadzeniu, chociaż takowe odbyto jak najdokładniéj. Należy jednak zwrócić uwagi na to, iż wielu ogrodników bardzo małą zwracają uwagę na otrzymanie dobrych drzewek i zdrowych szczepów. Następnie, wielu z ogrodników umyślnie wychowują drzewka nienormalnie, a to dla osiągnięcia o ile możności najprędszego ich wyrośnienia.

Drzewka otrzymują się albo z *nasienia*, albo z *wyrostków korzeniowych* lub też wykopują się w lasach. Przy użyciu ostatniego sposobu to jest wykopywaniu drzewek w lesie, z trudnością można natrafić na dobre, rosną bowiem one po największéj części w głuszy, gdzie będąc ściśnione przez inne gatunki, mało mają dostępu powietrza i światła, stanowiącem piérwszy i najgłówniéjszy warunek dla korzystnego wzrostu drzew owocowych.

Drzewka takie po największéj części bywają węzłowate, pokrzywione, pokryte mchem i dość często karłowate—sześcioletnie często zaledwie dosięgają wysokości $1\frac{1}{4}$ do $2\frac{1}{2}$ łokci. Oprócz tego często one znajdują się na gruncie niewłaściwym. Do niedogodności sposobu tego należy doliczyć jeszcze i to, iż on nie może być użyty na wielką skalę, ilość bowiem drzewek w lasach często bywa bardzo małą.

Drzewa pochodzące z wyrostków korzeniowych, biorą się szczególniéj z drzew śliwowych i wiśniowych, lecz i ten sposób nie zupełnie jest racjonalny.

Dobry ogrodnik powinien starać się aby przy drzewach nie wyrastały wyrostki z korzenia, one bowiem zbytecznie wyniszczają drzewo główne, trafić się nawet może iż w skutek tego drzewo usycha.

Oprócz tego wiadomo z doświadczenia, iż drzewa pochodzące z wyrostków korzeniowych, mają własność wypuszczania takich wyrostków w znacznéj ilości i w skutek tego są krótkotrwałe. Przy wykopywaniu wyrostka korzeniowego, prawie zawsze spostrzegamy to, iż on nie posiada dostatecznéj ilości korzeni włóknistych, lecz tylko część korzenia drzewa głównego, w skutek

czego taki wyrostek z trudnością po przesadzeniu przyjmuje się. W północnych okolicach gdzie szczególniéj używają tego sposobu do rozmnażania ogrodów z wiśniami, z łatwością możemy się o tem przekonać; tam bowiem wiśnie rosną krzakami i są nie trwałe.

Pozostaje jeszcze trzeci sposób otrzymywania drzewek z ziarn. Bez wątpienia sposób ten jest najlepszy ze wszystkich i najdogodniéjszy dla otrzymania drzewek zdrowych i dobrych. Lecz pytanie zachodzi—jakie brać należy ziarna: czy pochodzące z owoców drzew leśnych, czyli też z gatunków dobrych? Już od dawnego czasu między ogrodnikami toczy się spór co do tego punktu i jeszcze dotychczas nie rozstrzygnięto—jakie mianowicie nasienie na ten cel jest najkorzystniéjsze.

Przyjęto tylko już oddawna za pewnik iż tylko zdrowe i dobre nasienie może wydać drzewo dobre i zdrowe. Lecz wiadomo również i to, iż im bardziéj ulepszamy owoc tem mniéj on zawiera nasienia dobrego, gdyż w dobrych owocach, sok pożywny obraca się głównie na wykształcenie samego owocu, nasienie zaś po największéj części bywa nierozwiniętę a niekiedy nawet zupełnie nie tworzy się. Tym sposobem otrzymano niektóre rodzaje gruszek nazwane *bezziarnowemi* w których ziarn albo wcale nie ma, albo też są nie wykształcone i składają się tylko z obłoczki nasieniowéj bez zarodka. Na to sami możemy natrafić w innych roślinach. Najlepsze gatunki kartofli chociaż kwitną, lecz bardzo mało, albo wcale nie tworzą owoców, gdyż sok pożywny głównie obraca się na wykształcenie owocu kartofli. Rośliny kwiatowe szczególniéj chodowane w cieplarniach i oranżerjach również chociaż kwitną, lecz rzadko wydają wcześnie dobre i dojrzałe owoce. Toż samo prawidło możemy rozciągnąć do drzewek owocowych. Zasiewając ziarna gatunków szlachetnych nie możemy otrzymać drzewek mocnych, z których powstałyby w przyszłości drzewa zdrowe i długotrwałe. Drzewa takie pospolicie bywają delikatniéjsze, bardziéj cierpią od zimna, podlegają różnym chorobom i w skutek tego mało rokują nadziei.

Ogrodnicy przy rozmnażaniu drzewek pospolicie biorą nasiona z dobrych gatunków, gdyż one są bardziéj podręczne i często otrzymują się w znacznéj ilości tak przy suszeniu owoców jakoteż i innych produkcjach technicznych. W tym to właśnie leży przyczyna nie trwałości naszych drzew owocowych. A zatem ażeby otrzymać dobre i zdrowe drzewka, koniecznie brać należy nasienie z jabłek leśnych, przy tem należy poświęcić sam owoc a to dlatego iżby nasienie mogło należycie wykształcić się to jest należy owoce zbierać zupełnie dojrzałe, składać je na kupę, póki nie zgniją części mięsne a następnie przemyć wodą owoce zgniłe na sicie.

Nasiona pełne i dobre spadają na dno, mięso zaś zgniłe i ziarna nie dojrzałe wypływają na powierzchnię.

Druga, nie mniéj ważna przyczyna, nie udawania się drzewek, leży w niedokładnym sposobie ich pielęgnowania i rozmnażania. Tak np. bardzo często na szkółkę naznaczają miejsce cieniste i głuche, w którem drzewka nie mogą rozwinąć się lecz pozostają karłowatemi i niezdrowemi. Aby się o tem przekonać należy tylko zrobić kilka doświadczeń nad sadzeniem drzewek w jednym i tym samym gruncie lecz przy różnych okolicznościach miejscowych, sadząc np. jedne drzewko w cieniu a drugie na miejscu otwartem, a zobaczemy iż wzrost tych drzewek w obu przypadkach będzie różny.

W szkółce mającéj grunt lichy, nieurodzajny—drzewka są małe i słabe; na gruncie zaś tłustym, wzrost ich bywa za wielki, a łodyga ich przedstawia budowę bardziéj porzystą, gąbkowatą. W skutku tego szkółka powinna być urządzona na gruncie ani zbyt płodnym ani zbyt lichym; szczególniéj szkodliwie działa na drzewka swieża uprawa roli, od tego bowiem prawie zawsze powstają choroby ogniku. Za najlepszy grunt uważa się ten, na którym poprzednio sadzone były rośliny okopowe a szczególniéj kartofle. Nie należy również sadzić młodych drzewek ciągle w jednem miejscu, lecz o ile możności potrzeba zmieniać grunt dla nich. Gdyby dla miejscowych okoliczności warunek ten nie dał się wypełnić; to należy przynajmniéj co trzy lub cztery lata umierzwić grunt, zasiać na niem kartofle, a dopiero po zebraniu ich obrócić miejsce to na szkółkę.

Niektórzy ogrodnicy wychowują młode latorośle na gruntach żyznych, szczepią na miejscu i dopiero następnie przesadzają. Można liczyć na pewno iż przynajmniéj trzecia część podobnych drzewek nie przyjmie się, szczególniéj jeżeli nie były dobrze obeżnięte. W takich bowiem latoroślach rozwija się szczególnie główny korzeń, pobocznych zaś korzeni prawie wcale nie ma. Przy przesadzaniu korzeń główny bywa uszkodzony i dlatego drzewo nie jest w stanie potem przyjąć się. W skutek tego należy siać ziarna na grządkach i gdy one dosięgną wielkości kilku cali wybrać najlepsze, oberznąć korzeń główny przynajmniéj do połowy; odpowiednio temu gałązki i słupki, dopiero wtedy przesadzać do szkółki. Od takiego bowiem przesadzania, korzeń główny nie przedłuża się daléj, lecz zamiast tego tworzy mnóstwo bocznych korzeni włóknistych, z pomocą których drzewo jest w stanie przyjąć większą ilość istot pożywnych i rokuje więcéj nadziei w przyjęciu się przy powtórnem przesadzaniu.

Zachowując podane tu ostróżności, ogrodnik może być pewien, iż w teraźniéjszym czasie otrzyma dobre rezultaty i że wychodowane tym sposobem drzewka będą mniéj cierpiały w skutek mrozów i nie tyle będą podlegać licznym chorobom.

E. Rego.

ŻNIWIARKI I MŁOCARNIE.

Dwie te machiny rolnicze najwięcéj nas dzisiaj gospodarzy obchodzą. Piérwsza z nich zdawała się już być bliską do rozpowszechnienia praktycznego, a druga jest

już prawie doskonałą, tylko ceny zakupu a mianowicie koszta ustawienia i reperacji młocarń, trochę się za bardzo naprzykrzyły nabywcom. W tych więc kwestjach nie od rzeczy będzie pomówić rozważnie i krytycznie ze szczerą prawdą, a to dla użytku obywatelskiego. I dlatego, ktokolwiek posiada gruntowne wiadomości w téj materji, powinien je rozpowszechnić—w czém godne pochwały lub krytyki uwiadomić; a tym sposobem wyrozumuje się opinja, która prędzéj wyświeci istotną prawdę i zasłoni drugich od próżnych doświadczeń.

I tak naprzykład, któż nie czytywał licznych sprawozdań z prób najpierwszych, wykonywanych na polach Warszawy w roku 1856, ze żniwiarką p. Rolbieckiego. Wszakże tam cel pożądany w skutkach téj machiny zdawał się być zupełnie osiągnięty. Machina lekka, prostego układu i nie droga żęła jak wszyscy przyznawali dobrze, zainteresowała tak silnie obecną publiczność: każdy z gospodarzy tam przytomnych rad był ją posiadać do użytku; a sława p. Rolbieckiego jako przedstwiciela jéj bardzo wysoko ocenianą była. Nawet krytyczne rozbiory użyteczności téj machiny w porównaniu z Amerykańską żniwiarką, nie bardzo ujemnie dla Polskiéj żniwiarki wypadły, gdyż rzeczywiście brak odkładania zboża na bok przy żniwiarce p. Rolbieckiego, przewyższał porządną robotą odkładając regularnie zboże w tył.

I cóż z tąd dla użytku gospodarstwa okazało się, oto że żniwiarka p. Rolbieckiego do ciągłego użytku w czasie żniw jest jeszcze niezdatną. Działać w prawdzie może, ale w dogodnych dla siebie warunkach i to bardzo krótko; przez co wyszukiwanie odpowiednich miejsc dla machiny i częste reperacje stawia taką robotę dla gospodarza nieużyteczną. To są nawet słowa samego p. Rolbieckiego. Opisy niemniej publicznych prób ze żniwiarkami wykonywanych w różnych stronach kraju naszego, a może być i za granicą, zapewne nie wiele korzystniéj okazały się, kiedy pomimo wielkich wysiłeń naszych fabrykantów, żadna podobna machina z korzynie rozpowszechnia się. Radzić by jednak należało, aby wszyscy myślący nad udoskonaleniem żniwiarek nieustawali w swych usiłowaniach. Ich poświęcanie i koszta znane są dobrze publiczności rolniczéj; a jakkolwiek skutki materjalne niewynagradzają ich usiłowania, to wdzięczność dla nich na zawsze zanotowną została. Z porządku przedstawicieli żniwiarek w naszym kraju było:

1. już nieżyjący Feliks Tyminiecki—2. Nepomucen Rolbiecki—3. Stanisław Lilpop—4. Aleksander Bobrownicki—5. Stanisław Lipiński—nadto mamy jeszcze wielu pracujących w naszym kraju nad tą tyle w obecnem położeniu upragnioną machiną, lecz ci dotąd swych wynalazków nieprzedstawiali. Żniwiarki zaś zagraniczne, które tam tak korzystnie są opisywane tu do kraju sprowadzone wcale nieużyteczne okazują się. Co do żniwiarek takie ogólne zdanie od wielu znajomych osób zasięgnięte tu tymczasowo zamieszczam, spodziewając się, że ktokolwiek w tym przedmiocie posiada wiadomości, takowe dla wyrozumowania obszerniéjszego ogłosić powinien. Teraz co do młocarni: bo to jest druga machina konieczna w gospodarstwie, a lubo od dawna z korzyścią dla rolnika używana, to też tem więcéj powinna się była dotąd uprościć i wydoskonalić, a jednak przyznajmy, że nie jest taką jeszcze, jaką być już dotąd była powinna i dlatego potrzeba tę machinę wystawić na sąd krytyczny. Bez zdrowéj a nie namiętnéj krytyki wszakże nic się nie doskonali, dlatego więc bez żadnéj przymówki mogę powiedzieć, że młocarnie w wielu gospodarstwach od dawna już używane, mało i ciężko młócą—zadeklarowane do pary koni wymagają 4ch, mające omłacać 30 kóp dziennie, zaledwie 12 do 15 omłacają—słomę zupełnie tłuką, przez co nie jest tak zdatną do rżnięcia na sieczkę—grochu i targanego zboża nie pobierają—a przy dokładniéjszym omłocie żyta, jęczmienia i pszenicy ziarna przecinają, które użyte do siewu jako przecięte nie wschodzi—użyte zaś do browaru nie kiełkuje i zakwasza całą ilość wyraszczanego słodu. Nareszcie młocarnie dolnie urządzone mają być łatwo przenośne, a jednak bez zdatnego mechanika z fabryki ustawione nie bywają, i takowe koszta jednorazowego ustawienia oprócz pomocy i materjałów przeszło dwadzieścia rubli srebr. wynoszą. Takie więc koszta przy każdem przenoszeniu młocarni wypadałoby powtarzać, to też powszechnie praktykuje się, że jak raz przenośna młocarnia ustawioną jest pozostaje dotąd, dopókąd się zupełnie nie zepsuje; a koszta reperacji, które tak często przy nich wynikają, najwięcéj niepokoją właścicieli. Może tu zanadto rozszerzyłem się z krytyką tych machin, jednakże czytelnik mi to wybaczy ze względu na ich ogromne znaczenie w dzisiéjszych gospodarstwach, gdzie tak ogólnie czuć się daje brak ludzi drogość najmu a pomimo to bardzo ograniczony dochód z roli. Z tych to powodów chcę ja tylko tutaj zwrócić uwagę naszych gospodarzy, a nawet samych fabrykantów tych machin gospodarskich na potrzeby nasze.

W prawdzie pojawiają się w wielu miejscach młocarnie pana Rolbieckiego, które po większéj części tym niedogodnościom zapobiegają, a nawet są i bardzo tanie; bo cała młocarnia przenośna z kieratem parokonnym omłacająca dwie kopy zboża na godzinę, kosztuje tylko rs. 150, a za ustawienie wcale nie wiele bo tylko 3 ruble się płaci. Taka cena całéj już młocarni, która może być jeszcze zaspokojona kredytem bankowym jest zupełnie przystępną nawet dla właścicieli mniejszych majętności i zdaje się, że wszelkie składy zagranicznych machin korzystniéjszych cen dla nabywców naszych nie przedstawiają i nie będą mogły przedstawić. Jak daleko w praktycznem użyciu młocarnie te, tak zwane sztyftowe pana Rolbieckiego zasługują na uwagę, posiadacze tych machin zrobią prawdziwą całemu ogółowi rolników przysługę, jeżeli udzielą opinję bezstronną, donosząc zarazem, czyli zakupiona od p. Rolbieckiego młocarnia z kieratem rzeczywiście kosztuje już z ustawieniem rs.

153, jakto w ogłoszeniach p. Rolbieckiego miało miejsce. Dobrze by było również wiedzieć co powoduje naszych ziemian, że pomimo wyższych cen machin zagranicznych nad krajowe, składy tychże machin zagranicznych doznają tak znakomitego odbytu—musi to być i w tem po większéj części tylko jakaś moda: bo rzeczywiście wartość tych wyrobów jest daleko mniejsza jak w machinach panów Ewansa, Lilpopa i Bobrownickiego a rękojmia rychléjszéj reperacji machin krajowych na wypadek zepsucia jest bez porównania pewniéjsza jak w kantorach składowych zagranicznych machin. Ten niewyrozumowany odbyt machin zagranicznych, nietylko jest dla nabywców niekorzystny, ale nadto wiele przeszkadza w postępie fabryk krajowych i odstręcza naszych fabrykantów od wyrabiania machin, które jako w miejscu produkowane powinny być i są też nawet taniéj sprzedawane. Przecież już minęła chwała Bogu, ta długo u nas panująca zaraza i manja cudzoziemszczyzny, kiedyśmy to wszytko co nasze narodowe lub krajowe z lekceważeniem potrącali, aby przyjmować za drogą opłatą to, co tam gdzieś Niemiec wykonał. A dziś przy tak wielu krajowych fabrykach wszelkich narzędzi gospodarskich, czytamy raz po raz ogłoszenia o komisowych składach tych narzędzi zagranicznych. Dla czegóżby więc potrzebowalibyśmy cudzych bogów, kiedy mamy swoje? Nam tu jest tylko potrzebne porozumienie się publiczne, aby odeprzeć tem najazd, tyle szkodliwy dla własnych fabryk i dla kieszeni kupującego, bo naturalnie że musi przecie drożéj zapłacić za machinę lub narzędzie niemieckie albo też belgijskie co i daleką podróż i nie jedno cło opłaciło zanim na naszę ziemię zawitało, aby rywalizować z krajowem, po największéj części staranniéj, mocniéj i taniéj wyrobionem, a mającem jeszcze tę znakomitą dogodność że jest więcéj zastósowanem w swym składzie do potrzeb miejscowych i ręki naszego robotnika, boć fabrykant krajowiec więcéj się poimformować o naszéj potrzebie i dogodności może, jak tam jakiś zagraniczny o 200 mil od nas mieszkający, a myślący o Polsce że tam talary jak grzyby dla niego wyrosną, bo sądzi że mieszkaniec kraju naszego po dawnemu jest uprzedzony a niezna się na rzeczy.

Zygmunt Gawarecki.

KORRESPONDENCJA GOSPODARSKA.

IX.

z Gostyńskiego *d.* 5 *Kwietnia* 1859 *r.*

Rok bieżący gospodarski wielce się różni od lat innych, lato mieliśmy suche i skwarne a zimy prawie nie uczuliśmy i téj to lekkiéj zimie przy tak szczupłéj ilości paszy, winniśmy przechowanie naszego inwetarza. Owce które tak wiele potrzebują pokarmu, prawie całą zimę wychodziły na pastwisko i jeżeli się niem nie obywały zupełnie, to przynajmniéj nie potrzebowały tyle zwykle suchéj paszy. Inwentarz nawet rogaty (jak krowy), często także był wypędzanym i znajdował zawsze jakie takie pożywienie.

Osobliwsza zima albowiem nawet roboty w polu jakkolwiek z przerwami dały się wykonywać, a tem samem na wiosnę siew przyśpieszono. Miesiąc luty prawie cały był słotny i zimny, ale za to marzec pogodny i ciepły. Korzystano więc z przyjemnéj pory—orano na zagon i zaczęto siew owsa, grochu, wyki a nawet jęczmienia. W końcu dopiero miesięca kilkodniowe przymrozki zmusiły nas do przerwy w téj wiosennéj robocie.

Mrozy te bardzo wiele złego, mogłyby były zrobić w oziminach a szczególniéj w rzepaku zimowym, który jak wszystkie oziminy, ruszył się już na dobre, gdyby nie śnieg spadły na prima aprilis, a następnie deszcze nie były wyciągnęły zamrozu i nie przywróciły straconego koloru roślinom. Inwentarze żywione dla oszczędności prawie ciągle sieczką rozmaicie przyprawianą.

Z początku dodawano buraki np. $\frac{1}{3}$ część do sieczki. Następnie sieczkę oblewano melasem. Garniec melasu roztwarza się dziesięciu garcami wody tym oblewa się sieczkę, która tak zostawiona 10—12 godzin nieco zafermentuje i stanowi wyborną paszę. W końcu do sieczki zamiast tych poprzednich w wielu miejscach dodawano kuchy lniane i rzepakowe. Na cztery woły czyli na jedną ratajkę na jedno danie przy odpowiedniéj ilości sieczki, wystarcza 4 garnce kuchu poprzednio drobno roztłuczonego i rozmoczonego.

W jednym z Roczników wydawanych przez Towarzystwo Rolnicze w Królestwie Polskiem czytałem zapytanie szanownego Członka Korrespondenta, jaki jest najlepszy sposób przechowywania naci kartoflanych mających się użyć na paszę dla bydła. Z własnego doświadczenia i skutku, gdyż w tym roku była nam wielką pomocą, mogę odpowiedzieć i radzić w ten krótki sposób. Nać zerznięta sierpem i zostawiona na garści dotąd być powinna póki zupełnie nie wyschnie, następnie zgrabia się i zwozi w przewiewne miejsce pod dach gdzie leżeć może chociażby i rok cały nie tracąc nic na wartości pożywnéj.

Cukrownie i gorzelnie po większéj części już stanęły, i te są tylko czynne, które w jesieni dla braku wody późno zaczęły fabrykację. U nas ceny zboża w *Kutnie* są następujące: Pszenicy zdrowéj korzec złp. 40—43, pszenicy porosłéj 22—25 do 28, żyta 18—20, owsa 16—17, jęczmienia 17, grochu 40, tatarki 18.

Feliks Kozłowski.

Czł. Tow. Rol. w Królestwie Polskiem.

O FABRYKACJI PIWA
W WINIARACH.

(Ciąg dalszy, patrz Nr. 13).

Jeżeli od początku roboty żaden błąd lub niedokładność nie zaszły, brzeczka na kilsztok spuszczana jest jasną, połyskującą słodką i właściwego sobie zapachu; im więcéj brzeczka zawiera w sobie cukru tem piwo z niéj otrzymane będzie mocniéjsze; im więcéj gummy tem posilniéjsze: chociaż główną częścią brzeczki jest woda, nie powinna jednak takowa mieć smaku wodnistego, a tem więcéj mącznego—byłoby to bowiem znakiem niedokładnie uskutecznionéj przemiany krochmalu w cukier. Wreszcie w brzeczce na kilsztok spuszczonéj znajduje się jeszcze gluten i białko (1), te jednak istoty dobrze prowadzona fermentacja winna oddzielić.

Ponieważ jak wyżéj wspomniałem brzeczka w niskiéj temperaturze a mianocie w 30—40° R. ma najwięcéj skłonności do skwaśnienia, przeto szybkie jéj studzenie stanowi ważną czynność w robocie piwa: stopień zaś jéj ostudzenia zależy głównie od mocy piwa.

Fermentacja brzeczki.

Fermentacja zmienia zawarty w brzeczce cukier w wyskok i kwas węglowy i oddzielając pozostały w niéj jeszcze gluten i t. p., oswobadza piwo od tych istot. Drożdże do wywiązania należytéj w brzeczce fermentacji są koniecznie potrzebne, bez ich bowiem dodatku proces ten niedokładnie się odbywając, mógłby wywiązać fermentację octową, dlatego opuściwszy teorję fermentacji, cokolwiek o drożdżach wspomnę.

Drożdże podbudzając fermentaję są zarazem jéj wypadkiem i składają się z glutenu i innych istot, zawartych w mniejszéj lub większéj ilości w rozmaitych poddawanych fermentacji płynach; ich skuteczność jest tem większa im są czystsze i im lepiéj odbyła się fermentacja płynu z którego powstały.

Dwa rodzaje fermentacji wierzchnia i spodnia wydają dwa rodzaje drożdży, sprawiające właściwą sobie fermentację, piérwsze są czystsze, mocniéjsze i lepszych własności, drugie z grubszemi i mniéj skutecznemi częściami zmięszane. Drożdże zdają się przéjmować, a następnie użyte sprawiać ten rodzaj fermentacji z którego powstały: mocne rodzaje piw wyskokowych fermentują długo i wolno, ztąd téż i drożdże od nich pochodzące sprawiają fermentację wolną;—przeciwnie drożdże od piw słabych, słabo ale prędko fermentujących, sprawiają fermentację szybką.

Fermentacja spodnia w naszych browarach jest prawie nieużywana, wyjąwszy do piwa Bawarskiego: w zagranicznych używa się przy fermentacji szlachetniéjszych piwa gatunków na długie przechowanie przeznaczonych; zresztą nie ma ona żadnéj wyższości nad fermentacją wierzchnią—odbycie bowiem należyte fermentacji wyskokowéj, mocnych piwa gatunków, zależy tylko od zniżonéj temperatury brzeczki i większéj ilości dodanych drożdży.

Ilość potrzebnych do pewnéj wielkości waru drożdży, zawisła od dobroci i mocy tychże, od temperatury brzeczki i od pory roku—jest zatem nadzwyczaj względna: najlepsze do użycia są drożdże 24 godzinne, a takich do waru na odręczny wyszynk przeznaczonego potrzeba $^1/_5$—$^1/_6$, do waru piwa wyskokowego $^1/_2$ lub więcéj z ilości drożdży otrzymanéj z poprzedniego równéj wielkości waru (1).

Brzeczka na kilsztokn ostudzona od 16—8° R. (lub jeszcze mniéj w miarę możności i stósownie do gatunku piwa mającego się otrzymać) spuszczona do kadzi fermentacyjnéj, dodatkiem drożdży poddaje się fermentacji, któréj oznaki w razie należycie odbywającego się procesu są następujące: z początku tworzy się na powierzchni fermentującego płynu biała z piany obrączka, od brzegów kadzi na parę cali szeroka za nią druga, trzecia i t. d. do utworzenia kożucha na powierzchni płynu: jednocześnie daje się słyszeć szmer pochodzący z pękania pęcherzyków, czuć zapach kwasu węglowego w tych pęcherzykach zawartego. Kożuch ten z piany staje się coraz grubszy, piana staje się coraz kleistszą na środku kożucha grubieje, a kiedy kożuch zacznie opadać jest to znakiem już skończonéj kadziowéj fermentacji. Perjod jéj trwania stósownie do gatunku piwa wynosi od 12—24 godzin—całkowitéj zaś fermentacji wynosi zwykle od 3—6 dni a nawet i więcéj;—dalszy jéj ciąg odbywa się w beczkach.

W kilka godzin po spuszczeniu piwa z kadzi fermentacyjnéj do beczek, zaczyna wypływać wierzchniem tychże szpontem dwa rodzaje piany, które już poprzednio można było widzieć i rozróżnić na kożuchu w kadzi fermentacyjnéj—jeden z nich stanowi pianę białą, delikatną, z maleńkich bulek złożoną, drugi powstał z chmielu i jest gęstszy, koloru ciemniéjszego, żółtawobiałego. Jeżeli fermentacja dobrze się odbywa piana z beczki wychodząca spływa po niéj w kształcie grubego sznura i opadłszy do koryta pod beczkami znajdującego się tworzy następnie to, co pospolicie nazawają wyrostem. Jeżeli piana nie ma dosyć siły dostać się do otworu szpuntowego, należy dolać beczkę; wyżéj wspomniony wyrost służy właśnie do tego dolewania, chociaż lepiéj jest to samo uskuteczniać zostawionem na ten cel piwem. Jeżeli fermentacja nie jest należyta, piana nie wychodzi nieprzerwanie w kształcie sznura, ale tworzy nad szpuntem jakby czapkę lub téż zaraz po

(1) Białko ścina się we wrzeniu. (Redakcja).

(1) Jednym z powodów zwykłéj nietrwałości piw naszych, jest zazwyczaj, pospolity sposób zawierania kontraktów między właścicielami ziemskiemi a piwowarami, mocą których drożdże stanowią wyłączną własność ostatnich. Piwowar więc zwłaszcza pod miastem któremu mniéj idzie o dobroć i trwałość piwa, z tego bowiem bez pośredniéj korzyści nie ciągnie jak raczej o zysk z drożdży, stara się otrzymać największą tychże ilość, najmniejszym ich wydatkiem; czem naturalnie wiele szkody i producentom i konsumentom przynosi.

wyjściu z beczki zamieniona w płyn spływa do koryta. Po upływie około 12 godzin od zbeczkowania piwa, zaczyna wypływać z beczek naturalnie przy ciągłem dolewaniu massa pianista, białożółta, kleista, stanowiąca zwykłe drożdże, których ilość tem będzie większa, im fermentacja porządniéj się odbędzie, kiedy drożdże płynąć przestaną jest to znakiem skończonéj fermentacji i czasu butelkowania piwa lub zatknięcia szpuntu. Szpunty beczek piwem wyskokowem napełnionych, winny mieć otwór zatykany służący do wypuszczenia kwasu węglowego, częściowo w tem piwie w skutku fermentacji się tworzącego.

Browar Winiarski wyrabia piwa: pojedyncze, dubeltowe, marcowe, sztetyńskie, jałowcowe i porter. Z urządzeniem nowego sklepu w którym niska temperatura w gorąca letnie będzie mogła być otrzymaną, i lodowni do chłodzenia brzeczki, zacznie się wyrabiać piwo Bawarskie.

Piwa pojedynczego, koloru zwykle ciemnego, takie bowiem jest więcéj pożądane, ciągnie się z wiertela garncy 40; do beczki takiego piwa które w przeciągu 3—4 tygodni skonsumowane bywa, $^3/_4$ do 1 f. chmielu jest dostateczne (1). Przy oznaczonym wyżéj stosunku ciągnienia piwa z wiertela trzyma ono na saccharometrze $^{30}/_{1000}$.

Piwo dubeltowe i marcowe różnią się od siebie tylko kolorem; piérwsze jest ciemne, drugie jaśniéjszego koloru. Każdego z nich ciągnie się po 20 garncy z wiertela—chmielu dodaje się od $1^1/_2$—2 f. na beczkę. Obywda te gatunki piwa trzymają na sacharometrze $^{60}/_{1000}$.

Piwo sztetyńskie co do mocy równa się jałowcowemu; obydóch otrzymuje się 40 garncy to jest beczka z $2^1/_2$ wierteli słodu, obydwa trzymać winny w tym stosunku $75—^{80}/_{1000}$. Pomiędzy sobą różnią się tem że do piwa sztetyńskiego w kilka minut po zadadniu chmielu, dodają się wprost do całéj massy gotującéj się brzeczki nasiona kolendru i paradiskörner—piérwszego w stosunku 2 łutów, drugiego 1 łuta do beczki; lub też odwar z tych nasion i brzeczki zrobiony. Do piwa zaś jałowcowego jak i samo nazwisko jego wskazuje dodają się suszone jagody jałowcowe rachując $1—1^1/_2$ garnca na beczkę, które się razem ze słodem mielą.

(*Dokończenie nastąpi*).

(1) Ilość chmielu jaki tu przytaczam, stósuje się do piwa fabrykowanego w zimie, przy użyciu dobrego, świeżego chmielu i do beczek 40 garncowych w Winiarach używanych.

ZIMA TEGOROCZNA

pod względem meteorologiczno-gospodarskim.

Średnia wysokość barometru miesięczna 27 *c.* 9 *l.* 70
i ta jest o 0,75 lin. par. wyższa od normalnéj.
Najwyżéj barometr dochodził d. 17 gru. 1858 r. 28 " 3, 31
Najniżéj " " d. 28 gru. 1858 r. 27 " 1, 51

Średnia wysokość barometru w miesiącach grudnia r. z. styczniu r. b. była wyższa, natomiast w lutym niższa od normalnéj.
Średnia temperatura zimy wynosi . . . — 0°,98 R.
i ta jest o 1° 97 R. wyższa od normalnéj
Największe ciepło było d. 17 lutego . . . + 6,2 „
Największe zimno „ d. 19 grudnia . . . — 13,0 „
Miesiąc grudzień był zimniéjszy, przeciwnie styczeń i luty cieplejsze niż zwykle.

Średnia wilgotność powietrza jest 95,3 biorąc 100 za zupełne nasycenie atmosfery parą wodną; albo co do ciężaru 5,54 gramów na jednym metrze sześciennym powietrza; wilgotność ta jest przeszło o 0,01 mniejsza od normalnéj.

Miesiąc grudzień i luty r. b. były wilgotniéjsze; natomiast styczeń suchszy niż zwykle.

Ilość wody spadłéj z deszczu wynosi co do wysok. 4 c. 2,27 l. p.
z śniegu „ „ 2 „ 7,28 „
Razem z deszczu i śniegu 6 „ 9,55 „
ilość ta wody jest o 3 cale 2,10 lin. par. większa od normalnéj. We wszystkich miesiącach wody spadło więcéj niż zwykle.

Dni pogodnych było 6, na pół-pogodnych 11, pochmurnych 73, deszczu 30, śniegu 27, gradu 2, mgły 20, wiatrów było 9, wiatrów mocnych 34, wiatr panujący Zachodni.

D. 14, 17, 18 grudnia, d. 5, 8, 45, 27 stycznia pokazwały się plamy na słońcu.

D. 12 lutego koło białe otaczało księżyc.

D. 25 lutego świeciła zorza północna.

Średnie natężenie elektr. atmosferycz. 16°,1
Najniższe . . . . . 46° d. 12 grudnia
Najmniejsze . . . . . 0° d. 23, 25, 27 grud. d. 2, 4, 6 stycznia d. 28 lutego.

Wysokość wody na r. Wiśle,
najwyższa stop 6 cali 10 d. 27 stycznia
najniższa „ 2 „ 8 d. 16 grudnia

Zima tegoroczna buła z początku łagodna, mglista, niepogodna zarówno w deszcz jak i śnieg obfita, nieco tylko chłodniejsza niż zwykle, Srodek jéj był niepogodny, słotny, w deszcz obfity, znacznie cieplejszy niż zwykle, koniec niepogodny, wilgotny słotny, ciepły.

W ogóle niepogodna, wilgotna, słotna, w deszcz i śnieg obfita blisko o 2 stóp. R. cieplejsza niż zwykle. Lubo śniegu w tegorocznéj zimie spadła dość znaczna ilość, jednakże ten z powodu podniesionéj temperatury długo na powierzchni ziemi nie pozostawał.

Pod względem stanu nieba, szczególniéj odznaczały się d. 10, 11, 12, stycznia r. b. w dniach bowiem tych przy wietrze mocnym zachodnim nez preerwyjpanującym, deszcz, śnieg, grad na przemian padały, w ogóle były takie zmiany, jakie sie u nas trafiają w początku wiosny podczas porównania dnia z nocą; w niektórych nawet miejscach królestwa jak w Lublinie, Zamościu, Władysławowie, Sanoku w dniach tych pioruny uderzały. Chociaż zima tegoroczna była o 2 stopnia R. cieplejsza niż zwykle w perjodzie jednak 33. lat poprzedzających były mniej cieplejsze, a mianowicie w latach $18^{33}/_{34}$, $18^{34}/_{35}$, $18^{42}/_{43}$, $18^{51}/_{52}$, $18^{52}/_{53}$. Szczególniéj zima $18^{42}/_{43}$ była nadzwyczaj ciepła, średnia jéj temperatura wynosiła 1,09 stop. R, to jest była cieplejsza o 2,07 stop. R, od zimy tegorocznéj.

(Obserwatorjum Astronomiczne Warszawskie).

OGŁOSZENIA.

AGRONOM „polak" wykwalifikowany w każdéj gałęzi swego zawodu w zakładach naukowych rolniczych za granicą i praktycznie u *Dezyderego Chłapowskiego* i innych, który również i w Królestwie od lat 6, miał sobie znaczniéjsze majątki poruczone w administracyę, pragnie otrzymać posadę rządcy w znacznych dobrach w Królestwie lub Cesarstwie: w okolicach Podola lub Wołynia.—Wiadomość u Redaktora Gazety Rolniczéj Nr. 760 Elektoralna w Warszawie.

Magdeburgskie Towarzystwo Ubezpieczenia
OD GRADOBICIA

Ma zaszczyt podać do wiadomości Publicznéj Rolniczéj w Królestwie, że na mocy udzielonego sobie upoważnienia tutejszéj Dyrekcji Ubezpieczeń, rozwinąwszy już w roku 1857 działalność swoją w tym kraju, ku powszechnemu Osób ubezpieczonych zadowoleniu, w b. r. również podejmuje się ubezpieczenia:

wszelkiego rodzaju ziemiopłodów, od klęski Gradobicia:

tak często niszczącéj bezpowrotnie plony całych okolic, owoc krwawéj pracy i najpiękniejszą nadzieję Rolnika. Powtórnie Magdeburgskie Towarzystwo na to zwrócić winno uwagę interessowanéj Powszechności, że na mocy najwyższego przywileju N. Króla Pruskiego, z dnia 24 Kwietnia 1854 r. ufundowane z kapitałem nakładowym **OSMNASTU MILJONOW ZLOTYCH,** nie nigdy nie miało i nie ma wspólnego z drugiém w podobnymże celu również w Magdeburgu niegdyś istniejącém Towarzystwem Ceres, które dla niedostatecznych funduszów i wynikłéj ztąd niewypłacalności, postanowieniem rządu Krol. Pruskiego w roku 1857, uległo rozwiązaniu; Magdeburgskie Towarzystwo Ubezpieczenia od Gradobicia przeciwnie, czynność swoją rozgałęziło, nietylko w całéj Monarchji Pruskiéj, lecz we wszystkich krajach Związku Niemieckiego, w Cesarstwie Austrjackiem, we Włoszech Północnych, Szwajcarji, Holandji, a wynagrodzenia za szkody przez gradobicie zrządzone, ustanawia według zasad najliberalniejszych i bezwłocznie takowe poszkodowanym wypłaca, jakoż nigdy na żadne z tego powodu spory ze swymi ubezpieczonymi wystawionem nie było. Za rękojmię wypłacalności Magdeburgskiego Towarzystwa służy zresztą nietylko sam powyżéj wspomniony kapitał zakładowy, lecz zarazem układ wzajemnego ubezpieczenia, zawarty z wszystkiemi podobnego rodzaju Zakładami w kraju i za granicą, skutkiem którego, w razie wydarzonéj na większych przestrzeniach klęski, rzeczywista strata w części tylko dotyka ubezpieczające Towarzystwo; o czem wszystkiem Król. Pruski Jeneralny Konsulat w Warszawie, Wysokiéj Władzy tutejszéj należyte składał objaśnienia; rozprzestrzeniając zaś obecnie na szerszą skalę działalność swoją w tutejszym także kraju, Magdeburgskie Towarzystwo postępuje w duchu głównéj zasady wszystkich stowarzyszeń assekuracyjnych, mocą któréj straty jednéj miejscowości, według rachunku prawdopodobieństwa, pokrywać się winny spodziewanemi zyskami z drugiéj i nawzajem. Najważniejszy do takiego rozprzestrzenienia środek uznało Magdeburgskie Towarzystwo w ułożeniu jak najprzystępniejszych warunków i w ustanowieniu najpewniejszych danych przy dochodzeniu wysokości strat przez Gradobicie zrządzonych; jakoż warunki te w roku 1858 znakomicie już ułatwiwszy, nietylko owo dochodzenie na pewnych i wysoką słusznością ocechowanych oparło zasadach, lecz niemniéj także postanowiło uprosić, a po części już uprosiło w każdym powiecie i okręgu najcelniejszych i powszechnego szacunku używających obywateli ziemskich, pod kierunkiem i za współdziałaniem których, oszacowanie szkód w razie wydarzonéj klęski odbędzie się. Oprócz tego przez całą porę pozostawania płonów na roli, obecnym będzie i na każde zawołanie przybyć gotowy, oddzielny Reprezentant Magdeburgskiego Towarzystwa, który sam zaszczytnie znany gospodarz wiejski, wszelkim odnoszącym się do tego czynnościom, przewodniczyć będzie podług zasad najściślejszéj słuszności. W końcu Towarzystwo ma honor donieść, że swemi Ajentami Jeneralnemi ustanowiło:

W **WARSZAWIE** dom handlowy: **KRONENBERG, NELKENBAUM** i Spółka, pod Nr. 614 lit. B. przy ulicy Wierzbowéj dla gub. Augustowskiéj, Płockiéj, Lubelskiéj i Warszawskiéj z wyjątkiem powiatów Wieluńskiego i Piotrkowskiego, w **KRAKOWIE** zaś: P. **ANTONIEGO HOELZEL,** dla gubernji Radomskiéj, oraz dla powiatów: Wieluńskiego i Piotrkowskiego gub. Warszawskiéj. O nazwiskach i miejscach mieszkania Ajentów specjalnych, oddzielnie podanem będzie do wiadomości publicznéj. (Nr. 83—2—3)

Wiadomości handlowo-gospodarcze.

Gdańsk 2 Kwietnia 1859 r.—Czas zmienny, temperatura z 10 stopni ciepła spadła na 6 stopni mrozu. Po dwudniowem zimnie mieliśmy deszcz ze śniegiem— dziś znowu pogoda i ciepło. Zasiewy zimowe w ogólności piękne rokują nadzieje, w całéj prowincji.

Targi angielskie obojętne. Obecność nawet kupców amerykańskich, tudzież wysyłki mąki do Stanów Zjednoczonych nie zdołały obudzić życia. W ostanią wszakże środę więcéj było ruchu i nie sprzedane z poniedziałku próby, z łatwością dały się umieścić. Potrzebowano pszenicy do Portugalji, ale w braku stósownych gatunków, interes ten nie mógł się rozwinąć.

Dowozy w ogólności były szczupłe, bo 6,000 korcy w ciągu tygodnia nie przeszły. Połowa tego pszenicy Egipskiéj na konsumpcją mało zdatnéj—z morza Czarnego i Ameryki dwóch dawniéj najgłówniéjszych źródeł nic nie przybyło.

Targi szkockie irlandzkie i prowincjonalne, lepiéj od londyńskiego się trzymały nawet z podwyższeniem 1go szylinga na kwarterze.

We Francji położenie handlu zbożowego nie uległo zmianie—stósownie do potrzeb konsumpcji lub większych dowozów na wewnętrzne targi, ceny się podniosły lub uchyliły.

W Belgji i Hollandji taż sama obojętność ze strony kupców, i ten sam wstręt sprzedających do ustępstwa z ceny. Notowania pszenicy pozostały jak zeszłym tygodniu, żyto kto chciał sprzedać musiał parę guldenów opuścić taniéj.

Na naszéj giełdzie żadnego ruchu. Parę małych partji osobliwszéj piękności sprzedano po cenie 540 i 545 guld. z wagą 137/8 funtów holen. (259 i 260 f. korzec).

Na spekulację nikt nie kupuje; ceny są nominalne,

a tylko zniżeniem można zachęcić kupca do interesu. Rzecz dziwna że wśród téj stagnacji i przedający mają przekonanie że ceny pszenicy stanęły na najniższym możebnym perjodzie.

Na żyto odbyt zupełnie się zatrzymał. Ceny w ciągu tygodnia 12 guld. na łaszcie się cofnęły, a odbyt tylko do potrzeb konsumcji ograniczony. Większe partje po cenie niższéj jak targowa dają się umniéjszać, po między żytem świeżem a zeszłorocznem robią 2 tal. na łaszcie różnicy.

W ciągu tygodnia sprzedano pszenicy łasztów 200, żyta łasztów 85, jęczmienia 15, koniczyny cet. 7. Spirytusu beczka 8 kwart 120 tral. 15 ½ tal.

owsa 138, grochu 286, rzepiu 470, siemienia lnianego 35.

W ciągu marca wysłano z Gdańska morzem:

Pszenicy	do Amsterdamu	łasztów	145.
„	do portów angiel.	„	515.
„	do Szczecina	„	63.
Żyta	do Norwegji	„	177.
„	do Szczecina	„	78.

Od otwarcia nawigacji przebyło Toruń pszenicy łasztów 27, żyta 1014 ½, siemienia lnianego 16, kuchów centnarów 2425, klepek kop 544.

Kursa zamian. Londyn 3-miesięcz. 199 sr. gr. Amsterdam 102, Hamburg 45 ¾, Warszawa 108.

Alexander Makowski et Comp.

Płacono za łaszt:	wagi holl.	guld. prus.	KORZEC WARSZ. rs. k.	rs. k.
Pszenicy	124 do 130	340 do 425	3 94 do	4 51
„	130 „ 135	435 „ 522	5 3 „	6 5
„	— „ 137	540 „ 547	6 25 „	6 33
Żyta	— „ 130	275 „ 290	3 21 „	3 33
Jęczmienia	110 „ 114	252 „ 264	2 86 „	3 5
Grochu	— „ —	— „ —	— „	—
Wyki	— „ —	— „ —	— „	—

Koniczyny czerwonéj centnar 18 ⅓ tal.

Po 1 kwietnia zostawało w spichrzach Gdańskich łasztów pszenicy 10,205, żyta 2515, jęczmienia 331,

— Sprowadzono w ostatnim tygodniu na targ Pragski: z Cesarstwa bydła rasy stepowéj sztuk 399, z opasów w Królestwie sztuk 23, z Królestwa bydła rasy krajowéj sztuk 185, w ogóle sztuk 607, wieprzy. 994, cieląt 762; z tych zakupiono na miejscową konsumcję; wołów sztuk 485, wieprzy 620, cielęta wszystkie, na liwerunek wołów sztuk 17; z bydła rasy swojskiéj wyprowadzono w różne miejsca Królestwa sztuk 67, na chów do Warszawy i Pragi sztuk 11, pozostało remanentem wołów sztuk 5.

Ceny średnie produktów rolniczych na ostatnich targach znaczniejszych miast Królestwa Polskiego.

Wyszczególnienie MIAST:	CENA WARSZAWSKIEGO KORCA												CENY INNE.											
	Pszenica		Żyto		Jęczmień		Groch		Owies		Gryka		Kartofle		Siana centn.		Słomy fura		Sążeń drzewa		Wół roboczy.		Koń średni forn.		wieprz dobry		Skop średni		Masła funt		Okowity gar bez akcyzy	
	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.	rs.	k.
Częstochowa.	5	70	2	70	2	40	5	10	1	95	3	60	—	75	1	20	6	—	3	75	30	—	50	—	25	—	2	—	—	22	—	40
Hrubieszów.	3	30	1	35	1	50	2	53	1	20	2	—	—	70	—	60	1	80	6	—	26	—	30	—	24	—	2	70	—	18	—	45
Kalisz	5	55	3	15	3	15	5	85	2	25	2	85	—	90	1	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	40
Kielce	7	45	3	50	3	50	6	60	2	65	2	78	—	75	1	25	4	50	1	80	35	—	75	—	30	—	3	—	—	25	—	74
Konin	6	60	3	—	3	—	6	—	2	40	2	85	—	60	1	13	7	50	2	70	20	—	30	—	25	—	3	—	—	20	—	30
Łęczyca	5	40	3	—	2	55	6	—	2	55	2	55	—	75	1	5	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	45
Łódź	6	75	2	85	2	40	6	—	2	25	1	80	—	90	—	90	7	50	6	—	34	—	32	—	30	—	—	—	—	22	—	40
Łomża	6	—	2	55	2	70	4	80	2	25	2	25	1	—	1	50	6	—	4	50	30	—	45	—	25	—	3	90	—	25	—	45
Lublin	4	75	2	17	2	5	3	25	2	5	2	5	—	90	—	92	2	68	4	40	—	—	—	—	20	—	—	—	—	32	—	—
Mława	4	80	2	25	2	10	4	50	1	80	2	—	—	60	—	99	4	50	4	—	—	—	—	—	25	—	2	70	—	25	—	45
Olkusz	—	—	3	—	2	70	—	—	2	—	—	—	—	90	1	35	6	—	4	—	30	—	75	—	28	—	—	—	—	18	—	35
Ostrołęka	5	10	2	80	3	—	5	40	2	40	2	40	1	—	1	—	4	50	4	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	23	—	40
Piotrków	5	25	2	70	2	84	—	—	2	13	—	—	—	73	1	35	2	88	2	—	42	—	—	—	30	—	4	—	—	20	—	45
Pułtusk	5	40	2	85	2	70	6	—	2	25	2	25	1	—	1	67	15	—	5	—	45	—	50	—	30	—	—	—	—	22	—	60
Płock	4	25	3	7	2	25	5	70	2	—	2	70	—	72	1	50	6	—	4	50	57	50	45	—	25	—	—	—	—	20	—	53
Radom	4	65	2	10	2	—	3	30	1	85	1	95	—	67	1	5	3	60	3	60	30	—	42	—	27	—	—	—	—	24	—	45
Siedlce	5	70	2	10	2	—	3	60	2	—	2	40	—	60	1	—	3	45	3	30	45	—	60	—	25	—	—	—	—	25	—	40
Suwałki	5	70	2	55	2	55	4	—	2	10	2	25	—	75	1	—	3	45	3	75	40	—	35	—	20	—	—	—	—	20	—	50
Sandomierz	4	—	2	5	2	—	3	—	1	65	—	—	—	75	—	75	4	50	3	60	25	—	30	—	20	—	3	—	—	30	—	50
Warszawa	5	70	2	79	2	68	4	50	2	14	2	17	1	5	1	20	5	10	7	75	40	—	60	—	15	—	—	—	—	25	—	42
Zakroczym	5	—	3	—	2	70	6	—	2	40	2	40	1	—	1	35	7	50	5	50	30	—	50	—	25	—	—	—	—	25	—	42

Ceny te podajemy z wykazów co tydzień nadsyłanych nam z wiarogodnych źródeł.

Druk. Gaz. Cod.—Wolno drukować.—Warszawa, 30 Marca (11 Kwietnia) 1859 r. Cenzor, *Antoni Funkenstein.*

Gemeinnützige Mittheilungen

für den **Land-** und **Gewerbsmann.**

Beilage zur österreichischen Volkszeitung.

1850. Freitag den 8. Februar. **No. 5.**

Was ist der Telegraph und wozu nützt er?

Fünfter Artikel.

Dem Leser dieses Aufsatzes geht es wie einem Bergmann, der, um ein Körnchen des Metalles, auf das er eigentlich seinen Berg baut, zu gewinnen, eine große Menge anderer Körper mit zu Tag fördern muß. Um einsehen zu lernen, welche Verrichtung der Leitungsdraht eines Telegraphen habe, wie die Elektrizität, die ihn durchströmt, gewonnen und auf welche Art die Bewegung hervorgebracht werde, in welcher die telegraphische Sprache besteht, mußten viele Wahrheiten über Elektrizität und selbst einiges über Magnetismus besprochen werden. Auf gleiche Weise müssen wir auch noch weiter fortfahren. Ein telegraphischer Zeichenapparat, der in einer einfachen Magnetnadel besteht, die sich in der Telegraphenstation über oder unter dem Leitungsdrahte befindet, ist in vielfacher Beziehung sehr unbequem und unempfindlich, und es war nothwendig auf Mittel zu sinnen, diese Unbequemlichkeiten wegzuschaffen und das Ganze für Elektrizität empfindlich genug einzurichten. Wir wollen nun sehen, was hierin geschehen ist:

Der in einer Telegraphenstation hervorgerufene elektrische Strom muß viele Meilen weit im Drahte fortlaufen, bis er in dem Orte anlangt, wohin er eine Nachricht überbringen soll. Allein die Wissenschaft lehrt, daß ein solcher Strom desto schwächer wird, je länger der Weg ist, den er zurückzulegen hat. Er gleicht hierin einem Wanderer, dessen Kräfte desto mehr abnehmen, einen je längeren Weg er gemacht hat, nur mit dem Unterschiede, daß ein solcher Wanderer mit voller Kraft seine Herberge verläßt, aber mit jedem Schritt müder und kraftloser wird, während der elektrische Strom zwar an jeder Stelle seines Weges dieselbe Kraft hat, diese aber desto geringer ist, ein je längerer Weg ihm bevorsteht. Sollte nun ein Strom, der viele Meilen zurückgelegt hat, noch Kraft genug haben, eine Magnetnadel abzulenken, so müßte er ursprünglich eine ausnehmende Stärke besitzen, und von einer ungeheuer großen und kräftigen Batterie herkommen. Der menschliche Scharfsinn hat aber Rath geschaffen. Man weiß, daß ein, der ganzen Länge nach von Elektrizität durchflossener Draht an jeder Stelle auf eine Magnetnadel wirkt, und man könnte daher durch einen langen Draht mehrere hundert Magnetnadeln in Bewegung setzen. Anstatt aber einen solchen Draht auf mehrere Nadeln wirken zu lassen, macht man die Einrichtung so, daß er auf eine Nadel öfter wirkt, daher seine Wirkung verstärkt erscheint. Man denke sich eine kleine hohle Walze oder Spule mit einer so großen Bohrung, daß man sie auf eine Magnetnadel aufstecken kann, und noch Platz genug übrig bleibt, damit die Nadel links und rechts sich etwas bewegen könne. Man umwickle diese Spule mit Kupferdraht, so wie man Zwirn aufzuwickeln pflegt, sorge aber vorläufig dafür, daß der Draht mit einem Seidenüberzug versehen ist, damit eine Windung von der nächst folgenden isolirt sei und die Elektrizität nicht von einer zur andern überspringen könne, sondern den ganzen Draht durchströmen müsse. Wird nun diese Spule mit ihrem Drahte in den allgemeinen Leitungsdraht des Telegraphen eingeschaltet, und die Magnetnadel in der Bohrung der Spule angebracht, so muß ein Strom im Drahte so vielmal um die Spule herumgehen, als man Drahtwindungen angelegt hat, und bei jeder Windung beim Vorbeigehen über und unter der Nadel seine Wirkung hervorbringen. Hat man 50 Windungen gemacht, so geht der Strom 50 Mal über und eben so oft unter der Nadel vorbei und bewirkt jedes Mal eine Ablenkung von bestimmmter Größe. Ist daher jede einzelne Wirkung auch noch so klein, so wird ihre 100malige Wiederholung einen sehr namhaften Effect hervorbringen können. Man zwingt also hier die Natur eine Wirkung, die an und für sich unseren Sinnen entgehen würde, bis ins Auffallende zu vergrößern und uns gleichsam ihr eigenes Geheimniß selbst zu verrathen. Es ist dieses derselbe Fall wie beim Gebrauche eines vergrößernden Glases (Mikroscopes), durch welches man Körper, die für das freie Auge völlig unwahrnehmbar sind, deutlich ersichtlich macht. Man pflegt in der Naturlehre eine der Einwirkung eines elektrischen Stromes ausgesetzte Magnetnadel Galvanometer gleichsam einen Strommesser zu nennen. Eine, mehreren Drahtwindungen ausgesetzte Nadel müßte daher ein multiplizirendes Galvanometer genannt werden; man bezeichnet es aber mit dem Namen Multiplikator.

Durch Anwendung eines Multiplikators statt des einfachen Drathes ist nur einer Unzukömmlichkeit abgeholfen. Es gibt aber noch eine andere, die weggeschafft werden muß. Eine Magnetnadel

zeigt immer nach Nord und Süd und behauptet diese Lage mit einer gewissen Beharrlichkeit. Ein elektrischer Strom sucht sie quer auf die Richtung des Drahtes, worin er fortfließt, d. h. von Ost nach West zu stellen. Läuft daher ein Draht von Ost nach West oder umgekehrt, so wirkt der darin fließende Strom nicht auf einen Magnet; in jeder andern Lage mit Ausnahme jener von Süd nach Nord übt er aber eine verhältnißmäßig geringe Wirkung aus, und nur in einem Drath, der von Süd nach Nord geführt ist, kann er mit aller Kraft einen Magnet in Bewegung setzen. Man wäre mit der Aufstellung der Telegraphen sehr beschränkt, wenn man sie nur nach einer einzigen Richtung fortführen könnte. Allein auch hier hat die Wissenschaft Abhilfe geleistet. Wenn man zwei gleich starke Magnetnadeln so mit einander verbindet, daß der Nordpol der einen dahin gerichtet ist, wohin der Südpol der andern zielt, so kann keine derselben dem Zuge des Erdmagnetismus folgen, weil dem Bestreben der einen die gleiche Kraft der andern entgegen wirkt, und es muß eine solche Doppelnadel (man nennt sie eine astatische Magnetnadel) bei jeder beliebigen Richtung der Pole gegen die Weltgegenden im Gleichgewichte stehen, und kann demnach als telegraphischer Zeichenapparat gebraucht werden, der Leitungsdrath mag wie immer gegen die Weltgegenden laufen. Eine solche Nadel wird zugleich viel leichter abgelenkt werden können, als eine gewöhnliche, weil der elektrische Strom nicht erst die Kraft des Erdmagnetismus zu überwältigen braucht. Will man diese Einrichtung mit den vorher besprochenen eines Multiplikators verbinden, wie dieses nothwendig ist, so muß man für jede der beiden Magnetnadeln, die in Verwendung kommen, einen eigenen Multiplikator anbringen, und in den zwei Multiplikatoren müssen die Drathwindungen entgegengesetzt laufen, so daß, wenn in einem der Drath rechts gewunden ist, er im andern links gewunden sein muß. Dieses ist aus dem Grunde nothwendig, weil beide durch den Strom nach einer Richtung abgelenkt werden müssen, dieses aber bei der einander entgegengesetzten Lage der Nadeln auch eine entgegengesetzte Richtung der Windungen erfordert. Damit nun die Bewegungen beider Magnetnadeln gehörig zusammenwirken, und durch die Spulen, in deren Bohrung sie spielen, nicht gehindert werden, gibt man ihnen eine besondere Einrichtung. Man macht nämlich jede Magnetnadel aus einem etwa 2 Linien breiten, $^1/_2$ Linie dicken, $4\,^1/_2$ Zoll langen Stahlstäbchen, das an beiden Enden abgerundet ist, krümmt aber dieses Stäbchen in Form eines Halbkreises, und ertheilt ihm dann den Magnetismus oder, wie man sagt, magnetisirt es. Hierauf werden beide Halbkreise so gelegt, daß sie einen ganzen Kreis oder Ring bilden und dafür gesorgt, daß die Nordpole beider Bögen einander zugekehrt sind, ohne sich zu berühren. Es ist klar, daß dann von selbst auch die Südpole beider Magnete einander gegenüber stehen werden. Nun verbindet man beide Halbkreise durch eine messingene Ueberlage, und erhält somit eine ringförmige astatische Magnetnadel. Geht die Ueberlage, welche beide Nadeln zu einem Ganzen verbindet, von der Mitte des einen Bogens zur Mitte des andern, so liegen die getrennten Pole beider Halbkreise dieser Ueberlage gegenüber. Wird nun durch letztere eine auf den Ring senkrechte Axe geführt, so kann man den magnetischen Ring oder die astatische Nadel oben und unten in einer Pfanne spielen lassen, etwa so, wie ein aufrechtes Uhrrad mit der Axe in Pfannen sich drehen kann. Bevor man die beiden Halbkreise mittelst der Ueberlage zu einem ganzen Kreis zusammenschraubt, schiebt man jeden der zwei Magnete durch die Bohrung der Spule des Multiplikators, und man erhält daher einen magnetischen astatischen Ring, der aus zwei getrennten Halbringen besteht, deren jeder seinen eigenen Multiplikator hat. Wird nun durch den Multiplikator ein elektrischer Strom geleitet, so geht dieser um die eine Spule mehrfach herum, und ertheilt dadurch jenem Magnete, auf den er einwirkt, d. h. der sich in seiner Bohrung befindet, eine Drehung um die Axe nach einer bestimmten Richtung. So wie der Strom in die Windungen der zweiten Spule übergeht — und dieses geschieht fast augenblicklich — läuft er auch dort in den Windungen herum. Da aber die Windungen jenen des ersteren Multiplikators entgegengesetzt sind, aber auch die Magnetpole mit denen in der Bohrung des andern Multiplikators entgegengesetzte Lagen haben, so bewirkt der Strom hier dieselbe Drehung wie im ersten Multiplikator, und es helfen demnach beide Bewegungen zusammen und sind um so besser im Stande, selbst bei einem ziemlich schwachen Strome eine ansehnliche Bewegung der Magnete hervorzubringen. Die ganze Bewegung des Magnetes ist also hier in eine Drehung eines Ringes verwandelt. Um diese deutlich ersichtlich zu machen, bringt man am Kranz des magnetischen Ringes einen Arm, wie einen verlängerten Halbmesser als Zeiger an, und dieser ist es, auf den man sieht, wenn man entnehmen will, ob sich der Magnet bewegt, und welche Bewegung er macht.

Das Ganze ist in einem Kästchen eingeschlossen, das seitwärts eine schlitzförmige Oeffnung hat, aus welcher der verlängerte Arm oder Zeiger des Magnetes hervorragt. Diesen Arm sieht man daher sich links oder rechts bewegen, wenn der Telegraph in Thätigkeit ist. Um das Gesicht durch das Gehör zu unterstützen, hat man den Zeiger am Ende mit einem Metallknöpfchen versehen, und an jeder Seite des Schlitzes vom Kästchen eine kleine Schelle angebracht, an welche der Zeiger anschlägt, wenn er sich dahin bewegt; dieses gibt einen Ton, und da die beiden Schellen Töne von verschiedener Höhe geben, so kann man auch hören und nicht blos sehen, ob der Zeiger sich links oder rechts bewege.

Zustand der Industrie in Oesterreich.

Mähren und Schlesien.

Diese beiden Kronländer stehen in Bezug auf ihre Industrie mit Böhmen auf gleicher Stufe in der Entwicklung der industriellen Thätigkeit. Zwar sind dieselben hinsichtlich der nutzbaren Wasserkräfte weniger begünstigt als Böhmen, da sie größerer Flüße entbehren, und die Gebirgswässer, wie die dieselben aufnehmende March, wegen der sanften Verflächung der Sudeten und des Gesenkes meist kein erhebliches Gefäll darbieten; woraus sich der gänzliche Mangel der in Böhmen so zahlreichen, vom Wasser in Bewegung gesetzten Baumwoll-Spinnereien erklärt. Doch gewähren die reichen, in schwunghafter Ausbeutung stehenden Steinkohlengruben in der Nähe von Brünn und in Schlesien einen Ersatz für diesen Abgang. Die Haupt-Industrie-Zweige dieser Provinz umfassen Tuch- und Schafwollwaaren, Leinwand und Eisen. Für erstere bildet Brünn, nach Wien und neben Reichenberg die wichtigste Manufactur-Stadt der Monarchie, den Hauptsitz, obwohl dieser Industrie-Zweig über das ganze Land (in Schlesien in und um Troppau) verbreitet ist, und in noch größerer Ausdehnung als in Böhmen betrieben wird. Die Leinwand-Erzeugung beschäftigt vorzüglich die Bewohner des nördlichen Theils des Olmützer nnd Troppauer Kreises, und findet ihren Mittelpunkt in dem Städtchen Schönberg; nach Böhmen bringt Mähren der Menge und dem Werthe nach die meiste Leinwand (nebst einer bedeutenden Menge von Baumwollgeweben) in den Handel. Die Eisen-Industrie vertheilt sich in alle Gegenden des

247

Landes, wird aber am lebhaftesten in Brünner und Olmützer Kreise an den Abhängen der Sudeten, des Gesenkes und der Karpathen betrieben. Auch in dieser Provinz beschäftigen sich die deutschen Bewohner vorzugsweise mit der Leinen- und Tuchweberei, die slavischen mit der Eisen-Industrie. Die Rübenzucker-Fabrication macht einen neu hinzugekommenen, und die Branntweinbrennerei einen neuerlich sehr verbesserten und erweiterten Zweig der Landes-Industrie aus. Ueberhaupt ist der Anstoß, welchen Mähren und Schlesien auf der Bahn des industriellellem Fortschrittes in der neuesten Zeit erhalten, vielleicht bedeutender, als in irgend einem andern Kronlande der Monarchie, wozu nebst der Betheiligung der Grundherrn bei Errichtung industrieller Anstalten die hergestellte Eisenbahn-Verbindung des größten und betriebsamsten Theiles des Landes mit der Haupt- und Residenzstadt der Monarchie und mit Böhmen das Wesentlichste beigetragen hat.

Mähren und Schlesien hat nach den letzten bekannten Erhebungen folgende Fabriken:

8 Thonwaaren-, Steingut-, Porzelan- u. s. w. Geschirre.
13 Glas- und Spiegel.
118 Eisen-, Schmelz-, Hammer-, Puddling- und Walzwerke.
9 Eisen-Manufacturwaaren.
6 Andere Metalle und Metallwaaren.
5 Baumwollwaaren.
14 Lein- und Hanfwaaren.
4 Gemischte und verschiedene Stoffe.
62 Tuch- und Schafwollwaaren.
5 Leder und andere veredelte Thierproducte.
17 chemische Erzeugnisse.
50 gegorene und gebrannte Flüßigkeiten.
15 Zucker und Syrupe.
9 Maschinen, Instrumente und andere mechanische Erzeugnisse.
12 Buch- und Steindruckereien.

Zusammen 347 Fabriken.

Außerdem haben diese Kronländer noch 36 Papiermühlen, 2841 Handlungen, 23411 mit Verzehrungssteuer-Gegenständen und 25243 mit anderen Gegenständen beschäftigte Polizei-Gewerbe, 27135 Commerzial-Gewerbe und 2689 andere Beschäftigungen.

Oesterreich unter der Enns

verdankt seine industrielle Wichtigkeit zunächst der darin gelegenen Haupt- und Residenzstadt Wien, welche überdies, durch ihre Lage am Donaustrome und in der Mitte sämmtlicher Provinzen der Monarchie begünstigt, der erste Handels- und wichtigste Manufakturplatz des Kaiserthums ist. Der großartige Verbrauch eines solchen Mittelpunktes der staatlichen und volkswirthschaftlichen Thätigkeit, das Bedürfniß einer schnellen Bereitung der nach dem wechselnden Geschmacke sich richtenden Waaren, das von hier aus den Provinzen ertheilte Gesetz der Mode, der rege Verkehr mit fremden Ländern, besonders mit dem Orient, und der hierdurch, so wie durch die Nationalbank und den Geldmarkt herbeigeführte raschere Umsatz der Capitale, schaffen in Wien und seiner nächsten Umgebung eine vielverzweigte, höchst belangreiche industrielle Thätigkeit, welche wesentlich dadurch gefördert wird, daß die von dem Schneeberge und seinen Ausläufern herabströmenden Bäche, die auf das Aeußerste benutzte Triebkraft für zahlreiche Fabriken, Hilfs- und Nebenanstalten darbieten. Unter den zahllosen Erzeugnissen der Wiener Betriebsamkeit sind hervorzuheben: Die Seidenwaaren, Shawls und andere Modestoffe, die Arbeiten in edlen und unedlen Metallen, Nürnberger-Waaren, Leder, die Maschinen aller Art, Wagen, musikalische und optische Instrumente und chemische Produkte. In der Umgebung von Wien haben zahlreiche Baumwollspinnereien (deren Erzeugniß unter jenen der österreichischen Provinzen einen vorzüglichen Rang einnimmt), Baum- und Schafwollwaaren-Druckereien, Papier- und Metallwaaren-Fabriken, dann Rohrzucker-Raffinerien ihren Sitz, so wie die Baugewerbe, in und um Wien in großer Ausdehnung betrieben werden. Von den übrigen Gewerbsanstalten des Landes unter der Enns sind die auf die Eisenindustrie bezüglichen, insbesondere die Eisenhämmer von Hollenstein, und die Eisenmanufakturen von Waidhofen an der Ybbs hervorzuheben.

Nach den neuesten Mittheilungen betrug die Zahl der Fabriken in Niederösterreich:

	In Wien	Auf dem flachen Lande	Zusammen
Thonwaaren-, Steingut- und Porcellan	10	26	36
Glas- und Spiegel	—	12	12
Eisen-, Schmelz- Puddling und Hammerwerke	—	75	75
Eisen- Manufacturen	12	142	154
Andere Metalle und Metallwaaren	45	18	63
Holzwaaren	14	2	16
Papiertapeten ꝛc.	12	16	28
Baumwollwaaren	14	99	113
Lein- und Hanfwaaren	2	7	9
Verschiedene Stoffe	13	4	17
Seide- und Seidenwaaren	71	8	79
Tuch- und Schafwollwaaren	19	7	26
Leder und andere veredelte Thierprodukte	19	10	29
Chemische Erzeugnisse	52	40	92
Gegorene und gebrannte Flüßigkeiten	14	58	72
Zucker und Syrupe	6	6	12
Maschinen, Instrumente und andere mechanische Erzeugnisse	64	2	66
Buch- und Steindruckereien	58	4	62
Zusammen	425	536	961

Ueberdieß haben wir noch:

	In Wien	Auf dem flach. Lande	Zusammen
Papiermühlen	—	6	6
Handlungen	1563	793	2356
Verzehrungssteuerpflichtige Polizeigewerbe	6850	15084	21934
Nicht mit Verzehrungssteuer-Gegenständen beschäftigte Gewerbe	10233	14780	25013
Commercial-Gewerbe	10945	15594	26539
Besondere Beschäftigungen	3394	1974	5368
Zusammen	32985	48231	81216

Diese aus den verläßlichsten Quellen geschöpften ziffermäßigen Angaben beweisen wohl zur Genüge das, was wir oben über die Wichtigkeit des Kronlandes Niederösterreich für die gesammte vaterländische Industrie und von dem Einfluße gesagt haben, den die große und mächtige Haupt- und Residenzstadt auf die Blüthe und den Wohlstand des ganzen Kronlandes ausübt.

Was versteht man unter der Brache und wozu dient sie?

Die Gewohnheit, die Felder nach einigen Ernten ausruhen zu lassen, ist schon uralt und hat zu den sonderbarsten Vermu-

thungen Anlaß gegeben. Man sagte nämlich, ehe man die Sache besser verstand: so wie jedes Thier nach einer längeren Arbeit und Anstrengung sich ausruhen muß, so müsse es auch die Erde. Das ist nun offenbar nicht wahr, weil die Erde keine Glieder hat, die ihr ermatten, keinen Rücken, der ihr nach der Arbeit schmerzt, keinen Kopf, der ihr nach der Anstrengung weh thut. Da aber dennoch, trotz vieler, sowohl gelehrter als alberner Streitereien, die Brache oder das sogenannte Ausruhen der Felder als vortheilhaft und sogar unerläßlich für die Landwirthschaft erkannt worden ist, so muß ihr Nutzen in etwas anderem liegen; was wir gleich kennen lernen werden.

Unsere Leser werden sich aus unseren Abhandlungen in den beiden ersten Nummern dieser Mittheilungen, worin wir vom Nutzen des Bodens und dem Ursprunge der Pflanzennahrung sprachen, erinnern, daß der Erdboden einen zweifachen Einfluß auf den Wachsthum der Pflanzen habe. Fürs erste dient der Boden den Pflanzen zum Stützpunkte, in welchem sie sich mit ihren Wurzeln festhalten, damit sie in der ihrer Natur angemessenen aufrechten Stellung bleiben; fürs zweite gibt er ihnen die nöthige mineralische Nahrung, die aus der Verwitterung der in der Erde befindlichen steinigen Theilchen entsteht.

Sehen wir nun, was geschieht, wenn ein Feld längere Zeit hindurch bebaut wird. Es wird alljährlich gepflügt, umgestürzt, geeegt, durch die Wurzeln der Pflanzen aufgelockert, kurz auf alle mögliche Art zerkleinert, so daß am Ende die Wurzeln keinen festen Standpunkt mehr darin finden und die Pflanze entweder, wenn sie größer wird, ihren eigenen Stengel nicht mehr tragen kann, oder von jedem etwas stärkerem Winde ausgerissen wird. Dann verzehren die gebauten Pflanzen alljährlich eine größere Menge von mineralischer Nahrung, als der Boden durch dir Verwitterung der in ihm befindlichen Gesteine hervorbringen kann, und die Pflanzennahrung, welche der beste Dünger nicht in allen Theilen zu geben vermag, wird völlig aufgefressen. Eine Pflanze, die jeden Augenblick entwurzelt werden kann, oder die einen nothwendigen Bestandtheil ihrer Nahrung entbehren muß, kann aber natürlich auch wenig Hoffnung für ihr Gedeihen geben, und wir müssen einsehen, daß dieser Boden nicht mehr zur Bebauung geeignet sei.

Was geschieht aber, wenn wir denselben Boden ein Jahr oder noch längere Zeit hindurch unbebaut, d. i. brach liegen lassen?

Zuerst wird sich die Scholle, welche nicht mehr durch die Pflugschar, die Zähne der Egge und die Wurzeln zerkleinert werden wird, durch das Regen- und Schneewasser, dann durch gewisse verfaulende Körper fest zusammen setzen. Aus dem lockeren, aufgegrabenen Boden wird ein fester, stark zusammenhängender werden; wie wir es täglich bei unseren Erdarbeiten sehen, wenn sie längere Zeit der Witterung ausgesetzt sind. Ferner werden die im Boden enthaltenen, noch unverwitterten Steintheilchen und Felsarten, während der Zeit der Brache zum Theile verwittern; und, weil das, was durch ihre Verwitterung entsteht, ruhig im Boden liegen bleibt, so wird sich ein Vorrath von Pflanzennahrung ansammeln, der den künftig anzubauenden Gewächsen sehr zu statten kommt.

Man sieht daher, daß die Brache zu einem zweifachen Zwecke dient; einmal zum Festmachen der Scholle und dann zur Bereitung eines Vorrathes von mineralischer Pflanzennahrung.

Es wird nun vielleicht Jemand fragen, ob man diesen Zweck nicht auf andere Art erreichen könne, ohne daß man seine Felder brach liegen läßt, und eine oder mehrere Ernten einbüßt.

Wir brauchen darauf die Antwort nicht schuldig zu bleiben; denn wenn man einmal bei einer Erscheinung die Ursache kennt, so bietet die Wissenschaft genug Hilfsmittel, um diese Erscheinung nach Belieben hervorzubringen oder zu verhindern.

Wollen wir den Boden fester machen, so brauchen wir ihn nur, sobald er feucht geworden ist, zu stampfen oder mit einer schweren Walze zusammen zu drücken. Wollen wir die Verwitterung beschleunigen, so müssen wir ihn, sobald die Scholle etwas fest geworden ist, umackern und verkleinern, wir müssen, wie es in England üblich ist, frisch gebrannten Kalk darauf streuen, oder ihm durch eine künstliche Düngung diejenigen Stoffe zuführen, die ihm gerade fehlen, indem wir Kieselerde, Kali u. dgl. aufstreuen und einackern.

Nur muß natürlich jeder Landwirth berechnen, was ihm höher kommt; ob die Ernte, welche er durch das Brachlassen seines Ackers verliert, oder die künstliche Festmachung und Düngung. Wenn das letztere, wie es beinahe mmer der Fall sein wird, mehr kostet als der Ertrag Einer Ernte, so wäre man nicht klug, wenn man nicht lieber auf die Ernte verzichtete, und die gütige Natur das unentgeltlich thun ließe, was man sonst theuer bezahlen müßte.

Sollte endlich ein Acker trotz der Brache nicht mehr tragen wollen, so müßte man annehmen, daß derselbe keine solchen Felsentheilchen mehr enthalte, durch deren Verwitterung die Pflanzennahrung entsteht. Man könnte diese Ueberzeugung auch mit Gewißheit erlangen, wenn man einem erfahrnen Chemiker eine Probe von der Erde dieses Feldes zur Untersuchung gäbe. Es müßte dann ebenfalls wieder ausgerechnet werden, ob es der Mühe werth wäre, den Acker durch künstliche Beimengung der fehlenden Stoffe, oder durch tieferes Umpflügen wieder zur Fechsung geeignet zu machen, wovon wir in der Folge einmal sprechen wollen.

Feldbau.

Die ostpreußische graue Erbse. In Ostpreußen und den benachbarten Ländern wird häufig die graue Erbse (Pisum arvense) angebaut. Sie wird lang und liefert deßhalb einen großen Strohertrag. Ihre viereckigen oder kantigen Körner sind meist gelbbraun gesprenkelt, oft aber auch graugrün und bei weitem größer, als die der gewöhnlichen Felderbse. Es gibt von dieser Erbsensorte wieder mehrere Spielarten, nämlich kleine, mittlere und große. Die Körner dienen als Pferde-, Schweine- und Schaffutter, werden aber auch in Ost- und Westpreußen viel zur menschlichen Nahrung verwendet, ja gehören zu den Lieblingsspeisen, nicht blos der unteren Volksclasse. — Es wird oft behauptet, daß die graue Erbse ausarte; dieses wird jedoch wohl nur dann der Fall sein, wenn sie in der Nähe anderer, gleichzeitig blühender Erbsensorten steht, so daß sich Blendlinge erzeugen.

Gartenbau.

Außerordentliche große Rettiche zu ziehen. Wenn die Rettiche die Größe eines Eies erreicht haben, zieht man, wenn sie zu dicht stehen, die überflüssigen heraus, sticht bei den stehengebliebenen mit einem Hölzchen zwischen den Herzblättchen hinein, doch nicht ganz durch, und legt ein frisches Samenkorn in die Oeffnung, die man dann mit Erde bedeckt.

Gedruckt bei J. P. Sollinger's Witwe.

ie ceny w Austryi; jest to przedmiot, ęboką rozwagę zasługuje.

---

8 czerwca (P. L.) Po zakończeniu ostat- można było za *rzepak* na dostawę i Wrześniu $5^3/_8$—$5^1/_2$ złr. na mierzycę gdyż nadzieje zbiorów są bardzo po- ylko tu i owdzie małe ilości zakupywano zagranicy lub dla miejscowej potrzeby. ecień ze swemi zimnami które za grani- bardzo zaszkodziły, poruszył spekulacyę, dla jednej z fabryk wiedeńskich 50— zakupiono, cena zaraz podniosła się do ierzycę, a później, gdy i za granicą w za- brać zaczęła, wzrosło do $6^3/_4$—$6^7/_8$ złr. m pogoda się w ogóle poprawiła, przez bienie świata handlowego dla rzepaku na enderskich francuzkich i pruskich zupeł- eniło; takaż zmiana musiała i na węgier- ch nastąpić, a świetny stan zasiewów i myślnych zbiorów utrwalają tylko usposo- tych powodów nie słychać o kupnach na b o spekulacyi na targu, zagranicznych e ma, zatem kupowaliby tylko krajowi pod szczególniej korzystnemi dla siebie

h ograniczył się do 2,000 m. po $6^1/_2$ złr. , w końcu jednakże można było z dostawą $6^3/_8$ złr. otrzymać. Wszystkie dostawy z no- ru można na 150,000—160,000 m. Zbiory Węgrzech już się rozpoczęły, i przy po-

cye krążą po głowach ministrów państw interesowanych; a mianowicie: to książę Augustenburski, popierany przez państwa mniejsze; to książę Oldenburski popierany od dni kilku przez Prusy, gdyż odstąpiłby on część swoich krajów Prusom, które chcą się dostać do Jahde; to znów książę Waza. Nie możemy przeto dać wiary doniesieniu telegraficznemu, jakoby na konferencyi 28go z. m. bar. Beust oświadczył, iż ma zapewnienie poparcia księcia Fryderyka Augustenburskiego przez Związek niemiecki. Bundestag jeszcze się w tej kwestyi nie oświadczył, lubo większość państw, związkowych niezawodnie bronić będzie praw dziedzicznych księcia. Dzienniki urzędowe pruskie zacięcie przeciw niemu występują, jak to wczoraj już nadmieniliśmy, i jak piszą nasi korespondenci z Niemiec, przytaczając oraz pobudki tej niechęci. Gniewa się *Nordd. Ztg*, gniewa *Prov. Corresp.* na księcia, że zamiast oglądać się na Prusy, ogląda się na swoich przyszłych poddanych. Zdaje nam się atoli, że gdy przyjdzie w Związku niemieckim sprawa obsadzenia tronu księstw, Austrya nie będzie interesów wyłącznych pruskich popierać.

Rozszerzenie Krakowskiego Przedmieścia w Warszawie w celach głównie strategicznych, zarządzone już dawno, lecz wstrzymane z powodu przeszkód politycznych, nakazanem teraz zostało ponownie. Część jedna ulicy począwszy od domu Orgelbrandta, tj. od posągu Matki Boskiej aż do kościoła Karmelitów ma być zburzona po jednej stronie.

W Poczdamie świetne było przyjęcie Cesar-

Ogłoszenie licytacyi.

N. 8726. (792—3)

Magistrat król. głównego miasta Krakowa podaje do powszechnéj wiadomości, iż celem urządzenia drogi szosowéj do Czarnéj Wsi, w długości 90 sążni, odbędzie się w dniu 23 Czerwca 1864 r. w gmachu Magistratu, w biórze prezydyalnem, drogą ofert opieczętowanych do godziny 6éj wieczór publiczna licytacya.

Na pierwsze wywołanie ustanawia się cena w kwocie 2127 złr. 59 kr. w. a. Wadyum wynosi 215 złr. wal. a., które do oferty dołączone być winno.

Warunki licytacyi mogą być przejrzane w biórze Departamentu V.

Kraków dnia 27 Maja 1864.

Mam zaszczyt donieść szanownej Publiczności, iż, jak lat poprzednich tak i obecnie, około 28go b. m. przy wywieszeniu chorągiewek, w pięknie urządzonym Ogrodzie Strzeleckim, przedstawię parę widowisk ładnych i okazałych ogni sztucznych. W skutek przeniesienia Orkiestry, otrzymałem plac duży, z którego najusilniéj skorzystać nie omieszkam. Na szczególniejszą uwagę zasłużyć mogą: **Karuzel Lucypera i Capstrzyk,** oprócz innych ogni. — Również zawiadamiam wszystkich pp. Amatorów **ogni sztucznych,** iż posiadam zapasy gotowe tychże ogni, po cenach umiarkowanych. (761-2-3)

Jan Madrzykowski,
w domu pod L. 257, Plac ś. Marka.

Do kancelaryi notaryalnéj

w Gorlicach potrzebny jest Pomocnik biegły w postąpowaniach spadkowych — kawaler.
(767-1-3)

Olejne Farby

wszelkich odcieni, utarte u mnie jak nadelikatniéj w pokoście lenno-olejnym za pomocą maszyn, tak na gęsto jakotéż rozpuszczone, gotowe do użytku, polecam po cenach najtańszych, a przynajmniéj po tych samych, po jakich sprzedają się w Wiedeńskich fabrykach farb. Farby te są szczególnie odpowiednie do użytku na wsi, gdyż każdy zwykły robotnik może niemi przedmioty obciągna.

Zamówienia uskuteczniają się jak najspieszniéj przez furmankę lub pocztę, zaś instrukcye co do sposobu użycia udzielają się natychmiast najchętniéj.

Wszelkiego gatunku **lakiery do lakierowania** także **posadzek, masy do woskowania posadzek** oraz **pędzle** znajdują się również w zapasie.

(737-3-6) ***O. T. Winkler,***
we Lwowie, miasto Nr. 78.

WYK

zabranych w dniu $^{10}/_{22}$ Stycznia 1863

je, że nawet na śmiertelnem łożu, Łukasz toż samo mówił o Antonim, co mówił i przedtem.

Pan Józef Bartosik z Narola, pracowity handlarz wieprzami, za któremi się w Lubelskie i na Wołyń ugania, tak samo jak i Iwan Dudek Bajurą zwany, tak samo źle mówią o Jantku. Pan Bartosik nie był w domu w czasie wypadku z sadłem, ale pod przysięgą zeznaje, że „nie na koncept ot tyćko kobieta wpakowała do kieszeni Jantka“, lecz że sam Jantek całe 2 funty smacznej tej rzeczy przyswoił sobie w sposób nielegalny. Gdy z tej przyczyny wrzask powstał, nadbiegli córce żydzi z pomocą, sadło odebrali, Szupra poszturchali a oprócz tego i buty mu zdjęli na zastaw. Powróciwszy do domu, świadek oddał buty za wypłaceniem paru guldenów. Obżałowany mocno się o to gniewał i groził straszną zemstą. „Na co było oddawać buty temu drabowi“ powiadali ludzie, „oddaliście jemu buty, a on teraz nagaduje na was że aż strach. Powiada, że zaświeci.“

Iwan zaś Dudek tak opowiada: „Z Tomkiem Niemcem wracaliśmy do domu i spotkaliśmy Łuka. Wracał zesłabowany do domu i mówi: podprowadźcie mię aż do waszej chaty chociaż. Gdyśmy przyszli do mojej chaty, mówi do żony mojej: Kumo dajcie mi swego chłopa, niech idą ze mną bo ja słaby; niech mię zawiedzie do domu, bo Szuper mówi, że mię zabije a ja słaby. A gdyśma przyszli do domu jego, to mówił: Zostańcie ze mną bo ja się boję; co mamy to będziem wieczerzać a wy legajcie tutaj. I zostałem u niego a on na Szupra gadał, że to on spalił żydów, że sam się przed nim z tem chwalił, i że teraz sam zły za to.“

— A sam z Antonim nie mówiłeś nigdy o tem?

— Nie, Jantkowi nic nie mówiłem wtedy; teraz mówię.

— Może masz złość jakąś do niego?

— Nie.

— Proszę wielmożnego konsyliarza, on

dzenia narodowego, aby wziąć pod rozbiór nadesłane przez Thiersa doniesienia o toku rokowań pokojowych. „Journal de Bordeaux“ oświadcza bez zastrzeżenia, że pokój można poczytywać już tak jakby za podpisany. Kwestja ustępstw terytorjalnych została ostatecznie załatwioną w sposób dość przychylny interesom Francji. Honor Francji jest w zupełności zachowany. Jedyną sprawą, nad którą jeszcze toczą się rokowania, jest kwestja wynagrodzenia kosztów wojennych.

Wiedeń 23. lutego. *Wiener Zeitung* dzisiejsza podaje mianowanie szefa sekcyjnego Pretisa, namiestnikiem Wybrzeża i Tryestu.

Petersburg 22. lutego. Car moskiewski kazał zawiadomić o uznaniu rządu francuskiego.

Berlin 22. lutego. Ministrowie Jolly i Mittnacht na wezwanie kanclerza odjechali do Wersalu.

Wersal d. 22. lutego. W skutek wczorajszych rokowań Bismarka z Favrem zawieszenie broni przedłużono tymczasowo aż do niedzieli wieczora.

Kursa wiedeńskiej Giełdy

z dnia 22. lutego 1871.

godzina 1 min. 50 popołudniu.

Wiedeń. Akcje banku franko-austr. 102.00. Akcje kredytowe węg. 85 25. Anglo-austrjac. 217.50. Unionsbank 237.75 Akcje Karola Ludwika 247.80. Kolej siedmiogrodzka 167.75. Kolej południ. 180.75. Kolej Alföld. 169.50. Kolej państwowa 377 00. Kolej lwowsko-czerniowiecka 191 —. Napoleondor 09.00. Kolej wschodnia 156.25. Północna 212.25. Kolej Rudolfa 160.25. Kolej węg.-wschodnia 83 —. Galicyjskie obligacje indemnizacyjne 74.25. Losy z r. 1864 123 3/4. Usposobienie spokojne.

wego z murowanemi przyczołkami, filarem i otworem dwudziestusążniowym dla każdego z dwóch przęseł.

Życzący sobie ubiegać się o pomienione powyżej przedsiębiorstwo mogą zgłaszać się dla rozpoznania planów kosztorysów i warunków wykonania robót

1. Do biura oddziału technicznego Wydziału krajowego we Lwowie do dnia 28. b. m.

2. Do biura Inżyniera okręgowego w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej w domu Wgo Kremera do do dnia 27. b. m.

3. Do biura Inżyniera okręgowego w Nowym Sączu również do dnia 27. b. m.

Opieczętowane oferty winny być nadesłane lub osobiście złożone w Wydziele krajowym we Lwowie najpóźniej do dnia 4. marca w południe, w którym to czasie nastąpi otwarcie ofert. Ogólny koszt wykonać się mających robót wynosi 27.493 zł. 69 ct. Do ofert dołączone być winno wadjum w sumie 1350 zł. w gotówce, lub papierach publicznych wedle ich kursu. Wadjum to po zatwierdzeniu uznanej za najkorzystniejszą oferty dla utrzymującego się przedsiębiorcy zostanie zatrzymane jako kaucja aż do ukończenia robót innym bezzwłocznie zwrócone.

Oferty nadchodzące po wymienionym powyżej terminie uwzględnione nie będą. 1341 3—3

Z Rady Wydziału krajowego.

Lwów dnia 14. lutego 1871.

każdy i najdotkliwszy uśmierza trwale i natychmiast sławny Paryzki

„Liton"

nawet w tych wypadkach, gdy żaden inny nie skutkuje środek.

Flakonik 70 ct. Za opakowanie przy wysyłkach na prowincję 0 ct. 1307 2—11

We Lwowie w aptece **Zygmunta Ruckera**, pod srebrnym orłem.

L. 138.

Konkurs.

Miasto Sambor rozpisuje konkurs na posadę nauczyciela muzyki i spiewu z płacą roczną 400 złr. tymczasowo na lat trzy za kontraktem obsadzić się mającą,

Kompetenci mają swe podania co ostatniego marca 1871 w tutejszem urzędzie wnieść w którym udowodnić mają wiek metryką urodzenia, moralności świadectwem przez swego dusz pasterza wystawionem i przez naczelnika gminy do której należą potwierdzonem, dalej udowodnić mają, uzdolnienie, jako też cały przebieg życia skreślić i ile możności udowodnic. Nadto mają kompetenci przedłożyć program nauki na lat trzy rozdzielony, z uwzględnieniem uformowania stałej kapeli miejskiej do czego potrzebne instrumenta otrzymają.

Nauczycielowi muzyki i spiewu pozostowionem zostanie dość wolnego czasu aby prywatnemi lekcjami mógł się zatrudnić. 1330 2—3

Z Magistratu k. wolnego miasta

Sambor dnia 26. Stycznia 1871.

Marienga

zr

pierwszy i naj

SKŁAD

Emanue

tak na sprzedaż w wiel dyńczo, gdzie są w męzkie, damskie i dla wyborrze i po zdumiew

Obuwie

skóry patentowej . .
„ kozłowej . .
„ cielęcej . . .
„ „ z 4ną pod
sukna cierpiącym na
moskiewsk iego lakieru
mosk. lak. z 4ną pode
uty juchtowe lub cielęc

DLA

Pronel., skórzane lub a
dtto dto
dtto dtto
dtto dtto
dtto dtto na p
Ze sukna wykładane. .
Atłasowe . . . . .

Dla dzie

Pronelowe, skórzane, a
dtto dtto

Dla c

Buciki ze skóry cielęc
Polskie buty . . .

Dla braku miejsca wszystkie gatunki być przesyłamy na żądanie

Zamówienia z pow niem należytości pozt należy dołączyć miarę jak najrychlej.

Odprzedający

Obok umieszczony do ułatwienia wzięcia sposób, że cztery mi papierze i numerują si łączeniu tej miary moż dokładne i przylegające

UWAGI: Nr. 1. do końca wielkiego p wstach u palców. Nr. objętość pięty.

Wydawca, właściciel i odpowiedzialny redaktor Jan Dobrzański.

chciano wpływowi francuzkiemu na Wschodzie podstawić nogę wykazując Francyę jako wichrzącą w Syryi. Gotują się zapewne jakieś nowe niepokoje na Libanonie, skoro w przewidywaniu ich, jeneralny konsul francuzki zastrzega siebie i rząd swój na przypadek wybuchu zamieszek.

Ameryka.

Telegram doniósł, że przedwstępne rokowania pokojowe między Północą a Południem zostały zerwane, jednak, jak już robi uwagę nasz korespondent wiedeński, nie spełzły one przez to na niczem. Dla tego nie zaszkodzi podać tu bliższe wiadomości o krokach przedsięwziętych w tym celu, tudzież o warunkach pokojowych, jakie *N. fr. Presse* odebrała w drodze niezwykłej. Są one następujące:

„Nowy Jork 3go lutego wieczorem.

Skonfederowany kongres w Richmondzie postanowił na posiedzeniu tajnem wysłać trzech komisarzy pokojowych do rządu w Washingtonie. Prezydent Lincoln pozwolił, aby ich przyjąć, i udał się tam z sekretarzem stanu Sewardem. Rokowania odbywać się będą prawdopodobnie w owéj warowni. Powszechnie mniemają, że pokój przyjdzie do skutku, chociaż nie w téj chwili, to przecież nie zadługo. Jenerał Lee miał oświadczyć, że Richmondu dłużéj niż do wiosny nie utrzyma, gdyż Sherman przetnie niezawodnie jego ostatnią linią komunikacyjną.

Od czasu upadku warowni Fisher Południe straciło całkiem nadzieję wyswobodzenia się w końcu od Północy. Jefferson Davis tak samo się oświadczył na tajnem posiedzeniu richmondzkiego kongresu.

Podstawa, na której rząd Północy jedynie układać się może, jest następująca:

1. Utrzymanie Unii i Rzeczypospolitej na wieczne czasy.

2. Zniesienie niewoli we wszystkich Stanach Unii.

3. Oddanie całej południowej armii z bronią i wszystkiemi zasobami wojennemi.

4. Nieuznanie długów zaciągniętych przez Stany południowe.

5. Rokowania pokojowe bez zawieszenia broni.

Kwestya amnestyi i konfiskaty pozostawia się otwartą.

Jenerał Sherman wzmocniony 27,000 z armii Thomasa posuwa się nieprzestannie ku ostatniej linii komunikacyjnej jenerała Leego. Utrzymywał on nieprzyjaciela w tak wielkiej niepewności co do swych ruchów, że nikt nie umiał powiedzieć, czy zmierza ku Charlestonowi, Branchville, czy Augustcie.

Kongres Washingtoński przyjął poprawkę do konstytucyi Zjednoczonych Stanów, zakazującą we wszystkich Stanach Unii niewolą. Wiarogodne doniesienia ze wszystkich stron Południa powiadają, że mało bawełny zniszczono i że jeszcze na składach leżą ogromne zapasy, które zaraz po poddaniu się Południa wywiezione zostaną na Północ a stamtąd do Europy.

Jenerał Granger zagraża miastu Mobile; jenerał Johnston, któremu ofiarowano dowództwo nad pobitą armią Hooda, nie przyjął go. Cały gabinet Jeffersona Dawisa zrezygnował prócz p. Trenholma. Kilku członków południowego kongresu ustąpiło także ze swych posad. W Richmondzie panuje największe wzburzenie.

Odstąpienie północnej części Meksyku, o czem donosiły dzienniki, uważają tu za rzecz prawdziwą. Skutkiem tego jest wielkie rozjątrzenie przeciw Francyi, gdyż Stany Zjednoczone nie mogą w żaden sposób pozwolić na takie postępowanie.

ROZMAITOŚCI.

WISŁA

i jej znaczenie handlowe dla Prus Wschodnich i Zachodnich tudzież dla Gdańska.

(Ciąg dalszy.)

IV. *Nasienia olejne, łój i konopie.*

Dowóz tego artykułu, który aż do roku 1855 tak pod względem objętości, jak wartości w stosunku do zboża tylko miernym nazywać można, podniósł się odtąd w skutek wojny wschodniej i połączonej z nią blokady Rygi, Petersburga i portów morza Czarnego z zadziwiającą szybkością; stepy południowej Rosyi, w ogóle cały, żyzny naddnieprzański kraj, znalazły się w skutek owych wojennych wypadków z wywozem wspomnianych produktów, wskazanemi wyłącznie prawie na korzystanie z komunikacyi wiślnej, której używanie ułatwiło się nadto niezmiernie przez zniesienie wewnętrznej granicy celnej między Polską a Rosyą, jako też i przez dokończenie wspomnianego już wyżej pińskiego kanału. Skierowany w ten sposób na Wisłę prąd handlu, ustalił się na niej i po zawarciu pokoju paryskiego, gdy ruski producent przyszedł do przeświadczenia o nierównie większej taniości téj drogi komunikacyjnej, w porównaniu z dawniejszą na porty nadbałtyckie Rosyi. Dostawa wspomnianych artykułów wynosiła w porównaniu z przecięciową, dawniejszą dostawą, około 1000 cetnarów lnu i konopi, 2 do 300 cetnarów łoju i równą liczbę łasztów nasion olejnych:

	Nasiona lniane i olejne	Łój	Len i konopie.
w r. 1855	1,000 łasz.	12,000 cetn.	15,000 cetn.
„ 1856	3,983 „	10,306 „	5,800 „
„ 1858	535 „	800 „	432 „
„ 1861	1,575 „	— „	3,400 „

Do wywozu rzecznego nasion lnianych i olejnych przyczyniły się też znacznie i krainy pruskie nad Wisłą, mianowicie od roku 1850. Zasługuje też nareszcie na uwagę od połowy trzeciego dziesiątka bieżącego stólecia wywóz.

V. *Potażu i kości zwierzęcych.*

Z Polski przez Gdańsk, zwłaszcza gdy na kościach aż do roku 1836 ciężało cło wywozowe $1\frac{1}{2}$ złp. od 140 funtów pruskich, co wyrównywało zupełnemu zakazowi wywozu. Dostawa kości Wisłą wynosiła odtąd:

w roku	1836	9,000 cetnarów
„	1837	11,000 „
„	1838	3,370 „
„	1841	5,670 „
„	1844	2,740 „

Jeszcze więcej podniósł się wywóz tego artykułu w skutek zniesienia cła wywozowego z Prus przez rozporządzenie z dnia 21 lipca 1851 r., a odtąd podniósł się w porównaniu z przecięciowym dowozem od r. 1836 do 1844 wynoszącym rocznie 4—5,000 cetnarów:

w roku	1853	do	4,700 cetn.
„	1854	—	7,300 „
„	1855	—	11,500 „
„	1858	—	7,000 „

W roku 1861 wynosił jednakże dowóz kości tylko 3,448½ cetnarów. Dowozy Wisłą potażu wynosiły w tym samym przeciągu czasu w przecięciu 1,000 do 2,000 cetnarów, a w r. 1860 nawet 3,429 cetnarów.

Inne, stosunkowo mniej znaczące przedmioty dowozu Wisłą składają się ze skór i z włósia, których transporty jednakże z powodu częstych chorób bydła w Królestwie Polskiem, różnych przerw doznają; dalej, płatów, kuchów, oleju, surowego żelaza, wełny, cegieł, bobrowych ogonów, płótna i sera.

VI. *Handel wywozowy na Wiśle, w kierunku od brzegu morskiego do granicy polskiej.*

Wywóz do Polski na Wiśle nie przedstawia pocieszającego obrazu. Już wyżej zauważono kilkakrotnie, do jakiego stopnia jest niższym od handlu przywozowego i jak dalece spowodowana ta przez politykę finansową i organizacyę celną dysproporcya wywierała często paraliżujący skutek na rozwój całej żeglugi i komunikacyi handlowej na pruskie części rzeki. W razie istnienia *rzeczywiście* swobodnej komunikacyi, jak ją traktaty handlu i żeglugi z r. 1815, 1818 i 1825 zaręczyły, rozwinęłyby krainy nadwiślne zdolność konsumowania dla przywozu ze zachodu, któraby nie była niższą od ich olbrzymiej produkcyjności. Mało znaczące koncesye jednakże, które rząd pruski mimo najgorliwszych starań w tym względzie dotychczas uzyskał, nie zdołały wywozowi towarów, rzecz bardzo naturalna, wrócić tego znaczenia, jakie posiadał aż do początku bieżącego stulecia, a dotąd jeszcze zmuszona Polska większą część swych potrzeb zamorskich produktów, zamiast na najkrótszej, najnaturalniejszej drodze Wisły, sprowadzać inną drogą.

Wywóz ten składał się, utraciwszy przez rozkaz przywozu soli do Polski, jednę ze swych najważniejszych gałęzi, głównie z wina, spirytusu, węgli, ołowiu, śledzi, bawełny, żywicy, towarów żelaznych, stalowych i kolonialnych, a podniósł się w czasie od roku 1815 do 1835, aż do przecięciowej, rocznej wartości 5 do 7 milionów talarów. Już jednakże z początkiem trzeciego dziesiątka bieżącego stulecia zaprowadzono niezwykle surową kontrolę graniczną, a w położeniu z prohibicyjną głównie taryfą celną z r. 1834 doszło do powolnego zamknięcia granic tak osobom jak towarom przybywającym z zagranicy, a pierwszej przeszkody doznała komunikacya lądowa i wodna w r. 1835 przez to, że wszystkie dochody celne polskie kilku spekulantom wraz z uwzględnieniem dla sprowadzanych przez nich towarów wydzierżawiono — które to osoby w celu podwyższenia o ile możności cen, wszelkiemu innemu przywozowi najwymyślniejsze przeszkody w drogę kładły. Równocześnie zachwiało handlem drobnym, jaki Toruń mianowicie w górę rzeki prowadził postanowienie, że odtąd niewolno wprowadzać do Polski:

araku	niżej	1 wiadra
wina	„	50 garncy = 162 kwart
cukru	„	8 cetnarów
kawy	„	1 cetnara.

Równie paraliżująco działała celna administracya w połączeniu z wewnętrzną granicą Polski od Cesarstwa, ponieważ zaprowadzone naprzeciw głównej komory pruskiej w Toruniu, komory celne polskie w Lubiczy, Nieszawie i Służewie wszystkie wprawdzie niezakazane polską taryfą towary wpuszczały, lecz ze względu na rozporządzenia celne dalej takowych wysyłać nie mogły. Przeciwnie musiał każdy towar, choć nawet był przeznaczony do miejsca leżącego bardzo blisko granicy, w celu ostatecznego rozpoznania władzy celnej nasamprzód być zawiezionym do jednego z miast gubernialnych, Płocka lub Warszawy. Powodem tego było, że według ówczesnej organizacyi celnej, wprowadzone towary na granicy na samprzód tę część podatku w kwocie $\frac{1}{10}$ cła ogólnego opłacały, któremu ich taryfa celna zagraniczna poddawała (droit d' entrée), zaraz potem jednakże były pod nieustającą urzędową kontrolą rozwożone należące wewnątrz kraju, tak nazwane komory celne *konsumcyjne*, w miastach gubernialnych, gdzie także i na konsumcyą wewnątrz kraju nałożoną kwotę podatkową w ilości $\frac{9}{10}$ podatku ogólnego (droit de consommation) z góry opłacały, aby nareszcie tu ztąd dostać się dopiero do wolnego, wewnątrz kraju obiegu.

Następne rozporządzenie dotknęło wywóz wyrabianego w pruskich fabrykach cukru, który według spisów głównej komory celnej w Toruniu, po większej części Wisłą do Polski wychodził. W skutek rozporządzonego bowiem przez pruską taryfę przewozową z dnia 27 listopada 1836 r. podwyższenia ceł przewozowych za zboże, przyzwoliła Rosya w roku następnym na premią wywozową za tenże artykuł, wyrównywającą temu podwyższeniu, dla której pokrycia, na cukier wychodzący z pruskich fabryk do Polski nałożono podatek dodatkowy 8 złp. za 86 pruskich funtów, kiedy cło przywozowe za cukier z innych, niepruskich fabryk niezmiennem pozostało. Skutki tego rozporządzenia objawiły się już w latach 1837 i 1838, najprzód w upadku przywozu cukru do Polski w ogóle, mianowicie już w roku 1838 o 4,000 centnarów, a następnie we wzrastającej ciągle różnicy z wywozem fabrykowanego w Prusach i przywożonego z zagranicy na Gdańsk cukru; przywóz tego ostatniego przewyższał przywóz cukru z fabryk pruskich a roku 1838 o więcej niż 6,000 centnarów.

Jeszcze jednakże nie zwrócił się cały wywóz z Polski na inną jak wiślną drogę, protegowaną na drodze systemu merkantylnego. Nastąpiło tedy zaprowadzenie kilku rozporządzeń co do żeglugi pruskich poddanych, jako też i zakaz dla pruskich kupców, aby towary swe w Polsce sami lub przez własnych ajentów sprzedawali, w skutek czego ich zarobek musiał się zmniejszyć przez należytości komisyjne opłacane handlarzom pośredniczącym w Polsce. Nastąpił dalej zakaz przywozu herbaty, tabaki i araku, zakaz przywożenia z powrotem rosyjskich i polskich papierowych pieniędzy, wywozu polskiego i rosyjskiego złota i srebra. Ustał też prawie zupełnie dotychczas z Gdańska i Torunia dość żywo prowadzony handel wywozowy w okolice nad Bugiem i Sanem, ponieważ trudności przewozu aż tam dotąd przez Królestwo Polskie, na korzyść handlu odeskiego i południowo-ruskiego ciągle się zwiększały. *(Dalszy ciąg nastąpi.)*

urzędów utworzył pewien żywioł niemiecki we Włoszech, jednak rzecz skończyła się na próbach, o których wspomina się tu dla zupełności obrazu, które jedna, ponieważ nie znalazł się nigdy urzędnik, który byłby się ważył narzucać Włochowi obcy język, pozostały bez skutków. Włochy pozostały w całéj Austryi jedynym krajem, służącym za dowód, że urzędnik i sędzia wystarczy i bez niemieckiego języka, że administracyą można utrzymać w porządku, bez pomijania języka krajowego w urzędzie i szkole, bez dotykania narodów w tem, co mają najświętszego, co się działo za dawnego systemu, którego złe rząd zapewne zupełnie usunie.

ROZMAITOŚCI.

WISŁA

i jej znaczenie handlowe dla Prus Wschodnich i Zachodnich tudzież dla Gdańska.

(Ciąg dalszy.)

Zboże pozostaje w przecięciu 3 do 8 tygodni na wodzie; wprost z Warszawy trwa żegluga, według korzystnego lub niekorzystnego stanu wody, powietrza itd., 5 dni aż do 3 miesięcy, a dla rozpoczęcia transportu jest najkorzystniejszym czas natychmiast po rozpoczęciu żeglugi. Prędszy transport przez przywięzywanie do statków parowych jest w dół rzeki wzbronionem, z powodu połączonych z tem dla innych statków niebezpieczeństw. Zwykle dostaje się zboże w maju do granicy pruskiej a około połowy tegoż miesiąca do Gdańska. Nawet w takim przypadku, jeźli przez ten czas znaczne deszcze nie spadły, zwilżył się już cały ładunek samą naturą rzeczy. Spodnia i górna warstwa jednakże, wystawione same przez się na wilgoć, cierpią najwięcej; tutaj rozpoczyna się wyrastanie ziarna, na które często, zwłaszcza jeźli w statkach niepokrytych w czasie cieplejszej pory na deszcz wystawionem było, widok pływającej, zielonej łąki przedstawia. Przedewszystkiem tedy zgarnia się ostrożnie owo wyrosłe zboże i sprzedaje się pod polską nazwą *Wąchcu*, za tanią cenę do natychmiastowej konsumcyi. Zapas ten powiększa się jeszcze przez część dla handlu również zepsutego ładunku, który leżał na samym spodzie statku. Strata na zbożu spowodowana w ten sposób wynosiła dawniej w przecięciu 3%; w nowszym czasie jednakże odkąd i galary dostają pokrycie z surowych desek, zwykle 2%; strata ta zmniejsza się jeszcze przy transporcie na właściwych, po większej części do pruskich żeglarzy należących szkutach odrzańskich, których używanie dla dostaw zbożowych, mianowicie na mniejsze odległości, od drugiego dziesiątka bieżącego stulecia, zwolna ale ciągle się zwiększało. W ogóle widzi kupiec zboża transport tego artykułu, którego traktowanie już w czasie żeglugi szczególnej troskliwości, opieki i czynności wymaga, chętniej w ręku niemieckich, jak polskich szyprów, ponieważ ostatnim, jak doświadczenie nauczyło, przymioty te zwykle nie dopisują, kiedy natomiast transport drzewa, belek i tratew głównie ich pozostaje rzeczą. Pominąwszy troskliwość już w czasie transportu, potrzebuje ładunek jeszcze kosztownej i długiej pracy na miejscu wyładowania. Zboże rozkłada się tutaj, aby je rownie od plewów, jak od wilgoci odosobnić i ocalić, na wielkie płachty płócienne i rozrzuca się na wolnem powietrzu, zwykle przez dwa tygodnie, a czasem, mianowicie pszenica, przez cztery do sześciu tygodni szuflami, aż nareszcie doszło do pewnej wagi normalnej i stało się zdolnem do złożenia na śpichlerzach lub do wysłania na morze. Według dawnego obyczaju handlowego gdańskiego, jest też i szyper wraz z całą załogą swego statku przez pewien czas zobowiązanym do pracy nad tem, do dostarczania płacht płóciennych itd., nie mając prawa za powstającą ztąd zmudę liczyć więcéj nad dwa talary dziennie. Tem jedynie tłómaczy się także uderzająca wysokość kosztów transportowych, ponieważ takowe mają stanowić zarazem wynagrodzenie za stratę czasu, wynikającą z pracy przy wyładowaniu i czyszczeniu zboża. Koszta transportu z Warszawy a nawet z Włocławka, wynosiły bowiem w połowie czwartego dziesiątka bieżącego stulecia, w przecięciu 20 talarów za łaszt, kiedy koszta transportu morskiego z Gdańska do Londynu, w tymże samym czasie tylko 14 do 17½ tal. wynosiły, a koszta te dopiero po roku 1850 spadły w przecięciu na 15 tal. za statki żaglowe a na 13 tal. za statki parowe. I teraz jednakże nie rzadkie przypadki, że koszta transportowe za zboże, przy niskim stanie wody i nagłym niedostatku gotowych statków, wzrastają na téj saméj przestrzeni od 30 do 35 talarów za łaszt. Sprzedaż tych transportów zbożowych z Polski odbywa się w celu o ile możności jak największego zabezpieczenia kontrahentów i kontrolowania szyprów, mianowicie przy pszenicy, z powodu większéj wartości takowego ładunku nietylko zupełnie się przemienia, ale że się nadto szefel lub mniejsza suma zważa i pieczętuje, szyprowi się w takim stanie oddaje a wagę w poświadczeniu ładunkowem czyli „Connoissement“ zapisuje. Przy wyładowaniu na miejscu przeznaczenia, czem dla wszystkich większych pod Toruniem przechodzących ładunków jest Gdańsk, przemierza się powtórnie całe zboże i ustanawia się po zważeniu kilku szefli waga przecięciowa. W razie wykazania się tutaj wyższéj wagi, aniżeli na miejscu wywozu, co się przy troskliwéj pracy w czasie transportu zawsze dzieje, wynagradza się szyprowi stósownie owa przewaga, tak, że wedle używanego na to wyrażenia, które się też dla tego we wszystkich formularzach poświadczeń ładunkowych i „Connoissementach“ zawsze znajduje, jest zobowiązanym dostarczać wagę za miarę a miarę za wagę. Prócz tego, dostaje każdy szyper pół szefla a jeżeli podróż wyjątkowo długo trwała lub zła pora szczególnie troskliwéj pracy wymagała, cały nawet szefel na łaszcie wynagrodzenia za podściółkę (Streumaass). Doświadczenie nauczyło, że sumienny szyper wśród powyższych warunków był zawsze w stanie dostawić rzetelną miarę.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 14 lutego. Donosząc o zgonie ś. p. X. Franciszka Serafina Piątkowskiego, proboszcza S. Krzyża, Dziekana miasta Krakowa i przełożonego Zgromadzenia XX. Emerytów, uczyniliśmy wzmiankę o zapisach jego na cele dobroczynne. Dziś możemy wymienić cyfry i przeznaczenie tych zapisów, a mianowicie:

1) X. Piątkowski przekazał swój księgozbiór dla tutejszego Seminaryum pod obowiązkiem mięwania mszy na jego intencyę. W razie nieprzyjęcia tego zapisu, takowy pod tym samym warunkiem przechodzi na rzecz klasztoru OO. Reformatów lub też może być sprzedanym na fundusz mszalny tego klasztoru.

2) Bractwo Miłosierdzia i Banku Pobożnego jest depozytaryuszem kapitałów i ruchomości, jakie się wykażą. Procenta zaś od złożonych w temże Bractwie za życia testatora 50,000 złp. mają być następnie użyte: *a*) procent od 10,000 złp. na uposażenie tegoż Banku Pobożnego; *b*) procent od 10,000 złp. na ubogich wstydzących się żebrać, przeznaczając corocznie w dzień śmierci testatora wsparcie najmniej w ilości 50 złp.; *c*) 4,000 złp. na kościół parafialny S. Krzyża z obowiązkiem odprawienia 50 mszy; *d*) 6,000 złp. na rzecz klasztoru PP. Augustyanek; *e*) 6,000 złp. na rzecz klasztoru PP. Karmelitanek. Do obu tych zapisów przywiązany jest obowiązek odmówienia trzech aniwersarzy i odprawienia trzech mszy; *f*) procent od 10,000 złp. przeznaczonym jest dla ubogich pilnych i pobożnych uczennic szkoły żeńskiej przy klasztorze S. Jędrzeja przez Ksienię przedstawionych corocznie, takowe jednak mają być córkami obywateli krakowskich a nie córkami urzędników; *g*) 4,000 złp. jako reszta całego zapisu, oraz pozostałość jaka się wykaże w gotówce i otrzyma się ze sprzedaży ruchomości, mają być użyte na posag dla panien wstępujących do klasztorów w Krakowie, polecając ich modlitwom dusze ś. p. X. Franciszka i jego rodziny. Prócz tego testament mieści w sobie legata prywatne i darowizny niektórych przedmiotów jako pamiątkę osobom prywatnym związanym stosunkami przyjaźni z nieboszczykiem.

— P. Hipolit Seredyński wysłużony Dyrektor szkół, podskarbi Towarzystwa Naukowego, i mający w domu tegoż Towarzystwa kancelaryę swoją, upoważniony został przez Komitet Ochron do przyjmowania na rzecz Ochron wszelkich darów i datków, tudzież opłat i procentów od kapitałów funduszu Ochron.

— Dziś rano stracono na Błoniu w Krakowie na szubienicy żołnierza, który podstępnie zabił swego podoficera. Nazwisko zabitego i zabójcy nie jest nam wiadome.

— Do niniejszego numeru dołącza się cennik nasion, rozsad i t. p. zakładu ogrodniczego p. Neumanna we Lwowie na Żółkiewskiem. Obszerny ten cennik świadczy nietylko o rozwinięciu zakładu tego, lecz zarazem o potrzebie objaśnienia publiczności z zasobami zakładu. Dla tego głównie osoby prywatne sprowadzały wiele nasion z zagranicy, iż dokładne i szczegółowe cenniki nastręczały im sposobność dowiedzenia się, że żądane przedmioty są do nabycia. Przykład zatem ten zagraniczny znalazł naśladowcę w p. Neumanie.

— Według doniesienia *Kuryera Warsz.*, p. Konstanty Jelski, niegdyś uczeń uniwersytetu kijowskiego, który zwiedził przed laty (nie wiemy czy dobrowolnie) Besarabię, Krym, Księstwa Naddunajskie, a następnie Turcyę i Grecyę i zaopatrzył gabinet zoologiczny warszawski zbiorem mięczaków i skorupiaków z półwyspu bałkańskiego, wybiera się teraz w podróż naukową do Gujany francuskiéj w celu badań przyrodniczych.

— Dnia 13go lutego był największy mróz 12°,5, najmniejszy 8°,5, stan barometru o godzienie 2éj po południu 332‴,88, o 10téj wieczór 333‴,07, o godzinie 6tej rano 14go 333‴,26, wiatr najczęściej północno-wschodni zmiennej mocy, niebo w ciągu dnia przeważnie pochmurne, wieczorem pogodne; rano 14go pogoda, o godzinie 6tej stan termometru — 14°,2 R.

— We środę dnia 15 lutego, S. Faustyna i S. Jowity męczenników.

TREŚĆ OBWIESZCZEŃ URZĘDOWYCH

w *Krakauer Ztg* i *Gaz. Lwowskiéj.*

Posady: Oficyała przy kasie głównej w Krakowie, pensya złr. 735, podania w 3ch tygodniach tamże.— Adjunkta obwodowego w Zaleszczykach, pensya złr. 735, podania do 20 lutego do Komisyi krajowej we Lwowie.

Zawiadomienia: Sąd kraj. we Lwowie nieobecnego Edwarda Grabczewskiego, o zapłacenie sumy wekslowej złr. 30, kur. adw. Zminkowski, zast. adw. Duniecki.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Głogów 10go lutego. Ceny targowe w wal., austr.

Pszenica (za mierzycę) 3·07, żyto 1·75, jęczmień 1·62½, owies 1·03½, groch —, bób —, proso —, tatarka —, kukurydza —, ziemniaki 1·60, drzewo twarde (za siągę) 8·90, miękkie 6·00, siano (za cetnar) —, słoma —, konicz na paszę —.

Gorlice 10go lutego. Ceny targowe w wal. austr.

Pszenica (za mierzycę) 3·43, żyto 2·10, jęczmień 2·05, owies 1·41, groch 5·00, bób 3·00, proso 2·50, tatarka 2·50, kukurydza 4·80, ziemniaki 1·00, drzewo twarde (za siągę) 7·00, miękkie 5·10, siano (za cetnar) 1·52, słoma 1·20, konicz na paszę 1·80.

Nowy Sącz 10 lutego. Ceny targowe w wal. austr.

Pszenica (za mierzycę) 3·10, żyto 2·27½, jęczmień 1·75, owies 1·00, groch 3·50, bób —, proso —, tatarka —, kukurydza —, ziemniaki 1·05, drzewo twarde (za siągę) 8·00, miękkie 5·50, siano (za cetnar 1·30, słoma 0·70, konicz na paszę —.

Wiedeń 10 lutego. *Spirytus.* W obec smutnego położenia handlu tym artykułem w Austryi, ważną jest rzeczą zastanowić się nad jego stosunkami w innych krajach. Szczególniejszą jednakże zwracają na siebie uwagę skargi Prus, które są prawie odgłosem tego na co uskarżają się w Austryi. Tak tu jak i tam narzekają na brak wywozu, i drogi przewóz na kolei.

Doniesienie jednego ze znanych domów handlowych berlińskich zamieszcza w sobie następujące uwagi. Położenie we Francyi mało daje nadziei aby wywóz w tę stronę powiększyć i ożywić się mógł, owszem zdaje się, iż tego roku silniejszą będzie z Francyą konkurencya na targach włoskich i szwajcarskich, jak dawniejszych lat, gdyż nadwyżka produkcyi i zapasy tak są wielkie, że znacznie przewyższą wewnętrzną potrzebę. W samym Paryżu jest obecnie na składach 100,000 hektolitrów (prawie 177,545 wiader); berlińskie zaś zapasy wzrosły do 3 milionów kwart, i zdaje się że wywóz nie ożywi się przed otwarciem żeglugi. Prócz tego trudno nie widzieć jak pożałowania godny wpływ wywierają na ten handel za wysokie ceny przewozowe na kolejach żelaznych, i niezawodnie należałoby, aby wszyscy w tej sprawie interesowani, wraz z Dyrekcyami bezustanne czynili przedstawienia, i do tego zmierzali, by do przywozu spirytusu zastósowaną została tak zwana taryfa 2 feników od cetnara na milę. Te wysokie ceny, odjęły możność wywozu do południowych Niemiec. Nigdy

wiązkiem rządu rosyjskiego przeprowadzić jak najspieszniej dzieło moskwicenia w zachodniej Rosyi, aby polskiemu narodowi w Królestwie, jeżeli przyjdzie do zupełnej świadomości narodowej, nie dać sposobności i powodu uważania razów zadawanych żywiołowi polskiemu w zachodniej Rosyi, jako wymierzonych przeciw własnej narodowości."

Kończy się ta piosenka rosyjskich panslawistów wyrażeniem przekonania, że dla Polski tylko w połączeniu z Rosyą kwitnie lepsza przyszłość.

Turcya.

Korespondent carogrodzki do *Wanderera* przesyła w liście niektóre wyjątki z tureckiej ustawy drukowej, o której na tem miejscu zamieściliśmy w dzienniku naszem przed kilkoma dniami zdania korespondentów do *Köln. Ztg* i do tygodnika *Zukunft*.

Ustawa składa się z 35 §§. i rozpada się na dwa rozdziały, z których pierwszy zawiera ogólne przepisy, drugi kary na przestępstwa drukowe. Ważniejsze przepisy są następujące:

§. 3. Starający się o pozwolenie wydawania dziennika albo peryodycznego pisma, powinien mieć 30 lat, być charaktern nieposzlakowanego i poddanym tureckim. Pozwolenie mogą otrzymać i cudzoziemcy, jeźli się poddadzą tej ustawie.

§. 8. Każde urzędowe ogłoszenie umieszczone być musi w dzienniku bezpłatnie.

§. 9. Dziennikom albo pismom peryodycznym, wychodzącym za granicami państwa tureckiego, jeźli występują przeciw rządowi tureckiemu albo go obrażają, zabroni się wstępu do państwa.

§. 14. Kto obraża publiczną moralność albo religią, podpada karze od 1 — 25 tureckich lirów (lir znaczy 10 reńskich w srebrze) albo karze więzienia od tygodnia do trzech miesięcy.

§. 15. Kto obrazi osobę Sułtana albo członka jego rodziny, zapłaci grzywny 25—50 lirów, albo czeka go więzienie od pół roku do trzech lat.

§. 17. Wszelka obraza obcych monarchów albo reprezentantów państw zostających z Turcyą w przyjaźnych stosunkach, pociąga za sobą karę pieniężną od 15—100 lirów, albo więzienie od trzech miesięcy do trzech lat.

§. 19. Wszelka obraza albo obelga wyrządzona osobie urzędowej albo sądowi pociąga za sobą więzienie od 15 dni do roku.

§. 20. Za obrazę osoby czuwającej lub działającej w sprawie państwa następuje więzienie od 10 dni do dwu miesięcy.

§. 34. Wymierzanie kary za przestępstwa drukowe z wyjątkiem §§. 14, 15, 17 i 19go, względem których rostrzygać ma komisya, należy do władz policyjnych.

§. 35. Ustawa ta wchodzi w życie z r. 1865.

Pytamy się więc, dodaje korespondent, któż oznacza istotę czynu przestępstwa drukowego, kto określa jego pojęcie? Turecka komisya, turecka policya. Cóż jest w jej oczach publiczna moralność, co religia, co osoba urzędowa, co osoba czuwająca lub działająca w sprawie państwa?

I ten korespondent zwraca uwagę na niebezpieczeństwo, na jakie narażone jest dziennikarstwo bułgarskie, które od trzech lat walczy o samodzielnego patryarchę czyli o niezależność od patryarchów greckich. Dzienniki *Sovietnik*, *Turcia*, *Gajda* wychodzące w Carogrodzie, tudzież *Pczela* i *Zornica* wychodzące w Braile ciągle w tym duchu piszą. Czyż wszelka wzmianka o tym stosunku do fanaryockiego duchowieństwa nie poprowadzi redaktora do więzienia? Czy pojawienie się każdej bułgarskiej książki zawierającej w sobie to, czego nie ma w Koranie, nie będzie stanowić obrazy Islamu?

Co się tyczy dzienników zagranicznych, poseł angielski założył już protestacyą przeciw tej ustawie i oczekuje instrukcyi swojego rządu.

ROZMAITOŚCI.

WISŁA

i jej znaczenie handlowe dla Prus Wschodnich i Zachodnich tudzież dla Gdańska.

(Ciąg dalszy.)

Wywóz morski Gdańska w tymże samym czasie był bardzo nierówny i wynosił w roku 1816... 11,967 łasztów, w roku 1817... 22,262 łasztów, a w roku 1820... 37,931 łasztów; rozmiary tegoż wywozu morskiego były całkiem zależne, aż do utworzenia ligi przeciw prawu zbożowemu w roku 1836 i aż do prawa Peela z r. 1841, od wpływu zmieniających się ustawicznie stosunków angielskich. Główną naówczas dla targu gdańskiego rzeczą było korzystać szybko z danej chwili, skoro pszenica do Anglii będzie mogła być wożoną po najniższej stopie celnej. W ciągłem oczekiwaniu takiej chwili, trzeba było na czas dłuższy zaopatrywać się z Polski w większe zapasy; tak, że znaczniejsze składy gdańskie liczyły często 20 do 30,000 łasztów. Ogólny dalej dowóz Wisłą wynosił w latach od roku 1821 do r. 1830... 243,028 łasztów, pomiędzy któremi 171,196 łasztów żyta, a mianowicie roku 1831 *maximum* 47,658 łasztów, a roku 1822 *minimum* 5,299 łasztów, czyli w rocznem przecięciu 24,300 łasztów. Dowóz i przewóz polskiej i ruskiej pszenicy wyłącznie, wynosił w latach 1826... 7,362$^2/_3$ łasztów, 1827... 14,475 łasztów, 1833... 3,337$^1/_4$ łasztów; ogólny dowóz Gdański w tymże ostatnim roku 11,580 łasztów, z czego 9,298 łasztów pszenicy a 2,282 łasztów żyta; roku 1834... 9,120 łasztów.

Nawet rozporządzone pruską taryfą przewozową z dnia 27go list pada 1836 r. dość znaczne podwyższenie cła transitowego na Wiśle, od pszenicy i grochu na 18 groszy polskich, a od żyta, jęczmienia i owsa na 12 groszy od szefla, w porównaniu z niższą pozycyą 12 i 6 gr. według dotychczasowej taryfy z r. 1825; jakoteż i podwyższenie cła wchodowego na 30 gr., nie zadało nietylko, mimo mocnej obawy korporacyj kupieckich w Gdańsku i Toruniu, wywozowi zboża z Polski żadnych strat, ale przeciwnie, okazało się nawet, jak następujące cyfry dowiodą, przez lata 1838 do 1843 i w dalszym czasie, że wywóz pszenicy na Wiśle wzrósł o 50% około — co w przekonywający sposób dowodzi, jaki to postęp międzynarodowa komunikacya w tym głównym artykule uczyniła. Dowóz i przywóz polskiej pszenicy podniósł się bowiem, według urzędowych list celnych torunskich, w latach:

1838 do 19,696 łasztów,
1839 do 24,074 „

a pszenicy i żyta:

1840	do	30,000	łaszt. psz. i	7,166	łaszt. żyta
1841	„	18,333	„ „	1,666	„
1842	„	30,000	„ „	3,000	„
1843	„	50,000	„ „	21,666	„

Ten szybki wzrost mianowicie pszenicznego dowozu, bezpośrednio po nałożeniu wyższego cła transitowego na pruskiej przestrzeni rzeki, uderza tem więcej jeszcze, że wkrótce potem przez ukaz datowany z Petersburga dnia 2 (14) maja 1838 r. także i dotychczasowe, tak nazwane cło komunikacyjne, które od statków przechodzących granicę tam i napowrot aż do 1go stycznia 1839, podług bardzo niskiej pobierano stopy, odtąd za każdy statek, według jego objętości, na 9 do 18 złp. podniesiono, a nadto na wywóz korca zboża cło 2 groszy polskich, czyli na szefel pruski cło 1 grosza nałożono.

Oba podatki jednakże, w skutek ukazu z dnia 28 sierpnia (9 września) 1842 r., który nadawał w ogóle różne mające się podać niżej ułatwienia komunikacyjne z dniem 1 stycznia 1843 r., a dobre następstwa tego ostatniego rozporządzenia objawiły się natychmiast potem, przez nowy wzrost dowozu rzecznego o 38,000 łasztów w roku 1843, w porównaniu z rokiem 1842, kiedy równocześnie liczba galarów, które tylko przez sam Kraków i z Bugu ze zbożem na Toruń przybyły, wzrosła na 1,350, w porównaniu z dawniejszą liczbą 850, w przecięciu na rok. — Ogólna liczba statków przybywających w roku 1843 z Polski i Galicyi, nie licząc tratew, wynosiła prawie 3,000 z załogą 15,000 ludzi. — $^1/_4$ do $^1/_5$ tych transportów zbożowych dostarczały Galicya i Kraków, resztę Polska i Ruś — stosunek, który pominąwszy zmiany następujące w pewnych latach przez szczególne niedogodności żeglugi, w głównej rzeczy dotąd się jeszcze utrzymuje. Czasowe zakazy wywozu zbożowego z Polski, mianowicie podczas lat 1846, 1848 i 1853 do 1855, pozostały, jako przemijające, bez szkodliwego wpływu. Natomiast zagrażała wywozowi zboża z Polski inna okoliczność, to test system, jaki w czasie od roku 1845 do 1853 i na assekuracyą transportu rzecznego rozciągnięto, ponieważ statuta założonego pod dniem 1 (13) maja 1845 r. Warszawskiego Towarzystwa assekuracyi transportowej, wszelkie zabezpieczenie transportów lądowych i rzecznych w towarzystwach zagranicznych, pod zagrożeniem surowych kar i odmową wynagrodzenia w razie równoczesnego zabezpieczenia w Warszawie i za granicą, zabraniały. Jeźli następstwa tego zakazu ciężyły dotkliwie na handlu pruskim, pozbawiono nadto międzynarodową żeglugę na Wiśle innemi jeszcze środkami bezpieczeństwa. W skutek tego stawało się wydobycie sumy assekuracyjnej nawet od najpewniejszego pruskiego towarzystwa assekuracyjnego, skoro uszkodzenie nastąpiło na polskiej części Wisły, zupełnem niepodobieństwem, ponieważ istniał zakaz wystawiania urzędowych certyfikatów. Dopiero w ciągu roku 1853 uzyskał rząd pruski, zniesienie tego ostatniego zakazu.

Przy wielkich odległościach, jakie transporty te aż dobrzegu morza Baltyckiego przebywają i przy odrębnych całkiem stosunkach żeglugi wiślnej potworzyły się właśnie co do wywozu zboża z czasem tak rozmaite właściwości, iż się zdaje rzeczą konieczną ów sposób nabywania tego towaru poddać bliższemu rozbiorowi.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

urzędów utworzył pewien żywioł niemiecki we Włoszech, jednak rzecz skończyła się na próbach, o których wspomina się tu dla zupełności obrazu, które jedna, ponieważ nie znalazł się nigdy urzędnik, który byłby się ważył narzucać Włochowi obcy język, pozostały bez skutków. Włochy pozostały w całéj Austryi jedynym krajem, służącym za dowód, że urzędnik i sędzia wystarczy i bez niemieckiego języka, że administracyą można utrzymać w porządku, bez pomijania języka krajowego w urzędzie i szkole, bez dotykania narodów w tem, co mają najświętszego, co się działo za dawnego systemu, którego złe rząd zapewne zupełnie usunie.

ROZMAITOŚCI.

WISŁA

i jej znaczenie handlowe dla Prus Wschodnich i Zachodnich tudzież dla Gdańska.

(Ciąg dalszy.)

Zboże pozostsje w przecięciu 3 do 8 tygodni na wodzie; wprost z Warszawy trwa żegluga, według korzystnego lub niekorzystnego stanu wody, powietrza itd., 5 dni aż do 3 miesięcy, a dla rozpoczęcia transportu jest najkorzystniejszym czas natychmiast po rozpoczęciu żeglugi. Prędszy transport przez przywięzywanie do statków parowych jest w dół rzeki wzbronionem, z powodu połączonych z tem dla innych statków niebezpieczeństw. Zwykle dostaje się zboże w maju do granicy pruskiej a około połowy tegoż miesiąca do Gdańska. Nawet w takim przypadku, jeźli przez ten czas znaczne deszcze nie spadły, zwilżył się już cały ładunek samą naturą rzeczy. Spodnia i górna warstwa jednakże, wystawione same przez się na wilgoć, cierpią najwięcej; tutaj rozpoczyna się wyrastanie ziarna, na które często, zwłaszcza jeźli w statkach niepokrytych w czasie cieplejszej pory na deszcz wystawionem było, widok pływającej, zielonej łąki przedstawia. Przedewszystkiem tedy zgarnia się ostrożnie owo wyrosłe zboże i sprzedaje się pod polską nazwą *Wąchcu*, za tanią cenę do natychmiastowej konsumcyi. Zapas ten powiększa się jeszcze przez część dla handlu również zepsutego ładunku, który leżał na samym spodzie statku. Strata na zbożu spowodowana w ten sposób wynosiła dawniej w przecięciu 3%; w nowszym czasie jednakże odkąd i galary dostają pokrycie z surowych desek, zwykle 2%; strata ta zmniejsza się jeszcze przy transporcie na właściwych, po większej części do pruskich żeglarzy należących szkutach odrzańskich, których używanie dla dostaw zbożowych, mianowicie na mniejsze odległości, od drugiego dziesiątka bieżącego stulecia, zwolna ale ciągle się zwiększało. W ogóle widzi kupiec zboża transport tego artykułu, którego traktowanie już w czasie żeglugi szczególnej troskliwości, opieki i czynności wymaga, chętniej w ręku niemieckich, jak polskich szyprów, ponieważ ostatnim, jak doświadczenie nauczyło, przymioty te zwykle nie dopisują, kiedy natomiast transport drzewa, belek i tratew głównie ich pozostaje rzeczą. Pominąwszy troskliwość już w czasie transportu, potrzebuje ładunek jeszcze kosztownej i długiej pracy na miejscu wyładowania. Zboże rozkłada się tutaj, aby je rownie od plewów, jak od wilgoci odosobnić i ocalić, na wielkie płachty płócienne i rozrzuca się na wolnem powietrzu, zwykle przez dwa tygodnie, a czasem, mianowicie pszenica, przez cztery do sześciu tygodni szuflami, aż nareszcie doszło do pewnej wagi normalnej i stało się zdolnem do złożenia na śpichlerzach lub do wysłania na morze. Według dawnego obyczaju handlowego gdańskiego, jest też i szyper wraz z całą załogą swego statku przez pewien czas zobowiązanym do pracy nad tem, do dostarczania płacht płóciennych itd., nie mając prawa za powstającą ztąd zmudę liczyć więcéj nad dwa talary dziennie. Tem jedynie tłómaczy się także uderzająca wysokość kosztów transportowych, ponieważ takowe mają stanowić zarazem wynagrodzenie za stratę czasu, wynikającą z pracy przy wyładowaniu i czyszczeniu zboża. Koszta transportu z Warszawy a nawet z Włocławka, wynosiły bowiem w połowie czwartego dziesiątka bieżącego stulecia, w przecięciu 20 talarów za łaszt, kiedy koszta transportu morskiego z Gdańska do Londynu, w tymże samym czasie tylko 14 do 17½ tal. wynosiły, a koszta te dopiero po roku 1850 spadły w przecięciu na 15 tal. za statki żaglowe a na 13 tal. za statki parowe. I teraz jednakże nie rzadkie przypadki, że koszta transportowe za zboże, przy niskim stanie wody i nagłym niedostatku gotowych statków, wzrastają na téj saméj przestrzeni od 30 do 35 talarów za łaszt. Sprzedaż tych transportów zbożowych z Polski odbywa się w celu o ile możności jak największego zabezpieczenia kontrahentów i kontrolowania szyprów, mianowicie przy pszenicy, z powodu większéj wartości takowego ładunku nietylko zupełnie się przemienia, ale że się nadto szefel lub mniejsza suma zważa i pieczętuje, szyprowi się w takim stanie oddaje a wagę w poświadczeniu ładunkowem czyli „Connoissement“ zapisuje. Przy wyładowaniu na miejscu przeznaczenia, czem dla wszystkich większych pod Toruniem przechodzących ładunków jest Gdańsk, przemierza się powtórnie całe zboże i ustanawia się po zważeniu kilku szefli waga przecięciowa. W razie wykazania się tutaj wyższéj wagi, aniżeli na miejscu wywozu, co się przy troskliwéj pracy w czasie transportu zawsze dzieje, wynagradza się szyprowi stósownie owa przewaga, tak, że wedle używanego na to wyrażenia, które się też dla tego we wszystkich formularzach poświadczeń ładunkowych i „Connoissementach“ zawsze znajduje, jest zobowiązanym dostarczać wagę za miarę a miarę za wagę. Prócz tego, dostaje każdy szyper pół szefla a jeżeli podróż wyjątkowo długo trwała lub zła pora szczególnie troskliwéj pracy wymagała, cały nawet szefel na łaszcie wynagrodzenia za podściółkę (Streumaass). Doświadczenie nauczyło, że sumienny szyper wśród powyższych warunków był zawsze w stanie dostawić rzetelną miarę.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 14 lutego. Donosząc o zgonie ś. p. X. Franciszka Serafina Piątkowskiego, proboszcza S. Krzyża, Dziekana miasta Krakowa i przełożonego Zgromadzenia XX. Emerytów, uczyniliśmy wzmiankę o zapisach jego na cele dobroczynne. Dziś możemy wymienić cyfry i przeznaczenie tych zapisów, a mianowicie:

1) X. Piątkowski przekazał swój księgozbiór dla tutejszego Seminaryum pod obowiązkiem miewania mszy na jego intencyę. W razie nieprzyjęcia tego zapisu, takowy pod tym samym warunkiem przechodzi na rzecz klasztoru OO. Reformatów lub też może być sprzedanym na fundusz mszalny tego klasztoru.

2) Bractwo Miłosierdzia i Banku Pobożnego jest depozytaryuszem kapitałów i ruchomości, jakie się wykażą. Procenta zaś od złożonych w temże Bractwie za życia testatora 50,000 złp. mają być następnie użyte: *a*) procent od 10,000 złp. na uposażenie tegoż Banku Pobożnego; *b*) procent od 10,000 złp. na ubogich wstydzących się żebrać, przeznaczając corocznie w dzień śmierci testatora wsparcie najmniej w ilości 50 złp.; *c*) 4,000 złp. na kościół parafialny S. Krzyża z obowiązkiem odprawienia 50 mszy; *d*) 6,000 złp. na rzecz klasztoru PP. Augustyanek; *e*) 6,000 złp. na rzecz klasztoru PP. Karmelitanek. Do obu tych zapisów przywiązany jest obowiązek odmówienia trzech aniwersarzy i odprawienia trzech mszy; *f*) procent od 10,000 złp. przeznaczonym jest dla ubogich pilnych i pobożnych uczennic szkoły żeńskiej przy klasztorze S. Jędrzeja przez Ksienię przedstawionych corocznie, takowe jednak mają być córkami obywateli krakowskich a nie córkami urzędników; *g*) 4,000 złp. jako reszta całego zapisu, oraz pozostałość jaka się wykaże w gotówce i otrzyma się ze sprzedaży ruchomości, mają być użyte na posag dla panien wstępujących do klasztorów w Krakowie, polecając ich modlitwom dusze ś. p. X. Franciszka i jego rodziny. Prócz tego testament mieści w sobie legata prywatne i darowizny niektórych przedmiotów jako pamiątkę osobom prywatnym związanym stosunkami przyjaźni z nieboszczykiem.

— P. Hipolit Seredyński wysłużony Dyrektor szkół, podskarbi Towarzystwa Naukowego, i mający w domu tegoż Towarzystwa kancelaryę swoją, upoważniony został przez Komitet Ochron do przyjmowania na rzecz Ochron wszelkich darów i datków, tudzież opłat i procentów od kapitałów funduszu Ochron.

— Dziś rano stracono na Błoniu w Krakowie na szubienicy żołnierza, który podstępnie zabił swego podoficera. Nazwisko zabitego i zabójcy nie jest nam wiadome.

— Do niniejszego numeru dołącza się cennik nasion, rozsad i t. p. zakładu ogrodniczego p. Neumanna we Lwowie na Żółkiewskiem. Obszerny ten cennik świadczy nietylko o rozwinięciu zakładu tego, lecz zarazem o potrzebie objaśnienia publiczności z zasobami zakładu. Dla tego głównie osoby prywatne sprowadzały wiele nasion z zagranicy, iż dokładne i szczegółowe cenniki nastręczały im sposobność dowiedzenia się, że żądane przedmioty są do nabycia. Przykład zatem ten zagraniczny znalazł naśladowcę w p. Neumanie.

— Według doniesienia *Kuryera Warsz.*, p. Konstanty Jelski, niegdyś uczeń uniwersytetu kijowskiego, który zwiedził przed laty (nie wiemy czy dobrowolnie) Besarabię, Krym, Księstwa Naddunajskie, a następnie Turcyę i Grecyę i zaopatrzył gabinet zoologiczny warszawski zbiorem mięczaków i skorupiaków z półwyspu bałkańskiego, wybiera się teraz w podróż naukową do Gujany francuskiej w celu badań przyrodniczych.

— Dnia 13go lutego był największy mróz 12°,5, najmniejszy 8°,5, stan barometru o godzinie 2éj po południu 332‴,88, o 10téj wieczór 333‴,07, o godzinie 6tej rano 14go 333‴,26, wiatr najczęściej północno-wschodni zmiennej mocy, niebo w ciągu dnia przeważnie pochmurne, wieczorem pogodne; rano 14go pogoda, o godzinie 6tej stan termometru — 14°,2 R.

— We środę dnia 15 lutego, S. Faustyna i S. Jowity męczenników.

TREŚĆ OBWIESZCZEŃ URZĘDOWYCH

w *Krakauer Ztg* i *Gaz. Lwowskiéj.*

Posady: Oficyała przy kasie głównej w Krakowie, pensya złr. 735, podania w 3ch tygodniach tamże.— Adjunkta obwodowego w Zaleszczykach, pensya złr. 735, podania do 20 lutego do Komisyi krajowej we Lwowie.

Zawiadomienia: Sąd kraj. we Lwowie nieobecnego Edwarda Grabczewskiego, o zapłacenie sumy wekslowej złr. 30, kur. adw. Zminkowski, zast. adw. Duniecki.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Głogów 10go lutego. Ceny targowe w wal., austr.

Pszenica (za mierzycę) 3·07, żyto 1·75, jęczmień 1·62½, owies 1·03½, groch —, bób —, proso —, tatarka —, kukurydza —, ziemniaki 1·60, drzewo twarde (za siągę) 8·90, miękkie 6·00, siano (za cetnar) —, słoma —, konicz na paszę —.

Gorlice 10go lutego. Ceny targowe w wal. austr.

Pszenica (za mierzycę) 3·43, żyto 2·10, jęczmień 2·05, owies 1·41, groch 5·00, bób 3·00, proso 2·50, tatarka 2·50, kukurydza 4·80, ziemniaki 1·00, drzewo twarde (za siągę) 7·00, miękkie 5·10, siano (za cetnar) 1·52, słoma 1·20, konicz na paszę 1·80.

Nowy Sącz 10 lutego. Ceny targowe w wal. austr.

Pszenica (za mierzycę) 3·10, żyto 2·27½, jęczmień 1·75, owies 1·00, groch 3·50, bób —, proso —, tatarka —, kukurydza —, ziemniaki 1·05, drzewo twarde (za siągę) 8·00, miękkie 5·50, siano (za cetnar 1·30, słoma 0·70, konicz na paszę —.

Wiedeń 10 lutego. *Spirytus.* W obec smutnego położenia handlu tym artykułem w Austryi, ważną jest rzeczą zastanowić się nad jego stosunkami w innych krajach. Szczególniejszą jednakże zwracają na siebie uwagę skargi Prus, które są prawie odgłosem tego na co uskarżają się w Austryi. Tak tu jak i tam narzekają na brak wywozu, i drogi przewóz na kolei.

Doniesienie jednego ze znanych domów handlowych berlińskich zamieszcza w sobie następujące uwagi. Położenie we Francyi mało daje nadziei aby wywóz w tę stronę powiększyć i ożywić się mógł, owszem zdaje się, iż tego roku silniejszą będzie z Francyą konkurencya na targach włoskich i szwajcarskich, jak dawniejszych lat, gdyż nadwyżka produkcyi i zapasy tak są wielkie, że znacznie przewyższą wewnętrzną potrzebę. W samym Paryżu jest obecnie na składach 100,000 hektolitrów (prawie 177,545 wiader); berlińskie zaś zapasy wzrosły do 3 milionów kwart, i zdaje się że wywóz nie ożywi się przed otwarciem żeglugi. Prócz tego trudno nie widzieć jak pożałowania godny wpływ wywierają na ten handel za wysokie ceny przewozowe na kolejach żelaznych, i niezawodnie należałoby, aby wszyscy w tej sprawie interesowani, wraz z Dyrekcyami bezustanne czynili przedstawienia, i do tego zmierzali, by do przywozu spirytusu zastósowaną została tak zwana taryfa 2 feników od cetnara na milę. Te wysokie ceny, odjęły możność wywozu do południowych Niemiec. Nigdy

pod moskiewskim protektoratem“ jest marzeniem. Ale ludy, o których mówię, są nadto nieporadne i krótko widzą, przywódzcy ci nadto młodzi w polityce a do tego nadto opanowani przez religijne przeciwieństwo z jednej a konfesyjne myśli z drugiej strony, aby mogli odróżniać marzenia od rzeczywistości. Nikt sobie nie powiada, że interesa, któreby Rosyą kiedyś tu ściągnęły, miałyby głównie pozycyą na celu; że chodziłoby przytem caratowi o zajęcie stanowiska nad morzem śródziemnem, i że, gdyby je raz zajęto, stanowiska tego strzeżonoby jak najostrożniej; że wreszcie właśnie w skutek tego Rosya nie zostawiłaby go w rękach konfederacyi, lecz wzięłaby w swe własne bezpośrednie posiadanie.

Ten sam korespondent donosi, że w Bulgaryi w tej chwili wiele mówią o budowie gościńców. Zamyślają tu podnieść korzyści, jakie na kraj spłyną z rozpoczętej a w trzech a najdłużej w pięciu latach ukończyć się mającej kolei żelaznej prowadzonej z Warny na Szumlą do Ruszczuka przez połączenie jej z rozległą siecią dróg i gościńców. Z tym projektem łączą się oprócz tego dalsze widoki. Dzisiejszy turecki pierwszy minister uważa, jak się zdaje, Bułgaryą za kraj głównie pośredniczący między państwem otomańskiem a Europą. Jestto procz tego prowincya, która ze wszystkich po tej stronie Bałkanu położonego, najbliższa jest Carogrodu, a zarazem przez Dunaj w bliższych stosunkach zostaje z Austryą, a przez równiny zaś bezarabskie i dobruskie nawet z Rosyą. Jeżeliby zdołano kraj ten podnieść na znaczny przecie stopień cywilizacyi, wywarłoby to bardzo stanowczy wpływ na cywilizacyą tureckiego państwa w ogóle. Albowiem położenie nad Czarnem morzem nadaje Bułgaryi inne zupełnie stanowisko w Anatolii, temu głównemu punktowi osmanizmu, aniżeli mają Albania albo Bośnia. Później można przez Czarne morze i ten kraj poprowadzić główną drogę azyatycko europejskiego handlu. Wskazuję przez to szczególnie na Persyę.

Z Carogrodu donoszą także, że na wstawienie się austryackiego internuncyusza bar. Prokesch Ostena, otrzymał Wenecyanin Miani udający się na wyprawę naukową do Afryki list od Wezyra Fuada paszy do wice-króla egipskiego Izmaiła paszy z prośbą, aby Mianiemu wyznaczył umyślny parowiec do dyspozycyi. I inne wsparcie otrzymać ma ze strony tureckiej ów wenecki podróżnik, który założył sobie zbadać źródła Nilu.

ROZMAITOŚCI.

WISŁA

i jej znaczenie handlowe dla Prus Wschodnich i Zachodnich tudzież dla Gdańska.

(Ciąg dalszy.)

III.

Komunikacya wywozowa na Wiśle.

Od granicy polskiej aż do pruskiego brzegu morskiego, okazały się postanowienia wspomnianych wyżej traktatów handlu i żeglugi z 3 maja 1815, 7 (19) grudnia 1818 i z 27 lutego (11 marca) 1825, które po upływie ostatniej z wymienionych konwencyj w r. 1836 wraz z pewnemi modyfikacyami w roku 1842, dotąd jeszcze prawną podstawę międzynarodowej komunikacyi na Wiśle tworzą korzystnemi i łagodnemi mianowicie dla wywozu z Polski. Wzajemna gwarancya swobodnej żeglugi dla poddanych obu państw, na wszystkich częściach rzeki; swobodna komunikacya handlowa płodów rolnictwa i przemysłu, tak co się tyczy wywozu, jak przewozu: zniesienie wszelkich przeszkadzających temu urządzeń i postanowień, jako to prawa składowego i targowego — wszystkie te dla międzynarodowych handlowych stosunków wielce dobroczynne stypulacye wspierały naturalną koleją rzeczy i komunikacyą na rzece; skoro tylko pewne towary, doznając przeszkód przez zakazy wywozu lub przywozu i cła prohibicyjne, lub też przez uciążliwe i zmudne przykrości na komorach celnych, miały sposobność korzystania w ogóle z podobnych ułatwień komunikacyjnych. Jeżeli tego rodzaju niedogodności wywóz z Prus do Polski ograniczyły na rozmiary nic nieznaczące, trudno natomiast było dostrzedz owych niedogodności w głównych przedmiotach wywozu wiślnego z Polski do Prus. Wywóz tych płodów z Rosyi i z Polski pozostał, pominąwszy tamtejsze podatki rzeczne i komunikacyjne, wolnym całkiem od właściwego cła towarowego, w ciągu całego czasu od roku 1815 do 1838 i od roku 1842 aż do chwili obecnej, tak mianowicie pszenica, żyto, jęczmień, owies i drzewo; a nie dość na tem, wspierano nawet wywóz przez niejaki czas od r. 1836 nagrodami wywozowemi za nasiona olejne, lub nakładano nań bardzo umiarkowany podatek, jak np. za łój i cynk. Tak więc pozostało prawodawstwo celne pruskie wraz z administracyą nader sprzyjającem rozkwitowi żeglugi i komunikacyi handlowej na Wiśle w dół rzeki, w uznaniu ważności tej gałęzi handlu dla pruskich miast nadwiślnych, a mianowicie dla Gdańska. Do tego rodzaju korzystnych rozporządzeń zaliczyć należy dość częste, następujące od czasu do czasu zawieszanie cła przywozowego od zboża, nasion i mąki, mianowicie w nowszym czasie, przez lata 1852, 1854 i 1855; tak dalej uwzględnienie różnic wagi aż do 10% przy deklaracyi wywozu i przewozu polskiego zboża i niektórych innych towarów; nareszcie, jak największe ułatwienie i przyspieszenie procedury celnej i ekspedycyi towarów i zniesienie najnowszemi czasy podatków od przewozu.

Jedyną, choć prawda, że bardzo dotkliwą, przeszkodę znajdował wywóz polskich i ruskich płodów na rzece w powolnem zamulaniu i spłaszczaniu się jej koryta, w skutek czego w niektórych suchych latach wszelkie, choćby tylko przybliżone do prawdy obliczenie trwania transportu towarowego nie wykonalnem się stawało, koszta transportu i premie asekuracyjne znacznie się powiększały, szybka możność korzystania z konjunktur szczególnie sprzyjających znikała a mianowicie wysyłki ziarna zbożowego i nasion olejnych, przez częściowe zepsucie się ładunku, o 2 do 3% na wartości traciły. Wprawdzie nie pozostały zupełnie bezskutecznemi dla zgłębienia i uregulowania koryta rzeki roboty około niej przedsięwzięte, które według ułożonego w roku 1829 ogólnego planu, aż do najnowszych czasów, z nakładem bardzo znacznych środków (w latach 1845 do 1848 np. 750,000 talarów) nieprzerwanie prowadzono. Żegluga rzeczna zyskała na tem nie mało. Tak np. jedynie na przestrzeni od Torunia do szpicy Montawskiej, to jest na linii około 20 mil, spuszczono 37 łach przez bicie kanałów, lub przeszkodzono im przez sypanie grobli połączyć się z głównem korytem rzeki; mimo to jednakże nie można było osiągnąć najbliższego celu, to jest zyskania wystarczającej na wszystkie czasy głębokiej wody dla żeglugi i zadowalniającego rezultatu dla między-narodowej komunikacyi na rzece, ponieważ z powodu szczególnych stosunków na Wiśle i nagłych, leżących po za obrębem wszelkiej rachuby, zmian jej koryta, każda większa trochę kra część dawniejszych robót regulacyjnych znowu niszczyła [1]), a dalej, ponieważ w górnej części rzeki, w obrębie terytoryum Królestwa Polskiego, stosunkowo aż dotąd bardzo mało w tym celu uczyniono.

Głównemi przedmiotami wywozu rzecznego są:

I. Zboże.

Zboże, obok drzewa, główny przedmiot przywozu rzecznego z krain wschodnio-południowych, pozostało niem także aż da najnowszych czasów a spławianie jego, mianowicie począwszy od końca czwartego dziesiątka bieżącego stulecia, wzmogło się jeszcze dowozami z pruskiej krainy nad Wisłą, dalej przez Bydgoszcz z bogatych Kujaw, następnie na Toruń, Grudziądz, Chełmno, Świecie, Kwidzyn, a od czasu ukończenia wiślnego kanału do zatoki fryskiej w roku 1850, także i na Elbląg w tym samym stopniu, w którym z krain pruskich nad Wisłą, w miarę postępu rolnictwa, poczęto wydobywać większy plon, aniżeli go było potrzeba do bezpośredniej konsumcyi prowincyalnej. Owa różnica wpływa głównie do zamorskiego handlu Gdańska i wynosi obecnie już — pomijając przywożone jeszcze z kraju koleją żelazną i innemi komunikacyami zboże — prawie 50% całego, nadchodzącego Wisłą zapasu żyta, jęczmienia i grochu, kiedy zagraniczne dowozy pszenicy, najkosztowniejszego, a dla handlu rzecznego i morskiego najważniejszego gatunku zboża, przeważają jeszcze krajowe, pruskie o $^2/_3$. Według urzędowych spisów Królewskiej inspekcyi rzecznej, zwieziono z ładunków dostawionych do Gdańska:

W r. 1845.	Pszenicy — łasztów	Żyta — łasztów	Jęczm. — łasztów	Grochu. łasztów
Z Polski i Galic.:	7,355 —	1,158 —	100 —	200
Z Prus:	9,915 —	3,535 —	2,177 —	1,400
W r. 1850.				
Z Polski i Galic.:	19,921 —	— —	— —	14
Z Prus:	17,608 —	5,402 —	3,221 —	1,902
W r. 1853.				
Z Polski i Galic.:	21,694 —	225 —	— —	
Z Prus:	8,670 —	2,294 —	738 —	14

Od roku 1856 było z przywiezionych rzeką do Gdańska ładunków liczących razem:

roku 1856:

10,872 łaszt	pszenicy,	8,773	łaszt z Polski i Galic.,	
1,104½ „	żyta	nic	„	„
333 „	jęczmienia	nic	„	„

roku 1857:

25,112 łaszt	pszenicy,	18,579	„	„
14,706 „	żyta	10,962	„	„
1,978 „	jęczmienie	213¼	„	„
965 „	owsa	nic	„	„
1,475½ „	grochu	nic	„	„

roku 1858:

28,346 łas.	pszenicy,	17,984¼	„	„
15,142 „	żyta	9,175	„	„
1,083¼ „	jęczmienia	53¼	„	„
1,679 „	grochu,	1,428	„	„
654¼ „	owsa	nic	„	„

roku 1859:

20,055 łas.	pszenicy,	13,613¼	„	„
16,797½ „	żyta	14,120	„	„
1,425¼ „	jęczmienia	261	„	„
931¾ „	owsa	nic	„	„
1,046½ „	grochu	375¾	„	„

roku 1860:

39,256 łaszt	pszenicy,	30,130	„	„
19,706 „	żyta	16,245	„	„
1,441 „	jęczmienia	345	„	„
1,888 „	owsa	38	„	„
2,847 „	grochu	540	„	„

roku 1861:

56,449 łaszt	przen.,	38,647½	„	„
20,114¾ „	żyta	10,977½	„	„
2,134½ „	jęczmienia	46½	„	„
5,364¼ „	grochu	1,235¾	„	„
1,663¼ „	owsa	nic	„	„

Wartość tych dowozów, należy według tego obliczać w przecięciu rocznie na 7½ milionów talarów. Liczby te dostarczają zarazem dowodu postępu produkcyi rolniczej w Prusach: dowodzą dalej, że w przeciągu ostatnich 10 lat, dowóz żyta na rzece ciągle i bardzo znacznie wzrastał; wzrósł od 6—7,000 łasztów, sumy przecięciowej w przeciągu czasu od roku 1820 do 1850, w ostatnich latach do blisko 20,000 łasztów a według wszelkiego prawdopodobieństwa dosięgnie na przyszłość swą obojętnością dowóz pszeniczny. W ubiegłem stuleciu usiłował, jak widzieliśmy wyżej, dowóz pszenicy prześcignąć dowóz żyta; w wieku XVII przeciwnie, przewyższał dowóz żyta dowóz pszenicy bardzo znacznie; tak np. w r. 1648, w którym tylko 5,951 łasztów pszenicy a natomiast 76,899, łasztów żyta na Wiśle do Gdańska doszło. W ogóle jednakże można, przez porównanie powyższych liczb z dawniejszemi zapasami dowozu rzecznego w zbożu, dowieść łatwo jego postępu w ogóle. Takowy wynosił bowiem:

w roku 1816, 16,600 łasztów, między któremi 8,475 łasztów pszenicy, 5,933 łasztów żyta, 854 łasztów słodu, 344 łasztów grochu;

w roku 1817, 44,044 łasztów, pomiędzy któremi wyłącznie 22,220 łasztów pszenicy;

w roku 1820, 35,411 łasztów, pomiędzy któremi 27,721 łasztów pszenicy a 5,657 łasztów żyta.

(Dalszy ciąg nastąpi).

[1]) Tak np. w skutek kry r. 1834 poniżej Tczewa, zamuliło się znów i spłaszczyło przez napływ rzeczny koryto rzeki na 3 stopy, które w przeszłej jesieni zgłębiono na 19 stóp.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

— Od p. Edwarda Lubowskiego, tłómacza *Odrodzonej*, dramatu Oktawa Feuilleta, o którym w numerze wczorajszym zdaliśmy sprawę, odbieramy następujące oświadczenie:

„W odpowiedzi na zapytanie szanownego sprawozdawcy teatralnego, kto to popełnił barbarzyński gwałt przyczepiania tytułów do aktów dramatu Feuilleta: *Odrodzona* mego tłumaczenia, mam honor oświadczyć, że nietylko myśl i układ tych tytułów nie należały do mnie, lecz owszem najmocniej temu się sprzeciwiałem.

Kraków 11 lutego 1865 *Edward Lubowski.*

Sadownictwo 255

dla nas pożądanem dowiedzieć się bliższych szczegółów o p. wice-prezydencie Wyhowskim, który zapewne jest naszym rodakiem.

Stowarzyszenie kelnerów w Wiedniu, w przewidywaniu, że podczas mającej się w temże mieście odbyć w r. 1873 wystawy powszechnej, a ztąd wielkiego napływu cudzoziemców, służba w hotelach, restauracjach, kawiarniach itp. zakładach, będzie w codziennem z nimi zetknięciu, uznało za stosowne urządzić dla swych członków kurs języków francuskiego, angielskiego i włoskiego.

Wyciąg z dzien. urzęd. *Gaz. Lw.* z d. 4. września. Licytacje: W c. k. kameralnym zarządzie gospodarczym w Kałuszu d. 18. bm. sprzedaż 11 młynów kameralnych. W lwowskim sądzie krajowym d. 6. listopada 1/3 część realności we Lwowie l. 357 i 358¼, cena wywołania 7207 złr. 90 cent.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Program trzeciej wystawy owoców, urządzonej przez Towarzystwo ogrodniczo-sadownicze lwowskie, w zabudowaniu Strzelnicy miejskiej od 27. września do włącznie 2. października br.

A) Cel wystawy. Wystawę urządza się w celu: a) uzyskania poglądu na hodowane w kraju naszym jarzyny, owoce, krzewy, szczepy, kwiaty, nasiona ogrodowe, tudzież narzędzia i wszelkie inne przedmioty ogrodnictwa, pszczelnictwa i jedwabnictwa; b) poznania osób z zamiłowaniem trudniących się postępowem gospodarstwem ogrodowem, lub inną z powyżwymienionych gałęzi; c) dowiedzenia się o miejscach i okolicach, w których najlepiej się udają pewne gatunki owoców, jarzyn, kwiatów, drzew, krzewów, nasion — albo gdzie kwitnie pszczelnictwo i jedwabnictwo; d) rozszerzenia zamiłowania i postępowej uprawy gospodarki w powyższych gałęziach; e) zachęcenia do zakładania bazarów ogrodniczych, a szczególnie do rozgałęzienia produkcyj własnych nasion.

B) Warunki wystawy. 1) Każdy może owoce, jarzyny, nasiona, kwiaty ścięte lub w wazonach, drzewa lub inne rośliny, tudzież płody, narzędzia i przedmioty należące do ogrodnictwa, pszczelnictwa lub jedwabnictwa wystawiać — przedtem jednak powinien do 17. września br. zawiadomić zarząd Towarzystwa sadowniczego o swoim zamiarze pisemnie, oznaczając jednocześnie, jaką przestrzeń w stopach kwadratowych prawdopodobnie potrzebować będzie. 2) Każdy z wystawiających może wystawiać tylko te przedmioty, które wypielęgnował lub wytworzył własną pracą, na swoim własnym lub dzierżawionym gruncie, lub w swojem mieszkaniu. W razie zachodzącej w tej mierze wątpliwości, rozstrzyga zarząd Towarzystwa w porozumieniu z komitetem wystawy, i jeśli uzna za potrzebne, ogłosi publicznie imię tego, który wystawił przedmioty pochodzące z rąk obcych lub wypielęgnowane obcem staraniem. 3) Katalog ogólowy będzie drukowanym; ażeby więc wszyscy wystawiający byli w nim umieszczeni, potrzeba, ażeby każdy do oznajmienia swojego dołączył imienny spis przedmiotów, które wystawić zamierza, a zarazem oznaczyć te, które przeznacza do sprzedaży. Cena musi być uwidocznioną tak w spisie jako też na wystawionych przedmiotach. 4) Każdy z wystawiających bez różnicy czyli do Towarzystwa sadowniczego należy lub nie, ma prawo do nagród, nie wyłączając prywatnych ani handlujących ogrodników. 5) Przyjęcie i ustawianie przedmiotów nadesłanych, odbywać się będzie przez trzy dni, a mianowicie od 25. do 27. września br. włącznie. Ścięte rośliny jako te: bukiety, świeże i zasuszone kwiaty, gałązki itp. przyjmowane będą 27. września. Przedmioty wystawy, obowiązanym jest właściciel dostawić własnym kosztem na miejsce wystawy, nareszcie i odebrać, jeżeliby rzeczone przedmioty nie zostały sprzedane po ukończeniu wystawy. 6. Przyjęciem i wyznaczeniem miejsca, zajmuje się ustanowiony do tego wydział wystawowy. 7) Wystawione przedmioty mogą być odebrane przed końcem wystawy tylko w razach koniecznych, uznanych przez wydział wystawowy. 8) Dozorowanie i pielęgnowanie przedmiotów wystawy, jest obowiązkiem wystawiających właścicieli, bowiem niepodobna jest wydziałowi zaręczać za uszkodzenia lub straty, lubo wszelkich dołoży starań, ażeby zapobiedz ile możności szkodom. 9) Przyznanie nagród odbędzie się w pierwszych trzech dniach wystawy przez sąd specjalny, złożyny przez zarząd Towarzystwa, poczem zostaną ogłoszone nazwiska tych, którzy nagrodę otrzymali. Wysokiemu c. k. ministerstwu i Radzie gminnej miasta Lwowa wolno jest wziąć udział przy tym sądzie przez zamianowanego delegata. 10) Rozdzielenie nagród, których jakość i ilość ogłoszoną będzie późniejszem doniesieniem, nastąpi ostatniego dnia wystawy o godzinie 11½ przed południem. Tegoż samego dnia po południu o 3. godzinie sprzedane zostaną publicznie te przedmioty, które wystawiający do sprzedaży przeznaczyli.

(*N.*) **Tarnopol**, 4. września. (*Koresp. Dz. Polsk.*) Najdalej za miesiąc ruch towarowy i osobowy na kolei naszej posunie się do Podwołoczysk. Wszystkie roboty bowiem na przestrzeni tej już ukończone lub na ukończeniu. Mianowicie los ostatni od Bogdanówki do Podwołoczysk (budowany przez przedsiębiorcę francuskiego Duru) całkiem gotów. Przestrzeń środkowa pomiędzy Maksymówką a Bogdanówką, budowana przez spółkę szczeropolską, wykończa się, a p. Richtman ma jeszcze na 4 tygodnie roboty przy swoim dziale od Tarnopola do Maksymówki. Cała linia jest doskonale urządzoną. Pociągi materjałowe kursują z normalną szybkością i wszelkiem bezpieczeństwem. Pogoda ostatnich tygodni posłużyła robotom, a nawet teraz przybywa już i miejscowy robotnik.

Linia zakordonowa do Kijowa podobnież już zbliża się do końca. Tymi dniami koleją Karola-Ludwika będzie sprowadzony dla niej park lokomotyw i wagonów z Niemiec. Moskale wzmocnili posterunek żandarmerji na komorze, i komiczną była scena, gdy jeden z żandarmów zastąpił drogę nadjeżdżającemu pociągowi naszemu, myśląc zapewne, że i lokomotywa musi wykazać się paszportami na granicy.

Nr. 31. Warszawa dnia 24 Lipca (5 Sierpnia) 1874 roku. Rok X.—SERYJA 3-cia.

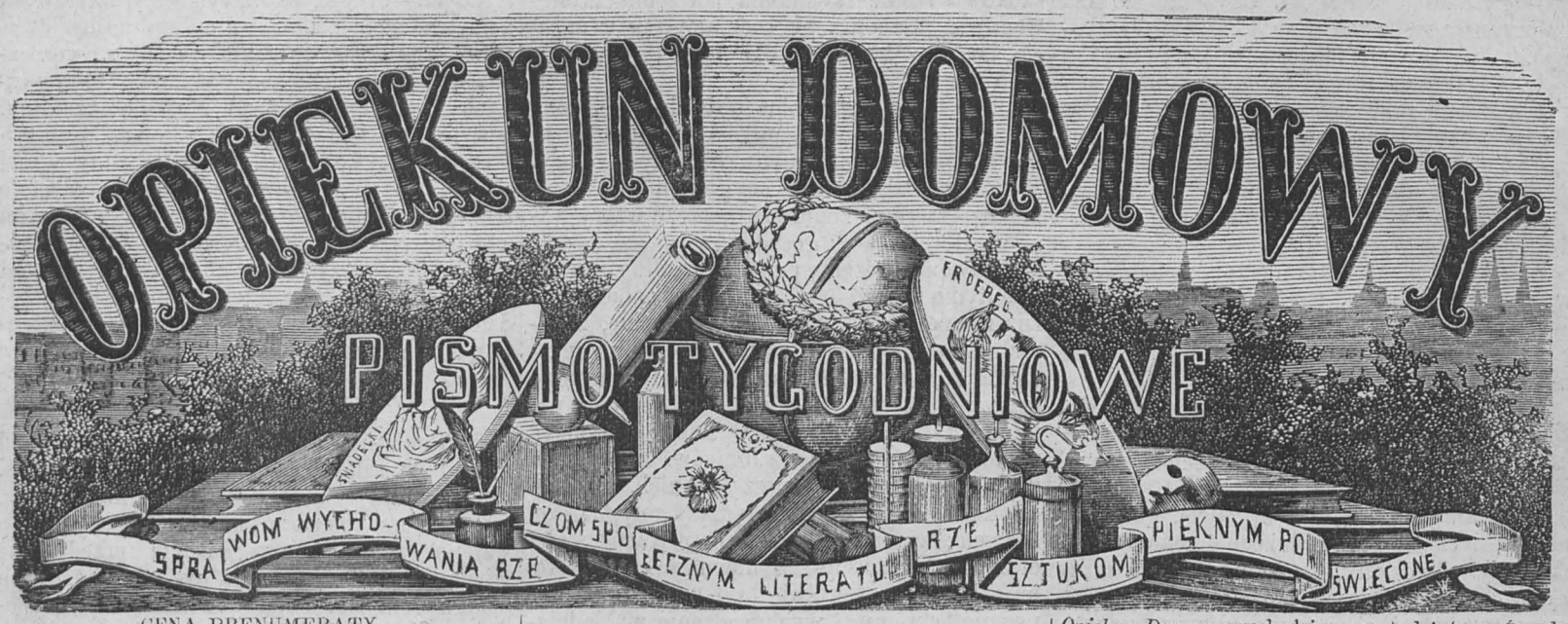

CENA PRENUMERATY
łącznie z 12-tu tomami bezpłatnego dodatku:

Warszawie z odnoszeniem do domu:		na prowincyi w Cesarstwie i Królest.	
rocznie	rs. 3 k. 60	rocznie . . .	rs. 5
półrocznie . .	„ 1 „ 80	półrocznie .	„ 2 k. 50
kwartalnie. .	„ 90	w Austryi roczn.	9 guld.
miesięcznie .	„ 30	w Prusach „	5 talar.

REDAKCYJA PRZY ULICY NOWY-ŚWIAT
NR. 90 NOWY.

Opieku nDomowy wychodzi raz na tydzień co Środę

Skład Główny w Księgarni A. Kowalskiego przy ulicy Nowy-Swiat Nr. 39 nowy; w *Poznaniu* w księgarni Leitgebera i Spółki, we *Lwowie* u Wilda Karola; w *Żytomierzu* u Budkiewicza księgarza; w *Krakowie* w księgarni A. Nowoleckiego

NUMER POJEDYŃCZY KOP. 10.

ZAKŁAD NAUKOWO GOSPODARCZY
DLA KOBIET.
PROJEKT

Kiedy społeczność nasza z taką skwapliwością dąży do udoskonalenia, czego najlepszym dowodem wciąż powstające *Zakłady naukowe, Przemysłowo-naukowe, Rękodzielniczo-naukowe*, i t. p. sądzę, iż nie odrzeczy byłoby pomyśleć: żeby i *gospodarstwo* nasze domowe podnieść i do pewnej doprowadzić doskonałości. Zwłaszcza, iż niejednemu zdawać się może, że zachęcając kobiety do kształcenia się, jedynie książkową naukę mamy na względzie a pomijamy lub lekceważymy zajęcia gospodarskie, domowe, rodzinne, napozór tak zwykłe i nietrudne, w rzeczywistości zaś tak ważne, a nawet niezbędne dla ogólnego dobrobytu.

W Niemczech pozaprowadzano już liczne *Szkoły dalszego kształcenia się* dla kobiet, w których pomyślano o wszystkiem, co dobro rodzin może mieć na względzie. U nas zaś są zakłady różnego rodzaju; lecz Zakładu Naukowo-Gospodarczego nie mamy. A jednak jest on bardzo pożądany...

Wszakże zamożność rodzin stanowi o bogactwie społeczeństwa. A pierwsza nie jest, że w znacznej części w ręku kobiet?

Jak więc od matek i wychowawczyń młodego pokolenia, zależy siła moralna całego narodu, tak od pań i gospodyń *zamożność rodzin* naszych!

Bądźmyż godnemi pracownicami tej wielkiej idei powszechnego dobra, a stojąc na czele rodzin, starajmysię mieć przymioty właściwe temu chlubnemu stanowisku *matki-nauczycielki* i *żony-gospodyni*. Gospodarność, oszczędność, przezorność wytrwałość i akuratność, doprowadzą nas niezawodnie do celu życzeń ogólnych: by mężom, ojcom i braciom naszym, na każdym kroku być tylko pomocą, by wspólnie z niemi około wspólnego pracować dobra.

A wiec w imię boże, podajmy sobie ręce: uczmy się i pracujmy — pracujmy i uczmy się wzajemnie! Oto nasze hasło, oto droga nieomylna, prowadząca do prawdziwej emancypacyi!

Przyjęty powszechnie zwyczaj kształcenia córek naszych poza domem rodzicielskim, w zakładach naukowych zamkniętych, albo też dla przychodnich wyłącznie urządzonych, odrywając córki od boku matek, nie pozwala im korzystać z matczynych umiejętności gospodarskich; zwłaszcza, że zajęcia naukowe są tak liczne, iż mimo najszczerszej chęci, trudno wszystkiemu podołać. Muszą więc córki nasze, gospodarczo-rodzinne zajęcia poświęcać książkowym, za które się płaci. Stąd też nieuniknione złe następstwa. Cierpi na tym przyszła rodzina, cierpią i młode gospodynie, które przy najlepszych nieraz chęciach, błądzić muszą częstokroć, w labiryncie swego domowego państwa.

Otóż zdaje nam się, iż za pośrednictwem zakładu *Gospodarczo-naukowego*, możnaby zapobiedz złemu i że myśl dopomagania matkom takim sposobem w kształceniu ich córek w zawodzie rodzinno-gospodarczym, odniosłaby pożądany skutek. A panienki nasze, ukończywszy chlubnie kurs nauk szkolnych, chętnieby się ubiegały o patenta *wzorowych gospodyń*.

W tym więc przekonaniu pragniemy z funduszów zbiorowych dać początek odpowiedniednemu zakładowi. A że wspólne dobro, wspólnej też pracy wymaga, wzywamy przeto niniejszem ludzi dobrej woli by zechcieli podać dłoń bratnią i dopomódz radą i wskazówkami do urzeczywistnienia powyższego zamiaru.

Ma to więc być zakład *Naukowo-gospodarczy*, powstały ze składek stowarzyszonych, wspólnym funduszem, wspólną pracą i kierownictwem utrzymywany. Zanim obszerniej plany nasze wyjawić będziemy mieli prawo, postanawiamy nakreślić tu szkic ogólny, pobieżny, lecz o ile możności dokładny, malujący jasno myśli nasze.

A. Ponieważ najgłówniej idzie o zebranie obpowiednego funduszu do uskutecznienia powziętego zamiaru, przeto liczba osób do stowarzyszenia zaliczyć się mających, powinna być

ŚLADY ŻYCIA.

XXXI.

Tyle życia, ile... w czynie.

Powiadano nam za rzecz pewną, iż w Warszawie ma być założoną, *szkoła rzemiosł dla dziewcząt*. Myśl wyborna i przyklaskujemy jej z góry. Obawiamy się tylko czy zamiar lubo trafny, jak i wiele innych projektów nie spełznie na niczym, choć z drugiej strony obawa nasza powinnaby być — płonną. Możemy mieć zakład rękodzielniczy dla kobiet dorosłych—dlaczegóż więc nie mielibyśmy zobaczyć się z czymś podobnym dla młodych podrastających panienek. Co więcej to zakład ten drugi wydaćby mógł stokroć lepsze i pewniejsze owoce. Nauka rzemiosł rozpoczynana w porze dla wszelkiej nauki najwłaściwszej— staćby się mogła nie chwilową rozrywką czy nieudolną próbą; ale rozumnie pojmowaną drogą dojścia do szerszego pola zarobkowania i samodzielności życiowej. Myśl tę zresztą rozwinęliśmy już ściślej w jednym z artykułów wstępnych (Pensyjonarskie kształcenie panien wobec potrzeb dzisiejszych); obecnie więc pozostaje nam tylko powtórzyć życzenie, — oby zamiar utworzenia szkoły rękodzielniczej dla dziewcząt, stał się corychlej czymś więcej jak *zamiarem*.

* * *

Nowe pole pracy otwiera się dla kobiet. Jak bowiem donosi jedno z pism rosyjskich, w skutek podniesienia przez Zarząd lekarski w Petersburgu kwestyi, czy kobiety mogą być dopuszczone do zdawania egzaminu na stopień felczerów t. j. czy może im być dozwolone wykonywanie tak zwanych małych operacyj jak np. puszczanie krwi, bandażownie i t. p. rada lekarska przy ministerstwie spraw wewnętrznych—rozstrzygnęła kwestyją rzeczoną w sposób dla kandydatek do zawodu felczerskiego,—*przychylny*. W rzeczy bo też samej zajęcia felczerskie zdają się być dla kobiet otyle odpowiedniemi, iż dziwić się potrzeba, dlaczego sprawa ta, spoczywała dotychczas w zapomnieniu. W każdym razie nie wątpimy że podjęta czynnie i *u nas* równie w praktyce przeprowadzoną będzie.

* * *

Ważna wiadomość!— Targ wołowy na Pradze ma wyemigrować na plac pozamiejski.— Tak! przynajmniej nas zapewniano że kilku z obywateli praskich usilnie o to się stara i że kwestyja ta jest już na stole.

Nazywamy zaś to ważną wiadomością nie bez ważnego powodu. Jedna z najludniejszych dzielnic Warszawy, jeżeli mimo wzrostu całego miasta, niczym się nie wyróżnia od pierwszego lepszego brudnego partykularza, to stan ten swój, w znakomitej części jeżeli nie wyłącznie zawdzięczać może tylko owej miłej ozdobie: targowisku wołów. W błocie—wśród zgniłych i cuchnących wyziewów, nikt ani porządniejszych domów budować ani też sklepów zakładać nie może mieć odwagi. Tymczasem tu właśnie, to jest w miej-

podług nas nieograniczona. Osoby zaś w skład towarzystwa wchodzące, na 3 dzielimy kategoryje.

1). Pierwszą stanowić będą te: które uznawszy potrzebę zakładu *Gospodarczo-naukowego dla kobiet*, pospieszą z pomocą pieniężną w formie pożyczki procentowej nie biorąc bliższego udziału w urządzeniu zakładu.

2). Te, które częścią administracyjno-urządzającą zechcą zię zająć.

3). Wreszcie te, które przyjmą na siebie wykład przedmiotów, treść zakładu stanowiących.

Tę zaś trzecią kategoryją znowu na dwie rozdzielimy:

Pierwszą stanowić będą osoby naukowo-wykwalifikowane, które zajmować się mają wykładem teoryi, drugą te, które zechcą przyjść z pomocą w praktyce.

B. Zakład ma być w Warszawie, gdzieś na uboczu lecz niezbyt od miasta daleko; Domek skromny ale widny, suchy i dość obszerny z ogrodem warzywnym i owocowym, podwórzem czystym i obszernym oraz z zabudowaniami gospodarskiemi. Uczennice mają być przychodnie. Przedmiotem nauki: wszystko, co potrzeby rodzinne objąć może. A mianowicie: szycie wszelkiego rodzaju bielizny i sukien wraz z krojem, hafty, roboty szydełkowe i drutowe, siatki i t. p. Dalej urządzenie domu, ogrodu i sadu. Pielęgnowanie drzew, owoców, wawrzywa i kwiatów, urządzenie spiżarni i piwnicy, chów trzody, inwentarza, pszczół, jedwabników, drobiu domowego i t. p. Uprawa mięsa, zwierzyny, ryb i owoców suszenie, smażenie konfitur, konserwowanie wszelkiego rodzaju owoców, ogórków, jarzyn, włoszczyzny i t. p. Starania około nabiału, pieczenie chleba i ciast wszelkiego rodzaju. Dalej przepisy higieniczne dotyczące pokarmów urządzenia mieszkań w ogóle, ubioru i czuwania nad własnym i drugich zdrowiem. Krótkie rady i przestrogi dotyczące wychowania i obchodzenia się z dziećmi; krótkie, bo zdaniem mojem, wypada urządzić osobny kurs najpotrzebniejszych rad i przestrog dla młodych żon i matek, pod względem higienicznym i pedagogicznym, odnośnie do matek bezpośrednio oraz do matek i dzieci.

Pielęgnowanie chorych i ratunku w różnych nagłych wypadkach bądź choroby, bądź śmierci. Urządzenie domowej apteczki, zasiewanie ziół, przyrządzanie maści, kropli, nalewek wyskoków wszelkich w domu potrzebnych, słowem wszelkie potrzeby rodzinne tak w mieście, jak i na wsi, o ile tylko być może, powinny być uwzględnione.

Do wykładu nauk pomocniczych, należałoby wezwać starszych i młodych nauczycieli, odwołując się do ich nauki i zacnych chęci. W praktyce zaś zwrócić się głównie do pań, między któremi znajdą się jeszcze wzory naszych staropolskich gospodyń.

C. Stowarzyszenie powinno, podług nas zebrać tylko tyle, żeby na rok jeden opłacić można i urządzić odpowiednie mieszkanie, zakupić niezbędne sprzęty, opłacić zdolnego ogrodnika, któryby pod kierunkiem kompetentnego przewodnika urządził ogród, tak jak tego potrzeby zakładu wymagają; kupić parę ulów, zasadzić morwy dla jedwabników, kupić krów parę, zaopatrzyć się w paszę dla nich, a wreszcie, zakupić naczynia i przyrządy gospodarcze. Słowem, zaopatrzyć wszelkie potrzeby stałe, oraz potrzeby bieżące a nieuniknione, jakoto: najem służby, opał, światło i t. p. Dalej, zapewnić skromne wynagrodzenie wykładającym i dozorującym, skromne, mówię, ponieważ zajmować się tym mają stowarzyszeni, a tymsamym gotowi do pewnych ofiar ze swej strony dla dobra ogółu, oraz pojmujący trudności towarzyszące zwykle wszelkiej nowo powstającej instytucyi.

Toż samo odnosić się ma i do osób administrujących i zarządzających, a stanowiących również kategoryją stowarzyszonych. Z góry przewidzieć wypada, że przynajmniej rok pierwszy, za wszystkie trudy i dobre chęci, w wewnętrznym głównie zadowoleniu, szukać trzeba będzie nagrody.

Zaledwie może dopiero po roku, skoro liczba uczennic wzrośnie, wtedy opłata od nich powinna pokryć koszta, które naturalnie i wtedy tylko bardzo umiarkowane być mogą; ale to czas pokaże. Najciężej zacząć, a da Bóg, pójdzie się dalej. Gdyby zaś składka pierwotna stowarzyszonych była tak hojna, iżby przeszła wyż wymienione potrzeby roku pierwszego, to przewyżkę uważaćby należało za kapitał rezerwowy na wszelkie nieprzewidziane potrzeby i jako taki, złożoną być powinna w Banku.

D. Opłata od uczennic mogłaby być wnoszoną kwartalnie z góry. Ilość obmyśli się później, lecz ponieważ podług mnie, uczennice mają być dwojakie: jedne które zechcą słuchać wszystkich wykładów naukowych i praktycznych—drugie, które tylko z praktycznych korzystać zechcą, dlatego i opłata ma być dwojaka i kurs nauk dwojaki: roczny i dwuroczny. Osoby słuchające wykładów teoretycznych i praktycznych po złożeniu egzaminu, otrzymywać będą patenta. Te zaś które tylko z praktyki korzystać zechcą, czynny w niej biorąc udział, otrzymywać będą świadectwo z ukończenia takiego a takiego kursu w takim a takim przedmiocie. Jeśliby wszakże okazały chęć przysłuchywania się tylko od czasu do czasu wykładom naukowym, to będzie im dozwolone za drobną opłatą, ale patentów formalnych nie będą mogły otrzymać.

Przedmioty wykładane.

E. Ponieważ stowarzyszenie uważa zakład swój, jako szkołę dalszego kształcenia osób, które ukończyły kursa Instytucyj naukowych, przeto kursa nauk wykładanych, pomijając wstępne niezbędne w każdym przedmiocie wiadomości, ułożone mają być tak, aby z nich osiągnąć można czysto ekonomiczne, gospodarcze korzyści. Pierwsze więc miejsce zajęłyby naturalnie nauki przyrodnicze jako najwięcej pomocne praktyce gospodarskiej.

Technologiczne gospodarstwo miejskie i wiejskie kobiece, ogrodnictwo, pszczolnictwo, jedwabnictwo pomijane nie będą. Matematyka ważną też zajmie rubrykę. Zacząwszy od rachunków pamięciowych, zamiany monet i procentów aż do odpowiednio zastosowanych wiadomości z geometryi, miernictwa i t. d. Buchhalteryi także ważne należy się tu miejsce, zarówno jak wiadomościom dotyczącym papierów publicznych, gry na giełdzie, banków dyskontowych, pożyczkowych, lomdardów kas oszczędności, kas ubezpieczeń i t. p. Warunki prawne odnośnie do kontraktów dzierżaw i procesów. Formalności przy chrzcie, pogrzebie i t. d.

F. Ponieważ jak powiedziano wyżej, stowarzyszenie uważa zakład swój, jako szkołę dalszego kształcenia panien, które pokończyły już nauki w innych zakładach lub w domach prywatnych, a w każdym razie są już dorosłe, przeto nie zdaje nam się potrzebnym ów rygor i dozór taki drobiazgowy, jak w szkołach dla dzieci. Samo miano zakładu *Gospodarczo-naukowego* z którego wyjść mają przyszłe gospodynie i panie domu, tyle mieści w sobie po-

---

scu zajmowanym przez bydło — mogłyby stanąć różne lokale dla ludzi, szeroka ulica Wołowa, mogłaby, w razie wysadzenia jej drzewam, przemienić się w piękną aleję, a Praga oczyszczona z dzisiejszego brudu, mogłaby moralnie i materyjalnie się dźwignąć.

Słyszeliśmy jednak zarazem że wielu bardzo *z pseudo* obywatali praskich w szczególności właściciele *szynków*, względem zamiaru wyniesienia targu z przed ich posiadłości, stawiają *pewne* oppozycyjki.— Które więcz tych dwu wprost przeciwnych żądań i jak rychło zarząd miasta uwzględni — dowiemy się zapewne wkrótce...

* * *

Ze sfery ekonomicznych stosunków Warszawy mamy do zaznaczenia pożądany „ślad życia“. Kilku właścicieli fabryk *powozów* zamierza (jak podaje Wiek) utworzyć między sobą spółkę mającą na celu sprzedaż wyrobów stowarzyszonych fabryk. Myśl ta dobra i *na czasie*. Dziś dla przemysłu powoźniczego istnieje już w Cesarstwie szerokie i niezawodne pole zbytu, a zamówienia nadchodzą stamtąd w coraz większej ilości. Liczyć więc zapewne można że spółka o jakiej mowa, żeby na swym przedsięwięciu nie wyszła. Jeżeli jednak miałaby ochotę wyjść *świetnie*, to w takim razie, życzylibyśmy jej bardzo, aby w ważniejszych punktach handlowych Cesarstwa potworzyła stałe swe agentury — powierzane ludziom zdolnymi sumiennym, które więcej jak dwie spółki w Warszawie, zrobićby mogły.

* * *

Nauka dla pracy — praca dla zarobku i zdobycia samodzielnego bytu, oto dewiza którą nasza płeć piękna za przewodnią gwiazdę obraćby sobie winna. I tak się też zdarza po części— a zdarza się tym częściej gdy ludzie dobrej woli i szerszej myśli przychodzą z rzeczywistą i *praktyczną* pomocą. Z pomocą taką wystąpił wydawca „Wieku“ p. *Jan Noskowski*,— otwierając przy swej drukarni (Mazowiecka N. 4)— *bezpłatną naukę zecerstwa dla pragnących kształcić się w tym fachu kobiet*. W chwili gdy to piszemy kurs nauki trwa dopiero od dwu tygodni — a uczennic jest już *dziesięć* obok pięciu miejsc zarezerwowanych.— Młode kandydatki oddają się nauce z nieudanym zapałem i postępują szybko. Niektóre po dwutygodniowej nauce składają już w ciągu kilku godzin po 50 i więcej wierszy a każda z uczennic w miarę uzdolnienia otrzymywać będzie ze strony właściciela drukarni p. N. stosowne wynagrodzenie. Tym sposobem p. Noskowski, obok uprzystępnienia nauki daje zarazem możność zarobkowania. Na lokal do nauki pan N. przeznaczył trzy widne, poprzednio przez siebie zajmowane pokoje. Nadto p. N. zaprowadza dla uczennic stołki na szrubach — chroniąc je tym sposobem od wyczerpywania pracą *stojącą*. Słowem, obok pomocy naukowej, widoczną tu jest wszelka możliwa do nauki zachęta. To też notując sprawdzone przez nas miejscu szczegóły możemy, tylko życzyć, aby p. Noskowski i w innych gałęziach pracy rękodzielniczej *podobnych sobie* naśladowców mógł znaleść a uczennicom samym powiedzić jedno słówko: *wytrwajcie!*

* * *

Niezmierny ruch wywołał w swoim czasie w publicystyce francuskiej „Pan Alfons“ Dumasa syna. Zdania były bardzo podzielone, ale bądź co bądź gadano o nim więcej niż na to zasługuje. Nareszcie ujrzeliśmy i my to cudo na scenie w Eldorado. Pan Alfons jest to łotr skończony tym się różniący od Don Żuana z opery Mozarta że więcej sobie pomaga rozumem i sprytem. Człowiek ten używszy świata dowoli zamyśla żenić się ze starą, brzydką i ordynarną, ale bogatą kobietą która przy tym, ale to już jego nie obchodzi, ma dobre serce. Tymczasem p. Alfons jak się okazuje ma 11-o letnią córeczkę wychowywaną dotychczas na wsi i zaniedbywaną przez niego —a

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.